

Strategie území správního obvodu ORP

Olomouc

v oblasti předškolní výchovy a základního vzdělávání, sociálních služeb, odpadového hospodářství ,
dopravy a dopravní obslužnosti, podpory podnikání a zaměstnanosti

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

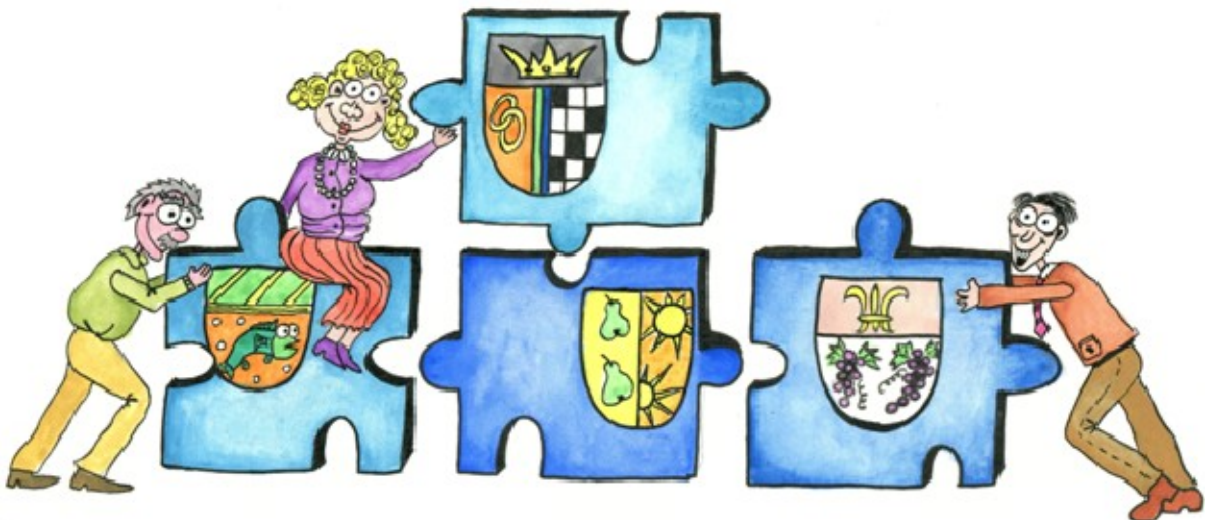
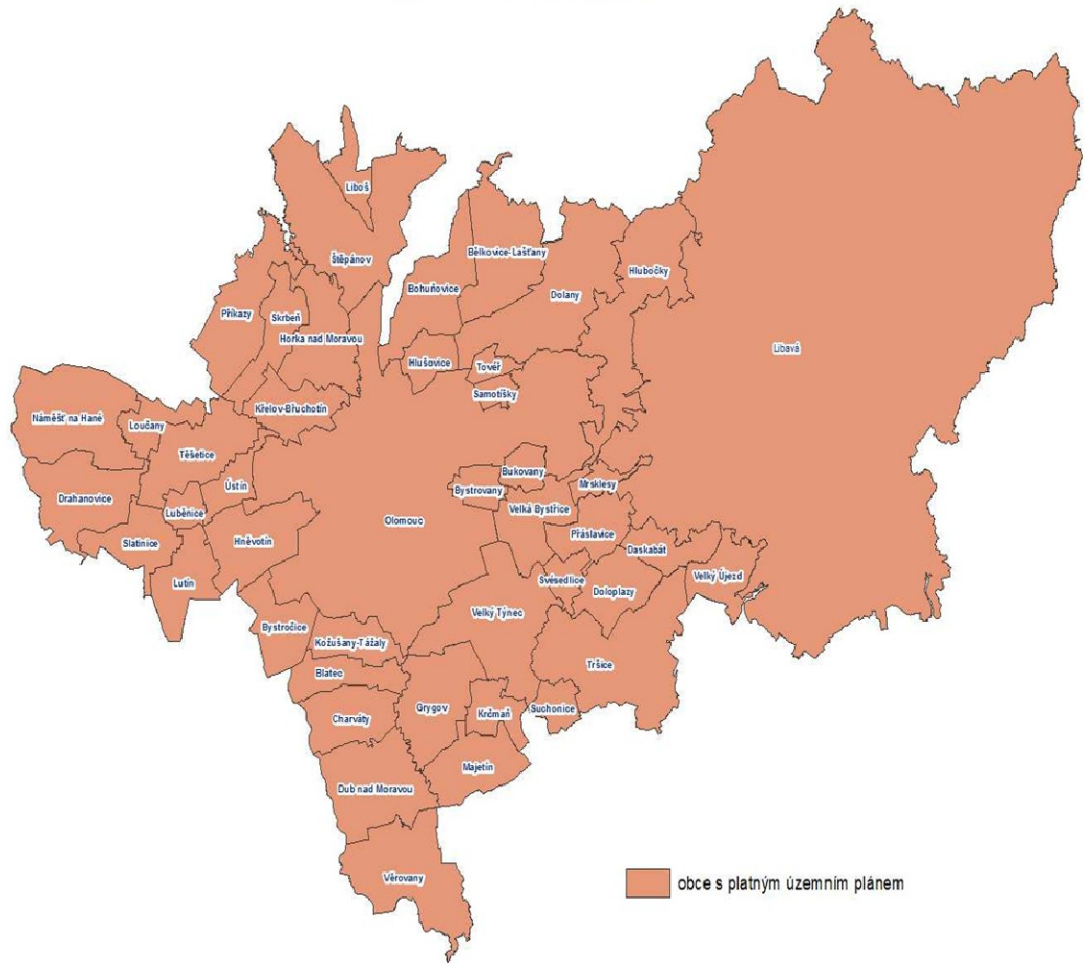
Konečná verze, duben 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a
zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí
s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Obce SO ORP Olomouc

1. Úvod.....	9
1.1. Základní informace o strategii.....	9
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	10
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	13
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	13
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	13
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	13
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	15
2.1. Profil území správního obvodu.....	15
2.1.1. Identifikace správního obvodu	15
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	16
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	32
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	35
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	37
3. Téma 1.: Školství.....	40
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	40
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	40
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	42
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	98
3.1.4. SWOT analýza školství	105
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	106
3.2. Návrhová část pro oblast školství.....	107
3.2.1. Struktura návrhové části.....	107
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	110
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	115
Stručné shrnutí navržených cílů	119
3.2.4. Indikátory.....	120
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	125
3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	125

3.3.2.	Systém změn strategie	128
3.3.3.	Akční plán	128
3.4.	Závěr a postup zpracování.....	131
3.4.1.	Shrnutí	131
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	132
3.5.	Přílohy.....	133
3.5.1.	Příloha č.1 – Graf č.1 Pracovníci v ZŠ a MŠ.....	133
3.5.2.	Příloha č.2 – Graf č.2 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele	133
3.5.3.	Příloha č. 3– Pomocná tabulka k počtu školských zařízení v Olomouci.....	134
3.5.4.	Příloha č.4 – Pomocná tabulka „MŠ zřizované Olomouckým krajem v Olomouci“	134
3.5.5.	Příloha č.5 – Pomocná tabulka „Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Olomouc“	135
3.5.6.	Příloha č.6 – Doplnková tabulka „Počet úplných a neúplných ZŠ v městě Olomouc dle zřizovatele“	136
3.5.7.	Příloha č.7 – Nápočtová tabulka financování školských zařízení zřizovaných obcemi z RUD	137
3.5.8.	Příloha č.8 - Pomocná tabulka „Počet dětí na třídu“	138
3.5.9.	Příloha č.9 – Pomocná tabulka „Demografický vývoj v ORP a Olomouckém kraji	138
3.5.10.	Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4	140
3.5.11.	Seznam zkratk	140
4.	Téma 2.: Sociální služby.....	141
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	141
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	141
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	142
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	159
4.1.4.	SWOT analýza oblastí	164
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	165
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	166
4.2.1.	Struktura návrhové části.....	166
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	169
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	173
4.2.4.	Indikátory.....	176

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	181
4.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	181
4.3.2. Systém změn strategie	183
4.3.3. Akční plán	184
4.4. Závěr a postup zpracování.....	186
4.4.1. Shrnutí	186
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	187
4.5. Přílohy k tématu 2.:sociální služby	188
4.5.1. Příloha č. 1 – Graf č. 1 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	188
4.5.2. Příloha č. 2 - Graf č. 2 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	188
4.5.3. Příloha č.3 - Graf č. 3 Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	189
4.5.4. Příloha č. 4 - Graf č. 4 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	189
4.5.5. Příloha č. 5 - Graf. č 5 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	190
4.5.6. Příloha č.6 - Graf. č 6 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	190
4.5.7. Příloha č.7 - Graf. č 7 Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	191
Příloha č.8 - Graf. č 8 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	191
4.5.8. Graf. č 9 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	192
4.5.9. Příloha č. 10 - Graf. č 10 Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	192
4.5.10. Příloha č.11 - Graf. č 11 Dobrovolnická činnost v ORP	193
4.5.11. Příloha č.12 - Graf. č 12 Typy dobrovolnických projektů v ORP.....	193
5. Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	194
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	194
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	194
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	196
5.1.3. SWOT analýza oblasti	234
5.1.4. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	236
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	238

5.2.1.	Struktura návrhové části.....	238
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	241
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	243
5.2.4.	Indikátory.....	248
5.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	252
5.3.1.	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	252
5.3.2.	Systém změn strategie	254
5.3.3.	Akční plán	255
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	257
5.4.1.	Shrnutí	257
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	258
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	259
5.5.1.	Příloha č. 1 Seznam zkratk	259
5.5.2.	Příloha č. 5.2 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012.....	261
5.5.3.	Příloha č. 5.3 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně..	263
5.5.4.	Příloha č. 5.4 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012.....	267
5.5.5.	Příloha č. 5.5 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	269
5.5.6.	Příloha č. 5.6 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	271
5.5.7.	Příloha č. 5.7 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	277
5.5.8.	Příloha č. 5.8 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	279
5.5.9.	Příloha č.5.9 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	281
5.5.10.	Příloha č. 5.10 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	284
5.5.11.	Příloha č. 5.11 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	286
5.5.12.	Příloha č. 5.12 Mapa mikroregionů spolupracujících v oblasti odpadového hospodářství.....	290
6.	Téma 4.: Doprava a dopravní obslužnost.....	291
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	291

6.1.1.	Stručná informace o městech a obcích ORP Olomouc z pohledu dopravy a dopravní obslužnosti.....	291
6.1.2.	Silniční doprava.....	292
6.1.3.	Železniční doprava.....	303
6.1.4.	Veřejná hromadná doprava.....	304
6.1.5.	Letecká a vodní doprava.....	313
6.1.6.	Bezmotorová doprava	314
6.1.7.	Doprava v klidu	316
6.1.8.	Vyjíždka do zaměstnání a do škol.....	319
6.1.9.	Finanční analýza.....	324
6.1.10.	Analýza cílových skupin.....	328
6.1.11.	SWOT analýza.....	333
6.1.12.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	335
6.1.13.	Nástin možných variantních návrhů v oblasti dopravy a dopravní obslužnosti.....	338
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu Doprava a dopravní obslužnost	342
6.2.1.	Struktura návrhové části.....	342
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	344
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	348
6.2.4.	Indikátory.....	352
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	355
6.3.1.	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	355
6.3.2.	Systém změn strategie	357
6.3.3.	Akční plán	358
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	360
6.4.1.	Shrnutí	360
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	360
7.	Téma 5.: Zaměstnanost a podpora podnikání	362
7.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	362
7.1.1.	Stručná informace o městech a obcích ORP Olomouc z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí.....	362
7.1.2.	Struktura hospodářské sféry, ekonomické subjekty	363
7.1.3.	Trh práce a zaměstnanost	388
7.1.4.	Analýza cílových skupin	407

7.1.5.	SWOT analýza	413
7.1.6.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	417
7.1.7.	Nástin možných variantních návrhů v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání.....	420
7.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu.....	422
7.2.1.	Struktura návrhové části.....	422
7.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	425
7.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	429
7.2.4.	Indikátory.....	432
7.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla).....	434
7.3.1.	Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	434
7.3.2.	Systém změn strategie	436
7.3.3.	Akční plán	437
7.4.	Závěr a postup zpracování.....	439
7.4.1.	Shrnutí	439
7.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	440
8.	Závěr, kontakty.....	441
9.	Přílohy.....	445

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab.č. 1.1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Olomouc v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a doplnit volitelné téma
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a doplnit volitelné téma)
Řešené území	Správní obvod ORP Olomouc
	Počet obyvatel správního obvodu: 162 502
	Počet obcí ve správním obvodu: 45
	Rozloha správního obvodu: 859 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Olomouc, Velká Bystřice
	Obce: Bělkovice - Lašřany, Blatec, Bohuňovice, Bukovany, Bystročice, Bystrovany, Daskabát, Dolany, Doloplazy, Drahanovice, Dub nad Moravou, Grygov, Hlubočky, Hlušovice, Hněvotín, Horka nad Moravou, Charváty, Kožušany - Tážaly, Krčmaň, Křelov - Břuchotín, Město Libavá, Štěpánov, Loučany, Luběnice, Lutín, Majetín, Mrsklesy, Náměšť na Hané, Práslavice, Příkazy, Samotičky, Skrbeň, Slatinice, Suchonice, Svěsedlice, Štěpánov, Těšetice, Toveř, Tršice, Těšetice, Velký Týnec, Velký Újezd, Věrovany.
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Olomouc
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Pavel Horák
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Olomouc
Forma a datum projednání /schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 19. 6. 2014 schváleno na shromáždění starostů dneProjednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace...., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon o obcích,

Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Olomouc
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Olomouc realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Olomouc a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována (kým a jak)
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: doprava a dopravní obslužnost
5. téma aglomerace: zaměstnanost a podpora podnikání	

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 45 obcí, z toho 2 mají statut města.

Tab. č. 1.2 : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bělkovice - Laštany Počet obyvatel: 2188 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Luběnice Počet obyvatel: 457 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Blatec Počet obyvatel: 623 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Lutín Počet obyvatel: 3250 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bohuňovice Počet obyvatel: 2534 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Majetín Počet obyvatel: 1189 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Bukovany Počet obyvatel: 617 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Mřsklesy Počet obyvatel: 633 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bystročice Počet obyvatel: 755 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Náměšť na Hané Počet obyvatel: 2032 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bystrovany Počet obyvatel: 1040 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Olomouc Počet obyvatel: 99 489 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Daskabát Počet obyvatel: 590 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Příkladice Počet obyvatel: 1389 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolany Počet obyvatel: 2639 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Příkazy Počet obyvatel: 1275 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Doloplazy Počet obyvatel: 1355 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Samotišky Počet obyvatel: 1341 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Drahanovice Počet obyvatel: 1682 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Skrbeň Počet obyvatel: 1204 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dub nad Moravou Počet obyvatel: 1551 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Slatinice Počet obyvatel: 1543 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Grygov Počet obyvatel: 1479 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Suchonice Počet obyvatel: 181 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Hlubočky Počet obyvatel: 4352 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Svěsedlice Počet obyvatel: 189 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hlušovice Počet obyvatel: 817 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Štěpánov Počet obyvatel: 3440 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Hněvotín Počet obyvatel: 1721 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Těšetice Počet obyvatel: 1334 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horka nad Moravou Počet obyvatel: 2355 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Tověř Počet obyvatel: 572 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Charváty Počet obyvatel: 877 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Tršice Počet obyvatel: 1648 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Kožušany - Tážaly Počet obyvatel: 855 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Ústín Počet obyvatel: 401 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krčmaň Počet obyvatel: 458 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Velká Bystřice Počet obyvatel: 3161 Zapojení do tvorby strategie: ne
	Název obce: Křelov - Břuchotín Počet obyvatel: 1669 Zapojení do tvorby strategie: ne		Název obce: Velký Týnec Počet obyvatel: 2768 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Libavá Počet obyvatel: 1004 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Velký Újezd Počet obyvatel: 1281 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Liboš Počet obyvatel: 617 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Věřovany Počet obyvatel: 1412 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Loučany Počet obyvatel: 617 Zapojení do tvorby strategie: ano		

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Olomouc a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Statutární město Olomouc je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Pavel Horák.

Strategie byla zpracována od 01/2014-03/2015

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 5 oblastech (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a doprava a dopravní dostupnost a zaměstnanost a podpora podnikání) možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab.č. 1.3 : Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje ČR 2008	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/_c1256e7000424ac6.nsf/Categories?OpenView&Start=1&Count=30&Expand=3.1
3	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008 – 2015)	http://www.msmt.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/pravni-stav-cl-1010.html
2	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2011	http://www.kr-olomoucky.cz/program-rozvoje-uzemniho-obvodu-olomouckeho-kraje-cl-537.html
3	Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/odpadove-hospodarstvi-cl-269.html
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html
5	Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji	http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html
6	Strategický protidrogový plán OK na 2011 - 2014	http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html
7	Koncepce environmentální výchovy a osvěty Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html
8	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011-2014	http://www.kr-olomoucky.cz/strednedobe-planovani-socialnich-sluzeb-cl-288.html
	Mikroregiony, města a obce	

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

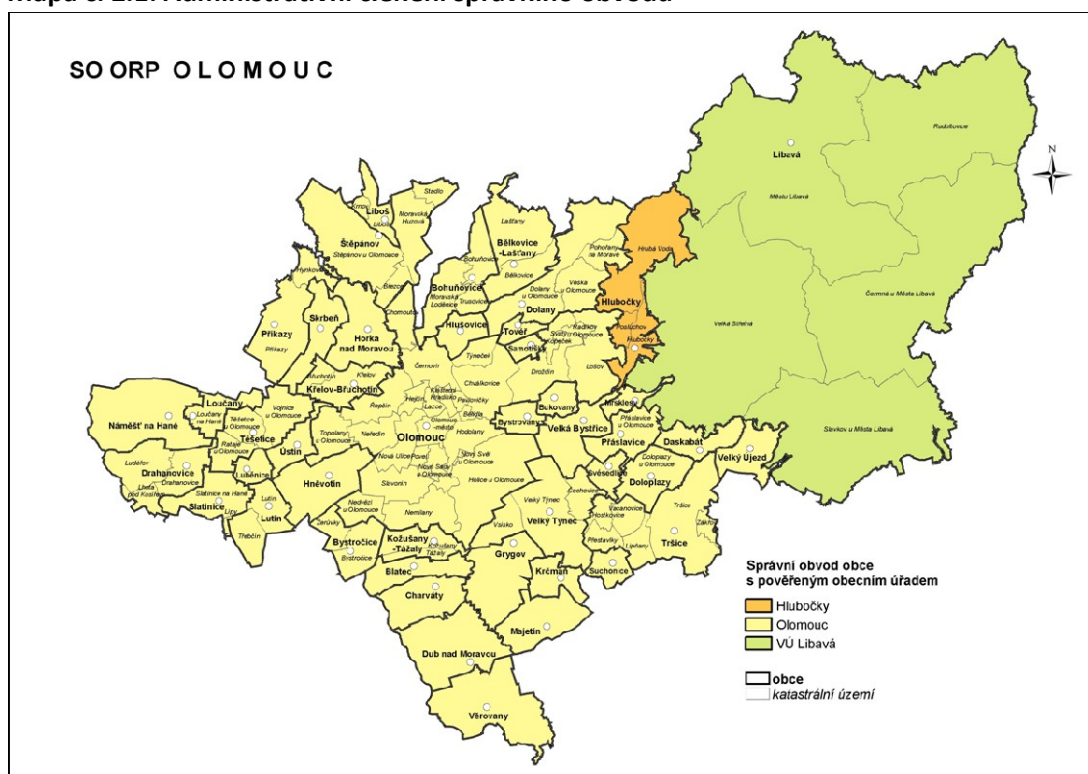
2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Poloha a základní geografická a administrativní charakteristika území

Území ORP Olomouc leží na střední části Olomouckého kraje v široké nivě řeky Moravy na kvalitních úrodných půdách. Východní část území je více zalesněná a je součástí zvedajícího se pásma Nízkého Jeseníku, které dále navazuje na rozlehlé území vojenského újezdu Libavá. Západní část území je součástí Zábřežské vrchoviny. V území se nachází část Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví a dále tři přírodní parky – Údolí Bystřice, Terezké údolí a Velký Kosíř. Tato území spolu s dalšími menšími zalesněnými částmi tvoří alespoň částečnou protiváhu rozsáhlým intenzivně využívaným zemědělským oblastem.

Mapa č. 2.1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ

Největší město ORP - statutární město Olomouc, které je zároveň krajským městem Olomouckého kraje a tvoří významné jádro řešeného území, ve kterém se soustřeďuje jak správa území, tak nadmístní občanská vybavenost, převážná část pracovních příležitostí a bydlí zde cca 61% z celkového počtu obyvatel ORP. Zbývající část území díky dobré dopravní dostupnosti (výjimkou je vojenský újezd Libavá) naopak využívá všech výhod, které její blízkost poskytuje. Zároveň jí vytváří zázemí v podobě zdroje pracovních sil, tradiční zemědělské produkce a možností rekreace. Pozitivní je fakt, že ve větších obcích zvláště na okraji ORP je vybudována občanská vybavenost.

Územím probíhají hlavní tahy nadmístní dopravní a technické infrastruktury (rychlostní silnice, železniční koridor, vysokotlaké plynovody a vedení velmi vysokého napětí), které region kvalitně napojují na celorepublikové dopravní a energetické systémy, zvláště dopravní infrastruktura však svými negativními vlivy zároveň limituje kvalitu života v některých obcích.

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab.č. 2.1: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	45	45	45	45	45	45	45	45
Počet částí obcí	107	107	107	107	107	107	107	107
Počet katastrálních území	102	102	102	102	102	102	102	102
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	3	3	3	3	3	3
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	85,86	85,86	85,86	85,86	85,86	85,86	85,86	85,86
zemědělská půda	39250,60	39228,18	39222,18	39164,67	39165,32	39104,66	39092,43	39056,00
lesní pozemky	27002,98	27005,26	27000,95	27018,19	27043,25	27049,12	27049,42	27215,63
zastavěné plochy	1 620,84	1 625,82	1 637,64	1 650,55	1 657,74	1 664,12	1 672,43	1 674,59
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	184,76	185,19	186,40	187,19	187,82	188,44	188,39	188,83

Zdroj: ČSÚ

Komentář k tabulce 2.1: ORP Olomouc je silně urbanizované území s jediným centrem - krajským městem Olomoucí a okolních 43 obcí je lokalizovaných kolem tohoto centra. Vojenský újezd Libavá se

nachází dále na severovýchod Olomouce. Počet obcí v ORP je stabilizovaný a nedochází k osamostatňování obcí.

Zemědělská půda s I. a II. třídou ochrany se rozkládá na více než 46% celkové plochy z toho orná půda tvoří 83%. Lesní pozemky se rozkládají na 31,5% celkové plochy. Zbývající část tvoří nezemědělská půda a zastavěné plochy. Dlouhodobým trendem je snižování podílu zemědělské půdy, zvyšování podílu lesních pozemků a zastavěných ploch. Hustota zalidnění odpovídá hustotě zalidnění oblasti kolem jiných krajských center, převyšuje průměrnou hustotu zalidnění v rámci kraje (121,1 osob/km²) i v rámci ČR (133,3 osob/km²) a během posledních let stoupala.

Nejvíce obcí ORP spadá do velikostních kategorií 1000-1999 obyvatel (18 obcí), 500-999 obyvatel (11 obcí) 2000-4999 obyvatel (9 obcí). Velikostní kategorii 200-499 naplňují v ORP pouze 3 obce. Nejmenší kategorie do 199 obyvatel je zastoupena dvěma obcemi. Zbývající velikostní kategorie obcí nejsou v ORP Olomouc zastoupeny vůbec. Samotné město Olomouc svým počtem obyvatel osciluje mezi kategoriemi s hranicí 100 000 obyvatel. Převládajícím podílem obcí ve větších velikostních kategoriích se sídelní struktura ORP Olomouc odlišuje od sídelní struktury ČR pro kterou je charakteristická hustá síť malých obcí. V posledních letech dochází k odstředivému procesu směrem z jádrového města.

Díky nárůstu počtu obyvatel v obcích v bezprostřední blízkosti Olomouce se tyto dostávají do vyšších velikostních kategorií.

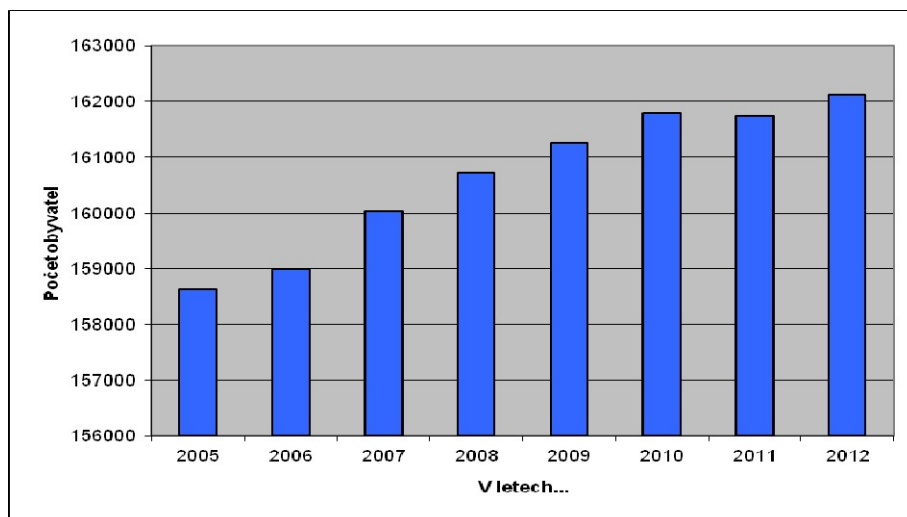
Tab.č. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		158 636	159 005	160 044	160 720	161 262	161 802	161 754	162 136
v tom:	muži	76 110	76 380	76 998	77 394	77 578	77 842	77 948	78 146
	ženy	82 526	82 625	83 046	88 326	83 684	83 960	83 806	83 990
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	22 793	22 506	22 348	22 364	22 698	23 276	23 957	24 422
	15 - 64	113 071	133 300	114 005	113 949	113 600	113 210	111 560	110 476
	65 +	22 772	23 199	23 691	24 407	24 964	25 316	26 237	27 238
Průměrný věk (celkem)		39,9	40,2	40,36	40,54	40,66	40,8	41	41,18
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		99,5	103,1	106	109,1	110	108,8	109,5	111,5
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	11 648	11 489	11 444	11 460	11 536	11 846	12 189	12 443
	15 - 64	55 758	55 964	56 413	56 479	56 282	56 079	55 394	54 885
	65 +	8 704	8 927	9 141	9 455	9 760	9 917	10 365	10 818
Průměrný věk		38,3	38,5	38,7	38,9	39,1	39,2	39,4	39,6

Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		74,7	77,7	79,9	82,5	84,6	83,7	85	86,9
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	11 145	11 017	10 904	10 904	11 162	11 430	11 768	11 979
	15 - 64	57 313	57 336	57 592	57 470	57 318	57 131	56 166	55 571
	65 +	14 068	14 272	14 550	14 952	15 204	15 399	15 872	16 420
Průměrný věk		41,5	41,8	41,9	42,1	42,1	42,3	42,5	42,7
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		126,2	129,5	133,4	137,1	136,2	134,7	134,9	137,1
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		203 (1,3)	369 (2,3)	1039 (6,5)	676 (4,2)	542 (3,4)	540 (3,3)	563 (3,5)	382 (2,4)
přirozená		125 (0,8)	218 (1,4)	279 (1,8)	415 (2,6)	372 (2,3)	283 (1,8)	303 (1,9)	246 (1,5)
stěhováním (mechanická)		78 (0,5)	151 (1)	760 (4,8)	261 (1,6)	170 (1,1)	257 (1,6)	260 (1,6)	136 (0,8)

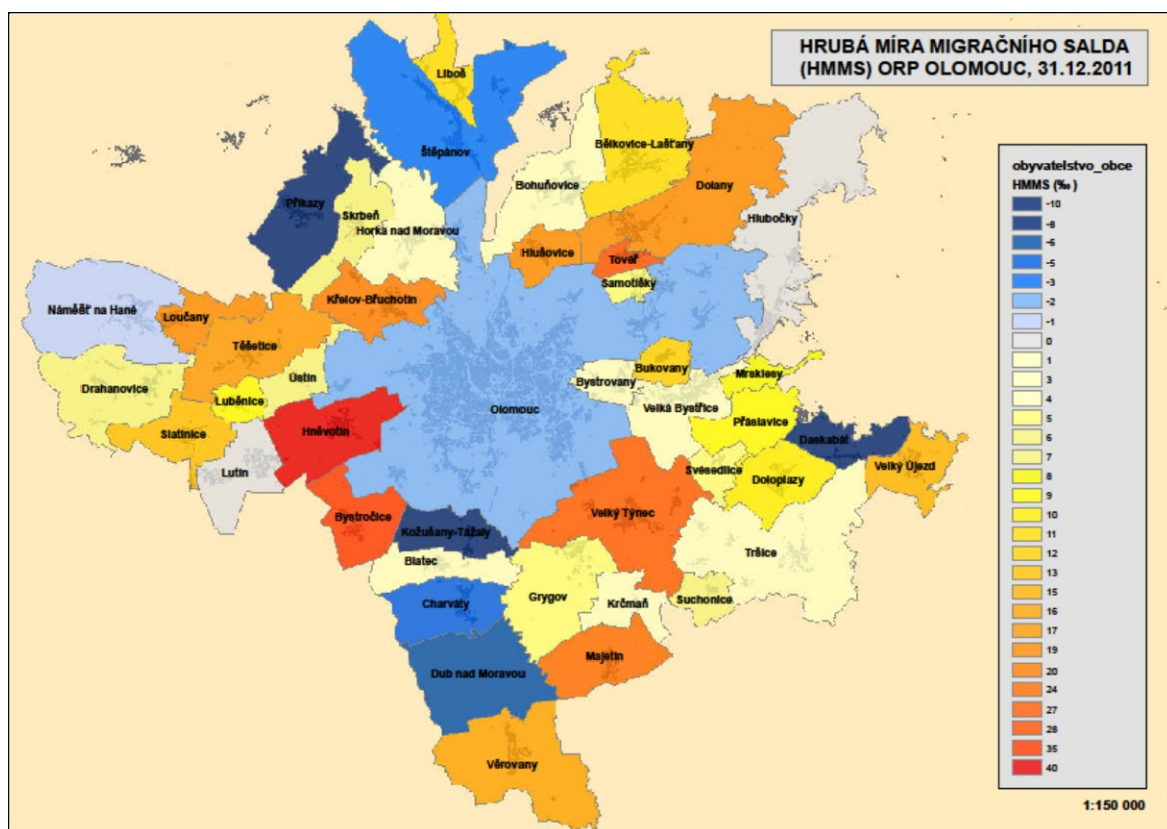
Zdroj: ČSÚ

Graf č. 2.1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Mapa č. 2.2 : Hrubá míra migračního salda ORP Olomouc, 31.12.2011

Zdroj: ÚAP ORP Olomouc

Komentář k tabulce 2.2: Území ORP jako celek vykazuje za posledních 7 let mírný nárůst obyvatelstva o 2,2%, což je dáno tím, že území obsahuje krajské město, které je atraktivní z hlediska pracovních příležitostí a okolní obce slouží jako kvalitní zázemí pro středomoravskou metropoli. Více než 60% obyvatel žije v Olomouci, kde však počet obyvatel dlouhodobě mírně klesá. Naopak v blízkých obcích Hlušovice, Bystrovany, Bukovany, Hněvotín, Dolany, Tešetice, Tověř a Samotičky rostl počet obyvatel v posledních letech výrazněji. V ostatních obcích je počet obyvatel stabilizovaný nebo mírně roste. V budoucnu lze předpokládat, že k dalšímu nárůstu nebude docházet a naopak vlivem snižování porodnosti bude obyvatel mírně ubývat.

Tak jako v celé republice, tak i v ORP Olomouc populace stárne a zvyšuje se průměrný věk. O migraci obyvatel vypovídají statistické ukazatele „migrační saldo“ a „hrubá míra migračního salda“. Jejich hodnoty svědčí o pokračujících suburbanizačních procesech, kdy se obyvatelstvo stěhuje za kvalitním bydlením. Část obyvatelstva vyhledává možnosti bydlení v blízkosti Olomouce, odkud pak dojíždí za prací. V těchto obcích pak roste bytová výstavba a počet obyvatel. Největší hrubá míra migračního salda je v obcích sousedících s Olomoucí s dobrou dopravní dostupností a občanskou vybaveností. Naopak Olomouc a obce při okrajích ORP, tedy vzdálenější od Olomouce, s horší dopravní dostupností či menší přírodní atraktivitou migraci ztrácejí.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab.č. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	44	97,7	Kromě obce Ústín jsou ve všech obcích MŠ. V Olomouci je 44 MŠ. Až na Olomouc kapacita MŠ dostačuje
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	33	28,0	V 8 obcích ORP není žádná škola a žáci musejí dojíždět.
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	27	60,0	Ve 3/4 obcí je ZŠ s 1. i 2 stupněm
Počet středních škol:	4	8,9	V ORR je 33 SŠ
-obory gymnázií	5	2,2	Všetchna gymnázia se nacházejí v Olomouci
-obory středních odborných škol a praktických škol	15	2,2	V Olomouci působí všechny SOŠ a středních praktické školy
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	13	6,7	10 SOU funguje Olomouci, 1 SOU v Lutíně a 2 ve Velkém Újezdě
Počet základních uměleckých škol	13	24,4	10 ZUŠ působí v obcích ORP většinou se jedná o pobočky ZUŠ z okolních měst, 3 ZUŠ působí v Olomouci
Počet konzervatoří	1	2,2	1 konzervatoř působí v Olomouci
Počet jazykových škol	1	2,2	jedná se o školu s právem státní jazykové zkoušky, v ORP působí celkem 42 jazykových škol
Počet vyšších odborných škol	5	2,2	Všetchny VOŠ působí v Olomouci
Počet vysokých škol	2	2,2	2 v Olomouci působí Univerzita Palackého a Moravská vysoká škola

Zdroj: ČSÚ

Tab.č. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	56	73,3	z celkového počtu se 39 knihoven vč. poboček nachází v obcích ORP
Stálá kina	6	6,67	z celkového počtu se 3 kina nachází v obcích ORP
Divadlo	2	4,4	Obě divadla se nacházejí v Olomouci
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	9	11,11	z celkového počtu se 4 musea nacházejí v obcích ORP
Galerie (vč. poboček a výstavních sál)	17	8,8	z celkového počtu se 3 galerie nacházejí v obcích ORP
Kulturní zařízení ostatní	67	55,56	z celkového počtu se 25 ostatních zařízení nacházejí v obcích ORP
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	6	4,44	Střediska se nachází v Olomouci, Horce na Moravě
Koupaliště a bazény	9	11,11	5 koupališť se nachází v obcích ORP
-z toho kryté	3	4,44	2 kryté bazény se nachází v Olomouci a 1 v Bohuňovicích
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	282	100	Ve všech obcích se nachází alespoň 1 hřiště. 100 hřišť je v Olomouci
Tělocvičny (vč.školních)	53	35,5	15 tělocvičen se nachází v obcích, 38 v Olomouci
Stadiony otevřené	7	2,22	
Stadiony kryté	1	2,22	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	2,22	Jedná se zimní stadion v Olomouci
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	112	26,6	11 ostatních zařízení se nachází v obcích

Zdroj: ČSÚ

Komentář k tabulce 2.4: V některých obcích (např. Drahanovice, Charváty) chybí komunitní prostor pro setkávání a společenské akce tzv. kulturní dům.

Tab.č. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

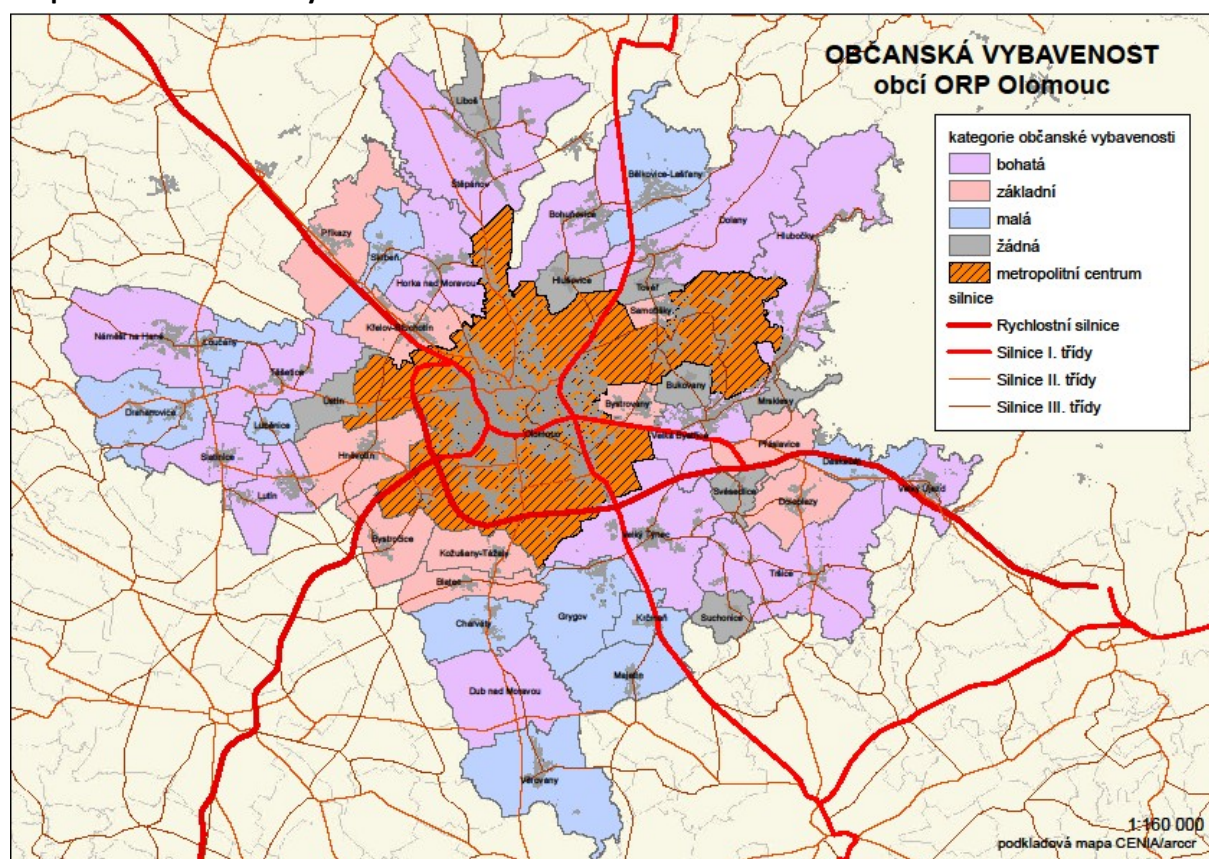
Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	4	2,27	Malá i velká ambulantní zařízení se nachází v Olomouci, která je spádovým městem ORP.
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	1	2,27	Malá i velká ambulantní zařízení se nachází v Olomouci, která je spádovým městem ORP.
Ambulantní zařízení	3	0,00	Malá i velká ambulantní zařízení se nachází v Olomouci, která je spádovým městem ORP.
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	2	0,00	Malá i velká ambulantní zařízení se nachází v Olomouci, která je spádovým městem ORP.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	94	56,82	Ve většině obcí má ordinaci lékař pro dospělé. Počet ordinací odpovídá počtu obyvatel a spádovosti obce
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	50	38,64	Ve více jak třetině obcí je zastoupena ordinace pro děti a dospělé. Zastoupení ordinací odpovídá počtu obyvatel a spádovosti obce.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	107	40,91	Ve více jak 40% všech obcí je zastoupena ordinace stomatologa. Zastoupení ordinací odpovídá počtu obyvatel a spádovosti obce.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	23	11,36	Ve více jak 11% všech obcí je zastoupena ordinace stomatologa. Zastoupení ordinací odpovídá počtu obyvatel a spádovosti obce.
Zařízení lékárenské péče	51	27,27	V téměř 30% obcí funguje lékárna.

Nemocnice	2	2,27	V Olomouci se nacházejí 2 nemocnice (Fakultní nemocnice Olomouc a Vojenská nemocnice Olomouc)
Odborné léčebné ústavy	1	2,27	Lázně Slatinice - OLÚ rehabilitační
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	2,27	Léčebna ve Vojenské nemocnici určená pro bývalé vojáky
Ostatní lůžková zařízení	4	4,44	Kojenecký ústav Olomouci, Hospic Svatý kopeček - Olomouc, Dětský domov pro 1-3 leté děti, Lázně Slatinice

Zdroj: ČSÚ

Komentář k tab. 2.5: Město Olomouc jako krajské město disponuje občanskou vybaveností nadmírného významu. Dle stáří je nutné danou infrastrukturu modernizovat nebo kompletně rekonstruovat, tak aby odpovídala současným standartům.

Mapa č. 2.3: Občanská vybavenost obcí ORP Olomouc

Zdroj: Územně analytické podklady SO ORP Olomouc

Obecně lze říci, že díky husté síti sídel ORP Olomouc, velkému počtu subregionálních center a především vlivu metropolitního centra Olomouce nedochází v obcích s malou nebo žádnou občanskou vybaveností k negativním jevům spojeným s trvalým poklesem obyvatelstva, málo kvalitním stavebním fondem apod. Obce o velikosti 1000-1999 a 2000-4999 obyvatel mají většinou bohatou občanskou vybavenost a tvoří významné subjekty ovlivňující charakter venkovského prostoru a svojí vybaveností

se stávají obsluhujícími obcemi pro obce menších velikostních kategorií Tyto mají kombinace těchto služeb: základní škola, základní umělecká škola, popř. střední škola, více lékařů, lékárna, pošta, kino, knihovna, kulturní sál, sportovní areál, více obchodů, restaurací, ubytování, místní policie a dům s pečovatelskou službou.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab.č. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		81 976	43 585	38 391	
v tom:	zaměstnaní	73 946	39 432	34 514	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	59 429	30 141	29 288
		zaměstnavatelé	2 734	1 983	751
		pracující na vlastní účet	8 606	5 852	2 754
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	3 346	1 635	
		ženy na mateřské dovolené	1 629	0	1 629
	nezaměstnaní	8 030	4 153	3 877	
Ekonomicky neaktivní celkem		73 780	30 607	43 173	

Zdroj: SLBD 2011

Komentář k tabulce 2.6: Procentuální podíl ekonomicky aktivních obyvatel v ORP Olomouc(50,7% obyvatel ORP Olomouc) převyšuje o 2% celostátní průměr. Také z hlediska statistiky zaměstnaných obyvatel je procentuální zastoupení zaměstnaných ORP Olomouc o 1,8% vyšší než celostátní průměr (zaměstnaných obyvatel ORP bylo 73 946 tj. 45,7% všech obyvatel ORP).

Největší míru ekonomické aktivity mezi obcemi ORP Olomouc vykazovaly obce v těsném sousedství Olomouc s nejvýraznějšími znaky suburbanizace (Hlušovice, Tověř, Bystrovany, Hněvotín). Nejnižší míru ekonomické aktivity pak obce mezilehlého venkova bez výrazných znaků suburbanizace, s nízkým přírůstkem obyvatelstva, nízkým podílem obyvatelstva ve věkové skupině 0-15 let a nízkou hrubou mírou migračního salda.

Míra podnikatelské aktivity v ČR dosáhla 16,3% zatímco v Olomouckém kraji dosáhla hodnoty 14,7% a byla zde tedy o 1,6 p.b. pod celostátním průměrem. V ORP Olomouc byla situace příznivější. Celostátní průměr zde převyšovalo 14 obcí a pouze 5 obcí (Hlubočky, Ústín, Lutín, Svěsedlice a Krčmaň) nedosáhlo ani desetiprocentní míry podnikatelské aktivity. Jedná se především o obce s významnými zaměstnavateli a tedy s vysokým podílem zaměstnaných a dále o obce s vysokou mírou nezaměstnanosti.

Tab.č. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			37 764
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		23 494
	v tom	v rámci obce	11 715
		do jiné obce okresu	9 551
		do jiného okresu kraje	1 529
		do jiného kraje	77
		do zahraničí	322

Zdroj: SLBD 2011

Komentář k tabulce 2.7: Dojíždění do škol a zaměstnání

- 28% ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za zaměstnáním. V rámci obce dojíždí 14,2% ek. aktivních obyvatel, dále v rámci okresu dojíždí.

- 11,65%, zanedbatelný počet obyvatel dojíždí za zaměstnáním do jiného kraje nebo do zahraničí. Do škol dojíždí v rámci obce 7 764 žáků či studentů a mimo obec 6 506 žáků a studentů (tj. 17% všech ze všech dojíždějících). 85% zaměstnanců i školáků denně dojíždějících se dostane do cíle do 45 min. cesty.

- 10% denně dojíždějícím trvá cesta 45-60 min, 5% cestuje do zaměstnání více jak hodinu.

Z hlediska časové dostupnosti lze konstatovat, že většina obyvatel obcí se vůči Olomouci nachází v časové dostupnosti 30 minut individuální automobilovou dopravou. V ORP Olomouc se nenachází žádná obec, která by měla časovou dostupnost do Olomouce větší než 60 minut, tzn. nemělo by zde docházet k disparitnímu vývoji.

Tab.č. 2.8: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			68 572	
v tom:	tvořené 1 rodinou		42 246	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	19 115
			se závislými dětmi	14 121
		neúplné	bez závislých dětí	4 139

			se závislými dětmi	4 871

Zdroj: ČSÚ, 2012

Komentář k tabulce 2.8: V ORP je více jak 68 tis. hospodařících domácností z toho 61,6% je tvořeno 1 rodinou, 1,5% dvěma rodinami, 32,2% tvoří domácnosti jednotlivců a 4,6% tvoří vícečlenné nerodinné domácnosti. Úplné rodiny tvoří 78% počtu z rodin tvořených 1 rodinou.

Tab.č. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	8 646	7 909	7 087	6 070	4 288	4 492	8 234	8 936
z toho (%):	13	16	17	17	21	16	11	11
občané se zdravotním postižením	1 145	1 226	1 172	1 038	901	701	887	954
z toho (%):	11	9	7	6	7	8	7	7
absolventi	919	703	512	385	284	347	613	589
z toho (%):	37	34	32	31	25	17	14	28
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	3 181	2 695	2 299	1 857	1 090	781	1 170	2 540

Zdroj: ČSÚ, ÚP Olomouc

Komentář k tabulce 2.9: Pozn. Podrobná data o nezaměstnanosti za rok 2012 nebylo možné získat, protože ÚP (z těchto údajů čerpá i ČSÚ) data sleduje pouze na úrovni okresu.

Do období hospodářské krize nezaměstnanost v území klesala a víceméně byla na hranici, kdy již zaměstnavatelé pociťovali nedostatek pracovní síly. V důsledku hospodářské krize došlo ke snížení možnosti uplatnění a k propouštění.

V současnosti míra nezaměstnanosti se v posledních čtyřech letech stabilizovala na poměrně vysoké hodnotě kolem 10% a tímto mírně převyšovala celostátní průměr (9,4%). Nezaměstnanost v ORP v rámci Olomouckého kraje se přesto pohybuje na nejnižší hodnotě v rámci kraje. Pozitivním jevem je snižující se počet občanů se zdravotním postižením. Naopak počet nezaměstnaných osob s délkou evidence nad 12 měsíců v posledních letech výrazně narostl. Snižuje se také nabídka volných pracovních míst.

Tab.č. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	34 038	34 686	34 980	35 538	36 294	37 491	37 470	38 566	39 697	39 546
fyzické osoby celkem	28 443	28 733	28 603	28 763	28 962	29 566	29 142	29 801	30 539	30 060
z toho zemědělní podnikatelé	1 323	1 325	1 319	1 316	1 315	1 332	210	230	239	248
vyjádření v %	4,65	4,61	4,61	4,58	4,54	4,51	0,72	0,77	0,78	0,83
právnícké osoby celkem	5 595	5 953	6 377	6 775	7 332	7 925	8 328	8 765	9 158	9 486
z toho obchodní společnosti	2 888	3 079	3 302	3 537	3 818	4 151	4 337	4 565	4 788	4 980
vyjádření v %	51,62	51,72	51,78	52,21	52,07	52,38	52,07	52,08	52,28	52,5
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	4,9	4,9	4,8	4,7	4,7	4,6	2,2	2,3	2,4	2,4
průmysl celkem	12,2	12,1	12	11,7	11,6	11,6	11,6	11,5	11,3	11
stavebnictví	10	10,1	10,2	10,1	10,3	10,5	11	11,1	11,1	10,9
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	36,2	35,5	35	34,7	34,1	33	32,4	31,1	30,2	29,4

Zdroj: ČSÚ

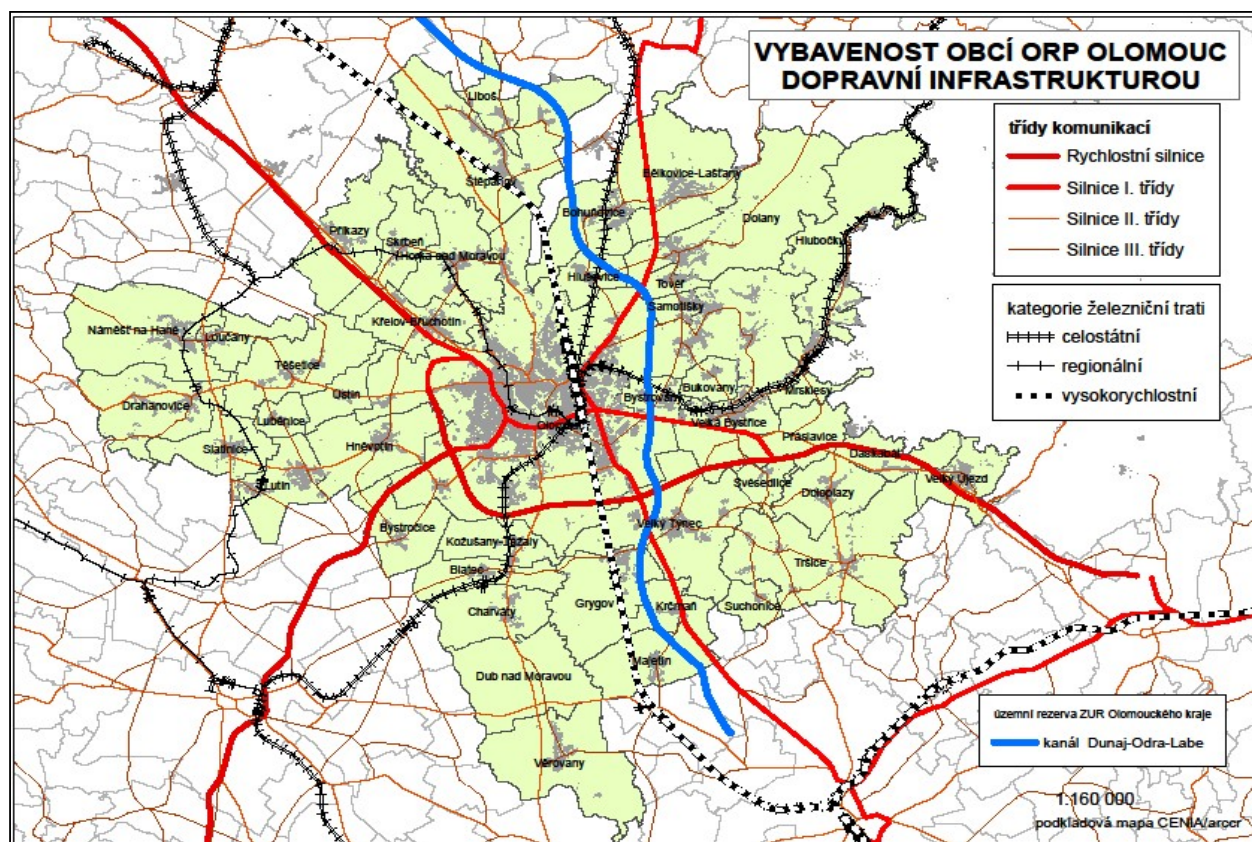
Komentář k tabulce 2.10: Počet ekonomických subjektů (právníckých i fyzických osob) v posledních 10 letech mírně roste.

Výrazně se snížil z důvodu změny klasifikace podíl subjektů podnikajících v zemědělství. Snižuje se podíl subjektů působících v průmyslu.

Pro podporu živnostenského podnikání bylo na Magistrátu města Olomouce zřízeno Jednotné kontaktní místo, jehož účelem je především usnadnit počátek podnikání.

D. Doprava

Mapa č. 2.4: Vybavenost obcí ORP Olomouc dopravní infrastrukturou

Zdroj: ÚAP ORP Olomouc

ORP Olomouc má strategickou polohu v centru Moravy v jehož centru leží hospodářsky silné centrum – krajské město Olomouc, které je přirozené spádové a správní centrum nejen ORP, ale celého Olomouckého kraje a významná dopravní křižovatka v rámci ČR. Olomouc je významnou křižovatkou silniční a železniční dopravy a východiskem regionální hromadné dopravy. Dopravně nejzatíženějšími úseky silnic v ORP jsou silnice I. třídy, kde intenzita dopravy dosahuje 30–35 tis. vozidel/den. Přetížení silniční dopravou v Olomouci byl měl řešit východní obchvat Olomouce tzv. východní tangenta. Pro zlepšení životního prostředí obcí v průjezdním úseku silnic II. a III. třídy se v roce 2004 započalo s realizací protihlukových opatření.

Mezinárodní silnice E462 zajišťuje severojižní spojení Polska s Moravou a Rakouskem. Územím prochází rychlostní komunikace R46, která směrem na jih zabezpečuje dopravní spojení s Brnem a směrem na severovýchod spojení s Ostravou.

Olomouc je důležitým železničním uzlem, kde sbíhá pět tratí Českých drah. Obce ležící na těchto tratích mohou využívat poměrně časté spojení do Olomouce.

Letecká, cyklistická, vodní a pěší doprava plní především účely rekreační, turistické nebo sportovní. V mnoha obcích byly vybudovány cyklostezky, jejich úseky však mnohdy na sebe nenavazují.

Většina území je dostatečně obsloužena hromadnou dopravou, kde až na železniční dopravu je zaveden integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

V území se nachází ložiska stavebních surovin: štěrku a šterkopísku (Liboš, Březce, Špěpánov, Příkazy, Luběnice, Lutín, Hněvotín, Olšany, Grygov, Kčmaň, Majetín, Věrovany) dále vápence a dolomitu, cihlářské hlíny, kamen a břidlice, což je spojené s dopravní zátěží, problémy s poddolováním či rekultivací.

Většina průmyslových podniků se nachází v Olomouci, mimo Olomouc jen výjimečně (Lutín, Hlubočky, Velký Týnec). Staré výrobní podniky jsou v útlumu nebo jsou jejich areály opuštěny. V Olomouci je vysoká koncentrace potravinářského a strojírenského průmyslu. V současnosti převažují menší podniky. Prakticky neexistují velké podniky nad 1 000 zaměstnanců a mezi středně velkými subjekty (250-1 000 zaměstnanců) převažují zaměstnavatelé z veřejného sektoru. Stavebnictví je zastoupeno 6 většími firmami s více než 1 135 zaměstnanci. V Olomouci je silně zastoupen sektor veřejných služeb reprezentovaný kvalitními vzdělávacími, zdravotnickými a sociálními zařízeními, které přesahují hranici ORP i okresu. Jsou zde zastoupeny také komplexní komerční, realitní a developerské služby. Se vstupem obchodních řetězců se Olomouc stala regionálním nákupním centrem. Ze strany města Olomouce i Olomouckého kraje je významná podpora inovací i transferu výzkumu do praxe. Univerzita Palackého spolupracuje se stovkami firem z ČR i zahraničí. Mezi její hlavní aktivity patří smluvní výzkum a společné vědecké projekty. V Olomouci funguje vědeckotechnický park Univerzity Palackého, Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum, Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů a Ústav molekulární a translační medicíny.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Velkou část území ORP tvoří rozlehlé plochy intenzivně využívané zemědělské půdy, rozlehlejší lesy a hodnotné přírodní prvky se nachází pouze na východním a západním okraji území a podél řeky Moravy a Bystřice. Téměř polovinu rozlohy ORP tvoří zemědělská půda, která je obdělávaná ve velkých plochách. Na velké části se vyskytují převážně nejkvalitnější půdy (černozemě, hnědozemě) s I. a II. třídou ochrany. Podíl orné půdy ze zemědělské půdy je takřka 83% ze zemědělské půdy.

Rozvoj území je ovlivněn vysokou ochranou zemědělského půdního fondu, kde většina rozvojových ploch se nachází v nejkvalitnějších půdách. Podíl lesních pozemků je ve cca 31% z celkové plochy území.

V území se nachází velkoplošně chráněné území CHKO Litovelské Pomoraví, množství maloplošně chráněných území, 3 přírodní parky Údolí Bystřice, Terezké údolí a Velký Kosíř, evropsky významné lokality NATURA 2000 a ptačí oblast NATURA 2000 (vojenský újezd Libavá).

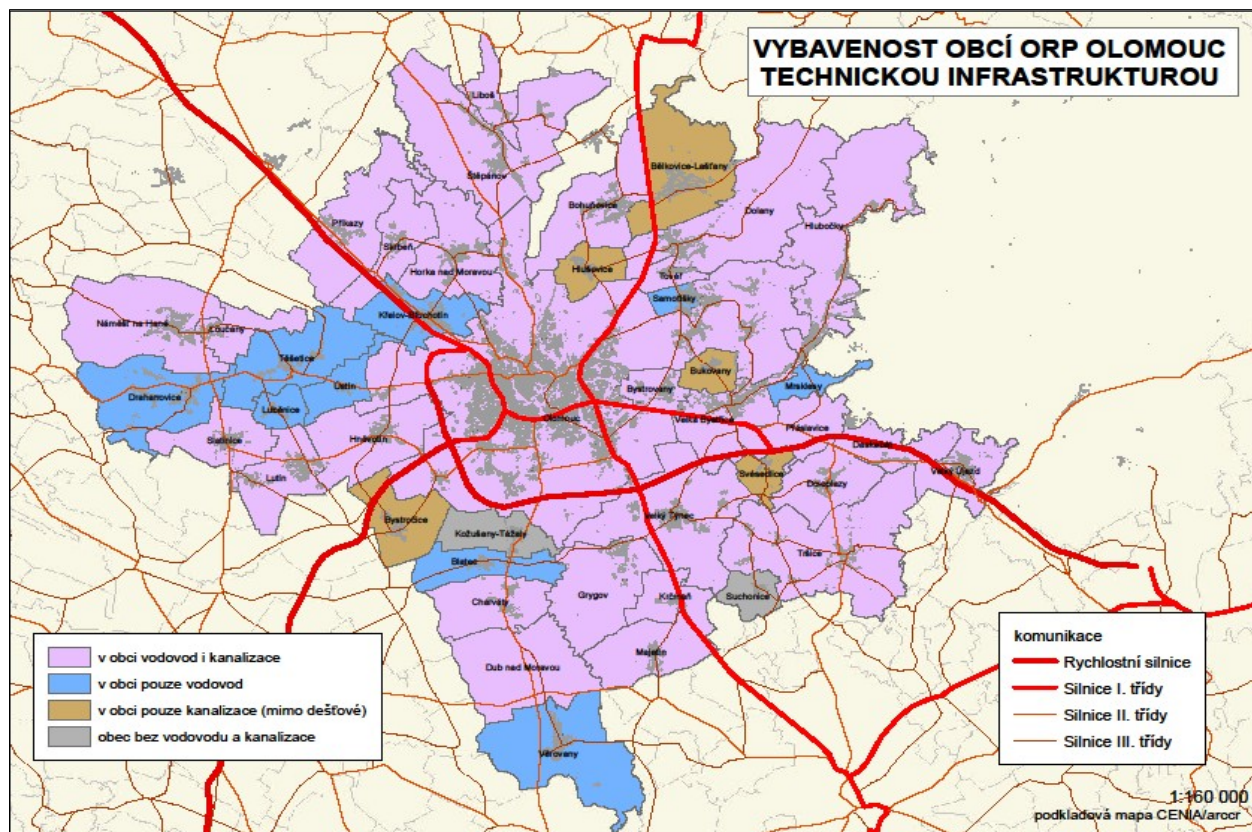
V oblasti povodí Moravy zasahující do ORP Olomouc leží území CHOPAV kvartéru řeky Moravy vymezené pro odběr pitné podzemní vody. Území je tímto soběstačné v zásobování pitnou vodou.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vybavenost obcí technickou infrastrukturou je na vysoké úrovni a zřejmá z níže uvedené maty a tabulky. Až polovina obcí má vlastní zdroj pitné vody. V 8 obcích je třeba dobudovat systémy splaškové kanalizace. Až na místní části obcí jsou všechny obce plynofikovány. V Olomouci je teplo k bytovým

domům a dalším odběratelům dodáváno z teplárny, která splňuje všechny požadavky zákona na ochranu ovzduší.

Mapa č. 2.5: Vybavenost obcí ORP Olomouc technickou infrastrukturou

Zdroj: ÚAP ORP Olmouc

Z umístění území v nivě řeky Moravy vyplývá několik okolností, které jsou pro území zásadní – kromě zmiňovaných kvalitních zemědělských půd je to výskyt ložisek štěrkopísků, existence chráněné oblasti přirozené akumulace vod (významného zdroje pitné vody) a také existence záplav, které území postihují. Mělkým údolím Moravy také probíhají hlavní tahy nadmístní technické infrastruktury (vysokotlaké plynovody a vedení velmi vysokého napětí), které region kvalitně napojují na celorepublikové energetické systémy.

Vyhlášené záplavové území řeky Moravy zasahuje části zastavěných území přilehlých obcí a představuje pro území potencionálně vysoké nebezpečí. Postupují však práce na protipovodňových opatřeních. Místními záplavami je ohrožováno dalších cca 12 obcí.

Na území se nachází několik řízených skládek komunálního odpadu (Bohuňovice, Mrsklesy), jejichž kapacita je malá nebo bude brzy vyčerpána. Většina komunálního odpadu z Olomouce a okolních obcí se vozí do spalovny do Brna. Je připravován projekt spalovny v Přerově (mimo ORP). Ve většině obcí funguje systém základního třídění odpadů a sběr nebezpečných odpadů (sběrné dvory aj.).

Tab.č. 2.11: Vybavení obcí ORP Olomouc technickou infrastrukturou

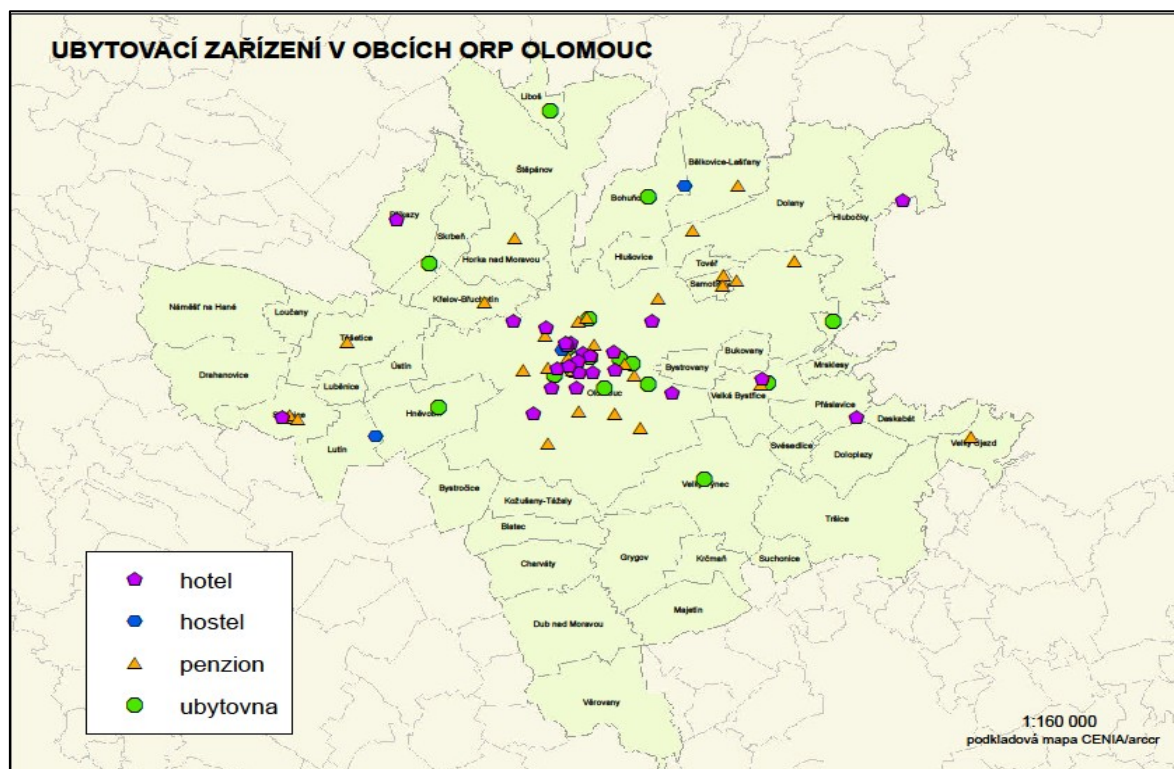
Infrastruktura v obcích	Plyn	Vodovod i kanalizace	Vodovod	Splašková kanalizace	Bez vodovodu a kanalizace
Počet obcí	44	29	9	4	2

Zdroj: ÚAP ORP Olomouc

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Cestovní ruch se do značné míry koncentruje do Olomouce, která svým historickým vývojem a postavením je v České republice srovnatelná pouze s hlavním městem Prahou. Je také po Praze druhou největší městskou památkovou rezervací se vzácně zachovaným půdorysem středověkého města. Zcela ojedinělým dílem barokního monumentálního sochařství, architektury a urbanismu je Sloup Nejsvětější Trojice, který byl v roce 2000 pro svou unikátnost zapsán do seznamu UNESCO jako desátá památka z České republiky. Církevní vliv po mnoho století zásadním způsobem určoval duchovní, politický i ekonomický rozvoj města a jeho okolí. Biskupství bylo ve městě založeno již v roce 1063 a v 18. století povýšeno na arcibiskupství. Dokladem tohoto vlivu jsou monumentální církevní stavby, jejichž počet je na množství obyvatel největší v České republice. Olomouc vždy vydatně obohacovala vzdělanost a kulturní a umělecké dění na celé Moravě. Je sídlem Moravského divadla, Moravské filharmonie, Vlastivědného muzea, Divadla hudby, Muzea umění, mnoha pěveckých souborů, komorních hudebních těles a celé řady menších galerií, v roce 2006 bylo nově otevřeno Arcidiecézní muzeum. Olomoucké parky o rozloze 47 ha obklopují jako prstenec historické jádro a každoročně jsou zde pořádány mezinárodní květinové výstavy FLORA.

Mapa č. 2.6: Ubytovací zařízení v obcích ORP Olomouc

Zdroj: ÚAP ORP Olomouc

Metropole Olomouc patří také k významným sportovním centrům. Fotbalový stadion, zimní stadion, plavecký stadion, sportovní hala a tenisové kurty jsou situovány jako obrovský sportovní komplex v těsné blízkosti centra města. V tomto komplexu je provozováno množství dalších sportovních zařízení jak tradičních, tak i v regionu ojedinělých, jako je projekt OUTDOOR – Areál lanových aktivit. Zoologická zahrada je situována v nádherném prostředí na Svatém Kopečku a chová přes 200 druhů zvířat. Pro příznivce golfu je v provozu hřiště v Dolanech – Vésce. V červnu 2009 byl otevřen Olomoucký aquapark, ve kterém je návštěvníkům k dispozici celkem 1 150 m² vodních ploch, rozdělených na vnitřní a letní areál. Aquapark nabízí mnoho atrakcí, jako je tobogán, sauna, vířivé vany, protiproudy, a služeb, například masáže, dětský koutek, letní restaurace apod. U fotbalového stadionu vznikl nový sportovní komplex - OMEGA centrum. Většina ubytovacích kapacit v ORP je lokalizována Olomouci, kde byly posledních letech otevřeny další 3 nové velkokapacitní hotely.

Na východě území ORP Olomouc začíná Nízký Jeseník, na západě Dražanská vysočina a středem prochází niva řeky Moravy. Tento prostor vytváří poměrně kvalitní zázemí pro rekreaci. Na území regionu se nachází Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví o rozloze 9 600 ha. Územím probíhají cyklostezky. Vše si lze prohlédnout i z výšky při vyhlídkovém letu z olomouckého letiště nebo bohumovického letiště. V Náměšti na Hané je možné navštívit barokní zámek, v Příkazech hanácký skanzen, v Drahanovicích Černou věž, ve Slatinicích léčebné lázně se sirnatou vodou, ve Velké Bystřici zrekonstruovaný park s amfiteátre a zámek nebo si zahrát golf v Dolanech-Vésce. V zimních měsících na návštěvníky čekají dvě centra sjezdového lyžování v Hlubočkách.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab.č. 2.12: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	45	100	Všechny obce ORP Olomouc mají platný územní plán ať již zpracovaný dle zákona č. 50/1976 Sb. (starý stavební zákon) nebo dle zákona č. 183/2006 Sb. (nový stavební zákon). Započítána je i obec Město Libavá.
Počet obcí s plánem v přípravě	23	51	Obce, které mají sice platný územní plán, ale zpracovávají nový dle zákona č. 183/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	46	96	Olomouc má Strategický plán rozvoje města Olomouce, který pravidelně aktualizuje. Program rozvoje obce má zpracováno 96 % obcí. Problematická je jejich aktuálnost. V současnosti nejaktuálnější rozvojové strategie obcí jsou obsaženy ve strategických plánech MAS a mikroregionů. Až na výjimky (Město Libavá) patří všechny obce do některé z MAS a mikroregionu území.

Zdroj: MMOI OKR

Komentář k tabulce 2.12: Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří: Územně analytické podklady Olomouckého kraje: <http://uap.kr-olomoucky.cz/dmvs-gateway/>.

Územně analytické podklady SO ORP Olomouc: <http://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-podklady>.

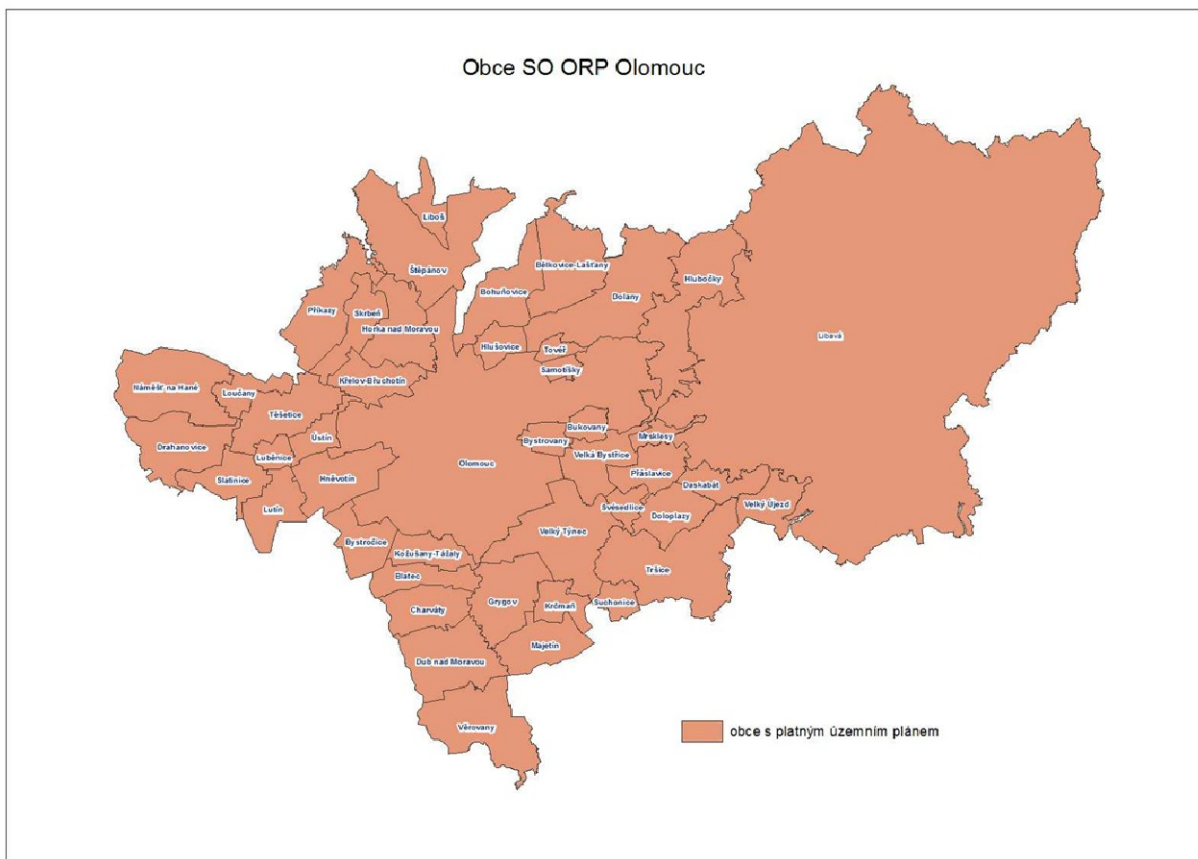
Územní studie: <http://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/uzemni-studie>.

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity, u jejichž řešení je nezbytná koordinace na úrovni územněplánovací činnosti nadřízeného orgánu:

1. Systémové řešení protipovodňových opatření na větších tocích Morava, Bystřice
2. Řešení lokálních protipovodňových opatření, která zasahují území více obcí
3. Dopravní zatížení komunikací I a II třídy procházejícími zastavěným územím obcí
4. Nespojitost ÚSES (prvků ekologické stability) při hranicích obcí

Limitem území je vysoká bonita zemědělské půdy, která omezuje rozšiřování rozvojových ploch a novou výstavbu v obcích a dále rozsáhlé oblasti potencionálně záplavového území. Do budoucna bude limitem území v tuto chvíli nespécifikovaná, ale předpokládaná ekologická zátěž ve vojenském újezdu Libavá.

Mapa č. 2.7: Obce SO ORP Olomouc

Zdroj: OKR MMOI

Vnější další vazby území na regionální a nadregionální úrovni, případně příhraniční spolupráce.

Politika územního rozvoje je samostatný nástroj územního plánování, který stanoví (mimo jiné) republikové priority územního plánování, vymezuje rozvojové oblasti a rozvojové osy, které jsou zpřesňovány a doplňovány v Zásadách územního rozvoje a následně v územních plánech.

Jako jeden z podkladů pro zpracování Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje jsou Územně analytické podklady Olomouckého kraje, ve kterých jsou stanovena omezení v území resp. slabé stránky a hrozby, příležitosti (včetně silných stránek) definovány ve SWOT analýze: <http://uap.kr-olomoucky.cz/dokumenty/dokumenty-uap/>.

Další vnější vazby území na regionální a nadregionální úrovni, případně příhraniční spolupráce. Případně další vztahy.

Vnější další vazby území na regionální a nadregionální úrovni jsou popsány ve Studii územní struktury Olomouckého kraje: <http://www.kr-olomoucky.cz/studie-sidelni-struktury-olomouckeho-kraje>. Pozitivní hodnocení hospodářského pilíře je dáno historickou existencí Olomouce jako průmyslového a hospodářského centra regionálního významu.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab.č. 2.13: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
statutární město Olomouc	1	centrální poloha v rámci Moravy; centrum Olomouckého kraje, sídlo Krajského úřadu; administrativní centrum - sídlo řady úřadů a institucí; centrum vzdělanosti - sídlo Univerzity Palackého; Moravské vysoké školy sídlo Fakultní nemocnice; bohatá historie, duchovní centrum, turistická destinace; důležitý silniční i železniční uzel; více v Profilu města Olomouce na: http://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/88_/8827/profil-mesta-olomouce-2012-2013.cs.pdf
obce a menší města: Hlubočky Lutín Velká Bystřice	3	- na území se nacházejí významnější průmyslové podniky a tur. infrastruktura - na území se nacházejí významnější průmyslové podniky - na území se nacházejí významnější průmyslové podniky, vysoké využití dotačních prostředků pro rozvoj obce, leader mikroregionu Bystřička
Ostatní obce SO	41	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic II. a III. třídy, zajišťování dopravní obslužnosti, zřizovatel středních škol, provozovatel záchranné zdravotnické služby, pořizovatel ÚAP OK, pořizovatel PRÚO-OK, podpora hospodářského rozvoje a inovací, provozovatel IDSOK, Krizové řízení a ochrana obyvatel, podíl na veřejné správě zdravotnictví, podíl na rozvoji cestovního ruchu
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO)

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Státní instituce: Povodí Moravy ŘSD Správa CHKO Litovelské Pomoraví Státní zastupitelství, Vrchní soud Armáda České republiky Fakultní nemocnice Olo- mouc Univerzita Palackého Agrární komora Krajská hospodářská komo- ra	8	Důvod proč je klíčový aktér protipovodňová ochrana zajištění provozu na rychlostních komunikacích a silnicích I. třídy péče o ochranu přírody v CHKO Litovelské Pomoraví zajištění výkonu spravedlnosti zajištění obrany, pomoc při krizových situacích, areály v Olomouc, vojenský újezd Libavá špičková zdravotní péče nadregionálního významu, vazba na lékařskou fakultu, vysokoškolské vzdělávání především v humanitních a přírodovědných oborech celostní kancelář, zastupuje zájmy zemědělců krajská kancelář, zastupuje zájmy podnikatelů
Mikroregiony v území: mikroregion Olomoucko mikroregion Bystřička mikroregion Šternbersko mikroregion Litovelsko mikroregion Kosířsko mikroregion Království	6	mikroregiony působí v jednotlivých územích OPRP a vzá- jemně se nepřekrývají podpora rozvoje obcí, koordinace veřejné správy podpora rozvoje obcí, koordinace veřejné správy podpora rozvoje obcí, koordinace veřejné správy podpora rozvoje obcí, koordinace veřejné správy podpora rozvoje obcí, koordinace veřejné správy podpora rozvoje obcí, koordinace veřejné správy
MAS: Bystřička OPRV Hanácké Království Šternbersko Haná Moravská cesta	5	Role: podpora regionálního rozvoje a zprostředkování dotací

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Významní zaměstnavatelé: Fakultní nemocnice Olomouc Univerzita Palackého v Olomouci České dráhy, a. s. Bartoň a Partner s. r. o. Neútlé Česko s. r. o. M.L.S. Holice, spol. s r. o. FORCORP GROUP spol. s r. o. Statutární město Olomouc Olomoucký kraj GEMO OLOMOUC, spol. s r. o. MORA Moravka (Houbičky) Honeywell Aerospace (Hlubochky) Sigma group (Lutín)	9	3000 - 3999 zam., Ústavní zdravotní péče 3000 - 3999 zam., Vzdělávání 1000 - 1499 zam., Železniční osobní doprava meziměstská 1000 - 1499 zam., Pátrací činnosti 500 - 999 zam., Výroba kaka, čokolády a cukrovinek 500 - 999 zam., Výroba elektrických motorů a transformátorů 500 - 999 zam., Činnosti soukromých bezpečnostních agentur 500 - 999 zam., Všeobecné činnosti veřejné správy 500 - 999 zam., Všeobecné činnosti veřejné správy 250 - 499 zam., Výstavba bytových budov 500-999 zam. výroba plynových spotřebičů 1000-1 499 zam. výroba a vývoj letecké techniky 250-499 zam. výroba čerpadel
Univerzita Palackého střední školství	1	druhá nejstarší univerzita v zemi, 8 fakult, více než 22 000 studentů; 24 středních škol různého zaměření, vč. 3 dvojjazyčných gymnázií; více např. na: http://www.kr-olomoucky.cz/adresar-skola-skolskych-zarizeni-cl-276.html
Církev ČLK	2	duchovní správa, Olomouc sídlo arcibiskupství, zřizovatel Charity, zastoupení pro Moravu sídlí v Olomouci, zastupuje zájmy lékařů

Zdroj: vlastní zpracování

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab.č. 2.14: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Strategická poloha v centru Moravy - území situované na významné dopravní křižovatce; území je součástí přirozeného spádového centra nadregionálního významu, které lepro obce v ORP dobře dostupné	Zemědělská půda s vysokým stupněm ochrany tvoří 46% plochy území, v části území je v limitována výstavba z důvodu záplavového území.

Silně urbanizované území s hlavním spádovým centrem a velkým podílem obcí nad 500 obyvatel.	Postupné stárnutí obyvatelstva a snižující se míra migrace (nižší porodnost).
Počet obyvatel roste - nárůst díky kladné migraci v okolních obcích	V některých obcích a Olomouci je nedostatečná kapacita MŠ. Velký počet žáků z okolních obcí dojíždí do ZŠ v Olomouci a nevyužívá kapacity ZŠ v obcích. Velká část budov ZŠ a jejich vybavení není modernizována.
Všechny obce až na 1 výjimku mají MŠ, většina obcí má ZŠ, v Olomouci je dostatek možností pro kvalitní SŠ a VŠ vzdělání a jazykového vzdělání, SOU jsou dále v Lutíně a Velkém Újezdě	Především v menších obcích chybí kulturní a společenská zařízení. Část kulturních a sportovních zařízení je zastaralých a vyžadují větší úpravy.
Území je celkově dobře vybaveno technickou infrastrukturou a infrastrukturou v oblasti kultury, sportu a zdravotnictví. V Olomouci se nachází infrastruktura regionálního významu (Fakultní nemocnice, Moravské divadlo Olomouc, aquapark, prvotřídní fotbalový stadion aj.)	Míra nezaměstnanosti převyšuje celostátní průměr. Snižuje se počet volných pracovních míst.
Větší podíl ekonomicky aktivních obyvatel než celostátní průměr. Míra podnikatelské aktivity převyšuje celokrajský průměr.	Vysoké zatížení obcí ležících na silnicích I. a II. třídy dopravou.
Ekonomika založena na menších podnicích, dlouhá tradice potravinářského a strojírenského průmyslu, v Olomouci podnikatelský inkubátor a centra pro rozvoj inovací.	U většiny obcí odváží komunálního odpadu do spalovny v Brně.
Příležitosti:	Hrozby:
Město Olomouc a obce v ORP mohou přilákat nové obyvatele na dostatek pracovních příležitostí, dostupné bydlení, kvalitní infrastrukturu a služby.	Limity výstavby a rozvoje díky vysoké ochraně půdy a v souvislosti s realizací protipovodňových opatření.
Zajistit kvalitní výuku i mimoškolní výuku v obecních ZŠ.	Nereagování na navyšující počet žáků v ZŠ.
Výstavba obchvatů obcí vč. tzv. východní tangenty Olomouce. Rozšiřování integrovaného dopravního systému.	Bude narůstat počet dojíždějících žáků do škol v Olomouci a tím dojde ke snížení počtu dětí v obecních školách a ke zvýšení nákladů na jejich provoz.
Vytvořit podmínky pro vznik nových pracovních míst - rozvoj nových podnikatelských ploch, vytvoření podmínek pro vznik nových oborů, rozšíření sektoru služeb, podpořit vznik dalších výzkumných center a transferu inovací.	Ztížení cestování z důvodu dopravních zácp, související znečištění ovzduší a vysoká hluchost.

Zvýšení kapacity sociálních služeb pro seniory.	Města a obce nebudou reagovat na trend stárnutí populace a zvyšování průměrného věku.
Snížit množství odpadů ukládaných na skládky a usilovat o výstavbu spalovny v Přerově - snížení vzdálenosti pro odvoz KO.	

Zdroj: vlastní zpracování

Shrnutí SWOT analýzy:

Město Olomouc a obce v ORP se při realizaci vhodných opatření stanou silným krajským centrem s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytvářejí předpoklad pro spokojený život jeho obyvatel a jsou iniciátorem rozvoje celého území středomoravského regionu.

Je potřeba vytvářet dostupnou a provozuschopnou síť předškolních a školních zařízení, která bude nabízet kvalitní podmínky pro výuku dětí. Komunitní plánování sociálních služeb je nutné rozšířit na celé území a dle výstupů z plánování podporovat vznik provoz sociálních služeb především v oblasti péče o seniory. V budoucnosti je nutné zvýšit podíl separovaného odpadu a minimalizovat množství odpadu ukládaného na skládky. Jednotlivé obce díky spolupráci budou vytvářet příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace, čímž dojde ke zvýšení možnosti pracovního uplatnění. Na území ORP bude vybudován bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který bude šetrný k životnímu prostředí.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolní výchovy a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces

budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.

Vyhlášky ke školskému zákonu

Ostatní vyhlášky

Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tab.č. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Olomouc	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	2	3	11	18	10				1		45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2				22		25
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2					4		6
-Počet MŠ	1	2	5	3	5				27		43
-Gymnázia									4		4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	6	14	6				16		43
-Počet jiných zařízení				3	8				6		17

Šk. rok 2012/13: V souvislosti se zvyšováním počtu obyvatel v jednotlivých obcích se postupně se navyšoval počet obcí v kategorii s počtem obyvatel 500-2000, z tohoto důvodu docházelo k navyšování počtu škol a školských zařízení v této velikostní kategorii obcí. Obce v ORP Olomouc jsou poměrně dobře vybaveny infrastrukturou pro předškolní a základní vzdělávání. Až na jednu obec je v každé obci MŠ. V 36 obcích ze 45 je ZŠ. Obce preferují model příspěvkových organizací vykonávajících činnost základních i mateřských škol. Celkový počet škol v obcích je v jednotlivých letech stabilní. Docházelo ke snižování počtu speciálních a pomocných škol a navyšování počtu soukromých vzdělávacích zařízení v Olomouci. Počet MŠ v Olomouci se zvýšil z důvodu příznivého demografického růstu počtu dětí - soukromé a církevní subjekty zde v letech 2008 a 2010 zřídily 6 nových MŠ a 2 nové ZŠ. Nová MŠ vznikla v r. 2013 v obci Luběnice (200-499 obyvatel).

Jiné školy a školská zařízení: nižší gymnázia, DDM a ZUŠ jsou soustředěny v Olomouci. ZUŠ mají dále odloučená pracoviště ve větších obcích (1000-4 999 obyvatel). V Horce nad Moravou provozuje město Olomouc Sluňákov - centrum ekologických aktivit města Olomouce.

2011/2012											
-Počet obcí	2	3	11	19	9					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					22	25
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	1	5	3	5					25	40
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	6	14	6					16	43
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

Došlo ke zrušení 2 speciálních MŠ a vznikly 3 nové MŠ v Olomouci.

2010/2011											
-Počet obcí	2	3	12	18	9					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					22	25
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	1	5	3	5					24	39
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	7	13	6					16	43
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

Zrušena 1 speciální MŠ. Vznik soukromé ZŠ a MŠ v Olomouci.

2009/2010											
-Počet obcí	2	3	12	17	10					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					23	26
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	1	5	3	5					25	40
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	7	13	6					15	42
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

Byla zrušena pomocná ZŠ.

2008/2009											
-Počet obcí	2	3	12	18	9					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					24	27
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	1	5	3	5					25	40
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	7	13	6					15	42
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

Vznik soukromé ZŠ a MŠ v Olomouci. Byla zrušena pomocná ZŠ.

2007/2008											
-Počet obcí	2	3	12	18	9					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					24	27
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	1	5	3	5					25	40
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	7	14	5					14	41
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

2006/2007											
-Počet obcí	2	3	12	18	9					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					24	27
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	2	4	3	5					25	40
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	7	14	5					14	41
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

2005/2006											
-Počet obcí	2	4	11	19	8					1	45
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň				1	2					24	27
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň				2						4	6
-Počet MŠ	1	3	3	3	5					25	40
-Gymnázia										4	4
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	7	14	5					14	41
-Počet jiných zařízení				3	8					6	17

Zdroj: ČSÚ, výkazy MŠMT

Tab.č. 3.2 - Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Olomouc	Název obce	celkem ředitelství	z toho						gymnázia
			MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	Počet ZŠ speciální / se speciálními třídami z celkového počtu ZŠ	Počet MŠ speciální / se speciálními třídami z celkového počtu MŠ	
	celkem škol	107	104	70	14	2	9	3	4
	OLOMOUC	55	55	30	4	2	7	3	4
	BĚLKOVICE-LAŠTANY	1	1	1					
	BLATEC	1	1	1					
	BOHUŇOVICE	1	2	1	1				
	BUKOVANY	1	1	0					
	BYSTROČICE	1	1	1					
	BYSTROVANY	1	1	1					
	DASKABÁT	1	1	1					
	DOLANY	1	2	1	1				
	DOLOPLAZY	2	1	1					
	DRAHANOVICE	1	2	1					
	DUB NAD MORAVOU	1	1	1			1		

Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	Počet ZŠ speciální / se speciálními třídami z celkového počtu ZŠ	Počet MŠ speciální / se speciálními třídami z celkového počtu MŠ	gymnázia
GRYGOV	1	1	1					
HLUBOČKY	4	2	2	1				
HLUŠOVICE	1	1	0					
HNĚVOTÍN	1	1	1			1		
HORKA NAD MORAVOU	1	1	1					
CHARVÁTY	1	1	1					
KOŽUŠANY-TÁŽALY	1	1	1					
KRČMAŇ	1	1	1					
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	1	1	1					
LIBAVÁ	1	1	1	1				
LIBOŠ	1	1	0					
LOUČANY	1	1	1					
LUBĚNICE	1	1	0					
LUTÍN	1	1	1	1				
MAJETÍN	1	1	1					
MRSKLESY	1	1	0					
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	2	1	1					
PŘÁSLAVICE	1	1	1					
PŘÍKAZY	1	1	1					
SAMOTIŠKY	1	1	1					
SKRBEŇ	1	1	1	1				
SLATINICE	1	1	1					
SUCHONICE	1	1	0					

Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	Počet ZŠ speciální / se speciálními třídami z celkového počtu ZŠ	Počet MŠ speciální / se speciálními třídami z celkového počtu MŠ	gymnázia
SVĚSÉDLICE	0	0	0					
ŠTĚPÁNOV	3	2	1	1				
TĚŠETICE	1	1	1					
TOVĚŘ	1	1	0					
TRŠICE	1	1	1					
ÚSTÍN	1	1	0					
VELKÁ BYSTRICE	1	2	1	1				
VELKÝ TÝNEC	2	1	1	1				
VELKÝ ÚJEZD	1	1	1	1				
VĚROVANY	2	1	1					

Zdroj: výkazy MŠMT

Počty MŠ a ZŠ přímo souvisí s velikostí obce. Z celkového počtu 45 obcí v ORP pouze v jedné obci není MŠ. ZŠ jsou v 36 obcích. Speciální MŠ a ZŠ jsou umístěny pouze v Olomouci a jsou zřizované krajem, státem nebo se jedná o privátní zařízení (o.p.s). Dále v Olomouci, Dubu a Hněvotíně jsou ZŠ, kde jsou mimo běžných tříd také speciální třídy. V Olomouci se vzdělávají žáci dále ve 4 víceletých gymnáziích. V Olomouci působí 1 soukromá ZUŠ a 3 ZUŠ zřizované OK. V okolních obcích a městech ORP je 10 odloučených pracovišť ZUŠ.

Jedno SVČ zřizované OK působí v Olomouci a dále v Olomouci působí 1 SVČ zřizované církví. V Horce n. Moravou Smol provozuje Centrum ekologických aktivit - Sluňákov (není registrováno jako školské zařízení, proto není uvedeno v tabulce).

Počty školských zařízení v Olomouci uvádí pomocná tabulka v 3.5.3. uvedené příloze této části.

Tab.č. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Název obce	celkem ředitelství	z toho				
		MŠ	ZŠ	Gymnázia*	ZUŠ	SVČ
celkem	10	7	4	0	1	0
OLOMOUC	10	7	4	0	1	0

*U gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

Zdroj: seznam KÚ OK

Z celkového počtu 7 soukromých MŠ jsou 2 MŠ součástí příspěvkových organizací, které vykonávají také činnost základní školy - 'Česko Britská Mezinárodní škola a Mateřská škola s.r.o. a 'Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc s.r.o.

Dvě soukromé speciální ZŠ jsou součástí příspěvkových organizací SŠ ('Střední škola a Základní škola DC 90, Základní škola a Střední škola CREDO).

Dále je v Olomouci zřízena 1 soukromá ZUŠ - Základní umělecká škola CAMPANELLA Olomouc.

Tab.č. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP Olomouc	celkem ředitelství	z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
celkem	4	1	1	1	0	1
OLOMOUC	4	1	1	1	0	1

Zdroj: seznam KÚ OK

Z církevních škol jsou v Olomouci zřízeny: Církevní mateřská škola Ovečka v Olomouci, Základní škola sv. Voršily v Olomouci, Církevní gymnázium Německého řádu a Dům dětí a mládeže Německého řádu v Olomouci.

Tab.č. 3.5: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	585,85	439,54	146,31
základní školy	1009,08	794,49	214,59
základní umělecké školy	96,6	96,6	0
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	118,65	118,65	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	36	20,4	15,6
zařízení školního stravování	292,33	0	292,33
celkem rok 2012/2013	2138,51	1469,68	668,83

Zdroj: výkazy MŠMT

V souvislosti s příznivým demografickým vývojem a tedy vyšším počtem dětí v MŠ počet pracovníků v obecních MŠ postupně od 2005 narostl postupně o 93,22 úvazků pracovníků. Podíl pedagogických pracovníků v MŠ k celkovému počtu pracovníků je 75%, v r. 2012/13 a v r. 2005/06 činil tento podíl 73%, což je mírný nárůst podílu nepedagogických pracovníků.

Počet pedagogických i nepedagogických pracovníků v ZŠ se v letech 2005-2009 mírně snížil a to o 73 pracovníků (z důvodu poklesu počtu dětí a žáků) a v následujících letech 2010 - 2012 se stabilizoval průměrně na 794,5 pedagogických pracovníků a 214,6 nepedagogických pracovníků. Podíl pedagogických pracovníků k celkovému počtu pracovníků byl v r. 2012/2013 ve výši 78 % a v r. 2005/2006 byl podíl 79%. Data o pracovnících v MŠ a ZŠ jsou data pouze za školy zřizované obcemi v ORP Olomouc.

Data za gymnázia, MŠ a ZŠ se SVP nejsou součástí této analýzy. ZUŠ a DDM sice obce v ORP nezřizují, ale údaje bylo možné za rok 2012/13 získat z výkazů poskytnutých statutárnímu městu Olomouc.

U SVČ (DDM) jsou započítáni jen interní pracovníci. Dále v nich pracovalo dalších 259 externích pedagogů a 19 nepedagogických pracovníků.

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2011/2012			
mateřské školy	567,12	424,73	142,39
základní školy	1001,92	789,51	212,41
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	114,54	114,54	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	288,82	0	288,82
celkem rok 2011/2012	1972,4	1328,78	643,62

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2010/2011			
mateřské školy	549,46	409,21	140,25

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
základní školy	1006,31	790,39	215,92
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	111,78	111,78	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	288,17	0	288,17
celkem rok 2010/2011	1955,72	1311,38	644,34

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2009/2010			
mateřské školy	525,25	390,95	134,3
základní školy	1000,92	787,99	212,93
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	108,67	108,67	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	292,62	0	292,62
celkem rok 2009/2010	1927,46	1287,61	639,85

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2008/2009			
mateřské školy	508,04	373,9	134,14
základní školy	1020,21	804,2	216,01
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	0		
střediska pro volný čas dětí a mládeže	103,15	103,15	0
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	293,69	0	293,69
celkem rok 2008/2009	1925,09	1281,25	643,84

2007/2008			
mateřské školy	492,82	361,26	131,56
základní školy	1053,76	835,25	218,51
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	102,79	102,79	
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	298,15	0	298,15
celkem rok 2007/2008	1947,52	1299,3	648,22

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2006/2007			
mateřské školy	487,46	354,83	132,63
základní školy	1072,45	852,79	219,66
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	101,94	101,94	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	295,32	0	295,32
celkem rok 2006/2007	1957,17	1309,56	647,61

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2005/2006			
mateřské školy	492,63	359,63	133
základní školy	1084,93	860,64	224,29
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	103,23	103,23	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	289,57	0	289,57
celkem rok 2005/2006	1970,36	1323,5	646,86

Zdroj: výkaz MŠMT (P1-04)

Základní vzdělávání

Tab.č. 3.6: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Olomouc	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
Šk. rok: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013			
obec	60	33	27
kraj	5	5	1
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	4	3	
celkem	70	42	28

Počet ZŠ zřizovaných jak obcemi, tak krajem či církví je v posledních letech stabilní, kdy v ORP Olomouc je celkem 70 ZŠ všech zřizovatelů z toho 42 úplných (68%) a 28 neúplných (jen 1. stupeň), což ukazuje na vyšší zastoupení úplných a větších škol. Olomoucký kraj zřizuje 5 ZŠ, z toho 4 speciální, soukromé ZŠ jsou 4, z toho 2 speciální ZŠ a 1 církevní ZŠ. V letech 2009 a 2008 docházelo ke zrušení nebo sloučení speciálních krajských a soukromých speciálních škol.

V r. 2010/11 vznikla soukromá ZŠ a zvýšil se počet ZŠ zřizovaných Olomouckým krajem.

Za ORP Olomouc	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2009/2010			
obec	60	33	27
kraj	3	3	1
církev	1	1	
soukromá ZŠ	3	2	
celkem	67	39	28

V roce 2008/9 byla zrušena 1 krajská speciální ZŠ.

Za ORP Olomouc	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2008/2009			
obec	60	33	27
kraj	4	4	1
církev	1	1	

soukromá ZŠ	3	2	
celkem	68	40	28

Soukromé zvláštní ZŠ byly sloučeny do 2 speciálních ZŠ. Vznik soukromé ZŠ.

Za ORP Olomouc	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2007/2008			
obec	60	33	27
kraj	5	4	1
církev	1	1	
soukromá ZŠ	5	5	
celkem	71	43	28

Za ORP Olomouc	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2006/2007			
obec	60	33	27
kraj	5	4	1
církev	1	1	
soukromá ZŠ	5	5	
celkem	71	43	28

Vznikla krajská speciální ZŠ.

Za ORP Olomouc	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2005/2006			
obec	60	33	27
kraj	4	4	
církev	1	1	
Soukromá ZŠ	5	5	
celkem	70	43	27

Zdroj: Výroční zprávy školy, Výkaz MŠMT (M3)

Tab.č. .3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Olomouc	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	19	2	8	5	4	0	0
OLOMOUC	2		1	0	1		
BĚLKOVICE-LAŠTANY	0						
BLATEC	1	1					
BOHUŇOVICE	0						
BUKOVANY	0						
BYSTROČICE	1		1				
BYSTROVANY	1				1		
DASKABÁT	1		1				
DOLANY	0						
DOLOPLAZY	1				1		
DRAHANOVICE	1						
DUB NAD MORAVOU	0						
GRYGOV	1			1			
HLUBOČKY	1						
HLUŠOVICE	0						
HNĚVOTÍN	0						
HORKA NAD MORAVOU	0						
CHARVÁTY	1		1				
KOŽUŠANY - TÁŽALY	1		1				
KRČMAŇ	1	1					
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	2		1				
LIBAVÁ	0						
LIBOŠ	0						
LOUČANY	1				1		

ORP Olomouc	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
LUBĚNICE	0						
LUTÍN	0						
MAJETÍN	1			1			
MRSKLESY	0						
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	0						
PŘÁSLAVICE	1			1			
PŘÍKAZY	1			1			
SAMOTIŠKY	1			1			
SKRBEŇ	1		1				
SLATINICE	0						
SUCHONICE	0						
SVĚDLICE	0						
ŠTĚPÁNOV	0						
TĚŠETICE	0						
TOVĚŘ	0						
TRŠICE	0						
ÚSTÍN	0						
VELKÁ BYS-TŘICE	0						
VELKÝ TÝNEC	0						
VELKÝ ÚJEZD	0						
VĚROVANY	1		1				

Zdroj: Výroční zpráva školy, data u zřizovatele

Celkem je v ORP Olomouc 19 obecních malotřídních ZŠ (v jedné třídě je více ročníků) tj. 30% z celkového počtu ZŠ.

Tab.č. 3.8: ZŠ zřizované v ORP

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet tříd celkem	z toho speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	60	44	569	3	11632	770,2	15,10	20,44	193,87
2011/2012	60	44	564	3	11370	768,7	14,79	20,16	189,5
2010/2011	60	44	556	3	11190	764	14,65	20,13	186,5
2009/2010	60	44	560	2	11186	773,1	14,46	19,98	186,43
2008/2009	60	44	559	1	11398	775,9	14,69	20,39	189,97
2007/2008	60	44	574	3	11805	795,8	14,83	20,57	196,75
2006/2007	60	44	600	4	12386	832,5	14,88	20,64	206,43
2005/2006	60	44	609	5	12952	832,5	15,55	21,27	215,87

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

Počet žáků v ZŠ zřizovaných obcemi se od roku 2005 snížil o 1 336 žáků. Ale z důvodu demografického vývoje dochází od roku 2010 k postupnému nárůstu počtu žáků, i když v r. 2012 ještě úroveň roku 2005 jejich počet nedosáhl. Počet žáků na 1 pedagoga se pohybuje mezi 14,5-15,5 žáků/pedagoga, počet žáků ve třídě mírně převyšuje počet 20 žáků/třídě. Od roku 2011/2012 se počty tříd mírně navýšily z důvodu zvýšení počtu žáků přicházejících z MŠ. Celkově ale počty žáků na třídu nebo na pedagoga jsou dostačující.

Ze skupiny škol zřizovaných krajem nebyly do této části analýzy zahrnuty krajské speciální školy a speciální třídy u obecních ZŠ, protože počty žáků a počty tříd ve speciálních školách by analýzu zkreslovaly (menší počet žáků na pedagoga resp. třídu).

Tab.č. 3.9: ZŠ krajské, státní a soukromé

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	8	7	77	58	619	131,9	4,69	8,04	77,38
2011/2012	8	7	69	63	627	137,1	4,57	9,09	78,38
2010/2011	8	7	73	68	639	204	3,13	8,75	79,88
2009/2010	8	7	67	67	620	143,9	4,31	9,25	77,50
2008/2009	9	8	70	70	643	144	4,47	9,19	71,44
2007/2008	12	9	64	64	544	129,7	4,19	8,5	45,33

2006/2007	12	9	68	68	569	157,4	3,61	8,36	47,42
2005/2006	11	9	62	62	538	142,6	3,77	8,68	48,91

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

K soukromým ZŠ v Olomouci fungovaly do r. 2009/10 pouze soukromé spec. školy, od r. 2008 resp. 2010 k nim přibýly dvě běžné ZŠ. V současnosti v Olomouci fungují 4 speciální ZŠ zřizované OK. Počet dětí na pedagoga, třídu či školu je u soukromých ZŠ s běžnými třídami výrazně nižší – o 4,7 žáků na pedagoga, o 8,3 žáků na třídu, o 77 žáků na školu, než u relevantních hodnot v obecních ZŠ. U těchto přepočtů je nutné však brát ohled na to, že v běžných ZŠ zpravidla připadá více žáků na třídu nebo pedagoga než, v soukromých ZŠ nebo speciálních ZŠ určených pro žáky se specifickými potřebami.

Tab.č. 3.10: ZŠ církevní

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	1	1	10	0	241	15,1	15,96	24,1	241
2011/2012	1	1	10	0	235	15,3	15,36	23,5	235
2010/2011	1	1	10	0	223	15,3	14,58	22,3	223
2009/2010	1	1	10	0	224	15,4	14,55	22,4	224
2008/2009	1	1	10	0	232	14,8	15,68	23,2	232
2007/2008	1	1	10	0	232	14,7	15,78	23,2	232
2006/2007	1	1	9	0	225	14,1	15,96	25,0	225
2005/2006	1	1	9	0	222	14,4	15,42	24,6	222

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

Zájem o studium na církevní ZŠ Sv. Zdislavy je navzdory demografickému poklesu počet žáků stabilní. Vyrovnaný je i počet žáků na pedagoga, (15,9 žáků na pedagoga), na třídu (24 žáků na třídu) a školu cca 235 žáků na školu.

Tab.č. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	60	60	49	58	60	97
OLOMOUC	25	25	16	23	25	63
BĚLKOVICE-LAŠŤANY	1	1	1	1	1	1

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
BLATEC	1	1	1	1	1	1
BOHUŇOVICE	1	1	1	1	1	1
BUKOVANY	0	0	0	0	0	0
BYSTROČICE	1	1	1	1	1	0
BYSTROVANY	1	1	1	1	1	1
DASKABÁT	1	1	1	1	1	1
DOLANY	1	1	1	1	1	1
DOLOPLAZY	1	1	1	1	1	1
DRAHANOVICE	1	1	1	1	1	2
DUB NAD MORAVOU	1	1	1	1	1	0
GRYGOV	1	1	1	1	1	1
HLUBOČKY	2	2	0	2	2	2
HLUŠOVICE	0	0	0	0	0	0
HNĚVOTÍN	1	1	1	1	1	1
HORKA NAD MORAVOU	1	1	1	1	1	2
CHARVÁTY	1	1	1	1	1	1
KOŽUŠANY-TÁŽALY	1	1	1	1	1	0
KRČMAŇ	1	1	1	1	1	2
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	1	1	1	1	1	0
LIBAVÁ	0	0	0	0	0	0
LIBOŠ	0	0	0	0	0	0
LOUČANY	1	1	1	1	1	1
LUBĚNICE	0	0	0	0	0	0
LUTÍN	1	1	1	1	1	1
MAJETÍN	1	1	1	1	1	0
MRSKLESY	0	0	0	0	0	0
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	1	1	1	1	1	1
PŘÁSLAVICE	1	1	1	1	1	1
PŘÍKAZY	1	1	1	1	1	1

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
SAMOTIŠKY	1	1	1	1	1	0
SKRBEŇ	1	1	1	1	1	1
SLATINICE	1	1	1	1	1	0
SUCHONICE	0	0	0	0	0	0
SVĚSLICE	0	0	0	0	0	0
ŠTĚPÁNOV	1	1	1	1	1	1
TĚŠETICE	1	1	1	1	1	2
TOVĚŘ	0	0	0	0	0	0
TRŠICE	1	1	1	1	1	2
ÚSTÍN	0	0	0	0	0	0
VELKÁ BYSTRICE	1	1	1	1	1	1
VELKÝ TÝNEC	1	1	1	1	1	2
VELKÝ ÚJEZD	1	1	1	1	1	2
VĚROVANY	1	1	1	1	1	0

Zdroj: OŠ MMOL, vlastní šetření

V tabulce jsou uvedeny druhy škol a školských zařízení příspěvkových organizací škol zřizovaných obcemi, které činnost těchto druhů škol a školských zařízení vykonávají. Další informace o jiných součástech ZŠ jsou uvedeny v doplňkové tabulce na konci analýzy. U ŠJ jsou uváděny počty jídelen s kuchyní. Údaje jsou pouze za školy zřizované obcemi.

V ORP Olomouc je 60 ZŠ zřizovaných obcemi, z tohoto počtu má 49 příspěvkových organizací ZŠ jako součást také MŠ. 58 ZŠ provozuje školní družinu a ve všech ZŠ je školní jídelna nebo výdejna obědů. Celkově je u ZŠ 31 školních hřišť, 50 tělocvičen, 34 školních zahrad a v rámci jedné ZŠ je bazén.

ZŠ jsou v mnoha případech zmodernizovány, ale velká část ZŠ eviduje požadavky na modernizaci a zkvalitnění (především hřiště, tělocvičny) tak, aby odpovídaly novým standardům a potřebám moderní výchovy a vzdělávání.

V pomocné tabulce 3.5.5. příloha č.5 je podrobněji rozepsán počet součástí škol v jednotlivých obcích ORP Olomouc.

Tab.č. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Olomouc Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	60	569	11632	193,86	20,44
OLOMOUC	25	341	7283	291,32	21,35
BĚLKOVICE-LAŠTANY	1	6	108	108	18
BLATEC	1	1	18	18	18
BOHUŇOVICE	1	12	238	238	19,83
BUKOVANY	0	0	0	0	0
BYSTROČICE	1	2	32	32	16
BYSTROVANY	1	4	59	59	14,75
DASKABÁT	1	2	19	19	9,5
DOLANY	1	13	287	287	22,07
DOLOPLAZY	1	4	63	63	15,75
DRAHANOVICE	1	5	69	69	13,8
DUB NAD MORAVOU	1	10	220	220	22
GRYGOV	1	3	55	55	18,33
HLUBOČKY	2	14	289	144,5	20,64
HLUŠOVICE	0	0	0	0	0
HNĚVOTÍN	1	9	129	129	14,33
HORKA NAD MORAVOU	1	16	320	320	20
CHARVÁTY	1	2	32	32	16
KOŽUŠANY-TÁŽALY	1	2	24	24	12
KRČMAŇ	1	1	9	9	9
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	1	2	42	42	21
LIBAVÁ	0	0	0	0	0
LIBOŠ	0	0	0	0	0
LOUČANY	1	4	24	24	6
LUBĚNICE	0	0	0	0	0
LUTÍN	1	15	323	323	21,53
MAJETÍN	1	3	51	51	17

ORP Olomouc Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
MRSKLESY	0	0	0	0	0
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	1	9	177	177	19,66
PŘÁSLAVICE	1	3	41	41	13,66
PŘÍKAZY	1	3	45	45	15
SAMOTIŠKY	1	3	56	56	18,66
SKRBEŇ	1	2	39	39	19,5
SLATINICE	1	8	120	120	15
SUCHONICE	0	0	0	0	0
SVĚSLICE	0	0	0	0	0
ŠTĚPÁNOV	1	15	308	308	20,53
TĚŠETICE	1	9	107	107	11,88
TOVĚŘ	0	0	0	0	0
TRŠICE	1	9	159	159	17,66
ÚSTÍN	0	0	0	0	0
VELKÁ BYSTRICE	1	18	364	364	20,22
VELKÝ TÝNEC	1	12	270	270	22,5
VELKÝ ÚJEZD	1	9	222	222	24,66
VĚROVANY	1	2	30	30	15

Zdroj: Výkaz MŠMT

V ORP Olomouc je 60 ZŠ zřizovaných obcemi, které mají 569 tříd. V těchto ZŠ se v r. 2012/13 vzdělávalo 11 632 žáků. Průměrně vychází téměř 194 žáků na školu a 20,4 žáků na třídu. V Olomouci ZŠ průměrně naplněny 291 žáky, velké školy s více než 200 žáky jsou i v Bohuňovicích, Dolanech, Lutíně, Štěpánově, Velké Bystřici a Velkém Újezdu. Průměrný počet žáků na třídu v ORP Olomouc je 20,4 žáků/třídu. Nejvyšší počet žáků na třídu připadá na ZŠ ve Velkém Újezdu (24,66 žáků/třídu) a naopak ve třech obcích (Loučany, Kčmaň a Daskabát) je počet žáků ve třídě menší než 10.

Tab.č. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Olomouc Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	70	43	27
OLOMOUC	33	26	7
BĚLKOVICE-LAŠŤANY	1		1
BLATEC	1		1
BOHUŇOVICE	1	1	
BUKOVANY	0		
BYSTROČICE	1		1
BYSTROVANY	1		1
DASKABÁT	1		1
DOLANY	1	1	
DOLOPLAZY	1		1
DRAHANOVICE	1		1
DUB NAD MORAVOU	1	1	
GRYGOV	1		1
HLUBOČKY	2	1	1
HLUŠOVICE	0		
HNĚVOTÍN	1	1	
HORKA NAD MORAVOU	1	1	
CHARVÁTY	1		1
KOŽUŠANY-TÁŽALY	1		1
KRČMAŇ	1		1
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	1		1
LIBAVÁ	1	1	
LIBOŠ	1	1	
LOUČANY	1		1
LUBĚNICE	0		
LUTÍN	1	1	
MAJETÍN	1		1

ORP Olomouc Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
MRSKLESY	0		
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	1	1	
PŘÁSLAVICE	1		1
PŘÍKAZY	1		1
SAMOTÍŠKY	1		1
SKRBEŇ	1		1
SLATINICE	1	1	
SUCHONICE	0		
SVĚSLAVICE	0		
ŠTĚPÁNOV	1	1	0
TĚŠETICE	1	1	0
TOVĚŘ	0		
TRŠICE	1	1	
ÚSTÍN	0		
VELKÁ BYSTRICE	1	1	
VELKÝ TÝNEC	1	1	
VELKÝ ÚJEZD	1	1	
VĚROVANY	1		1

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkaz MŠMT (M3)

Údaje jsou uvedeny za všechny typy ZŠ dle zřizovatele. V obcích mimo město Olomouc převládají neúplné ZŠ (55% z celkového počtu obecních škol). Úplné školy se nacházejí ve větších obcích a v městě Olomouci, kde naopak je pouze 24% neúplných ZŠ (z celkového počtu ZŠ v Olomouci). Počet úplných a neúplných škol za město Olomouc je uveden v samostatné tabulce 3.5.6. příloha č.6.

Tab.č. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Olomouc		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		1 276	770,2	663,3
v tom vyučující	na 1. stupni		390,1	374,9
	na 2. stupni		380,1	288,4

Zdroj: Výkaz MŠMT (R13-01), výkaz Ředitelství soubor Výkazy

V ZŠ zřizovaných obcemi pracuje celkem 1 276 pedagogů. Po přepočtu úvazků se jedná o 770,2 pedagogů (úvazků) z toho 86% tvoří ženy.

Mezi pedagogy ZŠ převažují na obou stupních ženy, přičemž na 1st. ženy tvoří 95,8 % a na 2.st. tvoří 75,8 % z celkového počtu pedagogů.

Tab.č. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Olomouc		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	65	57	33,7	28,9
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	2	2	1,3	1,3
psychologové		2	2	1,5	1,5
speciální pedagogové		3	3	2,5	2,5
výchovní poradci		33	30		

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Údaje k přepočteným úvazkům u výchovných poradců nejsou ve výkazu k dispozici.

Ostatní pedagogičtí pracovníci působí jak na školách v Olomouci, tak na školách v ostatních obcích. Celkem 39 ostatních pedagogických pracovníků (asistenti pedagoga, psychologové a speciální pedagogové) působí na ZŠ v ORP Olomouc. Výchovných poradců působí 30.

Jako ostatní pedagogičtí pracovníci jsou zaměstnání převážně ženy (87,6%).

Tab.č. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	70	12492	842,2	14,83
2011/2012	70	12129	844,1	14,36
2010/2011	70	11957	848,3	14,10
2009/2010	67	11927	847,1	14,08
2008/2009	68	12166	849,7	14,32
2007/2008	71	12591	874,2	14,40
2006/2007	71	13187	909	14,51
2005/2006	70	13788	900,2	15,32

Zdroj: Výkazy MŠMT (M3, P1-04)

Analýza počtu dětí na učitele vychází z počtu žáků jak v běžných ZŠ, tak ve speciálních ZŠ. Proto vycházejí počty žáků na pedagoga nižší a celé srovnání do jisté míry zkresluje.

Celkový počet učitelů postupně v letech (2006-2011) klesal z 900 úvazků na 842,2 v souvislosti se snižujícím se počtem žáků v ZŠ. Průměrný počet žáků na pracovníka se ve sledovaném období pohyboval na hodnotě 13,4-14,8 žáků/pedagoga, přičemž v r. 2012/13 činil 14,3 žáků/pedagoga. U ZŠ zřizovaných obcemi je počet škol ve sledovaných letech konstantní (60), počet žáků se oproti r. 2005 snížil o 1320 dětí, počet žáků na pedagoga se pohyboval v rozmezí 15,5-14,6 žáků na pedagoga, přičemž v r. 2012 připadalo 15 žáků na přepočteného pracovníka.

Tab.č. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0		0		0		0		0		0		0		0	
	v 6. ročníku	1	1	0		0		0		0		0		0		0	
	v 7. ročníku	10	4	6		0		1	2	3	1	4		5		1	
	v 8. ročníku	24	3	22	1	25	1	18	1	33	4	17	4	20	4	11	1
	v 9. ročníku	1635	41	1569	68	1533	65	1392	70	1168	61	1054	49	1086	58	1030	43
	v 10. ročníku	0	5	0	2	0	2	0	11	0	6	0	6	0	7	0	17
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	151		165		147		142		165		138		121		185	
	ze 7. ročníku	86		84		64		70		81		79		69		60	
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		5		5		2		1		10		4		5		7	2

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3)

V souvislosti s nepříznivým demografickým vývojem počtu dětí došlo ve sledovaném období k výraznému úbytku počtu absolventů ZŠ (ze 1724 na 1103). Počet žáků, kteří odešli na víceletá gymnázia, zůstává poměrně stabilní a pohyboval se v rozmezí (237- 245 žáků). O studium na víceletých gymnáziích je stabilní zájem a demografický pokles počtu dětí se zde neprojevil a dá se tímto konstatovat, že na víceletá gymnázia odešlo v r. 2012 ve srovnání s r. 2005 více žáků (14% absolventů odcházejících na gymnázia/ celkovému počtu absolventů v r. 2005, 23% v r. 2012) .

Tab.č. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	14	10	0	0	4
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	4	4	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	1	1			
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	1	1			
základní škola při zdravotnickém zařízení	1	1			
základní škola praktická	4	2			2
základní škola speciální	3	1			2
přípravný stupeň základní školy speciální	0				

Zdroj: Statistická ročenka školství, Výkaz MŠMT (R13-01), sběr dat na SO a webové stránky zřizovatelů

V Olomouci jako regionálním centru a krajském městě jsou zřizovány MŠ a ZŠ pro děti se speciálními potřebami, které slouží dětem jak z ORP Olomouc, tak i ze širšího území Olomouckého kraje. Mateřská škola pro sluchově postižené na ul. Kosmonautů v Olomouci je zřizována MŠMT (státní správou), a tudíž není zařazena do žádné kategorie. Při FNOI funguje MŠ a ZŠ. Základní škola praktická: ZŠ prof. Matějčka Svatoplukova 11 Olomouc, ZŠ pro děti s více vadami Mozartova 43, Olomouc a ZŠ pro děti s více vadami DC Husitská 19.

Speciální školy jsou následující: Pomocná škola pro žáky s více vadami Husitská 19 Olomouc, Pomocná škola pro žáky s více vadami Mozartova 43 Olomouc a ZŠ prof. Matějčka Olomouc Svatoplukova 11.

Tab.č. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu žáků
2012/2013		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,69	93,8
- jinými subjekty	10,17	6,2
Průměrný počet žáků celkem	19,4	

2011/2012		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,16	93,8
- jinými subjekty	9,6	6,2
Průměrný počet žáků celkem	18,86	
2010/2011		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,12	93,6
- jinými subjekty	8,9	6,4
Průměrný počet dětí celkem	18,62	
2009/2010		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,97	93,8
- jinými subjekty	9,2	6,2
Průměrný počet žáků celkem	18,63	
2008/2009		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,38	93,7
- jinými subjekty	9,2	6,3
Průměrný počet žáků celkem	18,9	
2007/2008		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,56	93,8
- jinými subjekty	8,7	6,2
Průměrný počet žáků celkem	18,9	

2006/2007		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,64	94
- jinými subjekty	8,6	6
Průměrný počet dětí celkem	19	
2005/2006		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,2	94
- jinými subjekty	8,7	6
Průměrný počet žáků celkem	19,5	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), výroční zpráva ZŠ

V ZŠ zřizovaných obcemi se vzdělává 93% všech žáků. Počet žáků na třídu v ZŠ zřizovaných obcemi ve sledovaném období byl velmi vyrovnaný a pohyboval se v rozmezí 20-21,2 žáků na třídu. V r. 2012 byl počet žáků na třídu 20,44. V ostatních školách, kde jsou zahrnuty školy speciální krajské, státní, církevní a soukromé školy, se vzdělává cca 7% žáků a počet žáků na třídu je zde výrazně nižší - 9,8 žáků na třídu. U těchto škol došlo za sledované období naopak k mírnému nárůstu počtu žáků ve třídě (+ 1,1) . V průměru za všechny obecní a ostatní školy připadá 19 žáků/třídu.

Pomocná tabulka počet dětí na třídu je uvedena v přílohách 3.5.8. příloha č.8.

Tab.č. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		20 792	12 492	8 300	
ZŠ Demlova + ZŠ Petřkova	Olomouc	600	549	51	
ZŠ Svatý Kopeček, Dvorského	Olomouc	300	163	137	
ZŠ Droždín, Gagarinova	Olomouc	80	70	10	
ZŠ Gorkého	Olomouc	280	197	83	
ZŠ Hálkova	Olomouc	570	537	33	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
ZŠ Heyrovského	Olomouc	950	800	150	
ZŠ Čajkovského	Olomouc	200	100	100	
ZŠ Holečkova	Olomouc	900	361	539	
ZŠ Rooseveltova	Olomouc	250	112	138	
ZŠ 8.května	Olomouc	600	341	259	
ZŠ Mozartova	Olomouc	450	407	43	
ZŠ Náves Svobody	Olomouc	460	226	234	
ZŠ Nedvědova+ ZŠ Přichystalova	Olomouc	770	457	313	
ZŠ Nemilany + ZŠ Slavonín	Olomouc	492	203	289	
ZŠ Rožňavská	Olomouc	860	402	458	
ZŠ Řezníčková	Olomouc	624	201	423	
ZŠ Stupkova	Olomouc	1133	425	708	
ZŠ Svatoplukova	Olomouc	300	124	176	
ZŠ Tererovo nám.	Olomouc	700	355	345	
ZŠ Helsinská	Olomouc	520	269	251	
ZŠ tř. Spojenců	Olomouc	500	413	87	
ZŠ Zeyerova	Olomouc	650	571	79	
ZŠ Bělkovice Laštány	Bělkovice-Laštány	125	108	17	
ZŠ Blatec	Blatec	40	18	22	
ZŠ Bohuňovice	Bohuňovice	442	238	204	
ZŠ Bystročice	Bystročice	45	32	13	
ZŠ Bystrovany	Bystrovany	86	59	27	
ZŠ Daskabát	Daskabát	60	19	41	
ZŠ Dolany	Dolany	310	286	24	
ZŠ Doloplazy	Doloplazy	80	63	17	
ZŠ Drahanovice	Drahanovice	150	70	80	
ZŠ Dub nad Moravou	Dub nad Moravou	300	220	80	
ZŠ Grygov	Grygov	150	55	95	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
ZŠ Hlubočky, Olomoucká 116	Hlubočky	370	175	195	
ZŠ Hlubočky - Mariánské Údolí	Hlubočky	150	114	36	
ZŠ Hněvotín	Hněvotín	225	129	96	
ZŠ Horka nad Moravou	Horka nad Mor.	350	320	30	
ZŠ Charváty	Charváty	75	32	43	
ZŠ Kožušany	Kožušany	40	24	16	
ZŠ Krčmaň	Krčmaň	50	9	41	
ZŠ Křelov - Břuchotín	Křelov - Břuchotín	100	42	58	
ZŠ Libavá	Libavá	300	91	209	ZŠ zřízená krajem, volná kapacita z důvodu snížení počtu obyvatel žijících ve vojenském újezdu
ZŠ Loučany	Loučany	48	24	24	
ZŠ Lutín	Lutín	470	323	147	
ZŠ Majetín	Majetín	75	51	24	
ZŠ Náměšť na Hané	Náměšť t na Hané	360	177	183	
ZŠ Přáslavice	Přáslavice	130	41	89	
ZŠ Příkazy	Příkazy	100	45	55	
ZŠ Samotíšky	Samotíšky	51	56	-5	
ZŠ Skrbeň	Skrbeň	75	39	36	
ZŠ Slatinice	Slatinice	300	120	180	
ZŠ Štěpánov	Štěpánov	600	308	292	
ZŠ Těšetice	Těšetice	220	107	113	
ZŠ Tršice	Tršice	360	159	201	
ZŠ Velká Bystřice	Velká Bystřice	500	364	136	
ZŠ Velký Týnec	Velký Týnec	450	270	180	
ZŠ Velký Újezd	Velký Újezd	500	222	278	
ZŠ Věrovany	Věrovany	50	30	20	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Česko Britská Mezinárodní škola a Mateřská škola s.r.o.	Olomouc	40	38	2	soukromá ZŠ
Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc, Rožňavská 29	Olomouc	115	105	10	soukromá ZŠ
Základní škola a Střední škola DC 90, Husitská 19	Olomouc	38	28	10	soukromá speciální ZŠ
Základní škola sv. Voršily v Olomouci	Olomouc	245	243	2	církevní ZŠ
Základní škola a Mateřská škola logopedická Olomouc, Svornosti 37	Olomouc	150	148	2	speciální ZŠ
ZŠ a MŠ prof. Vejdovského, Tomkova 42	Olomouc	100	83	17	speciální ZŠ
ZŠ s více vadami o.p.s. CREDO, Mozartova 43	Olomouc	10	9	1	soukromá speciální ZŠ
ZŠ pro sluchově postižené, Kosmonautů	Olomouc	100	84	34	speciální ZŠ
ZŠ prof. Matějčka, Svatoplukova	Olomouc	68	21	57	speciální ZŠ

Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01, M3,), webové stránky škol, vlastní šetření

Celková kapacita škol zahrnuje také kapacitu specializovaných učeben, které využívá společně více tříd.

ZŠ v ORP Olomouc mají celkovou kapacitu 20 792 míst. Ve školách se v r. 2012 vzdělávalo 12 492 žáků. Naplněnost ZŠ činila 60%. Velký počet ZŠ uvádí podstatně vyšší kapacitu než je počet žáků. Tato kapacita také zahrnuje specializované učebny (počítačové učebny, jazykové, chemické apod.), které neslouží jako kmenové třídy, ale jsou započítány do kapacity škol. Vyšší kapacita míst ve škole v porovnání k počtu žáků nedává skutečnou informaci o dostatečné kapacitě a naplněnosti školy. V současné době bylo proto v Olomouci zahájeno šetření o reálné kapacitě škol. Bude nutné za území celého ORP Olomouc udělat aktualizaci skutečné kapacity, která by již nezahrnovala odborné učebny aj., tak aby ZŠ byly připraveny na příchod silných ročníků. S ohledem na poměrně vysoký rozdíl mezi kapacitou škol a počtem žáků, bude v základních školách i v budoucnu dostatek míst, a to i s ohledem na nástup silných ročníků do ZŠ.

Tab.č. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2012	20 791	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	20 791	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	20 791	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	12 492	7 783	63
Předpoklad k konci roku 2018	14 309	6 482	69
Předpoklad k konci roku 2023	13 984	6 807	67

Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01), ČSÚ, sběr dat na SO

Jedná a se o kvalifikovaný odhad, který vychází z predikce demografického vývoje v Olomouckém kraji zpracovaného ČSÚ v 2014. Odhad pro ORP použit z predikce ČSÚ vzestupnou tendenci zvyšujícího počtu dětí a to do r. 2018 (viz. tab. 3.5.9 uvedené v příloze části školství). Poté již bude docházet k mírnému snižování počtu dětí. Počet žáků k 30.9.2012 byl 12 492. Kapacita ZŠ je 20 791 míst. Předpokládaný nárůst počtu žáků do r. 2018 o 10% na počet 14 309 žáků. Poté až do r. 2023 bude docházet k mírnému poklesu počtu žáků o 2,5% (srovnání s r. 2018) na hodnotu 13 984 žáků.

Kapacita škol je v současné době využita na 63% (v kapacitě ZŠ jsou zahrnuty i místa v odborných učebnách). Nejsou známy informace o snižování počtu škol nebo jejich kapacit. Dle provedené predikce, která vychází z demografických údajů, bude kapacita ZŠ i v dalších letech dostatečná. Zvýšený počet žáků, kteří v příštích 4-5 letech přijdou do ZŠ, budou moci základní školy bez problému pokrýt.

Předškolní vzdělávání

Tab.č. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	92	5887	240	5887	0	0
kraj	4	60	1	21	4	39
církev	1	45	2	45	0	0
soukromník	7	256	12	256	0	0
celkem:	104	6248	255	6209	4	39

2011/2012						
obec	91	5553	226	5553	0	0
kraj	4	64	1	25	4	39
církev	1	45	2	45	0	0
soukromník	5	141	7	141	0	0
celkem:	101	5803	236	5764	4	39

2010/2011						
obec	91	5390	221	5390	0	0
kraj	4	65	1	28	4	37
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	4	52	4	52	0	0
celkem:	99	5507	226	5470	4	37

2009/2010						
obec	91	5212	214	5189	1	23
kraj	5	76	2	34	5	42
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	2	34	2	34	0	0
celkem:	98	5322	218	5257	6	65

2008/2009						
obec	91	4986	207	4965	1	21
kraj	5	75	3	40	4	35
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	2	34	2	34	0	0
celkem:	98	5095	212	5039	5	56

2007/2008						
obec	91	4811	200	4791	1	20
kraj	5	80	3	40	3	40
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	26	1	26	0	0
celkem:	97	4917	204	4857	4	60

2006/2007						
obec	91	4714	198	4685	2	29
kraj	5	83	3	40	4	43
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	27	1	27	0	0
celkem:	97	4824	202	4752	6	72

2005/2006						
obec	91	4578	193	4525	3	53
kraj	5	102	3	56	4	46
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	27	1	27	0	0
celkem:	97	4707	197	4608	7	99

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01)

Počty dětí a tříd v MŠ se v důsledku vyšší porodnosti postupně zvyšovaly (+ 1 541 dětí) až na 6 248 dětí v r. 2012/13. Na zvýšenou poptávku po umístění dětí v MŠ zareagovaly mimo MŠ zřizovaných obcemi také MŠ zřizované soukromou osobou a MŠ zřizované církví. Dále došlo ke snížení podílu počtu dětí umístěných v obecních MŠ oproti počtu dětí umístěných v MŠ jiných zřizovatelů, kdy v r. 2012 to bylo 94% a v r. 2005 to bylo 97%. V letech 2011-2012 se v závislosti na vyšším počtu dětí zvyšoval jak počet MŠ, tak počet tříd v nich. U krajských MŠ došlo v r. 2009 ke zrušení speciální MŠ.

Tab.č. 3.23: MŠ v ORP zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	92	25	240	5887	441,2	13,34	24,53	63,99
2011/2012	91	25	226	5553	422,9	13,13	24,57	61,02
2010/2011	91	25	221	5390	408,2	13,20	24,38	59,23
2009/2010	91	25	214	5189	395,1	13,13	24,25	57,02
2008/2009	91	25	207	4965	378,0	13,13	23,99	54,56
2007/2008	91	25	200	4791	355,3	13,48	23,95	52,65
2006/2007	91	25	198	4685	353,5	13,25	23,66	51,48
2005/2006	91	25	193	4525	351,7	12,87	23,44	49,73

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

Počet dětí v MŠ se ve sledovaném období zvýšil o 1 362 dětí. Počet MŠ zřízených obcemi se zvýšil o 1, zvýšil se počet tříd o 47 a dále se mírně zvýšil počet dětí na třídu (z 23,4 na 24,5 dětí/třídu). U počtu dětí na jednoho pedagoga také docházelo k mírnému zvyšování až na současnou hodnotu 13,3 dětí/pedagoga.

V pomocné tabulce v 3.5.4. příloha č.3.5.4 jsou samostatně uvedeny údaje za MŠ zřizované krajem.

Tab.č. 3.24: Soukromé MŠ v ORP (např. firemní atd.)

školní rok	počet MŠ	samost.MŠ	počet běžných tříd /spec. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	7	5	12	256	30,61	8,36	21,33	36,57
2011/2012	5	4	7	141	19,48	7,24	20,14	28,2
2010/2011	4	3	4	52	17,78	2,93	13	13
2009/2010	2	2	2	34	17,03	1,99	17	17
2008/2009	2	2	2	34	14,99	2,27	17	17
2007/2008	1	1	1	26	13,76	1,89	26	26
2006/2007	1	1	1	27	18,63	1,45	27	27
2005/2006	1	1	1	27	19,09	1,41	27	27

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

V letech 2005-2006 připadal ve speciálních MŠ v Olomouci vyšší počet pracovníků na 1 dítě než v běžných MŠ. V letech 2008-12 vzniklo v Olomouci 6 nových běžných privátních MŠ, jedná se o menší MŠ s menším počtem dětí na třídu a na pedagoga. Úvazky pedagogů byly brány z výkazů ÚIV vždy k 31.12. daného roku.

Tab. 3.25: Církevní MŠ v ORP

školní rok	počet MŠ	samost.MŠ	počet běžných tříd /spec. tříd	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	1	2	45	4	11,25	22,5	45
2011/2012	1	1	2	45	4	11,25	22,5	45

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

Církevní MŠ v Olomouci byla otevřena ve školním roce 2011/12. Počet dětí a i pedagogů po celou dobu je stabilizovaný a počet dětí na pedagoga či třídu je nižší než u MŠ zřizovaných obcí.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab.č. 3.26: Pedagogičtí pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	441,2	28,8	7%
2011/2012	422,9	34,7	8%
2010/2011	408,2	30,4	7%
2009/2010	395,1	22,4	6%
2008/2009	378	16,3	4%
2007/2008	355,3	6,8	2%
2006/2007	353,5	12	3%
2005/2006	351,7	9,9	3%

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkaz MŠMT (R13-01)

Počet pedagogických pracovníků v obecních MŠ se v posledních 4 letech v závislosti na vyšším počtu dětí také zvyšoval. Mírně se zvýšil podíl nekvalifikovaných pracovníků a to z 3% na 7% z celkového počtu pedagogů.

Tab.č. 3.27: Pedagogičtí pracovníci v soukromých MŠ (např. firemní školky, atd.)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	36,6	15,2	42%
2011/2012	20,9	12,4	59%
2010/2011	11,1	2,5	23%
2009/2010	3	0,7	23%
2008/2009	2	0	0%
2007/2008	3	0,2	7%
2006/2007	2	0	0%
2005/2006	1	0	0%

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkaz MŠMT (R13-01)

V soukromých MŠ se počet pedagogických pracovníků zvyšoval se vznikem nových MŠ v Olomouci, kdy v letech 2010-12 vzniklo 6 nových soukromých MŠ. Podíl nekvalifikovaných pracovníků (42%) je v těchto MŠ podstatně vyšší než v obecních MŠ.

Tab.č. 3.28: Pedagogičtí pracovníci v církevních MŠ

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	4	0	0%
2011/2012	4	0	0%
2010/2011			0
2009/2010			0
2008/2009			0
2007/2008			0
2006/2007			0
2005/2006			0

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkaz MŠMT (R13-01)

Církevní MŠ funguje od r. 2011 a po tuto dobu nevykazovala žádného nekvalifikovaného pedagoga.

Tab.č. 3.29: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
Celkem		6 828	6 248	580	
ZŠ a MŠ Bělkovice-Lašťany	Bělkovice-Lašťany	110	110	0	
ZŠ a MŠ Blatec	Blatec	25	24	1	
ZŠ a MŠ Bohuňovice č. 17	Bohuňovice	110	92	18	
MŠ Bukovany	Bukovany	30	26	4	
ZŠ a MŠ Bystročice	Bystročice	35	20	15	
ZŠ a MŠ Bystrovany	Bystrovany	53	52	1	
ZŠ a MŠ Daskabát	Daskabát	30	28	2	
ZŠ a MŠ Dolany	Dolany	96	95	1	
MŠ Doloplazy	Doloplazy	58	51	7	
ZŠ a MŠ Drahanovice	Drahanovice	52	48	4	
ZŠ a MŠ Dub nad Moravou	Dub nad Moravou	70	70	0	
ZŠ a MŠ Grygov	Grygov	70	45	25	ve výkazech je uvedena kapacita původní větší MŠ
MŠ Hlubočky, Boční 437	Hlubočky	90	83	7	
MŠ Hlubočky, Dukel.hrdinů 220	Hlubočky	103	62	41	
MŠ Hlušovice	Hlušovice	25	25	0	
ZŠ a MŠ Hněvotín	Hněvotín	82	61	21	
ZŠ a MŠ Horka nad Moravou	Horka nad Moravou	104	103	1	
ZŠ a MŠ Charvátý	Charvátý	28	28	0	
ZŠ a MŠ Kožušany - Tážaly	Kožušany- Tážaly	48	28	20	
ZŠ a MŠ Krčmaň	Křmaň	25	14	11	
ZŠ a MŠ Křelov - Břuchotín	Křelov	65	62	3	
ZŠ a MŠ Libavá	Libavá	56	21	35	MŠ ve vojenském újezdu, kde došlo k úbytku obyvatel
MŠ Liboš	Liboš	20	20	0	
ZŠ a MŠ Loučany	Loučany	30	27	3	
MŠ Luběnice	Luběnice	20	0	20	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
ZŠ a MŠ Lutín	Lutín	180	102	78	
ZŠ a MŠ Majetín	Majetín	50	45	5	
MŠ Mrsklesy	Mrsklesy	25	25	0	
MŠ Náměšť na Hané	Náměšť na Hané	120	84	36	
ZŠ a MŠ Přešlavice	Přešlavice	72	52	20	
ZŠ a MŠ Příkazy	Příkazy	60	56	4	
ZŠ a MŠ Samotičky	Samotičky	50	50	0	
ZŠ a MŠ Skrbeň	Skrbeň	56	48	8	
ZŠ a MŠ Slatinice	Slatinice	86	63	23	
MŠ Suchonice	Suchonice	60	50	10	
MŠ Štěpánov, Sídliště 555	Štěpánov	120	110	10	
MŠ Štěpánov, Mor. Huzová	Štěpánov	25	25	0	
ZŠ a MŠ Tršice	Tršice	40	40	0	
ZŠ a MŠ Těšetice	Těšetice	70	70	0	
MŠ Tověř	Tověř	25	25	0	
MŠ Ústín	Ústín	28	28	0	
ZŠ a MŠ V. Bystřice-MŠ Zámec- ké n.	Velká Bystřice	114	110	4	
MŠ Velký Týnec	Velký Týnec	128	121	7	
ZŠ a MŠ Velký Újezd	Velký Újezd	50	49	1	
MŠ Věrovany	Věrovany	60	50	10	
MŠ Olomouc, Dělnická	Olomouc	158	152	6	
MŠ Olomouc, Helsinská	Olomouc	78	78	0	
MŠ Olomouc, Čapka Choda	Olomouc	78	78	0	
MŠ Olomouc, Herrmannova	Olomouc	140	140	0	
MŠ Olomouc-Chomoutov	Olomouc	44	44	0	
MŠ Olomouc, Jílová	Olomouc	284	280	4	
MŠ Olomouc, Kpt. Nálepky	Olomouc	52	52	0	
MŠ Olomouc, Na Bystřičce	Olomouc	104	104	0	
MŠ Olomouc, Michalské stro-	Olomouc	22	22	0	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
mořadí					
MŠ Olomouc, Čajkovského	Olomouc	136	132	4	
MŠ Olomouc, Vojanova	Olomouc	45	45	0	
MŠ Olomouc, Mozartova 6	Olomouc	90	90	0	
MŠ Olomouc, Rooseveltova	Olomouc	50	50	0	
MŠ Olomouc, Lužická	Olomouc	115	106	9	
MŠ Olomouc, Škrétova	Olomouc	50	50	0	
MŠ Olomouc, Wolkerova	Olomouc	95	95	0	
MŠ Olomouc, Mozartova 22	Olomouc	60	60	0	
MŠ Olomouc, Zeyerova	Olomouc	75	75	0	
MŠ Olomouc, Žižkovo nám.	Olomouc	76	72	4	
MŠ Olomouc, Sokolská	Olomouc	56	51	5	
MŠ Olomouc, Petřkova	Olomouc	50	50	0	
MŠ Olomouc-Droždín	Olomouc	28	27	1	
MŠ Olomouc-Svatý Kopeček, Kovařovicova	Olomouc	56	56	0	
MŠ Olomouc-Svatý Kopeček, Dvorského	Olomouc	16	16	0	
MŠ Olomouc, Selské nám.	Olomouc	52	52	0	
MŠ Olomouc-Týneček	Olomouc	25	25	0	
MŠ Olomouc, Holečkova 7	Olomouc	75	75	0	
MŠ Olomouc, Holečkova 10	Olomouc	112	112	0	
MŠ Olomouc, Schweitzerova	Olomouc	63	63	0	
MŠ Olomouc, Střed. Novosadská	Olomouc	45	45	0	
MŠ Olomouc-Holice	Olomouc	134	134	0	
MŠ Olomouc, Bieblova	Olomouc	112	109	3	
MŠ Olomouc, Husitská	Olomouc	112	111	1	
MŠ Olomouc, Nedvědova	Olomouc	168	162	6	
MŠ Olomouc, Přichystalova	Olomouc	52	52	0	
MŠ Olomouc-Nemilany	Olomouc	51	51	0	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
MŠ Olomouc-Slavonín	Olomouc	65	65	0	
MŠ Olomouc-Nedvězí	Olomouc	35	19	16	MŠ je umístěna na kraji města a rodiče raději umísťují děti do MŠ v jiné části města v blízkosti jejich zaměstnání
MŠ Olomouc, Radova	Olomouc	84	84	0	
MŠ Olomouc, Rožňavská	Olomouc	183	183	0	
MŠ Olomouc, Hodolanská	Olomouc	46	46	0	
MŠ Olomouc, Purkyňova	Olomouc	47	47	0	
MŠ Olomouc, Táboritů	Olomouc	36	36	0	
MŠ Olomouc, Na Trati	Olomouc	38	38	0	
MŠ Olomouc, Řepčinská	Olomouc	47	47	0	
Mateřská škola Sluníčko Olomouc, o.p.s., Blahoslavova	Olomouc	25	25	0	soukromá MŠ
Mateřská škola 1. olomoucká sportovní s.r.o.	Olomouc	60	56	4	soukromá MŠ
Česko Britská Mezinárodní škola a Mateřská škola s.r.o.	Olomouc	30	29	1	soukromá MŠ
MŠ Jazyková a umělecká, Petelinova 18	Olomouc	50	50		soukromá MŠ
Mateřská škola Univerzity Palackého v Olomouci, Šmeralova	Olomouc	45	25	20	soukromá MŠ
Zdravá anglická mateřská škola s.r.o., Rybniční	Olomouc	45	45	0	soukromá MŠ
Waldorfská MŠ, Dobnerova 24	Olomouc	26	26	0	soukromá MŠ
Církevní mateřská škola Ovečka v Olomouci	Olomouc	15	15	0	církevní MŠ
Speciální MŠ, Blanická 16, Olomouc	Olomouc	32	18	14	Krajská MŠ není evidována žádná odmítnutá žádost o umístění v MŠ

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Komentář
ZŠ a MŠ logopedická, Tř. Svornosti 37	Olomouc	15	13	2	Krajská MŠ není evidována žádná odmítnutá žádost o umístění v MŠ
SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Kosmonaut.	Olomouc	30	15	15	není evidována žádná odmítnutá žádost o umístění v MŠ
ZŠ a MŠ prof. Vejvodského, Tomkova 42	Olomouc	20	14	6	Krajská MŠ není evidována žádná odmítnutá žádost o umístění v MŠ

Zdroj: webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, zřizovací listiny školy, Výkaz MŠMT (S1-01)

Celkový počet dětí v MŠ v ORP Olomouc je 6248 dětí, kapacita 6 828 dětí. Celkově jsou MŠ vytíženy na 92% jejich celkové kapacity. Volná místa pro umístění dětí v MŠ chybí především v Olomouci a v obcích, a to jak z důvodu vyšší porodnosti v Olomouci, tak také z důvodu nárůstu počtu obyvatel přistěhování v obcích. Další zvyšování počtu dětí se již celorepublikově nepředpokládá a v horizontu 10 let již bude pravděpodobně počet dětí ubývat, tudíž současné kapacity MŠ by měly být dostačující. Rozmístění volných míst neodpovídá poptávce.

Tab.č. 3.30: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	6828	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	6951	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	6921	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2012	6248	580	91,50556532
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	6240	711	89,77125593
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	5 959	992	86,10027453

Zdroj: ČSÚ, webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, zřizovací listiny školy, Výkaz MŠMT (S1-01)

Kapacita MŠ v Olomouci se bude v dalších letech aktuálně upravovat podle porodnosti. K 30.9.2013 byla v Olomouci kapacita 3 611dětí. K 31.12.2013 se rozšířily 3 MŠ o nová oddělení (Svatoplukova, Řezníčkova a Michalské stromořadí) a to o kapacitu pro 99 dětí. Dále plánuje ve střednědobém výhledu rozšířit MŠ obec Tověř (v obci dochází k výstavbě nových RD) o 1 oddělení.

Dle provedené predikce demografického vývoje v ORP Olomouc, která brala v úvahu specifické postavení ORP Olomouc jako krajského centra, kde dochází k přírůstku obyvatel a také vývojovou tendenci počtu dětí v Olomouckém kraji (predikce zhotovená ČSÚ) se předpokládá, že počet dětí v MŠ bude mít do roku 2017 setrvalou tendenci, v letech 2018-2023 bude počet dětí mírně klesat o cca 1% v porovnání s rokem 2013. Vyšší počet dětí se projeví ve věkové kategorii 6-14 let tedy na ZŠ. Demografický vývoj počtu dětí je uveden v příloze č. 3.5.9 v tabulkách a grafu Demografický vývoj v ORP Olomouc a v Olomouckém kraji.

Tab.č. 3.31: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				86	0
Olomouc	MMOL OSV - odd.dětských jeslí	12	36	35	dle poptávky, v případě zájmu možnost navýšení
Olomouc	Hlídací koutek v Heřmánku	6	72		dle poptávky, v případě zájmu možnost navýšení
Olomouc	Soukromé jesle Bambino	12	36	21	0
Olomouc	Dětské centrum Ostřůvek	0	36		počet dětí se mění dle poptávky
Olomouc	Olterm&TD	0	36	6	počet dětí se mění dle poptávky
Olomouc	Dětský klub Pohádka Olomouc	24	60	5	počet dětí se mění dle poptávky
Olomouc	Pružné jesle a pružná školička	6	48	15	počet dětí se mění dle poptávky

Zdroj: sběr dat ve SO ORP, webové stránky zřizovatele

V ORP Olomouc je provozováno SMOI jedno zařízení jeslového typu. Dále zde působí ještě dalších 6 zařízení, které se o děti postarají dle poptávky rodičů: od 1 hodiny nebo po celý den. Existence těchto zařízení potvrzuje aktuální poptávku po tomto typu služby, která funguje na komerční bázi. V ORP Olomouc v téměř každé obci působí mateřské nebo rodinné centrum. Tato centra jsou buď registrovaná nebo neregistrovaná, a na jejich provoz obce buď přímo finančně přispívají nebo jejich provoz jinými nepeněžními formami podporují. V Olomouci působí další zařízení, která jsou určena pro děti do 3 let, ale nejsou zřizována městem:

- Dětský domov pro děti 1-3 let

-Kojenecký ústav

V Olomouci dále funguje 5 soukromých agentur, které zajišťují hlídání dětí přímo v domácím prostředí dětí.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab.č. 3.32: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	7	104		104
obcemi	153	4206	2	4208
církví	2	84		84
soukromou osobou	4	66		66
celkem	166	4460	2	4462

Zdroj: Výkaz MŠMT

Počet žáků využívajících školní družinu se i přes celkový pokles počtu žáků v ZŠ postupně navyšoval (o 1 137 dětí), což je dáno od r. 2005 jednak nástupem silnějších ročníků do ZŠ, tak i větším zájmem o ŠD. ŠD využívají především žáci 1.st.

2011/2012				
krajem	7	98		98
obcemi	144	4008	2	4010
církví	2	70		70
soukromou osobou	4	66		66
celkem	157	4242	2	4244

U ŠD zřizovaných krajem umístěných v Olomouci se jedná pouze o ŠD při speciálních ZŠ.

2010/2011				
krajem	6	98		98
obcemi	140	3817	1	3818
církví	2	50		50
soukromou osobou	2	16		16
celkem	150	3981	1	3982

2009/2010				
krajem	6	107		107
obcemi	136	3641	0	3641
církví	2	50		50
soukromou osobou	2	16		16
celkem	146	3814	0	3814

2008/2009				
krajem	7	104		104
obcemi	132	3542	0	3542
církví	2	57		57
soukromou osobou	2	16		16
celkem	143	3719	0	3719

2007/2008				
krajem	5	89		89
obcemi	124	3389	0	3389
církví	2	53		53
soukromou osobou	2	17		17
celkem	133	3548	0	3548

2006/2007				
krajem	5	103		103
obcemi	122	3278	1	3279
církví	2	47		47
soukromou osobou	2	18		18
celkem	131	3446	1	3447

2005/2006				
krajem	4	86		86
obcemi	122	3178	1	3179
církví	2	45		45
soukromou osobou	2	15		15
celkem	130	3324	1	3325

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Tab.č. 3.33: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	6	6	0	3,1	3,1	0
obcemi	152	148	0	0	0	3
církví	3	3	0	0	0	0
soukromou osobou	5	5	0	0	0	0
celkem	166	162	0	3,1	3,1	3

Zdroj: Výkaz MŠMT

Celkem 166 pedagogických pracovníků pracuje ve školních družinách, z toho 152 v ŠD ZŠ zřízených obcemi. Pracovníci ve ŠD jsou ve všech kategoriích vychovatelé - ženy, které pracují jako interní pracovníci školy.

Tab.č. 3.34: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	12	1	1
OLOMOUC	3		1
BĚLKOVICE-LAŠTANY			
BLATEC			
BOHUŇOVICE		1	
BUKOVANY			
BYSTROČICE			
BYSTROVANY			
DASKABÁT			
DOLANY	1		
DOLOPLAZY			
DRAHANOVICE			
DUB NAD MORAVOU			
GRYGOV			
HLUBOČKY			
HLUŠOVICE			
HNĚVOTÍN			
HORKA NAD MORAVOU			
CHARVÁTÝ			
KOŽUŠANY-TÁŽALY			
KRČMAŇ			
KŘELOV-BŘUCHOTÍN			
LIBAVÁ	1		
LIBOŠ			
LOUČANY			
LUBĚNICE			
LUTÍN	1		
MAJETÍN			

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
MRSKLESY			
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	1		
PŘÁSLAVICE			
PŘÍKAZY			
SAMOTIŠKY			
SKRBEŇ	1		
SLATINICE			
SUCHONICE			
SVĚSLICE			
ŠTĚPÁNOV	1		
TĚŠETICE			
TOVĚŘ			
TRŠICE			
ÚSTÍN			
VELKÁ BYSTRŮVICE	1		
VELKÝ TÝNEC	1		
VELKÝ ÚJEZD	1		
VĚROVANY			

Zdroj: Výkaz MŠMT (S24-01), weby zřizovatelů

V Olomouci působí 3 ZUŠ zřizované krajem a jedna soukromá ZUŠ. Tyto mají detašovaná pracoviště také v dalších obcích ORP Olomouc (Dolany, Hlubočky, Lutín, Náměšť na Hané, Štěpánov, Velká Bystřice, Velký Újezd a Velký Týnec). Dále má pobočku ve Skrbeni ZUŠ Litovel, v Bohuňovicích ZUŠ Šternberk a v Libavé ZUŠ Moravský Beroun. Pobočky ZUŠ tak zajišťují výuku ve všech větších obcích ORP Olomouc.

Tab.č. 3.35: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	119	96,6
OLOMOUC	119	96,6

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Údaje o pracovnících jsou za ředitelství, která jsou lokalizována v Olomouci. V ostatních obcích ORP ředitelství ZUŠ nejsou, a proto nejsou tyto obce v tabulce uvedeny. Pracovníci z odloučených pracovišť v obcích uvedených v předchozí tabulce Počet ZUŠ jsou započítáni do údajů z ředitelství. Nejsou zde však započítáni pracovníci z odloučených pracovišť ZUŠ, které mají ředitelství v sousedním ORP a pobočky v obcích ORP Olomouc.

V ZUŠ působí 119 pedagogů (v přepočtu na celé úvazky 96,6 pedagogů), dále v ZUŠ pracuje celkem 20 externích učitelů (4,5 úvazku).

Tab.č. 3.36: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	0	1
OLOMOUC	1	0	1

Zdroj: statistická ročenka MŠMT, weby zřizovatelů, Výkaz MŠMT (Z15-01)

Střediska volného času nejsou v jiných obcích než v Olomouci a proto ani nejsou ostatní obce v tabulce uvedeny. V ORP provozuje SVČ církevní organizace: Dům dětí a mládeže Německého řádu, s.r.o., tento DDM eviduje 6 968 účastníků, dále DDM zřizovaný Olomouckým krajem, který eviduje 2 042 účastníků. Dále v obci Horka nad Moravou působí Sluňákov - centrum ekologických aktivit města Olomouce o.p.s, toto zařízení není zapsáno v rejstříku, ale zajišťuje ekologické vzdělávací a volnočasové aktivity pro velký počet dětí.

Tab. č. 3.37: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	540	281	20,4	259	61	42	15,6	19
OLOMOUC	560,4	281	20,4	259	76,6	42	15,6	19

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z15-01)

Ve dvou DDM lokalizovaných v Olomouci je 547 zájmových kroužků a slouží 9 010 dětem a žákům. Velká část pedagogických pracovníků DDM pracuje jako externí pracovníci. Interní pedagogičtí pracovníci pracují většinou na částečný úvazek. V jiné obci než v Olomouci se nenachází SVČ, proto není nutné tyto obce uvádět.

Tab.č. 3.38: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	141	17166	6406	10751	22160
OLOMOUC	69	11053	3986	7067	14200
BĚLKOVICE-LAŠŤANY	2	222	110	112	250
BLATEC	1	41	22	19	
BOHUŇOVICE	3	302	99	203	500
BUKOVANY	1	26	26		
BYSTROČICE	1	61	29	32	
BYSTROVANY	2	119	52	67	
DASKABÁT	1	47	28	19	
DOLANY	2	347	96	251	350
DOLOPLAZY	2	107	54	53	80
DRAHANOVICE	1	94	52	42	200
DUB NAD MORAVOU	2	254	70	184	330
GRYGOV	1	125	64	61	250
HLUBOČKY	6	412	173	239	800
HLUŠOVICE	1	25	25		
HNĚVOTÍN	2	206	68	138	250
HORKA NAD MORAVOU	1	393	103	290	420
CHARVÁTÝ	2	58	26	32	60
KOŽUŠANY-TÁŽALY	2	69	37	32	
KRČMAŇ	1	22	16	6	
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	1	98	58	40	
LIBAVÁ	0	0	0	0	
LIBOŠ	1	20	20		
LOUČANY	2	47	23	24	70
LUBĚNICE	1	20	20		
LUTÍN	1	415	112	303	700
MAJETÍN	1	82	35	47	180

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
MRSKLESY	1	25	25		
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	2	212	84	128	250
PŘÁSLAVICE	2	124	72	43	250
PŘÍKAZY	2	95	56	39	150
SAMOTÍŠKY	2	107	49	58	
SKRBEŇ	1	85	44	41	180
SLATINICE	2	175	66	109	200
SUCHONICE	1	46	46		
SVĚSLAVICE	3	0	0	0	
ŠTĚPÁNOV	3	410	128	282	800
TĚŠETICE	2	160	57	103	
TOVĚŘ	1	25	25		
TRŠICE	2	171	40	131	300
ÚSTÍN	1	28	28		
VELKÁ BYSTRICE	3	393	112	281	780
VELKÝ TÝNEC	2	377	122	255	450
VELKÝ ÚJEZD	0	0	0	0	0
VĚROVANY	1	68	48	20	160

Zdroj: statistická ročenka školství MŠMT, výkaz MŠMT (Z17-01)

Celková kapacita školních kuchyní (22 160 jídel) je vzhledem k počtu strávníků (17 166) dostatečná s tím, že převyšuje o 4 994 současný počet strávníků. Kapacita kuchyní byla navržena na vyšší počet dětí, který byl v ZŠ před r. 2005. V Olomouci je kapacita kuchyní větší než počet strávníků, celková kapacita kuchyní v Olomouci je dostačující. Školní kuchyně zajišťují stravu i pro jiné strávníky než jsou děti a personál škol.

Tab.č. 3.39: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	22	19,7
obcemi	423	326,2
církví	6	3,3
soukromé	19	14

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z17-01)

Pozn.do údajů o krajských pracovnících ŠJ nejsou započtení pracovníci jídelen víceletých gymnázií. V jídelnách pracuje celkem 470 pracovníků na 363,6 úvazku.

Financování

Tab.č. 3.40: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
celkem	158383,735	175223,965	177702,415	184066,71	189277,48	199676,067	203639,45	206592
ZŠ (1. i 2. stupeň)	35909,4345	39598,243	40131,065	44152,8	49385,8	50681,05	51529,55	45639,505
ZŠ (jen 1. stupeň)	4377	5191	5857	5841	5167,1	4313	5097,1	4060
MŠ	31226,6	34143,252	32234	31929,7	35907,8	33160,517	32087	31129
Sloučené organizace (např. ZŠ a MŠ)	86870,7	96291,47	99480,35	102143,21	98816,78	111521,5	114925,8	125763,495
Jiné								

Zdroj: Sběr dat na SO

Celkové provozní výdaje obcí na ZŠ a MŠ se v letech 2005-2012 zvýšily o 30% tj. o 48 mil. Kč. K tomuto nárůstu provozních výdajů došlo u ZŠ s 1. a 2. stupněm a u sloučených ZŠ a MŠ. U samostatných MŠ a ZŠ 1. stupně provozní náklady se nezvýšily.

Tab.č. 3.41: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	402 432	418 342	425 493	428 438	447 730	449 372	488 282	507 782

z to- ho	platy	398 500	413 364	420 471	423 799	443 284	445 339	484 425	503 596
	ostatní osobní nákla- dy	3 932	4 978	5 022	4 639	4 446	4 033	3 857	4 186
související odvody a ostatní ne- investiční výdaje		162 518	170 875	169 060	167 718	170 304	166 441	177 426	192 494
neinvestiční výdaje cel- kem		564 950	589 217	594 553	596 156	618 034	615 813	665 708	700 276

Zdroj: Sběr dat na SO

Náklady na mzdové prostředky celkem, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu se od roku 2009 do r. 2013 se zvýšily o 26%.

Celkové neinvestiční výdaje, které byly přímo poskytnuty ze státního rozpočtu na financování školství byly v r. 2013 ve výši 1,2 mld. Kč a od r. 2006 se zvýšily o 20%.

Tab.č. 3.42: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	195 860 000	28 725	358
základní školy	392 113 000	36 238	1 092
stravování MŠ, ZŠ	67 720 000	17 344	46
školní družiny a kluby	44 583 000	25 983	49
celkem použité finanční prostředky	700 276 000	108 290	1 545

Zdroj: Sběr dat na SO a KÚ

Pozn.: v případě ZŠ a ŠJ jsou poslední dva sloupce zprůměrovány, jelikož OŠ MMOI eviduje tyto údaje v členění na 1. a 2.stupeň (u ZŠ) a stravované ve šk.jídelně MŠ a ZŠ, šk.vývažově MŠ a ZŠ (u ŠJ). Přímé náklady na vzdělávání v ORP Olomouc převyšují 700 mil. Kč, z toho náklady na MŠ tvoří 28%, náklady na ZŠ tvoří 56%, náklady na stravování MŠ a ZŠ tvoří 9,5% a náklady na školní družiny tvoří 6,5%.

Tab.č. 3.43: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	Náklady v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	129 576 000	207 220 187
OLOMOUC	86 240 000	143 964 000
BĚLKOVICE-LAŠTANY	1 640 000	2 507 000
BLATEC	368 000	929 000
BOHUŇOVICE	2 480 000	2 800 000
BUKOVANY	208 000	3 000 000
BYSTROČICE	416 000	480 000
BYSTROVANY	800 000	1 100 000
DASKABÁT	376 000	793 000
DOLANY	2 704 000	3 116 970
DOLOPLAZY	896 000	1 608 000
DRAHANOVICE	840 000	1 100 000
DUB NAD MORAVOU	2 192 000	3 350 000
GRYGOV	688 000	1 100 000
HLUBOČKY	3 376 000	5 602 000
HLUŠOVICE	200 000	330 000
HNĚVOTÍN	*	*
HORKA NAD MORAVOU	3 008 000	3 200 000
CHARVÁTY	488 000	480 000
KOŽUŠANY-TÁŽALY	408 000	600 000
KRČMAŇ	192 000	490 000
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	*	*
LIBAVÁ		
LIBOŠ	144 000	
LOUČANY	336 000	500 000

Název obce	Náklady v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
LUBĚNICE	160 000	333 712
LUTÍN	2 968 000	7 071 000
MAJETÍN	752 000	1 000 000
MRSKLESY	184000	382 000
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	2 608 000	1 722 505
PŘÁSLAVICE	904 000	1 493 000
PŘÍKAZY	768 000	1 300 000
SAMOTIŠKY	616 000	1 000 000
SKRBEŇ	584 000	785 000
SLATINICE	1 616 000	2 780 000
SUCHONICE	392 000	380 000
SVĚSLICE		
ŠTĚPÁNOV	*	*
TĚŠETICE	*	*
TOVĚŘ	200 000	274 000
TRŠICE	*	*
ÚSTÍN	224 000	201 000
VELKÁ BYSTRICE	3 768 000	5 852 000
VELKÝ TÝNEC	3 072 000	2 700 000
VELKÝ ÚJEZD	2 160 000	2 000 000
VĚROVANY	600 000	896 000

Zdroj: Sběr dat u jednotlivých zřizovatelů - obcí

* Údaje od obcí se nepodařilo získat

Prostředky z RUD pokrývají skutečné náklady obcí na provoz MŠ a ZŠ v průměru pouze ve výši 70% z celkových výdajů obcí na MŠ a ZŠ. Za ORP Olomouc obce musejí z vlastních prostředků doplácet celkem 57 724 Kč (v této částce nejsou zahrnuty náklady 5 obcí, které údaje nedodaly). Financování škol a školských zařízení z RUD se u několika obcí podílí na financování méně než 50% provozních nákladů - Bukovany, Krčmaň, Luběnice, Lutín, u některých obcí (Bohuňovice, Dolany) provozní náklady pokrývají prostředky z RUD náklady z více než 80%. A u obcí Velký Týnec, Velký Újezd, Suchonice, Ústín naopak prostředky z RUD převyšují provozní náklady obce.

Nápočtová tabulka pro financování ZŠ z RUD je uvedena v příloze 3.5.7. příloha č. 7.

Tab.č. 3.44: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka v Kč
celkem			224 270 000
Olomouc	ZŠ Demlova - revitalizace hřiště	2015	18 130 000
Olomouc	ZŠ Gorkého - revitalizace hřiště	2016	5 500 000
Olomouc	ZŠ Hálkova - přístavba výdejny stravy a učeben	2015	35 000 000
Olomouc	ZŠ Holečkova - rek. hřiště a rek.soc.zařízení	2016	18 400 000
Olomouc	ZŠ Mozartova - revitalizace hřiště	2015	8 730 000
Olomouc	ZŠ Nedvědova - revitalizace hřiště	2015	6 000 000
Olomouc	ZŠ Přichystalova - revitalizace vnitřních prostor	2016	8 500 000
Olomouc	ZŠ Nemilany - výstavba tělocvičny a přístavba učeben vč.výdejny stravy	2016	34 310 000
Olomouc	ZŠ Komenium - kompletní rek. elektroinstalace	2017	8 500 000
Olomouc	ZŠ Komenium - restaurování sálu	2018	11 000 000
Olomouc	ZŠ Řezníčkova - rekonstrukce tělocvičny	2020	4 500 000
Olomouc	ZŠ Svatoplukova - rekonstrukce dvou podlaží v objektu bývalé chirurgie	2019	12 000 000
Olomouc	ZŠ Svatoplukova - rekonstrukce tělocvičny	2017	3 700 000
Olomouc	ZŠ tř.Spojenců - kompletní rek.elektroinstalace	2018	6 900 000
Olomouc	ZŠ tř.Spojenců - revitalizace hřiště	2015	3 500 000
Olomouc	MŠ Rooseveltova - sanace sklepních prostor	2021	3 200 000
Olomouc	MŠ Mozartova 22 - revitalizace zahrady	2016	2 400 000
Olomouc	Revitalizace zahrad mateřských škol	2017	15 000 000
Skrbeň	Přístavba k budově ZŠ (učebna, ker. dílna)		2 500 000
Skrbeň	Tělocvična k ZŠ		
Daskabát	Revitalizace ZŠ, MŠ		13 500 000
Tověř	Přístavba MŠ Tověř		3 000 000
Horka nad Moravou	Modernizace ZŠ		

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka v Kč
Horka nad Moravou	Rozšíření sportovního hřiště - nové hřiště s umělým povrchem (házená, malá kopaná)		
Liboš	Výstavba sportoviště		
Skrbeň	Terénní úpravy hřiště		
Skrbeň	Přístavba k budově ZŠ (učebny, dílny, tělocvična)		
Náměšť na Hané	Školní hřiště při ZŠ		
Náměšť na Hané	Školní zahrada k 1st. ZŠ	2015	
Loučany			
Loučany	Regenerace Základní školy Loučany č. p. 723 (energetické úspory)		
Velký Týnec	Zateplení a výměna oken v MŠ		
Slatinice	Dostavba MŠ Slatinice	2015-2016	8 000 000

Sběr dat na SO, webové stránky zřizovatele

Za investiční potřeby obcí se braly potřeby nad 1 mil. Kč.

Mnohé obce nemají záměry dále rozpracovány nebo je další údaje neúvedly, proto je uváděn pouze název projektového záměru bez dalších podrobností.

Nové investiční potřeby obcí jsou zaměřeny na modernizaci a zlepšení technického stavu stávajících budov MŠ, ZŠ, tělocvičen, školních a sportovních hřišť. Při porovnání kapacit ZŠ a související infrastruktury (např. školních jídelen) a počtu žáků v následujících letech vyplývá, že stávající kapacity ZŠ jsou dostatečné. Obce tuto skutečnost vnímají a další investice směřují do modernizace budov, zkvalitnění výuky, na energetické úspory a zlepšování stavu sportovišť ZŠ.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza cílových (dotčených) skupin předškolním a základním vzděláním

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Možnost umístění dítěte v MŠ nebo v ZŠ. Zvažování mnoha kritérií před umístěním v MŠ/ZŠ (dopravní dostupnost,	Nespokojení rodičů - stížnosti na školu, obec. Omezení uplatnění na trhu práce rodiče,	Tiskoviny určené pro rodiče nastávajících předškoláků, školáků.	* Informace o činnosti MŠ a ZŠ na webových stránkách školy, obce. * Pozvání rodičů na

	kvalita výuky/cena, mimoškolní činnosti, logistika do/ze školy aj.). Dostupné a včasné informace o MŠ a ZŠ (letáky a webové stránky školy, dny otevřených dveří, informace v obecním tisku).	který musí být s dítětem. Dopad na ekonomiku rodin (pouze jeden příjem). Z důvodu nedostatečných/pozdních informací o MŠ a ZŠ a podmínkách přijetí umístění do jiných školských zařízení v jiné obci nebo soukromých.	Informace v obecních tiskovinách. Webové stránky školy/obce.	dny otevřených dveří * Tiskoviny s představením MŠ/ZŠ pro rodiče v dostatečném předstihu před zápisem * Zajištění dostatečné kapacity MŠ/ZŠ * V případě neuspokojených žádostí - informace možnosti umístění jinde, kde kapacita ještě není naplněna. * Usilovat o využití školských zařízení jako centra obce a místní komunity * Využití zkušeností z certifikace "Rodiče vítáni" nebo zkušeností z relevantních programů neziskových organizací
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Zajímavé a tvůrčí vzdělávání. Laskavý, pozitivní přístup Dobré "klima" ve třídě pro všechny skupiny žáků. Možnosti mimoškolních činností. Chutná strava. Kamarádský kolektiv třídy bez šikany.	Nezájem o vzdělávání, malá motivace. Velký počet dětí ve třídách. Děti předmětem šikany.	Komunikace s učitelem/vychovatelem. Internet (úkoly, činnosti školy). Školní časopisy aj. Dotazníky spokojenosti. Individuální pohovory	Podporovat vyučovací záživnou a tvořivou formou..

Pedagogové a další zaměstnanci	Dobry pocit z vykonané práce. Adekvátní ohodnocení. Asistenci při zajišťování specifických potřeb některých dětí. Respekt dětí. Ocenění ze strany rodičů. Dobry management a podpora ze strany vedení školy a obce. Kvalitní materiální vybavení. Možnosti dalšího vzdělávání.	Syndrom vyhoření. Nevládání vyššího počtu dětí nebo dětí se specifickými potřebami. Malá komunikace s vedením nebo rodiči. Odchod z profese. Vysoké zastoupení žen.	Komunikace s vedením a dalšími odbornými pracovníky školy. Zjišťování zpětné vazby od dětí. Internet - stránky školy, třídy Třídní schůzky Oznámení na nástěnce Zpětná vazba od rodičů - dotazníky pro rodiče. Další komunikace s rodiči - při plánování a realizaci akcí školy, při řešení problémů dětí.	
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	"Záživně" podaná látka, příjemní osvojení dovedností, učitelé laskaví a zároveň autoritou	Návštěva zařízení podle kvality ale dle dostupnosti od bydliště nebo dle místa práce rodičů.	V rámci vyučování i mimoškolních aktivit, dětského parlamentu	
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Spokojenost dětí, žáků a rodičů = spokojenost voličů. Školské zřízení - zázemí a lidský potenciál pro konání řady akcí. Školské zařízení - předpoklad další budoucnosti obce. Doplatek na provoz MŠ/ZŠ nebude zátěží pro rozpočet obce.	Nezájem a malá podpora při plánování a realizaci investic do školských zřízení. Nedostatek financí na investice.	Obecní tiskoviny, Obecní webové stránky Tiskové zprávy Porady s vedením MŠ/ZŠ	Zajištění vhodných a moderních prostor pro MŠ/ZŠ vč. prostor pro mimoškolní aktivity.

Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Požadavek na umístění a na zajištění předškolního vyučování a školní výuky ve spádových obcích.	Nejsou přímo motivováni k jednání ve věci zajištění kapacit a kvalitní výuky, financování a vzdělávání.	Velmi omezený - Pouze příjem nebo předávání informací od těch subjektů, které školy zřizují. Malá možnost působit nebo usilovat o zlepšení.	Zlepšit způsob komunikace mezi obcemi, které školská zařízení zřizují a obcemi, která tato zařízení nemají.
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	U soukromých - zajištění kvalitní výuky a péče o děti, která převyšuje standardní výuku v MŠ/ZŠ zřizovaných obcemi. Krajské a soukromé speciální MŠ/ZŠ - zajištění výuky u dětí se specifickými potřebami.	Soukromé komerční - přestanou působit když nebude poptávka, bude dostatečná kapacita obecních MŠ, dojde k poklesu kvality výuky.	Prezentace v médiích vč. internetu. Třídní schůzky. Oznámení na nástěnce. Webové stránky školy. Dotazníky pro rodiče.	Zajistit informovanost o soukromých, církevních a krajských MŠ, ZŠ a ZUŠ a mimoškolních aktivitách dětí.
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO aj.)	Zajištění výuky a dalších aktivit dle očekávání nebo požadavků partnerů	Sponzorské zdroje mohou mít vliv na objektivní hodnocení žáků, na umístování skryté reklamy, vytváření lobby. Pasivita ze strany SRPŠ bude mít vliv na snížení zpětné vazby od dětí nebo rodičů.	Informační schůzky. Zaslání zpráv o činnosti, využití darů, příspěvků - výroční zpráva.	Informovat o činnosti MŠ, ZŠ vč. získávání zpětné vazby. Podpora zájmu o studium technických oborů - spolupráce s firmami v regionu.
Představitelé obcí	Kvalitní MŠ a ZŠ v obcích, uspokojení poptávky po umístění dětí	Neochota spolupracovat,	v rámci mikroregionu Olomoucko, jednotlivých MAS	společné vypracování studií demografického vývoje ve vazbě nové investice do MŠ/ZŠ
Kraje	Zajištění kvalitní výuky v MŠ a ZŠ. Soulad aktivit MŠ a ZŠ se strategiemi a koncepcemi Olomouckého kraje v oblasti vzdělávání.	Snížení příspěvku na školské zařízení a jiných příspěvků poskytovaných Olomouckým krajem	V rámci jednání s krajem dále přes výkazy, internet, e-maily	

Stát	zajištění dostatečného financování provozu, investic a mezd.	snížení prostředků plynoucích do školství	přes krajský úřad, ORP	
Média	Příležitost k informování v dobrém i dobrém smyslu. MŠ/ZŠ jako zákazníci nebo cílová skupina médií..	Při špatných zprávách zničení i dobře míněných aktivit	Otevřenost a komunikace s médii při akcích, prezentací výsledků práce	Spolupráce s médii při informování, zajišťování dostupnosti, prezentaci výsledků, partnerů při realizování akcí.

Zdroj: vlastní zpracování

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Registr rizik oblastí předškolního základního vzdělávání správního obvodu

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Spolupráce obcí při vytváření efektivnějšího organizačního zabezpečení vzdělávání např. v malotřídních ZŠ. Dostatečné navýšení prostředků, které obce získávají z RUD.	Obec zřizující ZŠ, MŠ, stát
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Využití dotačních titulů na nové investice a modernizaci. Získávat zkušenosti s již zrealizovaných projektů např. z realizace energetických opatření, z projektů ROP	Obec zřizující ZŠ, MŠ, kraj, MŠMT
Nedostatek financí na platy	1	5	5	Požadavek na stabilitu výdajů na platy	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2		Obce ORP Olomouc

Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	1	2	2	Spolupráce obcí a města a Olomouce při zhotovení studií vývoje počtu dětí v MŠ/ZŠ. Spolupráce sousedních obcí (využití zkušeností) při plánování investic do MŠ/ZŠ.	Obce ORP Olomouc
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	3	6	Spolupráce obcí a kraje a dopravců při sjednávání a plánování dopravní služby území.	
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	1	1	Prohlubovat spolupráci mezi obcemi, školami, neziskovými organizacemi aj.	Obce ORP Olomouc
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	1	3	3	Společné jednání s představiteli kraje na dané téma.	Obce ORP Olomouc
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	1	4	4	Zajistit informovanost a využití dotačních titulů na modernizaci.	Obce ORP Olomouc
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	Podrobné projednání změn s odborníky ve školství a navržení opatření, které sníží dopady na kvalitu výuky - předávání zkušeností obcím.	Obce ORP Olomouc
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	Vyčlenění dostatečných prostředků v rozpočtu MŠMT a ze zdrojů fondů EU. Informování obcí o vhodných dotačních titulech a termínech pro podání žádostí.	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	Vyčlenění dostatečných prostředků v rozpočtu MŠMT a ze zdrojů fondů EU. Navázat spolupráci s firmami a organizace, které mohou přispět na zlepšení vybavení škol.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	5	10	Podporovat realizaci projektů na zlepšení řízení MŠ/ZŠ, posílení profesního růstu a rozvoje pedagogů. Poskytovat metodickou pomoc zřizovatelům a ředitelům škol v souvislosti se změnami legislativy.	Obce zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	Zajistit dostatečnou kvalifikaci pedagogů jejich průběžné vzdělávání. Dostatečně pracovníky finančně ohodnotit a motivovat. Spolupracovat a předávat si zkušenosti z jiných regionů, projektů příp. zkušenosti z partnerských měst.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	4	8	Zajištění kvalitní výuky a péče v dané MŠ/ZŠ, nabídka mimoškolní činnosti, širší nabídka volitelných předmětů aj. dostatečná informovanost o práci školy, větší spolupráci s rodiči.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	4	8	Zajistit vyšší podíl kvalifikovaných pedagogů. Vytvořit opatření, které budou podporovat motivaci a pozitivní přístup pedagogů. Podporovat inkusivního vzdělávání ve třídách s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami. Informovat/udělat exkurzi do ZŠ kde inkluze dětí se specifickými potřebami dobře funguje.	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Vlastní zpracování

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a

hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5).

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

3.1.4. SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
- Mírný růst počtu obyvatel a nárůst počtu dětí v území. - Vysoké zastoupení velkých a úplných ZŠ - Dostatečný počet, kapacita a vybavení MŠ a ZŠ (jídelny, šk. zahrady, hřiště a tělocvičny). - Poměrně vyhovující lokalizace MŠ/ZŠ. - V Olomouci umístění speciální ZŠ a MŠ a specializované MŠ a ZŠ (Waldorfská MŠ/ZŠ, Česko-Britská MŠ/ZŠ, církevní MŠ,ZŠ) a nižší gymnázia - Nabídka mimoškolních aktivit a dostatečné zastoupení DDM, ZUŠ a jejich poboček - Současná dostatečná kapacita MŠ a ZŠ. Vysoký podíl kvalifikovaných pracovníků MŠ, standardní počet dětí na třídu a na pedagoga v MŠ a ZŠ - Standardní a stabilní počet dětí na pedagoga a třídu v ZŠ - Zájem o využívání školních družin a vysoké zastoupení pedagogických pracovníků - stabilizace provozních výdajů obcí na školská zařízení posledních 3 letech - Zájem zřizovatelé o modernizaci a zvyšování kvality výuky v ZŠ	- V místech s intenzivní bytovou výstavbou a dobře logisticky položených je nedostatek míst v MŠ - Zvyšující se podíl žáků navštěvujících nižší gymnázia vede ke snížení úrovně vzdělání na 2. stupni ZŠ - Nedostatek finančních prostředků na investice, modernizaci, provoz a platy - Vysoká nevyužitá kapacita ZŠ v některých obcích a vysoké finanční nároky na jejich provoz - 3 ZŠ s počtem dětí menším než 20 dětí na ZŠ - Nedostatečné technické vybavení ZŠ, MŠ a školských zařízení - Nedostatečná informovanost a poradenský servis v oblasti řízení příspěvkových organizací, posílení profesního růstu a rozvoje pedagogů, předávání zkušeností, nápadů a přístupů - Nedostatečná metodická pomoc v souvislosti se změnami legislativy, změnám ve řízovacích listinách - Nedostatečná spolupráce škol s rodiči a s obcí - Nedostatečný počet míst ve třídách pro děti se

	specifickými potřebami
Příležitosti:	Hrozby:
- Zlepšení technického stavu škol a materiálního vybavení pro vzdělávání - Snížení provozních nákladů na školská zařízení - Dobré informování o dotacích a využití dotačních titulů na investice a vzdělávání pedagogů - Zlepšení manažerského řízení ZŠ - Zvýšení kvalifikace a motivace a spokojenosti pedagogů - Dobrá spolupráce škola-rodice-obec - Zvýšení zájmu dětí o studium technických oborů - navázání spolupráce s firmami z technických oborů - Dostupná metodická pomoc zřizovatelům a vedení ZŠ v oblasti novelizace legislativy nebo v řešení společných problémů	Hrozbou může být snižující se objem státních dotací ve vazbě na inflaci a další zvyšující se náklady na provoz (dražší energie, apod.) Na co bychom se měli připravit: - Zhoršující se stav škol, školských zařízení a výuky - Zvyšující se náklady na provoz MŠ a ZŠ - Zvyšující se nespokojenost a frustrace pracovníků ve školství - Zvyšující se počet pedagogů odcházejících ze škol do jiných oborů. - Snížení výdajů státu na financování MŠ a ZŠ a mimoškolních aktivit - Nedostatek dotačních titulů vč. zdrojů z EU na investice a zlepšení kvalifikace pracovníků ve školství - Prohlubování nezájmu o spolupráci ze strany rodičů - Zrušení dopravních spojů pro děti dojíždějící do ZŠ

Zdroj: Vlastní zpracování

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Olomouc se nachází 55 MŠ, 70 ZŠ, 4 víceletá gymnázia, 2 domy dětí a mládeže a 4 ZUŠ. MŠ jsou zastoupeny až na výjimku v každé obci ORP.

Předškolní vzdělávání

MŠ jsou zastoupeny až na výjimku v každé obci ORP. Z důvodu zvýšeného počtu dětí předškolního věku vzrostl v letech 2005-2012 počet dětí (+ 1 541 dětí), počet MŠ (+7, z toho 1 obecní MŠ), počet pracovníků v MŠ (+93,2 pracovníků) a počet tříd (+197 tříd, z toho obecní + 47 tříd). MŠ zřizované obcemi navštěvovalo v roce 2012/2012 5 887 dětí. Průměrně tedy vycházelo 13,3 dítěte na 1 pedagoga, 24,5 dětí na třídu a 64 dětí na MŠ.

V mnoha MŠ chybí volná místa. Nižší obsazenost mají pouze MŠ ležících mimo trasy do zaměstnání a obcí, kde neprobíhá intenzivní bytová výstavba. Dle provedené predikce demografického vývoje v ORP Olomouc, se předpokládá, že počet dětí v MŠ zůstane do r. 2017 přibližně na současné úrovni (6 248 dětí) a následně v letech 2018-2023 bude počet dětí již mírně klesat o cca 1% v porovnání s rokem 2013. Současný vyšší počet dětí v MŠ se následně promítne do zvýšeného počtu žáků v ZŠ.

Akutní nedostatek míst v zařízeních v péči o dítě do 3 let a v zařízeních pro děti předškolního věku a to zvláště v místech s intenzivní novou bytovou výstavbou nebo v blízkosti míst, kde pracují rodiče lze

v budoucnu řešit méně nákladnou variantou než výstavbou MŠ - částečně řešit podporou mateřských center dle zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání a vytváření dětských skupin.

Základní vzdělávání

Počet ZŠ zřizovaných jak obcemi, tak krajem či církví, je v posledních letech stabilní. V ORP Olomouc je celkem 70 ZŠ zřizovaných obcemi, krajem, státem, církví a soukromými subjekty. Olomoucký kraj zřizuje 4 ZŠ, z toho 3 speciální, soukromé jsou 4 ZŠ, z toho 2 speciální ZŠ, stát zřizuje 1 speciální ZŠ a 1 ZŠ je zřízena církví. Z těchto škol je 42 ZŠ úplných (68%) a 28 ZŠ neúplných (jen 1. stupeň), ale v rámci ZŠ ležících mimo město Olomouc je již 54% neúplných ZŠ (jen 1. stupeň), a 46% úplných (1. a 2. stupeň).

Celkem je v ORP Olomouc 19 obecních malotřídních ZŠ (v jedné třídě je více ročníků) tj. 30% z celkového počtu ZŠ.

ZŠ zřizovaných obcemi v roce 2012/2013 navštěvovalo 11 632 žáků, které učilo v 569 třídách 770,2 pedagogů (úvazků). Průměrně tak vychází 15,5 žáků/pedagoga, 20,44 žáků/třidu a 194 žáků/školu.

V ORP Olomouc je 60 ZŠ jako příspěvkových organizací zřizovaných obcemi. Z tohoto počtu má 49 příspěvkových organizací ZŠ jako součást také MŠ. Na území je 10 obecních ZŠ s počtem žáků nižším než 50 žáků. 58 ZŠ provozuje školní družinu a ve všech ZŠ je školní jídelna. Celkově je součástí ZŠ 31 školních hřišť, 50 tělocvičen a 34 školních zahrad a součástí jedné ZŠ v Olomouci je také krytý bazén. ZŠ jsou v mnoha případech zmodernizovány, ale velká část ZŠ eviduje požadavky na modernizaci a zkvalitnění (především hřiště, tělocvičny) tak, aby odpovídaly novým standardům a potřebám moderní výchovy a vzdělávání.

V současnosti ZŠ evidují nevyužitou kapacitu 8 338 míst, což odpovídá 40% celkové kapacity ZŠ.

K 30.9.2012 navštěvovalo ZŠ 12 492 žáků. Dle predikce lze předpokládat, že počet žáků se bude do 2018 zvyšovat o 10% (14 309 žáků, 69% využití současné kapacity) a následně do r. 2023 již bude jejich počet mírně klesat na hodnotu 13 984 žáků.

Nové investiční potřeby obcí v oblasti vzdělávání jsou zaměřeny na modernizaci a zlepšení technického stavu stávajících budov MŠ, ZŠ, tělocvičen, školních a sportovních hřišť. Obce vnímají, že kapacity ZŠ jsou dostatečné.

Provozní výdaje obcí na MŠ a ZŠ ve sledovaném období se zvýšily o 25%. Finanční prostředky poskytnuté státem na provoz z rozpočtového určení daní pokrývají v průměru pouze 70% skutečných nákladů obcí na provoz MŠ a ZŠ a obce tudíž musejí mimo investic také dokrývat provozní náklady ze svého rozpočtu. U malých škol je dofinancování procentuálně výrazně vyšší (poměr rozdílu provozních výdajů a příjmu z rozpočtového určení daní) a tvoří významnou část obecního rozpočtu.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, některých starostů a odborníků na školství (odbor školství magistrát města Olomouce) z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

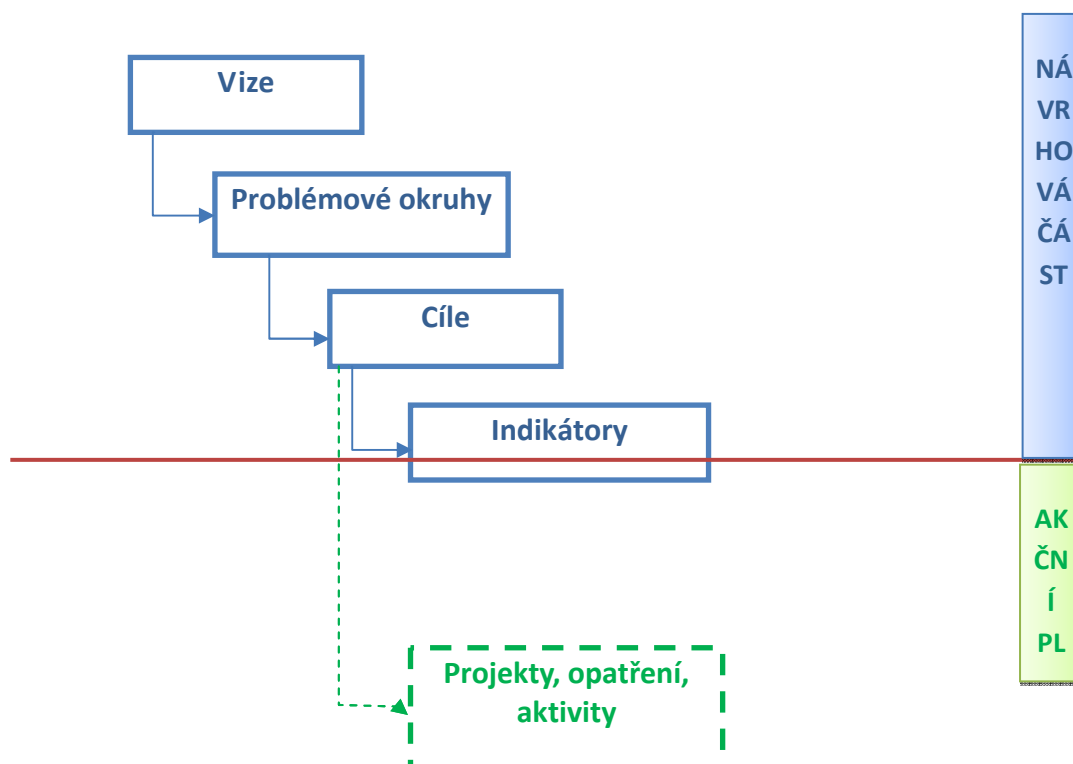
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve

fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Školství	Problémová oblast 1 Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku		Problémová oblast 2 Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol	
	Cíl 1.1 Vyšší informovanost k péči o děti ve firemních školkách, dle zákona o dětské skupině a o předškolních zařízeních dle živnostenského zákona	Cíl 1.2 Zavedení systé- mové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol	Cíl 2.1 Vytvoření mode- lového návrhu fungování svazko- vé školy	Cíl 2.2 Zajištění dotační- ho informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a předškolní zařízení

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Problémový okruh

1) Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku

1a) Příčiny vzniku a věcné argumenty

Vzhledem ke specifickému postavení Olomouce jako krajského centra a okolních obcí, které mu tvoří zázemí je předpoklad, že trend mírného zvyšování počtu obyvatel v ORP Olomouc bude v dalších deseti letech pokračovat. Díky zvýšenému počtu narozených dětí v letech 2005-2012 došlo k nárůstu počtu dětí ve věku 0-14 let o 8 %. Trend růstu počtu dětí v této věkové skupině dále bude pokračovat v mírném růstu o 2% až do předpokládané kulminace v roce 2017, kdy počet dětí se stabilizuje nebo bude mírně klesat a to na současnou úroveň z roku 2013. Zvýšení počtu dětí v letech 2014-17 se ale

týká kategorie dětí ve věku od 6-14 let, protože další růst počtu dětí ve věku 0-6 let se již nepředpokládá.

Tabulka č. 3.45: Demografický vývoj počtu obyvatel v ORP Olomouc

ORP Olomouc	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	158 636	159 005	160 044	160 720	161 262	161 802	161 754	162 136
Děti 0-14 let	22 793	22 506	22 348	22 364	22 698	23 276	23 957	24 422

→ predikce

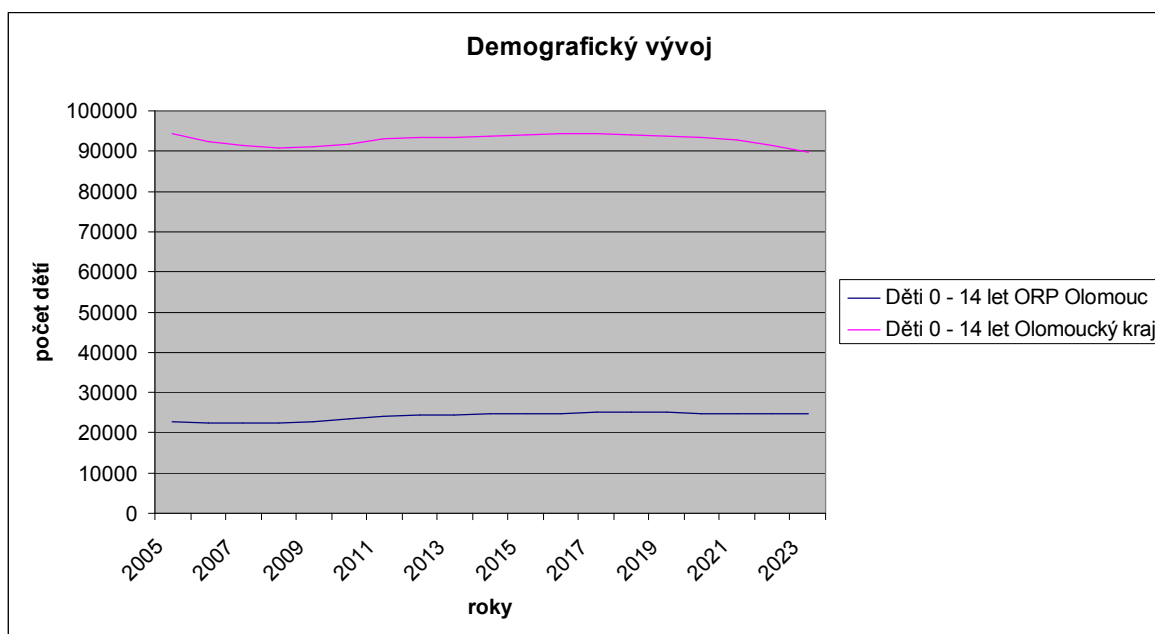
ORP Olomouc	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel	162 460	162 785	163 111	163 437	163 764	164 091	164 420	164 748	165 078	165 408	165 739
Děti 0-14 let	24 544	24 667	24 790	24 914	25 039	24 989	24 939	24 889	24 839	24 789	24 740

Rozmístění MŠ a zařízení pro péči o děti do 3 let ale neodpovídá poptávce tj. MŠ chybějí v místech s intenzivní novou výstavbou nebo v blízkosti zaměstnání rodičů. Rodiče požadují navýšení kapacit MŠ v těchto lokalitách.

V ORP Olomouc v téměř každé obci působí mateřské nebo rodinné centrum. Tato centra jsou buď registrovaná, nebo neregistrovaná a na jejich provoz obce finančně přispívají nebo je jinými nepeřejnými formami podporují. Většina mateřských center však nemá oprávnění zajišťovat péči o děti dle živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. a prakticky neslouží ke každodennímu hlídání či péči o děti do 3 let.

V ORP Olomouc funguje jedno zařízení jeslového typu, které zřizuje SMOI, a dále zde působí ještě dalších 6 zařízení (celková kapacita zařízení s péčí o děti do 3 let je 86 dětí), kde maminky mohou svěřit do péče své děti od 1 hodiny nebo po celý den. Celková nízká kapacita jeslí, u soukromých jeslí a miniškolek jejich cena, a jejich umístění pouze v Olomouci, je limitem pro zaměstnání většího počtu maminek, které by jinak mohly vykonávat již svoji profesi.

Graf č. 3.1: Demografický vývoj

Zdroj: ČSÚ

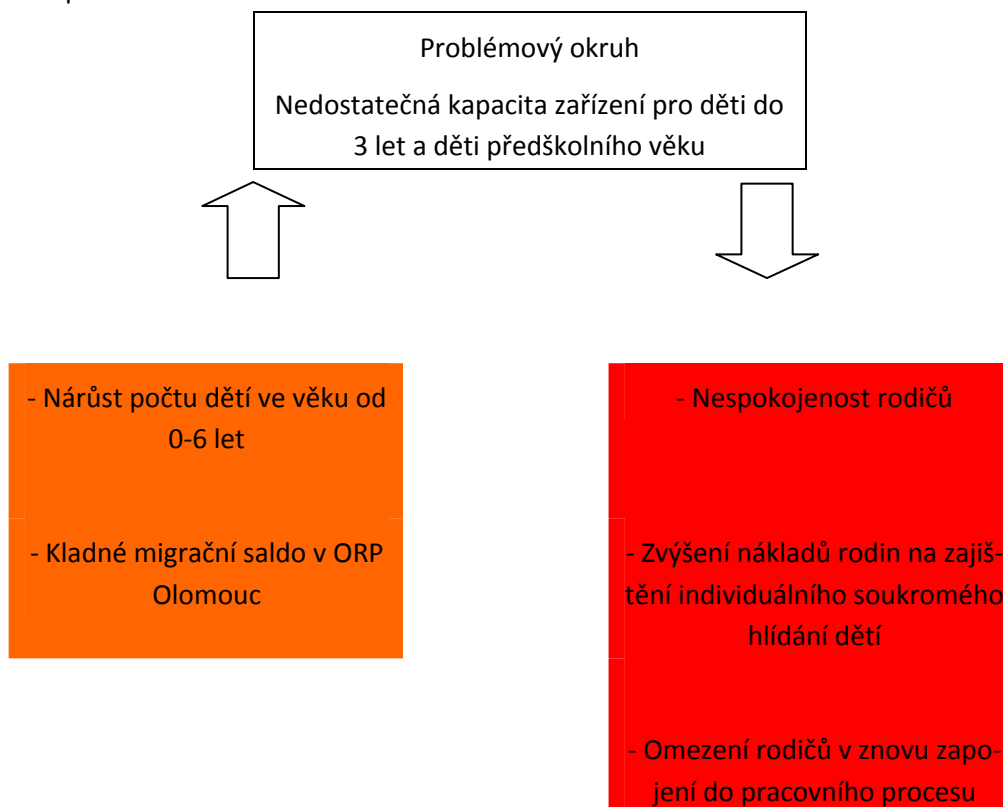
Obce v minulých letech zareagovaly na vyšší počet dětí výstavbou nových MŠ nebo zvýšením kapacity stávajících MŠ. Další navyšování kapacit MŠ obce až na dvě výjimky již neplánují.

Důsledky neřešení problému

Velký počet (cca. 350) dětí nemůže být umístěno v MŠ, i když rodiče o péči mají zájem. Tímto je vytvářen limit v jejich pracovním uplatnění a opětovném zapojení do pracovního procesu. Velký počet maminek nemůže přenechat péči o děti v zařízeních do 3 let a pracovat být jen na částečný úvazek, což může mít dopad na zhoršování sociální situace rodin nebo zhoršený nástup maminek do zaměstnání.

Malá informovanost v oblasti legislativy péče o děti a o způsobu zakládání dětských skupin způsobuje, že tyto existující skupiny nebo mateřská centra péči o dítě neposkytují nebo jejich služby nejsou tak plně využity.

Strom problémů:

Problémový okruh

2) Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol

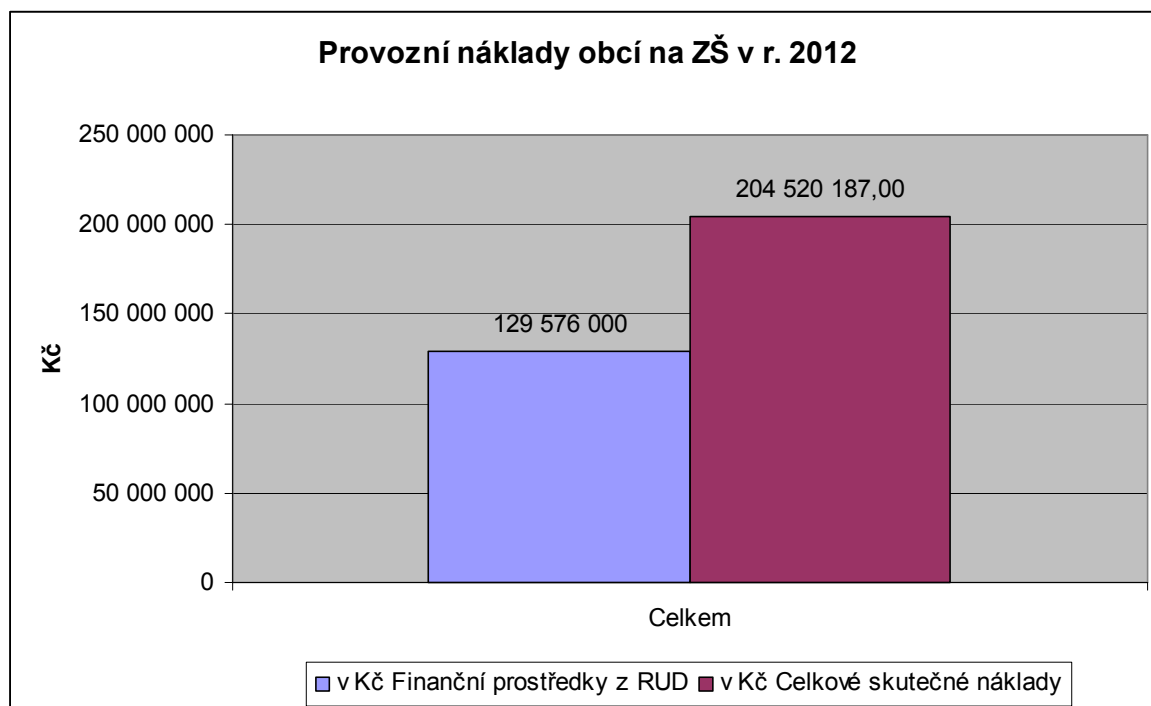
Příčiny vzniku a věcné argumenty

V ORP Olomouc funguje 60 ZŠ, které zřizují obce, z toho je 19 malotřídních ZŠ (v jedné třídě je více ročníků) tj. 30% z celkového počtu ZŠ. 11 ZŠ zajišťuje vzdělávání pro méně než 50 žáků. Všechny ZŠ disponují školní jídelnou a 58 ZŠ provozuje školní družinu. Celkově je součástí ZŠ 31 školních hřišť, 50 tělocvičen a 34 školních zahrad. ZŠ jsou v mnoha případech zmodernizovány, ale min. 15 ZŠ tj. 25% z celkového počtu, potřebuje modernizovat budovy i vybavení (především hřiště, tělocvičny) tak, aby odpovídaly novým standardům a potřebám moderní výchovy a vzdělávání.

Počet žáků v ZŠ zřizovaných obcemi se od roku 2005 snižoval, ale na základě demografického vývoje dochází od roku 2010 k opětovnému nárůstu počtu žáků. Počet žáků na 1 pedagoga je v průměru ve výši 15,5 žáků/pedagoga, počet žáků ve třídě 20,7 žáků/třídě, což jsou ukazatele poměrně příznivé.

Provozní výdaje obcí na MŠ a ZŠ ve sledovaném období se zvýšily o 25% (tj. o 48,2 mil. Kč). Finanční prostředky poskytnuté státem na provoz z rozpočtového určení daní pokrývají v průměru pouze 70% skutečných nákladů obcí na provoz MŠ a ZŠ a obce tudíž musejí mimo investic také dokrývat provozní náklady ve výši 76,3 mil. Kč ze svého rozpočtu. U malých škol je dofinancování procentuálně výrazně vyšší (poměr rozdílu provozních výdajů a příjmu z rozpočtového určení daní) a tvoří významnou část obecního rozpočtu. Například u obcí Bukovany, Krčmaň, Luběnice a Lutín příjmy z RUD pokrývají méně než 50% provozních nákladů školy, což je velká zátěž pro obecní rozpočet.

Graf č.3.2 Provozní náklady obcí na financování ZŠ a MŠ v r. 2012

Zdroj: údaje obcí

Tab. č. 3.46: ZŠ s počtem 50 žáků/školu a výše provozních výdajů

Obec	Počet žáků	Počet dětí v MŠ	Financování z RUD	Provozní výdaje	Podíl RUD na provozních výdajích obcí
BLATEC	18	24	368 000	929000	39,6
BYSTROČICE	32	20	416 000	480000	86,7
DASKABÁT	19	28	376 000	793000	47,4
CHARVÁTY	32	28	488 000	480000	101,7
KOŽUŠANY-TÁŽALY	24	28	408 000	600000	68,0
KRČMAŇ	9	14	192 000	490000	39,2
LOUČANY	24	27	336 000	500000	67,2
PŘÁSLAVICE	41	52	904 000	1493000	60,5
PŘÍKAZY	45	56	768 000	1300000	59,1
SKRBEŇ	39	48	584 000	785000	74,4
VĚROVANY	30	50	600 000	896000	67,0
Celkem	313	375	5 440 000	8 746 000	62,2

Důsledky neřešení problému

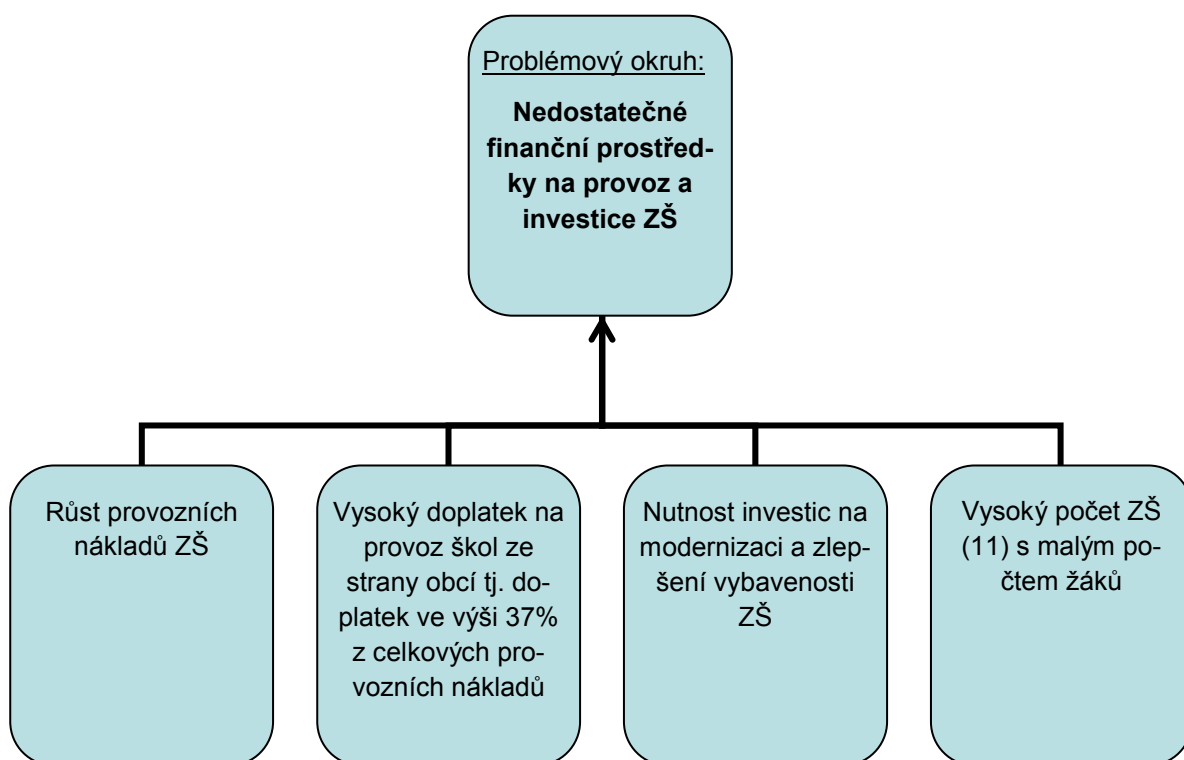
Nedostatečné prostředky na provoz a investice nutí obce dokrývat potřeby ZŠ a MŠ z vlastního rozpočtu. Neustálé navyšování provozních nákladů se již ve střednědobém horizontu může stát neúnosné zejména pro menší obce, které již nebudou schopny školy subvencovat. Ale, i větší obce budou mít problém s dofinancováním rostoucích provozních nákladů.

Dalším důsledkem bude snížení kvality výuky, nespokojenost rodičů a přehlašování dětí do jiných škol.

Nedostatečné prostředky na provoz i investice povedou také k nespokojenosti a frustraci pracovníků ve školách a jejich následného odchodu do jiných oborů či škol.

U malých ZŠ s malým počtem žáků bude docházet k rychlejšímu zhoršení stavu budov, zastarávání vybavení a snižování kvality výuky povede k dalšímu poklesu počtu žáků a tím k prohloubení problému s financováním.

Strom problémů:

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku
Cíl 1.1	Vyšší informovanost o péči o děti ve firemních školkách, k péči o děti dle zákona o dětské skupině a k péči o děti dle živnostenského zákona

Popis cíle	Malá informovanost o možnostech péče o děti na základě živnostenského zákona, zákona o dětských skupinách a fungování firemních školek nenapomáhá vzniku a fungování těchto zařízení v době, kdy je v celém ORP Olomouc velká poptávka po zařízeních poskytujících péči o dítě do 6 let. Zlepšení informovanosti o způsobu péče o děti dle živnostenského zákona, dle zákona k péči o dítě v dětské skupině a firemních školkách podpoří vznik těchto zařízení v obcích ORP. Informovanost bude zaměřena primárně na potenciální poskytovatele péče. Dále obce budou informovány o možnostech podpory těchto zařízení, nebo o možnostech spolupráce při vzniku a provozování těchto zařízení (spolupráce mezi obcemi a podnikatelskými subjekty na zajištění provozu zařízení). Na území SO ORP Olomouc bude zajištěna informovanost o nových formách péče o děti předškolního věku dle živnostenského zákona, dle zákona péče o dítě v dětské skupině a o možnostech spolupráce při vzniku a podpoře firemních školek. V rámci osvětové kampaně budou vysvětleny základní principy a výhody těchto nových forem péče o děti vč. možností financování resp. finanční podpory či nutnosti spolupráce mezi poskytujícími subjekty a obcemi.
Hlavní opatření	• Zpracování studie zájmu rodičů, možností spolupráce a podmínek pro vznik a fungování zařízení s péčí o děti na základě živnostenského zákona, zákona o dětských skupinách nebo spolupráci při vzniku firemních školek. • Zpracování zadání způsobu oslovení, distribuce a realizace informační kampaně • Zpracování praktického návodu pro zájemce o provozování zařízení pro děti • Distribuce výstupů projektu (návod, přednášky aj.) cílovým skupinám - potenciálním poskytovatelům (mateřská centra, hlídací agentury, podniky aj.).
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1. Vytvoření studie podmínek spolupráce a zájmu o poskytování péče o děti dle živnostenského zákona, dle zákona o dětských skupinách a o předškolním vzdělávání ve firemních školkách 1.2 Počet informačních kampaní zaměřených na podporu péče o děti ve firemních školkách, na podporu péče dle živnostenského zákona a zákona o dětských skupinách
Správce cíle	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce

Problémový okruh 1	Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a děti předškolního věku

Cíl 1.2	Zavedení systémové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol
Popis cíle	Rozmístění MŠ a zařízení pro péči o děti do 3 let neodpovídá poptávce. MŠ chybí především v místech s intenzivní novou výstavbou nebo v blízkosti zaměstnání rodičů. Rodiče požadují navýšení kapacit MŠ v těchto lokalitách. Naopak některé MŠ, které především z důvodu, že neleží v příznivém spádovém území nebo na komunikačních trasách, nemají vytiženou kapacitu. Celkově je evidováno více jak 500 volných míst v celém ORP. Jedním ze způsobů, jak vyrovnat nabídku s poptávkou, je informovat rodiče dětí, jež se nedostaly do MŠ, o volných kapacitách v okolních MŠ. V době zápisu dětí do MŠ bude zprovozněna aplikace, kde budou uvedeny informace o naplněnosti MŠ. Rodiče dětí, které byly odmítnuty z důvodu již naplněné kapacity, tak budou moci vybírat z jiných MŠ, kde jsou ještě volná místa. Systém dále umožní v průběhu celého roku užší spolupráci v oblasti využívání odborných služeb pro MŠ tím, že bude informovat pracovníky MŠ o nabídce a službách, které jim mohou poskytnout jiné specializované subjekty (např. dopravní centrum), nabídce aktivit komunitních center a dále vytvoří platformu pro výměnu informací a zkušeností. Měřítkem úspěšnosti realizace cíle je počet obcí, které na systémové spolupráci budou podílet, tzn. zapojí se do jeho vzniku a dále prostřednictvím svých mateřských škol jej budou využívat.
Hlavní opatření	• Definování zadání pro vytvoření informačního systému • Vytvoření systému umožňujícího sdílení informací o naplněnosti MŠ a nabídce služeb (partnerství MŠ a vytvoření komunikační platformy - webové aplikace, harmonogram přípravy, stanovení zodpovědného subjektu) • Zapojení do systému, a zveřejňování na webových stránkách • Zajištění provozu informačního systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.3 Počet obcí zapojených prostřednictvím svých mateřských škol do systémové spolupráce
Správce cíle	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce

Problémový okruh 2	Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol
Cíl 2.1	Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy
Popis cíle	Prostředky z rozpočtového určení daní na MŠ a ZŠ pokrývají skutečné náklady obcí na provoz MŠ a ZŠ v ORP Olomouc pouze ze 77% z celkových výdajů obcí určených na MŠ a ZŠ. Obce tak doplácí z vlastních zdrojů v souhrnu více než 75

	mil. Kč. V ORP Olomouc funguje 11 ZŠ s počtem žáků méně než 50 žáků na školu. Provoz těchto malých škol je pro obce velkou ekonomickou zátěží, školy se potýkají s naplněností tříd a na vedoucí pracovníky je vytvářen tlak, aby zajistili s omezenými finančními zdroji kvalitní výuku. Malé školy mají také větší problém se získáním a administrací dotací. Jednou z možností jak zlepšit financování malých ZŠ je vytvoření svazkové školy. Za tímto účelem bude nejprve zpracována modelová studie školy, která bude obsahovat variantní řešení: a) jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v malotřídních školách b) jedna větší svazková škola pro dané území se svozem dětí ze spádové oblasti.
Hlavní opatření	• Zpracování zadání pro modelovou studii (návrh organizační struktury, právního rámce, vymezení školského obvodu, alokace pracovišť, fungování mimoškolních aktivit, zajištění stravy a stravy a ekonomiky provozu) • Zajištění financování zhotovení modelové studie – sdružení finančních prostředků/dotace • Výběr zhotovitele • Zhotovení modelové studie ve variantním řešení svazkové školy • Rozhodnutí a případná realizace dle doporučení
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.1 Vytvoření modelové studie svazkové školy
Správce cíle	Starosta obce Náměšť na Hané

Problémový okruh 2	Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol
Cíl 2.2	Zajištění dotačního informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a mateřské školy
Popis cíle	V ORP Olomouc zajišťuje péči o dítě 92 MŠ a základní vzdělávání 60 ZŠ, které evidují řadu požadavků na investice do modernizace budov, školních a sportovních areálů a na pomůcky pro zkvalitnění výuky. Obce nemohou tyto potřeby zajistit ze svých prostředků a jsou nuceny hledat jiné zdroje v oblasti dotací. Ředitelé škol a starostové zejména malých obcí často nemají dostatečné informace o dotacích, které je možné čerpat za tímto účelem, nebo nemají prostor blíže posoudit, zda je pro ně dotace vhodná. Za účelem efektivního využití dotačních zdrojů na investice a na vybavení základních a mateřských škol zřizovaných obcemi bude zpracováno zadání na vý-

	kon dotačního servisu, dále bude vybrána servisní organizace/subjekt, která ve spolupráci s dotčenými subjekty vytvoří systém a bude pravidelně informovat starosty obcí a ředitele škol o dotačních možnostech. Poskytování dotačního servisu bude pravidelně (např. 1 ročně) starosty obcí a řediteli škol vyhodnocováno.
Hlavní opatření	• Zpracování zadání pro výkon informačního servisu • Odsouhlasení navrhovaného řešení • Vytvoření informačního servisu • Výběr vykonavatele servisu • Vytvoření smluvního rámce pro poskytování informačního servisu • Zajištění finančních zdrojů na financování služby (např. sdružení prostředků obcí, dotace) • Monitoring a vyhodnocování poskytovaného servisu
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.2. Vytvoření informačního dotačního servisu obcím
Správce cíle	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce

Stručné shrnutí navržených cílů

V rámci Problémového okruhu 1. Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku jsou navrženy následující cíle:

Cíl 1.1. Vyšší informovanost k péči o děti ve firemních školkách, k péči o děti dle zákona o dětské skupině a k péči o děti dle živnostenského zákona. Na území SO ORP Olomouc bude zajištěna informovanost o nových formách péče o děti předškolního věku dle živnostenského zákona, dle zákona péče o dítě v dětské skupině a o možnostech spolupráce při vzniku a podpoře firemních školek. V rámci osvětové kampaně budou vysvětleny potencionálním poskytovatelům a obcím základní principy a výhody těchto nových forem péče o děti vč. možností financování resp. finanční podpory či nutnosti spolupráce mezi poskytujícími subjekty a obcemi.

Cíl 1.2. Zavedení systémové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol. V době zápisu dětí do MŠ bude zprovozněna aplikace, kde budou uvedeny informace o naplněnosti MŠ. Rodiče dětí, které byly odmítnuty z důvodu již naplněné kapacity, tak budou moci vybírat z jiných MŠ, kde jsou ještě volná místa. Systém dále umožní v průběhu celého roku užší spolupráci v oblasti využívání odborných služeb pro MŠ tím, že bude informovat pracovníky MŠ o nabídce a službách, které jim mohou poskytnout jiné specializované subjekty (např. dopravní centrum) a dále vytvoří platformu pro výměnu informací a zkušeností.

V problémovém okruhu č. 2 Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol byly stanoveny tyto cíle:

Cíl 2.1 Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy. Jednou z možností jak zlepšit financování malých ZŠ je vytvoření svazkové školy. Za tímto účelem bude nejprve zpracována modelová studie školy, která bude obsahovat variantní řešení:

a) jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v malotřídních školách

b) jedna větší svazková škola pro dané území se svozem dětí ze spádové oblasti

Cíl 2.2. Zajištění dotačního informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a mateřské školy. Za účelem efektivního využití dotačních zdrojů na investice a na vybavení základních a mateřských škol zřizovaných obcemi bude zpracováno zadání na výkon dotačního servisu, dále bude vybrána servisní organizace/subjekt, která ve spolupráci s dotčenými subjekty vytvoří systém a bude pravidelně informovat starosty obcí a ředitele škol o dotačních možnostech. Poskytování dotačního servisu bude pravidelně (např. 1 ročně) starosty obcí a řediteli škol vyhodnocováno.

3.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	POČET DĚTÍ V ZAŘÍZENÍCH PRO DĚTI DO 3 LET A PRO DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU		
Měrná jednotka	Počet dětí v předškolních zařízeních (obecní, soukromé a firemní MŠ, provozované dle zákona o dětských skupinách a živnostenského zákona) za daný školní rok		
Správce měřítka	Náměstek pro školství statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6 310	6 340
Skutečnost	6 260		
Popis měřítka:	Počet dětí v zařízeních poskytujících péči o děti předškolního věku - MŠ, dětské skupiny, firemní školky a zařízení provozované dle živnostenského zákona bude dokládat úspěšnost realizace navržených opatření, která jsou zaměřena na podporu vzniku tzv. dětských skupin, firemních školek, zařízení provozovaných dle živnostenského zákona a úspěšnost realizace opatření určených na vytížení nevyužitých kapacit MŠ.		
Metodika a výpočet:	Indikátor je určen počtem dětí ve věku do 6 let, které ve sledovaném školním roce budou navštěvovat následující zařízení: - MŠ obecní, soukromé, církevní a firemní (počet zapsaných dětí v daném školním roce). Výchozí hodnota r. 2013 - 6 178 zapsaných dětí. - zařízení provozována na základě zákona o dětských skupinách, zařízení provozována na základě živnostenského zákona (průměrný počet návštěv dětí daného zařízení za školní rok, přičemž opakovaná návštěva stejného dítěte se bude započítávat jen jednou. Výchozí hodnota v r. 2013 – 82 dětí/rok. Hodnota indikátoru je udávána součtem počtu dětí v MŠ (hodnota v r.		

	2013 a počtem dětí v zařízeních, kde je poskytována péče dle zákona o dětských skupinách, zařízení provozována na základě živnostenského zákona.
Zdroj čerpání dat:	Údaje poskytovatele péče, výroční zprávy, evidence MŠMT

Indikátor výstupu

Cíl	Vyšší informovanost o péči o děti ve firemních školkách, dle zákona o dětských skupinách a k péči o děti dle živnostenského zákona		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	VYTVORENÍ STUDIE PODMÍNEK SPOLUPRÁCE A ZÁJMU O POSKYTOVÁNÍ PÉČE O DĚTI DLE ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA, DLE ZÁKONA O DĚTSKÝCH SKUPINÁCH A O PŘEDŠKONÍM VZDĚLÁVÁNÍ VE FIREMNÍCH ŠKOLKÁCH		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Náměstek pro školství statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Z důvodu zjištění aktuálních podmínek, podpory a specifikace poptávky po péči o děti dle živnostenského zákona, dle zákona o dětských skupinách a po firemních školkách bude zpracována studie, která zmapuje možnosti podpory těchto zařízení obcemi nebo specifikuje možnosti spolupráce mezi dotřenými subjekty. Dojde ke zpracování studie zájmu rodičů a analýza místních podmínek podmiňujících vznik a fungování zařízení s péčí o děti na základě živnostenského zákona, zákona o dětských skupinách nebo firemních školkách.		
Metodika a výpočet:	Zpracováním studie zaměřené na vznik, podporu a spolupráci při vzniku a fungování zařízení s péčí o děti na základě živnostenského zákona, zákona o dětských skupinách nebo firemních školkách, bude indikátor naplněn		
Zdroj čerpání dat:	Zpracovatel studie		

Indikátor výstupu

Cíl	Vyšší informovanost k péči o děti ve firemních školkách, dle zákona o dětských skupinách a k péči o děti dle živnostenského zákona

Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	POČET INFORMAČNÍCH KAMPANÍ ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU PÉČE O DĚTI VE FIREMNÍCH ŠKOLKÁCH, NA PODPORU PÉČE DLE ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA A ZÁKONA O DĚTSKÝCH SKUPINÁCH		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Náměstek pro školství statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zlepšení informovanosti o způsobu péče o děti dle živnostenského zákona a aktuálního znění zákona o dětských skupinách podpoří vznik zařízení tohoto typu v obcích ORP, kde je v mnoha případech nedostatek možností umístit děti do běžné MŠ. Na základě zpracované studie o možnostech podpory péče o dítě bude realizována informační kampaň/ě (např. vydání informačního materiálu, distribuce potencionálním cílovým skupinám) podpoří vznik těchto zařízení a podpoří spolupráci obcí s podnikatelskými subjekty na zajištění provozu zařízení.		
Metodika a výpočet:	Počet realizovaných informačních kampaní (např. informační materiál a jeho distribuce)		
Zdroj čerpání dat:	Účetní doklady o realizované kampani, zápisy realizátora kampaně		

Indikátor výstupu

Cíl	Zavedení systémové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol a sdílení		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH PROSTŘEDNICTVÍM SVÝCH MATEŘSKÝCH ŠKOL DO SYSTÉMOVÉ SPOLUPRÁCE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Náměstek pro školství statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Některé MŠ, které především z důvodu, že neleží v příznivém spádovém území nebo na komunikačních trasách, nemají vytiženou kapacitu. Celkově je v MŠ evidováno více jak 500 volných míst v celém ORP. Jedním ze způsobů, jak vyrovnat nabídku s poptávkou, je informovat rodiče		

	děti, jež se nedostaly do MŠ, o volných kapacitách v okolních MŠ. Za tímto účelem vznikne nový informační systém zaměřený na obsazenost mateřských škol, který umožní vedení MŠ i rodičům podat aktuální informaci o volných místech a tím podpoří lepší obsazování MŠ. Rodiče dětí, které byly odmítnuty z důvodu již naplněné kapacity, tak budou moci vybírat z jiných MŠ. Informační systém bude rovněž informovat pracovníky MŠ o nabídce a službách, které nabízejí nebo poskytují pro MŠ jiné specializované subjekty (např. dopravní centrum) a umožní zapojení komunitních center. Systém dále vytvoří platformu a fórum pro výměnu informací a zkušeností. Měřítkem úspěšnosti realizace cíle je počet obcí, které na systémové spolupráci budou podílet tzn. zapojí se do jeho vzniku a dále prostřednictvím svých mateřských škol jej budou využívat.
Metodika a výpočet:	Počet obcí z ORP Olomouc, které jsou zapojeny prostřednictvím svých mateřských škol do vytvoření a provozování technicko -informační aplikace.
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva provozovatele systému

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice do mateřských a základních škol		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO VYTVOŘENÍ SVAZKOVÉ ŠKOLY A/NEBO VYUŽÍVAJÍCÍ DOTACE		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Náměstek pro školství statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro obce provozující ZŠ s malým počtem žáků a malou obsazeností bude výhodnější spolupracovat a v rámci daného území se podílet na zpracování studie svazkové školy a po její realizaci ji společně provozovat. Obce, které budou využívat svazkovou školu především díky vyšší obsazenosti tříd a celkovému vyššímu počtu nižší výdaje spojené s provozem školy. Obce, které se budou podílet na vytvoření modelového návrhu svazkové školy budou následně budou moci přistoupit k realizaci svazkové školy. Počet obcí, které se budou podílet na vytvoření svazkové školy tvoří část		

	hodnoty indikátoru. Obcím využívajícím informační servis o dotačních možnostech bude usnadněn přístup k informacím o možných dotacích dle jejich potřeb a ty tak budou moci si včas připravit žádost o dotaci. Počet obcí, které využijí dotace na základě poskytovaného informačního dotačního servisu, tvoří druhou část hodnoty indikátoru.
Metodika a výpočet:	Hodnota indikátoru je nápočtem počtu obcí využívajících svazkovou školu a počtu obcí, které využily dotace za přispění informačního servisu. V prvním případě se jedná o počet obcí, které k datu určení indikátoru (k 31.12), využívají svazkovou školu, která vznikla na základě modelové studie svazkové školy pro ORP Olomouc. V druhém případě se jedná o obce, které v hodnoceném období (2015-2017 nebo 2018-2020) získají jiné dotace, než jsou běžné provozní a mzdové prostředky získané přímo ze státního rozpočtu tzn. bude se jednat především o investiční dotace a o dotace na zkvalitnění výuky, které obce získají na základě individuální žádosti o dotaci ze zdrojů ČR nebo EU.
Zdroj čerpání dat:	Údaje z modelové svazkové školy, údaje servisní organizace/subjektu

Indikátor výstupu

Cíl	Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	VYTVORENÍ MODELOVÉ STUDIE SVAZKOVÉ ŠKOLY		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Starosta města Náměšť na Hané		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Způsobem, jak zlepšit financování ZŠ s malým počtem žáků, je vytvoření svazkové školy. Za tímto účelem bude vytvořeno zadání a následně zpracována modelová studie tohoto typu školy a to ve variantním řešení: - jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v malotřídních školách - jedna větší svazková škola pro dané území se svozem dětí ze spádové oblasti Indikátor umožní sledovat, zda model svazkové školy byl vytvořen, a za jakých podmínek by mohla v ORP Olomouc fungovat.		
Metodika a výpočet:	Zpracována studie svazkové školy v ORP Olomouc.		

Zdroj čerpání dat:

Studie svazkové školy

Indikátor výstupu

Cíl	Zajištění dotačního informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a předškolní zařízení		
Číslo indikátoru	2.2.		
Název indikátoru	VYTVORENÍ INFORMAČNÍHO DOTAČNÍHO SERVISU OBCÍM		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	Náměstek pro evropské projekty statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Za účelem podpory obcí při čerpání prostředků z dotačních zdrojů v oblasti školství, bude zpracováno zadání na vytvoření informačního dotačního servisu. Informační servis bude vytvořen a následně bude vybrána servisní organizace/subjekt, která bude pravidelně informovat starosty obcí a ředitele škol o dotačních možnostech. Tímto se budou moci lépe využívat dotační zdroje na investice a vybavení škol zřizovaných obcemi. Indikátor monitoruje vytvoření a provozování systému, který bude obce informovat o dotačních možnostech.		
Metodika a výpočet:	Vytvořený informační servis zaměřených na dotace v oblasti školství určený pro obce, ZŠ a MŠ v ORP Olomouc.		
Zdroj čerpání dat:	Realizovaný a provozovaný informační servis obcím		

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Dosud nestanoveno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Vyšší informovanost o péči o děti ve firemních školkách, dle zákona o dětských skupinách a k péči o děti dle živnostenského zákona	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
1.2.	Zavedení systémové spolupráce za účelem využití kapacit mateřských škol	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
2.1.	Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy	Starosta obce Náměšť na Hané
2.2	Zajištění dotačního informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a mateřské školy	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Počet dětí v zařízeních pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
1.1	Vytvoření studie podmínek spolupráce a zájmu o poskytování péče o děti dle živnostenského zákona, dle zákona o dětských skupinách a o předškolním vzdělávání ve firemních školkách	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
1.2	Počet informačních kampaní zaměřených na podporu péče o děti ve firemních školkách, Na podporu péče dle živnostenského zákona a zákona o dětských skupinách	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
1.3	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých mateřských škol do systémové spolupráce	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
2.	Počet obcí zapojených do vytvoření svazkové školy a/nebo využívající dotace	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce
2.1	Vytvoření modelové studie svazkové školy	Starosta obce Náměšť na Hané
2.2	Vytvoření informačního dotačního servisu obcím	Náměstek pro oblast školství statutárního města Olomouce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou

naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by

měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Pro oblast školství byla definována následující vize: Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem.

V oblasti školství byl identifikován problémový okruh: 1. Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku, pro který byly navrženy následující cíle:

Cíl 1.1. Vyšší informovanost k péči o děti ve firemních školkách, k péči o děti dle zákona o dětské skupině a k péči o děti dle živnostenského zákona. Na území SO ORP Olomouc bude zajištěna informovanost o nových formách péče o děti předškolního věku dle živnostenského zákona, dle zákona péče o dítě v dětské skupině a o možnostech spolupráce při vzniku a podpoře firemních školek. V rámci osvětové kampaně budou vysvětleny potencionálním poskytovatelům a obcím základní principy a výhody těchto nových forem péče o děti vč. možností financování resp. finanční podpory či nutnosti spolupráce mezi poskytujícími subjekty a obcemi.

Cíl 1.2. Zavedení systémové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol. V době zápisu dětí do MŠ bude zprovozněna aplikace, kde budou uvedeny informace o naplněnosti MŠ. Rodiče dětí, které byly odmítnuty z důvodu již naplněné kapacity, tak budou moci vybírat z jiných MŠ, kde jsou ještě volná místa. Systém dále umožní v průběhu celého roku užší spolupráci v oblasti využívání odborných služeb pro MŠ tím, že bude informovat pracovníky MŠ o nabídce a službách, které jim mohou poskytnout jiné specializované subjekty (např. dopravní centrum) a dále vytvoří platformu pro výměnu informací a zkušeností.

Dále v oblasti školství byl řešen problémový okruh č. 2 Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol, kde byly stanoveny tyto cíle:

Cíl 2.1 Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy. Jednou z možností jak zlepšit financování malých ZŠ je vytvoření svazkové školy. Za tímto účelem bude nejprve zpracována modelová studie školy, která bude obsahovat variantní řešení:

- a) jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v malotřídních školách
- b) jedna větší svazková škola pro dané území se svazem dětí ze spádové oblasti

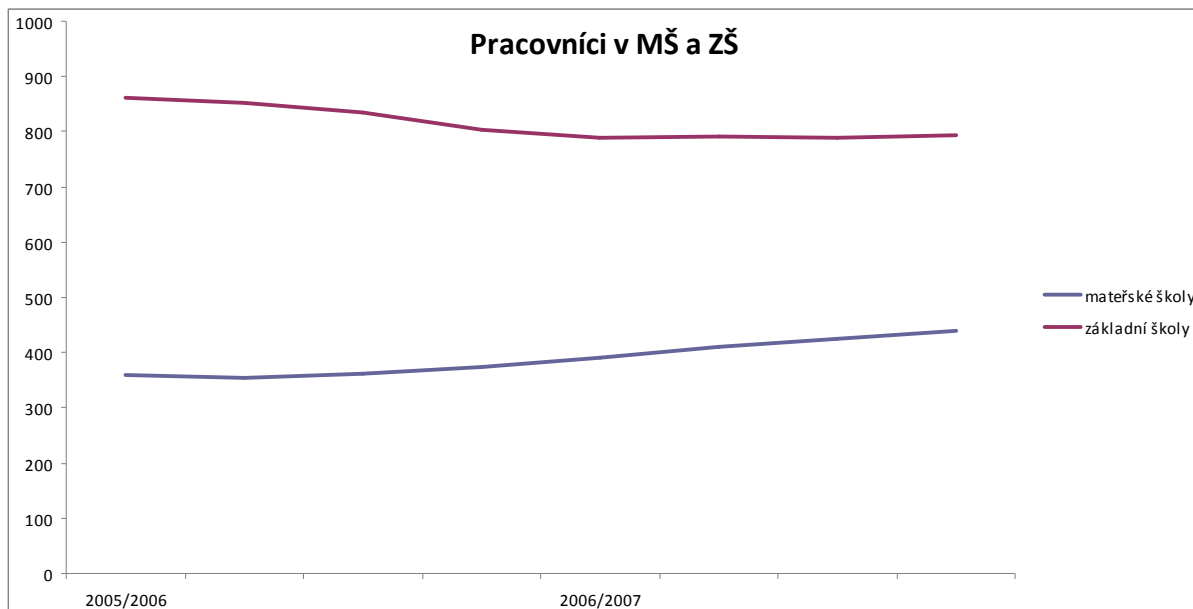
Ke každému problémovému okruhu a cíli byl stanoven monitorovací indikátor, na základě jehož bude sledován pokrok a úspěšnost nastavené strategie. Každý cíl má svého správce cíle (gestora), který bude provádět dohled nad jeho naplňováním.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

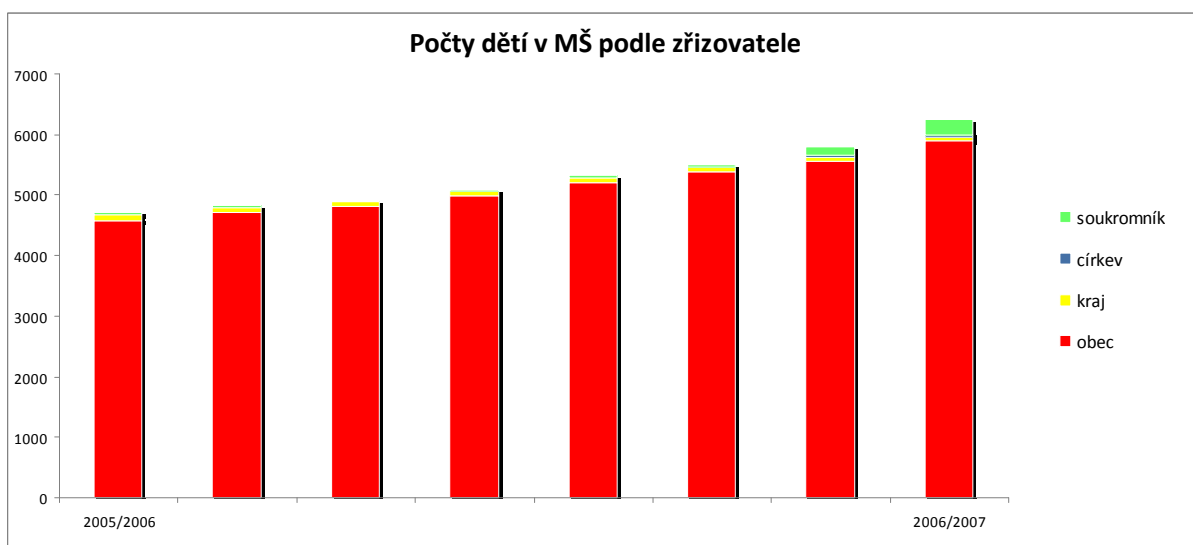
V měsíci srpnu 2014 byla zpracována vize. Následující měsíc byly pracovním týmem definovány problémové okruhy a stanoveny cíle, které byly ověřeny na jednání fokusní skupiny (24.9.2014). V nich byli zastoupeni odborní pracovníci odboru školství Magistrátu města Olomouce (MMOI) a zástupci starostů (starosta obce Hlušovice, starostka města Náměšť na Hané a náměstek pro oblast školství města Olomouce). Zpracování popisu cílů proběhlo v říjnu 2014. K cílům mohli zaslat připomínky odborní pracovníci odboru školství MMOI. Monitorovací indikátory výstupu (pro měření cílů) a indikátory výsledku (pro měření problémového okruhu) byly zpracovány v listopadu 2014. V prosinci 2014 byla do strategie zapracována obecná část akčního plánu a pravidla pro řízení strategie. Návrhová část byla připomínkována u odborných pracovníků MMOI.

3.5. Přílohy

3.5.1. Příloha č.1 – Graf č.1 Pracovníci v ZŠ a MŠ

3.5.2. Příloha č.2 – Graf č.2 Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

3.5.3. Příloha č. 3– Pomocná tabulka k počtu školských zařízení v Olomouci

Školská zařízení v Olomouci

Běžné	obecní	krajské	soukromé	církevní	Celkem
MŠ	44		7	1	52
ZŠ	24		2	1	27

Speciální	obecní	krajské	soukromé	církevní	státní	celkem
MŠ		3				3
ZŠ	1	3	2		1	7

Řed. ZŠ, MŠ	obecní	kraj	soukromé	církevní	celkem
Olomouc	31	3	8	2	44

Řed. ostatní	ZUŠ	SVČ	Gymnázium	Celkem
Počet	4	2	4	10
Ředitelství	4	2	4	10

3.5.4. Příloha č.4 – Pomocná tabulka „MŠ zřizované Olomouckým krajem v Olomouci“

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd celkem (běžných i spec.)	počet dětí celkem	úv. pedag.
2012/2013	3	1	5	60	42
2011/2012	3	1	5	64	40
2010/2011	3	1	5	65	40
2009/2010	4	1	7	76	42,9
2008/2009	5	1	7	75	41
2007/2008	5	1	6	80	40,1
2006/2007	5	1	7	83	43,4
2005/2006	5	1	7	102	43,2

3.5.5. Příloha č.5 – Pomocná tabulka „Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Olomouc“

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí					Nápočet Jiných součástí škol			
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné	hřiště	tělocvična	bazén	jiné (šk.zahrada)
OLOMOUC	25	25	27	23	10	63	20	26	1	16
BĚLKOVICE-LAŠŤANY	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0
BLATEC	1	1	1	1	0	1	0		0	1
BOHUŇOVICE	1	1	2	1	1	1	0	1	0	0
BUKOVANY	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
BYSTROČICE	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1
BYSTROVANY	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0
DASKABÁT	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1
DOLANY	1	1	2	1	1	1	0	1	0	1
DOLOPLAZY	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0
DRAHANOVICE	1	1	2	1	1	2	1	1	0	0
DUB NAD MORAVOU	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1
GRYGOV	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
HLUBOČKY	2	2	2	2	3	2	1	1	0	1
HLUŠOVICE	0	0	1	0	0	0	MŠ		0	
HNĚVOTÍN	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
HORKA NAD MORAVOU	1	1	1	1	1	2	1	1	0	1
CHARVÁTÝ	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0
KOŽUŠANY-TÁŽALY	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
KRČMAŇ	1	1	1	1	0	2	1	1	0	1
KŘELOV-BŘUCHOTÍN	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
LIBAVÁ	1	1	1	1	1	2	1	1	0	
LIBOŠ	0	0	1	0	0	0	MŠ		0	
LOUČANY	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0
LUBĚNICE	0	0	1	0	0	0	MŠ		0	
LUTÍN	1	1	1	1	2	1	0	1	0	0
MAJETÍN	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
MRSKLESY	0	0	1	0	0	0	MŠ	0	0	0
NÁMĚŠŤ NA HANÉ	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
PŘÁSLAVICE	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1
PŘÍKAZY	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
SAMOTIŠKY	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1
SKRBEŇ	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
SLATINICE	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
SUCHONICE	0	0	1	0	0	0	MŠ		0	
SVĚSĚDLICE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŠTĚPÁNOV	1	1	2	1	1	1	0	1	0	1

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí					Nápočet Jiných součástí škol			
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné	hřiště	tělocvična	bazén	jiné (šk.zahrada)
TĚŠETICE	1	1	1	1	1	2	1	1	0	1
TOVĚŘ	0	0	1	0	0	0	MŠ		0	
TRŠICE	1	1	1	1	1	2	1	1	0	1
ÚSTÍN	0	0	1	0	0	0	MŠ		0	
VELKÁ BYSTRŮICE	1	1	2	1	1	1	0	1	0	0
VELKÝ TÝNEC	1	1	1	1	1	2	1	1	0	1
VELKÝ ÚJEZD	1	1	1	1	0	2	1	1	0	0
VĚROVANY	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1

3.5.6. Příloha č.6 – Doplnková tabulka „Počet úplných a neúplných ZŠ v městě Olomouc dle zřizovatele“

Zřizovatel	město Olomouc		Olomoucký kraj		Privátní sektor		Církev		Stát		celkem	
Typ ZŠ	úplné	neúplné	úplné	neúplné	úplné	neúplné	úplné	neúplné	úplné	neúplné	úplné	neúplné
Počet ZŠ	19	6	2	1	3	0	1	0	1	0	26	7

3.5.7. Příloha č.7 – Nápočtová tabulka financování školských zařízení zřizovaných obcemi z RUD

	Obec	žáci ZŠ	děti MŠ	celkem	příspěvek na žáka z RUD	příspěvek RUD celkem
1	OLOMOUC			10 780	8 000	86 240 000
2	BĚLKOVICE-LAŠŤANY	95	110	205	8 000	1 640 000
3	BLATEC	22	24	46	8 000	368 000
4	BOHUŇOVICE	218	92	310	8 000	2 480 000
5	BUKOVANY	0	26	26	8 000	208 000
6	BYSTROČICE	32	20	52	8 000	416 000
7	BYSTROVANY	48	52	100	8 000	800 000
8	DASKABÁT	20	27	47	8 000	376 000
9	DOLANY	243	95	338	8 000	2 704 000
10	DOLOPLAZY	62	50	112	8 000	896 000
11	DRAHANOVICE	64	41	105	8 000	840 000
12	DUB NAD MORAVOU	204	70	274	8 000	2 192 000
13	GRYGOV	41	45	86	8 000	688 000
14	HLUBOČKY	278	144	422	8 000	3 376 000
15	HLUŠOVICE	0	25	25	8 000	200 000
16	HNĚVOTÍN	119	61	180	8 000	1 440 000
17	HORKA NAD MORAVOU	273	103	376	8 000	3 008 000
18	CHARVÁTY	33	28	61	8 000	488 000
19	KOŽUŠANY-TÁŽALY	23	28	51	8 000	408 000
20	KRČMAŇ	10	14	24	8 000	192 000
21	KŘELOV-BŘUCHOTÍN	26	56	82	8 000	656 000
22	LIBAVÁ	0	0	0	8 000	0
23	LIBOŠ	0	18	18	8 000	144 000
24	LOUČANY	15	27	42	8 000	336 000
25	LUBĚNICE	0	20	20	8 000	160 000
26	LUTÍN	293	78	371	8 000	2 968 000
27	MAJETÍN	53	41	94	8 000	752 000
28	MRSKLESY	0	23	23	8 000	184 000
29	NÁMĚŠŤ NA HANÉ	242	84	326	8 000	2 608 000
30	PŘÁSLAVICE	61	52	113	8 000	904 000
31	PŘÍKAZY	41	55	96	8 000	768 000
32	SAMOTIŠKY	31	46	77	8 000	616 000
33	SKRBEŇ	34	39	73	8 000	584 000
34	SLATINICE	139	63	202	8 000	1 616 000
35	SUCHONICE	0	49	49	8 000	392 000
36	SVĚDLICE	0	0	0	8 000	0
37	ŠTĚPÁNOV	301	129	430	8 000	3 440 000

38	TĚŠETICE	107	70	177	8 000	1 416 000
39	TOVĚŘ	0	25	25	8 000	200 000
40	TRŠICE	176	40	216	8 000	1 728 000
41	ÚSTÍN	0	28	28	8 000	224 000
42	VELKÁ BYSTRŮICE	366	105	471	8 000	3 768 000
43	VELKÝ TÝNEC	263	121	384	8 000	3 072 000
44	VELKÝ ÚJEZD	239	31	270	8 000	2 160 000
45	VĚROVANY	28	47	75	8 000	600 000
	Celkem	6 502			138 256 000	

3.5.8. Příloha č.8 - Pomocná tabulka „Počet dětí na třídu“

rok	poč. dětí ZŠ ostatní	počet dětí ZŠ obec	celkem děti	% obecní	% ostatní	třídy obecní	třídy ostatní	třídy celkem	žáci/ třídu obecní ZŠ	žáci/ třídu ostatní	celkový průměr dětí/třída
2012	853	11632	12485	93,1678	6,832199	569	87	656	20,44288	9,804598	19,03201
2011	856	11370	12226	92,99853	7,001472	564	89	653	20,15957	9,617978	18,72282
2010	867	11190	12057	92,80916	7,190843	556	86	642	20,1259	10,0814	18,78037
2009	841	11186	12027	93,0074	6,9926	560	90	650	19,975	9,344444	18,50308
2008	879	11398	12277	92,84027	7,15973	559	93	652	20,38998	9,451613	18,82975
2007	884	11805	12689	93,03334	6,966664	574	100	674	20,5662	8,84	18,82641
2006	893	12386	13279	93,2751	6,724904	600	102	702	20,64333	8,754902	18,91595
2005	919	12952	13871	93,37467	6,625333	609	105	714	21,26765	8,752381	19,42717

3.5.9. Příloha č.9 – Pomocná tabulka „Demografický vývoj v ORP a Olomouckém kraji

ORP Olomouc	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	158 636	159 005	160 044	160 720	161 262	161 802	161 754	162 136
Děti 0-14 let	22 793	22 506	22 348	22 364	22 698	23 276	23 957	24 422

→ predikce

ORP Olomouc	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel	162 460	162 785	163 111	163 437	163 764	164 091	164 420	164 748	165 078	165 408	165 739
Děti 0-14 let	24 544	24 667	24 790	24 914	25 039	24 989	24 939	24 889	24 839	24 789	24 740

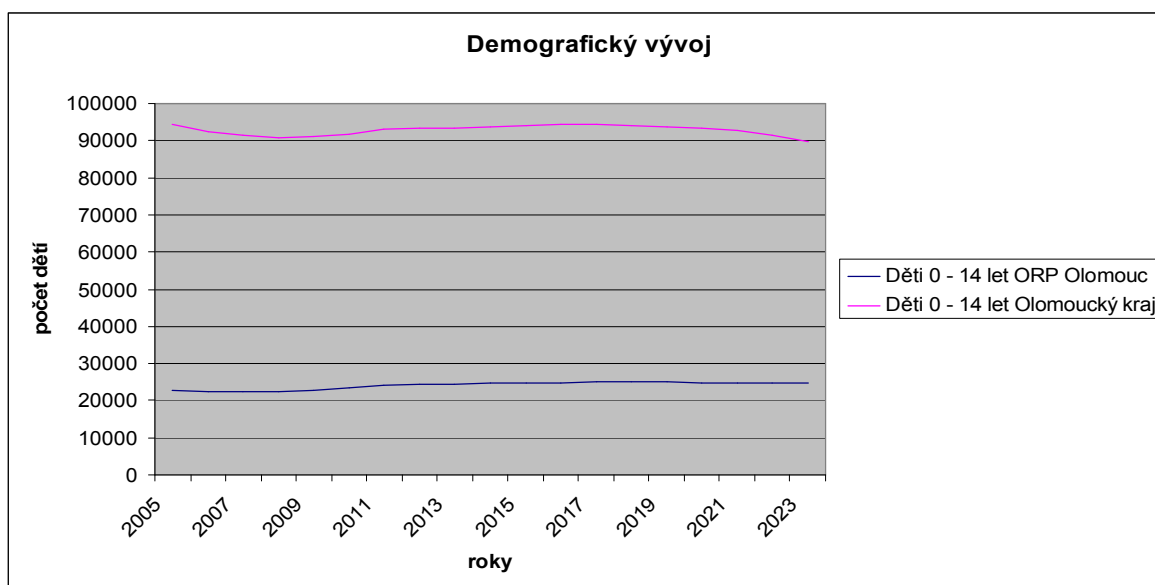
Počet obyvatel v ORP Olomouc v letech 2005-12 mírně stoupal (celkem o 2%). Tímto se lišil od demografického vývoje v Olomouckém kraji, kde počet obyvatel ve stejném období mírně klesal. Vzhledem k specifickému postavení krajského centra a okolních obcí, které mu tvoří zázemí předpokládáme, že trend mírného zvyšování počtu obyvatel v ORP Olomouc bude v dalších deseti letech zachován. Vývoj v počtu dětí ve věku 0-14 let reaguje na zvýšenou porodnost v letech 2005-2012. Počet dětí bude v letech 2014-2017 mírně stoupat (o 2%) a po kulminaci v roce 2017 již bude mírně klesat a to na úroveň roku 2013. Zvýšení počtu dětí v letech 2014-17 se týká kategorie ve věku od 6-14 let. Další růst počtu dětí ve věku 0-6 let se již nepředpokládá. K růstu počtu dětí ve věku 0-6 může být v obcích v blízkosti Olomouce, kde probíhá a bude probíhat intenzivní výstavba nových RD nebo bytových domů a s tím dochází k nárůstu počtu mladých rodin s dětmi a zajištění potřeb pro jejich vzdělávání a předškolní výchovu.

Olomoucký kraj	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel	639	639	641	642	64204	641	638	637
Děti 0-14 let	161	791	791	137	1	681	638	609
	94256	92378	434	741	90938	795	972	440

→ predikce

Olomoucký kraj	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel	636	636	634	633	631	630	629	629	627	624	623
Děti 0-14 let	585	122	677	254	850	461	461	081	706	932	513
	93	93	94	94	94	94	93	93	92	91	89
	440	734	021	269	227	151	835	411	630	455	676

Graf č.3.1 Demografický vývoj počtu dětí v ORP Olomouc a v Olomouckém kraji

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

3.5.10. Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.11. Seznam zkratk

BT	běžná třída
ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
MC	mateřské centrum
MF	Ministerstvo financí
MM	magistrát města
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství a tělovýchovy
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
ORP	obec s rozšířenou působností
RUD	rozpočtové určení daní
ŠD	školní družina
SO	správní obvod
ST	speciální třída
SVČ	středisko volného času
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

Seznam použitých zkratk:

SO ORP – správní obvod obce s rozšířenou působností

OK – Olomoucký kraj

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MV – Ministerstvo vnitra

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Výčet zastoupení jednotlivých typů sociálních služeb na území ORP Olomouc ukazuje, jaké služby a v jakém počtu jsou na území zastoupeny, nebo které naopak chybí. Údaje v tabulce vycházejí z Registru sociálních služeb, naproti tomu údaje v uvedené v tabulce 4.2a,b čerpají informace z komunitního plánu a z vlastního šetření.

Tab.č. 4.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v ORP Olomouc v r. 2012

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	6
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	5
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	5
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	2

Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
Noclehárny	3
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	18
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	8
Pracoviště rané péče	4
Intervenční centra	1
Služby následné péče	1
Ostatní	41
celkem	108

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V ORP Olomouc se dle "Registru poskytovatelů sociálních služeb" nachází 108 zařízení, která slouží 45 obcím ORP Olomouc. Nejpočetnější skupinou jsou tzv. ostatní zařízení v počtu 41, kde jsou zařazena sociálně aktivizační zařízení, poskytovatelé terénních programů a pečovatelské služby. Druhou nejpočetnější skupinou služeb jsou sociální poradny v počtu 18, dále zde působí 8 center sociálně rehabilitačních služeb a 5 domovů pro seniory a 5 azylových domů. Naopak zde chybí služby typu domovy se zvláštním režimem (pobytové zařízení pro lidi trpící demencí, alkoholiky s psychickým onemocněním aj.).

V území chybí domovy se zvláštním režimem a terapeutické komunity, přičemž dle údajů ze samosběru terapeutická komunita v území je zastoupena a v dalších tabulkách je již uvedena. Po Domovech se zvláštním režimem je velká poptávka. V současnosti se započala výstavba nového Domu pro seniory v Olomouci - Slavoníně, kde již tato služba bude poskytována.

Tab.č. 4.2a: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v ORP Olomouc v r. 2012 (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Posuzovaný správní obvod	ORP Olomouc
Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	6
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	5
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	5
Domy na půl cesty	1

Zařízení pro krizovou pomoc	6
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
Noclehárny	3
Terapeutické komunity	1
Sociální poradny	18
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	9
Pracoviště rané péče	4
Intervenční centra	1
Služby následné péče	1
Ostatní	47
celkem	120

Zdroj: Vlastní šetření

Tab.č. 4.2b: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP, ale působící v ORP Olomouc v r. 2012

Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území Vašeho ORP působící na území Vašeho ORP				
pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Charitní pečovatelská služba	pečovatelská služba	Charita Šternberk	ORP Šternberk
2.	Domov" Na zámku "	domovy pro osoby se zdravotním post.	Ol. Kraj	ORP Prostějov
3.	Domov pro seniory Tovačov	Domov pro seniory, domov se zvláštním režimem	Ol. Kraj	ORP Přerov
4.	Azylové domy pro muže a ženy	Azylový dům	Azylové centrum Prostějov o.p.s.	ORP Prostějov
5.	Centrum sociálních služeb Prostějov	Domov pro seniory,	Ol. Kraj	ORP Prostějov
6.	Sociální hospitalizace v OÚ Paseka	sociální služby poskytované ve zdrav.		ORP Uničov
7.	ADP Sanco s.r.o.	sociální služby poskytované ve zdrav.	ADP Sanco s.r.o.	ORP Prostějov

Zdroj: Vlastní šetření

Terapeutické komunity - v registru poskytovatelů nejsou uvedeny, ale podle katalogu poskytovatelů soc. služeb jedna taková komunita pracuje při občanském sdružení ISIS, které pomáhá pěstounským rodinám. 2 zařízení pro krizovou pomoc provozuje Charita Olomouc z toho jedno terénní a jedno ambulantní.

Sociálně terapeutické dílny jsou poskytovány občanským sdružením MANA a Fondem ohrožených dětí.

Oproti údajům uvedeným v registru soc. služeb MPSV je dle Benchmarkingu a Katalogu zastoupeno o 12 sociálních služeb více než je uvedeno v Registru tj. celkem 120 služeb, což ukazuje na fakt, že ne všechny služby jsou zaregistrovány v Registru. Mimo nejpočetnější skupinu Ostatní sociální služby (47 služeb), je zastoupeno 18 sociálních poraden, 9 center sociálně rehabilitačních služeb, 6 zařízení pro

krizovou pomoc, 6 denních stacionářů, 4 azylové domy, 4 pracoviště rané péče, 5 nízkoprahových zařízení pro mládež, 5 domovů pro seniory, 3 noclehárny, 3 chráněné bydlení a po jednom je zastoupeno: centrum denních služeb, týdenní stacionář, domov pro osoby se zdravotním postižením, nízkoprahové denní centrum, sociálně terapeutické dílny, intervenční centra a služby následné péče. V ORP chybí pouze služba domovy se zvláštním režimem.

K tomuto evidovanému počtu soc. služeb na území ORP je nutno připočíst i 7 služeb registrovaných na území sousedních ORP, které působí také okrajově na území ORP Olomouc.

Tab.č. 4.3: Počet jednotlivých druhů sociálních služeb v ORP Olomouc v r. 2012

Typ služby	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	18
Služby sociální péče	Osobní asistence	3
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	2
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	6
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	5
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	3
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	4
	Telefonická krizová pomoc	2
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	5
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	2
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5

Typ služby	Druh sociální služby	Počet
	Noclehárny	3
	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	8
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	8
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	8
	Sociální rehabilitace	8

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb

Údaje v tabulce uvádějí počet jednotlivých druhů služeb, tj. v jakém počtu je služba zastoupena, ne počet klientů.

Celkem je dle Registru MPSV v ORP Olomouc evidováno 108 druhů sociálních služeb, přičemž služby jako: tísňová péče, domovy se zvláštním režimem a terapeutické komunity nejsou zastoupeny vůbec. Dle zákona o sociálních službách 18 služeb patří do typu sociální poradenství, 30 je zařazeno v typu Služby sociální péče a 60 je zařazeno do typu Služby sociální prevence. Nejvíce jsou zastoupeny tyto druhy soc. služeb: sociální rehabilitace (8), terénní programy (8), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (8), sociálně aktivizační služby pro seniory (8), denní stacionáře (6), domovy pro seniory (5), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (5), azylové domy (5), domovy pro seniory (5), pečovatelská služba (5), raná péče (4), osobní asistence (3), chráněné bydlení (3), noclehárny (3), krizová pomoc (2), tel. krizová pomoc (2), podpora bezplatného bydlení (2), průvodcovské a předčitatelské služby (1), odlehčovací služby (1), centra denních služeb (1), týdenní stacionáře (1), domovy pro lidi se zdravotním postižením (1), soc. služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (1), tlumočnické služby (1), domy na půl cesty (1), kontaktní centra (1), intervenční centra (1), nízkoprahová denní centra, služby následné péče (1) a sociálně terapeutické dílny (1).

Tab.č. 4.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v ORP Olomouc v r. 2012 (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	18
Služby sociální péče	Osobní asistence	4
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	2
	Odlehčovací služby	1

	Druh sociální služby	Počet
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	6
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	5
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	3
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	4
	Telefonická krizová pomoc	4
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	5
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	6
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
	Noclehárny	3
	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	8
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	9
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	1
	Terénní programy	9
	Sociální rehabilitace	9

Zdroj: Benchmarking sociálních služeb OK a Katalog sociálních služeb města Olomouce.

Vlastní šetřením bylo zjištěno, že sociálních služeb je celkem 120, přičemž sociální poradenství je zastoupeno 15% (18 poradenství), služby sociální péče jsou zastoupeny 26,7% (32 služeb) a nejpočetnějším typem jsou služby sociální prevence v zastoupení 58,3% (70 služeb).

Tab.č. 4.5: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele v ORP Olomouc v r. 2012

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	ORP Olomouc					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb		1				
Denní stacionáře		2				3
Týdenní stacionáře		1				
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
Domovy pro seniory		3	1	1		
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení		3				
Azylové domy			2	2		1
Domy na půl cesty				1		
Zařízení pro krizovou pomoc		1		1		
Nízkoprahová denní centra				1		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			1	1		3
Noclehárny			1	2		
Terapeutické komunity						
Sociální poradny		2		1		15
Sociálně terapeutické dílny				1		
Centra sociálně rehabilitačních služeb						8
Pracoviště rané péče						4
Intervenční centra		1				
Služby následné péče						1
Ostatní	1	4	1	8		28
Celkem	1	19	6	19	0	63

Zdroj: MPSV

Ze 108 druhů soc. služeb, které jsou evidovány v registru sociálních služeb v ORP Olomouc jich je 19 zřizováno Olomouckým krajem, 19 církvemi, 6 obcemi, 1 MPSV a 63 jinými než již zmíněnými zřizovateli (NNO, právnické osoby aj.). Velkou část služeb zajišťují církevní organizace a Olomoucký kraj. Obce a města mají registrované tyto služby: domov pro seniory (1), domov se zvláštním režimem (1), azylové domy (2), nízkoprahové zařízení (1) a noclehárny (1).

Tab.č. 4.6: Počet sociálních služeb dle zřizovatele v ORP Olomouc v r. 2012

Zřizovatel: A – MPSV, B- kraj, C- obec, D- církev, E – fyzická osoba, F- jiný zřizovatel		A	B	C	D	E	F
	Typ sociální služby						
	Sociální poradenství	1	2		1		14
Služby sociální péče	Osobní asistence						3
	Pečovatelská služba		1		2		2
	Tísňová péče						0
	Průvodcovské a předčitatelské služby						1
	Podpora samostatného bydlení		1		1		
	Odlehčovací služby				1		
	Centra denních služeb		1				
	Denní stacionáře		2				4
	Týdenní stacionáře		1				
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
	Domovy pro seniory		3	1	1		
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení		3				
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						1
	Služby sociální prevence	Raná péče					
Telefonická krizová pomoc			1				1
Tlumočnické služby							1
Azylové domy				2	2		1
Domy na půl cesty					1		
Kontaktní centra							1
Krizová pomoc			1		1		
Intervenční centra			1				
Nízkoprahová denní centra					1		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1	1		3
Noclehárny				1	2		
Služby následné péče							1
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			1		1		6

Zřizovatel: A – MPSV, B- kraj, C- obec, D- církev, E – fyzická osoba, F- jiný zřizovatel		A	B	C	D	E	F
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením				2		6
	Sociálně terapeutické dílny				1		
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy	0		1	1		6
	Sociální rehabilitace						8
	celkem	1	19	6	19	0	63

Zdroj: MPSV

Jedna z organizací zajišťující sociální poradenství je zřizována MV, tato je zařazena mezi jiné poskytovatele. 43 služeb je poskytovaných sdruženími, tyto jsou zahrnuty mezi ostatní.

Nejpočetnějšími zřizovateli sociálních služeb jsou tzv. jiní poskytovatelé - občanská sdružení, NNO a právnické osoby, kteří poskytují 63 druhů sociálních služeb. Druhým nejpočetnějším poskytovatelem služeb je Olomoucký kraj (19) a církevní organizace (19), obce a města poskytují 6 druhů sociálních služeb (1x domov pro seniory, 2 azylové domy, 1 x nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, 1 x noclehárna a 1x terénní programy.

Tab.č. 4.7: Přehled financování sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky v tis. Kč						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje (zdrav. pojišťovny)
Posuzovaný správní obvod	ORP Olomouc						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb	2 669	0	0	0	1 632	17,17	0
Denní stacionáře	10 587	117	791	1490,5	0	399	1 122,043
Týdenní stacionáře	1 086	0	0	1198,1	270,8	0	260
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2 704	0	0	3187,8	1604,8	1,5	935,2
Domovy pro seniory	22 358	0	21	26148	21608	342,4	3 353,979
Domovy se zvláštním režimem		0					
Chráněné bydlení	5 866	0	6	4774,6	338	48,26	0
Azylové domy	7 976	166,2	90	4304,5	0	0	0

Druh služby	finanční prostředky v tis. Kč						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje (zdrav. pojišťovny)
Domy na půl cesty	324,33	0	0	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	3 579	546,7	310	0	0	46	0
Nízkoprahová denní centra	1 465	0	480	0	0	556,8	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1 883	689,6	70,	534	0	22	0
Noclehárny	1 415	446,2	310	319,77	0	30	0
Terapeutické komunity		0					
Sociální poradny	14 515	4 073	1 167	132,17	0	245,7	0
Sociálně terapeutické dílny	233	221,5	80	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	2 118	50	540,68	0	0	24,63	0
Pracoviště rané péče	3 155	92	927	0	0	189	0
Intervenční centra	779	199	0	0	0	0	0
Služby následné péče	879	0	346,63	0	0	0	0
Pečovatelská služba	20 601	61	1515,1	9175,4	2270,8	137,3	0
Terénní programy	3 171	81	265	0	0	26	0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3 366	1164	687,38	0	0	362,5	0
Sociálně aktivizační programy pro seniory a osoby se zdravotním postižením	4 160	532,1	1 287	0	0	128,3	0
Podpora samostatného bydlení	609	0	220	40,9	0	5	0
Osobní asistence	4 464	112	939	0	1038,2	1192	0
Tlumočnické služby	203	50	85	0	0	0	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	311	0	0	0	0	0	0
Odlehčovací služby	3 415	0	143,5	0	730,4	0	10 461,23
Celkem za všechna zařízení	123 891,33	8 601,52	10281,34	51305,84	29 493,48	3774,09	16132,42

Zdroj: samosběr od poskytovatelů

Informace o finančních zdrojích vycházejí z veřejně přístupných údajů MPSV, obce, kraje a dále od poskytovatelů. Výše finančních zdrojů uváděných z MPSV je o cca 80 mil. Kč nižší než nákladů, které uvádějí poskytovatelé viz tab. 4.12. Rozdíl je způsoben tím, že ne všechny fin. zdroje bylo možné ve výkazech MPSV dohledat. Dostupné fin. zdroje neporývají skutečné náklady, což dokazuje ztrátovost poskytování dané služby.

Celkové finanční prostředky, kterými jsou financovány sociální služby jsou ve výši 243,5 mil. Kč. MPSV přispívá nejvyšší částkou 123,9 mil. Kč (50,6%), dále nejvíce přispívá zřizovatel ve výši 51,3 mil. Kč (21%), úhrady od uživatelů činí 29,5 mil. Kč (12,1%), jiné fin. zdroje jsou ve výši 16,1 mil. Kč (6,6%), dotace obcí 10,1 mil. Kč (4,1%), dotace kraje 8,6 mil. Kč (3,5%) a sponzorské dary byly ve výši 3,5 mil. Kč (1,4%).

Nejvíce nákladů bylo v r. 2012 poskytnuto na financování domovů pro seniory 73,8 mil. Kč, dále na pečovatelskou službu 33,7 mil. Kč, sociální poradny 20,1 mil. Kč, odlehčovací služby 14,8 mil. Kč, denní stacionáře 14,5 mil. Kč, azylové domy 12,6 mil. Kč a chráněné bydlení 11 mil. Kč. Financování dalších druhů služeb se již pohybuje pod hranicí 10 mil. Kč.

Tab.č. 4.8: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb						34									
Denní stacionáře						224									
Týdenní stacionáře				6											
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				19											
Domovy pro seniory	235			184											
Domovy se zvláštním režimem															
Chráněné bydlení	16			189											
Azylové domy				135											
Domy na půl cesty				12											
Zařízení pro krizovou pomoc				16		5	3								
Nízkoprahová denní centra						30					50				
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						138	79	4			25				
Noclehárny									38						
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						649		425			59	8	253		

								9							
Sociálně terapeutické dílny					12										
Centra sociálně rehabilitačních služeb			16		52					20					
Pracoviště rané péče					12					407					
Intervenční centra					100		150		300	100					
Služby následné péče			12		15										
Ostatní			40		524	4	8			24 43	8	25 3			
Celkem dle typu služeb	251		629		179 0	88	442 4	38	300	310 4	16	506			
Celkem	880				664 0					362 6					

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V řádku Ostatní, sloupec terénní služby-klienti, byla zjištěna vysoká hodnota 2 443, protože do této kategorie spadají ostatní služby, který zahrnuje (pečovatelská služba 1282 klientů v terénu, sociálně akviziční služby pro rodiny s dětmi 777 klientů, terénní programy 215 klientů, intervenční centra 100 klientů).

Domovy pro seniory: Domov pro seniory Velká Bystřice na dotaz nevedl počet klientů, Domov seniorů Pohoda Chválkovice 200 lůžek kapacity, tato kapacita je dle provozovatele nedostatečná. Podle registru poskytovatelů sociálních služeb některé domovy pro seniory uvádějí kapacitu v počtech lůžek a některé počtem klientů, přičemž počet klientů může být vyšší než počet lůžek, na jednom lůžku se může během roku, vystřídat více klientů (úmrť, odchod do jiného zařízení).

Pečovatelská služba Charita Olomouc uvádí potřebu navýšit kapacitu o 10 klientů denně. Pomadol Olomouc navrhuje navýšení hovorů o cca 10 denně.

Chráněné bydlení v domě seniorů Pohoda má kapacitu 109 lůžek jako přebytečnou, ale Sociální služby pro seniory Olomouc mají nedostatečnou kapacitu chráněného bydlení, kde evidují 545 žádostí o přijetí, 50 osob v pořadí a 7 je akutních případů s nástupem ihned po uvolnění místa.

V tab. 8 jsou uvedeny údaje o kapacitě zařízení sociálních služeb z údajů MPSV - Registru poskytovatelů sociálních služeb, které uvádějí kapacitu soc. služeb (okamžitá kapacita v daný okamžik) a v součtu služby mají kapacitu 11 146 klientů. V rámci dotazníkového šetření se podařilo získat údaje přímo od 70% poskytovatelů služeb, kteří uváděli podstatně vyšší kapacitu. Tato chyba byla způsobena rozdílnou metodikou ve stanovení kapacity s tím, že při dotazování byla poskytovatelé odpovídali podle jiné metodiky ohledně kapacity, než je metodika kapacity pro Registr MPSV.

Celkem služby měly v r. 2012 kapacitu 11 146 klientů. Z toho pobytové služby mají kapacitu 880 klientů (8% z kapacity), ambulantní služby mají kapacitu 6 640 klientů (60%) a terénní služby mají kapacitu 3 623 klientů (32%).

Jako nedostatečnou kapacitu hlásí poskytovatelé: Charita Olomouc (+10 klientů/denně v pečovatelské službě), Pomadol Olomouc (+10 klientů/denně v pečovatelské službě), Soc. služby Olomouc chráněné bydlení (+50 klientů), + další poptávka po místech v Domově pro seniory ve Chválkovicích.

Vzhledem k narůstajícímu počtu seniorů je nutné se blíže zaměřit na zvyšující se poptávku po ambulantních službách a řešit zvyšující poptávku po místech v domovech pro seniory.

Tab.č. 4.9: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	2 579 075	1 038 156	n.a	1 160		730 397		
Výdaje	51 334 278	9 058 399	n.a	10 926	1 711 508	79 000 00	63 112 43	359 000
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu v %	21,35	23,74		10,62		9,25		

Zdroj: samosběr od poskytovatelů, pozn: údaje o financování tísňové péče se nepodařilo získat

Údaje ohledně úhrad od uživatelů na terénní a ambulantní služby poskytlo cca 70% oslovených poskytovatelů tudíž údaje jsou pouze orientační. Někteří poskytovatelé uvedli pouze výdaje, ale ne již příjmy, což výsledek zkresluje např. u sociálně aktivizačních služeb pro seniory jsou uváděny pouze výdaje. Údaje o poskytované tísňové péči nebylo možné získat, protože poskytovatel služby sídlí v jiném kraji a poskytuje službu po celém území Morava a Slezska. U podpory samostatného bydlení byl poskytnut údaj o úhradě od klientů, ale poskytovatelé údaje nedodali.

Dle zjištěných informací se klienti podílí na úhradě u těchto služeb:

- Osobní asistence z 23,7% (podíl příjmu k celkovým nákladům na službu)
- Pečovatelská služba z 21,35%
- Průvodcovské a předčitatelské služby z 10,62%
- Odlehčovací služba z 9,25%

U Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a Tlumočnických služeb se dle údajů poskytovatelů klienti na úhradě nepodílí.

Celkově je zřejmé, že výše úhrady nákladů od klientů za poskytnuté služby se pokrývá od 0-24% z celkových nákladů a sociální služby je nutné vysoko dotovat.

Tab.č. 4.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Posuzovaný správní obvod	Olomouc
Pečovatelská služba	12
Osobní asistence	10
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	1

Odlehčovací služby	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	51

Zdroj: samosběr od poskytovatelů

V rámci zjišťování počtu neuspokojených žadatelů u terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením bylo osloveno 20 poskytovatelů v jednotlivých typech služeb. Nejvíce bylo evidováno neuspokojených žadatelů u Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením - 51 (po této službě je poptávka především u osob s duševním onemocněním), dále 12 u pečovatelské služby, 10 u osobní asistence a 1 u podpory samostatného bydlení. Odlehčovací služby a Průvodcovské a předčitatelské služby neuspokojené klienty neevidují, přitom u Odlehčovací služeb je tato služba potřeba především u seniorů.

Vzhledem k tomu, že ne všichni poskytovatelé služeb odpověděli, tak se dá předpokládat, že počet neuspokojených žadatelů o něco vyšší než jsou hodnoty v tabulce.

Před návrhem opatření bude třeba dále analyzovat aktuální stav v poptávce a příp. způsoby posílení služby Pečovatelské služby a Osobní asistence.

Tab.č. 4.11: Počet uživatelů (klientů) sociálních služeb v roce 2012

Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
0	40	77	9	61	50	133	386	883
Nízkoprahová denní centra			Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Noclehárny		
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
0	818	0	183	0	0	0	438	49
Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
58	1470	1335	0	13	8	23	241	284
Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
			11	162	21	0	29	14
Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se			Domovy pro seniory		

			zdravotním postižením					
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
0	5	2	3	9	11	0	79	309
Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
			0	53	157	0	215	75
Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní*		
Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
			0	0	0	244	991	1975

Zdroj: samosběr od poskytovatelů

Údaje o počtu uživatelů vycházejí z dat získaných od 76% z celkového počtu poskytovatelů. Mezi daty, které se nepodařilo získat je jsou údaje o rané péči.

Celkový počet uživatelů u vybraných zařízení sociálních služeb je 10 717. Při porovnání s celkovou kapacitou soc. služeb - 11 146 jsou celkový počet klientů a celková kapacita poměrně vyrovnané (rozdíl cca 400 klientů).

Počet uživatelů by mohl být u některých služeb (noclehárny, centra sociálně rehabilitačních služeb, domovy pro seniory, chráněné bydlení, azylové domy, pečovatelská služba a sociálně aktivizační služby pro seniory) vyšší, ale kapacita těchto zařízení to nedovoluje.

Pro přehled je uvedeno 5 vybraných služeb s nejvíce klienty:

- Sociální poradny - 2 863 klientů
- Pečovatelská služba - 1 924 klientů
- Zařízení pro krizovou pomoc (telefonická, osobní) - 1 402 klientů
- Pečovatelská služba 1 924 klientů
- Chráněné bydlení 1 044 klientů

U vybraných sociálních služeb pro graf č.9 příloha 4.5.9 noclehárny poskytují služby 487 klientům, domovy pro seniory 357 klientům, domovy pro osoby se zdravotním postižením 20 klientům a chráněné bydlení slouží 210 klientům.

Tab.č. 4.12: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady v Kč	Průměrné náklady na uživatele v Kč/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele Kč/hod terénní služby	Průměrné náklady na uživatele v Kč/den pobytové služby
Centra denních služeb	6 548 000	222		
Denní stacionáře	20 084 157	134,29		
Týdenní stacionáře	3 229 000	0	0	2 271

Domovy pro osoby se zdravotním postižením	10 083 000	0	0	1 485
Domovy pro seniory	113 893 084			774,50
Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0
Chráněné bydlení	26 751 900			528
Azylové domy	20 057 337			738,14
Domy na půl cesty	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	2 529 618			
Nízkoprahová denní centra	4 418 092			
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2 084 240	493,50		
Noclehárny	2 736 870	217,20		
Terapeutické komunity	0	0	0	0
Sociální poradny	14 258 267	1 584,48	696,50	
Sociálně terapeutické dílny	1 445 740	488		
Centra sociálně rehabilitačních služeb	9 210 405	25 294,31		
Pracoviště rané péče	0	0	0	0
Intervenční centra	2 508 000			
Služby následné péče	0	0	0	0
ostatní	85 108 682			
Celkem	324 946 392			

Zdroj: samsběr od poskytovatelů

Z důvodu nejednoznačně stanovené metodiky výpočtu průměrných nákladů na ambulantní nebo terénní služby někteří poskytovatelé uváděli náklady buď za den nebo za hodinu a došlo tak ke zkreslení výsledků. Za relevantní tedy považujeme sloupec s celkovými náklady za jednotlivé služby za rok, které činí 325 mil. Kč.

Náklady na pobytová zařízení - týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, chráněné bydlení a azylové domy tvoří více jak 53% z celkových nákladů (172,25 mil. Kč). Na zbývajících 14 typů služeb (ambulantní nebo terénní služby) tak je potřeba 47% (152,75 mil. Kč) z celkových nákladů).

Z vybraných sociálních služeb vyobrazených v grafu.4.5.10 uvedeného v příloze vyplývá, že náklady na ambulantní a terénní služby u center denních služeb a stacionářů dosahují průměrně 178 Kč/klienta/hod nebo den. Průměrné náklady na uživatele v pobytových zařízeních jsou ve výši 1 510 Kč/klienta a den a jsou tedy výrazně vyšší než náklady na ambulantní a terénní služby.

Tab.č. 4.13: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP celkem	1	2	4	2	3	5
z toho Občanská sdružení		2	1			
z toho Církevní právnické osoby			1			
z toho Obecně prospěšné společnosti	1		2			

Z toho krátkodobá				
Z toho dlouhodobá		1	1	
Z toho krátkodobá i dlouhodobá	1	1	3	

Zdroj: MPSV

Údaje jsou podle akreditovaných organizací pracujících s dobrovolníky, které jsou registrované na webu Ministerstva vnitra a působí v oblasti soc. služeb. Počet všech organizací s dobrovolníky (bez rozdílu zaměření) je uveden v tabulce 4.13.

Na území také působí dobrovolnická organizace ADRA, která má sídlo v Prostějově, ale jejíž dobrovolníci působí v Hospici na Svatém Kopečku u Olomouce.

Celkově se počet dobrovolnických organizací mezi roky 2010-2012 zvýšil dvojnásobně (ze 2 na 5). V těchto letech se zvýšil také více než dvojnásobně počet akreditovaných projektů s dobrovolníky ze 2 na 5. S dobrovolníky pracují jak občanská sdružení, církevní právnické organizace, tak obecně prospěšné společnosti.

Dále z dostupných informačních zdrojů v území působí dalších 13 organizací pracujících s dobrovolníky (viz. níže), přičemž velmi důležitou roli zde hraje Maltéžská pomoc a JIKA - Olomoucké dobrovolnické centrum, kteří koordinují dobrovolnickou činnost a nasměrování dobrovolníky do organizací, kde mohou působit podle jejich zájmu a schopností.

Další organizace (neregistrované na portále MV) pracující s dobrovolníky v území:

- Amelie, o.s. (psychosociální pomoc onkologicky nemocným a jejich rodinám)
- ARPOK, o.p.s (pomoc při vzdělávání v ZŠ v oblasti globálních témat - chudoba, migrace, odpovědná spotřeba)
- Brontosauři v Himalájích (podpora při výstavbě školy v Tibetu)
- Centrum pro rodiny s dvojčaty a vícčaty (poradenství a kurzy pro rodiče dvojčat)
- ČSOP-Regionální sdružení IRIS (ochrana přírody)
- InternetPoradna.cz, o.s (pomoc po internetu při sociálním začleňování, vzdělávání)
- Rozvišť - lesní klub Bažinka, o.s
- Občanské sdružení Heřmánčí (posilování role rodiny ve společnosti)
- Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých - pobočka Olomouc
- Sólo rodiče, o.s. (provozování společného webu)
- Spolu férově, o.s. (podpora rozšiřování myšlenek fair trade)
- SPOLU Olomouc (podpora lidí s mentálním postižením)
- Tyflocentrum Olomouc (podpora lidí se zrakovým postižením)

Tab.č. 4.14: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Zaměření projektů	Počet projektů		
	2010	2011	2012
pomoc nezaměstnaným		1	2
osobám sociálně slabým		1	2
osobám zdravotně postiženým	1	3	2

příslušníkům národnostních menšin			3
imigrantům			
osobám po výkonu trestu odnětí svobody			1
osobám drogově závislým			1
osobám trpícím domácím násilím		1	2
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	1	1	3
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách			1
při ochraně a zlepšování životního prostředí	1		2
při péči o zachování kulturního dědictví			
pořádání kulturních akcí			2
při sbírkových charitativních akcích			2
uskutečňování rozvojových programů			

Zdroj: Registr MV

Pozitivním jevem ve SO ORP Olomouc je, že akreditované projekty na podporu dobrovolníků v r. 2012 byly zaměřeny na téměř všechny oblasti (mimo oblast pro imigranty, zachování kulturního dědictví a rozvojových programů).

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Poskytovatelé služeb	- dostatek finančních prostředků - zájem uživatelů - podpora ze strany obcí, kraje, státu	- nízká kvalita poskytované služby - absence potřebné služby - nedostatek kapacity a financí - neochota spolupracovat	- pravidelná setkání - internet - dopisy, maily - výroční zprávy	- komunitní plánování sociálních služeb - pomoc poskytovatelům s prezentací jejich nabídky a výsledků
2.	Uživatelé služeb	- vysoká kvalita služby - dostupnost služby v rámci území i v době potřeby - nízká cena služby	- nezájem o službu v daném čase - neochota hradit služby - neadekvátní požadavky - malá informovanost	- webová prezentace - informační tiskoviny do schránek - informace v tisku	- pravidelně informovat o nabídce sociálních služeb
3.	Rodinní příslušníci	- dobrá dostupnost a kvalita služby - nízká cena služby	- nezájem o službu - nedostatečná informovanost - neadekvátní požadavky	- webová prezentace - informační tiskoviny do schránek - informace v tisku	

4.	Veřejnost (nečerpající služby)	- efektivita služeb, nízké náklady - Povědomí o nabídce služba a místech, kde je čerpat	- Nezájem o sektor soc. služeb, pocit „protežování“ některých skupin obyvatel	Prezentace v médiích, otevřenost služeb veřejnosti	- zlepšit komunikaci v médiích - pravidelně informovat o výsledcích - pořádat kulaté stoly, setkání s veřejností
5.	Představitelé obcí SO ORP	- uspokojení požadavky vlastních občanů - optimalizovat výdaje na příspěvky nebo dotace - přehled o službách v obci	- nejasné kompetence obcí - nedostatek a zájmu a finančních zdrojů - nejasná strategie obcí v oblasti soc. služeb - neochota spolupracovat	- jednání mezi obcemi - komunikace s odborníky	- zajištění přísunu pravidelných informací od poskytovatelů - zajištění kontaktu s uživateli soc. služeb - prosazování společných zájmů
6.	Kraje	- Uspokojení požadavky os občanů kraje - Koordinace vytváření sítě služeb a dohled nad kvalitou - Zajištění optimálního financování soc. služeb	- nevhodná alokace zdrojů - preference financování pouze krajem vlastněných služeb - nejasná strategie - nedostatečná komunikace s obcemi a zřizovateli	- komunikace s odborníky, obcemi, poskytovateli služeb - transparentní systém poskytování příspěvků	- společné jednání kraj, pověřené obce, poskytovatelé - koordinace poskytování služeb - supervize kvality
7.	Stát	- uspokojení požadavky občanů ČR - vytvoření optimální sítě sociálních služeb - stabilizace nákladů na služby	- nedostatečné vyčlenění financí - nejasné strategie - změny způsobu financování - rozhodování od stolu	- komunikace s obcemi, kraji, zájmovými sdruženími, F11zástupci poskytovatelů	- prosazování společných zájmů) - být partnerem státu - víceleté financování - vymezení a stabilizace kompetencí mezi obcemi, krajem a státem
8.	Partneři poskytovatelů (dárci, sponzoři ...)	- dobré fungování a kvalita služby - propagace partnera	- nedostatečný počet ochotných sponzorů - nedostatečná komunikace se sponzory - přerušování spolupráce - neodborné zásahy do rozhodování o službách	- osobní dopisy - pozvánky na akce a na jednání o službách	- informovat o poskytování služeb, o výsledcích, dobrých příkladech - oslovovat potenciální sponzory
9.	Zaměstnanci v sociálních službách	- dobré pracovní podmínky vč. odměňování - vyšší prestiž	- rizika spojené s přetížeností a přílišnou administrativou	- standardní	- využití zdrojů EU a jiných dotačních zdrojů na zlepšení pracovních podmínek - podpůrná péče o zaměstnance vč. školení a motivace proti syndromu

					vyhoření
10.	Média	- hledání témat zajímavější veřejnost - ochota zveřejňovat především senzace	- i malé pochybení mohou se zvětšit a poškodit velké množství dobře vykonané práce	- partnerství s médii	- pravidelná komunikace - nabídka zveřejňování dobré praxe - zlepšení nálady ve společnosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nevyjasněnost způsobu financování	6	7	42	Spolupráce (legislativní, ekonomické) při prosazování společných zájmů	Poskytovatel
Nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele)	7	8	56	Získávání sponzorů Společné jednání s krajem na podpoře financování Zlepšení stavu budov - snížení provozních výdajů Sdružené nákupy energií. Meziobecní financování společných služeb. Systémovost při poskytování soc. služeb a jejich podpory	Poskytovatel Obec, je-li zřizovatelem/podporovatelem služby Zřizovatel
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Využití fondů EU a jiných dotačních zdrojů Společné projekty a společné investice obcí.	Poskytovatel Obec je-li zřizovatelem/podporovatelem služby Zřizovatel

Uživatelé neplatí za službu	5	4	20	Změna systému výběru plateb zlepšení informovanosti vůči klientům a společnosti	Poskytovatel
Jednoleté financování projektů	9	5	45	Tlak na změnu způsobu financování	Poskytovatel
Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU – neschopnost udržet službu	5	9	45	Reálně posuzovat možnosti udržitelnosti před podáním projektu. Posuzování podmínek dotace. Vytvářet modely fungování bez financování z EU.	Poskytovatel Obec
Organizační riziko					
Špatné rozmístění poskytovatelů a zařízení v rámci ORP (chybějící kapacita a dostupnost služeb)	3	3	9	Komunikace obcí v oblasti zajištění služeb - meziobecní spolupráce	obce
Příliš mnoho/málo uživatelů v čase (demografický vývoj)	7	5	35	Realizace opatření na vytvoření dostatečné kapacity. Průběžná analýza poptávky po službách	Obce, poskytovatelé
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	5	10	Zlepšit informovanost a výměnu informací. Meziobecní spolupráce při řešení společných problémů	Obce
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	6	8	48	Upozorňování a lobbying na možné dopady změn zákonů	Obce, kraj, poskytovatelé
Nevhodné reformy či změny zákonů	9	8	72	Upozorňování a lobbying na možné dopady změn zákonů	Obce, kraj, poskytovatelé
Technické riziko					

Nevhodné prostory, špatný technický stav budov	5	6	30	Využití fondů EU, sponzorských darů aj. financování	Poskytovatel Zřizovatel
Špatný technický stav vybavení, zastaralé či nevyhovující vybavení	5	5	25	Využití fondů EU, sponzorských darů aj. financování	Poskytovatel Zřizovatel
Věcné riziko					
Špatné řízení poskytované služby (stížnosti občanů)	2	8	16	1. Zlepšení kvalifikace vedoucích pracovníků 2. Tlak na zkvalitnění - podmínky na kvalitu provázat s příspěvkem na službu	Poskytovatel. Zřizovatel
Nízká kvalita konkrétní služby	2	10	20	1. Sledování kvality - tlak na zlepšení 2. Zvýšení kvalifikace řízení služby a personálu 3. Zlepšení financování	Poskytovatel
Nezájem uživatelů či rodinných příslušníků o konkrétní službu	2	9	18	1. Zajištění informovanosti o nabídce služeb 2. Užší analýza a příp. optimalizace 3. Podpora rodiny jako přirozeného poskytovatele soc. služby	Poskytovatel
Personální rizika (Nedostatečné nebo nevhodné personální zabezpečení služeb)	8	9	72	1. Vzdělávání zaměstnanců 2. Příslib dlouhodobého zaměstnání 3. Vyšší platy	Poskytovatel Zřizovatel- poskytovatel finančních zdrojů financování

Zdroj: vlastní zpracování

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: § hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a § hodnota 10 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. V území zastoupení (až na Domov se zvláštním režimem) všech typů sociálních služeb	1. Nedostatečné zdroje na financování provozu nebo investic soc. služeb
2. Mírný růst počtu obyvatel, příznivější sociální skladba a nižší nezaměstnanost než průměr Olomouckého kraje	2. Nedostatečná kapacita služeb: domovy pro seniory, chráněné bydlení, azylové domy, pečovatelská služba, soc. aktivizační služby pro zdravotně postižené, rehabilitační služby, noclehárny aj.
3. Vytvoření systému Benchmarking soc. služeb v Olomouckém kraji	3. Víceúrovňové financování, absence víceletého smluvního financování
4. Různorodost poskytovatelů soc. služeb (kraj, obec, církev, NNO aj.)	4. Absence služby Domov se zvláštním režimem
5. Ochota poskytovatelů spolupracovat	5. Nízká nebo žádná spoluúčast klientů na financování soc. služeb
6. Vysoký počet organizací spolupracujících s dobrovolníky vč. realizovaných projektů	6. Nezájem obcí spolupracovat při koordinaci nebo poskytování soc. péče
7. Realizace K komunitního plánu dostupnosti komunálních služeb v Olomouci a jeho naplňování	7. Nízké finanční ohodnocení a nízký profesionální status pracovníků v soc. službách
Příležitosti	Hrozby
1. Dostatečný rozsah sociálních služeb a dostatečná kapacita	1. Zvyšování nedostatku financí na zajištění běžného provozu a na investice
2. Možnost vytvoření dostatečné kapacity a dostupnost služeb pro seniory (DPS, pečovatelská služba, osobní asistence, SAS, odlehčovací služby, domovy se zvláštním režimem)	2. Zvyšující se počet seniorů a lidí s civilizačními chorobami v příštích letech a s tímto související nedostatečná kapacita služeb pro tyto skupiny osob
3. Stabilizované a víceleté financování sociálních služeb	3. Problémy s udržitelností projektů financovaných z EU a dopady na činnost v případě vrácení dotace
4. Stabilizované pracovní podmínky pro pracovníky soc. služby a kvalitní řízení subjektů poskytujících soc. služby	4. Změna legislativy vedoucí k vynuceným investicím a zvýšením provozních nákladů
5. Spolupráce poskytovatelů soc. služeb, obcí ORP Olomouc a Olomouckého kraje v oblasti poskytování a podpory sociálních služeb vč. zpracování komunitního plánu poskytování soc. služeb zahrnujícího celé území ORP Olomouc	5. Nestabilní legislativa ve financování soc. služeb a nevhodné změny financování soc. služeb
6. Dobrá spolupráce s médii při prezentaci práce poskytovatelů a výsledků soc. služeb	6. Snižující se kvalita poskytovaných služeb a špatné řízení poskytované služby
	7. Dramatický nárůst imigrantů a problémy s jejich adaptací, nárůst xenofobních postojů ve společnosti

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Typy sociálních služeb a jejich zřizovatelé

V území se dle "Registru poskytovatelů sociálních služeb" nachází 108 zařízení sociálních služeb, která slouží více než 162 tis. obyvatel žijících ve 45 obcích ORP Olomouc. Nejpočetnější skupinou jsou tzv. ostatní zařízení v počtu 41, kde jsou zařazena sociálně aktivizační zařízení, poskytovatelé terénních programů a pečovatelské služby. Mezi službami dále je zde 18 sociálních poraden, 8 center sociálně rehabilitačních služeb, 5 domovů pro seniory a 5 azylových domů. V území jsou tedy zastoupeny všechny téměř všechny typy sociálních služeb a to až na domovy se zvláštním režimem (pobytové zařízení pro lidi trpící demencí, alkoholiky s psychickým onemocněním aj.), po kterých je velká poptávka (tento typ služby bude částečně zajišťovat nově budovaný Dům pro seniory v Olomouci-Slavoníně). Dle vlastního šetření na území působí dalších 12 služeb, které tak rozšiřují nabídku v kategorii Ostatní sociální služby.

Z celkového počtu služeb členěných dle zákona o sociálních službách jich 17% působí v oblasti sociálního poradenství, 28% služeb v oblasti sociální péče a 55% služeb v oblasti sociální prevence.

Sociální služby jsou v 19 případech zřizovány Olomouckým krajem, v 19 případech církvemi, v 6 případech obcemi, v 1 případě MPSV a v 63 případech jinými než již zmíněnými zřizovateli (NNO a jiné právnické osoby).

Obce a města zajišťují následující služby: domovy pro seniory (1), domov se zvláštním režimem (1), azylové domy (2), nízkoprahové zařízení (1) a noclehárny (1).

Financování sociálních služeb

Celkové finanční prostředky, které byly využity na financování sociálních služeb v r.2012 jsou dle údajů poskytnutých poskytovatelů ve výši 243,5 mil. Kč. Na této částce se 50,6% podílí MPSV, 21% příspěvek zřizovatele, 12,1% úhrady od uživatelů, 16,1% jiné fin. zdroje, 4,1% dotace obcí, 3,5% dotace kraje a 1,4% sponzorské dary.

Nejvíce nákladů šlo na financování domovů pro seniory - 73,8 mil. Kč, dále na pečovatelskou službu - 33,7 mil. Kč, sociální poradny - 20,1 mil. Kč, odlehčovací služby - 14,8 mil. Kč, denní stacionáře - 14,5 mil. Kč, azylové domy - 12,6 mil. Kč a chráněné bydlení - 11 mil. Kč. Financování dalších jednotlivých druhů služeb se již pohybuje pod hranicí 10 mil. Kč.

Dle zjištěných informací je následující výše podílu klientů na úhradě:

- Osobní asistence 23,7%
- Pečovatelská služba 21,4%
- Průvodcovské a předčitatelské služby 10,6%
- Odlehčovací služba 9,3%

Kapacity sociálních služeb

Celkem mají sociální služby kapacitu pro 11 146 klientů. Z toho pobytové služby mají kapacitu 880 klientů (8% z celkové kapacity), ambulantní služby mají kapacitu 6 640 klientů (60%) a terénní služby mají kapacitu 3 623 klientů (32%).

Jako nedostatečnou kapacitu hlásí poskytovatelé: Charita Olomouc (+10 klientů/denně v pečovatelské službě), Pomadol Olomouc (+10 klientů/denně v pečovatelské službě), Soc. služby Olomouc chráněné bydlení (+50 klientů), + další poptávka po místech v Domově pro seniory ve Chválkovicích. Vzhledem k narůstajícímu počtu seniorů je nutné se blíže zaměřit na zvyšující se poptávku po ambulantních službách a řešit zvyšující poptávku po místech v domovech pro seniory.

V rámci zjišťování počtu neuspokojených žadatelů u Terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotní postihem v souhrnu je poptávka u těchto služeb vyšší o 74 klientů než je jejich současná celková kapacita.

Celkový počet uživatelů u vybraných zařízení sociálních služeb je 10 717. Při porovnání s celkovou kapacitou soc. služeb - 11 146, jsou celkové počty klientů a celková kapacita poměrně vyrovnané (rozdíl cca 400 klientů).

Počet uživatelů by měl být u některých služeb (noclehárny, centra sociálně rehabilitačních služeb, domovy pro seniory, chráněné bydlení, azylové domy, pečovatelská služba a sociálně aktivizační služby pro seniory) vyšší, ale tyto služby mají omezenou kapacitu.

Dobrovolnická činnost

Pozitivním jevem v území je zvyšující se počet dobrovolnických organizací působících v sociálních službách, který se v letech 2010-2012 zvýšil dvojnásobně (ze 2 na 5) a stejně tak se zvýšil i počet akreditovaných projektů s dobrovolníky ze 2 na 5. S dobrovolníky pracují jak občanská sdružení, církevní právnické organizace, tak obecně prospěšné společnosti. Navíc dobrovolníci působí i v mnoha dalších oblastech než v sociálních službách. Dobrovolnická činnost je potenciál, který je z mnoha stránek pozitivní.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou

vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu a starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

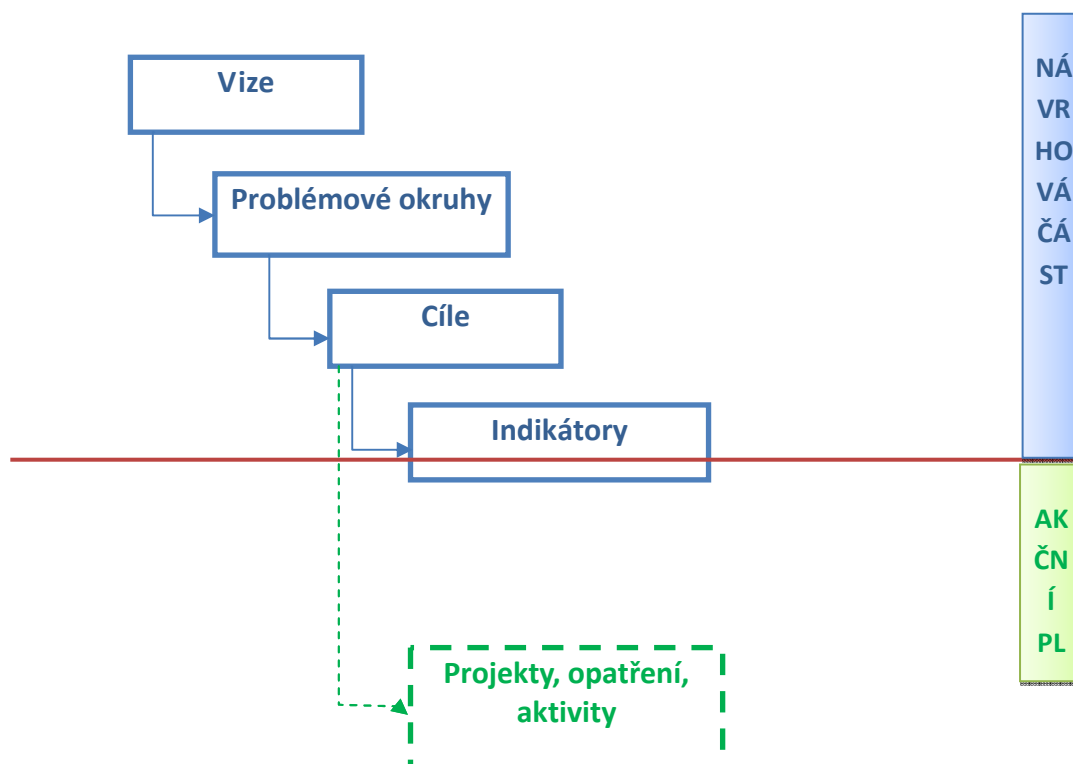
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:	
ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí. Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.	
Problémová oblast 1. Malá spolupráce při poskytování sociál-	Problémová oblast 2. Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb

Sociální služby	ních služeb ve SO ORP Olomouc		
	Cíl 1.1 Rozšíření komunitního plánování na celé území SO ORP Olomouc	Cíl 2.1 Vyšší využití stávajících kapacit sociálních služeb a zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb	Cíl 2.2 Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovací služeb pro seniory

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. **Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin.** Podíl separovaného odpadu v obcích SO ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Problémové okruhy:

1. Malá spolupráce při poskytování sociálních služeb ve SO ORP Olomouc

1a) Příčiny vzniku a věcné argumenty

V rámci území ORP Olomouc je evidováno 108 druhů soc. služeb, z nich je 19 zřizováno Olomouckým krajem, 19 církvemi, 6 obcemi, 1 MPSV a 63 jinými než již zmíněnými zřizovateli (NNO, právnické osoby aj.). Obce a města zajišťují provoz těchto služeb: Domovy pro seniory (1), Domovy se zvláštním režimem (1), Azylové domy (2), Nízkoprahové zařízení (1) a Noclehárny (1).

Celkové finanční prostředky, které dle údajů poskytovatelů jsou využívány na financování sociálních služeb ve výši 243,5 mil. Kč, přičemž MPSV přispívá nejvyšší částkou 123,9 mil. Kč (50,6%), dále příspěvky zřizovatelů jsou ve výši 51,3 mil. Kč (21%), úhrady od uživatelů jsou ve výši 29,5 mil. Kč (12,1%), jiné fin. zdroje jsou ve výši 16,1 mil. Kč (6,6%), dotace obcí jsou ve výši 10,1 mil. Kč (4,1%), dotace kraje 8,6 mil. Kč (3,5%) a sponzorské dary byly ve výši 3,5 mil. Kč (1,4%).

Nejvíce nákladů směřovalo v roce 2012 na financování domovů pro seniory -73,8 mil. Kč, dále na pečovatelskou službu - 33,7 mil. Kč, sociálních poraden - 20,1 mil. Kč, odlehčovacích služeb 14,8 mil. Kč, denních stacionářů - 14,5 mil. Kč, azylové domy - 12,6 mil. Kč a chráněné bydlení 11 mil. Kč. Financování dalších druhů služeb se již pohybuje pod hranicí 10 mil. Kč.

Metoda komunitního plánování je založena na vzájemném dialogu a spolupráci mezi klienty, kteří sociální služby využívají, organizacemi, které sociální služby nabízejí a veřejnou správou, jež celý tento proces koordinuje a zároveň poskytování sociálních služeb významně finančně podporuje¹ –citace z KP soc. služeb Olomouc. Proces komunitního plánování sociálních služeb proběhl v městě Olomouci již potřeby a současný komunitní plán je zpracován na období 2013-15. Tento plán vytyčil prostor pro působení organizací poskytujících sociální služby pro občany města Olomouce.

V SO ORP Olomouc jsou sociální služby poskytovány poskytovateli v převažující míře v městě Olomouci, v podstatně menším měřítku pak v dalších obcích i když zde žije 38% obyvatelstva ORP Olomouc. Na území mimo město Olomouc neprobíhá komunitní plánování a koordinace služeb. Katalog poskytovatelů sociálních služeb je zpracován jen pro město Olomouc a dále pro celé území Olomouckého kraje. Katalog pro Olomouckého kraje dále neumožňuje vyhledávání dle zvolených kritérií. Monitoring poptávky od občanů po službách a kapacita některých služeb se jeví jako problematická i s ohledem na demografický vývoj a stárnutí populace.

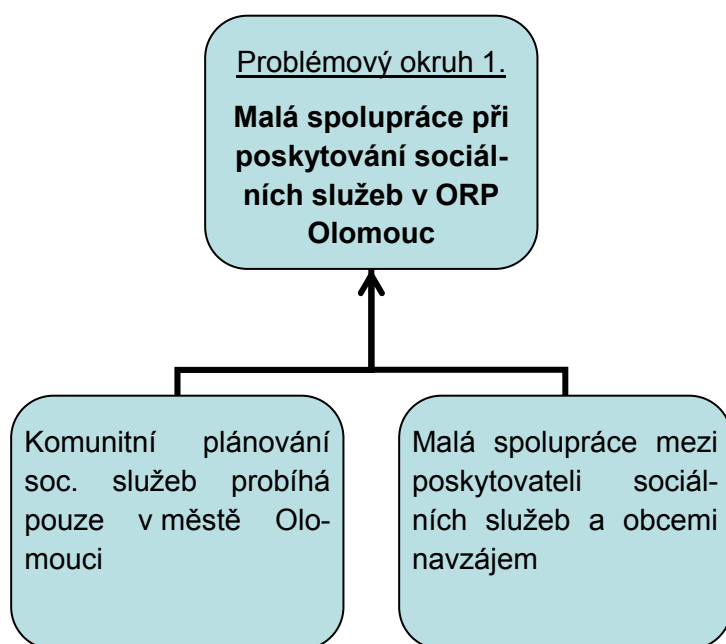
1b) Důsledky neřešení problému

Sociální služby v obcích ORP Olomouc by byly poskytovány nekoordinovaně, bez dialogu a spolupráce mezi klienty, subjekty poskytujícími sociální služby a veřejnou správou. Nebude docházet k optimálnímu využívání kapacit sociálních služeb nebo naopak a naopak některé kapacity budou chybět. Nebude známa zpětná vazba od občanů tj. zda služby jsou dostatečně dostupné, zda poskytovatelé služeb dostatečně registrují potřeby občanů žijících mimo statutární město. Informace o poskytovaných službách ve SO ORP Olomouc nebudou snadno dostupné pro veřejnou správu nebo pro klienty.

Výstavba některých sociálních zařízení by mohly být zrealizována bez toho aniž by byla ověřena poptávka a kapacita služby by nebyla správně navrhnutá.

¹ Citace z 3. komunitního plánu sociálních služeb města Olomouce pro r. 2013-15, odst. 1, str. 2

Strom problémů:

Problémový okruh:

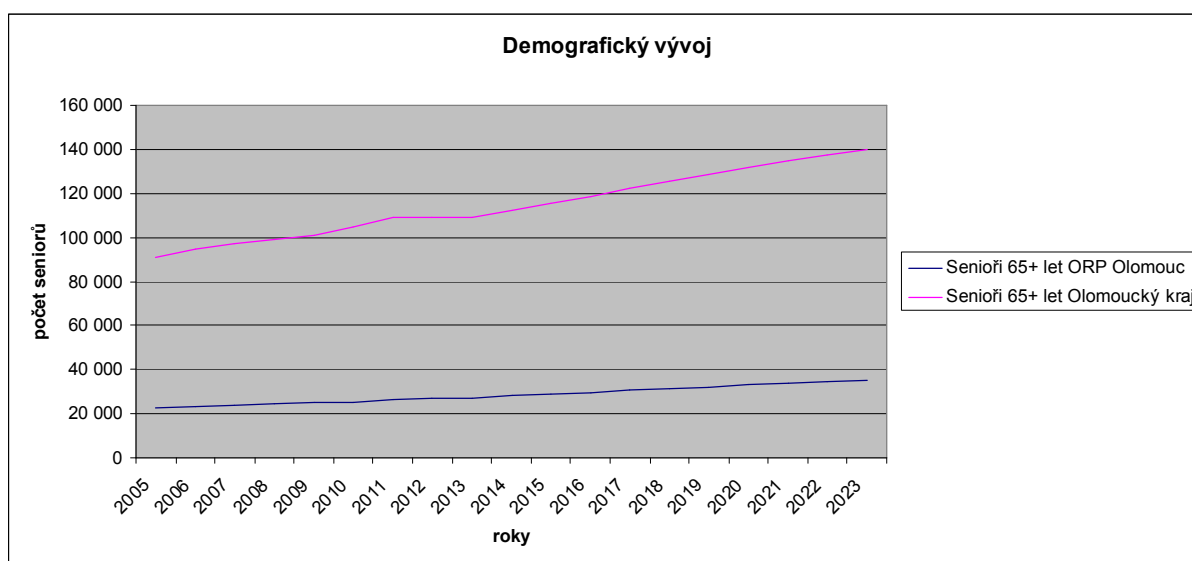
2. Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb

2a) Příčiny vzniku a věcné argumenty

Celkem mají sociální služby kapacitu pro 11 146 klientů. Z toho pobytové služby mají kapacitu 880 klientů (8% z celkové kapacity), ambulantní služby mají kapacitu 6 640 klientů (60%) a terénní služby mají kapacitu 3 623 klientů (32%).

Jako nedostatečnou kapacitu hlásí poskytovatelé: Charita Olomouc (+10 klientů/denně v pečovatelské službě), Pomadol Olomouc (+10 klientů/denně v pečovatelské službě), Soc. služby Olomouc chráněné bydlení (+50 klientů), + další poptávka po místech v Domově pro seniory ve Chválkovicích. Vzhledem k narůstajícímu počtu seniorů bude nutné se připravit především na zvyšující se poptávku po ambulantních službách a po lůžkách v domovech pro seniory.

Graf 4.1: Demografický vývoj v ORP Olomouc – počet seniorů

Zdroj: ČSÚ a vlastní predikce

V rámci zjišťování počtu neuspokojených žadatelů u Terénních a ambulantních služeb pro seniory a u osob se zdravotní postižením je v souhrnu poptávka u těchto služeb vyšší o 74 klientů než je jejich současná celková kapacita.

Celkový počet uživatelů u vybraných zařízení sociálních služeb je 10 717. Při porovnání s celkovou kapacitou soc. služeb - 11 146, jsou celkové počty klientů a celková kapacita poměrně vyrovnané (rozdíl cca 400 klientů).

Omezená kapacita neumožňuje uspokojit poptávku převyšující kapacitu u nocleháren, center sociálně rehabilitačních služeb, domovů pro seniory, chráněného bydlení, azylových domů, pečovatelské služby vč. zázemí pro terénní služby a sociálně aktivizačních služeb pro seniory. Zvyšování domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem je nutné provádět v souladu s krajským plánem soc. služeb a také s ohledem na plánové investice do těchto zařízení v okolních ORP (Šternberk, Uničov).

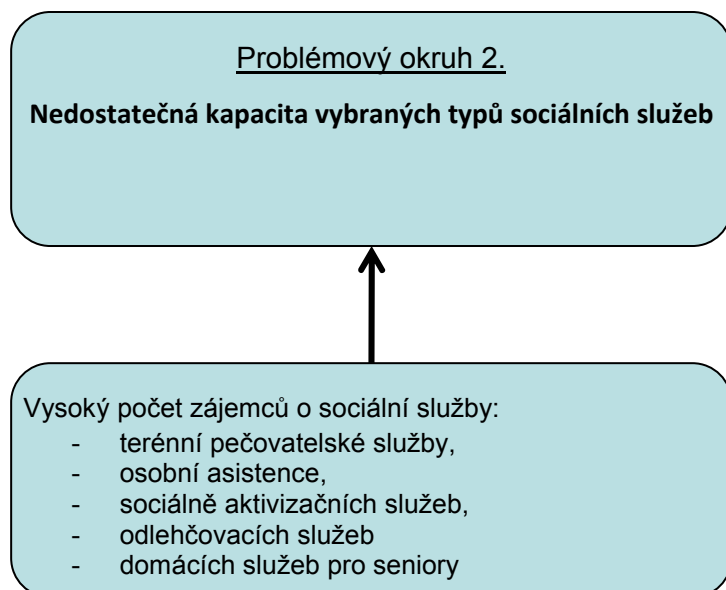
Služba tísňové péče je v současnosti nedoceněna a její kapacita, i přes zřejmý přínos pro uživatele není zdaleka využita.

Poptávka je i po službách, které pomáhají udržet seniory déle v přívětivějším domácím prostředí (tyto služby nevznikly nebo nejsou finančně přístupné) jsou služby úklidu a dovoz stravy pro seniory.

2b) Důsledky neřešení problému

Nízká stávající kapacita terénní pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb, odlehčovacích služeb a domácích služeb pro seniory neumožňuje zajistit péči o všechny potřebné. Lidé, kterých se to týká jsou nespokojeni, blízcí příbuzní se musejí o své blízké sami starat, což je často do velké stresu a vede je k hledání možnosti bydlení pro klienty v pobytových zařízeních. Klienti se pak ocitají mimo domácí prostředí, kde mj. pobyt je několikanásobně dražší pro provozovatele a kapacita těchto zařízení není dostatečná.

Strom problémů:

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Problémový okruh 1.	Malá spolupráce při poskytování sociálních služeb v ORP Olomouc
Cíl 1.1	Rozšíření komunitního plánování na celé území ORP Olomouc
Popis cíle	Proces komunitního plánování sociálních služeb probíhá pouze v městě Olomouci. Ve zbývajícím území SO ORP Olomouc, kde žije 38% obyvatel ORP tímto způsobem jsou sociální služby plánovány a koordinovány pouze dle zákona o sociálních službách. Obce nemají zpětnou vazbu od občanů tj. zda služby jsou dostatečně dostupné, zda poskytovatelé služeb dostatečně registrují potřeby občanů žijících mimo statutární město. Informace o poskytovaných službách nejsou snadno dostupné pro veřejnou správu nebo pro klienty. Při přípravě komunitního plánu (vč. analýzy celého území SO ORP Olomouc) města Olomouce pro léta 2016-2019 již bude zahrnuto celé území ORP Olomouc. Komunitní plán vytyčí prostor pro působení organizací poskytujících sociální služby pro občany ORP Olomouc. Plánování bude založeno na vzájemném dialogu a spolupráci těch, kteří sociální služby využívají, organizacemi, které sociální služby nabízejí a veřejnou správou, jež celý tento proces koordinuje a zároveň poskytování sociálních služeb významně finančně podporuje. Zpracovaný komu-

	nitní plán umožní vznik k dalším výstupů např. katalog poskytovatelů sociálních služeb ve SO ORP Olomouc, který usnadní klientům i veřejné správě se orientovat v nabídce sociálních služeb.
Hlavní opatření	1. Vysvětlení důležitosti a nezbytnosti komunitního plánování sociálních služeb pro celé území ORP a změny stávající struktury KP ve vztahu k zapojení obcí 2. Sdružení finančních zdrojů alt. podání žádosti o dotace na zpracování komunitního plánu sociálních služeb pro území SO ORP Olomouc 3. Zpracování podkladové studie na přípravu plánu 4. Realizace procesu komunitního plánování rozvoje sociálních služeb na celé území ORP Olomouc s využitím poznatků a zkušeností s komunitním plánováním sociálních služeb na území města Olomouce. 5. Zajištění projednání vytvořeného komunitního plánu v obcích vč. zajištění alokace příslušných finančních zdrojů na podporu plánovaných služeb vč. úpravy pravidel pro poskytování finančních podpor a změn ve financování sociálních služeb 6. Vytipování vhodných dotačních titulů na financování investic budování nové infrastruktury, modernizaci stávajících prostor, zajištění bezbariérovosti, zajištění provozu a zlepšení kvality služeb
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1 Počet obcí zapojených do vytvoření komunitního plánu
Správce cíle	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce

Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb
Cíl 2.1	Vyšší využití stávajících kapacit sociálních služeb a zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb
Popis cíle	V současnosti se zvyšuje zájem o služby, které pomáhají udržet seniory déle v domácím prostředí a, které jsou pro ně z mnoha stránek sociálně přívětivější. O některých poskytovaných službách cílové skupiny (klienti, rodinní příslušníci, zástupci samospráv) nejsou dostatečně informovány a nemají tak přístup k potřebné službě, příp. o některé služby není, i přes vysoký přínos pro jejich uživatele, zájem (např. tísňová péče) a jejich kapacita není využívána. V současnosti vytvořené katalogy poskytovatelů sociálních služeb obsahují buď služby poskytované pouze na území města Olomouce nebo nabídku služeb z celého území Olomouckého kraje, kde vyhledávání vhodných služeb je pro mnoho klientů obtížné. Je navrženo zlepšení informovanosti o nabídce a přínosech stávajících nevyuží-

	vaných sociálních služeb. Bude vydán katalog sociálních služeb a vytvořena webová aplikace, která umožní přehledným způsobem vyhledávat sociální služby ve SO OPR Olomouc. Obce budou mít odkaz na tuto aplikaci přímo na svých webových stránkách. Poskytovatelé služeb budou moci údaje v aplikaci aktualizovat nebo tyto údaje budou aktualizovány vždy při tvorbě komunitního plánu.
Hlavní opatření	1. Definice kapacit sociálních služeb dle komunitního plánu 2. Provozba a spolupráce s obdobnými „katalogy“ v regionu (kraj, město Olomouc, Prostějov, Přerov...) 3. Realizace projektu „Katalog sociálních služeb“ vč. financování 4. Vytvoření tištěné a elektronické verze vč. odkazů na katalog z webových stránek obcí 5. Zajištění provozní fáze aktualizace katalogu
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.1. Katalog sociálních služeb
Správce cíle	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce
Problémový okruh 2	Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb
Cíl 2.2	Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory
Popis cíle	V současnosti je evidována nedostatečná kapacita u terénní pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a u odlehčovacích služeb pro seniory. Je zřejmé, že poptávka po tomto typu sociálních služeb bude s celkovým stárnutím populace dále narůstat. V souladu s výstupy, které budou projednány v rámci komunitního plánování v ORP Olomouc, bude vytvořena a rozšířena síť sociálních služeb formou registrovaných terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené, tj. sociální služby budou pomáhat seniorům v jejich přirozeném sociálním prostředí zvládat běžné úkony péče o svou osobu a domácnost, zprostředkovávat jejich kontakt se společenským prostředím a pomáhat jim při prosazování práv a zájmů.
Hlavní opatření	1. Definování obcí a území, kde budou poskytovány vybrané sociální služby v návaznosti na výstupy z komunitního plánu ORP Olomouc 2. Stanovení podmínek pro poskytování sociálních služeb 3. Souhlas obcí se zajištěním materiálně-technických a finančních podmínek provozu vybraných služeb 4. Vznik a poskytování služeb

	5. Síťování poskytovaných služeb (např. spolupráce při nabídce služeb, marketingu, využití prostor a techniky aj.). 6. Evaluace kvality a efektivity poskytovaných služeb 1x ročně
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.2 Nová kapacita pečovatelské služby 2.3 Nová kapacita služeb osobní asistence 2.4 Nová kapacita sociálně aktivizačních služeb 2.5 Nová kapacita sociálně odlehčovacích služeb pro seniory
Správce cíle	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce

4.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Malá spolupráce při poskytování sociálních služeb v ORP Olomouc		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	SPOLEČNÝ KOMUNITNÍ PLÁN		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální služby statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Komunitní plán vytyčí prostor pro působení organizací poskytujících sociální služby na území SO ORP Olomouc, optimalizuje služby pro ty, kteří sociální služby využívají a veřejnou správou, jež celý tento proces koordinuje a zároveň poskytování sociálních služeb významně finančně podporuje. Vytvořený komunitní plán stabilizuje situaci v sociálních službách a umožní jejich rozvoj ve střednědobém horizontu.		
Metodika a výpočet:	Zpracovaný a aktualizovaný komunitní plán pro celé území ORP Olomouc.		
Zdroj čerpání dat:	Údaj odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouce		

Indikátor výstupu

Cíl	Rozšíření komunitního plánování na celé území ORP Olomouc
Číslo indikátoru	1.1
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO VYTVOŘENÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		40	40
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Komunitní plán vytváří prostor pro působení organizací poskytujících sociální služby pro občany ORP Olomouc a pomůže těm, kteří sociální služby využívají a organizacemi, které sociální služby nabízejí a veřejnou správou, jež celý tento proces koordinuje a zároveň poskytování sociálních služeb významně finančně podporuje. Vytvořený komunitní plán stabilizuje situaci v sociálních službách a umožní jejich rozvoj ve střednědobém horizontu.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které souhlasí se zpracováním komunitního plánu sociálních služeb na jejich území a souhlasí podporou při realizaci opatření schváleného komunitního plánu. Vyjádřený souhlas se rozumí usnesení zastupitelstva, příp. jiné relevantním vyjádření statutárního zástupce obce.		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán sociálních služeb pro území ORP Olomouc		

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SÍTĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální služby statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Je navrženo zlepšení informovanosti o nabídce a přínosech stávajících nevyužívaných sociálních služeb za tímto účelem bude vydán katalog sociálních služeb s webovou aplikací, kde bude nabídka aktuálních služeb. V souladu s výstupy, které budou projednány v rámci komunitního plánování ve SO ORP Olomouc bude navýšena kapacita a vytvořena síť sociálních služeb formou registrovaných terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené. Úspěšnost spolupráce při vydání a provozu katalogu sociálních služeb a		

	při vytváření sítě služeb na území SO ORP je zapojení obcí. Měřítkem úspěšnosti je počet spolupracujících obcí ORP, které budou spolupracovat při vytvoření či realizaci katalogu a při vytváření sítě sociálních služeb pro jejich občany.
Metodika a výpočet:	Jedná se o součet počtu obcí zapojených do realizace katalogu sociálních služeb v ORP Olomouc a/nebo počtu obcí, které podporují rozšíření kapacity terénních a ambulantních služeb na svém území. Výpočet: výčet obcí zapojených prostřednictvím zařízení sociálních služeb do katalogu a sítě, usnesení zastupitelstva obce o zapojení do sítě soc. služeb
Zdroj čerpání dat:	Údaj odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouce

Indikátor výstupu

Cíl	Vyšší využití stávajících kapacit sociálních služeb a zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	KATALOG SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	1	1
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	Je navrženo zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb tím, že bude vydán katalog sociálních služeb s webovou aplikací, která umožní přehledným způsobem vyhledávat sociální služby ve SO ORP Olomouc. Obce budou mít odkaz na tuto aplikaci přímo na svých webových stránkách. Poskytovatelé služeb budou moci údaje v aplikaci aktualizovat. V daném časovém horizontu bude možné vytvořenou verzi dále rozvíjet např. ve verzi pro mobilní telefony		
Metodika a výpočet:	Počet vytvořených Katalogů sociálních služeb zahrnujících tištěnou i elektronickou verzi (nejedná se o počet vydaných kusů).		
Zdroj čerpání dat:	Údaje zpracovatele katalogu, OSV MMOI, webové stránky obcí		

Indikátor výstupu

Cíl	Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory
Číslo indikátoru	2.2
Název indikátoru	NOVÁ KAPACITA PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V souladu s výstupy, které budou projednány v rámci komunitního plánování ve SO ORP Olomouc bude navýšena kapacita a vytvořena síť sociálních služeb formou registrovaných terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené tj. sociální služby budou pomáhat seniorům v jejich přirozeném sociálním prostředí zvládat běžné úkony péče o svou osobu a domácnost, zprostředkovávat jejich kontakt se společenským prostředím a pomáhat jim při prosazování práv a zájmů. Kapacita pečovatelské služby byla 1924 klientů a byla využita v r. 2013 na 100%.		
Metodika a výpočet:	Jedná se o navýšenou kapacitu pečovatelské služby a služeb osobní asistence organizací poskytujících pečovatelskou službu v území oproti kapacitě organizací poskytujících tuto službu v území v roce roku 2013. Výpočet: navýšení kapacity dle registrace služby (nově registrovaná kapacita).		
Zdroj čerpání dat:	Organizace poskytující služby dané služby v území např. Charita, Pomádol apod.		

Indikátor výstupu

Cíl	Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	NOVÁ KAPACITA SLUŽEB OSOBNÍ ASISTENCE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V souladu s výstupy, které budou projednány v rámci komunitního plánování ve SO ORP Olomouc bude navýšena kapacita a vytvořena síť sociálních služeb formou registrovaných terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené tj. sociální služby budou pomáhat seniorům v jejich přirozeném sociálním prostředí zvládat běž-		

	né úkony péče o svou osobu a domácnost, zprostředkovávat jejich kontakt se společenským prostředím a pomáhat jim při prosazování práv a zájmů. Kapacita služby osobní asistence byla 129 klientů a byla využita na 100%.
Metodika a výpočet:	Jedná se o navýšenou kapacitu služeb osobní asistence organizací poskytujících pečovatelskou službu v území oproti kapacitě organizací poskytujících tuto službu v území v roce roku 2013. Výpočet: navýšení kapacity dle registrace služby (nově registrovaná kapacita).

Indikátor výstupu

Cíl	Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	2.4		
Název indikátoru	NOVÁ KAPACITA SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V souladu s výstupy, které budou projednány v rámci komunitního plánování ve SO ORP Olomouc bude navýšena kapacita sociálně aktivizačních služeb. Kapacita sociálně aktivizačních služeb pečovatelské služby v r. 2013 byla 486 klientů a byla 100% vytížena.		
Metodika a výpočet:	Jedná se o navýšenou kapacitu sociálně aktivizačních služeb u organizací poskytujících tuto službu v území v roce roku 2013. Výpočet – navýšení kapacity dle registrace služby (nově registrovaná kapacita).		
Zdroj čerpání dat:	Organizace poskytující služby dané služby v území např. Charita, Spolu Olomouc, Maltéžská pomoc, Tyflocentrum, Oblastní unie neslyšících, Mana a Židovská obec		

Indikátor výstupu

Cíl	Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	2.5		

Název indikátoru	NOVÁ KAPACITA ODLEHČOVACÍCH SLUŽEB PRO SENIORY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V souladu s výstupy, které budou projednány v rámci komunitního plánování v ORP Olomouc, bude navýšena kapacita odlehčovacích služeb pro seniory. Kapacita sociálně aktivizačních služeb pečovatelské služby v r. 2013 byla 486 klientů, kapacita služby osobní asistence byla 333 klientů)		
Metodika a výpočet:	Jedná se o navýšenou kapacitu odlehčovacích služeb pro seniory u organizací poskytujících tuto službu v území v roce roku 2013. Výpočet – navýšení kapacity dle registrované služby (nově registrovaná kapacita)		
Zdroj čerpání dat:	Organizace poskytující služby dané služby v území např. odlehčovací služby na v Hospici na Sv. Kopečku		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Dosud nestanoveno.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšíření komunitního plánování na celé území ORP Olomouc	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce
2.1	Vyšší využití stávajících kapacit sociálních služeb a zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce
2.2	Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb, pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory	Náměstek pro sociální oblast statutárního města Olomouce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Společný komunitní plán	Pracovník pro MOS, MMOI
1.1	Počet obcí zapojených do vytvoření komunitního plánu	Pracovník pro MOS, MMOI
2.	Počet obcí zapojených do sítě sociálních služeb	Pracovník pro MOS, MMOI
2.1	Katalog sociálních služeb	Pracovník pro MOS, MMOI
2.2	Nová kapacita pečovatelské služby	Pracovník pro MOS, MMOI
2.3	Nová kapacita osobní asistence	Pracovník pro MOS, MMOI
2.4	Nová kapacita sociálně aktivizačních služeb	Pracovník pro MOS, MMOI
2.5	Nová kapacita odlehčovacích služeb pro seniory	Pracovník pro MOS, MMOI

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformu-

lování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčního plánu

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projek-

toový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Pro oblast sociálních služeb byla definována následující vize: ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin.

V rámci návrhové části byl identifikován problémový okruh 1. Malá spolupráce při poskytování sociálních služeb v ORP Olomouc, v kterém je řešen cíl:

1.1 Rozšíření komunitního plánování na celé území ORP Olomouc, kdy ve střednědobém horizontu bude vytvořen komunitní plán pro celé území SO ORP Olomouc.

Dále byli v rámci problémového okruhu č. 2 Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb řešeny tyto cíle:

2.1 Vyšší využití stávajících kapacit sociálních služeb a zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb. Při naplňování cíle bude vydán katalog sociálních služeb a vytvořena webová aplikace, která umožní přehledným způsobem vyhledávat sociální služby ve SO OPR Olomouc. Obce budou mít odkaz na tuto aplikaci přímo na svých webových stránkách.

2.2 Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory. V rámci bude vytvořena a rozšířena síť sociálních služeb formou registrovaných terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené

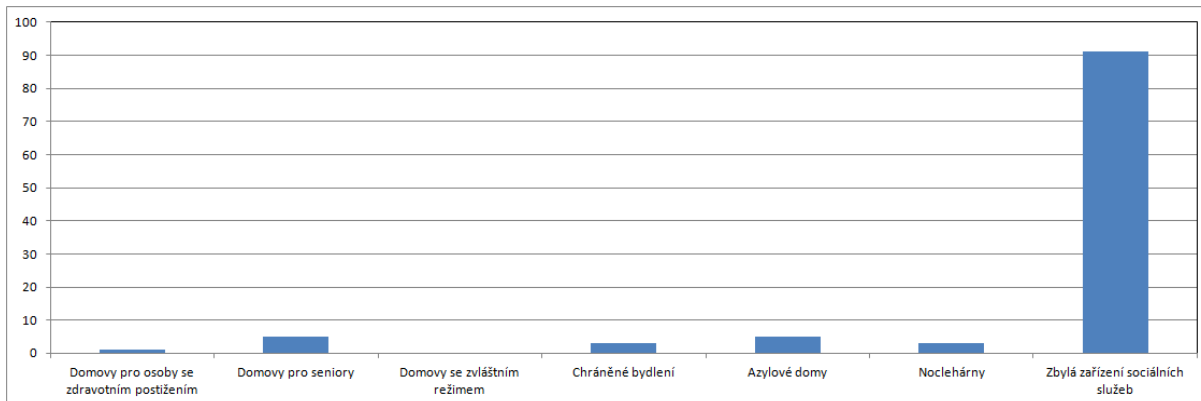
Ke každému problémovému okruhu a cíli byl stanoven monitorovací indikátor/indikátory, na základě jehož bude sledován pokrok a úspěšnost nastavené strategie. Každý cíl má svého správce cíle (gestora), který bude zajišťovat dohled nad jeho naplňováním.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

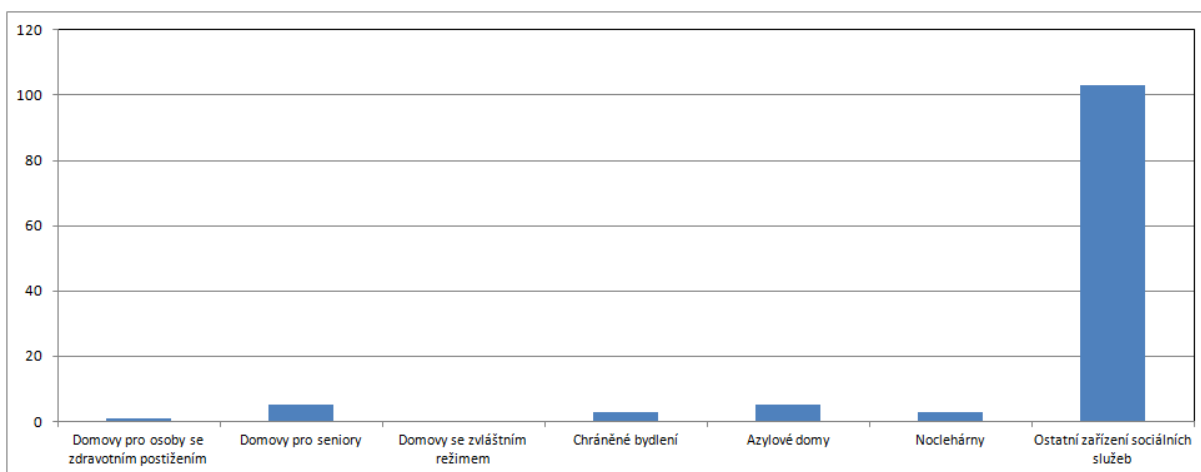
V měsíci srpnu 2014 byla zpracována vize. Následující měsíc byly pracovním týmem definovány problémové okruhy a stanoveny cíle, které byly ověřeny na jednání fokusní skupiny (24.9.2014), kde byli zastoupeni zástupci starostů (starosta obce Hlušovice, starostka města Náměště na Hané a náměstek pro oblast školství města Olomouce) a členové pracovního týmu. S odbornými pracovníci odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouce (MMOI) byly problémové okruhy a cíle projednány během samostatné individuální konzultace před jednáním fokusní skupiny. Zpracování popisu cílů provedl pracovní tým v říjnu 2014. Navržené cíle byly zaslány k připomínce vedoucímu odboru soc. věcí a vedoucímu oddělení sociálních služeb odboru sociálních věcí MMOI. Monitorovací indikátory výstupu (pro měření cílů) a indikátory výsledku (pro měření problémového okruhu) byly zpracovány pracovním týmem v listopadu 2014. K indikátorům se mohli vyjádřit odborní pracovníci odboru sociálních věcí. V prosinci 2014 byla do strategie zpracována obecná část akčního plánu a pravidla pro řízení strategie. Návrhová část jako celek byla zaslána k připomínce k pracovníkům soc. věcí MMOI.

4.5. Přílohy k tématu 2.:sociální služby

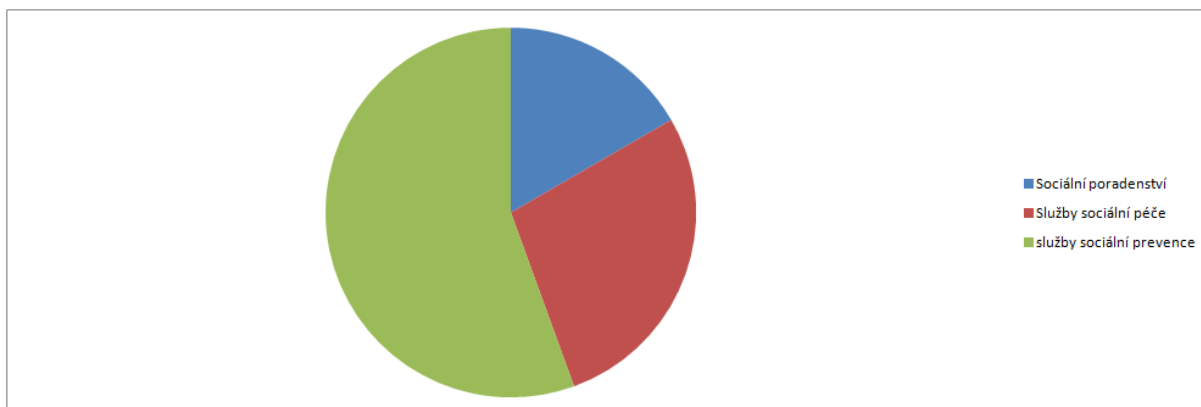
4.5.1. Příloha č. 1 – Graf č. 1 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

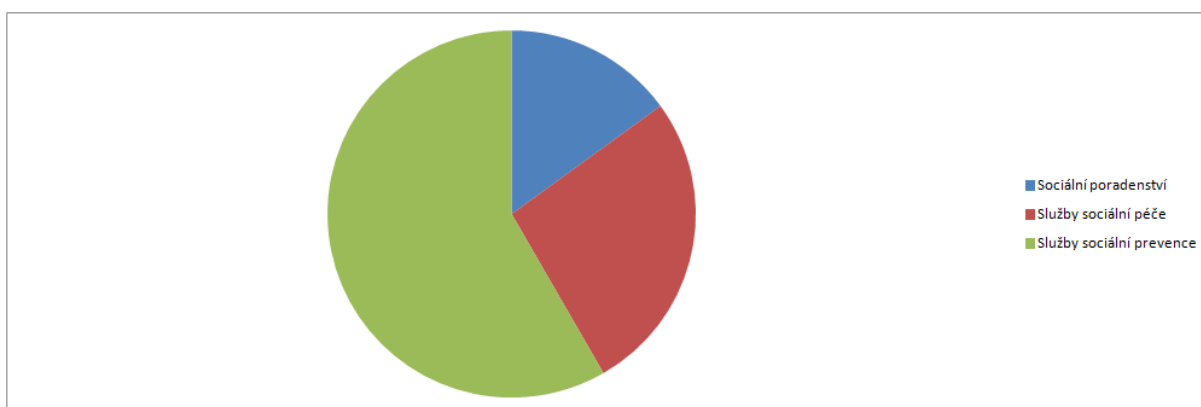
4.5.2. Příloha č. 2 - Graf č. 2 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

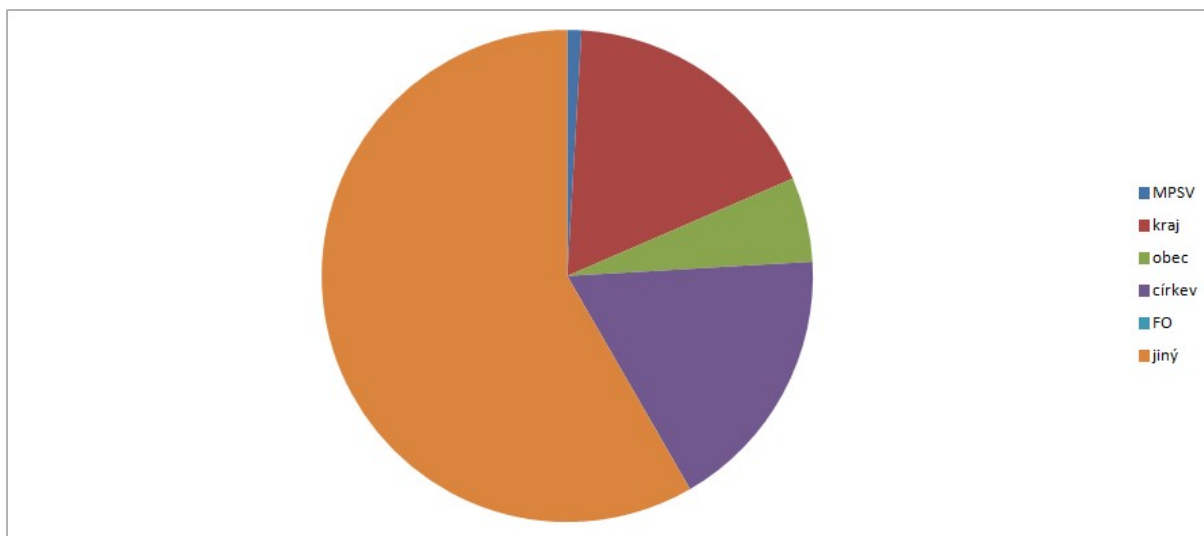
4.5.3. Příloha č.3 - Graf č. 3 Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

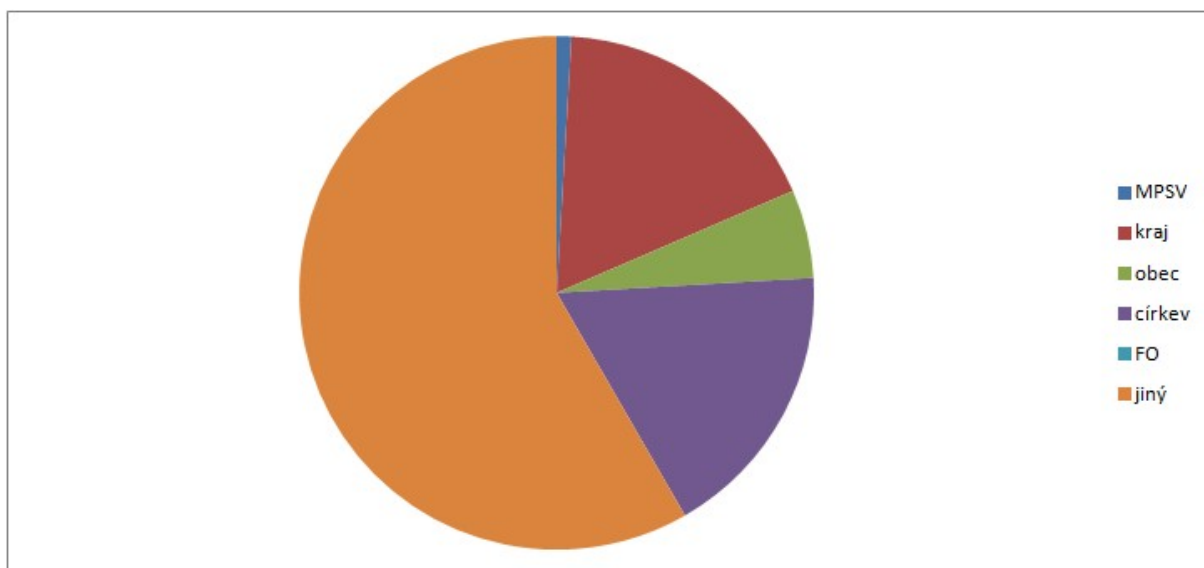
4.5.4. Příloha č. 4 - Graf č. 4 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

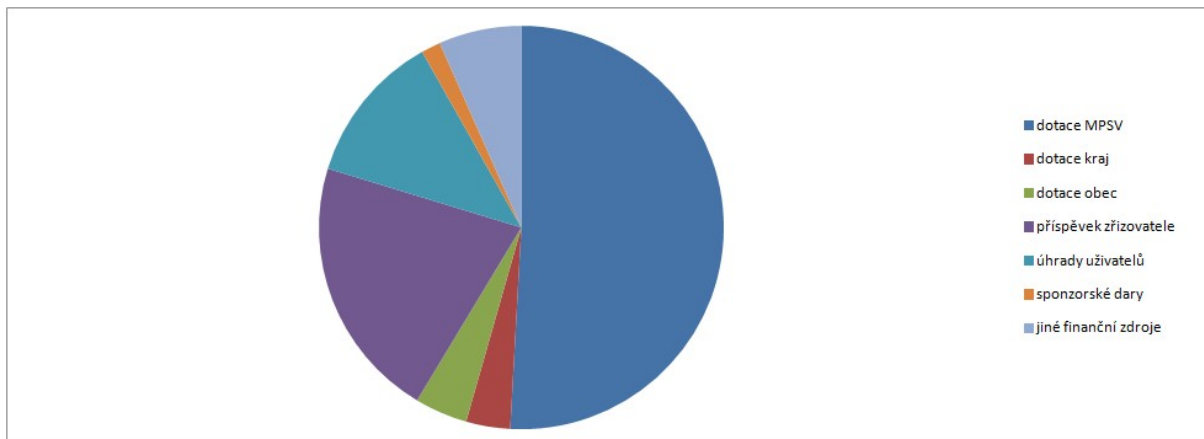
4.5.5. Příloha č. 5 - Graf. č 5 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

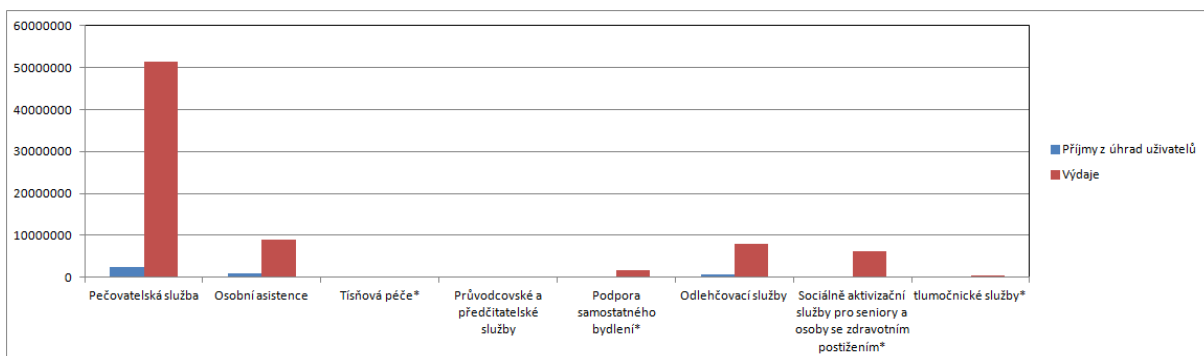
4.5.6. Příloha č.6 - Graf. č 6 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

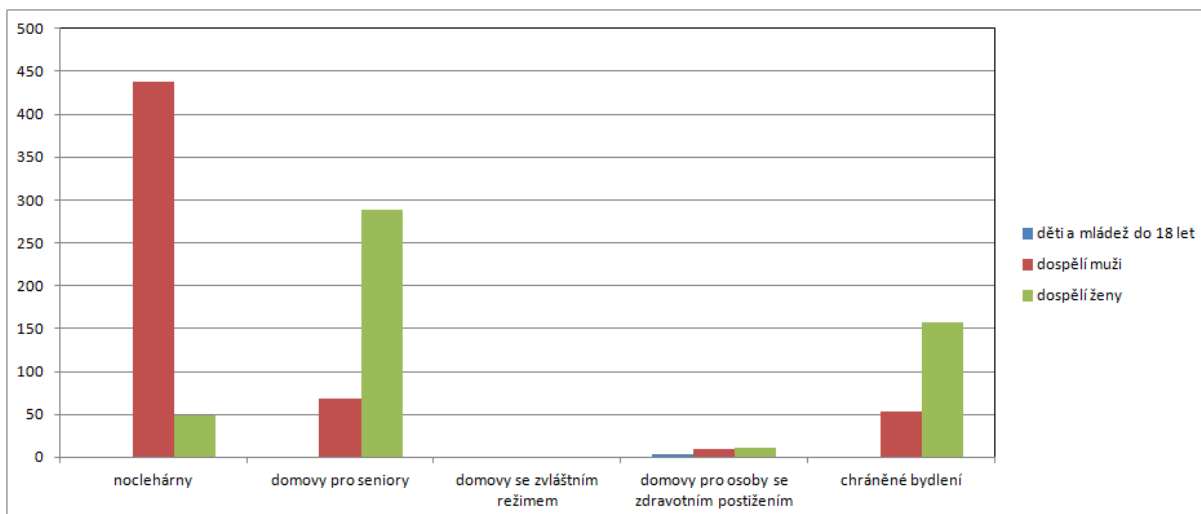
4.5.7. Příloha č.7 - Graf. č 7 Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

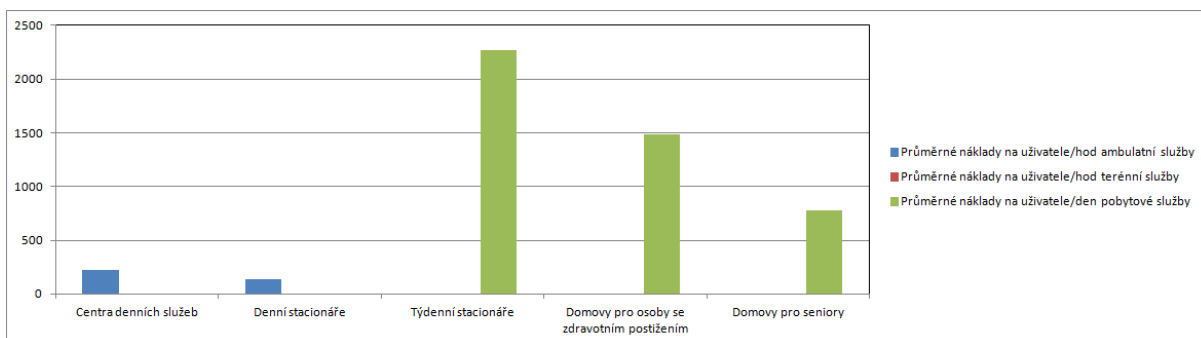
Příloha č.8 - Graf. č 8 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

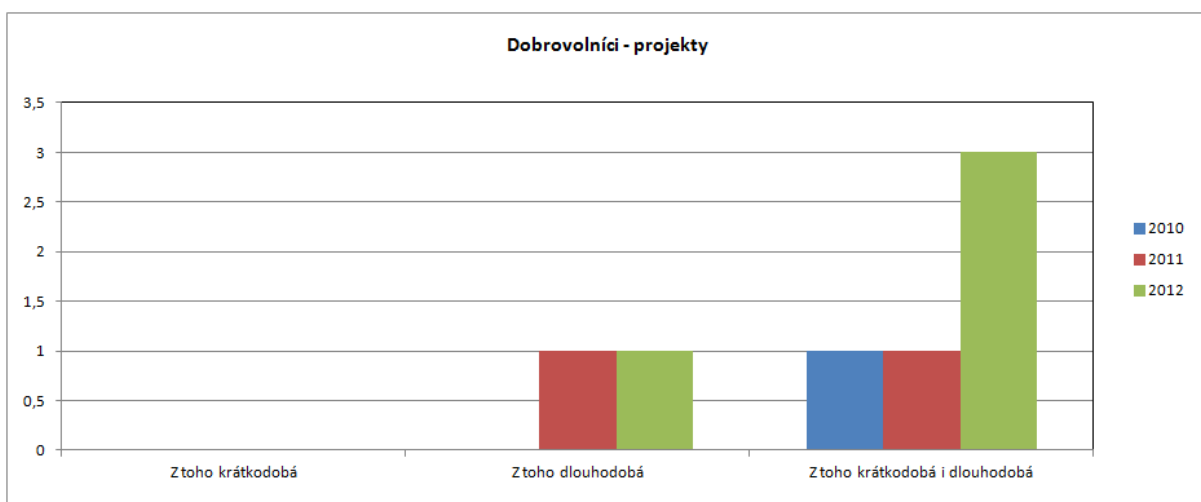
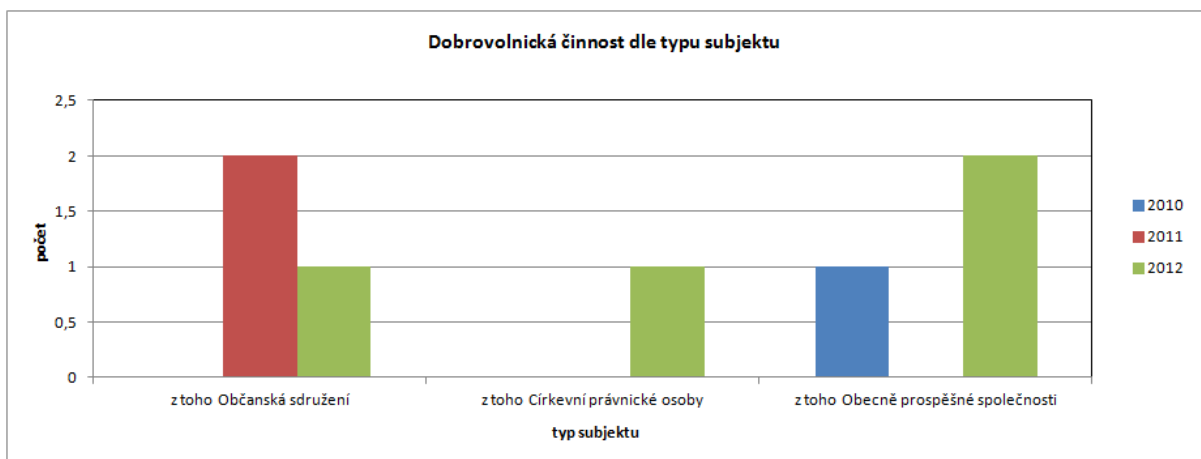
4.5.8. Graf. č 9 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

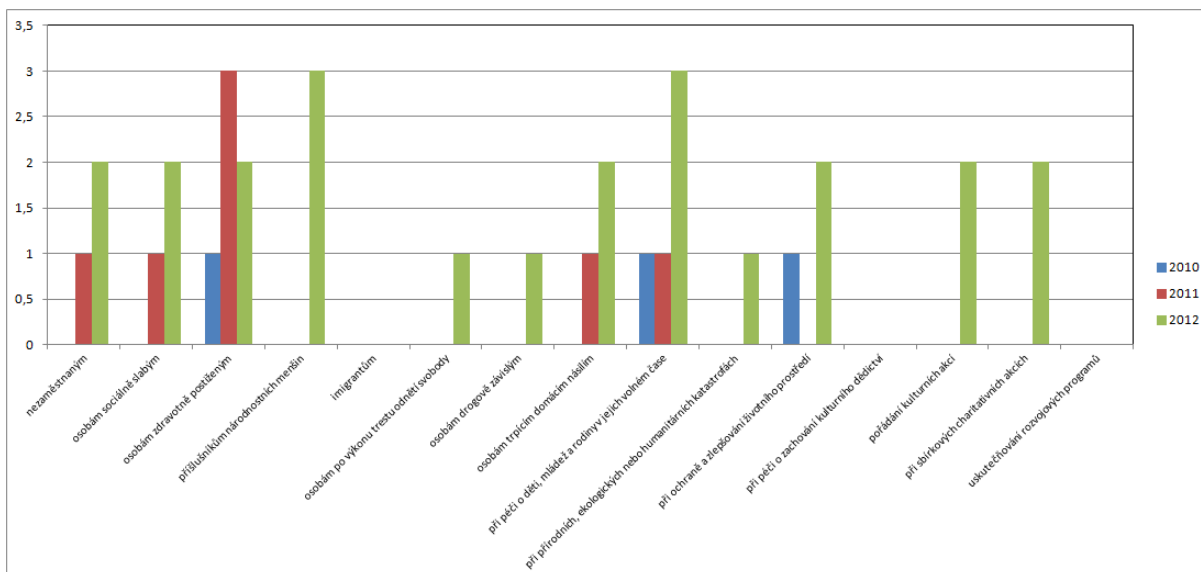
4.5.9. Příloha č. 10 - Graf. č 10 Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

4.5.10. Příloha č.11 - Graf. č 11 Dobrovolnická činnost v ORP

4.5.11. Příloha č.12 - Graf. č 12 Typy dobrovolnických projektů v ORP

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,

odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění

Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění

NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky

Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění

Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění

Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění

Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění

Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění

Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Při setkáních se starosty při vyplňování dotazníků byly probírány následující okruhy v oblasti odpadového hospodářství:

1) Dostupnost nádob na separovaný odpad v obci?

→ pytle na separ. odpad v domácnostech mají ve 2 obcích

→ budou zahušťovat ve 12 obcích (problém najít vhodné místo v obci)

2) Jaká je dostupnost sběrného dvora a sběrných míst pro ukládání odpadů (kde je nejbližší sběrný dvůr?)

→ sběrný dvůr připravují v Nákle, Lutíně, Velké Bystřici, Bělkovicích – Lašanech

3) Máte problém s černými skládkami ?

→ minimálně, téměř vymizely uvádí 10 obcí

→ občas se něco najde v 5 obcích

→ nepřetržitý problém má 1 obec

→ ano opakovaně 7 obcí (živnostníci 1)

→ problém s příkopami 2 obce (starostové uvádí, že to nedělají místní)

4) Jaká je dostupnost zařízení na využití nebo odstranění odpadu (na biologický odpad, sběrného dvora, stavební odpad, skládky komunálního odpadu)

→ kompostárna **Křelov**: Horka nad Moravou 3 km,

Kompostárna **Kralice na Hané**: Dub nad Moravou 8 km, Věrovany 12 km

→ sběrný dvůr **Olomouc**: Ústín 8 km, Majetín 16 km, Luběnice 13 km, Loučeny 21 km, Křelov – Břuchotín 7 km, Samotišky 8 km, Příkazy 11 km, Horka nad Moravou 7 km, Skrbeň 10 km,

Sběrný dvůr v **Přáslavicích** mohou využívat obce: Daskabát 4,5 km, Velká Bystřice 3 km, Bystrovany 7 km, Mrsklesy 2 km, Bukovany 5 km, Hlubočky 5 km, Velký Újezd 10 km, Doloplazy 4 km, Svěsedlice 3 km,

Sběrný dvůr **Bohuňovice** mohou využívat obce: Bělkovice – Laštany 3 km

Sběrný dvůr **Brodek u Přerova** využívá také obec: Dub nad Moravou 2 km,

5) Máte problém s financováním odpadového hospodářství

→dotují 3 obce

→motivovat občany k většímu třídění by chtěly 3 obce.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce.

Mikroregion Bystřička - vybudování společné kompostárny a sběrného dvora v Přáslavicích

Mikroregion Království - společný nákup kompostérů

Mikroregion Litovelsko - skládka odpadů vlastněná zájmovým sdružením obcí

Mikroregion Košířsko - společný informační materiál ke třídění odpadů

Spolupráce obcí Příkazy, Náklo a Střeň na vybudování kompostárny

Mikroregion Olomoucko - příprava pro vybudování překládací stanice KO pro dopravu na ZEVO v Olomouci

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Komentář: Údaje v tab. 5.1a) vycházejí z informací, které byly získány od obcí z dotazníku nebo tel. dotazů. Ne od všech obcí se podařilo získat všechny požadované údaje a některé údaje nebyly vyplněny přesně (např. cena za svoz separovaného odpadu) a u některých údajů od obcí nelze vyhodnotit jejich správnost.

V území ORP Olomouc se nachází 45 obcí. Z těchto obcí poplatky od občanů nevybírá vojenský újezd Libavá a obec Mrsklesy (Mrsklesy mají vlastní skládku). Dále dvě obce účtují poplatek za svoz odpadů podle počtu vyvezených popelnic (Doloplazy, Liboš).

Průměrná výše místního poplatku, kterou obce účtují od občanů v r. 2014 je 402 Kč/dospělého občana, obce doplácí na likvidaci odpadů v průměru 67 Kč/občana. Celkové průměrné náklady na odstranění či využití odpadů přepočtené na 1 občana jsou ve výši 469 Kč/občana (součet poplatku od občana a doplatek obce).

Nejvyšší poplatek na dospělého občana je hrazen v Olomouci - 660 Kč/občana +doplatek města 251 Kč/občana. Z obcí, kde vybírají od občanů poplatky za svoz nejnižší platí obec Liboš - v přepočtu vychází 213 Kč/občana (využívá známky na popelnicích).

Průměrně obce vybírají poplatek ve výši 412 Kč/dospělého občana. Tento poplatek většinou nepokrývá všechny náklady na likvidaci odpadů a tak obce doplácí ze svého rozpočtu přičemž průměrný doplatek je 74 Kč/občana.

V r. 2012 průměrné náklady na oddělený sběr papíru v ORP (992-2 502 Kč/t) byly výrazně nižší než průměrné hodnoty za ČR (4 296,8 Kč/t) a hodnoty za Olomoucký kraj (2 486 Kč/t).

V r. 2012 byly průměrné náklady na oddělený sběr plastů v ORP (2147-4 889 Kč/t) výrazně nižší než průměrné hodnoty za ČR (7 764 Kč/t) a hodnoty za Olomoucký kraj (4 970 Kč/t).

V r. 2012 byly průměrné náklady na oddělený sběr skla v ORP (336-1221 Kč/t) výrazně nižší než průměrné hodnoty za ČR (1 986 Kč/t) a hodnoty za Olomoucký kraj (1 615 Kč/t).

V území působí 7 svozových společností:

- Technické služby města Olomouce, a.s. (19 obcí)
- Remit s.r.o. (14 obcí)
- van Gasenwinkel, a.s. (5 obcí)
- SITA CZ, a.s. (3 obce)
- ASA (1 obec)
- TS Přerov, a.s.
- Ekos Unimed Medlov, s.r.o. (2 obce)

Tyto svozové společnosti (mimo TSMOI) svážejí také odpady v okolních ORP, kde průměrné ceny za svoz se nepodařilo zjistit.

Svozové společnosti účtují obcím v průměru 1 176 Kč/t svezeneho směsného komunálního odpadu a 2 619 Kč/t svezeneho tříděného separovaného odpadu.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab.č. 5.1: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby města Olomouce a.s.	Chelčického	Olomouc-Hodolany	500496	1420,00	1420,00	O
2.	Technické služby města Olomouce a.s.	U Panelárny, Chválkovice	Olomouc	500496	1420,00	1420,00	O

3.	Technické služby města Olomouce a.s.	třída Míru (za hřbitovem)	Olomouc-Neředín	500496	1250,00	1250,00	O
4.	REMIT s.r.o.	Štěpánov	Štěpánov	505161	420,00	168,00	S
5.	REMIT s.r.o.	6. května 109	Bohuňovice	500852	410,00	287,00	S

Zdroj: vlastní šetření

Na území ORP se nachází 4 sběrné dvory, které jsou registrované KÚ Olomouckého kraje. Dva jsou umístěny v Olomouci, jsou provozovány TSMO a slouží pouze občanům Olomouce (cca 100 tis. obyvatel). Další sběrné dvory jsou umístěny v severní části území ORP v obcích Štěpánov a Bohuňovice (cca 6 tis. obyvatel), které provozuje firma Remit. Kapacita sběrných dvorů je dostatečná. Centrální a severní část ORP je tedy sběrnými dvory vykryta, ale východní, jižní a západní část území, sběrnými dvory nedisponuje. Občané ostatních obcí využívají pouze dvakrát do roka "sběrné soboty" pro odložení velkoobjemového odpadu. Občané by uvítali průběžnou možnost ukládání nepotřebného velkoobjemového odpadu. Pro obce je však provoz této služby finančně náročný, a tak ji občanům poskytují.

Tab.č. 5.2: Sběrná místa na území ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Obec Grygov	V Podlesí	Grygov	501841	50,00	50,00	O	
2.	Obec Dub nad Moravou	Sokolská 268	Dub nad Moravou	501794	dle potřeby		o	jen pro bioodpad
3.	Obec Dub nad Moravou	Bolelouc 533	Bolelouc	501794	dle potřeby		o	jen pro bioodpad
4.	Obec Náměšť na Hané		Náměšť na Hané	504505			o	elektroodpad
5.	Obec Přáslavice	Přáslavice 341	Přáslavice	552411	960,00	768,00	o	místo má parametry sběrného dvora, ale není v evidenci KÚ

6.	Obec Těšetice	Těšetice 200	Těšetice	505269			o	železo, papír, velkoobjemový odpad, co 3 měsíce odváží technické služby
7.	Obec Velký Týnec	Za zdravotním střediskem	Velký Týnec	505650	780,00	780,00	o	jen pro bioodpad
8.	Obec Velký Týnec	U rybníka	Vsisko	505650	390,00	390,00	o	jen pro bioodpad
9.	Obec Velký Týnec	U obecního úřadu	Čelechovice	505650	390,00	390,00	o	jen pro bioodpad
10.	Obec Velký Týnec	U ČOV	Velký Týnec	505650	324,00	324,00	o	stavební suť
11.	Obec Věrovany	Věrovany 124	Věrovany	552119	180,00	180,00	o	jen pro bioodpad
12.	Obec Velká Bystřice	Zámecké náměstí 79	Velká Bystřice	505609			o	velké kontejnery, které se po naplnění vyvezou

Zdroj: vlastní šetření

Sběrná místa, kde občané mohou odkládat nejrůznější odpady (nejčastěji bioodpad, stav. suť, elektroodpad, velkoobjemový odpad) jsou v 8 obcích. V některých obcích je i několik sběrných míst. Většinou se jedná se o kontejnery, které se po naplnění vyvázejí. V Přáslavicích byl vybudován sběrný dvůr, ale protože není registrován KÚ tak je uveden jako sběrné místo. Toto sběrné místo je využíváno mimo Přáslavice také okolními obcemi (Doloplazy, Daskabát, Svěsedlice). Sběrná místa slouží cca 17 000 obyvatelům.

Obcí, kde se nachází sběrný dvůr (3) a kde se nachází sběrné místo (8) je dohromady 11 a slouží celkem cca 123 000 občanům. Ve velkém počtu obcí (34 obcí s počtem obyvatel cca 39 tis.) není ani sběrný dvůr a sběrné místo občané nemají možnost jiný než SKO a odpad ze separovaného sběru odevzdat, což napomáhá tendenci vytváření černých skládek a množství SKO se nedaří snižovat. Obce jsou si toho vědomi a obec Příkazy, Náklo a Střeň využívají sběrné místo v Příkazích a společně začaly budovat kompostárnu.

Tab.č. 5.3: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky (jsou uváděny typy odpadů, které dle tel. dotazu provozovatel uvedl)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	KOVOs To-vačov v.o.s.	Hněvotínská	Olomouc 2	500496			S	kovové odpady telefon nefunguje
3	Austrian Recycling s.r.o.	Libušina ulice 342/97	Olomouc	500496	600	180	S	papír, sklo
6	CENTRA CZ s.r.o - provoz	Slatinická 46	Lutín	503657	50000	25000	S	kovové odpady
7	FOUNDEIK TRADING s.r.o.	Nádražní 588	Hlubočky	502146	5200	5720		kovové odpady
	SITA CZ a.s.	Na Šibeníku 3	Olomouc					odpady z těžby, nebezpečné odpady
	Stolička Vladimír	Průmyslová 1	Olomouc Holice		40000	20000		kovové odpady
	Žoch Jiří, Ing	Olomoucká 34	Horka nad Moravou	502545			S	autovraky 600 autovraků ročně
	RESTA s.r.o.	Holice	Olomouc-Holice	500496	50000	30000		stavební odpady, kámen
	Hofa - Hofman, s.r.o.	Na zákopě 688	Olomouc - Chválkovice		30100	-		Kovošrot otevřena od 02/2014, nejsou schopni určit naplněnost kapacity. Roční kapacita 30 000 t železného šrotu a barevných kovů , 100 t/rok akumulatorů
	Kovošrot Olomouc,	Babičkova 4	Olomouc		8000	2400		kovové odpady

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky (jsou uváděny typy odpadů, které dle tel. dotazu provozovatel uvedl)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
	s.r.o.							

Zdroj: vlastní šetření

V území je dostatečný počet výkupen odpadů, které vykupují odpady všeho druhu. Jejich rozmístění po území je dostatečné a nekoncentrují se pouze na území Olomouce. Kapacity výkupen jsou dostatečné a jejich využití je většinou nižší než celková roční kapacita. Riziko výkupen je, že může nastat období, kdy nebude pro odpad odbyt nebo bude výkup kovů legislativně zakázán, tak bude nutné budovat náhradní síť pro odevzdání odpadů.

Tab.č. 5.4a:Třídící linky na území ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O- obec, S – soukromá osoba)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	Technické služby města Olomouce, a.s.	U Panelárny	Olomouc	500496	2 500	2 500	O	kapacita: plasty 150 kg/hod
2	SITA, a.s.	U Panelárny 456	Olomouc	500496	Nelze zjistit	Nelze zjistit	S	pouze lis na papír
3	van Gase-nwinkel, a.s.	K Mrázírnám 11	Olomouc	500496	Nelze zjistit	Nelze zjistit	S	nezodpovězeno
4	HOFA – HOFMAN, s.r.o.	Na Záko-pě	Olomouc	500496	provoz zatím pouhé 3 měsíce	provoz zatím pouhé 3 měsíce	S	výkup železného šrotu a barevných kovů, platnost do 31.8.2018
5	MAD papír, a.s.	Černovír	Olomouc	500496			S	třídění papíru

Zdroj: vlastní šetření

Třídící linky jsou lokalizovány v městě Olomouci. 3 z nich jsou vlastněny svozovými společnostmi. Svazové společnosti vozí odpad k třídění i mimo hranice SO ORP Olomouc.

Tab.č. 5.4b: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	JIVA TRADE s.r.o.		Prostějov	589250			S	třídírna papíru
2	REMIT s.r.o.	Uničovská 64	Šternberk	505188	3750		S	platnost do 30.9.2018
3	BXB Group s.r.o.	Křenovská 789	Kojetín	588491 - Hulín			S	
4	Technické služby města Přerova, s.r.o.	Na hrázi 3165/17	Přerov I - Město	511382 - Přerov			O	

Zdroj: vlastní šetření

Tab.č. 5.5: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby města Olomouce, a.s.	U Panelárny	Olomouc - Chválkoviice	500496	Olomouc, Bystročice, Bystrovany, Grygov, Horka nad Moravou, Charváty, Krčmaň, Křelov-Břuchotín, Loučany, Luběnice, Lutín, Majetín, Skrbeň, Suchonice, Těšetice, Toveř, Ústín, Velká Bystřice, Velký	O	pouze plasty

					Týnec		
2.	SITA, a.s.	U Pane- lárný 456	Olomouc	50049 6	Doloplazy, Drahanov- vice, Přáslavice	S	pouze lis na papír
3.	REMIT s.r.o.	Uničovská 65	Šternberk	50518 9	Bělkovice - Lašťany, Blatec, Bohuňovice, Dub nad Moravou, Hlubočky, Hlušovice, Kožušany - Tážaly, Liboš. Mrsklesy, Sa- motišky, Svěsedlice, Štěpánov, Velký Újezd, Věrovany	S	
4.	SITA, a.s.	Na Střelni- ci 633	Rapotín	54086 2	Doloplazy, Drahanov- vice, Přáslavice	S	
5.	van Gase- nwinkel, a.s.	K Mrazír- nám 11	Olomouc	50049 6	Bukovany, Daskabát, Dolany, Hněvotín, Libavá	S	
6.	Technické služby města Přerova, s.r.o.	Přerov - Žeravice	Přerov	51138 2	Tršice	O	

Zdroj: vlastní šetření

Největší svozová firma v ORP - TSMO (svoz pro 19 obcí ORP) provozuje v Olomouci třídící linku na plast. Další separovaný odpad je dodáván jiným zpracovatelům. Kapacitně linka je vytížena.

Druhá největší svozová firma v ORP - Remit má třídící linku v sousedním ORP Šternberk, kde třídí dovezený odpad ze 14 obcí z ORP Olomouc.

Třetí svozovou firmou je firma van Gasenwinkel (svoz z 5 obcí), která provozuje třídící linku v Olomouci.

SITA (3 obce) třídí v Olomouci pouze papír a zbývající odpady vozí do třídírny v Rapotíně.

Obec Slatinice obsluhuje společnost ASA, odpady netřídí v ORP, odváží se pouze odpady ze separovaného sběru do pobočky ASA v Prostějově.

Odpady z obce Tršice se vozí do TS města Přerova, které disponují třídící linkou.

Vcelku svozové firmy disponují třídícími linkami lokalizovanými na území ORP nebo mimo ORP, za účelem dosažení maximální míry využití separovaného odpadu. Třídící linky TSMO a TS Přerov jsou linky, které provozují společnosti vlastněné obcemi.

Tab.č. 5.6a: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Ing. Filip Hlavinka	areál zem. Družstva	Křelov-Břuchotín	554901	5000,00	5000	S	Kompostárna
2.	RESTA s.r.o.	Holice	Olomouc-Holice	500496	2000,00	400	S	Kompostárna
3.	Flenexa plus s.r.o..	Přáslavice 335	Přáslavice	552411	1000,00		O	Kompostárna Provoz od 2014

Zdroj: vlastní šetření

Tab.č. 5.6b: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Zemědělské družstvo Senice na Hané	Luděřov	Drahonovice-Luděřov	501751	3500,00	3500,00	S	Kompostárna
2	Ing. Filip Hlavinka	areál farmy - Kompostárna Polkovice	Polkovice	516899			S	Kompostárna

3	SPRESO s.r.o.	Sportovní 321	Kralice na Hané				S	Kompostárna
4	Technické služby Lipník nad Bečvou, a.s.	Loučská	Lipník n. B.	514705	600,00	600,00	OK	Kompostárna

Zdroj: vlastní šetření

Tab.č. 5.7: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1	Ing. Filip Hlavinka	areál farmy - Kompostárna Polkovice	Polkovice	516899	Tršice, Bukovany, Daskabát, Dolany, Hněvotín, Libavá, Bělkovice - Laštany, Blatec, Bohuňovice, Dub nad Moravou, Hlubočky, Hlušovice, Kožušany - Tážaly, Liboš. Mrsklesy, Samotišky, Svěsdlice, Štěpánov, Velký Újezd, Věrovany	S	Dle potřeby kompostárnu využívají obce se svozovou firmou: Remit, van Gasenwinkel.
2	Ing. Filip Hlavinka	areál zem. Družstva	Křelov-Břuchotín	554901	Doloplazy, Drahanovice, Přešlavice, Bukovany, Daskabát, Dolany, Hněvotín, Libavá, Bělkovice - Laštany, Blatec, Bohuňovice, Dub nad Moravou, Hlubočky, Hlušovice, Kožušany - Tážaly, Liboš. Mrsklesy, Samotišky, Svěsdlice, Štěpánov, Velký Újezd, Věrovany	S	Kompostárnu využívají obce Remit, SITA, van Gasenwinkel

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
3	SPRESO s.r.o.	Sportovní 321	Krasice na Hané	589659	Slatinice, Olomouc, Bystročice, Bystrovany, Grygov, Horka nad Moravou, Charváty, Krčmaň, Křelov-Břuchotín, Loučany, Luběnice, Lutín, Majetín, Skrbeň, Suchonice, Těšetice, Toveř, Ústín, Velká Bystřice, Velký Týnec	S	Kompostárnu využívají obce, pro které svážejí odpady TSMO a ASA
4	SITA a.s.	Na Střelnici 633	Rapotín	540862	Doloplazy, Drahanovice, Přáslavice	S	Kompostárnu využívají obce, pro které sváží odpady firma SITA

Zdroj: vlastní šetření

V ORP je jedna kompostárna postavená obcí Přáslavice, kterou provozuje firma Flexena plus s.r.o. Kompostárny Ing. Milan Hlavinka, Resta jsou soukromé a musejí soutěžit mezi sebou o BRO od svozových společností. BRO svozové společnosti vozí také do kompostáren mimo ORP Ing. Hlavinka v Polkovicích, SPRESO v Kralicích, SITA v Rapotíně nebo i dále v rámci ČR do bioplynových stanic ve Vyškově či ve Vysokém Mýtě.

Pravidelný svoz bioodpadu přímo od občanů nebo ze sběrných míst probíhá v Olomouci a Mrsklesích. Obec Příkazy buduje s obcemi Náklo a Střeň (sousední ORP Litovel) společnou kompostárnu. Obec Přáslavice vybudovala v r. 2014 svoji kompostárnu, kterou provozuje firma Flexona Plus s.r.o. a slouží obcím v mikroregionu Bystřička.

Tab.č.5.8a: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1	SITA a.s.	I. P. Pavlova 185/6	Olomouc	500496	750,00	904,00	Spalovna NO	S	v areálu FN Olomouc

Zdroj vlastní šetření

Tab.č. 5.8b: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno	582786	248000,00	206333,00	ZEVO OO	S/O
2	MEGA-WASTE - EKOTERM, s.r.o.	U Spalovny 6	Prostějov	589250	4000,00	3769,00	Spalovna NO	S

Zdroj: vlastní šetření

Tab.č. 5.9: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			

1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno	582786	Olomouc, Bystročice, Bystrovany, Grygov, Horka nad Moravou, Charváty, Krčmaň, Křelov-Břuchotín, Loučany, Luběnice, Lutín, Majetín, Skrbeň, Suchonice, Těšetice, Toveř, Ústín, Velká Bystřice, Velký Týnec; Bukovany, Daskabát, Dolany, Hněvotín, Libavá; Slatinice	S/O	
2.	SITA a.s.	I. P. Pavlova 185/6	Olomouc	500496	Olomouc	S	spalovna nebezpečného odpadu ze zdravotnictví

Zdroj: vlastní šetření

V Olomouci se nachází v areálu FNOI spalovna nebezpečných odpadů, kterou provozuje firma SITA. Z 25 obcí ORP vč. města Olomouc se vozí SKO do spalovny SAKO Brno (využívají svozové firmy TSMO, van Gansenwinkel a ASA). Překladiště odpadů jsou v Olomouci a v Prostějově. Městem Olomouc bude realizován projekt na vybudování nového velkokapacitního překladiště odpadů s lisem, které bude umístěno v Olomouci-Holicích.

Tab.č. 5.10a: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				

1.	LO Haná s.r.o.	Mrsklesy	Mrsklesy	554944	IO, OO	otevřená	S	
2.	Obec Bohuňovice	Moravská Loděnice	Bohuňovice	500852	OO	otevřená	O	

Zdroj: vlastní šetření

Tab.č. 5.10b: Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklád- ky z hledis- ka ukláda- ných od- padů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozova- tel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	EKO-UNIMED s.r.o.	Medlov 187	Medlov	552372	OO	otevřená	O	
2.	Skládka sdru- žení obcí (skupiny S- 003)	Senice na Hané	Senice na Hané	505081	OO	otevřená	O	
	TS Přerov, a.s.	Přerov - Žeravice	Přerov	511382	OO	otevřená	O	Využívá 1 obec Tršič- ce
	AVE Lipník, zájmové sdružení	Loučská 1411	Lipník n.B.	514705	OO	momentálně má dosta- tečnou ka- pacitu na 10 až 15 let	S	aktuální celková kapacita 127 000 m3, tato skládky není ob- cemi ORP využívána
	SITA CZ a.s.	Odpadové hospodář- ství Němčice nad Hanou, Sita CZ, k.ú. Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	589756	S-OO + (S- NO)	v provozu, platnost neomezena	S	projekto- vaná ka- pacita skládky (m3): 1 807 000

Zdroj: vlastní šetření

Tab. 5.11: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	LO Haná s.r.o.	Mrsklesy	Mrsklesy	554944	Mrsklesy, Olomouc, Bystročice, Bystrovany, Blatec, Dub n. Moravou, Hlubočky, Kožušany-Tážaly, Mrsklesy, Svěsedlice, Velký Újezd, Věrovany	S	TSMO využívají sklárku pro ukládání těchto odpadů, které nelze recyklovat nebo energeticky využít
2.	Obec Bohuňovice	Moravská Loděnice	Bohuňovice	500852	Bohuňovice	o	
3.	Sklárka sdružení obcí	Senice na Hané	Senice na Hané	505081	Loučany, Náměšť na Hané	S	
4.	TS Přerov, a.s.	Přerov - Žeravice	Přerov	511382	Tršice	o	
5.	EKO-UNIMED s.r.o.	Medlov 187	Medlov	552372	Štěpánov, Hlušovice, Liboš, Samotičky, Bělkovice-Laštany	S	
6.	AVE Lipník, zájmové sdružení	Loučská 1411	Lipník n.B.	514705	Mrsklesy, Olomouc, Bystročice, Bystrovany, Blatec, Dub n. Moravou, Hlubočky, Kožušany-Tážaly, Mrsklesy, Svěsedlice, Velký Újezd, Věrovany		TSMO využívají sklárku pro ukládání těchto odpadů, které nelze recyklovat nebo energeticky využít

Zdroj: vlastní šetření

Tab.č. 5.12: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Mosev plast s.r.o.		Nová Hradečná	552381	zpracování vytríděných plastů na jiné plastové výrobky a díly	S	Zpracování zbývajících plastů po vytrídění od PET lahví. Vytříděné plasty dodávají TSMOI
2.	Zelená dílna s.r.o.		Bruntál	597180	využití dílů z elektrospotřebičů (sklo, plast, železo, barevné kovy)	S	Recyklace elektroodpadů z Olomouce a okolních obcí

Zdroj: vlastní šetření

V současnosti se na území ORP Olomouc nacházejí pouze dvě funkční skládky, a to v obcích Mrsklesy a Bohuňovice, na sever a na východ od Olomouce. Západní část ORP Olomouc pokrývá skládka v obci Senice na Hané, jež se nachází mimo toto území, využívají ji např. obce Loučany. Další skládky v okolí ORP Olomouc se nacházejí v obci Medlov a ve městě Lipník nad Bečvou. Jednotlivé svozové firmy si vybírají aktuálně dle ceny, kde odpad budou ukládat a odpad se odváží i mimo území ORP. Zmíněné skládky ukládají pouze ostatní odpad, nejsou určeny pro inertní nebo nebezpečný odpad. Obce nebo svozové společnosti postupují obdobně (výběr dle ceny) při výběru společnosti, u kterých je likvidován BRO nebo kam je odvážen separovaný odpad pro recyklaci.

Obce obsluhované firmami Remit, SITA, EKO- Unimed Medlov a TS Přerov preferují skládkování. Je to přirozené u dvou obcí, které mají vlastní nebo spoluvlastní skládku (Bohuňovice, Mrsklesy, Loučany). Celkově primárně využívá skládky pro likvidaci KO 18 obcí ze 45 obcí ORP Olomouc.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

V ORP Olomouc se nacházejí černé skládky, jež nelze přesně vyčíslit (např. v 06/2014 byl ohlášen 54 černých skládek). Vznikají např. v příkopech, u silnic a v lesích. V průzkumu obce problém s černými skládkami hodnotili jako nevýznamný, nicméně přetrvávající. Důvodem bývají odpady, které nelze uložit v dostupné vzdálenosti (z pohledu obyvatel) od jejich vzniku např. stavební suť, sečená tráva, apod. Obce pořádají pravidelné úklidy přírody a platí za odstranění černých skládek vysoké fin. prostředky. V obcích se nachází dostatek kontejnerů na tříděný odpad, pořádají se sběry velkoobjemového a nebezpečného odpadu, aj. Řešením je zkvalitnění systému nakládání s odpady, který může např. zahrnovat větší počet sběrných míst, větší počet nádob na BRO, na stavební suť, zlepšení in-

formovanosti o nákladech na odstranění černých skládek a vedení dětí ke správnému nakládání s odpady (kroužky, zapojení do úklidu v rámci akce Čistíme Česko).

Statutární město Olomouc ve snaze pomoci obyvatelům, jež černou skládku objeví a chtějí ji nahlásit, na svých stránkách vyvěsilo návod, jak se zachovat a to včetně kontaktních údajů na konkrétní zaměstnance magistrátu pana Ing. Dreiseitla a Mgr. Swaczynu. <https://www.olomouc.eu/zivotni-situace/osobni-doklady/107>

Na území se nachází několik lokalit s ekologickou zátěží a další ekologické zátěže se mohou objevit po převodu území ve vojenském újezdu Libavá na civilní využívání.

Tab.č. 5.13: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	687 538,07	505 806,14	459 822,18	477 327,59	656 125,49	632 845,03
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	33 431,19	18 871,71	16 263,77	14 803,23	16 194,11	37 362,69
Celková produkce (OO a NO)	725 755,15	524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Produkce odpadů byla sledována v letech 2008 až 2012, kdy došlo k porovnání s datovou základnou roku 2000. Produkce ostatních odpadů obyvatel ORP Olomouc má kolísavý charakter. V roce 2009 se produkce odpadů dostala na minimum a to na 67 % roku 2000. Do roku 2011 postupně stoupala, až dosáhla hodnoty 95 % roku 2000. Posledním sledovaným rokem je rok 2012, kdy došlo k poklesu o 3 % v komparaci s předešlým rokem.

U produkce nebezpečných odpadů došlo ve sledovaných letech k poklesu na polovinu při porovnání s výší tohoto odpadu v roce 2000. V roce 2012 nastalo navýšení o více jak 100 % při porovnání s předchozím rokem 2011.

Od roku 2008 je zaznamenán mírný vzestup v produkci nebezpečných odpadů + 19 tis. tun a také v produkci ostatních odpadů + 127 tis. t.

Celková produkce odpadů tedy zaznamenala v porovnání s rokem 2000 pokles, přičemž mezi rokem 2008 a 2012 došlo k nárůstu odpadů o . Rok 2011 se však ukázal jako hraniční, v následná produkce odpadů v roce 2012 již tak vysoká nebyla.

Tab. č.5.13a) Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Olomouc	162 136	1 780,40	10,98	80 721,87	497,87	82 502,27	508,85
Olomoucký kraj	637 609	7 762,33	12,17	347668,29	545,27	355 430,6	557,44

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.13a) je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 12,3 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 4,7 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 87,7 % z celkové produkce odpadů KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů: Farmak, Fakultní nemocnice Olomouc, Mora Moravia, Mariánské údolí – NS pokovovna a smaltovna, ALW INDUSTRY, s.r.o., UNEX, a.s., STRABAG, a.s. aj.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Olomoucký kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukované v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 1,16 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 1,42 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukované obcemi.

Tab.č. 5.14: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	1,60	41,98	39,93	31,98	0,00

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	4 015,62	7 268,57	5 876,87	7 176,08	5 556,46
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	4 096,26	3 472,23	3 097,80	4 566,50	4 185,30
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	72,86	150,59	385,98	131,56	20,72
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	4,16	2,13	2,20	2,87
06	Odpady z anorganických chemických procesů	124,42	151,00	151,49	188,57	185,36
07	Odpady z organických chemických procesů	1 057,37	1 531,38	1 428,85	1 804,99	783,57
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	496,93	424,78	469,07	316,37	529,23
09	Odpady z fotografického průmyslu	72,42	74,19	131,71	181,56	142,09
10	Odpady z tepelných procesů	45 527,71	35 684,40	41 676,95	42 561,17	40 835,44
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	561,94	550,36	672,94	644,20	1 361,33
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy	4 261,15	5 916,06	6 424,07	8 693,19	7 748,66

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
	povrchu kovů a plastů					
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	3 057,86	2 354,92	2 897,65	5 833,62	6 145,19
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	30,51	35,93	47,63	48,08	48,19
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	29 750,32	32 282,37	17 328,43	23 171,78	19 803,05
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	11 657,07	7 533,50	5 065,35	6 861,48	4 211,43
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	311 093,06	253 251,56	283 674,22	432 778,97	485 496,96
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	678,75	795,35	855,23	865,94	1 015,07
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstranění) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	36 757,43	33 380,62	26 235,68	7 669,55	8 796,77

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	71 364,61	91 181,97	95 668,86	128 791,81	83 339,90
50	Odpady vzniklé z elektroodpadu	0,00	0,03	0,00	0,00	0,13
Celková produkce odpadů [t]		524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Největší zastoupení dle druhu v ORP Olomouc mají stavební a demoliční odpady, jež vznikají při zřizování staveb, jejich údržbě, při změnách již dokončených staveb a odstraňování staveb. V České republice a ostatních zemích EU tvoří stavební a demoliční odpady asi 1/4 z celkové produkce všech druhů odpadů. V ORP Olomouc však tvoří až 70 % objemu celkových odpadů.

Druhým nejčetnějším odpadem je komunální odpad, jež tvoří přes 10 % objemu veškerých odpadů vyprodukovaných v ORP Olomouc. Komunální odpad představuje veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob.

Vysoké zastoupení mají také odpady z tepelných procesů, přibližně 8 %, a jsou třetí skupinou s největší produkcí odpadu. Tato skutečnost je dána mj. existencí městské teplárny společnosti Dalkia a.s., která zásobuje třetinu obyvatel města Olomouc teplem. Odpadem jsou zde teplárenské kaly a popílek.

Odpady ze zařízení na zpracování odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výrovy vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely, v roce 2008 necelých 7 %, od roku 2011 nastal obrovský pokles o 80 %. Nezanedbatelnou část také tvoří odpadní obaly, absorpční činidla, čistící tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady

od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vyříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab.č. 5.15: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72
Celková produkce KO	100 864,30	123 199,33	112 678,44	151 598,72	102 801,39
Celková produkce SKO	42 932,91	57 524,42	55 492,35	80 727,61	44 093,82

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Celková produkce odpadů při srovnání let 2008 a 2012 narostla z 524 tis. na 670 tis. tun, tj. více jak o 20 %, přičemž v r. 2011 byl zaznamenán skokový nárůst celkové produkce odpadů o 36%, který zůstal na přibližně stejné úrovni v následujícím roce 2012.

Celková produkce KO mírně vzrostla ze 100 tis. v roce 2008 na 102 tis. v roce 2012. V r. 2011 došlo k jednoletému nárůstu KO na 151 tis. tun KO.

Celková produkce SKO: vzrostla ze 43 tis. t v roce 2008 na 44 tis. t v roce 2012. V roce 2011 byl zde jednoletý nárůst o téměř 100 % na 80 tis. t, což koreluje se skokovým nárůstem celkové produkce KO v tomto roce.

KO tvoří průměrně 20 % z celkové produkce odpadů.

SKO tvoří v průměru 45 % produkce KO.

Při hodnocení trendů posledních let lze konstatovat, že trend zvyšování celkové produkce KO a SKO se zpomaluje.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Mezi nejvíce zastoupené odpady v roce 2012 patřily tyto odpady:

- 200301 - Směsný komunální odpad,
- 150101 - Papírové a lepenkové obaly,
- 200140 - Kovy,
- 200201 - Biologicky rozložitelný odpad,
- 200307 - Objemný odpad.

Na čele žebříčku je směsný komunální odpad. Za posledních 5 sledovaných let se produkce tohoto odpadu meziročně zvyšuje. Postupně se však tendence nárůstu zmenšuje. V roce 2012 došlo, ale k výraznému poklesu produkce jak KO, tak SKO (viz. tab.5.15).

Druhou nejvyšší produkcí jsou lepenkové obaly a to v souvislosti s existencí velkých polygrafických podniků (MAFRA), které produkují papírový odpad.

V případě kovů se produkce meziročně zvyšuje, v roce 2012 meziročně dokonce o 100 %.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) se mezi roky 2008 a 2012 zvyšuje. Tento nárůst je nejspíše způsoben vyšším tříděním biologicky rozložitelné složky BRKO ze strany občanů a zaváděním nádob na BRKO v obcích.

Produkce objemného odpadu mezi lety 2008 a 2009 výrazně vzrostla, avšak v roce 2011 a 2012 došlo k výraznému poklesu.

Tab. č.5.15a: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CE-NIA	MŽP, CENIA	MŽP, CE-NIA	MŽP, CE-NIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Olomouc	162 136	60 073,01	370,51	30 661,63	189,11	187,97
Olomoucký kraj	637 609	236 785,5	371,36	140 717,8	220,70	229,34

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 15a) je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 58,2 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 69,5 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 41,8 % z celkové produkce KO odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 31,59 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 0,91 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlíšnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tab.č. 5.16: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	31 386,88	31 571,54	20 479,52	24 602,15	19 725,13
Sklo	150107, 200102	2 419,19	2 695,46	2 753,17	2 630,90	2 233,42
Plast	150102, 200139	5 902,92	8 381,61	4 627,19	5 199,92	5 307,51
Nápojové kartony	150105	390,44	302,86	251,02	199,29	150,83
Celkem separovaný sběr		40 099,43	42 951,48	28 110,90	32 632,26	27 416,88

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Nejvíce separovanou složkou od všech původců je papír, pak plast, sklo a nakonec nápojové kartony. Obce jsou z dotazníkového šetření spokojeny s množstvím nádob na separaci, limitem jsou možné lokality pro případné další umístění nádob.

Kromě toho jsou v obcích nádoby na elektroodpad (samostatně baterky), někde na použité tonery a řada obcí má také kontejnery na textil.

Separace papíru nemá jednoznačný trend ani v posledních třech letech, dokonce v roce 2012 dosáhla nejnižšího čísla za posledních pět let.

Separace plastu má v posledních třech letech kladný trend: z 4.600 tun v roce 2010 na 5.307 v roce 2012.

Sklo má relativně stabilní objem separace, jeho objem je v průměru kolem 2500 tun. Avšak trend je mírně sestupný.

V roce 2012 bylo dosaženo nejnižší úrovně celkového separovaného odpadu za posledních pět let.

Veškerý vytríděný odpad je po dotřídění v třídících linkách (linky v ORP Olomouc – linka TS města Olomouce, a.s, linka fy SITA a.s., linka fy. van Gassenwinkel, a.s., linka fy Hofa-Hofman s.r.o., linka fy MAD papír a.s. a na lokalizovaných v linkách v jiných ORP, které jsou využívány: JIVA trade s.r.o., REMIT s.r.o., BXB Group s.r.o, TS města Přerova s.r.o) na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití.

Dle údajů v CENIA je tendence POH naplňovat. Trendy posledních let, ale nejsou pozitivní a ukazují na nižší množství separovaného odpadu.

Tab.č. 5.16a: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Olomouc	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	162 136	4 932,77	30,42	23,04
Plast	(150102, 200139)		1 918,83	11,83	10,12
Sklo	(150107, 200102)		1 871,55	11,54	10,46
Nápojové kartony	(150105)		100,94	0,62	0,40
Kovy	(200140, 150104)		9 830,68	60,63	42,55

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.16b) je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 25 %, produkce skla tvoří 83,8 %, produkce plastů tvoří 36,1 % a produkce nápojových kartonů tvoří 66,3 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady – papír a plast).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. /rok 2012. Třídění v ORP je tedy měrná produkce produkce vyšší ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry, což ukazuje na dobrou úroveň systému sběru a nakládání se separovanými odpady.

Tab.č. 5.16b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Olomouc	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	162 136	27,04	19,63
Plast	(150102, 200139)		11,56	10,23
Sklo	(150107, 200102)		11,61	10,77
Nápojové kartony	(150105)		0,68	0,44
Kovy	(200140, 150104)		43,69	33,83

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.16b) je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky třídě-

ného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty mrně liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupy, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší (+7,41kg/obyv.). Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší (+1,33 kg/obyv.). Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší (10,84 kg/obyv.). Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší (+0,24 kg/obyv.). Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší (+9,86 kg/obyv.). Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,8; skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab.č. 5.16c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Komodita	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Olomoucký kraj	19,14	10,35	10,52	0,43	28,07	68,51
(0 až 500 obyv. včetně)	5,62	10,50	11,74	0,38	2,56	30,80
(501 až 1000 obyv. včetně)	7,94	10,82	10,84	0,38	2,72	32,71
(1001 až 4000 obyv. včetně)	12,36	11,80	10,82	0,44	18,74	54,17
(4001 až 10000 obyv. včetně)	21,12	9,98	8,91	0,24	49,18	89,44
(10001 až 20000 obyv. včetně)	22,23	9,39	10,36	0,30	49,97	92,25
(20001 až 50000 obyv. včetně)	25,14	8,07	9,45	0,33	33,69	76,68
(50001 až 100000 obyv. včetně)	36,32	10,66	11,18	0,79	44,75	103,70
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Olomouckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel resp. v této velikostní skupině obcí je nízká separace odpadů. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 50 001 do 100 000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP město Olomouc. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 108 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Olomouckém kraji je průměrně 144 obyvatel na jedno sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno sběrné

hnízdo. V porovnání se srovnatelnými ORP v Olomouckém kraji (např. ORP Prostějov 175, ORP Přerov 174 obyv./hnízdo) vykazuje ORP Olomouc vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy konstatovat, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

Tab.č. 5.17: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	4117,97	1477,35	2642,57	9019,51	7272,90
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	3517,14	2839,39	2575,48	2733,77	3468,54
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	3019,93	2946,84	2765,09	2705,63	2697,54
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	983,76	1737,75	1804,31	2316,19	2396,96
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	657,11	929,25	1209,88	1125,66	1554,60

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Nejvýznamnějším BRO na území ORP Olomouc je Biologicky rozložitelný odpad. Jeho produkce ve sledovaném období vzrostla o 72%. Na navýšení má zásadní význam zavádění sběrových nádob ze strany obcí (zejména ve městě Olomouci), kde je zajištěn svoz biologicky využitelné složky BRKO.

Druhé místo obsadily Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci.

Na třetím místě Kaly z čištění komunálních odpadních vod. Toto je dáno existencí ČOV Olomouc, která čistí vodu z celé Olomouce.

Na pátém místě Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod. To je dáno existencí průmyslových podniků, které mají povinné čištění používaných chemikálií, např. chladicí kapaliny, apod.

Tab.č. 5.18: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	98 600,84	114 512,08	103 842,05	139 768,74	93 948,48
z toho celková produkce BRKO	62 191,50	75 053,03	76 738,22	104 407,24	62 501,74

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Celková produkce BRO má ve sledovaném období kolísavý průběh, přičemž v r. 2011 došlo ke 40% skokovému nárůstu. Produkce BRKO tvořila v r. 2008, 2009 a 2012 63-65% podíl na celkové produkci BRO. V letech 2010 a 2011 se tento podíl zvýšil na 75%. Svoz biologicky rozložitelné složky BRKO od občanů byl zaveden v Olomouci a Mrsklesích. BRKO je možno odstranit v kompostárnách vybudovaných v území (Ing. Filip Hlavinka, RESTa s.r.o, Flexena s.r.o). Technické služby města Olomouce vybírají ekonomicky nejvýhodnějšího zpracovatele BRKO, a to jak u firem z ORP, tak i z firem z okolních ORP. Malé obce, které mají malý objem BRKO, zajišťují odvoz BRKO na kompostárny, které jsou jim nejbližší nebo odvozem pověří svozovou společnost, která ukládá BRKO podle nabídky trhu. BRKO, tak nemusí být využíváno v ORP Olomouc, ale je jeho produkce přenesena do jiného ORP.

V tabulce 5.18 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012 jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 5.5.2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 5.18 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 5.5.2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Na základě lepšího třídění dojde ke zvýšení produkce BRKO (zejména 200201) a k možnosti materiálového využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab.č. 5.18a: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Olomouc	162 136	42 575,42	262,59	4 883,76	30,12
Olomoucký kraj	637 609	184 305,2	289,06	13 135,51	20,60

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.18a) je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 11,4 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 88,6 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukované obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 26,44 kg/obyv./rok nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 10,59 kg/obyvatele/rok vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Domácí kompostování je zavedeno v 6 obcích (Blatce, Charváty, Kožušany-Tážaly, Majetín, Suchonice a Velký Týnec). Komunitní kompostárnu disponují obec Přáslavice (toto zařízení má kapacitu i pro okolní obce). Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v městě Olomouci a obci Přáslavice.

Tab.č. 5.19: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	267 679,32	341 494,74	198 260,36	289 198,38	530 188,45	613 331,48
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		36,88	65,09	41,64	58,76	78,86	91,51

	Energetické využití	90,83	240,19	215,75	238,08	155,37	80,00
	Celkem vybrané způsoby využití	265 097,82	341 734,93	198 476,11	289 436,46	530 343,82	613 411,48
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		36,53	65,13	41,69	58,81	78,88	91,53
Celková produkce odpadů		725 755,15	524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72
Odstranění	Skládkování	161 105,70	102 975,98	80 492,19	73 445,11	45 788,31	34 716,83
	Spalování	884.991000		855,67	847,31	944,21	912,90
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	884.991000		81 347,87	74 292,42	46 732,52	35 629,73

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Podíl materiálového využití se zvýšil oproti DZ roku 2000 z 36% na 91% v roce 2012.

V tomto dochází k naplňování POH.

Jestliže se v roce 2000 ukládalo na skládky 161 tis. tun, pak v roce 2012 jen 34 tis. tun. Také v tomto bodě lze konstatovat, že hodnoty ukazují na naplňování POH.

Tab.č. 5.20: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	5 564,68	26 828,88	26 741,10	14 321,88	22 825,23	28 630,41
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		6,84	26,60	21,71	12,71	15,06	27,85	
		Energetické využití	0,02	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	5 114,38	26 828,88	26 741,51	14 322,28	22 825,23	28 630,41
Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								

			6,29	26,60	21,71	12,71	15,06	27,85
	Celková produkce KO [t]		81 372,22	100864,30	123199,33	112678,44	151598,72	102801,39
	Odstranění	Skládkování		71 050,96	66 075,38	60 434,04	33 846,01	25 530,73
		Spalování		6,68	4,61	5,01	5,73	4,77
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		71 057,64	66 079,99	60 439,05	33 851,74	25 535,50
SKO	Využití	Materiálové využití		27,92	1,04	0,00	5,16	0,00
		Energetické využití		0,00	0,05	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		27,92	1,09	0,00	5,16	0,00
	Odstranění	Skládkování		57 701,32	54 891,53	51 216,91	25 932,21	18 396,25
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		57 701,32	54 891,53	51 216,91	25 932,21	18 396,25

Zdroj. Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Materiálové využití KO vzrostlo z 5.562 tun v roce 2000 na 28.630 tun v roce 2012.

V relativních číslech to znamená navýšení podílu materiálového využití z 6% v roce 2000 na 28% v roce 2012.

Skládkování pokleslo z 71tis. tun KO v roce 2008 na 25tis. tun v roce 2012.

U SKO materiálové využití pokleslo z 28 tis. tun v r. 2000 na 0 v r. 2012 a skládkování pokleslo z 57,7 tis. tun v r. 2000 na 18 tis. tun v r. 2012.

Hodnoty vypovídají o způsobu nakládání s odpady na území ORP.

Tab.č. 5.21: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	18032,44	16357,61	2647,33	4093,57	3100,61
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	252,91	191,36	44,84	38,34	38,80
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	285,35	77,46	140,33	200,06	145,13
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		Odstranění	9,85	0,00	21,30	45,43	35,60
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	6759,42	6555,59	3816,61	4041,76	3759,67
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	685,21	564,99	178,71	166,22	172,32
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	111,39	84,59	80,06	89,06	108,17
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	210,43	145,94	23,50	13,47	2,88

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Materiálové využití papíru meziročně klesá: v roce 2008 se využívalo 18032 tun papíru a v roce 2012 jen 3100 tun.

Rovněž u skla materiálové využití klesá: v roce 2008 285 tun a v roce 2012 jen 145 tun.

U plastu kleslo materiálové využití na polovinu: rok 2008: 6759 tun rok 2012: 3759 tun.

Hodnoty vypovídají o způsobu nakládání s odpady na území ORP.

Tab.č. 5.22: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		31 076,22	21 702,42	6 228,36	16 471,54	23 499,88
		Energetické využití		240,19	215,75	238,08	155,37	80,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		69157,91	64352,240	59 818,71	33 096,58	24 429,96
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BR-KO	Využití	Materiálové využití		4 379,01	1 067,25	1 490,07	7 389,54	9 039,85
		Energetické využití		0,00	0,41	0,41	0,00	0,00
	Odstranění	Sklád ko-	Původní hmotnost odpadu	65 657,92	62 590,29	58 657,34	32 396,96	24 003,65

	vání	Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	24 302,59	52 723,31	50 260,00	47 101,84	26 014,76	19 274,93
	Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓	148,00	328,04	311,67	291,11	160,83	118,88
	Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP				160 720	161 262	161 802	161 754	162 136

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Materiálové využití BRO kleslo z 31tis. tun v roce 2008 na 23 tis. tun v roce 2012.
U BRKO jsou trendy však opačné.

Materiálové využití vzrostlo z 4,3 tis. tun v roce 2008 na 9 tis. tun v roce 2012.
 Skládkování BRKO kleslo z 65 tisíc tun v roce 2008 na 24 tisíc tun v roce 2012.
 Měrné skládkování BRKO: kleslo z 328 v roce 2008 na 118 kg/obyv. v roce 2012.
 Údaje ukazují na naplňování POH.

Tab.č. 5.23: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1426580	1345220	1219570
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	124127000	120387400	123455100
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1910660	2313400	2227530
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	188900	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	9050500	7464510	7322860
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	36000	249910	265980
3727	Prevence vzniku odpadů	13000	207540	166780
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	19296900	29183570	23605220

Celkové náklady	155860640	161340450	158263040

Zdroj: Ministerstvo financí

Celkové provozní náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 vzrostly v ORP Olomouc o 1,5% tj. o 2,4 mil. Kč (z 155,8 mil. Kč na 158,2 mil. Kč). Celkově došlo ke snížení nákladů za sběr nebezpečných odpadů (-0,2 mil. Kč), nákladů na sběr a svoz KO (-0,671 tis. Kč), využívání a zneškodňování KO (-1,7 mil. Kč). Naopak došlo k nárůstu nákladů u položky Sběr a svoz ostatních odpadů (1,7 mil. Kč), Využívání a zneškodňování ostatních nákladů (+0,22 mil. Kč), Nákladů na prevenci (+0,153 mil. Kč) a Nákladů na ostatní nakládání (+4,33 mil. Kč).

Dle údajů uvedených ve studii ÚMRO náklady v ORP na svoz, sběr KO (§3722) převyšují krajský průměr (náklady v ORP jsou 2728-4174 Kč/t, náklady v kraji jsou 2138 Kč) i celostátní průměr (2 548 Kč/t), což je dáno především vyššími náklady na svoz a likvidaci v Olomouci. V porovnání se srovnatelnými ORP v ČR náklady na svoz a sběr KO jsou obdobné.

Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.		chtějí řádné a časté vyvážení odpadů	ukládání mimo nádoby	obecní zpravodaj	Dostatečná periodicita při vývozu, monitoring vzniku, sankce.
		chtějí malý poplatek	vznik neplatičů z důvodu sociálně neúnosného poplatku	osvěta a vysvětlování v obecním zpravodaji či jiných letácích	Únosný poplatek s vysvětlením skladby nákladů, případně důvody které by mohly vést ke zdražení/snížení
	Občané	dostupné nádoby na separovaný sběr	nebudou třídít	obecní zpravodaj	Provedení a podrobného vyhodnocení a následně stanovit rozšiřování počtu nových míst pro další nádoby na separovaný sběr/sběrná místa/sběrné dvory

		možnost odložit velkoobjemový odpad, BRKO, stavební odpad	černé skládky	obecní zpravodaj	Vytváření systému (provozně únosných) sběrných míst a dvorů s možností uložení bioodpadu, stavebního odpadu, velkoobjemového odpadu, NO,...)
2.	Ostatní původci komunálního odpadu (podnikatelé,....)	levný systém sběru	dávají do nádob pro SKO obyvatelstva a ty jsou pak přeplněné	individuální komunikace	Větší kontrola a větší postihy ze strany kontrolního orgánu
3.	Turisté, návštěvníci kulturních, sportovních akcí...	Dostupnost odpadkových košů a nádob na separovaný odpad			Realizovat opatření, aby v místech s velkou koncentrací turistů byly umístěny i odpadkové koše na separovaný odpad (především plast na plast) .
4.	Představitelé obcí SO ORP	Uspokojit požadavky vlastních občanů	Nedostatek zdrojů	Jednání mezi obcemi	Meziobecní spolupráce - výměna zkušeností Zlepšení komunikace s občany a zapojení občanů např. do projektu "Uklidme Česko"
		Optimalizovat výdaje na provoz a investice	Pokuty za nedodržování zákona		Meziobecní spolupráce - soutěžit společně svoz odpadů
5.	Ekologické neziskové organizace	Podpora třídění a využití odpadů	Protestní akce proti budování nových zařízení pro nakládání s odpady	Veřejné projednávání k odpadům	Včasná komunikace a seznámení se záměry.
		Odstraňování černých skládek	Emocionální a neodborná oponentura	Tisk, výroční zprávy	Nabídka zapojení do odstraňování skládek vč. projektu Uklidme Česko
		Ekologická výchova na školách			Zapojení organizací do akcí na podporu třídění a vytváření povědomí o nakládání s odpady v rámci ekologické výchovy

					vy
6.	Školy	Podpora od města v oblasti separovaného sběru	Pasivita v oblasti recyklace	Běžné způsoby komunikace	Pomoc se zavedením separovaného sběru na školách
		Podpora sběru vybraných komodit	Neznalost způsobu nebo nízká motivace snižovat náklady na likvidaci odpadů	Jednání s řediteli škol	Podpora akcí dětí v oblasti recyklace
		Kvalitní výchova v oblasti ekologie	Nedostatek erudovaných učitelů v této oblasti		Analyzovat úroveň a potřeby ekologické výchovy
7.	Svozové společnosti	Získání zakázky	Neplní smlouvu	Jednání, korespondence	Posouzení výhodnosti ceny a služeb a příp. vyhlášení soutěže o svozovou firmu.
		Maximalizace zisku	Navyšování ceny za svoz		Jednání za účelem dosažení lepších podmínek pro svoz
		Využití kapacity zařízení	Snaha o „přetáhnutí“ obcí od konkurenčních svozových společností. Nespolupráce při realizaci integrovaného systému nakládání s odpady.	Jednání	
8.	Média	Náměty pro uveřejnění	Touží většinou jen po senzacích	Komunikace s médií- nachystat jim témata	Pravidelná komunikace.
			Zveličování negativních dopadů, zkreslování informací	Být partnerem - požadavek na autorizace článků aj.	Vybírání témat a zpracování tiskových zpráv.

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění provozu (např. hospodářská recese – nízké daňové příjmy obce, nízký výběr poplatků od občanů)	1	4	4	Optimalizace svozu odpadů , změna svozové firmy, analýza stavu a návrh opatření , spolupráce s okolními obcemi	Obec
		Vysoké jednotkové náklady na odstraňování černých skládek	1	3	3	Prevence - zajištění sběrných míst odpadů, osvěta - informace veřejnosti pomocí tiskovin a sdělení přes média Spolupráce s policií a prevence	Obec
		Nedostatek financí na investice (nádoby, sběrné místa/dvory, kompostárny/třídící linky/překládací stanice SKO	2	4	8	Využití fondů a jiných dotací. Spolupráce s obcemi. Informační servis pro obce	Obec jako vlastník infrastruktury odpadového hospodářství
		Občané a původci KO neplatí za odpad	1	3	3	Změna způsobu placení, nastavení optimální výše poplatku za odpad, zlepšit způsob kontroly a vymáhání	Obec

2.	Organizační riziko	Neefektivní systém svozu odpadů v rámci území ORP	2	3	6	Analýza svozu a optimalizace, spolupráce s obcemi	Obec
		Nedostatečná vybavenost území sběrnými dvory, sběrnými místy a zařízení pro následné nakládání s KO	3	3	9	Vytvoření optimální sítě sběrných míst a sběrných dvorů ve vztahu provoz/cena - možnost meziobecní spolupráce. Spolupráce na realizaci překládací stanice v Olomouci-Hodolanech	Obec
		Neochota či nezájem obcí o spolupráci	2	2	4	Prezentace příkladů dobré praxe. pravidelná jednání v rámci přípravy Integrovaného systému nakládání s odpady v OK	Obec

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Silné stránky	Slabé stránky
1. Fungující systém nakládání s odpady	1. Absence ZEVO
2. Dobrá lokalizace ORP k možnosti napojení na ZEVO (využití dopravních tepen)	2. Nedostatečná síť sběrných dvorů a komunitních kompostáren
3. Vysoká míra separovaného odpadu na obyvatele v porovnání s krajskými a republikovými průměry	3. Mikroregion Olomoucko nespolupracuje v oblasti odpadů
4. Vysoká míra výtěžnosti separovaného odpadu (plasty, papír, sklo)	
5. Zapojení některých obcí do spolku Integrovaný systém pro nakládání s odpady Olomouckého kraje	

Příležitosti	Hrozby
1. Vybudování ZEVO	1. Snižování podílu separovaného odpadu na produkci SKO
2. Meziobecní spolupráce na společných ten-drech	2. Neochota ke spolupráci obcí
3. Spolupráce při budování společných zařízení	3. Neúnosná výše poplatku pro domácnost
4. Fondy EU opět i do oblasti životního prostředí, vč. Nakládání s odpady	4. Nenaplnění požadavků aktuální legislativy (separace BRKO, kovy) a legislativy k r. 2024 (výrazné omezení skládkování)
5. Vyšší separace využitelných složek SKO	
6. Rozvoj prevence v oblasti produkce BRKO	

Zdroj: vlastní zpracování

Stručný komentář k analýze rizik, cílových a skupin a SWOT analýze

Analýza cílových skupin identifikovala 8 cílových skupin, z nichž jsou z pohledu MOS nejdůležitější tyto skupiny:

- občané, kteří očekávají svoz odpadů, dostupné nádoby na separovaný odpad a sociálně únosný poplatek za svoz odpadů
- představitel obcí, kteří musí zajistit svoz odpadů, uskopojit požadavky občanů na čistotu a údržbu veřejných prostranství a vyhovět požadavkům legislativy
- svozové společnosti mají zájem na maximálním využití svých kapacit a zisků

Nejvyšší riziko vyplývající z analýzy rizik je spatřováno ve nedostatečné vybavenosti území sběrnými dvory, sběrnými místy a zařízeními pro následné nakládání s KO. Další vysoce hodnocené riziko bylo identifikováno v nedostatku financí na investice (nádoby, sběrné místa/dvory, kompostárnu, třídící linky/překládací stanice SKO). Jako třetím nejvyšší riziko se jeví relativně neefektivní systém svozu odpadů v rámci ORP, kde působí 7 svozových společností, což se přeneseně promítá do výrazně vyšších poplatků za odpad, které občané musí hradit v některých obcích.

SWOT analýza konstatovala silnou stránku území ve fungujícím systému nakládání s odpady, který se vyznačuje vysokou mírou separovaného odpadu a spolupráci obcí v rámci jednotlivých mikroregionů a v rámci účelově založeného spolku. Slabou stránkou je absence spalovny KO a nedostatečná síť sběrných dvorů/míst a kompostáren. Příležitostí pro území je vybudování ZEVO, spolupráce při budování a provozu sítě sběrných míst/dvorů/kompostáren a využití strukturálních fondů EU na investice. Hrozbou je nenaplnování požadavků na aktuální legislativy (separace BRKO, kovů) a legislativy k r. 2024 (omezení skládkování).

5.1.4. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Svozové společnosti, poplatky za svoz odpadů a zařízení pro nakládání s odpady

45 obcí, které leží na území ORP Olomouc využívá služeb 7 svozových společností. Nejvíce obcí obsluhují Technické služby města Olomouce, které sváží komunální odpad (KO) od 19 obcí. Firma Remit sváží od KO ze 14 obcí. Firma Van Gansewinkel sváží odpady z 5 obcí.

SITA CZ sváží KO ze 3 obcí.

Eko-Unimed Medlov sváží odpad ze 2 obcí.

Místní poplatky se pohybují od 213,-Kč/obyv. až po nejvyšší poplatek, který je hrazen v Olomouci - 660 Kč, existuje pravidlo přímé úměry mezi velikostí obce a výší poplatku. Několik obcí významně „dotuje“ náklady na odpady z obecního rozpočtu a místní poplatek tak neodráží skutečné náklady.

Sběrné dvory a sběrná místa Na území ORP se nachází 5 sběrných dvorů, z toho dva jsou umístěny v Olomouci, jsou provozovány TSMO a slouží občanům Olomouce. Další sběrné dvory jsou umístěny v severní části území ORP v obcích Štěpánov a Bohuňovice, které provozuje firma Remit. Kapacita těchto sběrných dvorů je dostatečná. V obci Přáslavice byl vybudován sběrný dvůr, který slouží okolním obcím z mikroregionu Bystřička. Centrální a severní část ORP je tedy sběrnými dvory vykryta, ale východní a jižní část území ORP sběrnými dvory nedisponuje.

Sběrná místa, kde občané mohou odkládat nejrůznější odpady (nejčastěji biodpad, stavební suť, elektroodpad, velkoobjemový odpad) jsou v 8 obcích. Většinou se jedná se o kontejnery, které se po naplnění vyvázejí.

Obcí, kde se nachází sběrný dvůr (3) a kde se nachází sběrné místo (8) je dohromady 11 a slouží celkem cca 123 000 občanům.

Třídící linky

Největší svozová firma v ORP - TSMO provozuje v Olomouci třídící linku na plast. Další separovaný odpad je dodáván jiným zpracovatelům v ČR nebo v jiných zemích EU. Kapacitně linka je vytížena. Druhá největší svozová firma v ORP - Remit má třídící linku v sousedním ORP Šternberk, kde třídí dovezený odpad (plast) ze 14 obcí z ORP Olomouc.

Firma van Gansewinkel provozuje svou třídící linku v Olomouci.

SITA CZ (3 obce) třídí v Olomouci pouze papír a zbývající odpady vozí do třídírny v Rapotíně.

Z obce Slatinice sváží odpad společnost ASA, odpady se odváží ze separovaného sběru do pobočky ASA v Prostějově.

Obec Tršice využívá třídící linku TS města Přerov.

Vcelku svozové firmy disponují třídícími linkami lokalizovanými na území ORP nebo mimo ORP, za účelem dosažení maximální míry využití separovaného odpadu.

Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady

Na území ORP se nachází 3 kompostárny – obecní kompostárna v obci Přáslavice, kompostárna Ing. Milan Hlavinka v Křelově, kompostárna firmy Resta v Olomouci. BRO je také zpracováván v kompostárnách mimo území ORP- Ing. Hlavinka v Polkovicích, SPRESO v Kralicích, SITA v Rapotíně nebo i dále v rámci ČR v bioplynových stanicích např. ve Vyškově.

Dále obec Příkazy buduje společně se sousedními obcemi Náklo a Střeň společnou kompostárnu.

Spalovny a skládky odpadů

V Olomouci se nachází v areálu Fakultní nemocnice spalovna nebezpečných odpadů ze zdravotnictví, kterou provozuje firma SITA.

Z 27 obcí ORP Olomouc (60% z celkového počtu) vč. města Olomouce se momentálně vozí většina komunálního odpadu do spalovny SAKO Brno (využívají svozové firmy TSMO a.s., van Gansewinkel a.s. a ASA a.s.). Překladiště odpadů jsou v Olomouci a v Prostějově. Městem Olomouc bude realizován projekt na vybudování nového velkokapacitního překladiště odpadů s lisem, které bude umístěno v Olomouci-Holicích a bude sloužit Olomouci i okolním obcím pro dopravu KO do spalovny (ZEVO).

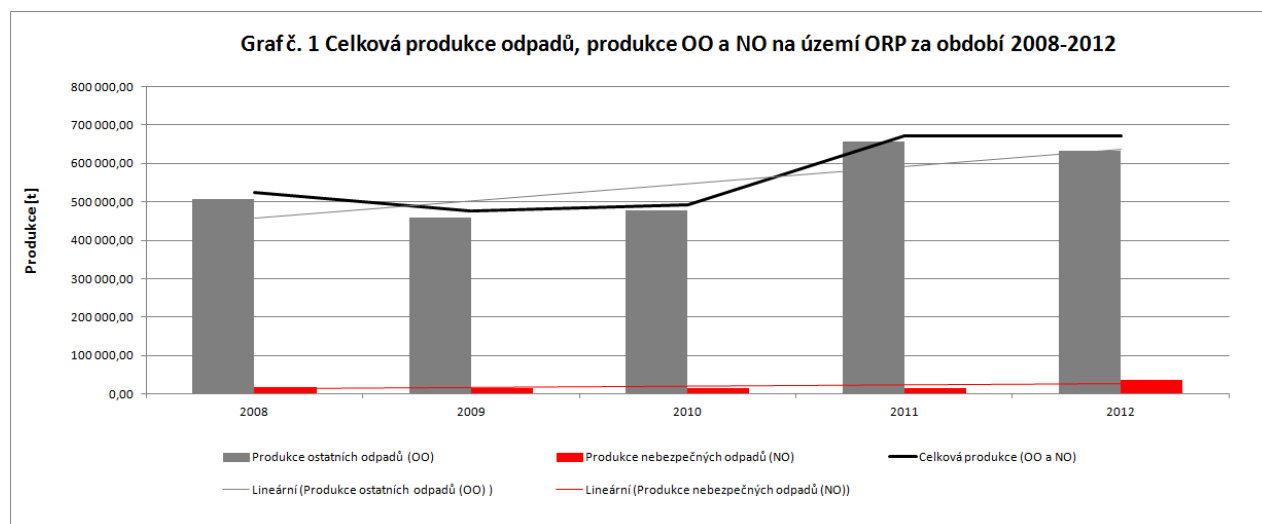
V současnosti se na území ORP Olomouc nacházejí pouze dvě funkční skládky, a to v obcích Mrsklesy a Bohuňovice, na sever a na východ od Olomouce. V těsné blízkosti ORP Olomouc se nachází skládka v Senici na Hané, kterou využívají obce Loučany a Náměšť. Další skládky v okolí ORP Olomouc se nacházejí v obci Medlov, v Přerově - Žeravicích a ve městě Lipník nad Bečvou. Jednotlivé svozové firmy si vybírají skládku pro uložení odpadu dle dosažené ceny.

Obce obsluhované svozovými firmami Remit, SITA CZ, EKO-Unimed Medlov a TS Přerov preferují skládkování. Je to přirozené u dvou obcí, které mají vlastní nebo spoluvlastní skládku (Bohuňovice, Mrsklesy, Loučany). Z celkového počtu 45 v ORP tak primárně využívá skládky pro odstranění KO 18 obcí (40%) z ORP Olomouc.

Produkce odpadů na území ORP

Celková produkce odpadů v letech 2008 až 2012 má kolísavý charakter, přičemž v roce 2009 se produkce odpadů dostala na minimum a to na 67 % roku 2000. Do roku 2011 postupně stoupala, až dosáhla hodnoty 95 % roku 2000. V r. 2012 došlo opět k mírnému poklesu oproti r. 2011.

Graf č. 5.1: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 -2012

Zdroj: ISOH (CENIA)

V komunálním odpadu má největší zastoupení: směsný komunální odpad, papírové a lepenkové obaly, kovy, biologicky rozložitelný odpad a objemný odpad.

Podíl KO na celkové produkci odpadů je v průměru na 20% a podíl směsného komunálního odpadu na produkci KO je v průměru na 45%.

Nejvíce separovanou složkou je papír, následuje plast, sklo a nakonec nápojové kartony. Obce jsou z dotazníkového šetření spokojeny s množstvím nádob na separaci, limitem jsou možné lokality pro případné další umístění nádob.

Z biologických odpadů má největší zastoupení biologicky rozložitelný odpad (BRO), přičemž biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO) tvoří cca 66% z celkové produkce BRO.

Nakládání s odpady

V roce 2000 se ukládalo na skládky 161 tis. tun, v roce 2012 došlo ke snížení na 34 tis. tun, což je dáno vyšší mírou odstraňování odpadů ve spalovně SAKO v Brně. Materiálové využití KO vzrostlo z 5.562 tun v roce 2000 na 28.630 tun v roce 2012, což dokládá pozitivní tendenci v separaci a využití odpadu.

Provozní náklady obcí na financování odpadového hospodářství

Provozní náklady obcí na území ORP na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 mírně vzrostly o 1,5% tj. o 2,4 mil. Kč (z 155,8 mil. Kč na 158,2 mil. Kč).

Závěr: Problematika odpadů vycházející z analýz

Neexistence ZEVO na střední Moravě může vést do budoucna (po roce 2025 – podmínka schválení příslušné legislativy) k problémům v udržení společensky únosného poplatku pro obyvatelstvo za likvidaci SKO. S vyšší náklady na odpadové hospodářství a tím zvyšování podplatku bude třeba počítat i s naplňováním aktuálních požadavků legislativy.

Typickou možností pro spolupráci obcí je řešení sběrného dvora pro více obcí.

Vybudování a provoz sběrných dvorů je přímo úměrná finančním možnostem obcí. Pouze větší obce mají plnohodnotné sběrné dvory. Menší si je provozně nemohou dovolit. Zde je prostor pro případnou spolupráci obcí, a to i s ohledem na možnosti využít dotace EU 2014+.

Vzhledem k existenci velkého krajského města je v ORP třídící linka, u které jsou možnosti dalšího rozvoje. A to jak do kvantity, tak i do kvality (dalšího dotřídování).

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinové opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit

společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, starostů, odborníků z odboru životního prostředí Magistrátu města Olomouce, oddělení ochrany životního prostředí Krajského úřadu Olomouckého kraje a společnosti Eko-kom z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

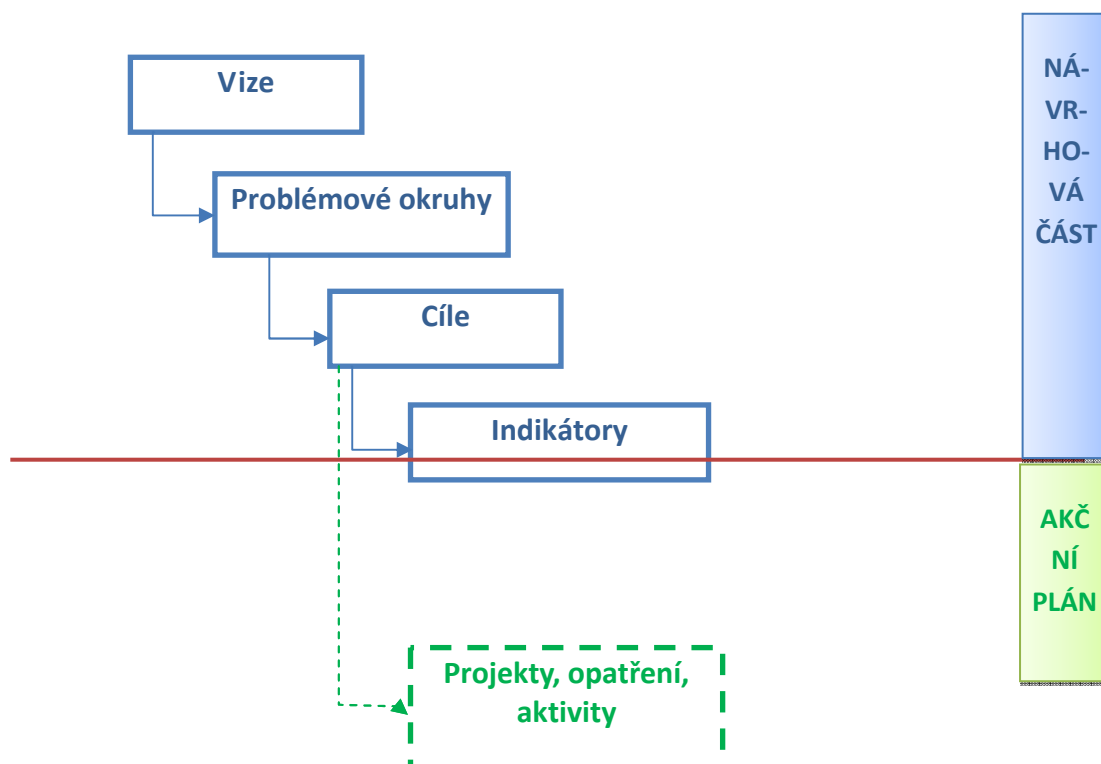
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
	Vysoké množství BRKO ukládané na skládky		Nenaplnování požadavků české legislativy na zvýšení podílu recyklace a dalšího využití komunálního odpadu.	
	Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1	Cíl 2.2

	Realizace opatření směřujících k prevenci vzniku odpadů	Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky	Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití zbytkového komunálního odpadu	Realizace informačních kampaní k podpoře opatření vedoucích k prevenci a využití odpadu

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Problémový okruh

1. Vysoké množství BRKO ukládané na skládky

a) Příčiny vzniku a věcné argumenty

Celková produkce odpadů při srovnání let 2008 a 2012 narostla z 524 tis. na 670 tis. tun, tj. více jak o 20%.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) se mezi roky 2008 a 2012 zvyšovala. Měrná produkce BRKO, jehož původcem je obec je v ORP nižší než měrná produkce BRKO v Olomouckém kraji. Celková produkce využitelné biologicky rozložitelné složky BRKO v ORP Olomouc je 4 884 t jeho původcem je obec je 14% celkové produkce BRKO

Podíl biologicky využitelného BRKO ve SKO je stále vysoký a BRKO a určité jeho množství končí nevyužitě na skládkách.

V ORP Olomouc se nachází 3 kompostárny (v Přáslavicích provozovaná fy Flexena plus, v Křelově provozována Ing. Milanem Hlavinkou a v Olomouci provozována fy Resta). Svozové společnosti, které na základě smluvních vztahů zajišťují odvoz odpadů z obcí, se na základě ceny se rozhodují, kam budou BROKO odvážet. Biologicky využitelná složka BRKO z ORP Olomouc se tak kompostuje také v kompostárnách mimo ORP: Ing. Hlavinka v Polkovicích, SPRESO v Kralicích, SITA v Rapotíně nebo i dále v rámci ČR v bioplynových stanicích (Vyškov) aj. Obec Příkazy buduje s obcemi Náklo a Střeň (sousední ORP Litovel) společnou kompostárnu.

Lokalizace kompostáren nepokrývá spádovou oblast všech obcí ORP, tudíž velká část obcí nechává likvidovat BRKO v ve výše uvedených komerčních kompostárnách. Z průzkumu prováděného u starostů jednotlivých obcí vyplynulo, že občané často ukládají BRKO ve sběrných místech dohromady s jiným odpadem. Takto uložený odpad pak již není dále vytríděn a putuje na skládku jako součást SKO nebo do ZEVO (část svozových společností odváží odpad do ZEVO).

b) Důsledky neřešení problému

Množství BRKO, které bude ukládáno na skládkách zůstane na stejné úrovni nebo se bude dále zvyšovat. Nebude naplňován POH Olomouckého kraje v oblasti snižování podílu BRKO ukládaného na skládky a nebude naplněna aktuální požadavky na nakládání s BRKO vycházející ze zákona o odpadech ve vztahu k zajištění odděleného sběru BRKO v obcích.

Problémový okruh

2. Nenaplňování požadavků české legislativy na navýšení podílu recyklace a další využití komunálního odpadu

a) Příčiny vzniku a věcné argumenty

Celková produkce odpadů v minulém období (2008 – 2012) stále narůstala a to z 524 tis. na 670 tis. tun, tj. více jak o 20%.

Dále rostla i celková produkce KO vzrostla ze 100 tis. tun v roce 2008 na 102 tis. tun v roce 2012, přičemž v r. 2011 byl zaznamenán jednoletý strmý nárůst na 151 tis. tun KO. Produkce SKO také ve sledovaném období mírně vzrostla a to ze 43 tis. tun v roce 2008 na 44 tis. tun.

KO tvoří 20% celkové produkce odpadů.

Podíl SKO na produkci KO je v průměru na 45%.

V roce 2012 mělo největší podíl těchto 5 druhů odpadu (od největšího):

200301 - Směsný komunální odpad,

150101 - Papírové a lepenkové obaly.

200140 - Kovy,

200201 - Biologicky rozložitelný odpad,

200307 - Objemný odpad

Na čele žebříčku je směsný komunální odpad. Za posledních 5 sledovaných let se produkce tohoto odpadu meziročně zvyšuje.

Z KO se nejvíce separuje papír, pak plast, sklo a nakonec nápojové kartony. Z výstupů dotazníkového šetření jsou obce spokojeny s množstvím a počtem nádob na separaci. Limitem pro rozšíření jejich počtu jsou další místa pro případné další umístění nádob.

Méně četné jsou v obcích umístěny nádoby na elektroodpad, samostatně baterky, někde na použité tonery a řada obcí má také kontejnery na textil.

Primární třídění KO je v ORP Olomouc na velmi dobré úrovni a ORP se tak řadí na přední příčky v rámci ČR a to jak v třídění papíru, plastů, skla i nápojových kartonů. Ale vzhledem k nutnosti přispí-

vat k naplnění cílů POH OK, zůstává podpora třídění a dalšího využití prioritou, protože ve SKO stále zůstává velké množství odpadů vhodných pro materiálové využití nebo mají energetické využití.

Ze 40% obcí je ukládán SKO na skládkách, které jsou lokalizovány jak rámci ORP, tak i mimo ORP. SKO obsahuje stále vysoký podíl recyklovatelné nebo energeticky využitelné složky.

b) Důsledky neřešení problému

Podíl recyklovatelného a využitelného odpadu na celkové množství odpadu se bude snižovat. Nebude se dařit naplňovat POH Olomouckého kraje a nenaplní se tak aktuální legislativa zákona o odpadech. Nízký podíl zpětně využívaného odpadu bude mít vliv na nižší příjmy obcí ze systému EKO-KOM a recyklovatelný odpad.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Odpady

Problémový okruh 1	Vysoké množství BRKO ukládané na skládky
Cíl 1.1	Podpora a zavedení preventivního opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování ve vhodných typech zástavby.
Popis cíle	Velké množství BRKO tvoří stále velký podíl SKO. V obcích, kde není ekonomické zajišťovat pravidelný svoz BRKO je nevhodnější a neekonomičtější způsob, jak předcházet vůbec vzniku tohoto odpadu kompostováním v domácích kompostérech přímo v místech, kde vzniká. Jedním ze způsobů snižování množství produkovaného BRKO v SKO je pomocí prevence tj. zvýšení podílu domácího kompostování BRKO a následné využití vytvořeného kompostu přímo na pozemcích/zahradách, kde tyto odpady vznikají. V rámci snižování množství BRKO v rámci SKO je navrženo, aby do domácností se zahradami byly distribuovány zdarma nebo za zvýhodněnou cenu domácí kompostéry včetně příslušenství (speciální koše, apod.). Kompost následně mohou původci využívat, jako kvalitní zeminu v rámci svých pozemků. Tímto dojde ke snížení množství BRKO ukládaného do SKO. Před distribucí kompostérů bude doprovázena informační kampaň, která podpoří domácí kompostování. Domácí kompostování pomůže snížit množství celkového SKO a přinese obcím nemalé úspory na nákladech za odstranění odpadu nebo za likvidaci černých skládek. Současně dojde k výraznému zlepšení kvality životního prostředí odstraněním negativních dopadů ukládaného BRKO na skládkách.
Hlavní opatření	• zpracování plánu vybavení území domácími kompostéry (vč. příslušenství) • realizace informační kampaně • zpracování právního rámce realizace projektu

	• vytipování vhodných finančních zdrojů • schválení zapojení obcí a nositele projektu • podání žádosti o dotaci • zajištění výběrového řízení na dodavatele nádob a kompostérů • zajištění distribuce kompostérů a/nebo jeho příslušenství v území • monitoring a vyhodnocování
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1 Počet obcí se zavedeným opatřením na prevenci vzniku odpadů – systém domácího kompostování
Správce cíle	Starosta obce Hlušovice

Problémový okruh 1	Vysoké množství BRKO ukládané na skládky
Cíl 1.2	Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky
Popis cíle	Nejvyšší podíl odpadů s obsahem BRKO (obsahuje průměrně 48% biologicky rozložitelné složky) je ve směsném komunálním odpadu (SKO) a objemovém odpadu, dále následuje odděleně sebraný biologicky rozložitelný odpad. Z průzkumu prováděného u starostů jednotlivých obcí (mimo město Olomouc) vyplynulo, že občané často ukládají BRKO ve sběrných místech dohromady s jiným odpadem či dohromady s objemovým BRKO. Takto uložený odpad pak již není dále vytríděn a v mnoha případech je odvezen na skládku v rámci SKO nebo v rámci objemového odpadu. Dle aktuálních legislativních požadavků vznikla obcím povinnost snížit do roku 2024 množství BRKO, které se ukládá na skládky a také dle vyhlášky 321/2014 zajistit možnost průběžného odkládání bioodpadu během roku. Na území ORP se nachází dvě soukromé kompostárny v Olomouci (souhrnná kapacita 7 000 max. t/rok) a jedna ve východní části ORP v Přáslavicích (max. 1 000 t/rok). Většina obcí z ORP tak, musí zajistit odvoz BRKO na delší vzdálenosti a tím dochází k prodražování. Na základě zpracované studie bude dle charakteru území zajištěn sběr následujícím způsobem: - rozšíření možnosti sběru bioodpadů rostlinného původu primárně v lokalitách s rodinnými domy (distribuce a svoz nádob na BRKO z domácností) - rozšíření a dovybavení sběrných dvorů/sběrných míst o kontejnery pro ukládání sběrných hnízd/sběrných míst s kontejnerem pro ukládání BRKO - zajištění odbytu vytvořeného kompostu Navrhovaná opatření budou v souladu a budou vycházet z Integrovaného systému pro nakládání s odpady Olomouckého kraje. Bude vyhodnocena kapacita zařízení pro bioopad v území a na základě investičního a provozního posouzení

	bude BRKO odváženo do stávajících kompostáren v ORP nebo budou vybudovány nové kompostárny (včetně komunitních), kde budou zpracovávány vytríděné bioodpady z domácností a z obcí (především z údržby obecní veřejné zeleně a z údržby zahrad).
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza • zpracování právního rozboru stávajících smluv na svoz BRKO, vč. reálných možností jejich úprav nebo nahrazení novými • zpracování možností řešení svozu BRKO v souladu s aktuálními podmínkami legislativy a požadavky k r. 2024 • zpracování právního rámce pro spolupracující obce • nastavení harmonogramu právních kroků A.2 Ekonomická analýza • vyhotovení ekonomické studie pro svoz a kompostování BRKO (investice a provozní náklady) v jednotlivých obcích a lokalitách v možném variantním řešení vč. posouzení výhodnosti jednotlivých stávajících smluv u společností odebírajících BRKO B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu BRKO: • soulad s Integrovaným systémem pro nakládání s Odpady Olomouckého kraje • stanovení potřebné infrastruktury a techniky pro požadovaný objem separovaného BRKO • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit C.1 Realizace • vytipování vhodných finančních zdrojů • výběr řešení vč. právního rámce realizace projektu, jeho schválení dotčenými obcemi příp. jinými účastníky, schválení financování projektu • podání žádosti o dotaci • výběrové řízení na systém sběru odpadu a dle výsledku studie realizace kompostáren, komunitních kompostáren, úprava či rozšíření sběrných míst/sběrných dvorů o kontejnery na BRKO • výběr subjektu zajišťující svoz, příp. kompostování BRKO: přímo od domácností, ze sběrných míst/sběrných dvorů • realizace kompostáren • realizace informační kampaně k občanům a subjektům využívajícím oddělený sběr BRKO • zajištění odbytu pro vyprodukovaný kompost
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.2. Počet obcí, kde je zaveden v rámci MOS společný systém sběru a nakládání s komunálními bioodpady
Správce cíle	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce

Problémový okruh 2	Nenaplňování požadavků české legislativy na navýšení podílu recyklace a další využití komunálního odpadu

Cíl 2.1	Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití zbytkového komunálního odpadu
Popis cíle	Primární třídění odpadů je v ORP Olomouc na velmi dobré úrovni a ORP se tak řadí na přední příčky v rámci ČR, ale vzhledem k nutnosti přispívat k naplnění cílů POH OK, zůstává podpora třídění prioritou, protože ve SKO stále zůstává velké množství odpadů vhodných pro materiálové využití nebo mají energetické využití. Je navrženo zpracování podrobné studie a realizace opatření, která v souladu s místními a ekonomickými podmínkami stanoví nejvhodnější opatření na podporu odděleného sběru odpadů a na další využití SKO. Bude se jednat zejména o tyto opatření: - zahuštění sítě sběrných hnízd/zvýšení počtu nádob na tříděný odpad - zajištění distribuce pytlů/tašek na separovaný odpad do domácností naplnění požadavků legislativy k. r. 2015 v nutnosti zvýšení separace kovového odpadu (kontejnery na kovový odpad, sběrná místa/dvory s kontejnery aj.) - rozšíření sítě sběrných míst/sběrných dvorů - rozšíření možnosti využívat sběrné dvory více obcemi - případně výstavbu/rozšíření kapacity (u budované) překládací stanice SKO za účelem jeho dopravy do ZEVO - rozšíření spolupráce s kolektivními systémy pro zpětný odběr elektrozařízení zaměřené na rozšíření sítě pro zpětný odběr elektrozařízení Navrhovaná opatření budou v souladu s Integrovaným systémem nakládání s komunálním odpadem na území Olomouckého kraje aktuální legislativou.
Hlavní opatření	1. Zpracování studie • prověření možností v jednotlivých obcích • sdružení finančních zdrojů nebo dotační podpory • zpracování podrobné studie, která v souladu s místními a ekonomickými podmínkami stanoví nejvhodnější opatření na podporu odděleného sběru odpadů a na další využití zbytkového SKO. Studie bude obsahovat také ekonomickou část zahrnující investiční a provozní náklady 2. Realizace opatření • vytvoření právního rámce pro realizaci opatření a spolupráce se subjekty – autorizované společnosti (např. EKO-KOM), obce v ISNOOK, apod. • vytipování vhodných finančních zdrojů • zpracování projektové dokumentace • podání žádosti o dotaci • výběrové řízení na realizaci opatření • realizace opatření a zajištění provozní fáze
Název indikátorů k hodnocení cíle	6.1 Počet obcí zapojených do optimalizace sběrné sítě separovaného a zbytkového odpadu

Správce cíle	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce

Problémový okruh	Nenaplnění požadavků české legislativy na navýšení podílu recyklace a další využití komunálního odpadu
Cíl 2.2	Realizace informačních kampaní k podpoře opatření vedoucích k prevenci a využití odpadu
Popis cíle	Realizace opatření navržených v cíli 5.1. Realizace opatření směřujících k prevenci vzniku odpadů, 5.2. Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky a 6.1 Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití komunálního odpadu nebudou úspěšně implementována pokud nebudou správně komunikována s cílovými skupinami (obce, veřejnost, apod.). Domácí kompostování, třídění a separace odpadů bude podpořeno komunikační kampaní, která bude informovat o změnách, která opatření přinesou jak ve vztahu k ŽP, tak na ekonomiku obce (náklady za svoz SKO, BRKO, příjmy z odměn z AOS EKO-KOM).
Hlavní opatření	1. Přípravná fáze • projednání informační kampaně s obcemi ve vztahu k realizaci jednotlivých opatření cílů: 5.1. Realizace opatření směřujících k prevenci vzniku odpadů, 5.2. Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaných na skládky a 6.1 Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití komunálního odpadu • navázání spolupráce se subjekty realizujícími komunikační aktivity na podporu třídění a využívání KO (např. EKO-KOM, ASEKOL, ELEKTROWIN aj.) • koordinace navržených aktivit s KÚ OK a subjekty, které již komunikační aktivity realizují • vytipování vhodných finančních zdrojů pro kampaň • vytvoření právního rámce pro realizaci opatření a spolupráce se subjekty – např. EKO-KOM • sdružení finančních zdrojů nebo dotační podpory • zpracování projektu vč. časového harmonogramu pro realizaci informační kampaně 2. Realizace opatření • podání žádosti o dotaci a/nebo sdružení finančních prostředků • zpracování postupu informační kampaně • výběrové řízení na realizaci opatření • realizace opatření a zajištění provozní fáze
Název indikátorů	6.2 Počet realizovaných informačních kampaní

k hodnocení cíle	
Správce cíle	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce

5.2.4. Indikátory

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Vysoké množství BRKO ukládané na skládky		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	PRODUKCE SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU		
Měrná jednotka	t		
Správce měřítka	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		41 500	41 000
Skutečnost	42 332		
Popis měřítka:	Směsný komunální odpad je zbytkový odpad po vyřídění složek odděleného sběru komunálního odpadu. Snížení množství BRKO má přímý vliv na snížení množství SKO. Realizace opatření zaměřených na prevenci odpadů (podpora kompostování, zavedení systému sběru BRKO a jeho kompostování) bude mít vliv na snížení celkového množství BRKO.		
Metodika a výpočet:	V systému CENIA budou zadány kódy odpadů pro nakládání s SKO: 200301 s kódy produkce: A00,AN60,BN30. Pokles množství SKO v t bude nepřímo odrážet úspěšnost opatření zaměřených na prevenci a sběr BRKO.		
Zdroj čerpání dat:	ISOH CENIA		

Indikátor výstupu

Cíl	Realizace opatření směřujících k prevenci vzniku odpadů		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ SE ZAVEDENÝMI OPATŘENÍMI NA PREVENCI VZNIKU ODPADŮ - SYSTÉM DOMÁCÍHO KOMPOSTOVÁNÍ		
Měrná jednotka	počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce Hlušovice		
Roky	2013	2017	2020

Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Jako opatření vedoucí ke snížení množství BRKO, které je v současnosti součástí SKO, budou do domácností se zahradami distribuovány kompostéry včetně příslušenství (speciální koše, apod.). Kompost následně mohou původci využívat, jako kvalitní zeminu v rámci svých pozemků. Tímto dojde ke snížení množství kompostovatelné složky BRKO, která v současnosti je součástí SKO. Měřítkem pro realizaci opatření je počet obcí, kde byly distribuovány domácí kompostéry a příp. příslušenství ke kompostérům.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí na jejichž území byly distribuovány domácí kompostéry a příslušenství ke kompostérům (koš do domácnosti na biodpad aj.)		
Zdroj čerpání dat:	údaje obcí		

Indikátor výstupu

Cíl	Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KDE JE ZAVEDEN V RÁMCI MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE SPOLEČNÝ SYSTÉM SBĚRU A NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI BIOODPADY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	15
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Na základě zpracované studie bude na území obcí ORP Olomouc vytvořen systém nakládání s BRKO, který dle charakteru území bude zaměřen na: rozšíření možnosti sběru bioodpadů rostlinného původu primárně v lokalitách s rodinnými domy (distribuce a svoz nádob na BRKO z domácností); rozšíření a dovybavení sběrných dvorů/sběrných míst o kontejnery pro ukládání sběrných hnízd/sběrných míst s kontejnerem pro ukládání BRKO; zajištění odbytu vytvořeného kompostu. Bude vyhodnocena potřebná kapacita zařízení pro bioopad v území a s ohledem na investiční provozní náklady bude navržen nejvhodnější způsob odstranění BRKO. Měřítkem efektivnosti opatření je počet, které budou spolupracovat na svozu a odstranění biologicky odstranitelné složky BRKO. Jedná se zejména o spolupráci při zajištění svozu a vybudování nové kompostárny, kde budou zpracovány vytríděné bioodpady		

	z domácností a z obcí (především z údržby obecní veřejné zeleně a z údržby zahrad). Zavádění společného systému sběru a nakládání s BRKO bude realizováno v souladu s Integrovaným systémem nakládání s odpady Olomouckého kraje.
Metodika a výpočet:	Počet obcí, kde na základě systémových opatření dle studie pro nakládání s biodpady budou spolupracovat a společně realizovat opatření na zefektivnění sběru a nakládání s komunálními biodpady
Zdroj čerpání dat:	Údaje obcí, výstup ze společného projektu

Indikátor výsledku

Problémový okruh	Nenaplnování požadavků české legislativy na navýšení podílu recyklace a další využití komunálního odpadu		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	SNÍŽENÍ MĚRNÉ PRODUKCE SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		98%	97,5%
Skutečnost	100		
Popis měřítka:	Na základě realizace opatření podporujících separaci a recyklaci vč. informační kampaně by mělo dojít ke snížení množství měrné produkce směsného komunálního odpadu.		
Metodika a výpočet:	Podíl celkové produkce SKO (200301) a počtu obyvatel ORP Olomouc (kg/obyvatel/rok) v %. Jedná se o % podíl měrné produkce daného roku k měrné produkci r. 2013 (189 kg/obyvatel/rok).		
Zdroj čerpání dat:	Údaje obcí např. z formuláře obcí pro EKO-KOM, a.s.,		

Indikátor výstupu

Cíl	2.1. Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití zbytkového komunálního odpadu
Číslo indikátoru	2.1
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO OPTIMALIZACE SBĚRNÉ SÍTĚ SEPAROVANÉHO A ZBYTKOVÉHO ODPADU
Měrná jednotka	Počet obcí

Správce měřítka	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	17
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V ORP je podpora třídění prioritou, protože ve SKO stále zůstává velké množství odpadů vhodných pro materiálové využití nebo mají energetické využití. Dle místních podmínek bude zpracována studie a realizována tato opatření: - zahuštění sítě sběrných hnízd/zvýšení počtu nádob na tříděný odpad - zajištění distribuce pytlů/tašek na separovaný odpad do domácností - vyšší rozšíření kontejnerů na kovový odpad a na textil - rozšíření sítě sběrných míst/sběrných dvorů - rozšíření možnosti využívat sběrné dvory více obcemi případně výstavbu/rozšíření kapacity (u budované) překládací stanice Měřítkem úspěšnosti realizace počet obcí ORP Olomouc, které se do realizace navržených opatření zapojili.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do realizace opatření v rámci společného projektu zaměřeného na oddělený sběr a využití KO.		
Zdroj čerpání dat:	Údaje obcí		

Indikátor výstupu

Cíl	2.2. Realizace informačních kampaní k podpoře opatření vedoucích k prevenci a využití odpadu		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH INFORMAČNÍCH KAMPANÍ		
Měrná jednotka	Počet informačních kampaní		
Správce měřítka	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Domácí kompostování, sběr BRKO z domácností, třídění a separace odpadů bude podpořeno informační a komunikační kampaní. Měřítkem jsou informační kampaně ve vztahu k cílovým skupinám uskutečněny.		
Metodika a výpočet:	Počet uskutečněných informačních kampaní na podporu kompostování, sběru BRKO z domácností, třídění a separace odpadů. Za kampaň je považována např. distribuce letáků, uskutečněná přednáška, cílená reklama aj., která se uskuteční na podporu přípravy a/nebo realizace		

	a/nebo na podporu provozu navržených opatření v oblasti odpadového hospodářství.
Zdroj čerpání dat:	Realizátor kampaně, údaje obcí

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Bude doplněno později.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Podpora a zavedení preventivního opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování ve vhodných typech zástavby	Starosta obce Hlušovice
1.2.	Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce
2.1	Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití zbytkového komunálního odpadu	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce
2.2	Realizace informačních kampaní k podpoře opatření vedoucích k prevenci a využití odpadu	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Produkce směsného komunálního odpadu	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce
1.1	Počet obcí se zavedeným opatřením na prevenci vzniku odpadů - systém domácího kompostování	Starosta obce Hlušovice
1.2	Počet obcí, kde je zaveden v rámci meziobecní spolupráce společný systém sběru a nakládání s komunálními bioodpady	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce
2.	Snížení měrné produkce směsného komunálního odpadu	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce
2.1	Počet obcí zapojených do optimalizace sběrné sítě separovaného a zbytkového odpadu	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce
2.2	Počet realizovaných informačních kampaní	Náměstek pro životní prostředí statutárního města Olomouce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke

změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projek-

toový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Pro oblast odpadového hospodářství byla definována následující vize: ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje.

V návrhové části byl identifikován problémový okruh 1. Vysoké množství BRKO ukládané na skládky, který je řešen cíly: 1.1 Podpora a zavedení preventivního opatření vzniku odpadu –systém domácího kompostování ve vhodných typech zástavby a cílem 1.2 Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky.

Dalším problémovým okruhem v této oblasti je okruh č.2. Nenaplnění požadavků české legislativy na snižování podílu recyklovatelného a využitelného odpadu, který je řešený pomocí cíle 2.1 Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití zbytkového komunálního odpadu a cíle 2.2 Realizace informačních kampaní k podpoře opatření vedoucích k prevenci a využití odpadu.

Ke každému problémovému okruhu a cíli byl stanoven monitorovací indikátor, na základě jehož bude sledován pokrok a úspěšnost nastavené strategie. Každý cíl má svého správce cíle (gestora), který bude provádět dohled nad jeho naplňováním.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V měsíci srpnu 2014 byla zpracována vize. Následující měsíc byly pracovním týmem definovány problémové okruhy a stanoveny cíle, které byly ověřeny na jednání fokusní skupiny (24.9.2014), kde byli zastoupeni zástupci starostů (starosta obce Hlušovice, starostka Náměště na Hané a náměstek pro oblast školství a evropské fondy města Olomouce), členové zpracovatelského týmu, vedoucí oddělení odpadového hospodářství MMOI, manažer EKO-KOM, odborní pracovníci OŽP KÚ OK a Integrovaného systému nakládání s odpady Olomouckého kraje. Zpracování popisu cílů provedl pracovní tým v říjnu 2014. Navržené cíle byly zaslány k připomínce vedoucímu oddělení odpadového hospodářství MMOI a byly projednány na jednání s manažerem EKO-KOM. Monitorovací indikátory výstupu (pro měření cílů) a indikátory výsledku (pro měření problémového okruhu) byly zpracovány pracovním týmem v listopadu 2014. K indikátorům se mohli vyjádřit odborní pracovníci odd. odpadového hospodářství MMOI. V prosinci 2014 byla do strategie zpracována obecná část akčního plánu a pravidla pro řízení strategie. Návrhová část jako celek byla zaslána k připomínce k vedoucímu odboru životního prostředí MMOI a ved. oddělení odpadového hospodářství.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

5.5.1. Příloha č. 1 Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

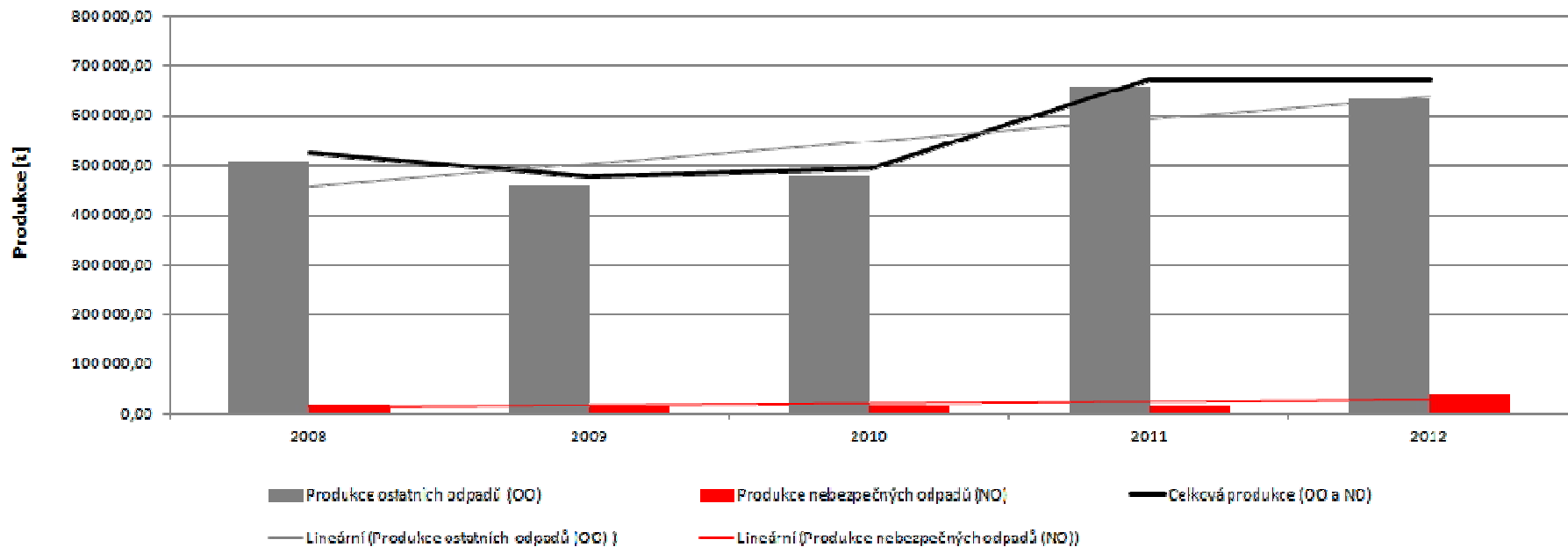
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.5.2. Příloha č. 5.2 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	687 538,07	505 806,14	459 822,18	477 327,59	656 125,49	632 845,03	73,57	66,88	69,43	95,43
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	33 431,19	18 871,71	16 263,77	14 803,23	16 194,11	37 362,69	56,45	48,65	44,28	48,44
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-43,55	-51,35	-55,72
Celková produkce (OO a NO)	725 755,15	524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72	72,29	65,60	67,81	92,64
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-27,71	-34,40	-32,19
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		96,40	96,58	96,99	97,59	94,43				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		3,60	3,42	3,01	2,41	5,57				
Měrná produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		160 720	161 262	161 802	161 754	162 136				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		3 264,55	2 952,25	3 041,56	4 156,43	4 133,61				
Měrná produkce OO		3 147,13	2 851,40	2 950,07	4 056,32	3 903,17				

Měrná produkce NO	300,20	117,42	100,85	91,49	100,12	230,44
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		39,11	33,60	30,48	33,35	76,76
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-60,89	-66,40	-69,52	-66,65	-23,24

Graf. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

5.5.3. Příloha č. 5.3 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	8 830,63	8 044,99	8 430,63	7 163,03	5 218,46
200102	Sklo	O	1 672,84	1 784,59	1 871,82	1 851,45	1 704,36
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	203,03	358,99	246,73	420,66	287,75
200110	Oděvy (BRKO)	O	1,37	28,35	11,62	108,62	115,88
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	3,10	50,06	46,93	72,83	11,90
200113*	Rozpouštědla	N	0,55	0,23	0,45	0,24	5,23
200114*	Kyseliny	N	0,12	0,80	0,02	1,21	0,09
200115*	Zásady	N	0,00	0,57	0,00	0,41	0,02
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,01	0,02	0,10
200119*	Pesticidy	N	0,45	0,53	0,60	0,78	0,52
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	54,55	3,22	4,43	2,22	1,21
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	14,61	29,94	23,95	4,65	4,45
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	356,80	229,86	217,00	260,37	144,83

200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	2,10	3,74	5,57	3,98	4,06
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	75,72	76,99	54,14	60,28	70,23
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,05	0,13	0,33	0,05	0,05
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	3,56	7,71	9,20	6,82	7,51
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	3,62	3,85	1,98	0,46	0,24
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,10	0,00	0,01	0,02	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené	N	27,59	27,44	16,95	13,95	9,14

	pod čísla 200121 a 200123						
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísla 200121, 200123 a 200135	O	103,31	71,02	113,88	115,19	123,16
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	13,94	44,45	80,30	212,37	278,31
200139	Plasty	O	1 731,20	2 433,46	2 344,60	2 398,07	2 539,56
200140	Kovy	O	280,55	2 764,89	5 463,72	6 810,17	13 942,34
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	4 117,97	1 477,35	2 642,57	9 019,51	7 272,90
200202	Zemina a kameny	O	624,53	5 699,00	4 982,82	8 916,42	52,59
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	413,42	1 095,55	1 030,73	1 256,33	580,15
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	42 932,91	57 524,42	55 492,35	80 727,61	44 093,82

200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	137,95	181,38	268,24	206,59	175,32
200303	Uliční smetky	O	2 911,38	1 912,16	2 723,56	2 742,67	1 687,84
200304	Kal ze septiků a žump	O	698,70	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	550,13	200,37	267,50	183,75	105,30
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	5 593,81	7 113,18	9 301,87	6 215,66	4 902,58
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	4,05	12,59	14,35	15,45	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	22 556,26	23 526,55	12 048,89	17 439,13	14 506,67
150102	Plastové obaly	O	4 171,72	5 948,15	2 282,59	2 801,85	2 767,94
150103	Dřevěné obaly	O	170,57	243,65	760,33	681,59	785,08
150104	Kovové obaly	O	175,07	80,31	134,13	114,27	93,27
150105	Kompozitní obaly	O	390,44	302,86	251,02	199,29	150,83
150106	Směsné obaly	O	1 052,60	757,05	385,48	511,23	208,98
150107	Skleněné obaly	O	746,35	910,87	881,34	779,45	529,06
150109	Textilní obaly	O	0,10	17,07	20,09	0,61	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	234,45	224,50	239,26	274,97	410,48

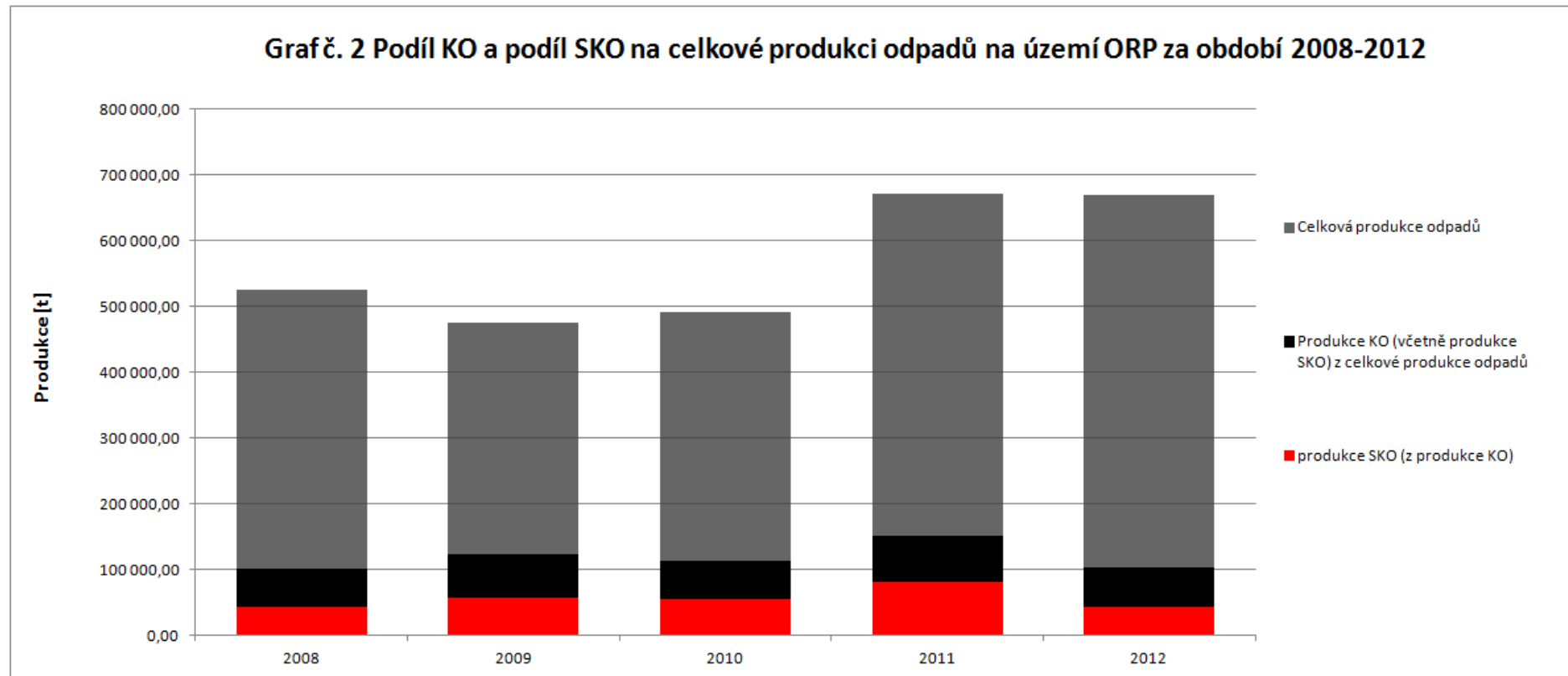
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	2,13	6,35	6,45	4,53	9,19
Celková produkce KO			100 864,30	123 199,33	112 678,44	151 598,72	102 801,39
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			62 191,50	75 053,03	76 738,22	104 407,24	62 501,74
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			35 915,12	40 096,15	41 289,20	57 980,91	36 065,38

5.5.4. Příloha č. 5.4 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72	-9,26	3,37	36,61	-0,31
Celková produkce KO	100 864,30	123 199,33	112 678,44	151 598,72	102 801,39	22,14	-8,54	34,54	-32,19
Celková produkce SKO	42 932,91	57 524,42	55 492,35	80 727,61	44 093,82	33,99	-3,53	45,48	-45,38
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010	2011		2012	
Podíl KO na celkové produkci odpadů	19,22		25,88		22,90	22,55		15,34	
Podíl SKO na produkci KO	42,57		46,69		49,25	53,25		42,89	
Měrné produkce odpadů	2008		2009		2010	2011		2012	

[kg.obyv.-1]					
Počet obyvatel v území ORP	160 720	161 262	161 802	161 754	162 136
Měrná produkce KO	627,58	763,97	696,40	937,22	634,04
Měrná produkce SKO	267,13	356,71	342,96	499,08	271,96

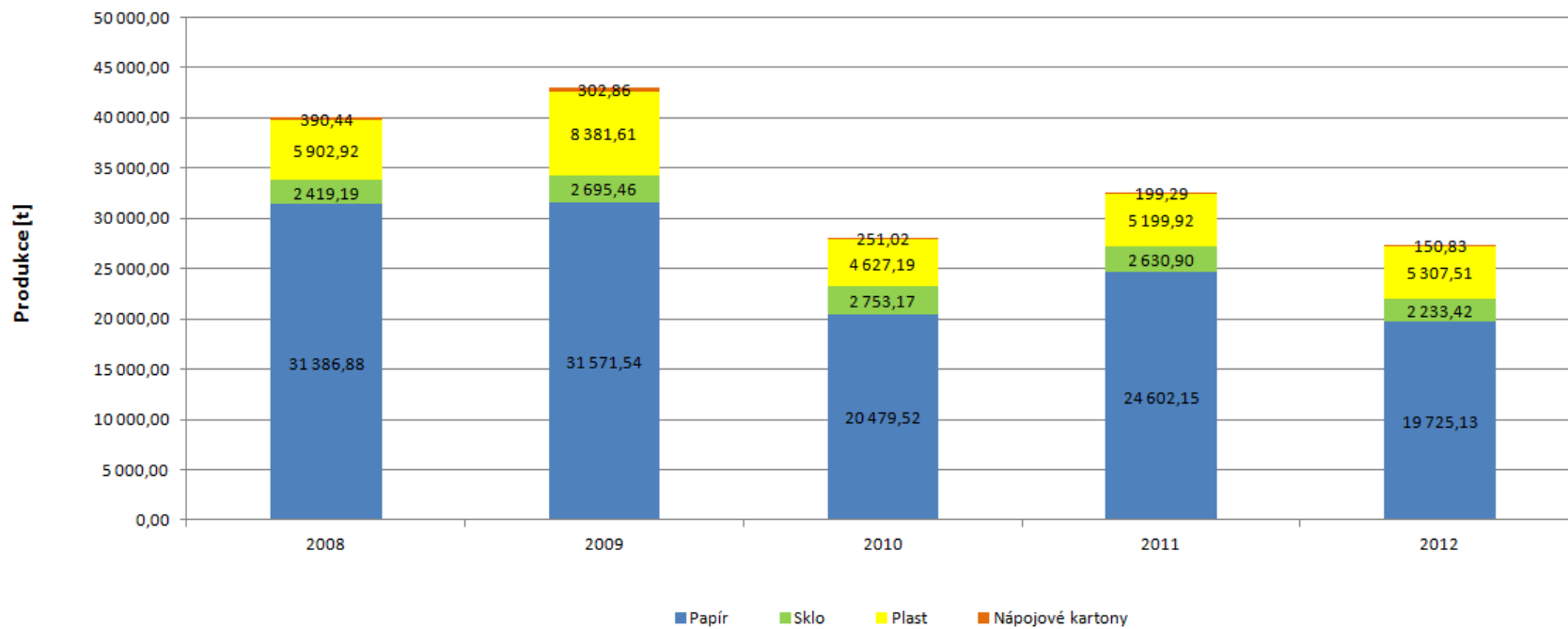
Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.5. Příloha č. 5.5 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	31 386,88	31 571,54	20 479,52	24 602,15	19 725,13	0,59	-35,13	20,13	-19,82
Sklo	150107, 200102	2 419,19	2 695,46	2 753,17	2 630,90	2 233,42	11,42	2,14	-4,44	-15,11
Plast	150102, 200139	5 902,92	8 381,61	4 627,19	5 199,92	5 307,51	41,99	-44,79	12,38	2,07
Nápojové kartony	150105	390,44	302,86	251,02	199,29	150,83	-22,43	-17,12	-20,61	-24,32
Celkem separovaný sběr		40 099,43	42 951,48	28 110,90	32 632,26	27 416,88	7,11	-34,55	16,08	-15,98
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		160 720		161 262		161 802		161 754		162 136
Měrná produkce tříděného papíru		195,29		195,78		126,57		152,10		121,66
Měrná produkce tříděného skla		15,05		16,71		17,02		16,26		13,77
Měrná produkce tříděného plastu		36,73		51,98		28,60		32,15		32,73
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		2,43		1,88		1,55		1,23		0,93
Měrná produkce tříděného odpadu		249,50		266,35		173,74		201,74		169,10

Grafč. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.6. Příloha č. 5.6 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	334,11	374,46	726,81	403,92	120,79
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	10,00	232,00	0,02	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	41,51
020201	Kaly z praní a z čištění	O	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	134,80	0,50	36,20	5,19	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	194,50	445,00	265,00	172,00	169,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	62,35	720,35	999,13	953,28	1 001,74
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	983,76	1 737,75	1 804,31	2 316,19	2 396,96
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,70	1,71	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

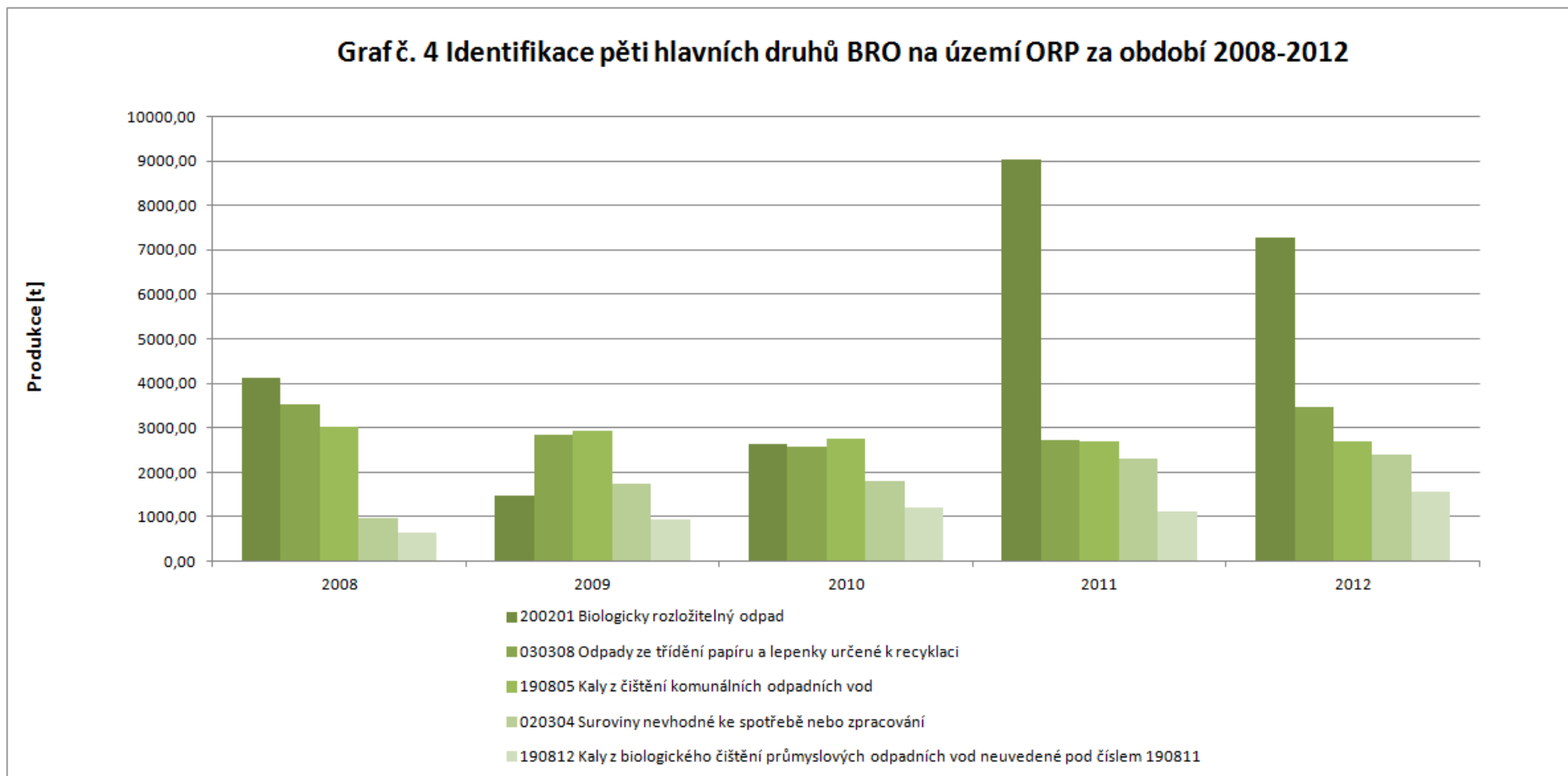
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	316,31	297,08	151,37	218,86	119,72
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	52,49	0,00	182,06	182,42	194,74
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	679,22	584,72	544,83	578,23	427,47
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	10,00	11,00	0,00	11,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	984,00	2 283,17	978,92	1 819,50	1 071,05
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,88	1,46	2,44	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	462,68	494,60	420,12	360,24	635,80
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	36,30	0,00	1 401,34	0,00

030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	3 517,14	2 839,39	2 575,48	2 733,77	3 468,54
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	23,48	28,63	37,19	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,22	0,28	0,06	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	45,69	51,83	69,84	2,71
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	22 556,26	23 526,55	12 048,89	17 439,13	14 506,67

150103	Dřevěné obaly	O	170,57	243,65	760,33	681,59	785,08
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	2,79	1,36	0,00	11,59	13,90
170201	Dřevo	O	833,78	1 019,25	599,54	727,13	528,01
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	3 019,93	2 946,84	2 765,09	2 705,63	2 697,54
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	124,63	335,02	404,67	517,00	341,86
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	657,11	929,25	1 209,88	1 125,66	1 554,60
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	223,98	0,00	42,99	47,78	752,00

190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	13,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	353,71	260,00	502,00	806,17	606,68
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	8,88	45,60	0,33	32,19	10,38
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	11,65	11,96	2,97	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	8 830,63	8 044,99	8 430,63	7 163,03	5 218,46
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	203,03	358,99	246,73	420,66	287,75
200110	Oděvy	O	1,37	28,35	11,62	108,62	115,88
200111	Textilní materiály	O	3,10	50,06	46,93	72,83	11,90
200125	Jedlý olej a tuk	O	356,80	229,86	217,00	260,37	144,83
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	13,94	44,45	80,30	212,37	278,31
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	4 117,97	1 477,35	2 642,57	9 019,51	7 272,90
200301	Směsný komunální odpad	O	42 932,91	57 524,42	55 492,35	80 727,61	44 093,82
200302	Odpad z tržišť	O	137,95	181,38	268,24	206,59	175,32
200304	Kal ze septiků a žump	O	698,70	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	5 593,81	7 113,18	9 301,87	6 215,66	4 902,58
Celková produkce BRO			98 600,84	114 512,08	103 842,05	139 768,74	93 948,48

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

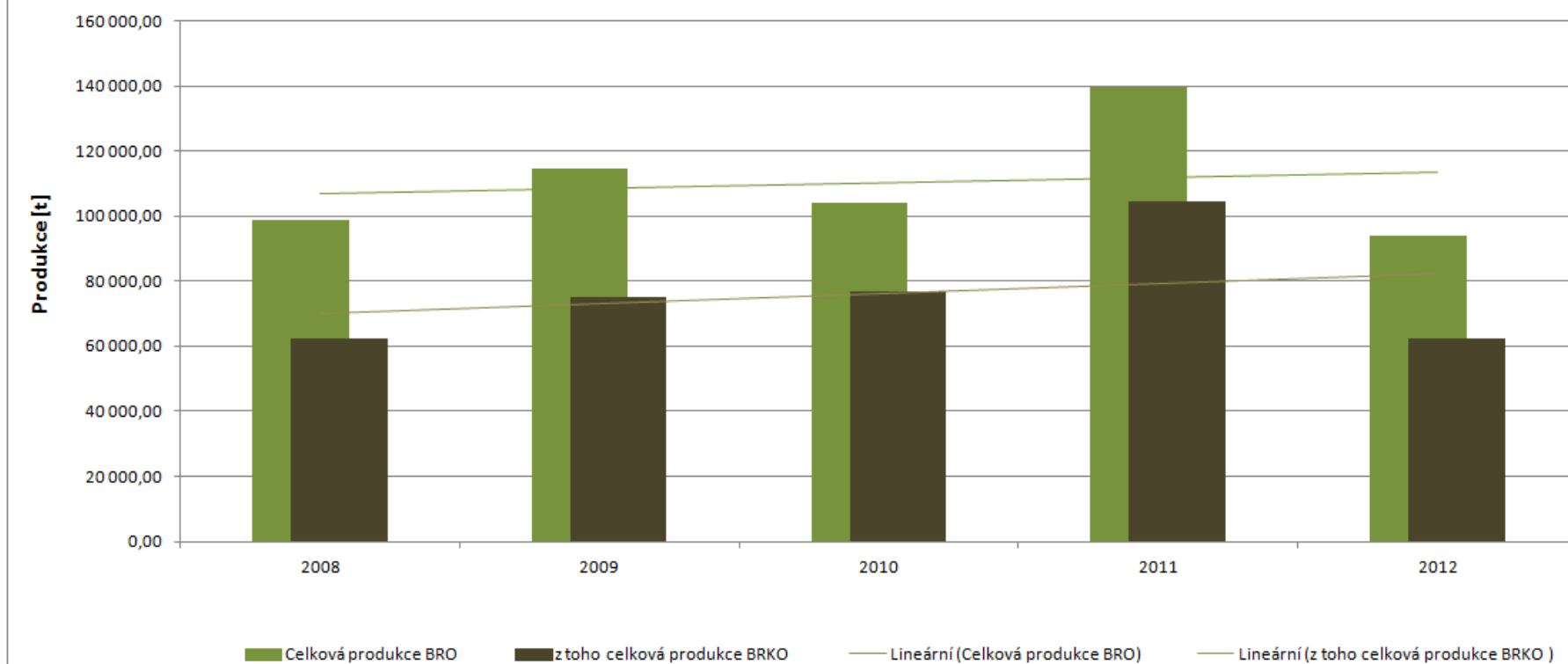

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

5.5.7. Příloha č. 5.7 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	98 600,84	114 512,08	103 842,05	139 768,74	93 948,48	16,14	-9,32	34,60	-32,78
z toho celková produkce BRKO	62 191,50	75 053,03	76 738,22	104 407,24	62 501,74	20,68	2,25	36,06	-40,14
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	63,07		65,54		73,90		74,70		66,53
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	160 720		161 262		161 802		161 754		162 136
Měrná produkce BRO	613,49		710,10		641,78		864,08		579,44
Měrná produkce BRKO	386,96		465,41		474,27		645,47		385,49

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

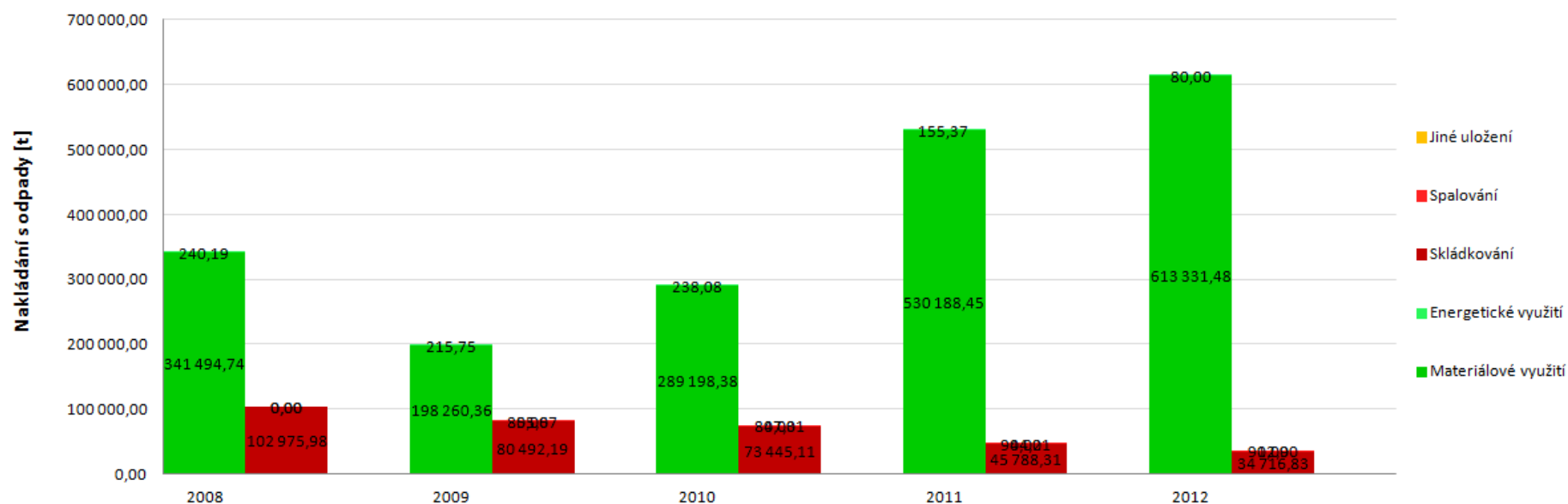

5.5.8. Příloha č. 5.8 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	267 679,32	341 494,74	198 260,36	289 198,38	530 188,45	613 331,48	127,58	74,07	108,04	198,07
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		36,88	65,09	41,64	58,76	78,86	91,51				
	Energetické využití	90,83	240,19	215,75	238,08	155,37	80,00	264,45	237,54	262,12	171,06
	Celkem vybrané způsoby využití	265 097,82	341 734,93	198 476,11	289 436,46	530 343,82	613 411,48	128,91	74,87	109,18	200,06
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
	36,53	65,13	41,69	58,81	78,88	91,53					
Celková produkce odpadů		725 755,15	524 677,85	476 085,95	492 130,82	672 319,60	670 207,72				
Odstranění	Skládkování	161 105,70	102 975,98	80 492,19	73 445,11	45 788,31	34 716,83	63,92	49,96	45,59	28,42
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-36,08	-50,04	-54,41	-71,58
	Spalování	884.991000						Meziroční změna [%] ↓			
		855,67	847,31	944,21	912,90	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
					-3,31	-0,98	11,44	-3,32			
Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	

	Celkem vybrané způsoby odstranění	#HODNOTA!	81 347,87	74 292,42	46 732,52	35 629,73	-21,68	-8,67	-37,10	-23,76

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**

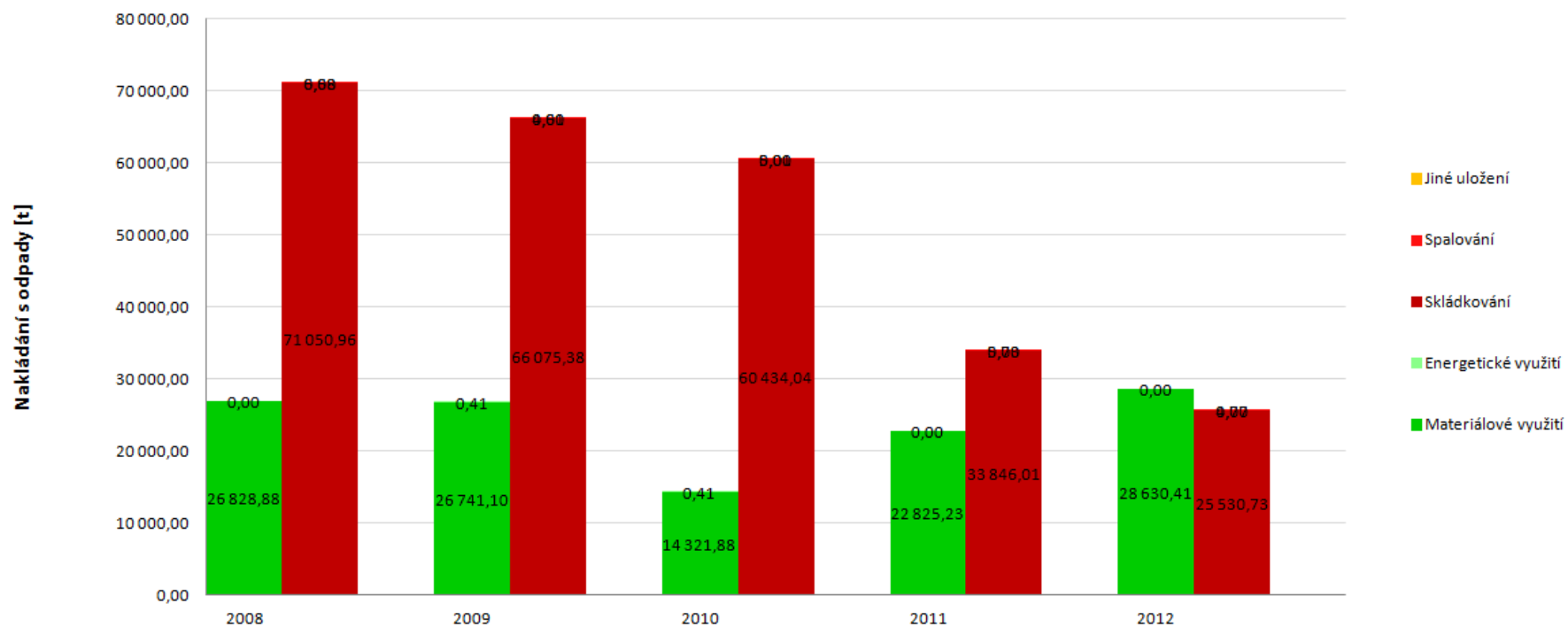

5.5.9. Příloha č.5.9 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití		5 564,68	26 828,88	26 741,10	14 321,88	22 825,23	28 630,41	482,13	480,55	257,37	410,18	
		Materiálové využití	Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			6,84	26,60	21,71	12,71	15,06	27,85	382,13	380,55	157,37	310,18	
		Energetické využití	0,02	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00	0,00	1 818,49	1 800,75	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	5 114,38	26 828,88	26 741,51	14 322,28	22 825,23	28 630,41	524,58	522,87	280,04	446,29	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
			6,29	26,60	21,71	12,71	15,06	27,85					
	Celková produkce KO [t]			81 372,22	100864,30	123199,33	112678,44	151598,72	102801,39	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování			71 050,96	66 075,38	60 434,04	33 846,01	25 530,73	-7,00	-8,54	-44,00	-24,57
		Spalování			6,68	4,61	5,01	5,73	4,77	-31,04	8,74	14,35	-16,70
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						

		Celkem vybrané způsoby odstranění	71 057,64	66 079,99	60 439,05	33 851,74	25 535,50	-7,01	-8,54	-43,99	-24,57
SKO	Využití	Materiálové využití	27,92	1,04	0,00	5,16	0,00	-96,28	-100,00		-100,00
		Energetické využití	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00		-100,00		
		Celkem vybrané způsoby využití	27,92	1,09	0,00	5,16	0,00	-96,10	-100,00		-100,00
	Odstranění	Skládkování	57 701,32	54 891,53	51 216,91	25 932,21	18 396,25	-4,87	-6,69	-49,37	-29,06
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Celkem vybrané způsoby odstranění	57 701,32	54 891,53	51 216,91	25 932,21	18 396,25	-4,87	-6,69	-49,37	-29,06

Grafč. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

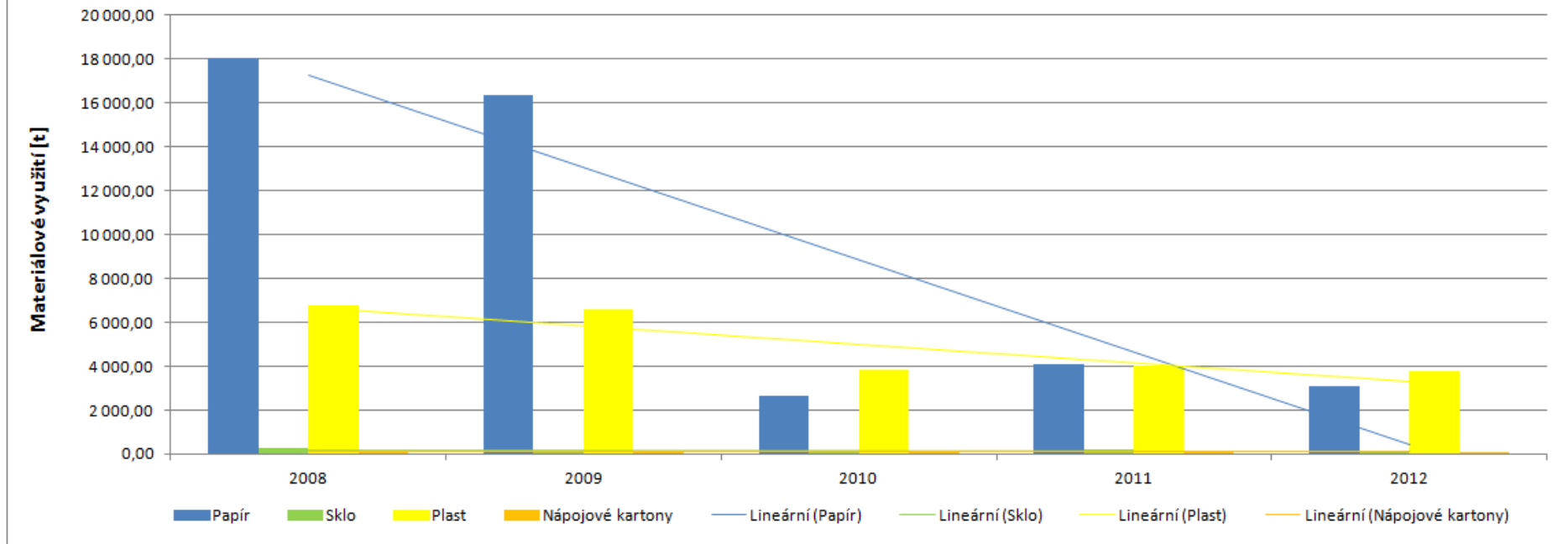

5.5.10. Příloha č. 5.10 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	18032,44	16357,61	2647,33	4093,57	3100,61	-9,29	-83,82	54,63	-24,26
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	252,91	191,36	44,84	38,34	38,80	-24,34	-76,57	-14,50	1,20
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	285,35	77,46	140,33	200,06	145,13	-72,86	81,18	42,56	-27,46
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	9,85	0,00	21,30	45,43	35,60	-100,00		113,29	-21,64
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	6759,42	6555,59	3816,61	4041,76	3759,67	-3,02	-41,78	5,90	-6,98
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	685,21	564,99	178,71	166,22	172,32	-17,54	-68,37	-6,99	3,67
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	111,39	84,59	80,06	89,06	108,17	-24,06	-5,35	11,24	21,45
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

		Odstranění	210,43	145,94	23,50	13,47	2,88	-30,65	-83,90	-42,68	-78,62

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

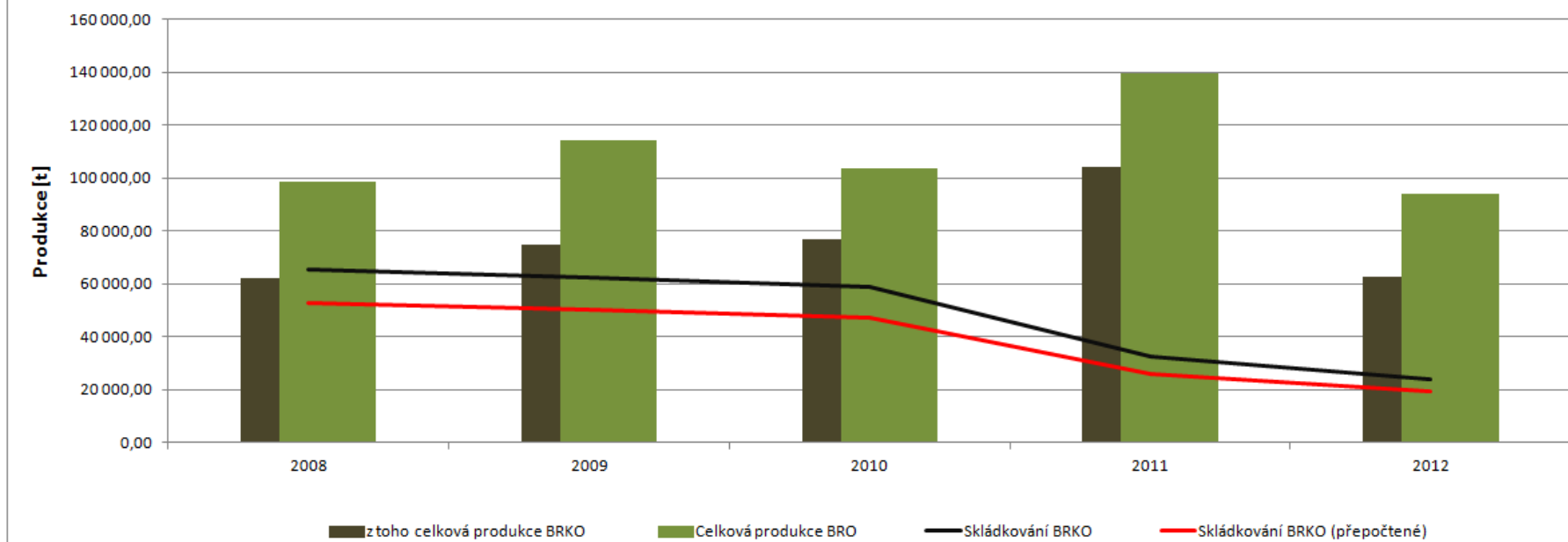
5.5.11. Příloha č. 5.11 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BR O	Využití	Materiálové využití		31 076,22	21 702,42	6 228,36	16 471,54	23 499,88	-30,16	-71,30	164,46	42,67
		Energetické využití		240,19	215,75	238,08	155,37	80,00	-10,18	10,35	-34,74	-48,51
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		69157,91	64352,240	59 818,71	33 096,58	24 429,96			-44,67	-26,19
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
BR- KO	Využití	Materiálové využití		4 379,01	1 067,25	1 490,07	7 389,54	9 039,85	-75,63	39,62	395,92	22,33
		Energetické využití		0,00	0,41	0,41	0,00	0,00		-0,98	-100,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	65 657,92	62 590,29	58 657,34	32 396,96	24 003,65	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
								2009	2010	2011	2012	

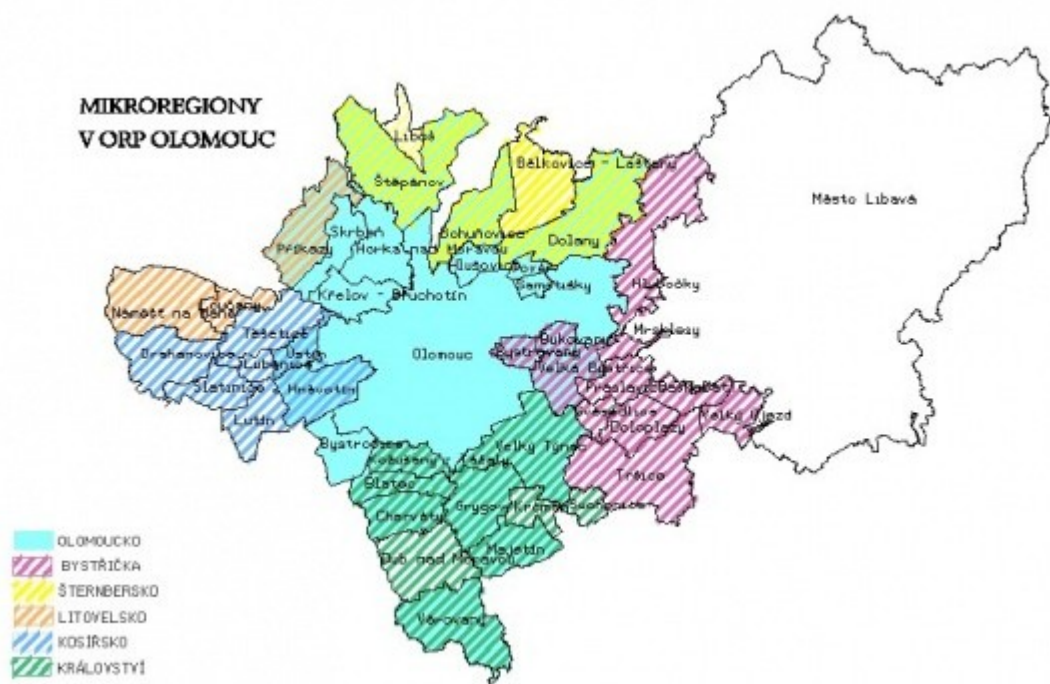
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	24 302,59	52 723,31	50 260,00	47 101,84	26 014,76	19 274,93	206,81	193,81	107,05	79,31
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
				148,00	328,04	311,67	291,11	160,83	118,88	210,59	196,69	108,67	80,33
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						110,59	96,69	8,67	-19,67

		(pře- po- čteno na obsah biolo- gicky rozlo- žitel- né složky v od- padu)									
								Meziroční změna [%] ↓			
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

5.5.12. Příloha č. 5.12 Mapa mikroregionů spolupracujících v oblasti odpadového hospodářství

6. Téma 4.: Doprava a dopravní obslužnost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Stručná informace o městech a obcích ORP Olomouc z pohledu dopravy a dopravní obslužnosti

Doprava představuje složitý socioekonomický systém, který ovlivňuje celou ekonomiku. Nejenže sama vytváří přidanou hodnotu a pracovní místa jako ekonomické odvětví a nabaluje na sebe další obslužné činnosti, ale zprostředkovává také kontakt ekonomických subjektů v prostoru. To dává tomuto odvětví značný územní rozměr. Dopravní infrastruktura sama o sobě nezpůsobuje rozvoj území, ten záleží na mnoha dalších faktorech, nicméně představuje důležitou podmínku, která rozvoj území usnadňuje či dokonce umožňuje. V dualitě centrum-zázemí hraje právě kvalita dopravní infrastruktury a dopravní dostupnosti značný význam. Na druhou stranu svými negativními vlivy (produkuje mnoho škodlivin, hluku a vibrací a nepříznivým způsobem zabírá prostor v krajině) zároveň limituje kvalitu života v některých obcích.

ORP Olomouc má strategickou polohu v centru Moravy s hospodářsky silným centrem – krajským městem Olomouc, které je přirozeným spádovým a správním centrem nejen ORP, ale celého Olomouckého kraje, významnou dopravní křižovatkou v rámci ČR a výchozím bodem regionální hromadné dopravy. Územím probíhají hlavní tahy nadmístní dopravní infrastruktury (rychlostní silnice, železniční koridor), které region kvalitně napojují na celorepublikové dopravní systémy. Z hlediska dopravy osob a nákladů je tedy v současné době pro ORP Olomouc klíčová doprava silniční a železniční. Letecká, cyklistická, vodní a pěší doprava plní spíše účely rekreační, turistické nebo sportovní.

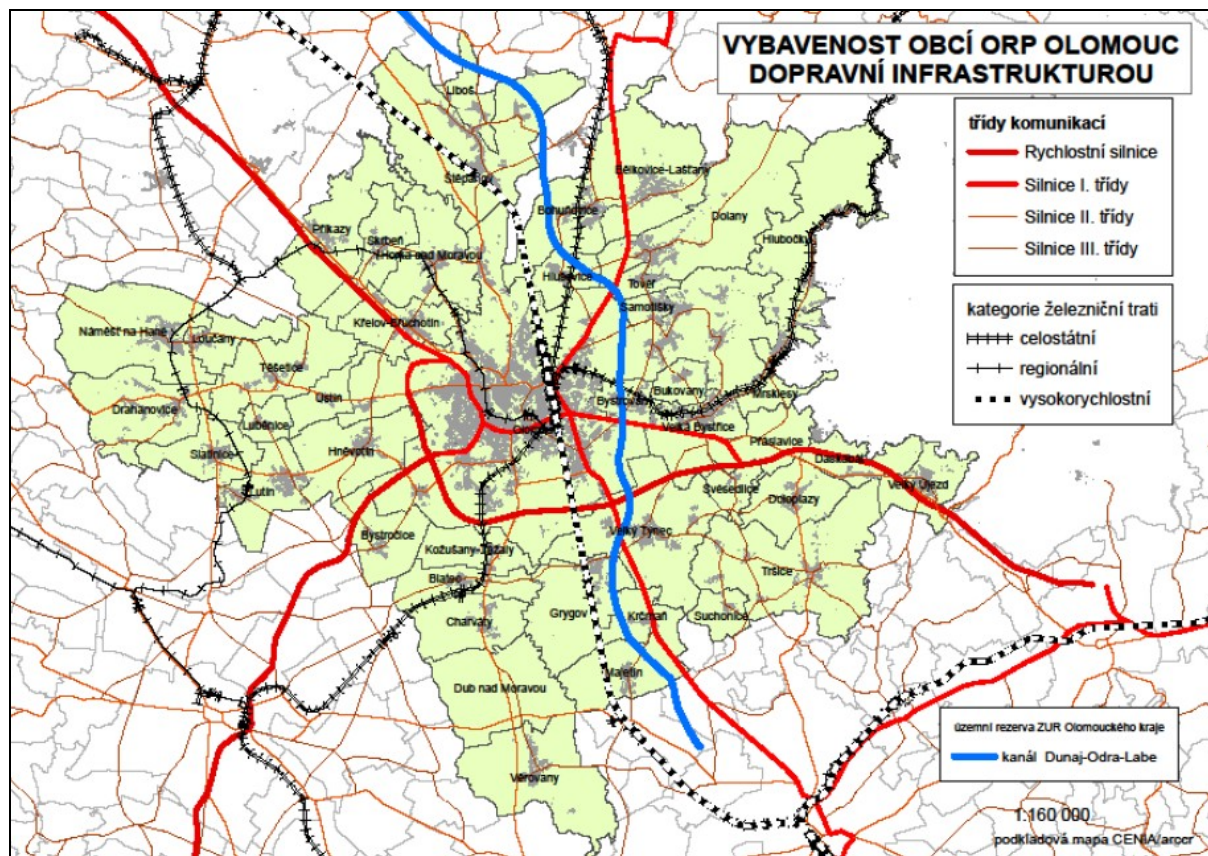
Velmi důležitou roli v dopravním spojení sehrává mezinárodní silnice E462, která zajišťuje severojižní spojení Polska s Moravou a Rakouskem. Napojením rychlostní komunikace R46 na dálnici D1 ve Vyškově je umožněno snadné dopravní spojení s Brnem a další pokračování na Prahu (dálnice D1) a Bratislavu (dálnice D2). Napojením komunikace R35 na dálnici D1 v Lipníku nad Bečvou je rovněž zabezpečeno bezproblémové a kapacitní napojení na Ostravu a Bohumín a dále do Polska.

Vzhledem k dominantní poloze Olomouce vůči regionu i vzhledem k poloze v rámci ČR je toto město silně zatíženo osobní i nákladní silniční dopravou. Z toho vyplývají velké intenzity motorové dopravy, jak je patrné z výsledků celostátního sčítání z roku 2010. Mezi dopravně nejzatíženější úseky silnic patří rychlostní silnice a silnice I. třídy, kde intenzita dopravy přesahuje i 35 tis. vozidel/den. Přetížení silniční dopravou by v Olomouci měl řešit východní obchvat Olomouce, tzv. východní tangenta.

Olomouc je také důležitým železničním uzlem. Sbíhá se tu pět tratí: 270 Česká Třebová – Olomouc – Bohumín – státní hranice (je zařazena do mezinárodního železničního tahu E40 Le Havre – Paris – Nürnberg – Praha – Ostrava – Košice – Lvov), 275 Olomouc – Kostelec na Hané, 290 Olomouc – Šumperk, 301 Olomouc – Nezamyslice a 310 Olomouc – Opava východ. Obce ležící na těchto tratích mohou využívat poměrně časté spojení do Olomouce.

Většina území je dostatečně obsluhována veřejnou hromadnou dopravou. Autobusové a tramvajové linky jsou součástí Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje, železniční linky (vyjma tratě č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc) zatím nikoliv.

Obr. č. 6.1: Vybavenost obcí ORP Olomouc dopravní infrastrukturou

Zdroj: Územně analytické podklady ORP Olomouc – II. Aktualizace

6.1.2. Silniční doprava

Základní komunikační síť je (dle Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje) tvořena tahy mezinárodního a celostátního významu, tahy nadregionálního významu a tahy krajského významu, a to včetně doprovodných a souvisejících staveb.

Tahy mezinárodního a celostátního významu na území ORP Olomouc tvoří rychlostní silnice a silnice I. třídy:

- R35 (Liberec – Turnov – Jičín – Hradec Králové) – Mohelnice – Olomouc – Lipník nad Bečvou,
- R46 (Vyškov) – Prostějov – Olomouc,
- I/46 Olomouc – Šternberk – Horní Loděnice – (Opava – hranice ČR/PL),
- I/55 Olomouc – Přerov – (Hulín – Otrokovice – Uherské Hradiště – Hodonín – Břeclav – hranice ČR/Rakousko), která bude v budoucnu nahrazena rychlostní silnicí R55.

Významné tahy nadregionálního významu jsou tvořeny vybranými silnicemi II. třídy:

- II/150 (Valašské Meziříčí – Bystřice pod Hostýnem) – Přerov – Prostějov – Protivanov – (Boskovi-
ce),
- II/449 (Rýmařov) – Uničov – Litovel – Prostějov.

Hlavní tahy krajského významu pak tvoří stávající silnice I. třídy po dobudování dálnic a rychlostních silnic (v ORP se jedná o úseky silnic I/35, I/46, II/448 v Olomouci). Tahy zařazené do základní komunikační sítě, které nejsou výše uvedené, se dále považují za doplňkové tahy krajského významu (na území ORP Olomouc se jedná zejména o silnice II. třídy: II/435, II/436, II/437, II/446, II/448, II/570 a II/635, na které potom navazují silnice III. třídy, jež jsou v majetku Olomouckého kraje).

Na průjezdné úseky silnic II. a III. třídy navazuje v zastavěném území síť místních komunikací ve správě jednotlivých obcí, mimo zastavěné území pak síť komunikací účelových (polních a lesních cest).

Z výše popsaného je zřejmé, že územím ORP (stejně jako celého olomouckého okresu) neprochází žádný úsek dálnice. V délce silniční sítě zaujímal v roce 2013 v rámci Olomouckého kraje okres Olomouc (za území ORP nejsou tyto hodnoty známy) první příčku, v délce na 1 km² (tzn. v relativních hodnotách) mu ale patřilo až třetí místo – za okresy Prostějov a Přerov. Zatímco územím nevede žádná dálnice, délka rychlostních silnic je zde díky úsekům R35 a R46, které jsou součástí evropského systému dálkových silnic, nadprůměrná (a to v rámci kraje i celé České republiky).

Tab. č. 6.1: Délka silniční sítě v Olomouckém kraji k 31. 12. 2013

Kraj, okres	Silnice a dálnice (v km)							
	Dálnice	Rychlostní silnice	Silnice			Celkem		
			I. třídy*	II. třídy	III. třídy	2005	2008	2013
Okres Jeseník	-	-	70,4	123,9	101,2	294,5	291,5	295,5
Okres Olomouc	-	50,4	71,7	286,1	662,9	1073,7	1072,9	1071,1
Okres Prostějov	7,6	25,0	8,4	165,6	467,8	675,4	674,6	674,4
Okres Přerov	28,6	9,7	85,3	166,8	418,0	677,4	697,9	708,4
Okres Šumperk	-	5,4	111,3	183,2	519,6	842,3	835,9	819,5
Olomoucký kraj	36,2	90,5	347,1	925,7	2169,5	3563,3	3572,8	3569,0

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Poznámka: * bez rychlostních silnic

Data jsou dostupná pouze za území okresů, ne za území ORP.

Bohužel v současné době neexistuje databáze dat o místních komunikacích v jednotlivých obcích ČR. Nejaktuálnějším souhrnným zdrojem dat o těchto komunikacích je (s největší pravděpodobností) šetření ČSÚ z roku 2006. Z tohoto šetření s následnou aktualizací dat (v rámci dotazníkového šetření mezi jednotlivými obcemi) vyplývá, že na území ORP se nachází celkem 742,6 km místních komunikací, z toho místní komunikace v Olomouci činí 377,5 km.

Tab. č. 6.2: Délka místních komunikací v obcích ORP Olomouc

Obec	Délka místních komunikací			Obec	Délka místních komunikací		
	celkem (km)	na 1000 obyvatel	na plochu (km ²)		celkem (km)	na 1000 obyvatel	na plochu (km ²)
Bělkovice-Laštany*	14,2	6,49	0,93	Luběnice*	2,0	4,38	0,72
Blatec*	5,4	8,67	0,82	Lutín*	14,0	4,31	1,71
Bohuňovice*	11,5	4,54	0,91	Majetín*	7,6	6,39	0,80
Bukovany	4,0	6,48	1,27	Mrsklesy*	6,9	10,90	2,73
Bystročice*	4,6	6,09	0,57	Náměšť na Hané	13,0	6,40	0,70
Bystrovany	6,0	5,77	1,71	Olomouc*	377,5	3,79	3,65
Daskabát*	6,0	10,17	1,03	Přáslavice*	8,5	6,12	1,17
Dolany*	12,0	4,55	0,50	Příkazy*	8,5	6,67	0,61
Doloplazy*	4,0	2,95	0,50	Samotišky*	8,0	5,97	4,21
Drahanovice	5,0	2,97	0,37	Skrbeň*	6,0	4,98	0,76
Dub nad Moravou*	19,0	12,25	1,25	Slatinice	8,0	5,18	1,03
Grygov	12,0	8,11	0,94	Suchonice	3,0	16,57	0,87
Hlubočky	14,0	3,29	0,63	Svéslavice	3,0	15,87	0,99
Hlušovice*	9,3	11,38	2,19	Štěpánov*	14,4	4,19	0,54
Hněvotín*	4,0	2,32	0,34	Těšetice	7,0	5,25	0,56
Horka nad Moravou*	8,0	3,40	0,67	Tověř*	3,3	5,77	1,60
Charvátý*	4,0	4,56	0,45	Tršice	14,0	8,50	0,56
Kožušany-Tážaly*	3,0	3,51	0,48	Ústín*	0,7	1,75	0,16
Krčmaň*	5,2	11,35	1,04	Velká Bystřice	20,0	6,33	2,17
Křelov-Břuchotín*	7,0	4,19	0,88	Velký Týnec*	11,0	3,97	0,53
Libavá*	19,8	19,72	0,06	Velký Újezd*	14,0	10,93	2,05
Liboš*	2,8	4,54	0,65	Věrovany	8,0	5,67	0,45
Loučany*	3,4	5,35	0,68	Celkem	742,6	4,57	0,86

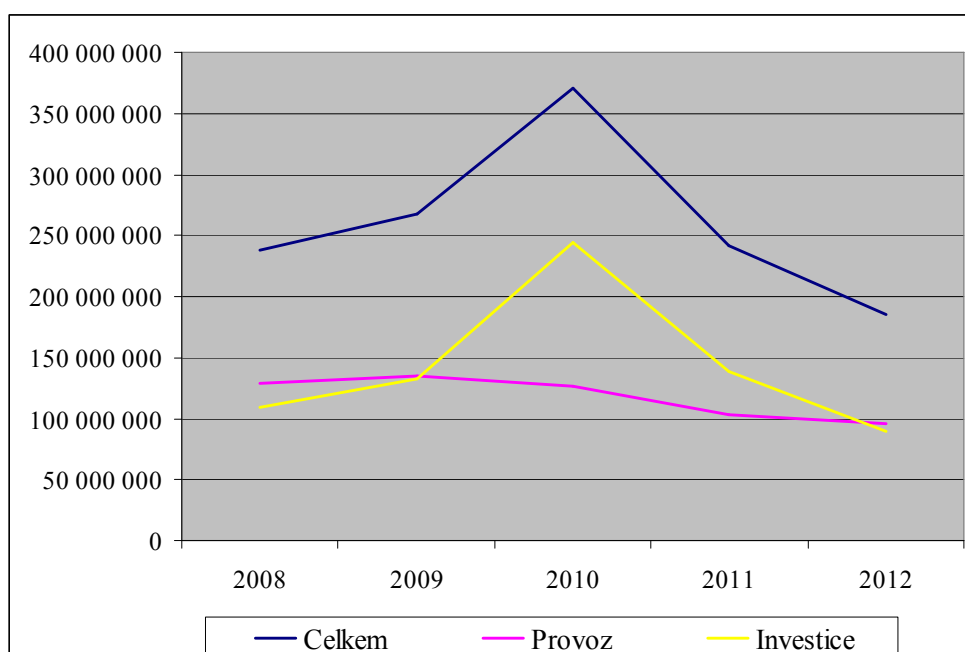
Zdroj: ČSÚ, obce ORP Olomouc (u nichž je *)

Při porovnání celkových nákladů obcí ORP na silnice (tj. činnosti spojené se správou, údržbou, opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejích součástí), je patrná jejich závislost na investičních výdajích jednotlivých obcí do silniční sítě. Zatímco provozní výdaje se za posledních pět let pohybovaly v rozmezí od 95,8 mil. Kč (v roce 2012) do 135,3 mil. Kč (v roce 2009) a mají klesající tendenci, investiční dosáhly svého vrcholu v roce 2010 (243,9 mil. Kč), kdy se podílely 65,9 % na celkových nákladech na silnice, kdežto nejnižší hodnoty v roce 2012 (89,7 mil. Kč).

Z jednotlivých obcí do silniční sítě v letech 2008–2012 nejvíce investovaly (po městě Olomouci, kde tato částka přesáhla 1 mld. Kč) následující obce: Hněvotín (34,5 mil. Kč), Grygov (30,3 mil. Kč), Lutín (27,9 mil. Kč) a Náměšť na Hané (17,2 mil. Kč). U obcí Bělkovice-Laštany, Krčmaň, Mrsklesy, Přáslavice, Suchonice, Svěsedlice a Ústín byly zaznamenány nulové investiční výdaje do silnic.

Zprůměrnujeme-li hodnoty celkových výdajů na 1 obyvatele za posledních 5 let, tak nejvyšší hodnoty lze pozorovat u Svěsedlic (4 894,5 Kč na 1 obyvatele za rok), kde se ke všemu jedná pouze o provozní náklady, a dále u Hněvotína (4 783,8 Kč na 1 obyvatele za rok) a Grygova (4 204,2 Kč na 1 obyvatele za rok), u kterých je to dáno nemalými investičními náklady na obnovu či výstavbu silniční sítě. Naopak nejnižší průměrné náklady na 1 obyvatele mají obce Mrsklesy, Přáslavice, Slatinice, Luběnice a Těšetice.

Graf č. 6.1: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na silnice v letech 2008–2012

Zdroj: <http://www.rozpočetobce.cz>

Tab. č. 6.3: Celkové náklady obcí ORP Olomouc na silnice v letech 2008–2012*

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Bělkovice-Laštany	675 370	331,06	382 540	183,3	557 100	265,41	246 920	116,42	165 520	77,17
Blatec	233 860	397,05	277 030	457,15	296 020	492,55	39 090	62,74	2 860	4,60
Bohuňovice	4 087 930	1 653,02	59 600	23,78	427 100	168,81	1 170 060	457,59	273 250	106,74
Bukovany	92 730	169,52	208 820	368,94	303 090	521,67	43 730	73,74	12 420	20,70

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Bystročice	306 250	481,53	30 820	47,2	1 672 970	2 456,6	1 299 340	1830,1	1 453 840	1948,85
Bystrovany	134 640	152,14	441 080	471	286 590	295,45	334 730	332,73	243 160	238,63
Daskabát	701 390	1 192,84	3 361 330	5668,4	3 055 280	5 126,3	4 320	7,15	90 330	151,05
Dolany	599 990	248,96	818 900	333,02	663 290	265,42	2 043 030	814,28	7 779 970	3031,94
Doloplazy	593 790	465,35	79 210	61,31	1 373 730	1 051,1	145 210	108,69	108 130	79,86
Drahanovice	4 970	2,93	1 295 820	767,67	276 320	164,48	235 210	139,34	103 290	61,15
Dub nad Moravou	1 062 860	677,84	1 193 530	756,84	764 900	490,01	183 890	116,17	89 700	57,13
Grygov	838 460	589,63	3 755 300	2615,1	23 913 380	16594,99	659 190	451,5	1 130 070	769,80
Hlubočky	253 660	57,45	676 270	152,86	508 160	115,26	612 050	140,8	930 070	214,25
Hlušovice	1 905 240	3 408,30	665 060	1039,2	167 320	235,99	198 060	257,22	46 970	59,38
Hněvotín	12 160 550	9 007,81	7 241 740	5157,9	2 678 490	1 863,95	5 141 540	3353,9	7 279 300	4535,39
Horka nad Moravou	774 370	347,41	3 804 560	1693,9	522 820	230,22	15 750	6,83	412 810	177,86
Charváty	307 290	365,39	124 380	147,2	22 140	26,17	8 780	10,26	71 080	83,43
Kožušany-Tážaly	144 400	170,89	2 024 250	2418,5	312 990	372,61	98 780	114,86	539 360	633,05
Krčmaň	256 180	561,8	95 280	208,95	72 340	154,24	22 800	49,03	89 030	190,64
Křelov-Břuchotín	665 480	452,71	105 490	71,33	244 160	160,74	634 130	398,32	187 050	115,39
Liboš	9 030	15,28	7 410	12,35	124 090	203,76	495 810	808,83	43 110	69,42
Loučany	0	0,00	14 670	23,14	27 000	42,99	173 640	278,72	1 220 170	1921,53
Luběnice	14 280	35,09	113 290	278,35	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Lutín	1 336 740	415,01	18 676 870	5798,5	7 007 060	2 169,37	412 070	128,93	504 140	157,00
Majetín	753 780	678,47	9 454 340	8517,4	724 740	651,16	2 490 420	2227,6	2 886 400	2514,29
Mrsklesy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Náměšť na Hané	688 310	354,25	13 459 640	6877,7	1 153 420	575,56	461 700	232,36	1 407 160	707,83
Olomouc	197496810	1 967,63	185167540	1844,8	309925970	3 088,08	215110810	2161,3	148822840	1495,27
Přáslavice	2 650	2,00	5 400	3,97	5 770	4,28	3 280	2,43	0	0,00
Příkazy	810 350	679,82	764 040	626,26	2 541 360	2096,83	1 477 740	1191,7	153 760	125,11
Samotičky	662 350	534,15	2 266 860	1825,2	385 500	305,95	1 056 920	820,59	2 657 360	2031,62
Skrbeň	1 069 600	923,66	118 340	101,06	1 694 200	1444,33	3 355 860	2824,8	2 269 710	1882,01
Slatinice	49 010	32,98	112 540	75,18	173 440	114,63	61 140	40,04	54 450	35,40

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Suchonice	780	4,53	2 100	12,21	3 300	19,19	1 500	8,57	270 500	1528,25
Svésedlice	2 336 210	13051,45	5 950	33,62	1 685 420	9 468,65	360 730	1918,8	0	0,00
Štěpánov	202 160	59,69	712 940	210,24	332 640	98,56	320 820	94,61	604 540	178,17
Těšetice	36 710	29,02	29 790	23,26	213 650	166,91	48 760	37,05	153 080	115,10
Tověř	1 283 160	2295,46	29 160	52,16	3 390 350	5937,57	249 020	443,89	0	0,00
Tršice	2 570 100	1583,55	2 608 590	1595,5	751 990	460,78	422 290	258,44	29 690	18,15
Ústín	4 020	10,81	559 100	1515,2	66 940	176,16	30 000	75,57	2 590	6,46
Velká Bystřice	5 400	1,82	5 740 600	1929,6	122 950	40,79	312 430	102,1	627 730	205,01
Velký Týnec	533 260	233,68	333 050	141,66	213 200	87,66	1 277 390	501,72	2 585 160	979,97
Velký Újezd	1 262 060	1 065,93	223 180	182,93	260 990	209,63	115 560	92,52	250 160	195,90
Věrovany	844 160	627,63	730 860	542,99	1 153 050	851,59	57 640	42,13	0	0,00
Celkem	237770340	-	267777270	-	370075220	-	241432140	-	185550760	-

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Poznámka: ob. – obyvatel

* všechny obce ORP Olomouc vyjma vojenského újezdu Libavá, jehož rozpočet není veřejně přístupný

Z hodnocení stavebně-technického stavu vozovek silniční sítě II. a III. třídy v Olomouckém kraji, při nichž byly použity výsledky analýz a průzkumů provedených firmou Pavex Consulting, s.r.o. v letech 2011–2012, vyplývá, že v nejhrošším stavu jsou komunikace v okrese Olomouc, kde pětina vozovek je v nevyhovujícím stavu a více než polovinu (přesně 52,4 %) se nachází dokonce ve stavu havarijním. Navzdory nemalým investicím do krajské silniční sítě (mj. financovaných s pomocí fondů EU) je nutno konstatovat, že na území okresu Olomouc se oproti r. 2003 celková délka silnic II. a III. třídy v nevyhovujícím nebo havarijním stavebně-technickém stavu vozovek zvýšila z 63,4 % na 72,8 %.

Stejně tak velká část místních komunikací je v zanedbaném stavu a dále chátrá, ani současná výše finančních prostředků vkládaných do oprav a údržby nestačí na zásadní změnu tohoto trendu. Většina těchto komunikací je ve špatném technickém stavu, nemá kvalitní konstrukční vrstvy ani podloží, jsou pouze penetrovány nebo pokryty tenkou živičnou vrstvou s perspektivou krátké životnosti.

Tab. č. 6.4: Hodnocení stavu vozovek silnic II. a III. třídy v letech 2011–2012

Okres/kraj	Stav vozovek dle kategorie									
	Výborný		Dobrá		Vyhovující		Nevyhovující		Havarijní	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Jeseník	42587	19,0	53865	24,0	24813	11,1	47591	21,2	55473	24,7
Olomouc	90252	11,0	77994	9,5	56045	6,8	168007	20,4	431340	52,4

Okres/kraj	Stav vozovek dle kategorie									
	Výborný		Dobry		Vyhovující		Nevyhovující		Havarijní	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Prostějov	63740	10,9	91718	15,7	45276	7,8	127406	21,9	254702	43,7
Přerov	30717	4,7	149792	23,1	64510	9,9	101267	15,6	302917	46,7
Šumperk	69063	8,6	136694	17,1	74049	9,3	138656	17,3	381219	47,7
Olomoucký kraj	296359	9,6	510063	16,6	264693	8,6	582927	18,9	1425651	46,3

Zdroj: Koncepce optimalizace a rozvoje silniční sítě II. a III. třídy Olomouckého kraje do roku 2020

Dalším negativním jevem v území je zatížení komunikací vysokou intenzitou dopravy, kdy dopravně nejzatíženějšími úseky silnic v ORP jsou rychlostní silnice a silnice I. třídy (intenzita dopravy na nich místy přesahuje 35 tis. vozidel za den), a to především v intravilánu města Olomouce.

Za nejproblematičtější z hlediska dopravy je v Olomouci považováno silné zatížení městského okruhu (ul. Foersterova, Albertova, Velkomoravská, Tovární) vč. jeho křižovatek, dále příjezdová komunikace I/46 ve směru od Šternberka (ulice Šternberská, Chválkovická, Pavlovická), která přichází do centra a způsobuje značné zácpy, příjezdová komunikace I/55 ve směru od Přerova (ul. Přerovská, Rolsberská) a třída Svobody s velmi hustým provozem a řadou dopravních závad. Vedle městského okruhu a průtahů silnic I/46 a I/55 přes části Holice, Hodolany, Pavlovičky a Chválkovice je dalším dopravním problémem východo-západní propojení na severním okraji historického jádra, které je dnes tvořeno průtahem silnice II/448. Zvláště v trase ulic Dobrovského – Komenského – Pasteurovy – U Podjezdu se jedná v podstatě o jedinou možnost průjezdu městem v tomto směru, což se negativně projevuje na zatížení těchto ulic dopravou, hlukem a prašností. Chybí zde alternativy pro rozložení vnitroměstské i tranzitní dopravy do více různých tras, které by tím pádem byly méně zatížené. Přetížení silniční dopravou byl měl ve městě pomoci vyřešit východní obchvat Olomouce, tzv. východní tangenta.

Tab. č. 6.5: Roční průměr denních intenzit dopravy ve vozidlech za 24 hodin (zatížené úseky více než 10 tis. vozidly) na území Olomouce (včetně jejího jižního obchvatu) v roce 2010

Silnice	Sčítací úsek	Kategorie vozidel				Úsek	
		TV	O	M	SV	Začátek	Konec
35	7-0071	2 020	15 743	64	17 827	Vyús. 35H	Křižovatka s 448
35	7-5381	1 906	17 747	94	19 747	Křižovatka s 448	Mimoúrovňová křižovatka s 46
35	7-5382	4 350	29 682	151	34 183	Mimoúrovňová křižovatka s 46	Křižovatka s MK – ul. Schweitzerova
35	7-5383	3 995	27 649	193	31 837	Křižovatka s MK – ul. Schweitzerova	Vyús. 435 – ul. Rooseveltova
35	7-5384	4 505	31 319	181	36 005	Vyús. 435 – ul. Roo-	Mimoúrovňová křižo-

Silnice	Sčítací úsek	Kategorie vozidel				Úsek	
		TV	O	M	SV	Začátek	Konec
						seveltova	vatka s 03551
35	7-4403	4 715	26 578	133	31 426	Mimoúrovňová křižovatka s 03551	Mimoúrovňová křižovatka s MK – ul. Jeremenkova
35	7-0084	4 903	28 560	146	33 609	Mimoúrovňová křižovatka s MK – ul. Jeremenkova	Křižovatka s 46 a 55
35	7-0085	3 474	17 916	134	21 524	Křižovatka s 46 a 55	Olomouc – k.z.
35	7-0087	3 474	17 916	134	21 524	Olomouc – k.z.	Křižovatka s 4436
R35H	7-0006	4 146	9 441	45	13 632	Vyús. z 35 před Olomoucí	Křižovatka se 46
R35H	7-0007	7 628	19 521	59	27 208	Křižovatka se 46	Křižovatka s 435
R35H	7-0008	7 181	17 798	90	25 069	Křižovatka s 435	Křižovatka s 55
R35H	7-0009	5 592	16 520	53	22 165	Křižovatka s 55	Zaús. do 35
46	7-1067	2 106	18 740	85	20 931	Mimoúrovňová křižovatka s 35 H	Olomouc – z.z.
46	7-1072	2 693	18 656	104	21 453	Olomouc – z.z.	Zaús. MK – ul. Hraniční
46	7-4921	2 946	20 562	86	23 594	Zaús. MK – ul. Hraniční	Mimoúrovňová křižovatka s 35
46	7-0231	2 894	15 891	88	18 873	Vyús. MK ul. Libušina	Zaús. 448
46	7-0232	2 894	15 891	88	18 873	Vyús. s 35	Vyús. MK ul. Libušina
46	7-1083	2 796	15 042	140	17 978	Zaús. 448	Zaús. 4432 od Samotíšek
46	7-1085	2 290	12 145	155	14 590	Zaús. 4432 od Samotíšek	Olomouc – k.z.
55	7-0233	2 873	12 962	181	16 016	Vyús. z 35 v Olomouci	Vyús. 4436
55	7-0234	2 644	13 397	216	16 257	Vyús. 4436	Olomouc – k.z., vyús. 570
55	7-0237	2 843	11 031	72	13 946	Olomouc – k.z., vyús. 570	Mimoúrovňová křižení s 35 H
448	7-3381	994	10 741	141	11 876	Olomouc – z.z.	Křižovatka s 35
448	7-3382	695	9 915	91	10 701	Vyús. MK – ul. Krapkovy	Vyús. 446

Silnice	Sčítací úsek	Kategorie vozidel				Úsek	
		TV	O	M	SV	Začátek	Konec
448	7-4411	1 057	13 499	176	14 732	Vyús. 446	Zaús. 03551 – ul. Husovy
448	7-1084	1 879	17 220	205	19 304	Zaús. 03551 – ul. Husovy	Vyús. MK – ul. Jeremenkovy
448	7-1082	1 879	17 220	205	19 304	Vyús. MK – ul. Jeremenkovy	Zaús. do 46
446	7-1931	1 293	9 969	96	11 358	Vyús. z 448 v Olomouci	Zaús. 635 od Hejčína
03551	7-1081	803	10 297	133	11 233	Vyús. z 448 – ulice Komenského	Zaús. MK – ul. Kosmonautů
MK	7-0082	1 509	15 774	85	17 368	Křižovatka tř. Svobody – Polská	Křižovatka tř. 17. listopadu – Wittgensteinova
MK	7-4441	1 429	12 896	61	14 386	Křižovatka tř. Svobody – Havlíčkova	Křižovatka tř. Svobody – Polská
MK	7-4442	1 122	10 035	43	11 200	Nám. Hrdinů	Křižovatka tř. Svobody – Havlíčkova
MK	7-4451	883	11 027	54	11 964	Křižovatka Havlíčkova – tř. Svobody	Křižovatka Havlíčkova – Krapkova
MK	7-4473	736	11 015	53	11 804	Křižovatka Okružní – Hněvotínská	Křižovatka Okružní – I. P. Pavlova
MK	7-4481	880	9 945	57	10 882	Křižovatka Schweitzerova – Zikova	Křižovatka Schweitzerova – Velkomoravská

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Poznámka:

TV – těžká motorová vozidla celkem,

O – osobní a dodávková vozidla bez přívěsů i s přívěsy,

M – jednostopá motorová vozidla,

SV – všechna motorová vozidla celkem (součet vozidel)

MK – místní komunikace

U ostatních obcí ORP (mimo Olomouce) lze v rámci jejich intravilánu sledovat největší intenzity dopravy u obce Krčmaň, kterou prochází silnice I/55 o celkové denní intenzitě dopravy 13 459 vozidel, a dále u obcí Dolany (denní intenzita dopravy na průjezdné silnici I/46 osadou Dolánky dosahuje 12 194 vozidel), Hněvotín (silnice II/570, denní intenzita: 6 329 vozidel), Velká Bystřice (silnice III/44317, denní intenzita: 4 697 vozidel), Kožušany-Tážaly (silnice II/435, denní intenzita: 4 453 vozidel), Lutín (silnice II/570, denní intenzita: 4 418 vozidel) a Přešlavič (silnice II/437, denní intenzita: 4 098 vozidel).

Tab. č. 6.6: Roční průměr denních intenzit dopravy ve vozidlech za 24 hodin (zatížené úseky více než 4 tis. vozidly) na území ORP (vyjma statutárního města Olomouce) v roce 2010

Silnice	Sčítací úsek	Kategorie vozidel				Úsek	
		TV	O	M	SV	Začátek	Konec
R35	7-0066	4 831	14 216	42	19 089	Mimoúrovňová křižovatka s 449	Mimoúrovňová křižovatka s 5709
35	7-0077	55 38	18 398	111	24 047	Mimoúrovňová křižovatka s 5709	Vyús. 35 H
35	7-0080	2 722	13 910	118	16 750	Křižovatka s 4436	Mimoúrovňová křižovatka s 44317 do Velké Bystřice
35	7-0090	1 885	7 909	62	9 856	Mimoúrovňová křižovatka s 44317 do Velké Bystřice	Mimoúrovňová křižovatka s 437
35	7-0076	1 229	4 534	18	5 781	Mimoúrovňová křižovatka s 437	Zaús. 35H
R35	7-0766	6 892	19 916	88	26 896	Zaús. 35 H	Kocourovce, nájezd na 437
R35	7-0760	6 892	19 916	88	26 896	Kocourovce, nájezd na 437	Nájezd na 437 a 441
R46	7-1070	7 464	30 446	79	37 989	Mimoúrovňová křižovatka s 570	Mimoúrovňová křižovatka s 35 H
R46	7-1076	6 985	27 105	80	34 170	Hranice okr. Prostějov – Olomouc	Mimoúrovňová křižovatka s 570
46	7-1080	2 259	9 861	74	12 194	Olomouc – k.z.	Mezi odbočkou na Toveř a odbočkou na Dolany
46	7-1090	2 501	9 411	65	11 977	Vyús. 44436 do Bělkovic	Šternberk – z.z.
55	7-0238	2 643	10 740	76	13 459	Mimoúrovňové křížení s 35 H	Křižovatka s 4353
55	7-0230	2 643	10 740	76	13 459	Křižovatka s 4353	Hranice okr. Olomouc – Přerov
435	7-920	785	3 601	67	4 453	Mimoúrovňové křížení s 35 H	Křižovatka s 4353
437	7-0110	724	3 323	51	4 098	Mimoúrovňová křižovatka s 35	Zaús. 436 od Doloplaz
570	7-4380	853	5 401	75	6 329	Mimoúrovňová křižovatka s 46	Křižovatka s 5709 v Hněvotíně

Silnice	Sčítací úsek	Kategorie vozidel				Úsek	
		TV	O	M	SV	Začátek	Konec
570	7-4386	574	3 778	66	4 418	Křižovatka s 5709 v Hněvotíně	Zaús. 44814 od Luběnic
44317	7-2236	904	3 761	32	4 697	Vyús. 4432 do Lošova	Vyús. 44316 do Mrskles

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Poznámka:

TV – těžká motorová vozidla celkem,

O – osobní a dodávková vozidla bez přívěsů i s přívěsy,

M – jednostopá motorová vozidla,

SV – všechna motorová vozidla celkem (součet vozidel)

MK – místní komunikace

Z pohledu nehodovosti se v rámci jednotlivých okresů ČR dlouhodobě mezi okresy s nejvyšší nehodovostí řadí okres Olomouc, což je mj. dáno jeho tranzitním charakterem, vysokým zatížením komunikací a nedostatečnými dopravními opatřeními na komunikacích. V letech 2010–2013 zde byla zaznamenána třetí nejvyšší nehodovost ze všech okresů ČR (po okresech Ostrava a Brno město), v roce 2009 dokonce druhá nejvyšší.

Tab. č. 6.7: Statistika nehodovosti na území ČR, Olomouckého kraje a jeho okresů v letech 2009–2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Okres Jeseník	319	312	318	329	391
Okres Olomouc	1 912	1 812	1 740	1 827	1 802
Okres Prostějov	665	622	696	664	572
Okres Přerov	787	786	804	853	883
Okres Šumperk	724	624	716	733	784
Olomoucký kraj	4 407	4 156	4 274	4 406	4 432
ČR	74 815	75 522	75 137	81 404	84 398

Zdroj: Policie ČR

6.1.3. Železniční doprava

Železniční doprava má na území ORP Olomouc nezastupitelné místo jako rychlý páteřní prvek regionálního systému veřejné dopravy. V případě dobrých docházkových vzdáleností od zastávek plní v jednotlivých obcích dobře i funkci obslužnou. Pro zvýšení její konkurenceschopnosti je nutno umožnit především dostatečnou rychlost a vysokou četnost přepravy v pravidelných intervalech.

ORP Olomouc prochází celkem šest železničních tratí:

- č. 270 (Praha –) Česká Třebová – Přerov – Bohumín (a zpět), která tvoří nadřazený kolejový systém a je součástí II. a III. tranzitního železničního koridoru. Jsou na ní provozovány dálkové (stejně jako příměstské) spoje tří společností: České dráhy, a.s., RegioJet, a.s. a LEO Express a.s. Obsluhované obce z ORP na trati: Štěpánov, Olomouc, Grygov.
- č. 275 Olomouc – Senice na Hané (a zpět); obsluhované obce na trati: Olomouc, Horka nad Moravou, Skrbeň, Příkazy.
- č. 290 Olomouc – Šumperk (a zpět); obsluhované obce na trati: Olomouc, Hlušovice, Bohuňovice.
- č. 301 Nezamyslice – Olomouc (a zpět); obsluhované obce na trati: Olomouc, Kožušany-Tážaly, Blatec.
- č. 310 Olomouc – Opava východ (a zpět); obsluhované obce na trati: Olomouc, Bystrovany, Velká Bystřice, Hlubočky.
- č. 273 Červenka – Prostějov (a zpět); obsluhované obce na trati: Náměšť na Hané, Drahanovice, Slatinice, Třebčín (místní část Lutína).

Zatímco prvních pět tratí (č. 270, 275, 290, 301 a 310) radiálně směřuje do krajského města, trať č. 273, která napojuje město Litovel na koridorovou trať, směřuje tangenciálně vůči hlavním přepravním proudům. Tato trať je za stávajících podmínek nevhodná pro páteřní obsluhu regionu, pro plošnou obsluhu nepřináší žádný benefit vůči duplicitní linkové autobusové dopravě. Zejména v úseku Drahanovice – Kostelec na Hané bylo zaznamenáno (během sčítací kampaně ČD) extrémně nízké využití.

Ze 45 obcí ORP Olomouc je železniční osobní dopravou dotčeno celkem 16 obcí (tj. 35,6 %), přičemž dvě obce (Hlušovice a Bohuňovice) jsou obsluhovány pouze železniční dopravou. Obyvatelé ostatních obcí jsou závislí na veřejné hromadné osobní dopravě zajišťované linkovou autobusovou dopravou a městskou hromadnou dopravou.

Nejvýznamnějším železničním uzlem na území ORP je město Olomouc, a to především díky svému hlavnímu nádraží, které zajišťuje komplexní odbavení cestujících v mezinárodní i vnitrostátní přepravě. Během jednoho dne projede osobním nádražím s 11 dopravními kolejemi v průměru 176 vlaků osobní dopravy a nádražní budova odbaví více než 15 tis. cestujících. V současné době probíhá komplexní rekonstrukce železniční stanice Olomouc za cca 2 mld. Kč (spolufinancovaná z Operačního programu Doprava), během které dojde k modernizaci všech nástupišť (vč. zastřešení) a podchodů, rekonstrukci hlavních a předjízdných kolejí v délce cca 17 kilometrů a mostů na příjezdové trase, k inovaci elektronického zabezpečovacího zařízení a informačního systému, atd. Výstavbou nového pátého (ostrovního) nástupiště s mimoúrovňovým přístupem dojde k navýšení celkové kapacity nádraží, bezpečnost cestujících a provozu bude nově zabezpečena kamerový systém. Díky rekonstrukci, která má trvat až do srpna 2016, se zvýší celková úroveň služeb a komfortu pro cestující, odbavovací kapacity.

cita se zvětší o 14 procent, úprava kolejiště umožní u dvou hlavních koridorových kolejí zvýšení rychlosti vlaků až na rychlost 160 km/h.

Kromě hlavního nádraží se na území města Olomouce nachází dalších 7 železničních stanic na regionálních tratích: Olomouc-Smetanovy sady, Olomouc-Nová Ulice, Olomouc-město, Olomouc-Hejčín, Olomouc-Řepčín, Olomouc-Nové Sady, Nemilany. V ostatních obcích nalezneme vždy po jedné zastávce, vyjma Velké Bystřice, která je obsluhována dvěma stanicemi (Velké Bystřice a Velká Bystřice zastávka) a Hluboček, kde se nachází dokonce šest stanic (Hlubočky-Mariánské Údolí, Hlubočky zastávka, Hlubočky, Hrubá Voda, Hrubá Voda zastávka, Hrubá Voda-Smilov).

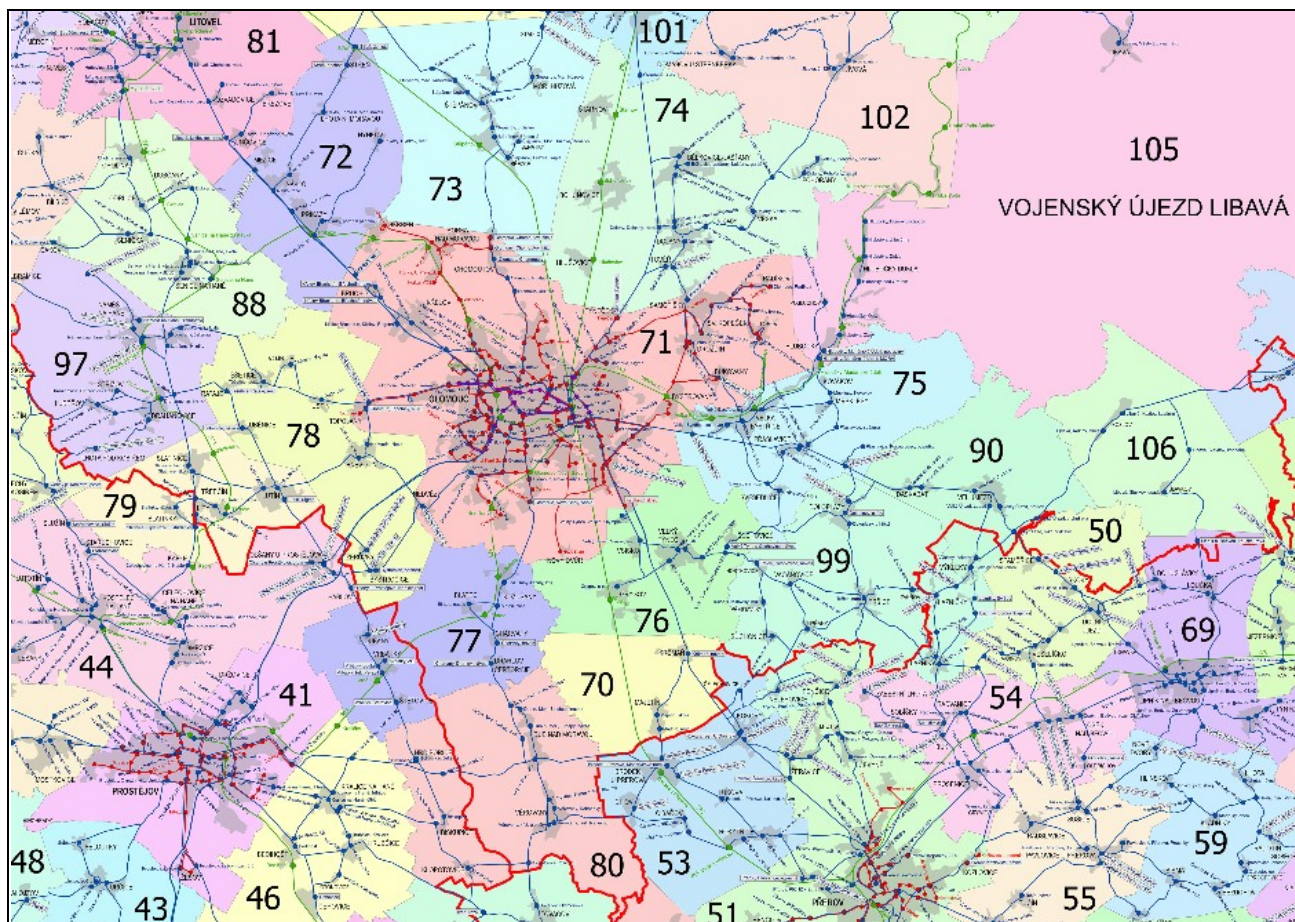
Obce, které nejsou obsluhovány železniční dopravou: Bělkovice-Laštany, Bukovany, Bystročice, Daskabát, Dolany, Doloplazy, Dub nad Moravou, Hněvotín, Charváty, Krčmaň, Křelov-Břuchotín, Libavá, Liboš, Loučany, Luběnice, Lutín (obsluhována pouze místní část Třebčín), Majetín, Mrsklesy, Přáslavice, Samotišky, Suchonice, Svěsedlice, Těšetice, Tověř, Tršice, Ústín, Velký Týnec, Velký Újezd a Věrovany.

6.1.4. Veřejná hromadná doprava

Veřejná hromadná doprava je na území ORP Olomouc organizována v rámci Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), který pokrývá území celého kraje a mj. umožňuje využívání jednotných tarifních a smluvních přepravních podmínek, používání jednotných jízdních dokladů a také jejich vzájemné uznávání mezi dopravci zapojenými do tohoto systému. IDSOK vznikl v roce 2003, Olomoucko je do něho integrováno od 03. 04. 2004.

Tarif IDSOK je založen na zónovém a časovém principu, území ORP Olomouc leží celkem v 15 tarifních zónách: č. 70 (obce Krčmaň, Majetín), 71 (Bukovany, Bystrovany, Horka nad Moravou, Křelov-Břuchotín, Olomouc, Samotišky, Skrbeň), 72 (Příkazy), 73 (Liboš, Štěpánov), 74 (Bělkovice-Laštany, Bohuňovice, Dolany, Hlušovice, Tověř), 75 (Mrsklesy, Přáslavice, Svěsedlice, Velká Bystřice), 76 (Grygov, Velký Týnec), 77 (Blatec, Charváty, Kožušany-Tážaly), 78 (Bystročice, Hněvotín, Luběnice, Těšetice, Ústín), 79 (Lutín, Slatinice), 80 (Dub nad Moravou, Věrovany), 90 (Daskabát, Velký Újezd), 97 (Drahanovice, Náměšť na Hané, Loučany), 99 (Doloplazy, Suchonice, Tršice), 105 (Hlubočky, Libavá)

Obr. č. 6.2: Přehled tarifních zón na území ORP Olomouc

Zdroj: Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje, příspěvková organizace

Poznámka: modrou barvou jsou uvedeny trasy linek příměstské autobusové dopravy, červenou barvou trasy linek MHD, fialovou barvou trasy tramvajových linek a zelenou barvou železniční tratě, které ale nejsou součástí IDSOK

Součástí integrovaného dopravního systému ORP je linková autobusová doprava (příměstská autobusová doprava i vybrané dálkové linky) a městská hromadná doprava města Olomouce. Železniční doprava v regionu zatím není součástí IDSOK, vyjma tratě č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc, takže dopravní systém v území ještě plně nevyužívá efektivní kombinaci železniční, autobusové a městské hromadné dopravy.

Od 1. dubna 2014 mohou cestující v úseku Hrubá Voda – Olomouc (o délce 19,4 km) využívat jednu jízdenku nejen k cestě vlakem, ale i následnému využití městské hromadné dopravy. Nové opatření znamená, že tramvaje a autobusy MHD v Olomouci je možné využívat i na jízdenky vydávané Českými drahami pro daný úsek železnice. Totéž samozřejmě platí i pro jízdu vlakem na doklad zakoupený u Dopravního podniku města Olomouce.

Od 01. 01. 2012 zajišťuje organizaci veřejné osobní dopravy na území Olomouckého kraje tzv. Koordinátor integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje, příspěvková organizace (KIDSOK, p.o.) zřizovaná Olomouckým krajem.

Olomoucký kraj má s dopravci zajišťujícími dopravní obslužnost sjednané dlouhodobé smlouvy. Pro zajištění drážní dopravy jsou stávající smlouvy platné do konce roku 2016 (se společností ARRIVA

MORAVA a.s.) a 2019 (s Českými drahami, a.s.). S dopravci ve veřejné linkové dopravě jsou smlouvy o závazku veřejné služby v dopravní obslužnosti platné do roku 2017.

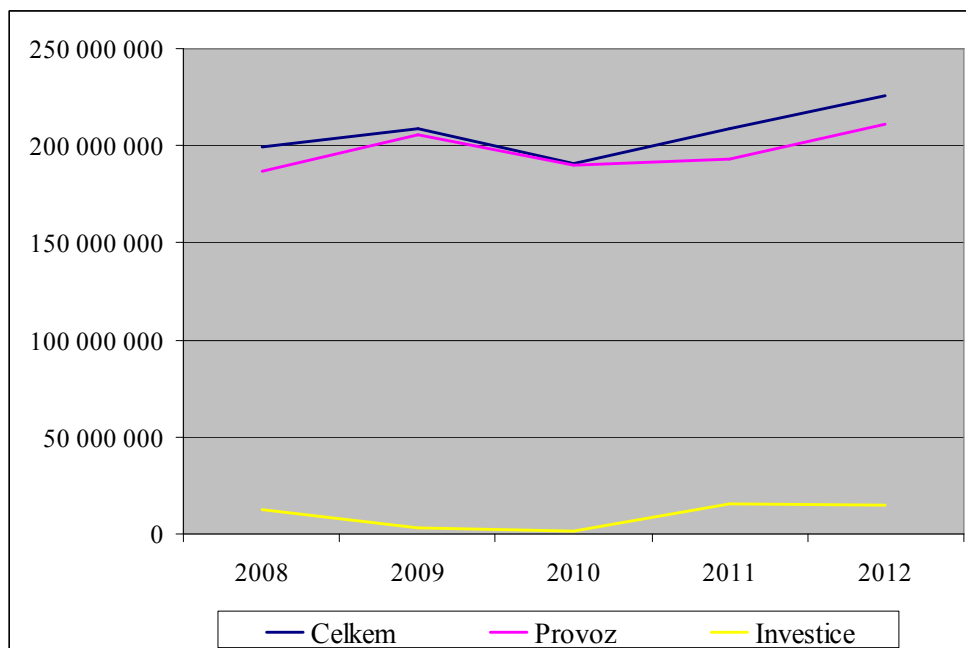
Většina obcí Olomouckého kraje má uzavřené smlouvy k zajištění dopravní obslužnosti s autobusovými dopravci do roku 2015. Adaptací vnitrostátního práva na nařízení EP a Rady (ES) č. 1370/2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici došlo ke zrušení dosavadního terminologického rozdělování veřejné osobní dopravy na základní dopravní obslužnost (ZDO) a ostatní dopravní obslužnost (ODO). Na základě těchto skutečností již obce nebudou nově uzavírat smlouvy s jednotlivými dopravci, tuto roli převezme Olomoucký kraj (obce se ale budou podílet na podobě objednávky dopravní obslužnosti), což bude mít ve výsledku dopad na obecní rozpočty.

Obce budou na dopravní obslužnost přispívat jednotnou částkou 70 Kč na obyvatele (tj. v rozmezí celorepublikového průměru), přičemž v tomto příspěvku bude zahrnut i podíl na objednavce železniční dopravy, na kterou v současné době nepřispívají. Dle analýzy Koordinátora integrovaného dopravního systému dojde u 67 % obcí Olomouckého kraje k celkovému snížení příspěvku na obyvatele, např. statutární město Olomouc bude místo původních 9 766 347 Kč hradit 6 962 970 Kč. Naproti tomu obce Hlušovice a Bohuňovice, které doposavad vůbec nepřispívaly, budou muset nově hradit 57 190 Kč, respektive 177 380 Kč.

Podíváme-li se na celkové náklady jednotlivých obcí ORP na provoz veřejné silniční dopravy (meziměstské i městské), které měly v letech 2008–2012 víceméně charakter provozních výdajů (z 95,4 %), tak z jednotlivých obcí byly nejvíce zatíženy rozpočty (vyjma Olomouce, která na provoz veřejné silniční dopravy vydala za posledních pět let téměř 1 mld. Kč) těchto obcí: Štěpánov (4,8 mil. Kč), Horka nad Moravou (4,7 mil. Kč), Křelov-Břuchotín (3,3 mil. Kč), Lutín (3,3 mil. Kč) a Velký Týnec (3,2 mil. Kč). Naopak u obcí Hlušovice a Bohuňovice, jak již bylo zmíněno výše, jsou tyto výdaje nulové.

Z průměrných hodnot celkových výdajů na 1 obyvatele za posledních 5 let je zřejmé, že nejvíce vydává město Olomouc (1 954,9 Kč na 1 obyvatele za rok), a dále obce Bukovany (489,2 Kč), Bystrovany (431,5 Kč), Křelov-Břuchotín (425,3 Kč) a Horka nad Moravou (408,9 Kč na 1 obyvatele za rok). Vyjma Křelova-Břuchotína se jedná o obce, jež jsou obsluhované spoji MHD Olomouc. Nejnižší průměrné náklady na 1 obyvatele lze (vyjma obcí Hlušovice a Bohuňovice) pozorovat u obcí Grygov, Hlubočky, Velká Bystřice, Svěsedlice a Doloplazy.

Graf č. 6.2: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na provoz veřejné silniční dopravy v letech 2008–2012

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Tab. č. 6.8: Celkové náklady obcí ORP Olomouc na provoz veřejné silniční dopravy v letech 2008–2012*

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Bělkovice-Lašťany	466 400	228,63	499 000	239,1	499 000	237,73	528 800	249,32	555 200	258,83
Blatec	0	0,00	70 800	116,83	70 800	117,8	75 000	120,39	78 700	126,53
Bohuňovice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Bukovany	263 920	482,49	202 430	357,65	70 920	122,07	592 900	999,83	290 310	483,85
Bystročice	154 000	242,14	164 600	252,07	164 600	241,7	174 400	245,63	183 000	245,31
Bystrovany	340 260	384,47	340 260	363,53	374 290	385,87	374 290	372,06	664 060	651,68
Daskabát	96 200	163,61	212 900	359,02	102 900	172,65	109 000	180,46	114 400	191,3
Dolany	507 600	210,62	543 000	220,82	543 000	217,29	575 550	229,39	604 200	235,46
Doloplazy	133 960	104,98	133 390	103,24	46 300	35,42	64 250	48,09	83 680	61,8
Drahanovice	299 600	176,65	320 500	189,87	323 000	192,26	351 300	208,12	359 400	212,79
Dub nad Moravou	235 400	150,13	251 800	159,67	251 800	161,31	266 900	168,6	363 960	231,82
Grygov	0	0,00	100 000	69,64	0	0,00	0	0,00	0	0,00

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Hlubočky	28 000	6,34	181 330	40,99	0	0,00	30 000	6,9	82 330	18,97
Hlušovice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Hněvotín	199 000	147,41	212 900	151,64	213 900	148,85	225 600	147,16	236 800	147,54
Horka nad Moravou	869 020	389,87	869 020	386,92	955 920	420,92	955 920	414,36	1 003 720	432,45
Charvátý	104 360	124,09	225 720	267,12	99 700	117,85	105 600	123,36	110 900	130,16
Kožušany-Tážaly	96 300	113,96	103 000	123,06	103 000	122,62	109 100	126,86	114 500	134,39
Krčmaň	97 200	213,16	104 000	228,07	104 000	221,75	110 200	236,99	110 200	235,97
Křelov-Břuchotín	599 200	407,62	641 000	433,40	678 750	446,84	650 000	408,29	697 500	430,29
Liboš	39 800	67,34	42 550	70,92	42 550	69,87	45 420	74,09	47 300	76,17
Loučany	110 200	171,92	117 900	185,96	117 900	187,74	124 900	200,48	131 100	206,46
Luběnice	38 200	93,86	40 800	100,25	40 800	97,37	43 200	98,41	45 300	102,03
Lutín	751 180	233,21	623 000	193,42	583 870	180,76	721 340	225,7	585 000	182,19
Majetín	206 400	185,78	220 800	198,92	220 800	198,38	234 000	209,3	245 700	214,02
Mrsklesy	57 470	100,65	61 970	108,34	90 000	154,91	107 680	181,28	107 510	179,18
Náměšť na Hané	363 800	187,24	389 200	198,88	194 600	97,11	400 850	201,74	422 800	212,68
Olomouc	189030490	1 883,3	197231920	1 965,0	180798230	1 801,5	196739010	1 976,7	213780390	2 147,9
Přáslavice	216 560	163,07	232 360	170,73	206 000	152,71	301 180	223,26	292 780	214,81
Příkazy	331 600	278,19	354 800	290,82	354 800	292,74	376 000	303,23	394 800	321,24
Samotičky	318 040	256,48	323 040	260,1	347 580	275,86	352 180	273,43	369 780	282,71
Skrbeň	223 490	193,00	223 490	190,85	245 840	209,58	245 840	206,94	258 130	214,04
Slatinice	241 800	162,72	258 700	172,81	258 700	170,98	274 200	179,57	287 900	187,19
Suchonice	186 110	1 082,03	59 760	347,44	17 000	98,84	18 000	102,86	18 900	106,78
Svésedlice	23 960	133,85	26 360	148,93	0	0,00	0	0,00	4 770	25,11
Štěpánov	887 350	261,99	936 400	276,14	1 021 900	302,79	993 500	292,98	1 074 010	316,54
Těšetice	265 200	209,64	273 600	213,58	278 250	217,38	299 440	227,54	304 500	228,95
Tověř	121 400	217,17	129 800	232,2	129 800	227,32	139 120	247,99	144 400	248,54
Tršice	452 050	278,53	435 490	266,35	366 300	224,45	450 400	275,64	457 670	279,75
Ústín	72 600	195,16	77 600	210,3	77 600	204,21	82 200	207,05	86 300	215,21
Velká Bystřice	132 570	44,73	141 830	47,67	65 900	21,86	90 230	29,49	94 800	30,96
Velký Týnec	590 600	258,81	631 900	268,78	639 560	262,98	660 000	259,23	693 000	262,7

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Velký Újezd	176 400	148,99	188 700	154,67	188 700	151,57	200 000	160,13	210 000	164,45
Věrovany	240 600	178,88	257 400	191,23	281 900	208,2	298 800	218,42	313 700	225,04
Celkem	199568290	-	208455020	-	191170460	-	208496300	-	226023400	-

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Poznámka: ob. – obyvatel

* všechny obce ORP Olomouc vyjma vojenského újezdu Libavá, jehož rozpočet není veřejně přístupný

Obsluhu území města Olomouce veřejnou hromadnou dopravou zajišťuje především Dopravní podnik města Olomouce, a.s. (DPMO), a to autobusy a tramvajovou trakcí. Vedle samotného města jsou městskými autobusovými linkami obsluhované také okolní obce – Bukovany, Bystrovany, Horka nad Moravou, Samotišky a Skrbeň.

Síť městské hromadné dopravy tvoří 30 linek o celkové délce 323 km, přičemž páteří systém MHD představuje 7 tramvajových linek:

- linka č. 1: Nová Ulice – Fakultní nemocnice – Výstaviště Flora – Tržnice – Hlavní nádraží – Fibichova;
- linka č. 2: Neředín, krematorium – Pražská – Nádraží město – Nám. Republiky – U Dómu – Žižkovo nám. – Hlavní nádraží – Fibichova;
- linka č. 3: Trnkova – Šantovka – Tržnice – Náměstí Hrdinů – Nám. Republiky – U Dómu – Žižkovo nám. – Hlavní nádraží – Fibichova;
- linka č. 4: Nová Ulice – Fakultní nemocnice – Výstaviště Flora – Náměstí Hrdinů – Nám. Republiky – Žižkovo nám. – Hlavní nádraží – Fibichova – Autobusové nádraží – Pavlovičky;
- linka č. 5: Trnkova – Šantovka – Envelopa – Hlavní nádraží – Fibichova;
- linka č. 6: Nová Ulice – Fakultní nemocnice – Výstaviště Flora – Náměstí Hrdinů – Nám. Republiky – Žižkovo nám. – Hlavní nádraží – Fibichova;
- linka č. 7: Neředín, krematorium – Pražská – Nádraží město – Náměstí Hrdinů – Tržnice – Hlavní nádraží – Fibichova.

Zprovoznění nové tramvajové trati ke konci roku 2013 (linka č. 3 zahájila provoz 29. 11., linka č. 5 až 15. 12.) se projevilo prozatím pouze navýšením počtu tramvajových linek a jejich délek a posílením počtu vozidel.

Tab. č. 6.9: Počet linek a jejich délka, počet vozidel MHD Olomouc v letech 2009–2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Počet linek	Tramvaje	5	5	5	5	7
	Autobusy	24	22	22	22	23
	Celkem	29	27	27	27	30
Délka linek (v km)	Tramvaje	30	30	30	30	39
	Autobusy	284	261	272	275	284

		2009	2010	2011	2012	2013
	Celkem	314	291	302	305	323
Počet vozidel	Tramvaje	61	61	61	61	70
	Autobusy	80	80	77	77	77
	Celkem	141	141	138	138	147

Zdroj: Dopravní podnik města Olomouce, a.s.

Dopady na nabídku kapacity tramvajové dopravy, dopravní výkon a počty přepravených cestujících se projeví až v roce 2014. V posledních letech byl u těchto jevů zaznamenán klesající trend. Z tabulky níže lze u MHD Olomouc pozorovat celospolečenský trend úbytku počtu cestujících ve veřejné hromadné dopravě, kteří čím dál častěji využívají individuální automobilovou dopravu.

Tab. č. 6.10: Dopravní výkony a počty přepravených osob MHD Olomouc v letech 2009–2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Počet přepravených osob	Tramvaje	26 242	26 629	25 625	23 707	22 809
	Autobusy	32 218	31 226	29 807	29 030	29 719
	Celkem	58 460	57 855	55 432	52 737	52 528
Vozokilometry*	Tramvaje	2 246	2 313	2 327	2 207	2 130
	Autobusy	4 144	4 045	3 973	3 934	4 011
	Celkem	6 390	6 358	6 300	6 141	6 141
Místokilometry**	Tramvaje	277 004	283 541	284 177	272 479	260 634
	Autobusy	341 472	335 740	333 878	337 288	342 630
	Celkem	618 476	619 281	618 055	609 767	603 264

Zdroj: Dopravní podnik města Olomouce, a.s.

Poznámka:

* počet kilometrů ujetých vozidly (bez ohledu na jejich vytížení), tzv. dopravní výkon

** celková kapacita vozidel (počet míst), které ujedou danou vzdálenost

Přestože každoročně dochází v olomoucké městské hromadné dopravě k obnově vozového parku a k modernizaci zastávek (budování tzv. "inteligentních" zastávek), patří vedle klesajícího počtu přepravených osob mezi hlavní problémy MHD stávající kapacitně nedostačující vozovna tramvají při Koželužské ulici s odstavňovou plochou umístěnou nedaleko historického centra, která limituje další rozvoj tramvajové dopravy v Olomouci. Jedním z hlavních úkolů je proto vymístění vozovny do nové lokality mimo centrum, kde budou tramvaje odděleny od ostatní dopravy v samostatném areálu. Dopravními problémy jsou ovlivněny také autobusy MHD, neboť z prostorových důvodů nejsou

v řadě lokalit zřízeny vyhrazené jízdní pruhy, další problémy autobusové dopravy vyplývají z kapacitních nedostatků křižovatek v centrální části města.

Dopravní obslužnost jednotlivých obcí ORP lze mj. posuzovat na základě počtu spojů veřejné hromadné dopravy, díky nimž jsou obyvatelé těchto obcí schopni realizovat každodenní dojížděku do Olomouce (největšího spádového města všech obcí ORP). Jako informační zdroj byly použity internetové stránky (www.idos.cz, neboli www.jizdnirady.cz), přičemž v první fázi byly brány v potaz pouze přímé spoje. Vzhledem k tomu, že jízdní řády MHD Olomouc byly zveřejněny pouze do 31. 08., jedná se o prázdninový provoz.

Z tabulky níže je patrné, že veřejnou dopravou jsou nejlépe dostupné obce, které jsou obsluhovány linkami MHD Olomouc – Samotičky (153 spojů za den), Horka nad Moravou (119 spojů), Bystrovany (77 spojů) a Skrbeň (62 spojů) a dále také město Velká Bystřice (62 spojů) a obec Velký Týnec (60 spojů), jež je dobře dostupný především díky lokalizaci obchodního centra Olympia. Naopak nejhůře obsluhovány jsou obce Libavá, Luběnice, Svěsedlice, Suchonice a Mrsklesy, ze kterých do Olomouce jezdí méně než 10 spojů denně. Jedná se o populačně nejmenší obce v rámci ORP (Suchonice, Svěsedlice a Luběnice patří mezi 4 nejmenší sídla) a o obce ležící v (Libavá) či na hranici (Mrsklesy) vojenského újezdu.

U obcí, ze kterých dojíždí do Olomouce v pracovní dny v průměru méně než jeden spoj za hodinu, byla dále analyzována dojížděka s přestupem (za podmínky, že se bude jednat maximálně o jeden přestup, spoje budou na sebe navazovat a denní dojížděka bude do 60 minut cestovní doby). U 7 obcí (z 24) v tomto případě nedošlo k žádné změně, u 5 k navýšení pouze o jeden spoj a u dalších 10 k navýšení o méně než 5 spojů. U Slatinic se počet spojů zvýšil o 5, k nejvyššímu absolutnímu nárůstu však došlo u obce Bělkovice-Lašťany (celkem o 12 spojů), a to díky spojům vedených přes město Šternberk (využívání těchto spojů by ale pro obyvatele obce znamenalo nejenom časovou ztrátu, ale i mnohem vyšší finanční náklady na cestování). K nejvyššímu relativnímu nárůstu došlo u obcí Libavá (o 75,0 %, tj. ze 4 spojů na 7), Bělkovice-Lašťany, Luběnice (u obou o 60,0 %, tj. z 20 spojů na 32, respektive z 5 spojů na 8), Liboš (o 30,0 %, z 10 na 13), Majetín (o 28,6 %, ze 14 na 18) a Slatinice (o 27,8 %, z 18 na 23).

Významný propad intenzity dopravy lze pozorovat o víkendech, kdy u celkem 21 obcí byl o sobotách a nedělích zaznamenán počet spojů nižší než 10.

Tab. č. 6.11: Počet spojů z jednotlivých obcí ORP Olomouc do města Olomouce

	Pracovní den					Sobota	Neděle, svátek
	Bez přestupu				S přestupem*		
	MHD	Autobus	Vlak	Celkem			
Bělkovice-Lašťany	0	20	0	20	32	9	9
Blatec	0	17	17	34	-	23	22
Bohuňovice	0	0	21	21	21	14	14
Bukovany	32	2	0	34	-	16	16

	Pracovní den					Sobota	Neděle, svátek
	Bez přestupu				S přestupem*		
	MHD	Autobus	Vlak	Celkem			
Bystročice	0	15	0	15	16	8	8
Bystrovany	61	0	16	77	-	42	43
Daskabát	0	19	0	19	19	7	7
Dolany	0	45	0	45	-	21	21
Doloplazy	0	13	0	13	14	5	5
Drahanovice	0	16	6	22	26	12	11
Dub nad Moravou	0	16	0	16	20	7	7
Grygov	0	0	22	22	22	20	19
Hlubočky	0	15	26	41	-	19	19
Hlušovice	0	0	20	20	20	13	13
Hněvotín	0	33	0	33	-	10	11
Horka nad Moravou	104	0	15	119	-	74	75
Charvátý	0	17	0	17	17	7	8
Kožušany-Tážaly	0	17	17	34	-	23	22
Krčmaň	0	18	0	18	22	4	4
Křelov-Břuchotín	0	30	0	30	-	15	15
Libavá	0	4	0	4	7	0	0
Liboš	0	10	0	10	13	3	3
Loučany	0	13	0	13	14	3	5
Luběnice	0	5	0	5	8	3	3
Lutín	0	37	0	37	-	10	11
Majetín	0	14	0	14	18	2	1
Mrsklesy	0	9	0	9	10	0	0
Náměšť na Hané	0	13	6	19	23	5	7
Přáslavice	0	30	0	30	-	8	8
Příkazy	0	14	27	41	-	20	20
Samotičky	151	2	0	153	-	117	117

	Pracovní den					Sobota	Neděle, svátek
	Bez přestupu				S přestupem*		
	MHD	Autobus	Vlak	Celkem			
Skrbeň	21	26	15	62	-	51	54
Slatinice	0	18	0	18	23	7	7
Suchonice	0	9	0	9	10	6	6
Svésedlice	0	8	0	8	10	2	2
Štěpánov	0	35	18	53	-	26	26
Těšetice	0	31	0	31	-	13	13
Tověř	0	34	0	34	-	12	12
Tršice	0	17	0	17	17	7	7
Ústín	0	28	0	28	-	10	10
Velká Bystřice	0	45	17	62	-	16	17
Velký Týnec	0	60	0	60	-	40	38
Velký Újezd	0	21	0	21	21	8	8
Věrovany	0	14	0	14	17	7	7

Zdroj: www.idos.cz

Poznámka: * u obcí obsluhovanými v průměru méně než jedním spojem za hodinu

Podíváme-li se na počty spojů v pracovní dny ve školním roce (mimo obcí obsluhovaných MHD Olomouc, u kterého byly zveřejněny jízdní řády pouze do 31. 08.), tak ze 39 obcí nedojde u 13 k žádné změně. Největší absolutní nárůst lze pozorovat u obcí Blatec, Kožušany-Tážaly, Velká Bystřice (u všech o 7 spojů), Dub nad Moravou, Grygov, Těšetice (o 6), Charváty a Štěpánov (o 5), největší relativní u obcí Libavá (o 50 %, tj. ze 4 spojů na 6), Dub nad Moravou (o 37,5 %, z 16 na 22), Charváty (o 29,4 %, ze 17 na 22), Grygov (o 27,3 %, z 22 na 28) a Mrsklesy (o 22,2 %, z 9 na 11).

6.1.5. Letecká a vodní doprava

V současné době se na území ORP Olomouc nacházejí dvě letiště – mezinárodní veřejné letiště v Olomouci a neveřejné vnitrostátní letiště v Bohuňovicích.

Olomoucké letiště se dvěma vzletovými a přistávacími dráhami (betonovou s délkou 420 m a travnatou s délkou 760 m) leží cca 3,8 km západně od středu města (na katastrálním území Neředín) a je určeno pro malá dopravní letadla (letouny, kluzáky, vrtulníky, ultralehká letadla, volné balony, vzducholodě). V současnosti je využíváno především ke sportovním účelům, výcvikovým a zkušebním le-

tům, apod. Jeho provozovatelem je Magistrát města Olomouce – odbor dopravy, oddělení správa letiště.

V Olomouci dále nalezneme dva neveřejné heliporty – na střeše objektu Fakultní nemocnice a v areálu výjezdového stanoviště Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje při prodloužené ulici Hněvotínské.

Vzhledem k postavení Olomouce v rámci regionálních vztahů v letecké přepravě (blízkost mezinárodních letišť v Brně a Ostravě s dobrou dopravní dostupností) se do budoucna neuvažuje s významným rozvojem letecké dopravy.

V území ORP není provozována vodní doprava, byť jím protéká dopravně významný vodní tok – řeka Morava. V Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje je zanesen koridor územní rezervy hájený pro vodní cestu Dunaj – Odra – Labe (D-O-L, tzv. „oderská větev“) o šířce 100 m od své osy na obě strany, který je mj. vymezen také v územně plánovací dokumentaci dotčených obcí ORP. Rezerva kromě vlastního koryta a hrází zahrnuje i všechny technické a servisní aspekty její realizace i provozu jako zejména výstavbu zdymadel, přečerpávacích stanic a lodních výtahů.

6.1.6. Bezmotorová doprava

Doprava, která společně s veřejnou hromadnou dopravou vytváří potřebnou společensky prospěšnou alternativu individuální automobilové dopravě, je cyklistická doprava. Na území ORP Olomouc se nachází základní síť cyklistických tras, která je tvořena cyklistickými trasami I. třídy s mezinárodním významem a cyklistickými trasami II. třídy s nadregionálním významem:

- cyklistická trasa I. třídy (č. 5), tzv. Jantarová stezka v koridoru Hevlín – Židlochovice – Brno – Blansko – Prostějov – Olomouc – Přerov – Lipník nad Bečvou – Starý Jičín – Ostrava – Hlučín – Hať/Workow,
- cyklistická trasa II. třídy, tzv. Moravská stezka v koridoru st. hranice ČR/Polsko – Mikulovice – Jeseník – Hanušovice – Bludov – Mohelnice – Litovel – Olomouc – Kroměříž – Uherské Hradiště – Hodonín – Břeclav – st. hranice ČR/Rakousko. Moravská stezka je v ORP značena čísly 51 (úsek Hanušovice – Bludov – Mohelnice – Litovel – Olomouc) a 47 (úsek Olomouc – Kroměříž – Uherské Hradiště – Hodonín)

Tyto cyklotrasy se kříží ve Smetanových sadech (nedaleko centra Olomouce), odkud dále vedou (in-travilánem města) souběžně až do místní části Nemilany.

Základní skelet cyklistické dopravy doplňují cyklotrasy IV. třídy lokálního významu a v posledních letech čím dál tím více budované cyklostezky umožňující v území bezpečný pohyb zranitelných účastníků silničního provozu v rámci každodenní dojížděky.

Zatímco v minulých letech byl systém cyklistických komunikací rozvíjen s důrazem na rekreační a sportovní funkce (v méně dopravně zatíženém území, mimo hlavní komunikační síť), současný trend ukazuje na rostoucí míru využívání kola jako dopravního prostředku (co nejpřímější spojení výchozího a cílového bodu cesty).

Město Olomouc intenzivně spolupracuje s okolními územně-samosprávnými celky na přípravě, výstavbě a následně i provozování cyklistických stezek. V říjnu 2008 byla mezi statutárním městem Olomoucí a dalšími devíti obcemi z ORP Olomouc (Blatcem, Bystročicemi, Dubem nad Moravou, Horkou nad Moravou, Charvátami, Kožušankami-Tážalami, Křelovem-Břuchotínem, Příkazami a Skrbní), jejichž územím prochází nadregionální cyklistická trasa tzv. Moravská stezka, uzavřena smlouva o spolupráci při přípravě integrovaného projektu s názvem „Integrovaný projekt Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc“, který je tvořen jednotlivými na sebe navazujícími individuálními projekty vytvářejícími souvislý celek/úsek. Cílem je na území dotčených obcí ORP vybudovat ucelenou bezpečnou cyklistickou dálkovou stezku s vyloučeným provozem motorových vozidel. V současné době lze říct, že až na úsek spojující Nemilany (místní část Olomouce) a Kožušany, a dále obce Horka nad Moravou a Skrbeň, bude celá cyklostezka v délce 25 km letos hotová .

Obr. č. 6.3: Vedení Moravské cyklotrasy na území ORP Olomouc

Zdroj: Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy
Poznámka: obrázek je otočen o 90°

Vedle obcí nacházejících se na Moravské stezce se na kole relativně bezpečně do Olomouce dostanou také obyvatelé obcí ležících severním a východním směrem od tohoto města, a to buď po vybudovaných cyklistických stezkách nebo po zklidněných místních a účelových komunikacích. Z východního směru se jedná o obce Bystrovany, Velká Bystřice, Hlubočky, Přáslavice, Daskabát a Velký Újezd, ze severního o Hlušovice, Bohuňovice a Bělkovice-Laštany, ze severovýchodního směru o Samotišky. Cyklostezka byla vybudována částečně také mezi obcemi Ústín a Těšetice, ale bez další návaznosti, takže obyvatelé těchto obcí jsou nuceni při dojíždě na kole jet ve smíšeném provozu s motorovými vozidly.

Vyššímu tempu budování odpovídající infrastruktury pro cyklo dopravu brání obcím především finanční možnosti, řešení majetkoprávních vztahů a stávající legislativa. Ve městě Olomouci se k tomu přidává také nadměrně zatížena komunikační síť individuální automobilovou dopravou a s tím spojené nároky statické dopravy, z čehož vyplývá chybějící prostor pro cyklistický koridor v profilu uličních komunikací.

Na území statutárního města Olomouce jsou stezky pro cyklisty budovány v souladu s „Generelem cyklistické dopravy na území města Olomouce“. Město se také stalo jedním ze signatářů tzv. Uher-skohradištské charty, která sdružuje města České republiky přátelská k cyklistům a hlásí se k aktivní podpoře cyklistické dopravy (na území Olomouckého kraje se k chartě přidala celkem 4 města: Olomouc, Přerov, Uničov a Litovel). V rámci svého závazku deklarovaném při podpisu charty zřídilo funkci cyklokoordinátora. Oblastí rozvoje cyklistické dopravy se také věnuje pracovní skupina pro cyklo dopravu složená z pracovníků Magistrátu města Olomouce a odborníků na oblast cyklistické dopravy.

6.1.7. Doprava v klidu

Specifickým druhem dopravy je statická doprava neboli doprava v klidu či také parkování a odstavení vozidel. Jedná se o mezičlánek mezi několika druhy dopravy (např. mezi silniční a železniční) nebo o zabezpečení dosažitelnosti dalších městských funkcí (bydlení, nakupování, volnočasové aktivity,...).

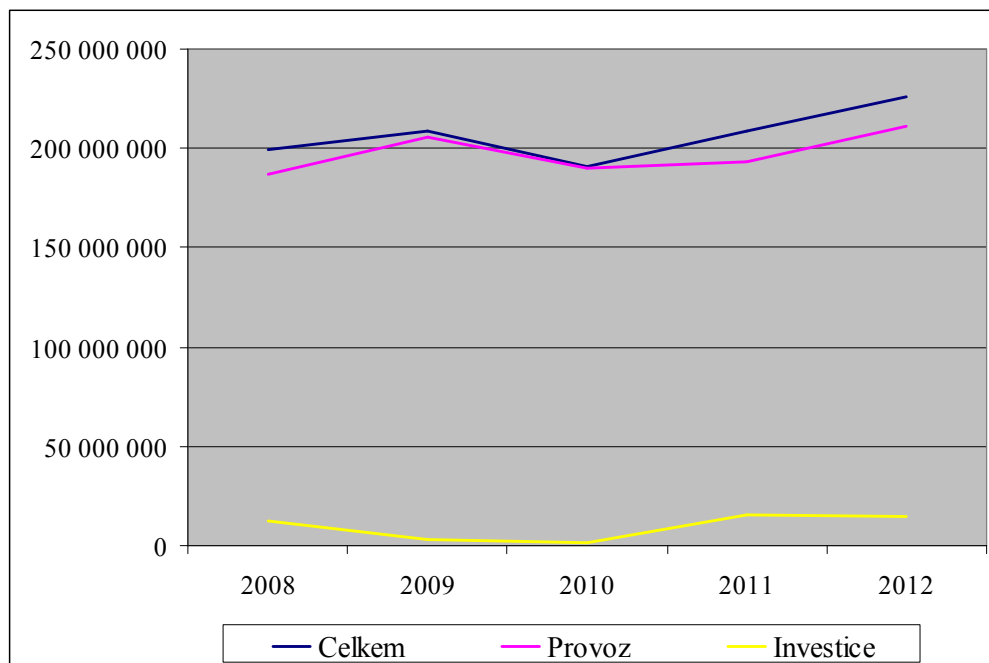
S nedostatečnými parkovacími kapacitami se stejně jako většina velkých měst potýká město Olomouc. Pomineme-li historické centrum, jsou rostoucí automobilizací, a tudíž nedostatkem odstavných a parkovacích míst, nejvíce zasaženy okraje centrální oblasti města s vyšší hustotou obytné zástavby, tj. území s převažující zástavbou bytových domů. Rozsáhlá veřejná prostranství, která bývala největší hodnotou těchto území (sídliště), jsou postupem času zahlcována parkujícími osobními vozidly bez nedostatečné úpravy parteru. Nedostatkem odstavných a parkovacích míst pro automobily rezidentů trpí rovněž kvalitnější městské struktury bytových domů 19. a počátku 20. století, což je způsobeno především proměnou sociálního postavení místních rezidentů, kdy starší generace bez automobilů je postupně nahrazována mladší generací rodin s dětmi, které většinou mají alespoň jeden automobil. Parkovacích míst tak postupně ubývá.

Z dotazníkového šetření mezi jednotlivými obcemi ORP, kterého se účastnilo celkem 31 obcí (tj. 68,9 %), uvedlo pouze 7 obcí (Blatec, Bystročice, Daskabát, Hněvotín, Liboš, Mrsklesy a Velký Újezd), že mají dostatečné parkovací kapacity.

Při porovnání celkových nákladů obcí na ostatní záležitosti pozemních komunikací (tj. na správu, údržbu, opravy a výstavbu chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek), které měly v letech 2008–2012 víceméně charakter investičních výdajů (z 93,8 %), lze největší výdaje pozorovat (vyjma Olomouce, která na ostatní záležitosti pozemních komunikací vydala za posledních pět let více než 0,5 mld. Kč) u následujících obcí: Velká Bystřice (70,2 mil. Kč), Přáslavice (47,9 mil. Kč), Loučany (19,4 mil. Kč), Bohuňovice (19,2 mil. Kč) a Hlubočky (18,2 mil. Kč). Naopak obce Bystročice, Hněvotín, Kožušany-Tážaly, Skrbeň, Svěslavice, Tršice a Věrovany měly ve sledovaném období nulové výdaje na

správu, údržbu, opravy či výstavbu chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek. Z průměrných hodnot celkových výdajů na 1 obyvatele za posledních 5 let vyplývá, že nejvíce na tuto položku vydávají obce Práslavice (7 046,1 Kč na 1 obyvatele za rok), Loučany (6 149,8 Kč), Mrsklesy (4 809,2 Kč) a Velká Bystřice (4 688,2 Kč na 1 obyvatele za rok).

Graf č. 6.3: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na ostatní záležitosti pozemních komunikací v letech 2008–2012

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Tab. č. 6.12: Celkové náklady obcí ORP Olomouc na ostatní záležitosti pozemních komunikací v letech 2008–2012*

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Bělkovice-Lašťany	117770	57,73	575 110	275,57	1 573 770	749,77	149 750	70,6	1 700	0,79
Blatec	0	0,00	31 540	52,05	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Bohuňovice	2 437 900	985,81	14 109 940	5 630,46	128 780	50,9	354 210	138,53	2 146 540	838,49
Bukovany	173350	316,91	48 740	86,11	88 980	153,15	100 000	168,63	0	0,00
Bystročice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Bystrovany	368 230	416,08	8 339 910	8 910	0	0,00	0	0,00	29 760	29,21
Daskabát	8700	14,80	44 530	75,09	1 130 110	1 896,16	0	0,00	0	
Dolany	0	0,00	160 700	65,35	18 800	7,52	1 581 200	630,21	16 300	6,35

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Doloplazy	0	0,00	0	0,00	0		0		481 300	355,47
Drahanovice	5 877 770	3465,7	127 170	75,34	2 406 170	1 432,24	175 330	103,87	410 130	242,82
Dub nad Moravou	0	0,00	42 840	27,17	19 050	12,2	4 698 080	2967,8	120 850	76,97
Grygov	8410	5,91	14 100	9,82	338 140	234,66	50 800	34,79	422 000	287,47
Hlubočky	1 251 090	283,37	13 468 790	3 044,48	619 170	140,43	1 691 610	389,14	1 191 020	274,37
Hlušovice	0	0,00	88 580	138,41	1 085 160	1530,55	482 920	627,17	0	0,00
Hněvotín	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Horka nad Moravou	0	0,00	0	0,00	836 710	368,43	190 800	82,7	0	0,00
Charvátý	76050	90,43	187 840	222,3	884 550	1 045,57	6 552 610	7654,9	135 730	159,31
Kožušany-Tážaly	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Krčmaň	0	0,00	0	0,00	0	0,00	156 000	335,48	0	0,00
Křelov-Břuchotín	295940	201,32	2 250 580	1521,69	232 040	152,76	10 690 760	6715,3	294 210	181,5
Liboš	150	0,25	70	0,12	320	0,53	0	0,00	0	0,00
Loučany	160 800	250,86	12 214 900	19266,40	5 455 730	8 687,47	247 190	396,77	1 363 740	2147,62
Luběnice	0	0,00	0	0,00	10 070	24,03	12 420	28,29	12 540	28,24
Lutín	7 279 130	2259,9	2 785 400	864,76	648 170	200,67	983 430	307,71	211 900	65,99
Majetín	1105930	995,44	733 650	660,95	0	0,00	0	0,00	61 500	53,57
Mrsklesy	2 182 780	3822,7	2 830 420	4948,29	1 151 870	1 982,56	7 512 520	12647,3	387 120	645,2
Náměšť na Hané	0	0,00	3 283 060	1 677,60	248 290	123,9	200 000	100,65	964 600	485,21
Olomouc	78 257 040	779,66	188261660	1 875,62	136051160	1 355,60	43 472 290	436,79	82 360 050	827,5
Přáslavice	1438240	1083,0	43 747 260	32143,47	1 180 630	875,19	328 420	243,45	1 207 010	885,55
Příkazy	1 677 050	1406,9	927 570	760,3	4 800	3,96	2 980	2,4	97 620	79,43
Samotíšky	218440	176,16	2 770 900	2231,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Skrbeň	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Slatinice	920 400	619,38	1 374 300	918,04	388 860	257,01	201 210	131,77	83 210	54,1
Suchonice	2 980	17,33	130 800	760,47	8 200	47,67	45 970	262,69	3 780	21,36
Svésedlice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Štěpánov	5 036 980	1487,2	2 352 880	693,86	420 650	124,64	311 350	91,82	225 160	66,36
Těšetice	652690	515,96	354 160	276,47	100 470	78,49	238 650	181,34	255 340	191,98
Tověř	58140	104,01	44 060	78,82	73 740	129,14	1 551 880	2766,3	46 820	80,59

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.	Celkem	na 1 ob.
Tršice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ústín	106 730	286,91	94 780	256,86	136 330	358,76	5 880	14,81	148 150	369,45
Velká Bystřice	9 296 990	3136,6	36 968 560	12426,4	12 428 170	4 123,48	10 221 150	3340,3	1 267 990	414,11
Velký Týnec	1 877 350	822,68	194 690	82,81	438 810	180,43	396 120	155,59	659 890	250,15
Velký Újezd	0	0,00	571 450	468,4	117 610	94,47	0	0,00	11 580	9,07
Věrovany	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Celkem	120887030	-	339130940	-	168225310	-	92605530	-	94617540	-

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Poznámka: ob. – obyvatel

* všechny obce ORP Olomouc vyjma vojenského újezdu Libavá, jehož rozpočet není veřejně přístupný

6.1.8. Vyjíždka do zaměstnání a do škol

Vyjíždka (stejně jako dojíždka) je jedním ze základních procesů formující regionální strukturu. Důležitou roli hraje skutečnost, že se jedná o pohyb každodenní, a tedy velmi frekventovaný a pravidelný. ORP Olomouc dosahuje převážně díky statutárnímu městu Olomouc kladných hodnot salda dojíždky (15 446 osob v r. 2011).

Tab. č. 6.13: Bilance dojíždky/vyjíždky do zaměstnání a do škol v ORP Olomouc v roce 2011*

		Vyjíždějící			Dojíždějící			Saldo dojíždky
		celkem	do zaměstnání	žáci, učni, studenti	celkem	do zaměstnání	žáci, učni, studenti,	
ORP	celkem	24 385	17 912	6 473	39 831	24 457	15 374	15 446
Olomouc	z toho Olomouc	7 221	5 350	1 871	33 040	18 650	14 390	25 819

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * jsou zde zahrnuty pouze případy se zjištěnou obcí vyjíždky/dojíždky

Převážná část vyjíždějících/dojíždějících se zjištěnou obcí vyjíždky/dojíždky, vyjíždí/dojíždí v rámci okresu Olomouc.

Tab. č. 6.14: Osoby vyjíždějící/dojíždějící z/do ORP Olomouc v r. 2011*

Lokalita vyjížděky/dojížděky	Vyjíždějící		Dojíždějící	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
V rámci okresu Olomouc	17 203	70,5	20 617	51,8
Do/z jiných okresů (v rámci Olomouckého kraje)	2 829	11,6	9 074	22,8
Do/z jiných krajů ČR	3 792	15,6	10 140	25,4
Do zahraničí	561	2,3	-	-
Celkem	24 385	100,0	39 831	100,0

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * jsou zde zahrnuty pouze případy se zjištěnou obcí vyjížděky/dojížděky do zaměstnání

Převažujícím rysem dojížděky (za prací i do škol) v rámci ORP je její spádovost do centra regionu – města Olomouce, do kterého z ostatních obcí dojíždí celkem 65,4 % osob (tj. 11 225 zaměstnanců a školáků), při každodenním pohybu dokonce 69,4 %. Mnohem významnější je tok zaměstnanec – do Olomouce za zaměstnáním dojíždí více než ¼ zaměstnaných osob (přesně 76,3 %).

Početně nejvýznamnějším tokem do Olomouce je v rámci ORP tok z obcí Hlubočky (celkem dojíždí 636 osob; z toho 581 denně), Velká Bystřice (celkem 569 osob; denně 535), Velký Týnec (celkem 529 osob; denně 485), Dolany (celkem 504 osob; denně 474), Bohuňovice (celkem 483 osob; denně 451) a Štěpánov (celkem 482 osob; denně 434).

Naopak z města Olomouce vyjíždí v rámci ORP nejvíce osob do Lutína (celkem vyjíždí 334 osob, z toho 322 denně), Hluboček (celkem 263 osob, z toho 243 denně), Velkého Týnce (celkem 184 osob, denně 161), Přáslavice (celkem 156 osob, denně 150), Horky nad Moravou (celkem 146 osob, denně 139) a Velké Bystřice (celkem 137 osob; denně 131). Jedná se především o zaměstnané osoby dojíždějící za prací do významných regionálních firem.

V rámci ORP vykazují nejvýznamnější dojížděkové vazby do jádra regionu obce, z nichž denně vyjíždí do zaměstnání a do škol z celkového počtu vyjíždějících více než 50 % zaměstnanců. Tato kategorie se týká většiny obcí ORP (do Olomouce z nich denně dojíždí celkem 10 480 osob), vyjma obcí Slatinice (do Olomouce z této obce každodenně dojíždí 49,7 % osob), Luběnice (dojíždí 49,6 %), Suchonice (49,2 %), Mrsklesy (48,6 %), Svěsedly (46,4 %) a Libavá (28,1 %). Přesto je i pro občany těchto šesti obcí město Olomouc stále dojezdovým cílem číslo jedna.

Tab. č. 6.15: Celkový počet vyjíždějících a počet každodenně vyjíždějících do zaměstnání a do škol z jednotlivých obcí ORP Olomouc*

Obec	Vyjíždějící celkem			Vyjíždějící denně		
	n _i	z toho do Olomouce		n _i	z toho do Olomouce	
		n _i	P _i (%)		n _i	P _i (%)
Bělkovice-Lašťany	508	325	64,0	447	305	68,2
Blatec	155	106	68,4	136	98	72,1
Bohuňovice	721	483	67,0	622	451	72,5
Bukovany	269	191	71,0	248	190	76,6
Bystročice	189	151	79,9	169	139	82,2
Bystrovany	360	271	75,3	322	257	79,8
Daskabát	177	104	58,8	159	96	60,4
Dolany	727	504	69,3	636	474	74,5
Doloplazy	402	273	67,9	353	253	71,7
Drahanovice	506	292	57,7	442	275	62,2
Dub nad Moravou	320	216	67,5	288	203	70,5
Grygov	388	290	74,7	341	272	79,8
Hlubočky	872	636	72,9	749	581	77,6
Hlušovice	347	263	75,8	326	254	77,9
Hněvotín	433	327	75,5	391	310	79,3
Horka nad Moravou	552	438	79,3	503	417	82,9
Charvátý	262	177	67,6	236	169	71,6
Kožušany-Tážaly	272	196	72,1	233	178	76,4
Krčmaň	154	91	59,1	135	81	60,0
Křelov-Břuchotín	599	454	75,8	537	430	80,1
Libavá	246	69	28,0	199	56	28,1
Liboš	188	93	49,5	167	87	52,1
Loučany	236	132	55,9	214	122	57,0
Luběnice	144	67	46,5	129	64	49,6
Lutín	700	425	60,7	605	398	65,8
Majetín	396	193	48,7	339	176	51,9

Obec	Vyjíždějící celkem			Vyjíždějící denně		
	n _i	z toho do Olomouce		n _i	z toho do Olomouce	
		n _i	P _i (%)		n _i	P _i (%)
Mrsklesy	202	92	45,5	179	87	48,6
Náměšť na Hané	582	323	55,5	525	305	58,1
Olomouc	7 221	-	-	5 009	-	-
Přáslavice	424	264	62,3	381	251	65,9
Příkazy	356	242	68,0	313	223	71,2
Samotišky	458	349	76,2	411	332	80,8
Skrbeň	412	272	66,0	373	261	70,0
Slatinice	385	181	47,0	330	164	49,7
Suchonice	70	36	51,4	63	31	49,2
Svéslavice	66	31	47,0	56	26	46,4
Štěpánov	716	482	67,3	615	434	70,6
Těšetice	324	234	72,2	293	218	74,4
Tovéř	212	133	62,7	184	126	68,5
Tršice	457	261	57,1	386	245	63,5
Ústín	111	74	66,7	94	70	74,5
Velká Bystřice	822	569	69,2	726	535	73,7
Velký Týnec	706	529	74,9	617	485	78,6
Velký Újezd	335	183	54,6	280	165	58,9
Věrovany	403	203	50,4	352	186	52,8

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * jsou zde zahrnuty pouze případy se zjištěnou obcí vyjížděky/dojížděky

Nejvíce osob z ORP Olomouc jezdí každodenně do práce a do škol (na základě výsledků SLDB 2011) veřejnou hromadnou dopravou (autobusy, vlaky a MHD) – celkem 15 885 osob, tj. 53,17 %. Individuální automobilovou dopravu využívá 17 175 osob (40,75 %), kolo potom 1 621 osob (5,43 %).

Bohužel tyto hodnoty se nedají porovnat s rokem 2001, kdy byly sledovány pouze tři dopravní prostředky, a to automobil, vlak a autobus (samostatně nebo v kombinaci s jiným dopravním prostředkem). Z celkového počtu 20 242 osob používajících tyto prostředky při cestě do zaměstnání a do škol jich automobil vyživalo 7 284 (tj. 36,0 %).

Tab. č. 6.16: Počet osob denně vyjíždějících do zaměstnání a do škol z obcí ORP Olomouc podle použitého dopravního prostředku v roce 2011

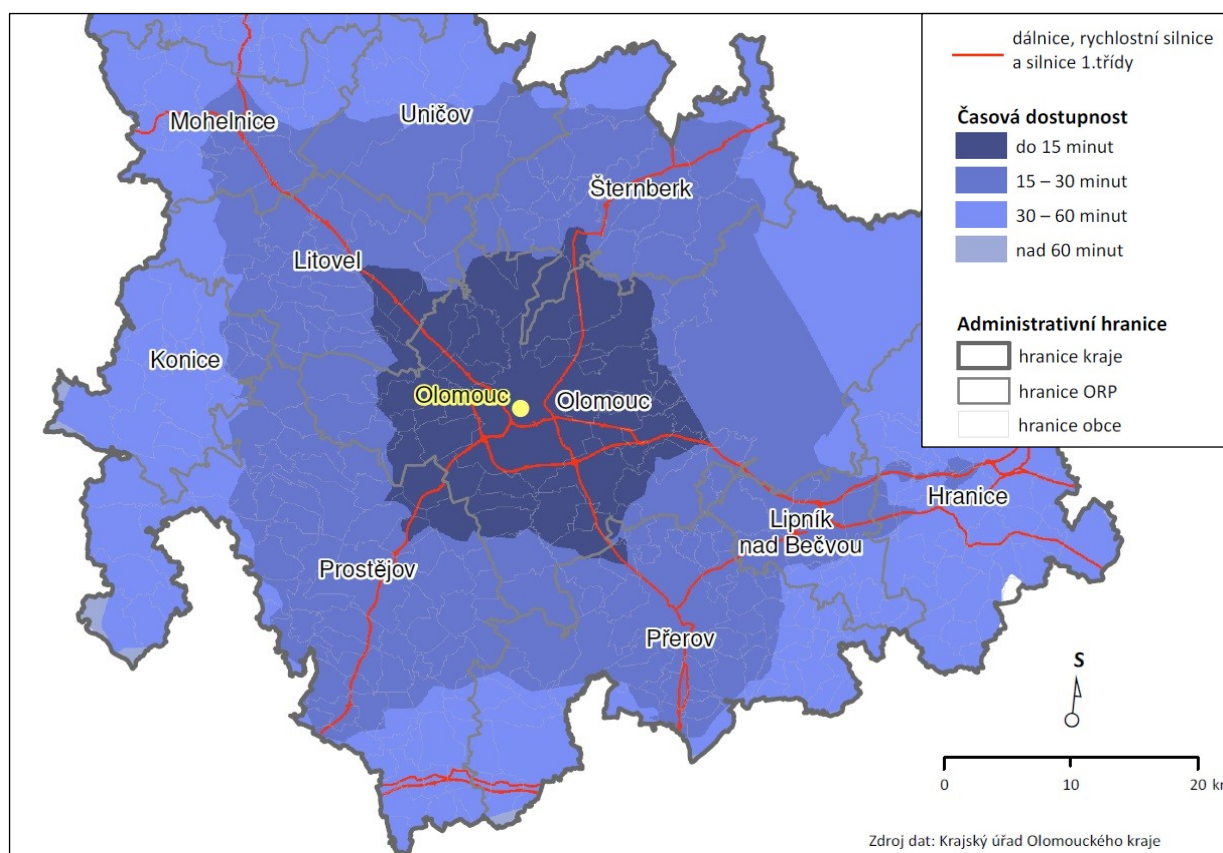
	autobus	městská hromadná doprava	automobil - řidič	automobil - spolucestující	vlak	kolo	motocykl	Celkem
n_i	6 814	5 413	9 687	2 488	3 658	1 621	196	29 877
P_i (%)	22,81	18,12	32,42	8,33	12,24	5,43	0,66	100,00

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB

Poznámka: pokud občan uvedl více dopravních prostředků, je započten v každém z nich

Z hlediska časové dostupnosti města Olomouce lze konstatovat, že všichni obyvatelé okolních obcí se vůči Olomouci nacházejí v časové dostupnosti do 30 minut individuální automobilovou dopravou. Vyjma obcí nacházejících se na hranici ORP (zejména na jeho západním – obce Náměšť na Hané, Drahanovice, Slatinice; jižním – Dub nad Moravou a Věrovany; jihovýchodním – obce Tršice, Suchonice, Doloplazy, Velký Újezd; východním – obec Libavá a severovýchodním okraji – Hlubočky), je většina obyvatel schopna se do Olomouce dostat do 15 minut. Z obrázku níže je patrné, že velmi dobrou dopravní obslužnost mají zejména obce nacházející se blízko hlavních silničních tahů (silnic I. třídy).

Obr. č. 6.4: Časová dostupnost města Olomouce pomocí individuální automobilové dopravy

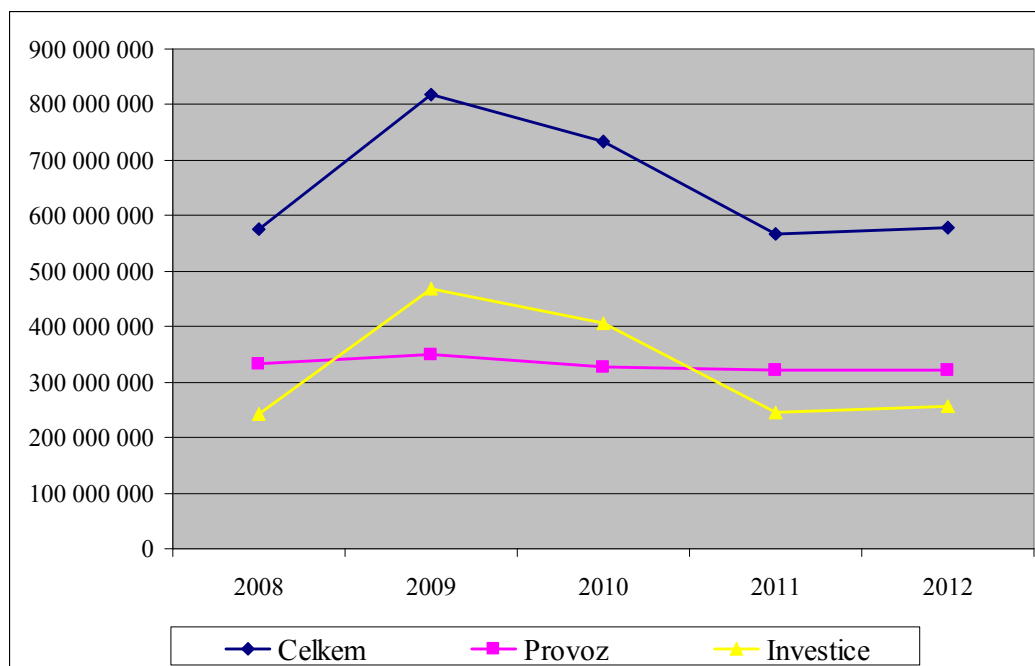

Zdroj: Studie sídelní struktury Olomouckého kraje (GEOCENTRUM, spol. s r.o. zeměměřická a projekční kancelář)

6.1.9. Finanční analýza

Z tabulky i grafu níže je patrné, že celkové výdaje obcí ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012 dosáhly nejvyšší hodnoty v roce 2009 (817,3 mil. Kč, přičemž 572,5 mil. Kč, tj. 70,0 %, vydalo město Olomouc), a od té doby mají víceméně klesavou tendenci. Bylo to způsobeno především vyššími výdaji na pozemní komunikace, které dlouhodobě představují nejvyšší rozpočtovou položku v rámci kapitoly doprava (v roce 2009 na pozemní komunikace šlo 74,3 % všech ročních výdajů). Druhou nejvyšší položku tvoří silniční doprava, a to zejména provoz veřejné silniční dopravy, která byla analyzována výše. Na železniční dopravu šly výdaje pouze z rozpočtu obcí Grygov (na železniční dráhy) a Hlušovice (na ostatní záležitosti železniční dopravy). Město Olomouc jako jediné vydává peníze také na ostatní dráhy (především tramvajovou dopravu) a letiště.

Graf č. 6.4: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Tab. č.6.17: Celkové výdaje ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012*

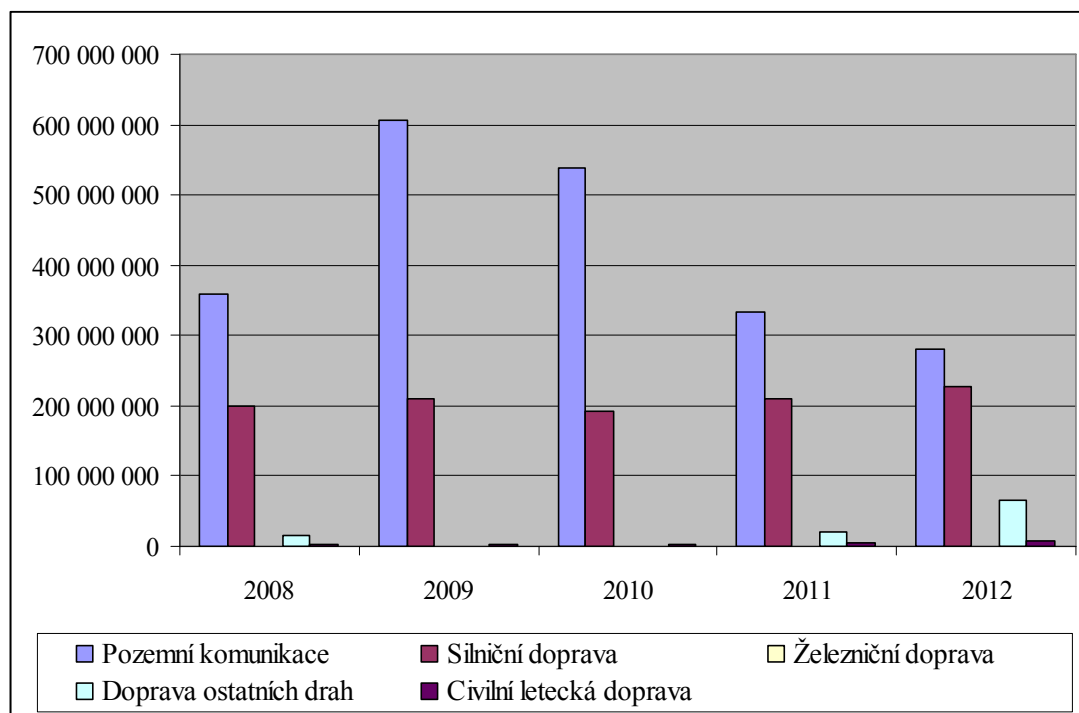
	2008	2009	2010	2011	2012
Silnice	237 770 340	267 777 270	370 075 220	241 432 140	185 550 760
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	120 887 030	339 130 940	168 225 310	92 605 530	94 617 540
Pozemní komunikace	358 657 370	606 908 210	538 300 530	334 037 670	280 168 300
Provoz veřejné silniční dopravy	199 568 290	208 455 020	191 170 460	208 496 300	226 023 400

	2008	2009	2010	2011	2012
Bezpečnost silničního provozu	0	128 550	1 134 570	715 840	112 070
Ostatní záležitosti v silniční dopravě	22 090	29 460	98 400	1 160	41 410
Silniční doprava	199 590 380	208 613 030	192 354 470	209 213 300	226 176 880
Železniční dráhy	32 510	7 620	0	0	0
Ostatní záležitosti železniční dopravy	0	0	48 960	0	0
Železniční doprava	32 510	7 620	48 960	0	0
Ostatní dráhy	15 539 970	286 100	0	19 336 450	65 076 890
Doprava ostatních drah	15 539 970	286 100	0	19 336 450	65 076 890
Letiště	1 904 200	1 517 390	2 848 620	3 859 980	7 116 270
Civilní letecká doprava	1 904 200	1 517 390	2 848 620	3 859 980	7 116 270
Celkem	575 724 430	817 332 350	733 552 580	566 447 400	578 538 340

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Poznámka: * zahrnuty všechny obce ORP Olomouc vyjma vojenského újezdu Libavá, jehož rozpočet není veřejně přístupný

Graf č. 6.5: Výdaje ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obsluhu v letech 2008–2012 podle jednotlivých kategorií

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Zatímco provozní výdaje jsou ve sledovaném období víceméně vyrovnané (pohybovaly se od 321,8 mil. Kč do 349,8 mil. Kč), investiční výdaje se každoročně mění a jejich výše má významný vliv na hodnoty celkových nákladů. Nejvyšší podíl investičních výdajů na celkových výdajích byl zaznamenán v letech 2009 a 2010, a to 57,21 %, respektive 55,34 %, zatímco ve zbývajících letech tento podíl nedosáhl 50 %.

Tab. č. 6.18: Provozní a investiční výdaje ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obsluhu v letech 2008–2012*

	2008		2009		2010		2011		2012	
	Provoz	Investice	Provoz	Investice	Provoz	Investice	Provoz	Investice	Provoz	Investice
Silnice	128289270	109481070	135284880	132492390	126125250	243949970	103113150	138318990	95839130	89711630
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	15447460	105439570	7193240	331937700	8807350	159417960	8030620	84574910	11364620	83252920
Pozemní komunikace	143736730	214920640	142478120	464430090	134932600	403367930	111143770	222893900	107203750	172964550
Provoz veřejné silniční dopravy	186770130	12798160	205699950	2755070	189728520	1441940	193174560	15321740	210990630	15032770
Bezpečnost silničního provozu	0	0	35640	92910	0	1134570	86070	629770	112070	0
Ostatní záležitosti v silniční dopravě	22090	0	29460	0	98400	0	1160	0	41410	0
Silniční doprava	186792220	12798160	205765050	2847980	189777960	2576510	193261790	15951510	211144110	15032770
Železniční dráhy	32510	0	7620	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní záležitosti železniční dopravy	0	0	0	0	48960	0	0	0	0	0
Železniční doprava	32510	0	7620	0	48960	0	0	0	0	0
Ostatní dráhy	0	15539970	3000	283100	0	0	14011160	5325290	98460	64978430
Doprava ostatních drah	0	15539970	3000	283100	0	0	14011160	5325290	98460	64978430
Letiště	1904200	0	1517390	0	2848620	0	3361080	498900	3397390	3718880
Civilní letecká doprava	1904200	0	1517390	0	2848620	0	3361080	498900	3397390	3718880
Celkem	332465660	243258770	349771180	467561170	327608140	405944440	321777800	244669600	321843710	256694630

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Poznámka: * zahrnuty všechny obce ORP Olomouc vyjma vojenského újezdu Libavá, jehož rozpočet není veřejně přístupný

Z porovnání celkových průměrných výdajů na 1 obyvatele za posledních 5 let u jednotlivých obcí ORP Olomouc je zřejmé, že na dopravní infrastrukturu a dopravní obsluhu vydávaly nejvíce finančních

prostředků v průměru obce Přáslavice (7 233,6 Kč na 1 obyvatele za rok) Loučany (6 793,6 Kč), Olomouc (5 357,9 Kč) a Velká Bystřice (5 179,0 Kč). Naopak nejméně na 1 obyvatele vydávaly obce Luběnice (177,2 Kč na 1 obyvatele za rok), Liboš (319,6 Kč), Blatec (389,5 Kč) a Doloplazy (495,1 Kč).

Tab. č. 6.19: Celkové výdaje na 1 obyvatele u obcí ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012*

	2008	2009	2010	2011	2012	Ø 2008–2012
Bělkovice-Lašťany	617,42	697,97	1 252,91	436,34	336,79	668,29
Blatec	397,05	626,03	610,35	183,13	131,13	389,54
Bohuňovice	2 638,83	5 654,24	219,71	596,12	945,23	2 010,83
Bukovany	968,92	812,70	900,16	1 507,76	504,55	938,82
Bystročice	723,67	299,27	2 698,34	2 075,69	2 194,16	1 598,23
Bystrovany	952,69	9 744,93	681,32	704,79	960,16	2 608,78
Daskabát	1 371,25	6 102,46	7 195,12	187,61	342,35	3 039,76
Dolany	459,58	619,19	490,23	1 673,88	3 273,75	1 303,33
Doloplazy	570,33	164,55	1 086,48	156,78	497,13	495,05
Drahanovice	3 645,25	1 032,88	1 868,34	566,79	518,64	1 526,38
Dub nad Moravou	827,97	943,68	663,52	3 252,60	365,92	1 210,74
Grygov	633,09	2 807,93	16 894,67	486,29	1 057,27	4 375,85
Hlubočky	347,16	3 238,33	255,69	536,84	507,59	977,12
Hlušovice	3 408,30	1 177,57	1 835,60	884,39	59,38	1 473,05
Hněvotín	9 155,22	5 309,57	2 012,80	3 501,07	4 682,93	4 932,32
Horka nad Moravou	737,28	2 080,85	1 019,57	503,89	610,31	990,38
Charvátý	579,91	636,62	1 189,59	7 788,54	372,90	2 113,51
Kožušany-Tážaly	284,85	2 541,52	495,23	241,72	767,44	866,15
Krčmaň	774,96	437,02	375,99	621,50	426,61	527,22
Křelov-Břuchotín	1 061,65	2 026,42	760,34	7 521,91	727,18	2 419,50
Liboš	82,87	83,39	274,16	1 011,79	145,59	319,56
Loučany	422,78	19 475,50	8 918,20	875,97	4 275,61	6 793,61
Luběnice	128,95	378,60	121,40	126,70	130,27	177,18
Lutín	2 908,12	6 856,65	2 550,80	662,34	405,18	2 676,62

	2008	2009	2010	2011	2012	Ø 2008–2012
Majetín	1 859,69	9 377,29	849,54	2 436,87	2 781,88	3 461,05
Mrsklesy	3 923,38	5 056,63	2 137,47	12 828,62	824,38	4 954,10
Náměšť na Hané	541,49	8 754,17	796,57	534,75	1 405,72	2 406,54
Olomouc	4 804,36	5 703,34	6 275,93	4 808,77	5 196,89	5 357,86
Přáslavice	1 248,08	32 318,17	1 032,18	469,14	1 100,36	7 233,59
Příkazy	2 365,94	1 682,18	2 393,53	1 659,16	525,78	1 725,32
Samotíšky	966,79	4 316,27	581,81	1 094,02	2 314,33	1 854,64
Skrbeň	1 116,66	291,91	1 653,91	3 031,74	2 096,05	1 638,05
Slatinice	815,08	1 166,03	542,62	351,38	276,69	630,36
Suchonice	1 103,89	1 120,12	165,70	374,12	1 712,04	895,17
Svésedlice	13 185,30	182,55	9 468,65	1 918,78	25,11	4 956,08
Štěpánov	1 808,83	1 180,24	525,99	479,41	561,07	911,11
Těšetice	754,62	513,31	462,78	445,93	536,03	542,53
Tověř	2 616,64	363,18	6 294,03	3 458,15	329,13	2 612,23
Tršice	1 862,08	1 861,82	861,41	534,08	297,90	1 083,46
Ústín	492,88	1 982,34	1 280,31	297,43	626,13	935,82
Velká Bystřice	3 183,19	14 403,69	4 186,13	3 471,84	650,08	5 178,99
Velký Týnec	1 315,17	493,25	531,07	916,54	1 492,82	949,77
Velký Újezd	1 214,92	806,00	455,67	252,65	369,42	619,73
Věrovary	806,51	734,22	1 059,79	260,55	225,04	617,22

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz>

Poznámka: * zahrnuty všechny obce ORP Olomouc vyjma vojenského újezdu Libavá, jehož rozpočet není veřejně přístupný

6.1.10. Analýza cílových skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané – cestující	– dobrá dopravní dostupnost jednotlivých cílů (firmy, školy, úřady, volnočasová zařízení,...) – nízké náklady na cestování – bezpečné, rychlé (tj. s krátkou cestovní dobou) a kvalitní spojení Řidiči a jejich spolucestující – dobrý stavebně-technický stav vozovky – plynulost provozu, dobrá průjezdnost obcemi/městy (tj. bez kongescí) – dostatek parkovacích míst Cestující veřejnou hromadnou dopravou – pravidelnost a vysoká četnost spojů veřejné hromadné dopravy – moderní komfortní vozidla – přímé linky s žádným či nízkým počtem přestupů – jeden cestovní doklad a možnost plně využívat kombinaci železniční, autobusové a městské hromadné dopravy Cyklisté a chodci – bezpečné, pohodlné a přímé spojení vhodné pro cyklistický/pěší provoz (tj. na komunikacích s vyloučením motorové dopravy) – existující doprovodná infrastruktura – stojany na kola, úschovny kol, odpočívadla, atd.	– nekvalitní a nízkokapacitní dopravní infrastruktura – růst cen pohonných hmot – špatná průjezdnost územím, časté kongesce na komunikacích – bezpečnostní rizika, mj. spojená se smíšeným provozem motorových vozidel a zranitelných účastníků silničního provozu – nízký počet spojů veřejné dopravy, zastaralý vozový park – neúplná integrace dopravního systému – nedostatečná doprovodná infrastruktura – parkovací místa, stojany na kola, úschovny, atd.	– internet – media (televize, rozhlas,...) – orientační a jiné navigační systémy – informace v dopravních prostředcích, na zastávkách MHD, apod. – zpravodaje, informační letáky, ... – telematické aplikace (inteligentní dopravní systémy)	– výstavba, modernizace a zkapacitnění dopravní infrastruktury (silniční, železniční, bezmotorové ...), včetně doprovozní infrastruktury – zvýšení plynulosti dopravy a zlepšení průjezdnosti územím odstraňováním bodových závd a úzkých hrdel na dopravní síti, budováním přeložek a obchvatů sídel, atd. – opatření na zvýšení bezpečnosti silničního provozu: odstraňování dopravně problémových a nevhodných míst, budování bezpečnostních prvků (zpomalovacích prvků, bezpečnostních ostrůvků, apod.), separace zranitelných účastníků silničního provozu (výstavba chodníků a stezek pro pěší, atd.) – rozvoj služeb veřejné hromadné dopravy dle potřeb cestujících (zvýšení počtu spojů, zvýšení vzájemné návaznosti jednotlivých forem veřejné dopravy, ...) – výstavba a modernizace infrastruktury pro veřejnou dopravu (zastávky veřejné dopravy, ...) se zaměřením na její bezbariérovost – rozšíření a optimalizace integrovaného dopravního systému – modernizace vozidel veřejné dopravy se zaměřením na jejich bezbariérovost (dostupná pro osoby se sníženou mobilitou) – využívání levnějších alternativních paliv a energií (zemní plyn, solární pohon,...) – zřizování a rozšiřování odstavných ploch (včetně vazby na systémy veřejné dopravy: „P+R“, „B+R“ a „K+R“), omezování parkování v místech, kde snižuje bezpečnost provozu nebo průjezdnost komunikací – zavádění moderních technologií inteligentních dopravních systémů (ITS) – dopravní telematiky

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Dopravci	– maximalizace zisku (alternativně maximalizace tržeb, obratu,...) – kvalitní a dostatečně kapacitní dopravní infrastruktura – minimalizace nákladů na provoz vozového parku – nízké ceny vstupů: nízké ceny benzínu/nafty, ceny za použití dopravní cesty (mýtného, ...), atd. – zvýšení efektivity přepravy; maximální vytížení dopravních prostředků – vysoký obrát osob/ zboží – nediskriminační a tržní prostředí ve veřejné dopravě; otevřený trh ve všech druzích dopravy	– růst cen pohonných hmot – nekvalitní a nízkokapacitní dopravní infrastruktura – hospodářská recese, zhoršování ekonomické situace ČR – uzavření trhu ve veřejné dopravě, absence konkurenčního prostředí – pokračující odklon cestujících od veřejné hromadné dopravy – administrativní, byrokratické, legislativní a další překážky – rostoucí konkurence, ztráta podílu na přepravních trzích – omezený přístup k finančním zdrojům – absence či nedostatečný počet logistických center – zastaralý vozový park	– internet – media (televize, rozhlas,...) – orientační a jiné navigační systémy – zpravodaje, informační letáky, ... – telematické aplikace (inteligentní dopravní systémy)	– výstavba, modernizace a zkapacitnění dopravní infrastruktury ze strany subjektů veřejné správy – odstraňování bodových závad a úzkých hrdel na dopravní síti, zlepšení průjezdnosti územím – nákup a modernizace vozidel veřejné dopravy se zaměřením na vozidla využívající alternativní paliva (zemní plyn, elektřina,...) – postupné otevírání trhu ve všech druzích dopravy – dostupnost finančních zdrojů a větší vstřícnost ze strany bank – zavádění moderních technologií inteligentních dopravních systémů (ITS) – dopravní telematiky
Obec	– dobrá dopravní dostupnost a napojení území na regionální a nadregionální dopravní síť – omezení negativních vlivů dopravy na životní prostředí (snížení imisí a hlukové zátěže, apod.) a veřejné zdraví – nízká intenzita automobilového provozu,	– nedostatek finančních prostředků na výstavbu a následnou údržbu dopravní infrastruktury – nedořešené majetkové vztahy a komplikace spojené s výkupem pozemků – preference indi-	– internet – media (rozhlas, tisk, ...) – dopisy, maily – zpravodaje – komunikace se zástupci kraje, státu, odborníky, ... – telematické aplikace (inteligentní dopravní systémy)	– výstavba, modernizace a rekonstrukce dopravní infrastruktury (silniční, železniční,...) a její napojení na nadřazenou dopravní síť – budování obchvatů sídel s následným omezením tranzitní dopravy – budování bezpečnostních prvků (zpomalovacích prvků, bezpečnostních ostrůvků, nasvícení přechodů, atd.) a odstraňování bodových závad na dopravní síti

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	omezení tranzitní dopravy – zvýšení bezpečnosti dopravy; nízký počet nebezpečných míst a nehodových lokalit s následným nízkým počtem dopravních nehod – zklidňování dopravy, nízký počet kongescí – organizace a regulace parkování na veřejných místech – dobrá dopravní obslužnost území (dostačný počet spojů) – rozvoj městské a příměstské hromadné dopravy v rámci IDS – minimalizace nákladů na údržbu komunikací – zvýšení podílu udržitelných forem dopravy (bezmotorové a veřejné dopravy) na dělbě přepravní práce	viduální automobilové dopravy před hromadnou dopravou (→ nárůst intenzity dopravy a kongescí) – zhoršování životního prostředí a zdraví obyvatel v důsledku nárůstu motorové dopravy – tlak na veřejná prostranství v důsledku nárůstu potřeb občanů při odstavných vozidel – snižování počtu spojů objednatelů dopravní obslužnosti (krajem), horší mobilita obyvatel – neochota dopravců se zapojit do IDS		– zklidňování provozu a omezování rychlosti v rezidenčních oblastech (formou zřizování plošně zklidňovacích zón – zón 30, obytných a pěších zón, ...) – organizace dopravy v klidu; zřizování a rozšiřování odstavných ploch (včetně vazby na systémy veřejné dopravy: „Park and Ride“, „Bike and Ride“ a „Kiss and Ride“), omezování parkování v místech, kde snižuje bezpečnost provozu nebo průjezdnost komunikací – rozvoj veřejné hromadné dopravy, a to ve snaze o zvýšení její atraktivity, bezpečnosti a efektivity; výstavba a modernizace infrastruktury pro veřejnou dopravu (zastávky veřejné dopravy, ...) se zaměřením na její bezbariérovost – zpracování plánu udržitelné mobility – rozšíření integrovaného dopravního systému – výstavba, modernizace a rozšiřování infrastruktury pro bezmotorovou dopravu (cyklistických komunikací, chodníků a stezek pro pěší se zaměřením na jejich bezbariérovost, atd.) – budování doprovodné infrastruktury pro cyklisty – odpočívadla, orientační systémy, stojany na kola, úschovny kol, mobiliář, atd. – zavádění moderních technologií inteligentních dopravních systémů (ITS) – dopravní telematiky
Kraj	– dobré dopravní napojení na sousední regiony, stejně jako na transevropskou dopravní síť (TEN-T) – omezení vlivů dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví – rozvoj regionální hromadné dopravy v rámci IDS; integrace veřejné dopravy	– nedostatek finančních prostředků na výstavbu a následnou údržbu dopravní infrastruktury – nedořešené majetkové vztahy a komplikace spojené s výkupem po-	– internet – media (televize, rozhlas, tisk, ...) – dopisy, maily – zpravodaj, propagační materiály, ... – komunikace se zástupci obcí, státu, odborníky, ...	– výstavba, modernizace a rekonstrukce dopravní infrastruktury (silniční, železniční, ...) a její napojení na nadřazenou dopravní síť – budování přeložek a obchvatů sídel zatížených negativními vlivy z tranzitní dopravy – opatření na zvýšení bezpečnosti silničního provozu (odstraňování dopravně problémových a nehodových míst, realizace

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	– na celém území – zvýšení bezpečnosti dopravy – zvýšení podílu veřejné dopravy na dělbě přepravní práce – minimalizace nákladů na údržbu komunikací	– zemků – preference individuální automobilové dopravy před hromadnou dopravou – zhoršování životního prostředí a zdraví obyvatel v důsledku nárůstu motorové dopravy – snižování počtu cestujících hromadnou dopravou a tržeb z jízdného; zvyšování tzv. prokazatelné ztráty dopravce, kterou hradí objednatel – neochota dopravců se zapojit do IDS – nedostatečná komunikace a spolupráce s obcemi	– kulaté stoly, workshopy, semináře – telematické aplikace (inteligentní dopravní systémy)	– prvků zklidňování dopravy) – rozvoj veřejné hromadné dopravy, a to ve snaze o zvýšení její atraktivity, bezpečnosti a efektivity; výstavba a modernizace infrastruktury pro veřejnou dopravu – rozvoj služeb veřejné dopravy dle potřeb uživatelů a specifik místa jejího využívání (např. využití mikrobuse v místech s malou poptávkou, ...) – zpracování plánu udržitelné mobility – rozvoj a optimalizace integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje – zavádění moderních technologií inteligentních dopravních systémů (ITS) – dopravní telematiky
Stát	– kvalitní napojení ČR na transevropskou dopravní síť a rozvoj této sítě – omezení vlivů dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví – zvýšení bezpečnosti dopravy – výkonové zpoplatnění dopravy – preference a posilování udržitelných forem dopravy, vč. dopravy multimodální a kombinované – rozvoj a využívání inteligentních dopravních systémů – řízení a regulace nákladní dopravy (včetně racionalizace)	– nedostatek finančních zdrojů na výstavbu a následnou údržbu dopravní infrastruktury – nedořešené majetkové vztahy a komplikace spojené s výkupem pozemků – preference silniční dopravy před ekologicky šetrnějšími formami dopravy (vodní, železniční,...) – zhoršování životního prostředí a zdraví obyvatel v důsledku nárůstu motorové	– internet – media (televize, rozhlas, tisk, ...) – dopisy, maily – věstníky, sbírky, ... – komunikace se zástupci krajů, obcí, odborníky, ... – kulaté stoly, workshopy, konference – telematické aplikace (inteligentní dopravní systémy)	– výstavba nových, modernizace a zkapacitnění hlavních dopravních tahů (prioritně síť TEN-T), včetně dopravních uzlů – zavádění opatření k vyššímu využívání kolejové, vodní a bezmotorové dopravy – podpora budování terminálů kombinované dopravy a veřejných logistických center celostátního významu – opatření (legislativní, regulativní,...) na zvýšení bezpečnosti silničního provozu – rozvoj veřejné hromadné dopravy, a to ve snaze o zvýšení její atraktivity, bezpečnosti a efektivity – nastavení standardů služeb ve veřejné dopravě pro jednotlivé části veřejné dopravy – zajištění dostatečných prostřed-

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		dopravy – nedostatečná komunikace a spolupráce s krajem a obcemi		ků pro financování dopravní infrastruktury prostřednictvím SFDI – zavádění moderních technologií inteligentních dopravních systémů (ITS) – dopravní telematiky

6.1.11. SWOT analýza

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Silné stránky

- strategická poloha ORP Olomouc v centru Moravy s významným dopravním uzlem nadregionálního významu – krajským městem Olomouc
- velmi dobré vnější dopravní napojení ORP Olomouc na hlavní celorepublikové dopravní systémy; územím probíhají hlavní tahy mezinárodního a celostátního významu (rychlostní silnice R46 a R35, II. a III. železniční koridor Přerov – Česká Třebová)
- hustá dopravní infrastruktura silniční i železniční sítě
- zmodernizované koridorové tratě, probíhající rekonstrukce železničního uzlu Olomouc
- veřejná hromadná doprava je na území ORP Olomouc organizována v rámci Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), který pokrývá území celého kraje; součástí IDSOK jsou autobusové a tramvajové linky (stejně jako železniční trať č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc)
- většina území je dostatečně obsloužena veřejnou hromadnou dopravou; nejlépe jsou dostupné obce, které jsou obsluhovány linkami MHD Olomouc – Samotišky, Horka nad Moravou, Bystrovany a Skrbeň
- rozšiřování a modernizace městského hromadného dopravního systému – nová tramvajová trať s dvěma linkami (od konce roku 2013), postupná obnova vozového parku a modernizace zastávek (budování tzv. "inteligentních" zastávek)
- příhodné geografické podmínky s převážně rovinným reliéfem vhodným pro rozvoj cyklistické dopravy
- územím procházejí cyklistické trasy I. třídy s mezinárodním významem a cyklistické trasy II. třídy s nadregionálním významem
- aktivní podpora cyklistické dopravy; zapojení města Olomouce do tzv. Asociace měst pro cyklisty, vytvoření funkce cyklokoordinátora
- spolupráce deseti obcí ORP na přípravě a následně i výstavbě nadregionální cyklistické trasy (tzv. Moravské stezky) v rámci integrovaného projektu „Integrovaný projekt Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc“
- v území se nachází jedno veřejné mezinárodní letiště (Olomouc) a jedno neveřejné vnitrostátní letiště (Bohuňovice)

- ORP dosahuje (převážně díky Olomouci) kladných hodnot salda dojíždky; z hlediska časové dostupnosti se všichni obyvatelé obcí ORP Olomouc vůči jádrovému městu nachází v časové dostupnosti do 30 minut (individuální automobilovou dopravou), většina obyvatel dokonce do 15 minut
- nejvíce osob z ORP Olomouc jezdí každodenně do práce a do škol veřejnou hromadnou dopravou (autobusy, vlaky a MHD) – celkem 15 885 osob, tj. 53,17 %

Slabé stránky

- zatížení komunikací vysokou intenzitou dopravy, kdy dopravně nejzatíženějšími úseky silnic v ORP jsou rychlostní silnice a silnice I. třídy; u průjezdných úseků patří mezi nejzatíženější město Olomouc (především městský okruh – silnice I/35 a dále průtahy silnic I/46 a I/55) a obce Krčmaň, Dolany (osada Dolánky), Hněvotín, Velká Bystřice, Kožušany-Tážaly, Lutín a Přáslavice
- špatný stavebně technický stav velké části silniční sítě všech kategorií, včetně její nedostatečné údržby
- okres Olomouc, jehož integrální součástí je ORP Olomouc, patří mezi okresy s nejvyšší dopravní nehodovostí (v letech 2010–2013 zde byla zaznamenána třetí nejvyšší nehodovost ze všech okresů ČR)
- železniční doprava není v regionu prozatím tarifně, časově ani prostorově integrována s ostatními druhy veřejné dopravy (není součástí IDSOK), vyjma tratě č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc
- pokles podílu přepravních výkonů městské hromadné dopravy Olomouc, včetně úbytku celkového počtu cestujících v MHD Olomouc
- nedostatečné parkovací kapacity ve většině obcí ORP
- nejsou dobudovány návazné úseky cyklistických tras pro bezpečný pohyb obyvatel do města Olomouce z obcí ORP nacházejících se západním a jihovýchodním směrem; stejně tak ve vztahu ke zvyšující se poptávce po cyklo dopravě a jejímu potenciálu je v Olomouci cyklistická infrastruktura stále nedostatečná
- přetrvávající problémy spojené s budováním nové odpovídající infrastruktury pro cyklo dopravu – finanční prostředky (nejen na výstavbu, ale i na výkup pozemků), řešení majetkoprávních vztahů, stávající legislativa; v Olomouci se k tomu přidává také nadměrně zatížená komunikační síť individuální automobilovou dopravou a s tím spojené nároky statické dopravy
- malý počet spojů veřejné hromadné dopravy (méně než 10 spojů denně) do města Olomouce u populačně nejmenších obcí v rámci ORP (Suchonice, Svěsedlice a Luběnice) a obcí ležících v či na hranici vojenského újezdu (Libavá, Mrsklesy)
- významný propad intenzity veřejné hromadné dopravy o víkendech
- přetrvávající problémy v organizaci městské hromadné dopravy ve městě Olomouci: kapacitně nedostačující vozovna tramvají, která limituje další rozvoj tramvajové dopravy ve městě, absence vyhrazených jízdních pruhů pro autobusovou dopravu v řadě lokalit, kapacitní nedostatky křižovatek v centrální části města, nezajištění bezbariérovosti zastávek, atd.
- nízký podíl cyklistické dopravy na každodenní dojíždce osob z ORP Olomouc do práce a do škol – celkem 1 621 osob, tj. 5,43 %

Příležitosti

- dostavba páteří silniční sítě – rychlostních silnic R/55 (Přerov – Olomouc) a R/46 (Olomouc – Šternberk),
- zklidnění dopravy v obcích, kdy přetížení silniční dopravou bude eliminováno za pomoci realizace přeložek silnic (I/55, I/46, II/150, II/435, II/448, atd.) či obchvatů obcí; např. dobudování východní

části obchvatu Olomouce (tzv. východní tangenty)

- modernizace regionálních železničních tratí v parametrech dvoukolejné tratě, včetně jejich elektrifikace; možnost využívání železničních tratí tramvajovými vozidly (smíšený železniční a tramvajový provoz pro obsluhu města Olomouce a jeho okolí)
- rozšíření integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje o železniční dopravu na celém území ORP
- zvýšení počtu spojů veřejné hromadné dopravy v hůře obsluhovaných obcích ORP
- podpora bezmotorové dopravy šetrné k životnímu prostředí, včetně rozvoje systému cyklistických stezek pro každodenní dojížděku obyvatel; koordinace rozvoje cyklistické dopravy v rámci ORP Olomouc
- řešení problémů dopravy v klidu (formou záchytných parkovišť, parkovacích domů, apod.); další rozvoj integrovaných systémů v dopravě budováním systému záchytných parkovišť (Park&Ride, Kiss&Ride, Bike&Ride) v předměstských lokalitách s návazností na hromadnou dopravu
- rozvoj tramvajové dopravy (výstavba nových tramvajových tratí a jejich napojení na příměstskou dopravu, přemístění stávající vozovny) v rámci MHD Olomouc
- vytvoření podmínek pro ekologizaci osobní a nákladní dopravy, využívání alternativních paliv a energií (zejména v městském provozu), výstavba plnicích stanic na CNG
- využití metody partnerství veřejného a soukromého sektoru při realizaci finančně nákladných infrastrukturních projektů (podpora modelů financování PPP)

Hrozby

- pokračující nárůst motorové dopravy a s ní související negativní dopady na kvalitu životního prostředí a kvalitu života v obcích – zatížení obyvatel hlukem a vibracemi z dopravy, znečištění ovzduší
- nedostatek finančních prostředků obcí na technickou údržbu regionální dopravní sítě
- zpoždování výstavby národních (popř. krajských) infrastrukturních projektů (mj. rychlostních silnic R/55 a R/46, obchvatů obcí) a s tím související zhoršení dopravní situace v regionu
- nevyjasněné majetkoprávní vztahy a komplikace spojené s výkupem pozemků potřebných pro výstavbu dopravní infrastruktury
- nárůst preference individuální osobní dopravy v obcích/městech na úkor dopravy hromadné (veřejné) a bezmotorové
- pokles finančních prostředků z vnějších zdrojů na tzv. tvrdé (infrastrukturální) projekty v novém plánovacím období 2014–2020

6.1.12. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

ORP Olomouc má strategickou polohu v centru Moravy s hospodářsky silným centrem – krajským městem Olomouc, které je přirozeným spádovým centrem nejen ORP, ale celého Olomouckého kraje, významnou dopravní křižovatkou v rámci ČR a výchozím bodem regionální hromadné dopravy. Územím probíhají hlavní tahy mezinárodního a celostátního významu (rychlostní silnice, železniční koridor), které region kvalitně napojují na celorepublikové dopravní systémy. Z hlediska dopravy osob a nákladů je v současné době pro ORP Olomouc klíčová doprava silniční a železniční. Letecká, cyklistická, vodní a pěší doprava plní spíše účely rekreační, turistické nebo sportovní.

Základní komunikační síť tvořená v území tahy mezinárodního a celostátního významu, tahy nadregionálního významu a tahy krajského významu je zatížena vysokou intenzitou dopravy, kdy dopravně nejzatíženějšími úseky silnic v ORP jsou rychlostní silnice a silnice I. třídy (intenzita dopravy na nich místy přesahuje 35 tis. vozidel za den), a to především v intravilánu města Olomouce (na městském okruhu – silnice I/35 a na průtazích silnic I/46 a I/55) a dále na průjezdných úsecích obcí Krčmaň, Dolany (osada Dolánky), Hněvotín, Velká Bystřice, Kožušany-Tážaly, Lutín a Přáslavice. Ke všemu značná část silniční sítě všech kategorií je díky nedostatečné údržbě a nízkým investicím do oprav komunikací v minulosti ve špatném stavebně technickém stavu.

Okres Olomouc, jehož integrální součástí je ORP Olomouc, patří mezi okresy s nejvyšší dopravní nehodovostí, což je mj. dáno jeho tranzitním charakterem, vysokým zatížením komunikací a nedostatečnými dopravními opatřeními na komunikacích.

Své nezastupitelné místo jako rychlý páteří prvek regionálního systému veřejné dopravy má na území ORP železniční doprava. V případě dobrých docházkových vzdáleností od zastávek plní v jednotlivých obcích dobře i funkci obslužnou. Vedle zmodernizované mezinárodní železniční tratě č. 270, která je součástí II. a III. tranzitního koridoru, regionem prochází dalších pět regionálních tratí (č. 273, 275, 290, 301 a 310 – poslední čtyři společně s tratí č. 270 radiálně směřují do krajského města Olomouce). Ze 45 obcí ORP Olomouc je železniční osobní dopravou dotčeno celkem 16 obcí (tj. 35,6 %), přičemž dvě obce (Hlušovice a Bohuňovice) jsou obsluhovány pouze železniční dopravou. Obyvatelé ostatních obcí jsou závislí na veřejné hromadné osobní dopravě zajišťované linkovou autobusovou dopravou popř. městskou hromadnou dopravou.

Vyjma tratě č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc (o délce 19,4 km) není železniční doprava na území ORP, na rozdíl od linkové autobusové dopravy (příměstské i vybraných dálkových linek) a městské hromadné dopravy města Olomouce, součástí Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (tj. není zcela integrována s ostatními druhy veřejné dopravy – tarifně, časově ani prostorově), který pokrývá území celého Olomouckého kraje. Dopravní systém v území tak bohužel stále plně nevyužívá efektivní kombinaci železniční, autobusové a městské hromadné dopravy.

Většina území je dostatečně obsloužena veřejnou hromadnou dopravou. Veřejnou dopravou jsou nejlépe dostupné obce, které jsou obsluhovány linkami MHD Olomouc – Samotišky, Horka nad Moravou, Bystrovany a Skrbeň. Naopak nejhůře obsluhovány jsou obce Libavá, Luběnice, Svěsedlice, Suchonice a Mrsklesy, ze kterých do Olomouce (největšího spádového města všech obcí ORP) jezdí méně než 10 spojů denně. Jedná se o populačně nejmenší obce v rámci ORP (Suchonice, Svěsedlice a Luběnice patří mezi 4 nejmenší sídla) a o obce ležící v či na hranici vojenského újezdu (Libavá, Mrsklesy). Významný propad intenzity dopravy lze pozorovat o víkendech, kdy u celkem 21 obcí byl o sobotách a nedělích zaznamenán počet spojů nižší než 10.

Od r. 2015 dojde na území ORP Olomouc (stejně jako na území celého Olomouckého kraje) ke změně systému objednávky dopravní obslužnosti, což bude mít mj. dopad na obecní rozpočty. Adaptací vnitrostátního práva na nařízení EP a Rady (ES) č. 1370/2007 o veřejných službách v přepravě cestujících

po železnici a silnici totiž dojde ke zrušení dosavadního terminologického rozdělování veřejné osobní dopravy na základní dopravní obslužnost (ZDO) a ostatní dopravní obslužnost (ODO). Obce již nebudou nově uzavírat smlouvy s jednotlivými dopravci (tuto roli převezme Olomoucký kraj), budou se ale spolupodílet na podobě objednávky dopravní obslužnosti. Podle nového systému budou obce na dopravní obslužnost přispívat jednotnou částkou 70 Kč na obyvatele, přičemž v tomto příspěvku bude zahrnut i podíl na objednávce železniční dopravy, na kterou do této doby nepřispívaly. Zatímco u většiny obcí dojde k celkovému snížení příspěvku na 1 obyvatele, u některých naopak k jeho navýšení (např. u obcí Hlušovice, Bohuňovice, Grygov, Hlubočky, Velká Bystřice,...).

Obsluhu území města Olomouce veřejnou hromadnou dopravou zajišťuje především Dopravní podnik města Olomouce, a.s. (DPMO), a to autobusy a tramvajovou trakcí (s počtem 30 linek o celkové délce 323 km). Vedle samotného města jsou městskými autobusovými linkami obsluhované také okolní obce – Bukovany, Bystrovany, Horka nad Moravou, Samotičky a Skrbeň.

Přestože neustále dochází k rozšiřování a modernizaci městského hromadného dopravního systému – zprovoznění nové tramvajové trati s dvěma linkami (na konci roku 2013), každoroční obnova vozového parku a modernizace zastávek (budování tzv. “inteligentních” zastávek), byl v posledních letech zaznamenán celkový pokles podílu přepravních výkonů městské hromadné dopravy Olomouc, včetně úbytku počtu cestujících, kteří čím dál častěji využívají individuální automobilovou dopravu. Mezi další problémy městské dopravy lze zařadit kapacitně nedostačující vozovnu tramvají, která limituje případný rozvoj tramvajové dopravy ve městě, absenci vyhrazených jízdních pruhů pro autobusovou dopravu v řadě lokalit, kapacitní nedostatky křižovatek v centrální části města, nezajištění bezbariérovosti zastávek, atd.

Na území ORP Olomouc se nachází základní síť cyklistických tras, která je tvořena cyklistickými trasami I. třídy s mezinárodním významem (tzv. Jantarová stezka, č. 5) a cyklistickými trasami II. třídy s nadregionálním významem (tzv. Moravská stezka, č. 47 a 51), které doplňují cyklotrasy IV. třídy lokálního významu a dále cyklostezky umožňující v území bezpečný pohyb zranitelných účastníků silničního provozu v rámci každodenní dojížděky. Zatímco v minulých letech byl systém cyklistických komunikací rozvíjen s důrazem na rekreační a sportovní funkce (v méně dopravně zatíženém území, mimo hlavní komunikační síť), současný trend ukazuje na rostoucí míru využívání kola jako dopravního prostředku (co nejpřímější spojení výchozího a cílového bodu cesty).

Za posledních šest let byla díky vzájemné spolupráci deseti obcí a realizaci integrovaného projektu „Integrovaný projekt Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc“ vybudována Moravská stezka (v délce cca 25 km) s kvalitním povrchem a mimo hlavní dopravní tahy. V současné době zbývá dokončit poslední dva úseky spojující Nemilany (místní část Olomouce) a obec Kožušany-Tážaly, a dále obce Horka nad Moravou a Skrbeň.

Vedle obcí nacházejících se na Moravské stezce se na kole relativně bezpečně do města Olomouce dostanou také obyvatelé obcí ležících severním a východním (popř. severovýchodním) směrem od tohoto města, a to buď po vybudovaných cyklistických stezkách nebo po zklidněných místních a účelových komunikacích. Naopak stále nejsou dobudovány návazné úseky cyklistických tras pro bezpečný pohyb obyvatel do Olomouce z obcí nacházejících se západním a jihovýchodním směrem. Stejně tak ve vztahu ke zvyšující se poptávce po cyklo dopravě a jejímu potenciálu je nedostatečná cyklistická infrastruktura i v samotném krajském městě.

Vyššímu tempu budování odpovídající infrastruktury pro cyklo dopravu brání obcím především finanční možnosti (nejen na samotnou výstavbu cyklistické infrastruktury, ale i na výkup pozemků, apod.), řešení majetkoprávních vztahů a stávající legislativa. Ve městě Olomouci se k tomu přidává také nadměrně zatížená komunikační síť automobilovou dopravou a s tím spojené nároky statické dopravy, z čehož vyplývá chybějící prostor pro cyklistický koridor v profilu uličních komunikací.

Nejen město Olomouc, ale i další obce ORP se na svém území potýkají s nedostatečnými parkovacími kapacitami. Z dotazníkového šetření mezi jednotlivými obcemi, kterého se účastnilo celkem 31 obcí (tj. 68,9 %), uvedlo pouze 7 obcí, že mají dostatečné parkovací kapacity.

ORP dosahuje převážně díky statutárnímu městu Olomouc kladných hodnot salda dojížděky. Převažujícím rysem dojížděky (za prací i do škol) v rámci ORP je její spádovost do centra regionu – města Olomouce, do kterého z ostatních obcí dojíždí celkem 65,4 % osob, při každodenním pohybu dokonce 69,4 %. Z hlediska časové dostupnosti se všichni obyvatelé obcí ORP vůči jádrovému městu nacházejí v časové dostupnosti do 30 minut (individuální automobilovou dopravou), většina obyvatel dokonce do 15 minut (vyjma obcí ležících na vnější hranici ORP). Nejvíce osob využívá při každodenní dojížděce do práce a do škol veřejnou hromadnou dopravou (autobusy, vlaky a MHD) – celkem 15 885 osob, tj. 53,17 %. Automobily dojíždí 17 175 osob (40,75 %), na kole 1 621 osob (5,43 %).

Při porovnání celkových výdajů obcí ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012, je patrná jejich závislost na investičních výdajích (provozní výdaje byly v daném období víceméně vyrovnané: pohybovaly se od 321,8 mil. Kč do 349,8 mil. Kč). Nejvyšší podíl investičních výdajů na celkových výdajích byl zaznamenán v letech 2009 a 2010 (57,21 %, respektive 55,34 %, zatímco ve zbývajících letech tento podíl nedosáhl 50 %), což bylo způsobeno především vyššími výdaji na pozemní komunikace (tj. silnice a ostatní záležitosti pozemních komunikací – chodníky, odstavné plochy, parkoviště a cyklistické stezky), které dlouhodobě představují nejvyšší rozpočtovou položku v rámci kapitoly doprava (např. v roce 2009 na pozemní komunikace šlo 74,3 % všech ročních výdajů, v roce 2010 o procento méně – 73,4 %). Druhou nejvyšší položku tvoří silniční doprava, a to zejména provoz veřejné silniční dopravy (meziměstské i městské), kde se víceméně jedná o provozní rozpočtovou položku (z 95,4 %). Na železniční dopravu šly výdaje pouze z rozpočtu obcí Grygov (na železniční dráhy) a Hlušovice (na ostatní záležitosti železniční dopravy). Město Olomouc jako jediné vydává peníze také na ostatní dráhy (především tramvajovou dopravu) a letiště.

6.1.13. Nástin možných variantních návrhů v oblasti dopravy a dopravní obslužnosti

Vnější dopravní napojení ORP Olomouc je s ohledem na jeho strategickou polohu v centru Moravy na velmi dobré úrovni. Prioritní je tedy řešení vnitřní dopravy a vnitřních dopravních vazeb spočívající zejména v omezování individuální automobilové dopravy a vysokých dopravních intenzit, zlepšení bezpečnosti na komunikacích a zvýšení podílu veřejné hromadné a bezmotorové dopravy na přepravních výkonech.

Podobně jako v jiných regionech dochází v ORP k postupnému přechodu poptávky k individuální osobní a nákladní automobilové dopravě, které sice poskytují maximální míru svobody mobility při relativně nízkých nákladech, na druhou stranu ale přispívají ke zvyšování ekologické zátěže a negativních účinků dopravy na okolí (růst hlukové zátěže, zvyšování koncentrace NO_x v ovzduší, apod.), stejně jako na postupnou degradaci silniční sítě, která ke všemu trpí nedostatkem finančních prostředků na údržbu, opravy a rekonstrukce.

Dopravní systém je potřeba rozvíjet s důrazem na preferenci a posilování udržitelných forem dopravy. Region by se neměl přizpůsobovat nárůstu automobilové dopravy, naopak je důležité systematicky podporovat dopravu „přátelskou“ k životnímu prostředí (tj. hromadnou dopravu osob, pěší a cyklistickou dopravu) s tendencí omezování dalšího očekávaného nárůstu motorizace, zklidňování dopravy a jejího zachování v objemu udržitelném pro celé území. Při plánování je potřeba s důrazem nejen na dopravní, ale i obslužnou popř. pobytovou a společenskou funkci, navrhovat v obcích redistribuci ploch ve prospěch chodců (chodníky), cyklistů (pruhy, pásy, stezky), veřejné (vyhrazené jízdní pruhy, kolejové tratě, zastávky) či statické dopravy (parkovací zálivy).

Přestože je nutné odstraňovat závady na dopravní síti, řešit vedení významných dopravních tahů mimo obytná území (např. formou obchvatů a přeložek), navrhovat vhodné funkční využití navazujících ploch a u stávajících řešit jejich ochranu před nepříznivými vlivy (protihlukové stěny, pásy izolační zeleně, apod.), byly s ohledem na problematiku meziobecní spolupráce navrhnutы následující varianty možného řešení.

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Zlepšení dopravní obslužnosti v území, rozvoj veřejné hromadné dopravy

Silniční síť je v ORP Olomouc zatížena vysokou intenzitou dopravy. Mezi dopravně nejzatíženější úseky patří rychlostní silnice a silnice I. třídy, a to především v intravilánu města Olomouce (na městském okruhu – silnice I/35 a na průtazích silnic I/46 a I/55) a dále na průjezdných úsecích obcí Krčmaň, Dolany (osada Dolánky), Hněvotín, Velká Bystřice, Kožušany-Tážaly, Lutín a Přáslavice.

Zatímco linková autobusová doprava (příměstská autobusová doprava i vybrané dálkové linky) a městská hromadná doprava města Olomouce jsou v ORP plně organizovány v rámci integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), v IDSOK stále není zahrnuta železniční doprava (vyjma tratě č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc). Dopravní systém v území tak není schopen plně využívat efektivní kombinaci železniční, autobusové a městské hromadné dopravy.

Většina území je dostatečně obsloužena veřejnou hromadnou dopravou, zejména pak obce napojené na MHD Olomouc – Samotíšky, Horka nad Moravou, Bystrovany a Skrbeň. Naopak nejhůře obsluhované jsou populačně nejmenší obce v ORP (Suchonice, Svěsedlice a Luběnice) a obce ležící v či na hranici vojenského újezdu (Libavá, Mrsklesy), ze kterých do Olomouce (největšího spádového města všech obcí ORP) jezdí méně než 10 spojů denně. Ke všemu na území celého ORP dochází o víkendech k významnému propadu intenzity veřejné dopravy.

V posledních letech lze pozorovat celkový pokles podílu přepravních výkonů městské hromadné dopravy Olomouc, včetně úbytku počtu cestujících. V Olomouci stále přetrvávají problémy v organizaci městské hromadné dopravy: kapacitně nedostačující vozovna tramvají limitující další rozvoj trams-

jové dopravy ve městě, absence vyhrazených jízdních pruhů pro autobusovou dopravu v řadě lokalit, kapacitní nedostatky křižovatek v centrální části města, atd.

S důrazem na zajištění vyšší kvality života, uspokojení potřeb mobility obyvatel, kvalitu veřejného prostoru a na podporu šetrných forem dopravy jako vhodných alternativ k individuální automobilové dopravě bude vyhotoven plán udržitelné mobility olomoucké aglomerace, který by na tomto území vytvořil trvale udržitelný dopravní systém založený na nových principech plánování a zajišťující prioritní cíle pro udržitelnou mobilitu:

- vytvoření bezpečného a zdravého veřejného prostoru pro obyvatele,
- regulace nárůstu individuální automobilové dopravy efektivním uspořádáním dopravního prostoru, organizací dopravy a vlivem na změnu dopravního chování,
- optimalizace dělby přepravní práce ve prospěch udržitelné a ekologické dopravy zkvalitněním hromadné, cyklistické a pěší dopravy.

Tento integrovaný strategický dokument postavený na stávající praxi (vychází z existujících postupů plánování, regulačních rámců,...) věnuje patřičnou pozornost integraci (různých odvětví hospodářské správy se zahrnutím dopravních vazeb ve spádovém území, všech druhů a forem dopravy – veřejné a soukromé, osobní a nákladní, motorizované i nemotorizované, pohybu i statické, ...), participaci (zapojení občanů a jednotlivých partnerů do procesu tvorby) a zásadám evaluace.

Vedle plánu udržitelné mobility budou obce společně podporovat aktivity vedoucí ke zlepšení dopravní obslužnosti, rozšíření integrovaného dopravního systému a k celkovému rozvoji veřejné hromadné dopravy, a to ve snaze o zvýšení její kvality, atraktivity a efektivity. Rozvoj spolupráce a partnerství na bázi nově vzniklé komunikační a vyjednávací platformy pomůže jednotlivým obcím prosazovat své zájmy vůči dalším významným subjektům v oblasti dopravy na území ORP – Olomouckému kraji, jako objednateli dopravní obslužnosti, Dopravnímu podniku města Olomouce, a.s., apod. Z realizovaného dotazníkového šetření vyplynulo, že obce mají největší zájem o navyšování celkového počtu spojů a hlubší integraci systému veřejné dopravy s návazností na Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje, zejména pak o zařazení železniční dopravy do tohoto systému.

Obce se také mohou společně podílet na modernizaci služeb veřejné dopravy se zohledněním principů environmentální šetrnosti a sociální inkluze (zajištění přístupu osobám s omezenou schopností pohybu a orientace), a to formou bezpečného a bezbariérového přístupu k jednotlivým nástupním místům (zastávkám/stanicím), zajištění intermodality s cyklistickou dopravou (např. úschovny kol na železničních stanicích a zastávkách,...) či vytvořením sítě napájecích a plnicích stanic pro alternativní energie na svém území.

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Podpora bezmotorové dopravy

Druhou alternativou (vedle veřejné hromadné dopravy, kdy se jedná o tzv. koalici mobility) k individuální automobilové dopravě, kterou je třeba na území ORP Olomouc podporovat, je bezmotorová doprava.

Základní síť cyklistických tras je v regionu tvořena cyklistickými trasami I. třídy s mezinárodním významem a cyklistickými trasami II. třídy s nadregionálním významem, které doplňují cyklotrasy

IV. třídy lokálního významu a dále cyklostezky umožňující v území bezpečný pohyb zranitelných účastníků silničního provozu v rámci každodenní dojížděky.

V minulých letech byl systém cyklistických komunikací rozvíjen s důrazem na rekreační a sportovní funkce (v méně dopravně zatíženém území, mimo hlavní komunikační tahy). Současný trend sice poukazuje na rostoucí míru využívání kola jako dopravního prostředku (co nejpřímější spojení výchozího a cílového bodu cesty), na druhou stranu lze v ORP stále pozorovat nízký podíl cyklistické dopravy na každodenní dojížděce osob do zaměstnání a do škol.

Do krajského města Olomouce se na kole relativně bezpečně dostanou obyvatelé obcí ležících na Moravské stezce a dále nacházející se severním a východním (popř. severovýchodním) směrem od tohoto města, a to buď po vybudovaných cyklistických stezkách nebo po zklidněných místních a účelových komunikacích. Naopak stále nejsou dobudovány návazné úseky cyklistických tras pro bezpečný pohyb obyvatel z obcí ležících západním a jihovýchodním směrem od Olomouce. Stejně tak ve vztahu ke zvyšující se poptávce po cyklodopravě a jejímu potenciálu je nedostatečná cyklistická infrastruktura i v samotném krajském městě.

Vedle vlastní výstavby cyklistické infrastruktury jdou nemalé finanční prostředky z obecních rozpočtů také na její každoroční údržbu a jednorázové opravy. Tato problematika se ovšem netýká pouze cyklistických stezek (spadají do skupiny místních komunikací IV. třídy), ale i dalších kategorií místních komunikací a také komunikací účelových.

Obce budou za účelem bezpečného pohybu zranitelných účastníků silničního provozu při jejich každodenní dojížděce do práce a do škol, stejně jako při jejich volnočasových a rekreačních aktivitách, společně na svém území podporovat výstavbu mezinárodních, regionálních i místních cyklistických komunikací, a to v návaznosti na stávající síť a také s vazbou na okolní regiony. Z tohoto důvodu bude velmi podstatná koordinace a vzájemná spolupráce obcí již od počátečního trasování a plánování vedení jednotlivých stezek až po jejich finální realizaci. Podporována bude výstavba a modernizace cyklistických stezek pro bezmotorovou dopravu s možností jejich využití mj. i pro in-line aktivity (v šířkových parametrech min. 3,0 metry). Rozhodnutí o způsobu vedení komunikací v zastavěném území nebo určeném k zastavění (tj. zda vést v hlavním dopravním prostoru, v přidruženém prostoru nebo samostatně) bude vždy odvislé od situace v předmětné lokalitě.

Společně s cyklistickými komunikacemi (popř. v návaznosti na již zřízené komunikace) bude také budována doprovodná infrastruktura pro cyklisty – stojany na kola, půjčovny kol, odpočívadla, úschovny a uzamykací boxy pro kola, orientační systémy, informační tabule a panely, městský mobiliář, atd.

Rozvoj cyklistické dopravy je třeba na území respektovat rovněž při nové výstavbě či modernizaci silniční sítě, kdy efektivní uspořádání dopravního prostoru organizací dopravy a vlivem na změnu dopravního chování přinese regulaci nárůstu individuální automobilové dopravy. ORP by mělo také aktivně posilovat svou image regionu přátelského k cyklistům i chodcům v souladu s moderními trendy (např. realizace propagačních akcí, apod.).

Za účelem snížení provozních nákladů na každoroční údržbu místních komunikací dojde k pořízení společné techniky více obcí (např. zametacích strojů, traktoru s radlicí, nádob na posyp, atd.), a to pro letní (sekání trávy, čištění a úklid povrchu vozovek, údržba doprovodné infrastruktury – odpočívák,…) i zimní (odklizení sněhu, náledí a námraz z vozovek, apod.) období. Z důvodu efektivního využívání vznikne na webových stránkách rezervační systém, kde si budou moci jednotlivé obce potřebnou tech-

niku s předstihem rezervovat. S cílem vylepšit celkovou údržbu stávajících komunikací je možné využívat institutu veřejně prospěšných prací.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu Doprava a dopravní obslužnost

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část doprava a dopravní obslužnost, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti dopravy a dopravní obslužnosti.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma doprava a dopravní obslužnost.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, starostů, odborníka z oddělení koncepce dopravy MMOI a experta na dopravu z RARSM z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma doprava a dopravní obslužnost.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

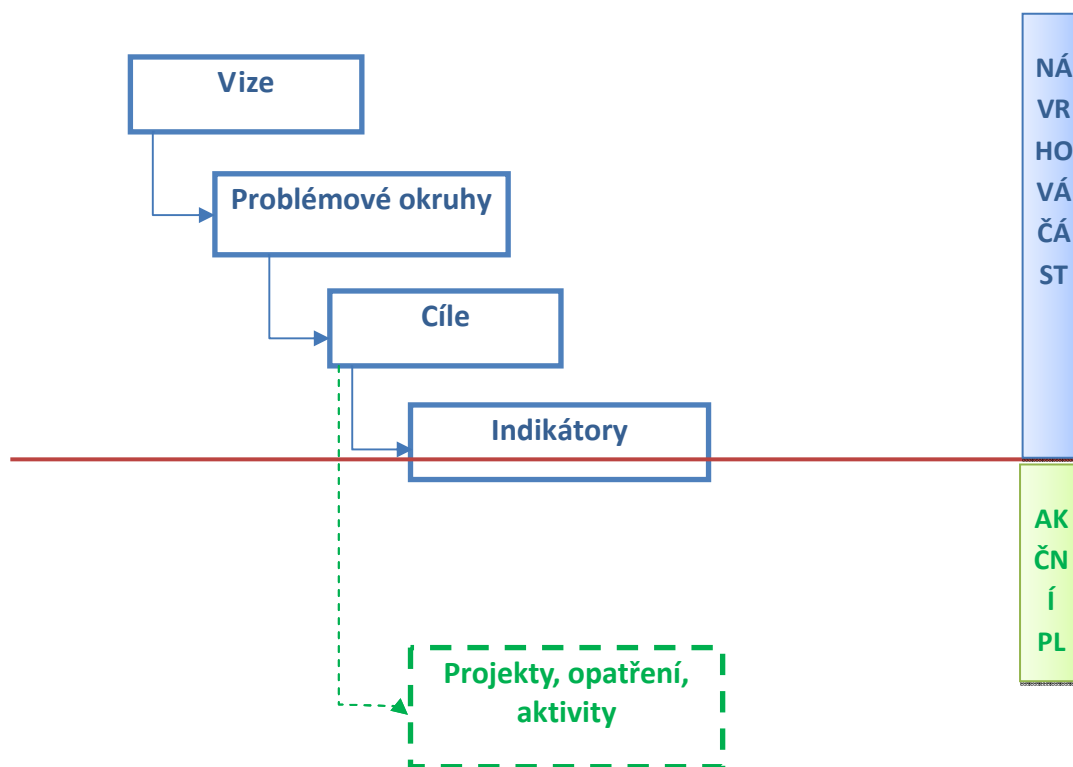
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po

nejnižší úrovni. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma doprava a dopravní obslužnost. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů doprava a dopravní obslužnost je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize: ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Doprava a dopravní ob- služnost	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
	Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo) komunikací		Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy	
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1	cíl 2.2
	Výstavba cyklostezek v návaznosti na stávající síť	Společná údržba místních komunikací	Vytvoření plánu udržitelné mobility	Vznik komunikační a vyjednávací platformy obcí v oblasti hromadné dopravy

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

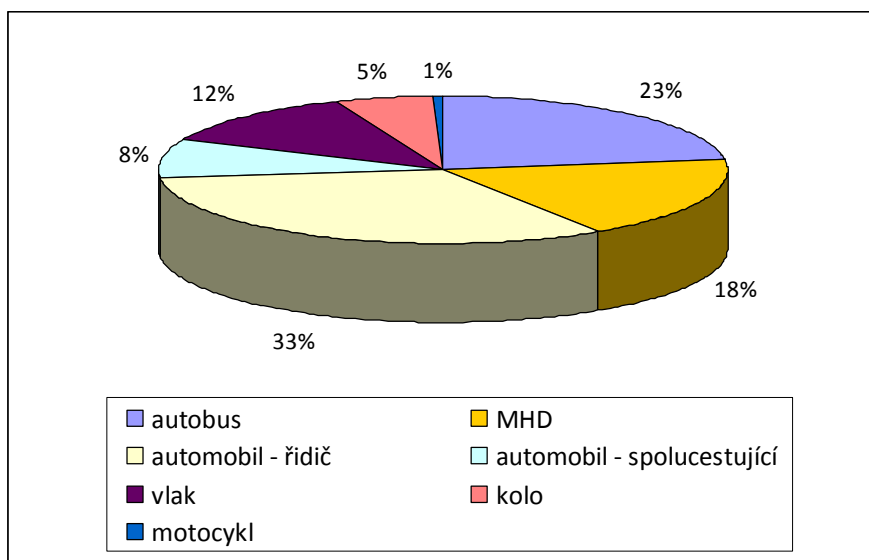
Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Problémový okruh

1) Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo)komunikací

Pouze 1 621 obyvatel ORP Olomouc využívá jako dopravní prostředek při každodenní vyjíždě do zaměstnání a do škol jízdní kolo, tj. 5,43 %. Naopak ostatní (při zanedbatelném podílu motocyklistů) upřednostňují individuální automobilovou dopravu (40,8 %), v lepším případě využívají prostředků veřejné hromadné dopravy (autobusy, vlaky a MHD) – 53,2 %.

Graf. č. 6.6: Podíl osob denně vyjíždějících do zaměstnání a do škol z obcí ORP Olomouc podle použitého dopravního prostředku v roce 2011

Zdroj: Český statistický úřad, SLDB

Převažujícím rysem dojížděky v rámci ORP je její spádovost do centra regionu – města Olomouce, do kterého při každodenním pohybu dojíždí z ostatních obcí 69,4 % osob. Vzhledem ke zvyšující se poptávce po cyklo dopravě a jejímu potenciálu je ale cyklistická infrastruktura v Olomouci stále nedostatečná. Jednou z příčin tohoto stavu je nadměrné zatížení komunikační sítě automobilovou dopravou a s tím spojené nároky statické dopravy, z čehož vyplývá chybějící prostor pro cyklistické koridory v profilu uličních komunikací. Dále nejsou vybudovány návazné úseky cyklistických tras na všech radiálních směrech do/z Olomouce pro bezpečný pohyb obyvatel, zejména u obcí nacházejících se západním a jihovýchodním směrem od města. Vyššímu tempu budování odpovídající infrastruktury pro cyklo dopravu brání obcím především finanční možnosti (nejen na samotnou výstavbu cyklistické infrastruktury, ale i na výkup pozemků, apod.), řešení majetkoprávních vztahů a stávající legislativa.

Základní podmínkou zvýšené poptávky po cyklistické dopravě je podobně jako u hromadné dopravy dopravní nabídka. To znamená, že cyklisté začnou jízdní kolo ve větší míře užívat v případě, pokud budou mít pro jízdu vhodné podmínky, zejména pak vhodné cyklistické stezky tvořící funkční síť. V minulosti byl v mnoha případech uplatňován z pohledu preferování cyklistické dopravy chybný přístup, kdy komunikace pro cyklisty měly být budovány teprve tehdy, bylo-li dosaženo určité intenzity cyklistů. Je však zřejmé, že šance ke zvýšení podílu cyklistické dopravy vznikne až ve chvíli, kdy poten-

ciální uživatelé zjistí, že mají k dispozici bezpečné, pohodlné, přímé a rychlé spojení vhodné pro cyklistický provoz. Bezpečnost není přitom možno chápat jen v klasickém významu měřitelným počtem dopravních nehod a zranění, ale především ve významu psychologickém: o užívání jízdního kola rozhoduje zejména to, jak se cyklista při jízdě cítí ohrožen či omezován.

Dalším problémem obcí jsou nemalé náklady na letní a zimní údržbu (a to nejenom cyklistických) komunikací, které ke všemu narůstají s výstavbou nových komunikací. Obce většinou nemají vlastní techniku ani personál na její zabezpečení, a tak často musí tyto služby pořizovat formou outsourcingu, nebo na pravidelnou údržbu rezignovat.

Důsledky neřešení problému

Nebude-li v regionu podporována cyklistická doprava, bude docházet k dalšímu nárůstu intenzity motorové dopravy a s tím souvisejícími negativní dopady na kvalitu životního prostředí i celkovou kvalitu života v obcích – zatížení obyvatel hlukem a vibracemi z dopravy, znečištění ovzduší, atd. S nárůstem dopravy bude docházet ke zhoršování už tak špatného stavebně technického stavu silniční sítě všech kategorií i zvyšujícím se požadavkům na její opravy. V úsecích se smíšeným provozem zranitelných účastníků silničního provozu a motorových vozidel budou přetrvávat bezpečnostní rizika, které mohou v případě kolize automobilu s cyklistou skončit nepříjemným zraněním či dokonce úmrtím cyklisty. Psychologické vnímání bezpečnostního rizika při jízdě na kole bude stále působit demotivačně pro významnější využívání tohoto dopravního prostředku a případný nárůst podílu cyklistické dopravy na dělbě přepravní práce.

2) Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy

Silniční síť je v ORP Olomouc zatížena vysokou intenzitou dopravy, která místy přesahuje 35 tis. vozidel za den. Mezi dopravně nejzatíženější úseky patří rychlostní silnice a silnice I. třídy, a to především v intravilánu města Olomouce (na městském okruhu – silnice I/35 a na průtazích silnic I/46 a I/55). Na průjezdných úsecích jednotlivých obcí se tato problematika dotýká hlavně obcí Krčmaň, Dolany (osada Dolánky), Hněvotín, Velká Bystřice, Kožušany-Tážaly, Lutín a Přáslavice.

Podobně jako v jiných regionech dochází v ORP k postupnému přechodu poptávky k individuální osobní a nákladní automobilové dopravě, které sice poskytují maximální míru svobody mobility při relativně nízkých nákladech, na druhou stranu ale přispívají ke zvyšování ekologické zátěže a negativních účinků dopravy na okolí, stejně jako na postupnou degradaci silniční sítě. Celkový pokles podílu přepravních výkonů, včetně úbytku počtu cestujících, lze mj. sledovat u městské hromadné dopravy města Olomouce (na území ORP se bohužel jedná o jedinou evidovanou statistiku v oblasti hromadné dopravy), kde za posledních pět let došlo k 10,1 % úbytku počtu přepravených osob MHD.

Tab. č 6.10: Dopravní výkon a počet přepravených osob MHD Olomouc v letech 2009–2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Počet přepravených osob	58 460	57 855	55 432	52 737	52 528
Vozokilometry*	6 390	6 358	6 300	6 141	6 141

Zdroj: Dopravní podnik města Olomouce, a.s.

Poznámka: * počet kilometrů ujetých vozidly (bez ohledu na jejich vytížení), tzv. dopravní výkon

Za hlavní příčiny tohoto stavu, který není v souladu s udržitelným rozvojem, lze považovat nízkou aplikaci ekonomických nástrojů u individuální automobilové dopravy (nízké ceny za parkování v centrech měst, nulové poplatky za vjezd aut do měst, apod.), a dále především stále nedostatečnou podporu veřejné dopravy a její integraci:

- železniční doprava není v ORP (vyjma tratě č. 310 v úseku Hrubá Voda – Olomouc) prozatím tarifně, časově ani prostorově integrována s ostatními druhy veřejné dopravy. Dopravní systém v území tak není schopen plně využívat efektivní kombinaci železniční, autobusové a městské hromadné dopravy.,
- populačně nejmenší obce (Suchonice, Svěsedlice, Luběnice) a obce ležící v či na hranici vojenského újezdu (Libavá, Mrsklesy) jsou obsluhovány nízkým počtem spojů veřejné hromadné dopravy (do Olomouce z nich jezdí méně než 10 spojů denně),
- u většiny obcí dochází o víkendech k významnému propadu intenzity veřejné dopravy,
- přetrvávající problémy v organizaci městské hromadné dopravy v Olomouci: kapacitně nedostatečující vozovna tramvají limitující další rozvoj tramvajové dopravy, v řadě lokalit chybí vyhrazené jízdní pruhy pro autobusovou dopravu, atd.

Pokud má být cílem dopravní politiky podpora ekologicky šetrných (udržitelných) forem dopravy, je nutné nejen zvyšovat kvalitu a preferenci veřejné hromadné dopravy, ale také posilovat její vzájemnou vazbu s cyklistickou a pěší dopravou, aby se tak zvýšila jejich efektivita a konkurenceschopnost vůči individuální automobilové dopravě.

Důsledky neřešení problému

Pokračování nepříznivého vývoje dělby přepravní práce mezi hromadnou a individuální osobní dopravou bude mít v území za následek zvyšování negativních dopadů dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel (zvyšování hluku, prašnosti a exhalací), nedostatek tržeb z jízdného a prohlubující se závislost na dotacích z veřejných rozpočtů (krajských, obecních). Individuální automobilová doprava (včetně dopravy v klidu) je ke všemu prostorově náročnější, její intenzivní nárůst může v jednotlivých obcích/městech směřovat k ohrožení funkčnosti celého dopravního systému, a to v důsledku častých kongescí na přetížené komunikační síti. V neposlední řadě je také mnohem nepříznivější z pohledu bezpečnosti, kdy na přepraveného cestujícího zaznamenává výrazně více nehod.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

DOPRAVA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

Problémový okruh 1	Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo)komunikací
Cíl 1.1	Výstavba cyklostezek v návaznosti na stávající síť
Popis cíle	Celospolečensky vzrůstající trend aktivního způsobu života včetně zvyšující se poptávky po cyklo dopravě není v území ORP stále podpořen dostatečnou dopravní nabídkou, tj. vhodnými cyklistickými stezkami tvořícími funkční síť. Z tohoto důvodu využívá jízdní kolo jako dopravní prostředek při každodenní vyjížděce do zaměstnání a do škol pouhých 5,43 %. Šance ke zvýšení podílu cyklistické dopravy vznikne ve chvíli, kdy potenciální uživatelé zjistí, že mají k dispozici bezpečné, pohodlné, přímé a rychlé spojení vhodné pro cyklistický provoz. Vyššímu tempu budování odpovídající infrastruktury pro cyklo dopravu brání obcím především finanční možnosti, řešení majetkoprávních vztahů a stávající legislativa. Již v minulosti dokázaly jednotlivé obce v ORP spojit své síly a na základě vzájemné spolupráce přispět k výstavbě nadregionální cyklistické trasy s kvalitním povrchem a hlavně mimo hlavní dopravní tahy (v délce cca 25 km) v rámci společného integrovaného projektu.
Hlavní opatření	– zpracování vyhledávací studie (v případě potřeby ve variantním řešení), která prověří možnosti trasování nové cyklistické infrastruktury s ohledem na konfiguraci terénu či majetkoprávní vztahy – vzájemná domluva a shoda jednotlivých obcí na optimálním vedení cyklostezky v návaznosti na stávající síť stezek pro bezmotorovou dopravu a také s vazbou na okolní regiony – zahájení jednání s vlastníky dotčených pozemků – zpracování projektové dokumentace včetně zajištění potřebných výstupů jednotlivých řízení (územní rozhodnutí, stavební povolení) – zpracování žádostí o dotaci vč. povinných příloh podle podmínek dotačních titulů (krajských, státních – SFDI, evropských) – příprava a realizace výběrového řízení na zhotovitele stavby – fyzická realizace stavby – stanovení způsobu údržby (povrchu komunikace, dopravního značení, jednotlivých prvků a zařízení – odpočívák, cyklostan, ...)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Délka nově vybudovaných cyklostezek
Správce cíle	Cyklokoordinátor Statutárního města Olomouce

Problémový okruh 1	Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo)komunikací
Cíl 1.2	Společná údržba místních komunikací
Popis cíle	Obce každoročně vydávají z vlastních rozpočtů nemalé finanční prostředky na letní a zimní údržbu místních komunikací včetně cyklistických stezek (ty spadají do kategorie místních komunikací IV. třídy). Tuto činnost zajišťují buď svépomocí, za pomoci k tomuto účelu zřízených společností či organizačních složek, a nebo za pomoci soukromých subjektů. Vzhledem k tomu, že obce jsou zodpovědné pouze za místní komunikace na svém vlastním katastrálním území, zatímco ty mají liniový charakter (např. cyklostezky procházejí katastry více obcí), dochází občas k situacím, kdy díky špatné koordinaci jsou tyto liniové prvky udržovány pouze v určitých úsecích. Nákup společné techniky (včetně případného zpracování společného plánu údržby místních komunikací) zajistí obcím nejenom finanční úspory, ale také přispěje ke koordinované a efektivní údržbě.
Hlavní opatření	– rozbor ekonomické výhodnosti společné údržby komunikací a její porovnání se stávajícím stavem, včetně zpracování možností řešení (stanovení počtu a typu techniky) vedoucí k celkovému snížení nákladů – zpracování žádostí o dotaci podle podmínek dotačních titulů – vypovědět smlouvy se stávajícími subjekty zodpovědnými za údržbu místních komunikací – zpracování návrhu společné smlouvy – zajištění vhodných prostor pro uskladnění techniky/zařízení v jednotlivých obcích – příprava a realizace výběrového řízení na dodávku společné techniky a zařízení pro více obcí (např. zametacích strojů, traktoru s radlicí, nádob na posypový materiál, atd.), a to pro letní (sekání trávy, čištění a úklid povrchu vozovek, ...) i zimní (odklizení sněhu, náledí a námraz z vozovek, apod.) údržbu – vytvoření rezervačního systému na webových stránkách, kde si budou moci jednotlivé obce potřebnou techniku s předstihem rezervovat
Název indikátorů k hodnocení cíle	Nově pořízená technika pro letní a zimní údržbu.
Správce cíle	Místostarosta Bohuňovic

Problémový okruh 2	Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy
Cíl 2.1	Vytvoření plánu udržitelné mobility
Popis cíle	Plánování v oblasti dopravy je v současné době u jednotlivých obcí ORP omezeno na vypracování pasportu místních komunikací (ten má zpracován necelá polovina obcí), dopravně inženýrských studií zájmových lokality, maximálně dopravních generelů (např. generelu cyklistické dopravy na území města Olomouce). Stejně jako i v dalších regionech ČR zde nebyla doposavad věnována pozornost komplexnímu řešení problematiky ekologicky šetrných forem dopravy a udržitelné mobility. Jedním z nástrojů řešení je vypracování plánu udržitelné mobility. Ten oproti tradičním dopravním plánům, které se často zaměřují na řešení problémů v dopravě výstavbou či rozšiřováním dopravní infrastruktury, klade důraz na vyšší kvalitu života, uspokojení potřeb mobility obyvatel, kvalitu veřejného prostoru a realizaci opatření na podporu veřejné a bezmotorové dopravy. Jeho cílem je přispět ke zlepšení mobility a dostupnosti dopravního systému pro všechny cílové skupiny, zvýšení bezpečnosti dopravy, snížení negativních dopadů dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel, zlepšení účinnosti a efektivity přepravy osob a zboží, atd. Plán udržitelné městské mobility s vazbou na své okolí v současné době zpracovávají města Brno, Ostrava a Opava.
Hlavní opatření	– zajištění finančních prostředků z vnějších zdrojů na spolufinancování plánu udržitelné mobility – příprava a realizace výběrového řízení na zpracovatele nového střednědobého strategického plánu – zpracování a projednání plánu udržitelné mobility, ve kterém budou navržena opatření týkající se všech druhů a forem dopravy (jak veřejné, tak soukromé, osobní i nákladní, motorizované i nemotorizované, pohybu i statické, ...) s důrazem na integraci (zahrnutí dopravních vazeb v celém spádovém území), participaci (zapojení odborné i široké veřejnosti) a zásady evaluace. Do procesu jeho tvorby je potřeba přizvat různé zájmové skupiny z veřejného (magistrát, dopravní podnik, ...), soukromého (významní zaměstnavatelé, dopravci,...) i neziskového sektoru. Neméně důležité bude zapojení politické reprezentace a občanů (formou dotazníkového šetření, v rámci veřejných projednání, apod.), stejně jako odborné řízení při zpracování všech částí tohoto plánu (tj. části analytické, strategické, návrhové/implementační vč. akčního plánu, popř. části prezentační). V rámci projektu by také měly být realizovány různé dopravní a socio-demografické průzkumy. – realizace jednotlivých opatření a záměrů stanovených v plánu, průběžné monitorování a jejich následná evaluace (vyhodnocování výsledků a dopadů)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvořený plán udržitelné mobility
Správce cíle	Vedoucí Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce

Problémový okruh 2	Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy
Cíl 2.2	Vznik komunikační a vyjednávací platformy obcí v oblasti hromadné dopravy
Popis cíle	Z průzkumu mezi jednotlivými obcemi ORP vyplynul z jejich strany v oblasti veřejné dopravy největší požadavek na navyšování celkového počtu spojů a hlubší integraci systému veřejné dopravy s návazností na stávající Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje, zejména pak o zařazení železniční dopravy do tohoto systému. Jednotlivé obce ORP Olomouc jsou členy celkem 8 mikroregionů a 6 místních akčních skupin, které víceméně hájí zájmy svých členů, ale jejich vzájemná spolupráce a prosazování společných zájmů není již tak účinné, což oslabuje jejich pozici vůči dalším významným veřejnoprávním či soukromým subjektům (v oblasti dopravy se na území ORP jedná např. o Olomoucký kraj, jako objednatel dopravní obslužnosti, Dopravní podnik města Olomouce, a.s., a další). Rozvoj spolupráce a partnerství na bázi nově vzniklé komunikační a vyjednávací platformy tak pomůže obcím efektivněji prosazovat jejich společné zájmy, čímž mj. dojde ke zkvalitnění veřejných služeb.
Hlavní opatření	– sepsání požadavků obcí, které povedou ke zlepšení dopravní obslužnosti na jejich území, k rozvoji veřejné hromadné dopravy, popř. rozšíření integrovaného dopravního systému – oslovení odborníků specializujících se na oblast veřejné dopravy a jejich přizvání ke společným jednáním – ustavení komunikační a vyjednávací platformy – vytvoření jednacího řádu, který bude mj. upravovat průběh a pravidla jednání, usnášení a kontrolu plnění přijatých usnesení, stanoví frekvenci společných jednání, atd. – v rámci pravidelných setkání jednotlivé obce budou představovat své záměry a následně bude probíhat diskuse o společných prioritách – zvolení zástupci platformy (2-3) budou prosazovat oprávněné požadavky měst a obcí (vybrané prioritní oblasti) při setkáních a diskusích s dalšími veřejnoprávními či soukromými subjekty
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí zapojených do komunikační a vyjednávací platformy
Správce cíle	Místostarosta obce Bohuňovice

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo)komunikací		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	PODÍL OSOB DENNĚ VYJÍZDĚJÍCÍCH NA KOLE DO ZAMĚŠTNÁNÍ A DO ŠKOL Z OBCÍ ORP OLOMOUC		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	starosta obce Dub nad Moravou		
Roky	2011	2017	2021
Plán		-	6,00
Skutečnost	5,43		
Popis měřítka:	Pro celkové omezení negativních dopadů dopravy na kvalitu životního prostředí a zdraví obyvatel (snižování hluku, prašnosti a exhalací) je zapotřebí v území rozvíjet dopravní systém s důrazem na preferenci a posilování udržitelných forem dopravy (mj. dopravy bezmotorové). Vzhledem k vysoké finanční a časové náročnosti zjišťování podílu osob využívajících bezmotorové formy přepravy (jízdní kolo, chůze, apod.), byl zvolen indikátor z veřejné databáze (podíl osob denně vyjíždějících do zaměstnání a do škol podle použitého dopravního prostředku), který je ke všemu zjišťován na území celé republiky, a tak se mohou mezi sebou porovnávat jednotlivé územní celky.		
Metodika a výpočet:	Počet osob (ze všech obcí ORP Olomouc), které při každodenní cestě do zaměstnání či do škol využívají jako dopravní prostředek jízdní kolo, ku celkovému počtu osob denně vyjíždějících do zaměstnání a do škol		
Zdroj čerpání dat:	ČSÚ (Sčítání lidu, domů a bytů)		

Cíl	Výstavba cyklostezek v návaznosti na stávající síť		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	DÉLKA NOVĚ VYBUDOVANÝCH CYKLISTICKÝCH STEZEK		
Měrná jednotka	kilometry		
Správce měřítka	cyklokoordinátor statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro bezpečný, rychlý (tj. s krátkou cestovní dobou) a kvalitní pohyb zranitelných účastníků silničního provozu v rámci jejich každodenní dojíždky do práce a do škol, stejně jako při jejich volnočasových aktivitách, je nezbytné budování cyklistických stezek s vyloučeným provozem motorových vozidel. Indikátor umožňuje sledovat celkovou délku nově vybudovaných úseků cyklistických stezek, které by měly v ideálním případě navazovat na stávající síť.		

Metodika a výpočet:	Celková délka (tj. součet jednotlivých úseků), počet kilometrů nově vybudovaných cyklistických stezek na území ORP Olomouc
Zdroj čerpání dat:	obce ORP Olomouc

Cíl	Společná údržba místních komunikací		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	NOVĚ POŘÍZENÁ TECHNIKA PRO LETNÍ A ZIMNÍ ÚDRŽBU		
Měrná jednotka	počet (ks)		
Správce měřítka	místostarosta obce Bohuňovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění bezpečného a kvalitního provozu na komunikacích je důležitý nejen jejich celkový stav, ale i pravidelná údržba – letní (sekání trávy, čištění a úklid povrchu vozovek, ...) a zimní (odklizení sněhu, náledí a námraz z vozovek, apod.). Indikátor umožňuje sledovat celkový počet nově pořízené společné techniky (strojů, zařízení, ...), která obcím nejenom zajistí finanční úspory, ale také přispěje ke koordinované a efektivní údržbě místních komunikací v území.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet strojů/zařízení pořízených za účelem společné údržby místních komunikací více obcí		
Zdroj čerpání dat:	obce ORP Olomouc		

Problémový okruh	Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	ROČNÍ PRŮMĚR DENNÍCH INTENZIT DOPRAVY (RPDI) V OSOBNÍCH VOZIDLECH ZA 24 HODIN NA VYBRANÝCH KOMUNIKACÍCH V ORP OLOMOUC		
Měrná jednotka	počet (osobních vozidel)		
Správce měřítka	vedoucí Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce		
Roky	2010	2015	2020
Plán		52 500	51 500
Skutečnost	53 572		
Popis měřítka:	Pro omezení negativních dopadů dopravy na kvalitu životního prostředí a zdraví obyvatel je zapotřebí v území systematicky podporovat dopravu „přátelskou“ k životnímu prostředí (tj. hromadnou dopravu osob, pěší a cyklistickou dopravu), která bude přispívat k celkovému snížení intenzit automobilové dopravy. Indikátor umožňuje sledovat intenzitu dopravy osobních vozidel na sedmi dopravně nejzatíženějších komunikacích II. a III. třídy (respektive na jejich nejzatíženějších úsecích) v ORP		

	Olomouc: II/448, II/446, II/570, II/435, II/437, III/03551 a III/44317.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet osobních vozidel na komunikacích II. a III. třídy s nejvyšší roční průměrnou denní intenzitou dopravy na území ORP Olomouc, tj. na silnicích II/448 (s roční průměrnou denní intenzitou dopravy: 17 220 vozidel), II/446 (9 969 vozidel), II/570 (5 401), II/435 (3 601), II/437 (3 323), III/03551 (10 297) a III/44317 (3 761)
Zdroj čerpání dat:	Ředitelství silnic a dálnic ČR (celostátní sčítání dopravy)

Cíl	Vytvoření plánu udržitelné mobility		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	VYTVOŘENÝ PLÁN UDRŽITELNÉ MOBILITY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	vedoucí Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Ve snaze přispět ke komplexnímu řešení problematiky ekologicky šetrných forem dopravy a udržitelné mobility v území s cílem zvýšit bezpečnost dopravy, zlepšit dostupnost dopravního systému pro jednotlivé cílové skupiny, snížit negativní dopady dopravy na životní prostředí, atd., bude vypracován plán udržitelné mobility. Do procesu jeho tvorby budou zapojeny různé zájmové skupiny z veřejného, soukromého i neziskového sektoru, včetně politické reprezentace a široké veřejnosti.		
Metodika a výpočet:	Vypracovaný plán udržitelné mobility		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Olomouce (Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce)		

Cíl	Vznik komunikační a vyjednávací platformy obcí v oblasti hromadné dopravy		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO KOMUNIKAČNÍ A VYJEDNÁVACÍ PLATFORMY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	místostarosta obce Bohuňovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro rozvoj spolupráce a partnerství jednotlivých obcí v oblasti hromadné dopravy bude vytvořena nová komunikační a vyjednávací platforma, která bude obcím efektivněji pomáhat prosazovat jejich společné zájmy		

	při setkáních a diskusích s dalšími významnými veřejnoprávními či soukromými subjekty z území.
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí zapojených do nové komunikační a vyjednávací platformy v oblasti hromadné dopravy
Zdroj čerpání dat:	obce ORP Olomouc

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Bude doplněno později.</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Výstavba cyklostezek v návaznosti na stávající síť	Cyklokoordinátor Statutárního města Olomouce
1.2	Společná údržba místních komunikací	Místostarosta obce Bohuňovice
2.1	Vytvoření plánu udržitelné mobility	Vedoucí Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce
2.2	Vznik komunikační a vyjednávací platformy obcí v oblasti hromadné dopravy	Místostarosta obce Bohuňovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Podíl osob denně vyjíždějících na kole do zaměstnání a do škol z obcí ORP Olomouc	starosta obce Dub nad Moravou
1.1	Délka nově vybudovaných cyklistických stezek	cyklokoordinátor statutárního města Olomouce
1.2	Nově pořízená technika pro letní a zimní údržbu	místostarosta obce Bohuňovice
2	Roční průměr denních intenzit dopravy (RPDI) v osobních vozidlech za 24 hodin na vybraných komunikacích v ORP Olomouc	vedoucí Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce
2.1	Vytvořený plán udržitelné mobility	vedoucí Oddělení koncepce dopravy Statutárního města Olomouce
2.2	Počet obcí zapojených do komunikační a vyjednávací platformy	místostarosta obce Bohuňovice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplnování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně

v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho

důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Pro volitelné téma Doprava a dopravní obslužnost byla definována následující vize: na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

V rámci tohoto tématu byly identifikovány dva problémové okruhy: 1. Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo)komunikací a 2. Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy. K eliminaci prvního problémového okruhu má přispět realizace dvou cílů: Výstavba cyklostezek v návaznosti na stávající síť a Společná údržba místních komunikací. K druhému problémovému okruhu byly taktéž nastaveny dva cíle: Vytvoření plánu udržitelné mobility a Vznik komunikační a vyjednávací platformy obcí v oblasti hromadné dopravy.

Ke každému problémovému okruhu i k jednotlivým cílům byly stanoveny monitorovací indikátory, na základě kterých bude sledován pokrok a úspěšnost nastavené strategie a případně budou přijímána opatření ke zlepšení žádoucího výsledku. Každý cíl má svého správce (gestora), jenž bude provádět dohled nad jeho naplňováním.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část, jejíž cílem je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území, byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí ORP Olomouc (za podpory motivujících starostů) a dále s odborníky zabývajícími se problematikou dopravy a dopravní obslužnost v území.

Návrhová část je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ je vize, která bude naplňována prostřednictvím realizace navržených cílů ve vymezených problémových oblastech. Vize byla realizačním týmem navržena v měsíci srpnu, jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí, která byla následně formou brainstormingu zformulována do výsledné podoby.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy), zpracovaných nástinů opatření a s ohledem na již definovanou vizi byly v září odborníkem na volitelné téma navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření na jednání fokusní skupiny, jež se konala dne 24. 09. 2014. Fokusní skupina byla složena nejen z členů realizačního týmu, ale i ze zástupců starostů (starosty obce Hlušovice, starostky městyse Náměšť na Hané a náměstka pro oblast evropských projektů statutárního města Olomouce) a odborníků z území ORP (vedoucího oddělení koncepce dopravy statutárního města Olomouce a experta na dopravu z Regionální agentury pro rozvoj střední Moravy), jejichž odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů. V rámci fokusní skupiny byly také diskutovány a následně schváleny návrhy jednotlivých cílů.

Podrobný popis cílů, které jsou stěžejním bodem návrhové části, a navržení opatření k jejich realizaci proběhlo v říjnu 2014. K těmto navzájem provázaným cílům se mohli vyjádřit odborní pracovníci Odboru koncepce a rozvoje Magistrátu města Olomouce. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla v listopadu 2014 nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku. Stejně tak byly odborníkem na volitelné téma zpracovány monitorovací indikátory výsledku (pro měření problémových okruhů).

Návrhová část byla zaslána k připomínkování vedoucímu odboru koncepce a rozvoje a dále vedoucímu oddělení koncepce dopravy Magistrátu města Olomouce. V prosinci 2014 byla do strategie zpracována obecná část akčního plánu a pravidla pro řízení strategie.

7. Téma 5.: Zaměstnanost a podpora podnikání

7.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

7.1.1. Stručná informace o městech a obcích ORP Olomouc z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí

Hlavní část území ORP Olomouc leží v široké nivě řeky Moravy na kvalitních úrodných půdách. Tato okolnost vždy předurčovala profil této oblasti, která je známá především svou zemědělskou produkcí. Vzhledem k tomu, že většina potenciálních rozvojových ploch se nachází na nejkvalitnějších půdách (I. a II. třída ochrany), je rozvoj ORP výrazně ovlivněn problematikou ochrany zemědělského půdního fondu. Odlišnou charakteristiku má východní více zalesněná část regionu, která je součástí zvedajícího se Nízkého Jeseníku a která navazuje na rozlehlé území vojenského újezdu Libavá, jež částečně limituje využitelnost tohoto prostoru, i západní část, která je součástí Zábřežské vrchoviny.

Město Olomouc, které bývalo hlavním městem Moravy a dnes je krajským městem Olomouckého kraje, tvoří významné jádro řešeného území, ve kterém se soustřeďuje jak správa území, tak nadmístní občanská vybavenost, převážná část pracovních příležitostí a bydlí zde cca 60 % celkového počtu obyvatel ORP. Zbývající část území, které tvoří 44 obcí lokalizovaných kolem tohoto centra, není schopna soupeřit se silou magnetismu Olomouce, ale díky dobré dopravní dostupnosti naopak využívá všech výhod, které její blízkost poskytuje. Zároveň jí vytváří zázemí v podobě zdroje pracovních sil, tradiční zemědělské produkce a možností rekreace. Pozitivní je fakt, že ve větších obcích zvláště na okraji ORP je zachována občanská vybavenost. Projevuje se zde dědictví minulosti v podobě bývalých střediskových obcí. Hlavní část kvality rozvoje tak spočívá na vyváženosti vztahu centra (Olomouc) a jeho zázemí (zbývající část ORP).

Výraznou výhodou celého ORP je lokalizace dalších center (většinou center sousedních ORP) v dostupném okolí okrajových částí, a tak se zde téměř nevyskytuje fenomén vnitřní periferie. Hranice spádovosti obcí k Olomouci a k ostatním sídlům v aglomeraci Střední Moravy není jasně čitelná, což na druhou stranu zaručuje stabilitu v širším regionu.

Většina ekonomických subjektů působí v jádru regionu – v Olomouci, mimo Olomouc potom zejména ve Velké Bystřici, Štěpánově, Hlubočkách, Dolanech, Velkém Týnci a Lutíně. Olomouc je díky vhodné poloze, hospodářské tradici i kvalifikované pracovní síle městem s výrazným růstovým potenciálem. V posledních letech byla na území města realizována řada rozvojových projektů, iniciovaných ze strany města, univerzity, či jiných veřejnoprávních a soukromých subjektů, které nepochybně přispěly k rostoucí atraktivitě tohoto města.

Ekonomika Olomouce je postavena na službách a dále na dlouhé tradici potravinářského a strojírenského průmyslu (se speciální rolí čerpadlářství). Tato tradiční odvětví často využívají zcela specifické znalosti nahromaděné letitou zkušeností v daném konkrétním oboru stejně jako letitou podnikatelskou kulturu a invence. Vstupem zahraničních investic do průmyslových zón města dochází k dalšímu rozvoji průmyslu strojírenského, elektrotechnického a také polygrafie. Vyjma průmyslu je

zde i tradice a zázemí kvalitních stavebních firem a společností. V poslední době se rozvíjí sektor informačních technologií a výroba elektro a přesných přístrojů. Ve městě nalezneme rozvíjející se Vědeckotechnický park Univerzity Palackého a podnikatelský inkubátor.

Hospodářství ostatních obcí ORP je tradičně postaveno na zemědělství, na které navazuje potravinářský průmysl, doplněno drobnými podnikateli z různých odvětví. Výjimkou jsou obce Lutín, Hlubočky a Hněvotín, kde působí několik významných výrobních (průmyslových) firem.

Z hlediska velikostní struktury v území sídlí omezený počet velkých (soukromých) firem zaměstnávajících více než 1000 zaměstnanců. Rovněž mezi středně velkými subjekty (s 250–1000 zaměstnanci) mají podstatné zastoupení zaměstnavatelé z veřejného sektoru.

V Olomouci je vzhledem k administrativní funkci i geografické poloze v centrální části Moravy silně zastoupen sektor veřejných služeb reprezentovaný kvalitními vzdělávacími, zdravotnickými a sociálními zařízeními, jejichž význam přesahuje hranice ORP i celého okresu. Z hlediska oborového zaměření školství má Olomouc vysoký potenciál zejména pro rozvoj přírodovědných a lékařských oborů, včetně špičkových aktivit v oblasti biotechnologií, pokročilých materiálů a nanotechnologií či optoelektroniky.

Se vstupem obchodních řetězců se město Olomouc v posledních letech stalo také regionálním nákupním centrem. V současné době vstupují do města především logistické firmy, cílem města je ovšem přilákat firmy ze sektoru strategických služeb, kterých tu je omezený počet. Olomoucký kraj společně s městem Olomouc, univerzitami a hospodářskou komorou zahájil implementaci Regionální inovační strategie.

7.1.2. Struktura hospodářské sféry, ekonomické subjekty

Struktura ekonomických subjektů

Struktura ekonomických subjektů z hlediska odvětvové struktury je považována za jeden z klíčových aspektů rozvoje území.

Nejvyšší zastoupení ekonomických subjektů na území ORP Olomouc vykazují následující odvětví:

- velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel – má 17,02 % podíl z celkového počtu ekonomických subjektů/podniků. Vyšší počet registrovaných subjektů v tomto odvětví je mj. zapříčiněn skladbou živnostenských listů. Jejich počet i podíl se ale za poslední roky postupně snižuje.,
- profesní, vědecké a technické činnosti; z nich převážně ostatní profesní, vědecké a technické činnosti, právní a účetnické činnosti a architektonické a inženýrské činnosti – jejich podíl činí 15,82 %,
- stavebnictví – 11,90% podíl,
- zpracovatelský průmysl – 10,79% podíl.

Zásadní význam pro zaměstnanost má v ORP Olomouc zpracovatelský průmysl. V tomto odvětví byl nejvyšší počet subjektů zaznamenán u následujících oborů:

- výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení – 543 subjektů majících 22,9% podíl z celkového počtu subjektů působících ve zpracovatelském průmyslu,
- opravy a instalace strojů a zařízení – 264 subjektů, tj. 11,1% podíl ze všech subjektů působících ve zpracovatelském průmyslu,
- zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku – 244 subjektů, tj. 10,3% podíl,
- výroba elektrických zařízení – 206 subjektů, tj. 8,7% podíl.

V roce 2013 v ORP Olomouc působilo v oboru zemědělství, lesnictví a rybářství celkem 641 subjektů (tj. 2,92 %), v průmyslu a stavebnictví (sekundéru) 5 242 subjektů (23,87 %). Zatímco podíl subjektů v sekundárním sektoru od roku 2010 mírně poklesl (o 1,49 p.b), podíl subjektů v primárním a zejména subjektů v terciárním a kvartérním sektoru se zvýšil.

Tab. č.7.1.: Počet „podniků“ sídlících na území ORP Olomouc podle převažující činnosti v letech 2010–2013*

Odvětví činnosti CZ-NACE	2010		2011		2012		2013	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Neurčeno	336	1,62	482	2,22	588	2,60	593	2,70
Zemědělství, lesnictví, rybářství	534	2,58	571	2,63	647	2,86	641	2,92
Těžba a dobývání	8	0,04	7	0,03	9	0,04	7	0,03
Zpracovatelský průmysl	2 511	12,11	2 533	11,66	2 525	11,15	2 370	10,79
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	50	0,24	72	0,33	93	0,41	159	0,72
Zásobování vodou; činnosti související s odp. vodami, odpady a sanacemi	93	0,45	98	0,45	98	0,43	92	0,42
Stavebnictví	2 597	12,52	2 735	12,59	2 721	12,02	2 614	11,90
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	4 288	20,68	4 265	19,63	4 266	18,84	3 738	17,02
Doprava a skladování	745	3,59	738	3,40	700	3,09	626	2,85
Ubytování, stravování a pohostinství	1 045	5,04	1 105	5,08	1 131	5,00	1 097	5,00
Informační a komunikační činnosti	653	3,15	631	2,90	575	2,54	543	2,47
Peněžnictví a pojišťovnictví	294	1,42	392	1,80	486	2,15	1 000	4,55
Činnosti v oblasti nemovitostí	723	3,49	727	3,35	986	4,36	974	4,44
Profesní, vědecké a technické činnosti	3 369	16,25	3 614	16,63	3 684	16,27	3 475	15,82
Administrativní a podpůrné činnosti	382	1,84	424	1,95	457	2,02	444	2,02
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	81	0,39	83	0,38	118	0,52	116	0,53

Odvětví činnosti CZ-NACE	2010		2011		2012		2013	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Vzdělávání	498	2,40	512	2,36	537	2,37	523	2,38
Zdravotní a sociální péče	564	2,72	569	2,62	589	2,60	584	2,66
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	488	2,35	543	2,50	611	2,70	600	2,73
Ostatní činnosti	1 476	7,12	1 631	7,51	1 817	8,03	1 763	8,03
Činnosti exterritoriálních organizací a orgánů	1	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Celkem	20 736	100,00	21 732	100,00	22 638	100,00	21 959	100,00

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * Subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu, se považuje za statistickou jednotku typu podnik

V ORP Olomouc bylo k 31. 12. 2013 registrováno celkem 21 959 podniků, což představuje 75,3 % z celkového počtu podniků okresu Olomouc a 30,1 % Olomouckého kraje. V porovnání s rokem 2010 zde došlo k 6% nárůstu. Podniky jsou koncentrovány převážně ve městě Olomouci, kde má sídlo 68,2 % všech firem v zájmovém území.

V přepočtu na střední hodnotu (v počtu ekonomických subjektů na 1000 obyvatel) je zřejmé, že ORP, stejně jako Okres Olomouc i celý Olomoucký kraj, zaostává za celorepublikovým průměrem. Z tabulky níže je patrné, že ORP Olomouc snižuje celkovou ztrátu Olomouckého kraje na průměr České republiky a v rámci kraje tak patří mezi hlavní akcelerátory růstu v oblasti ekonomického rozvoje.

V porovnání s relativními celorepublikovými hodnotami (tj. v počtu podniků na 1000 obyvatel) ORP Olomouc zaostává ve všech odvětvích primárního i sekundárního sektoru. V terciární a kvartérní sféře byl zaznamenán podprůměrný počet subjektů (na 1000 obyvatel) v následujících odvětvích: obchod, opravy a údržba motorových vozidel, doprava a skladování, veřejná správa a obrana, ubytování, stravování a pohostinství a činnosti v oblasti nemovitostí. Naopak nadprůměrný počet podniků byl registrován v oblasti profesní, vědecké a technické činnosti, informační a komunikační činnosti, administrativní a podpůrné činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, kulturní, zábavní a rekreační činnosti a také ostatní činnost.

Tab. č. 7.2: Počet „podniků“ sídlících na území podle převažující činnosti k 31. 12. 2013*

Odvětví činnosti CZ-NACE	ORP		Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
	celkem	z toho Olomouc			
Neurčeno	593	442	775	1 865	43 854
Zemědělství, lesnictví, rybářství	641	268	1 172	4 306	71 036
Těžba a dobývání	7	6	9	21	471

Odvětví činnosti CZ-NACE	ORP		Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	
	celkem	z toho Olomouc				
Zpracovatelský průmysl	2 370	1 368	3 494	9 469	169 373	
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	159	68	187	588	11 974	
Zásobování vodou; činnosti související s odp. vodami, odpady a sanacemi	92	61	128	300	6 716	
Stavebnictví	2 614	1 422	3 768	9 716	182 722	
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	3 738	2 658	4 781	11 607	273 942	
Doprava a skladování	626	362	881	2 305	42 299	
Ubytování, stravování a pohostinství	1 097	771	1 466	3 925	71 297	
Informační a komunikační činnosti	543	408	640	1 253	34 145	
Peněžnictví a pojišťovnictví	1 000	693	1 360	3 524	62 668	
Činnosti v oblasti nemovitostí	974	812	1 077	2 494	78 373	
Profesní, vědecké a technické činnosti	3 475	2 742	4 164	8 757	193 830	
Administrativní a podpůrné činnosti	444	345	536	1 033	25 900	
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	116	17	218	872	12 623	
Vzdělávání	523	400	668	1 529	28 037	
Zdravotní a sociální péče	584	484	754	1 804	28 633	
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	600	444	767	1 889	32 946	
Ostatní činnosti	1 763	1 207	2 313	5 747	100 055	
Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů	0	0	0	1	35	
Počet „podniků“	celkem	21 959	14 978	29 158	73 005	1 470 929
	na 1000 obyvatel	135,1	150,5	125,4	114,7	139,9

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * Subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu, se považuje za statistickou jednotku typu podnik

Podíl zaměstnanosti v primárním a sekundárním sektoru na celkové zaměstnanosti byl v ORP Olomouc k 31. 12. 2013, stejně jako podíl „podniků“ v těchto odvětvích národního hospodářství, podprůměrný. Výjimku tvořily pouze dvě odvětví: stavebnictví a zásobování vodou. Z hlediska zaměstnanosti patří mezi nejvýznamnější odvětví v území zejména zpracovatelský průmysl, který jinak dosahuje v porovnání s krajským i republikovým průměrem podprůměrných hodnot, a dále vzdělávání, zdravotní a sociální péče poskytující znalostně náročnější služby.

Nadprůměrný podíl zaměstnanců ve službách (zejména v odvětví vzdělávání, zdravotní a sociální péče, veřejné správy a obrany, administrativní a podpůrné činnosti, atd.) poukazuje na postavení města Olomouce jako významného sídla vzdělávacích, zdravotnických, administrativních, veřejnoprávních, společenských, a jiných institucí.

Tab. č. 7.3: Podíl zaměstnanců v „podnicích“ sídlících na území podle odvětví ekonomické činnosti k 31. 12. 2013 (v %)

Odvětví činnosti	ORP		Okres Olomouc	OK	ČR
	celkem	z toho Olomouc			
Zemědělství, lesnictví, rybářství	1,60	0,68	3,22	4,20	2,67
Těžba a dobývání	0,04	0,05	0,09	0,19	0,76
Zpracovatelský průmysl	19,91	12,45	25,29	33,08	25,98
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	0,30	0,26	0,34	0,59	0,80
Zásobování vodou; činnosti související s odp. vodami, odpady a sanacemi	1,38	1,64	1,57	1,51	1,29
Stavebnictví	6,17	6,57	5,60	5,58	5,32
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,36	9,78	8,52	8,41	12,96
Doprava a skladování	4,27	4,12	3,78	3,56	6,06
Ubytování, stravování a pohostinství	2,73	2,84	2,62	2,53	3,25
Informační a komunikační činnosti	1,41	1,68	1,14	0,96	2,55
Peněžnictví a pojišťovnictví	1,45	1,74	1,17	0,64	2,10
Činnosti v oblasti nemovitostí	1,18	1,41	1,01	0,92	1,54
Profesní, vědecké a technické činnosti	3,78	4,15	3,23	2,79	4,29
Administrativní a podpůrné činnosti	6,78	8,21	6,14	3,72	5,18
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8,37	9,33	7,49	6,05	6,86
Vzdělávání	13,64	14,76	12,56	11,01	7,71
Zdravotní a sociální péče	11,56	13,70	10,96	10,32	7,61
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2,21	2,71	1,84	1,25	1,47
Ostatní činnosti	3,64	3,70	3,23	2,47	1,47
Bez uvedené činnosti	0,21	0,22	0,20	0,18	0,13
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Český statistický úřad

Podle právní normy je v ORP Olomouc nejvíce registrováno fyzických osob podnikajících dle živnostenského zákona (60,4 %) a společností s ručením omezeným (17,5 %). Celkově mají ze všech „podniků“ převahu soukromí podnikatelé (fyzické osoby), kterých je celkem 15 871 (tj. 72,3 %). Soukromé podnikání je v ORP, kde na 1 000 obyvatel připadne 97,7 aktivních soukromých podnikatelů, sice v porovnání s okresním a krajským průměrem více rozvinuto, na druhou stranu zaostává za celorepublikovým průměrem. U fyzických osob podnikajících dle živnostenského zákona je situace obdobná – v ORP na 1000 obyvatel připadne 81,6 živnostníků, v ČR to je 82,1.

Tab. č. 7.4: Počet „podniků“ sídlících na území podle právní formy k 31. 12. 2013

Právní forma	ORP		Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	
	celkem	z toho Olomouc				
Fyzická osoba podnikající dle ŽZ	13 267	8 397	18 239	46 279	863 038	
Samostatně hospodařící rolník	205	71	428	1 624	28 689	
Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	2 399	1 724	3 127	7 801	140 974	
Fyzické osoby	celkem	15 871	10 192	21 794	55 704	1 032 701
	na 1000 obyvatel	97,7	102,4	93,7	87,5	98,2
Veřejná obchodní společnost	20	18	27	91	2 229	
Společnost s ručením omezeným	3 852	3 186	4 489	9 449	275 230	
Společnost komanditní	2	2	3	11	506	
Nadace	10	10	11	18	350	
Nadační fond	21	19	22	46	786	
Akčiová společnost	311	282	356	710	21 261	
Obecně prospěšná společnost	35	31	40	86	1 712	
Společenství vlastníků jednotek	286	231	315	871	14 546	
Družstvo	120	77	151	487	11 900	
Státní podnik	2	2	2	5	167	
Organizační složka státu	7	7	7	11	281	
Příspěvková organizace	139	80	227	702	10 589	
Zahraniční osoba	300	231	338	773	37 877	
Školské právnické osoby	9	9	10	15	209	
Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)	551	386	732	1 922	29 634	
Církevní organizace	65	39	86	258	2 968	

Právní forma	ORP		Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	
	celkem	z toho Olomouc				
Organizační jednotka sdružení	247	137	358	1 141	16 655	
Stavovská organizace - profesní komora	2	2	2	5	89	
Komora (s výjimkou profesních komor)	3	3	3	11	154	
Zájmové sdružení právnických osob	21	20	22	37	647	
Honební společenstvo	25	4	46	182	2 131	
Svazek obcí	6	0	10	53	730	
Obec nebo městská část hl. města Prahy	44	1	95	399	6 304	
Evropská společnost	3	2	5	9	891	
Ostatní	7	7	7	9	382	
Právnické osoby	celkem	6 088	4 786	7 364	17 301	438 228
	na 1000 obyvatel	37,5	48,1	31,7	27,2	41,7
Celkem (fyzické + právnické osoby)	21 959	14 978	29 158	73 005	1 470 929	

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: ŽZ – živnostenský zákon, OR – obchodní rejstřík

Velikostní struktura ekonomických subjektů, identifikace hlavních zaměstnavatelů

Z celkového počtu 21 959 podniků jich 4 507 (tj. 20,5 %) mělo alespoň jednoho zaměstnance. Ve většině případů se jednalo o drobné podnikatele a malé podniky, 170 subjektů spadalo do kategorie středních podniků (tj. měly více jak 50 zaměstnanců) a 32 subjektů do kategorie podniků velkých (s více jak 250 zaměstnanci).

Diverzifikovanější struktura malých a středních firem přispívá ke stabilitě hospodářské základny regionu. Hlavní přínosy malých a středních podniků (MSP) pro ekonomiku lze shrnout do následujících charakteristik:

- vytváří nové pracovní příležitosti – jsou hlavní tvůrci pracovních míst,
- rozvíjí konkurenceschopnost – zvětšují konkurenční tlak, čímž podněcují trh ke zvyšování produktivity zlepšením účinností nebo aplikací inovací,
- zmírňují negativní důsledky strukturálních změn – relativní pružnost, rychlost odezvy (vč. vzniku a zániku firmy) na změny podmínek,
- rychleji se adaptují na požadavky a výkyvy trhu a vyplňují okrajové oblasti trhu, které nejsou pro větší podniky zajímavé, působí jako subdodavatelé velkých podniků,
- relativně rychle inovují, zavádějí nové technologie a operativně se přizpůsobují požadavkům spotřebitelů,
- napomáhají rychlejšímu rozvoji regionů, měst a obcí.

Tab. č.7.5: Počet „podniků“ sídlících na území podle počtu zaměstnanců v roce 2013*

	ORP		Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
	celkem	z toho Olomouc			
Neuvedeno	4 841	3 474	6 272	16 269	355 876
Drobní podnikatelé					
Bez zaměstnanců	12 611	8 102	17 110	42 789	837 211
1–5 zaměstnanců	3 113	2 352	3 947	9 453	194 114
6–9 zaměstnanců	476	354	623	1 478	28 181
Malé podniky					
10–19 zaměstnanců	449	332	578	1 358	24 940
20–24 zaměstnanci	88	66	111	327	5 763
25–49 zaměstnanců	179	133	245	655	11 853
Střední podniky					
50–99 zaměstnanců	108	88	141	370	6 915
100–199 zaměstnanců	57	50	77	189	3 304
200–249 zaměstnanců	5	2	7	25	619
Velké podniky					
250–499 zaměstnanců	19	14	32	64	1 223
500–999 zaměstnanců	7	6	8	17	571
1000–1499 zaměstnanců	3	2	4	6	149
1500–1999 zaměstnanců	0	0	0	0	74
2000–2499 zaměstnanců	1	1	1	3	30
2500–2999 zaměstnanců	0	0	0	0	22
3000–3999 zaměstnanců	0	0	0	0	26
4000–4999 zaměstnanců	2	2	2	2	18
Více než 5000 zaměstnanců	0	0	0	0	40
Celkem	21 959	14 978	29 158	73 005	1 470 929

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * Subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu, se považuje za statistickou jednotku typu podnik

Pokud použijeme jako indikátor počet malých a středních podniků na 1 000 obyvatel, kdy v ORP Olomouc na 1 000 obyvatel připadne 4,4 malých podniků a 1,0 středních podniků, tak v porovnání s krajovými a republikovými statistikami je na tom ORP lépe u obou velikostních kategorií.

Tab. č.7.6: Kategorie „podniků“ sídlících na území podle počtu zaměstnanců v roce 2013

	ORP						Okres Olomouc			Olomoucký kraj			ČR		
	celkem			z toho Olomouc			n _i	P _i	na 1000 ob.	n _i	P _i	na 1000 ob.	n _i	P _i	na 1000 ob.
	n _i	P _i	na 1000 ob.	n _i	P _i	na 1000 ob.									
Neuveдено	4841	22,0	29,8	3474	23,2	34,9	6272	21,5	27,0	16269	22,3	25,6	355876	24,2	33,9
Drobní podnikatelé	16200	73,8	99,7	10808	72,2	108,6	21680	74,3	93,3	53720	73,6	84,4	1059506	72,0	100,8
Malý podnik	716	3,3	4,4	531	3,5	5,3	934	3,2	4,0	2340	3,2	3,7	42556	2,9	4,0
Střední podnik	170	0,8	1,0	140	0,9	1,4	225	0,8	1,0	584	0,8	0,9	10838	0,7	1,0
Velký podnik	32	0,1	0,2	25	0,2	0,3	47	0,2	0,2	92	0,1	0,1	2153	0,2	0,2
Celkem	21959	100	135,1	14978	100	150,5	29158	100	125,4	73005	100	114,7	1470929	100	139,9

Zdroj: Český statistický úřad

Z hlediska velikostní struktury sídlí v ORP Olomouc omezený počet velkých (soukromých) firem zaměstnávajících více než 1000 zaměstnanců a rovněž mezi středně velkými subjekty (s 250–1000 zaměstnanci) mají významné zastoupení zaměstnavatelé z veřejného sektoru. Jedním z důvodů je skutečnost, že řada velkých (zahraničních a reprezentativních) podniků nemá v ORP sídlo. Největšími zaměstnavateli jsou v území Univerzita Palackého, Fakultní nemocnice Olomouc a Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje.

Tab. č. 7.7: „Podniky“ s více než 250 zaměstnanci sídlící na území ORP Olomouc k 31. 12. 2013

Název podniku	Sídlo	Odvětví NACE
4000–4999 zaměstnanců		
Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc - město	Terciární vzdělávání
Fakultní nemocnice Olomouc	Olomouc - Nová Ulice	Ústavní zdravotní péče
2000–2499 zaměstnanců		
Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje	Olomouc - Hodolany	Všeobecné činnosti veřejné správy
1000–1499 zaměstnanců		
Honeywell Aerospace Olomouc s.r.o.	Hlubočky - Mariánské Údolí	Výroba letadel a jejich motorů, kosmických lodí a souvisejících zařízení
Bartoň a Partner s.r.o.	Olomouc - Chválkovice	Všeobecný úklid budov
FORCORP GROUP spol. s r.o.	Olomouc - Holice	Činnost soukromých bezpečnostních agentur

Název podniku	Sídlo	Odvětví NACE
500–999 zaměstnanců		
MORA MORAVIA, s.r.o.	Hlubočky - Mariánské Údolí	Výroba neelektrických spotřebičů převážně pro domácnost
M.L.S. Holice, spol. s r. o.	Olomouc - Holice	Výroba elektrických motorů, generátorů a transformátorů
Statutární město Olomouc	Olomouc - město	Všeobecné činnosti veřejné správy
Arcibiskupství olomoucké	Olomouc - město	Činnost náboženských organizací
Olomoucký kraj	Olomouc - Hodolany	Všeobecné činnosti veřejné správy
Vojenská nemocnice Olomouc	Olomouc - Klášterní Hradisko	Ústavní zdravotní péče
Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje	Olomouc - Povel	Činnosti v oblasti protipožární ochrany
250–499 zaměstnanců		
OLMA, a.s.	Olomouc - Holice	Zpracování mléka, výroba mléčných výrobků a sýrů
FARMAK, a.s.	Olomouc - Klášterní Hradisko	Výroba jiných základních organických chemických látek
GEMO OLOMOUC, spol. s r.o.	Olomouc - Lazce	Výstavba bytových a nebytových budov
JET Money s.r.o.	Olomouc - Nová Ulice	Ostatní poskytování úvěrů j. n.
PRESBETON Nova, s.r.o.	Olomouc - Chválkovice	Výroba betonových výrobků pro stavební účely
ENDL + K a.s.	Olomouc - město	Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří
Jan Grézl	Olomouc - Hodolany	Všeobecný úklid budov
SIGMA GROUP a.s.	Lutín	Výroba ostatních čerpadel a kompresorů
Edwards, s.r.o.	Lutín	Výroba ostatních čerpadel a kompresorů
John Crane Sigma a.s.	Lutín	Výroba ostatních čerpadel a kompresorů
MB TOOL s.r.o.	Lutín - Třebčín	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů
Koyo Bearings Česká republika s.r.o.	Bystrovany	Výroba ložisek, ozubených kol, převodů a hnacích prvků
MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	Olomouc - Hodolany	Shromažďování, úprava a rozvod vody
Katastrální úřad pro Olomoucký kraj	Olomouc - Hodolany	Regulace a podpora podnikatelského prostředí
Správa silnic Olomouckého kraje, příspěvková organizace	Olomouc - Hodolany	Činnosti související s pozemní dopravou
Dopravní podnik města Olomouce, a.s.	Olomouc - město	Městská a příměstská pozemní osobní doprava
Technické služby města Olomouce,	Olomouc - město	Shromažďování a sběr odpadů, kromě nebezpečných

Název podniku	Sídlo	Odvětví NACE
a.s.		
Moravské divadlo Olomouc příspěvková organizace	Olomouc - město	Scénická umění
Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, příspěvková organizace	Olomouc - město	Ostatní činnosti související se zdravotní péčí j. n.

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: j. n. – jinde neuvedené

V následující tabulce jsou uvedeny další významné subjekty z pohledu zaměstnanosti, které v ORP Olomouc také působí, ale již zde nejsou registrované (nemají tu sídlo). Jedná se především o společnosti, jejichž činnost je zaměřena na obchod, finanční a peněžní služby.

Tab. č.7.8: „Podniky“ s více než 100 zaměstnanci, které nemají sídlo na území ORP, ale v tomto městě jsou významnými zaměstnavateli (v roce 2013)

Název podniku	Odvětví NACE
AHOLD Czech Republic, a.s., personální pro OC kraj	Maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků v nesespecializovaných prodejnách
BILLA, spol. s r. o., personální pro OC kraj	Maloobchod s potravinami, nápoji a tabákovými výrobky ve specializovaných prodejnách
Kaufland Česká republika v.o.s., personální pro OC kraj	Maloobchod s potravinami, nápoji a tabákovými výrobky ve specializovaných prodejnách
Lidl Česká republika v.o.s., personální pro OC kraj	Maloobchod v nesespecializovaných prodejnách
p.k. Solvent s.r.o.	Maloobchod s ostatními výrobky převážně pro domácnost ve specializovaných prodejnách
Česká pošta, s.p.	Základní poštovní služby poskytované na základě poštovní licence
Česká spořitelna, a.s., personální pro OC kraj	Ostatní peněžní zprostředkování
Komerční banka, a.s., personální pro OC kraj	Ostatní peněžní zprostředkování
Raiffeisenbank a.s.	Ostatní peněžní zprostředkování
MAFRA, a.s.	Vydávání novin
OHL ŽS, a.s.	Výstavba silnic a železnic
Severomoravská plynárenská, a.s.	Výroba plynu; rozvod plyných paliv prostřednictvím sítí
Telefónica Czech Republic, a.s., personální pro OC kraj	Telekomunikační činnosti

Zdroj: Úřad práce Olomouc

Rozvojové plochy a brownfields

Na území ORP Olomouc je dlouhodobě pociťován nedostatek volně dostupných rozvojových ploch. Hlavním důvodem jsou nevyřešené majetkoprávní vztahy u řady developerských projektů vč. problémů s vyčleňováním pozemků ze ZPF či spekulativní ceny. V návaznosti na vládní programy podpory, aktivity obcí i soukromých subjektů došlo v tomto regionu od 90. let 20. století ke vzniku a rozvoji několika průmyslových zón.

Na území města Olomouce byly za pomoci státních dotací připraveny statutárním městem Olomouc dvě průmyslové zóny (Pavelkova v Hodolanech o rozloze 10,5 ha a Keplerova v místní části Holice o rozloze 17,0 ha). Tyto zóny jsou již plně obsazeny, a to převážně zahraničními investory působícími hl. v oblasti lehkého průmyslu – strojírenství, elektrotechniky, kovoobrábění, zpracování umělých hmot a polygrafie, čímž mj. došlo k posílení a zachování diverzifikované struktury průmyslové výroby. Tyto firmy zde vytvořily cca 1500 nových pracovních míst s výrazným synergickým efektem v tzv. druhotné zaměstnanosti (u subdodavatelů na území města i v jeho okolí).

V letech 1996–1997 vybudovala podnikatelskou zónu (o rozloze 4 ha) na své vlastní náklady obec Bohuňovice.

Snahou statutárního města Olomouce je také podpora menších popř. středních místních firem. Pro ně město připravilo infrastrukturně vybavené pozemky s možností odkupu za zvýhodněnou cenu v průmyslové zóně Šlechtitelů. Projekt této zóny realizovalo město v letech 2005–2006 za finanční podpory EU v rámci programu Phare 2003 a MMR CR. Jeho součástí byla ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci i výstavba Podnikatelského inkubátoru navazujícího na Vědeckotechnický park University Palackého (VTP UP), které se nacházejí na okraji této zóny a poskytují zázemí a další služby zejména začínajícím a inovačním firmám. PZ Šlechtitelů je již obsazena, zastavěno je zde cca 70 % pozemků a na zbývajících částech probíhá projekční příprava nebo příprava výstavby investorských záměrů. Celkový efekt této zóny představuje lokaci 24 firem a vytvoření cca 300 pracovních míst. V prostoru navazujícím na zónu a VTP UP univerzita dále vybudovala nová výzkumná centra mimořádného významu zaměřující se na obory biotechnologie, zemědělství a nanotechnologie (více viz následující kapitola). Cílem projektu je přispět k lepšímu propojení regionální ekonomiky s výzkumnými a vývojovými kapacitami Univerzity Palackého, a tím také zvýšit využívání výstupů a progresivních technologií podnikatelskými subjekty.

Tab. č.7.9: Obsazené, ale stále ještě ne plně zastavěné, průmyslové zóny ve městě Olomouc

Průmyslová zóna	Lokalita	Rozloha	V majetku statutárního města
Šlechtitelů	Holice	16,8 ha	30 %

Zdroj: Statutární město Olomouc

V současné době statutární město Olomouc řeší přípravu dalšího areálu (o rozloze 11,5 ha) se snahou o vybudování prostor vhodných pro realizaci podnikatelského a technologického parku, s podílem

občanského vybavení. Jedná se o areál bývalých kasáren v Neředíně nacházející se v těsné blízkosti olomouckého letiště, který město v roce 2004 převzalo na základě darovací smlouvy od Ministerstva obrany ČR (v majetku města je cca 67 % plochy areálu). V lokalitě mající stále charakter brownfields byly dokončeny za přispění Ministerstva životního prostředí ČR rozsáhlé sanační práce s ohledem na znečištění půdy chlorovanými uhlovodíky vlivem působení sovětské armády, s pomocí dotací EU došlo také k demolici některých zchátralých budov. V současnosti v této lokalitě působí občanské sdružení 1. Letecký školní pluk se svým leteckým muzeem a restaurátorskou dílnou historických letadel. Další postup rekonverze tohoto areálu je závislý na možnostech města v rámci kofinancování projektů, získání dotací a dořešení majetkových vztahů.

Investoři z oblasti lehkého průmyslu, logistiky a strategických služeb mají možnost umístit své investiční záměry také v několika atraktivních lokalitách realizovaných soukromými developery: v Technologickém parku Olomouc – Hněvotín, průmyslové zóně Železniční či VGP Parku Olomouc.

Technologický park Olomouc – Hněvotín (TPO) nacházející se na Exitu 37 rychlostní komunikace R46 při jihozápadním okraji statutárního města Olomouce v bezprostřední blízkosti křižovatky rychlostních komunikací R46 a R35 ve směru na Brno, Ostravu a Hradec Králové představuje jedinečnou rozvojovou lokalitu v rámci celého Olomouckého kraje. Lokalita je určena k umístění investičních záměrů především z oblasti inovačních čistých technologií, zpracovatelského průmyslu a lehké výroby, strategických služeb, center sdílených služeb, administrativy, skladů a skladovacích ploch. TPO, jehož developerem je místní stavební firma GEMO Olomouc, nabízí investorům výrobní a skladovací plochy v nově budovaných nájemních halách o celkové rozloze až 52.000 m² a dále připravené pozemky vhodné pro umístění a realizaci podnikatelských záměrů. Budoucí rozvoj lokality by měly umožnit další dvě etapy o výměře 25 ha a 20 ha s cílem vytvoření Národního biomedicínckého parku návazně na transfer technologií z Ústavu molekulární a translační medicíny. Tento záměr komplikuje problematika ochrany ZPF. Na rozvoji této plochy se významným podílem podílí také statutární město Olomouc a obec Hněvotín, a to zejména spoluprací na realizaci dopravní infrastruktury a dostupnosti (komunikace, cyklostezka, autobusové zastávky, atd.).

Průmyslová zóna Železniční (firmy Chválkovické sklady Olomouc, a.s.) nabízí prodej pozemků pro průmyslovou výstavbu s veškerými inženýrskými sítěmi a dále pronájem kanceláří, výrobních a komerčních prostor v průmyslové hale s užitnou plochou 13 500 m². V současné době jsou potenciálním zájemcům k dispozici ještě cca 4 ha pozemků.

Prostory pro logistiku a lehkou výrobu v moderních nájemních halách (o velikosti více než 25 000 m²) poskytuje ve svém olomouckém areálu s názvem VGP Park Olomouc také společnost VGP - industriální stavby s.r.o. V současné době developer připravuje další halu o výměře cca 5000 m², která bude k dispozici od r. 2015. V navazujícím území, v lokalitě bývalého podniku Lotos, již v předchozím období postavila a provozuje své skladové a distribuční prostory společnost AHOLD Czech Republic a.s.

Tab. č. 7.10: Podnikatelské zóny ve městě Olomouc ve vlastnictví soukromých developerů

Průmyslová zóny	Lokalita	Rozloha
Technologický park Olomouc	Hněvotín	40 ha
Průmyslová zóna Železniční	Chválkovice	17 ha
VGP Park Olomouc	Nemilany	10 ha

Zdroj: Statutární město Olomouc

V některých obcích ORP Olomouc vznikly v minulých letech rozvojové zóny díky aktivitě soukromých podnikatelských subjektů, a to buď na „zelené louce“ jako tzv. greenfields (např. v obcích Daskabát, Příkazy či místní části Lutína – Třebčíně), a nebo revitalizací původních průmyslových, zemědělských, vojenských či jiných ploch v současné době již nevyužívaných, tzv. brownfields (nejčastěji se jednalo o revitalizaci bývalých zemědělských areálů, jako např. v obcích Bystročice, Bohuňovice, Bystrovany, Liboš, Hlušovice, Horka nad Moravou či Přáslavice). Za nejvýznamnější lze považovat příchod a investice americké společnosti Honeywell Aerospace Olomouc s.r.o., která se primárně zabývá návrhy, výrobou a opravami součástí turbínových motorů využívaných v leteckém průmyslu. Společnost, jež se řadí mezi nejvýznamnější zaměstnavatele regionu, působí v místní části obce Hlubočky – v Mariánském údolí, a to v bývalých výrobních prostorách firmy MORA Moravia.

Na území ORP Olomouc byly v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje dále vymezeny (v Územní studii lokalit rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v rozvojové oblasti RO1 Olomouc) rozvojové plochy pro podnikatelské aktivity nadmístního významu (tj. většího rozměru než 10 ha). Rozvojová oblast národního významu RO1 (Olomouc) zahrnující spádové území ORP Olomouc (a Litovel, Šternberk, Uničov) tvoří spolu s navazující RO6 (Přerov) hlavní pól rozvoje kraje vymezený k lokalizaci strategických rozvojových zón kraje, a to v návaznosti na dopravní a technickou infrastrukturu a při respektování urbanistických principů a zásad využívání území.

Tab. č. 7.11: Rozvojové plochy pro podnikatelské aktivity nadmístního významu na území ORP Olomouc

Lokalita	Katastrální území	Výměra	Podmiňující investice	Specifické faktory
R 1/01	Holice u Olomouce	24,1	96,4 mil. Kč	soulad s ÚP města, výrazně meliorované území, nákladné přeložky a problematické odvodnění
R 1/03	Velká Bystřice	20,1	23,6 mil. Kč	soulad s ÚP města, ZPF převážně II. třídy ochrany
R 1/05	Bystrovany	15,3	65,5 mil. Kč	projednávaná změna zajišťující soulad s ÚP obce, část ZPF I. a II. třídy ochrany
R 1/06	Slavonín, Hněvotín	a - 47,3 (rezerva b - 41ha)	162,2 mil. Kč (včetně rezervy)	soulad s ÚP města (kromě rezervy), ZPF I. třídy ochrany, podmínka realizace připojení na nadřazené dopravní síť
R 1/11	Holice u Olomouce,	78,4	248,1 mil. Kč	nesoulad s ÚP města (část projednávaná v novém návrhu ÚP – 19 ha, část projednávaná jako rezerva – 39,7 ha),

	Velký Týnec			část ZPF II. třídy ochrany, podmínka realizace připojení na silnici I. třídy mimoúrovňově

Zdroj: Územní studie lokalit rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v rozvojové oblasti RO1 Olomouc

Pro potenciální podnikatelské aktivity mohou zájemcům v budoucnu sloužit také tzv. brownfields, což jsou pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území se zátěží z minulosti, které ztratily svoji původní funkci a využití. Jedná se o areály, jež v současné době mají nepříznivý vliv na atraktivitu intravilánu obcí, na druhou stranu v území představují významný rozvojový potenciál s minimálními nároky na zábor nezastavených ploch.

Na rekonverzi zastaralých a nevyužitých areálů se v ORP Olomouc zaměřuje zejména město Olomouc. Většina ploch (60 – 70 %) z kategorie brownfields byla a je, a to i v důsledku nedostatku nových volných ploch ve městě, postupně obsazována a regenerována soukromými podnikatelskými subjekty. Za jednu z nejdůležitějších lze považovat rekonverzi areálu bývalé továrny MILO na ulici Šantova a její přestavbu na moderní městskou čtvrť s objekty pro bydlení, obchod a administrativu. V tomto areálu zatím došlo k demolici původních továrních hal, kompletní sanaci celé lokality a k realizaci první fáze projektu zahrnující výstavbu nákupní galerie Šantovka, která se stala největším obchodním centrem v Olomouckém kraji.

Dle údajů z Národní databáze brownfieldů (přístupná na: <http://www.brownfieldy.cz>) se na území ORP Olomouc nacházejí celkem tři lokality připravené pro případné investiční plány domácích či zahraničních investorů. Tato databáze není ale průběžně aktualizována. Z vlastního dotazníkového šetření bylo zjištěno, že v bývalém vojenském areálu spojových vojsk v Přáslavicích vznikla kompostárna bioodpadu o kapacitě 1 000 tun ročně provozovaná firmou Flenexa plus s.r.o.

Tab. č. 7.12: Brownfields na území ORP Olomouc v roce 2014 evidované v Národní databázi brownfieldů

Název, lokalizace	Obec	Stávající využití	Předchozí využití lokality	Rozloha lokality
Bývalý areál Nealko, Olomouc	Olomouc	Výroba zastavena. Objekt připraven k prodeji.	Potravinářský průmysl; výroba nápojů	2,9 ha
Pozemky v areálu Moravských železáren	Olomouc	Lokalita je v procesu revitalizace, probíhá demontáž a odstraňování nevyhovujících vedení a staveb, celková sanace areálu.	Těžký průmysl	55 ha
Vojenský areál Přáslavice	Přáslavice	Lokalita je bez využití	Vojenský areál spojovacího vojska, kasárna, střelnice	10 ha

Zdroj: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

Olomoucký kraj v rámci svých studií (mj. Vyhledávací studie lokalit brownfields v Olomouckém kraji) identifikoval na území ORP Olomouc celkem 7 lokalit typu brownfield.

Tab. č. 7.13: Brownfields na území ORP Olomouc identifikované v rámci studií Olomouckého kraje

Název, lokalizace	Obec	Stávající využití	Původní využití	Rozloha lokality
Řepčín Kopaniny	Olomouc	Sklady, manipulační plocha (částečně)	Logistika	5,6 ha
Sladovny	Olomouc	Lehlý průmysl (částečně)	Lehlý průmysl	3,2 ha
VOP u Baumaxu	Olomouc	Sklady a stavebniny (částečně)	Logistika (armáda)	19,3 ha
Zemědělský areál Chomoutov	Olomouc	Sklady, dílny (částečně využívané)	Zemědělství	0,53 ha
Zemědělský areál Ústín	Ústín	-	Zemědělství	1,5 ha
Luděřov	Drahanovice	Sklady (částečně)	Zemědělství	0,75 ha
Lhota pod Kosířem	Drahanovice	-	Zemědělství	1,0 ha

Zdroj: Vyhledávací studie lokalit brownfields v Olomouckém kraji a studie Brownfields v Olomouckém kraji

Na základě dotazníkového šetření mezi obcemi ORP Olomouc byly v území identifikovány další areály/objekty typu brownfields (poznámka: tyto nejsou v majetku obcí, ale soukromých investorů):

- Bystrovany: areál tzv. korunní pevnůstky, arboretum Horizont, areál bývalé čistírny oděvů,
- Dolany: areál bývalé provozovny Likérky Dolany,
- Hlubočky: výrobní areál bývalého státního podniku MORA Moravia v Hlubočkách – Dukle a bývalý areál na těžbu břidlice v místní části Hrubá Voda,
- Luběnice: areál bývalého zemědělského družstva,
- Příkazy: areál bývalé sladovny,
- Skrbeň: bývalý zemědělský areál po podniku Sempra,
- Těšetice: areál bývalé Sempry v místní části Vojnice,
- Tršice: areál kravína v místní části Lipňany, bývalé zemědělské areály ve Vacanovicích a Hostkovicích.

Inovační procesy v území; formy partnerství a spolupráce

V ORP Olomouc je poměrně rozvinutá výzkumná a inovační infrastruktura – přímo ve městě Olomouci jsou lokalizovány dvě vysoké školy, vědeckotechnický park s podnikatelským inkubátorem, výzkumná centra Univerzity Palackého, v nedalekém Lutíně společnost SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o. (se zaměřením na výzkum a vývoj v oblasti čerpadel a čerpacích zařízení), atd.

Z hlediska oborového zaměření má ORP vysoký potenciál zejména pro rozvoj přírodovědných a lékařských oborů, včetně špičkových aktivit v oblasti biomedicíny, biotechnologií a nanotechnologií, optoelektroniky a pokročilých technologií a materiálů. Podniky z těchto oborů mohou spojit tradiční specifické znalosti nahromaděné v regionu letitou zkušeností s rozvojem moderních technologií a díky tomu získat specifickou konkurenční výhodu. Naopak inovační podniky ze strojírenských odvětví jsou v území významným způsobem limitovány nedostatkem kvalifikovaných pracovníků.

Rozvojové projekty vysokých škol

Jednou z nejvýznamnějších vědeckovýzkumných institucí v regionu je Univerzita Palackého v Olomouci (UP), jejíž činnost, spolupráce se stovkami podnikatelských subjektů, zahraniční kontakty a participace na mezinárodních projektech jsou předpokladem pro to, aby v Olomouci vzniklo vědecko-výzkumné centrum mezinárodního významu. Důležitým krokem k tomuto cíli je mj. výstavba nových výzkumných center (tzv. center excellence), které se zaměřují na provázanost vědy a výzkumu s implementací v praxi.

Společná vědecká střediska v oblasti přírodních věd založila UP již v minulých letech s ústavu Akademie věd ČR (AV ČR) – Společnou laboratoř optiky Přírodovědecké fakulty UP a Fyzikálního ústavu AV ČR nebo Laboratoř růstových regulátorů, jež je společným podnikem s Ústavem experimentální botaniky AV ČR. Mezi důležitá vědecká centra patří také specializované biomedicínské laboratoře, jako například Laboratoř experimentální medicíny při Dětské klinice Lékařské fakulty UP, významných výsledků dosahuje rovněž Centrum kinantropologického výzkumu Fakulty tělesné kultury UP. Právě přírodovědně a biomedicínsky orientovaný výzkum představuje klíčové oblasti vědy a výzkumu na olomoucké univerzitě.

Mezi projekty mimořádného významu, jež svým významem přesahují hranice regionu i ČR, patří rozvojové projekty podpořené v rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace:

- Biomedicína pro regionální rozvoj a lidské zdroje (BIOMEDREG),
- Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH),
- Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM).

Hlavním primárním cílem projektu BIOMEDREG bylo zřízení nového Ústavu molekulární a translační medicíny (při Lékařské Fakultě Univerzity Palackého), jenž byl otevřen v roce 2012 v areálu Fakultní nemocnice Olomouc. Ústav se stal technologickou infrastrukturou a platformou pro molekulárně orientovaný základní a translační biomedicínský výzkum, s cílem lépe porozumět molekulární podstatě nádorových a infekčních onemocnění (mj. studuje mechanismy vzniku a léčby těchto onemocnění). Partnerskými institucemi univerzity jsou v tomto projektu Fakultní nemocnice Olomouc, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Ústav organické chemie a biochemie AV ČR a významné subjekty z aplikační sféry.

Centrum regionu Haná s lokalizací v prostoru navazujícího na území průmyslové zóny Šlechtitelů je výsledkem spolupráce mezi Univerzitou Palackého a olomouckými pracovišti Výzkumného ústavu rostlinné výroby a Ústavu experimentální botaniky Akademie věd ČR. Mezi klíčové vědecké aktivity je zahrnuta celá škála jednotlivých oblastí intenzivního zemědělského a biotechnologického výzkumu, zejména proteinové, chemické a rostlinné biotechnologie. Tento projekt umožnil koncentraci vědeckého potenciálu na jednom místě a podporuje efektivní přenos výsledků vědy a výzkumu do aplikační sféry.

V roce 2013 byly taktéž v navazujícím území zóny Šlechtitelů otevřeny nové prostory Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů (samostatnou jednotkou Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého je již od r. 2009), jehož hlavním cílem je transfer a vývoj high-tech technologií do medicínské, průmyslové a environmentální praxe (plní funkci mezičlánku mezi výzkumnými aktivitami

probíhajícími na Univerzitě Palackého a podnikatelskými subjekty). Mezi primární oblasti výzkumu a vývoje RCPTM patří nanotechnologie, optické technologie, analytické procesy a instrumentace a vývoj biologicky aktivních sloučenin.

V rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace byly vyjma výše uvedeného podpořeny také následující projekty:

- Rozvoj infrastruktury pro výzkum a výuku na Lékařské fakultě UP (Dostavba Teoretických ústavů LF UP),
- Výzkumně vzdělávací areál Pedagogické fakulty UP,
- CenBiol - Centrum biologických oborů PŘF UP.

Nová budova Teoretických ústavů, která má přispět ke zkvalitnění výuky studentů Lékařské fakulty i Fakulty zdravotnických věd UP a k lepší uplatnitelnosti absolventů těchto fakult ve vědecko-výzkumných kapacitách, je úzce svázána s projektem BIOMEDREG. Ve snaze vylepšit podmínky pro rozvoj doktorských studijních programů (jako jsou patologická anatomie a soudní lékařství, lékařská mikrobiologie, imunologie, lékařská biologie, histologie,...) byly vytvořeny nové výzkumné a výukové prostory – výzkumné laboratoře s důrazem na využití molekulárně-biologických metod a geneticky modifikovaných organismů, specializované posluchárny a seminární místnosti, atd.

Výzkumně vzdělávací centrum Pedagogické fakulty UP nově nabízí moderní technologie, výzkumné a výukové prostory (jako např. specializované laboratoře: tyfopedie, logopedie, didaktiky, informačních technologií, somatopedie, atd.), které slouží k výzkumné práci nejen pracovníkům fakulty, ale i studentům doktorských studijních programů v oblasti speciální pedagogiky, pedagogiky a oborových didaktik.

Záměrem projektu CenBiol - Centrum biologických oborů PŘF UP bylo zrekonstruovat a zmodernizovat budovu Přírodovědecké fakulty s cílem zkvalitnit zázemí pro výuku studentů biologických a dalších oborů PŘF odpovídající moderním trendům. V rámci projektu byly mj. rekonstruovány laboratoře a pracovny, herbárium, zvířetník a skleníky.

V roce 2013 zahájily přestavbu také dvě budovy Filozofické fakulty UP. V objektech vznikne např. první centrum pro experimentální politologii ve střední Evropě, specializovaná laboratoř psycholinguistiky a lexikostatistiky s unikátním technologickým vybavením, překladatelská a jazyková učebna, nová knihovna i informační centrum.

Svým dílem k úspěchům vědecké práce na UP však přispívají též humanitně zaměřené fakulty a jejich výzkumná centra. Mezi významná střediska vědy patří již řadu let např. Centrum pro výzkum moravské německy psané literatury při katedře germanistiky a Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových podporovaný řadou zahraničních i domácích grantů. Pozadu není ani již řadu let etablované Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty na Cyrilometodějské teologické fakultě UP.

Univerzita Palackého v Olomouci dále spolupráce s komerční sférou. Kontaktním místem pro komerční sféru je univerzitní pracoviště Vědeckotechnického parku UP (VTP UP), který patří k aktivní součásti regionální inovační infrastruktury celého kraje.

Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci působící v Olomouci od roku 2002 je jedním z akreditovaných vědeckotechnických parků ČR. Zajišťuje transfer technologií a vzájemnou spolupráci mezi vědeckovýzkumnou základnou (univerzitou) a komerční sférou. VTP UP je spojením vědy a byznysu a pro firmy jakousi vstupní bránou do univerzity, jejímž prostřednictvím mohou firmy využívat kapacitu výzkumných pracovišť, výzkum či měření na zakázku, různé analytické práce, konzultace akademických pracovníků, poradenství v oblasti patentování, licenčních smluv, hledání uplatnění pro existující patenty a jiných výsledků výzkumu a vývoje mezi komerčními firmami. VTP UP rovněž vytváří podmínky pro vznik a další rozvoj vědecky a technologicky orientovaných firem. Zaměřuje se nejen na firmy působící v oblasti nanotechnologií, biotechnologií a informačních technologií, které jsou nosnými obory vědecko-výzkumné a inovační činnosti reprezentující město, ale své služby nabízí také dalším firmám s ojedinělými nápady a zaměřením.

Od roku 2006 je součástí VTP UP podnikatelský inkubátor, který pomáhá začínajícím (inovačním) firmám v regionu s rozjezdem podnikání. Stejně jako VTP UP poskytuje za výhodných podmínek pronájem kanceláří, laboratoří a výrobních prostor, využití jednotlivých přístrojů a know-how univerzity. Poradenské služby zaměřuje zejména na oblast dotačního poradenství a poradenství k ochraně a využití průmyslového vlastnictví. Dále pomáhá začínajícím podnikatelům s převodem myšlenky do podnikatelského záměru a následně se založením a rozvojem firmy. Vzhledem k vysokému zájmu o služby podnikatelského inkubátoru univerzita v současné době připravuje druhý podnikatelský inkubátor, který počátkem roku 2015 nabídne přes 2000 m² prostor pro kanceláře, laboratoře a drobnou výrobu.

Tab. č. 7.14: Vědeckotechnický park Univerzity Palackého (VTP UP) k 31. 05. 2014

	Celková plocha k pronájmu	Pronajatá plocha		Počet firem ve VTP UP celkem	Počet zaměstnanců firem ve VTP UP
		n _i	P _i (%)		
VTP UP	2 775 m ²	2 394 m ²	86,3	43	85

Zdroj: Vědeckotechnický park Univerzity Palackého

K modernímu rozvoji města od roku 2005 přispívá také soukromá (neuniverzitní) vysoká škola – Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s., která rovněž realizuje projekt regionálního inovačního centra (tzv. BEA centrum Olomouc). BEA centrum Olomouc propojuje svět podnikání (Business) s akademickou sférou (Education) za účelem akcelerace podnikání (Acceleration). Jeho činnost je zaměřena na zavádění byznys inovací v regionálních mikro, malých a středních podnicích, na podporu konkurenceschopnosti malých a středních podniků či prosazování dlouhodobé strategie vzdělávání mladé generace v hodnotách (jako je např. zvyšování tržní gramotnosti, podpora podnikavosti, atd.), které jsou klíčové pro rozvoj podnikání. Podnikatelé v různých fázích přípravy či realizace svých projektů zde mohou získat potřebné informace, přístup k know-how, expertní služby, navázat obchodní kontakty či nalézt odborníky pro své inovační týmy.

Formy partnerství a spolupráce: inovační vouchery, programy Technologické agentury ČR, klastry, a další

Důležitými partnery Univerzity Palackého jsou statutární město Olomouc a Olomoucký kraj. Univerzita rozvíjí již tradičně přímé formy spolupráce zastoupením členů akademické obce v odborných komisích, radách a jiných grémiích zřizovaných jak statutárním městem Olomouc, tak Olomouckým krajem. Došlo tak např. k efektivním formám spolupráce při přípravách projektů v rámci strukturálních fondů EU – zejména u projektů Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, které byly operativně zařazovány do koncepčních/strategických plánů rozvoje území. Pozitivní dopad na posílení informovanosti má členství primátora a hejtmana ve Správní radě UP, která velmi citlivě vnímá názory obou představitelů na působení olomoucké univerzity ve městě i v celém kraji. Město a kraj se přímo podílejí na podpoře vybraných projektů univerzity.

Rada města Olomouce se rozhodla zřídit jako svůj poradní a iniciativní orgán – Komisi hospodářského rozvoje, která se vyjadřuje k problematice hospodářského rozvoje města. Komise je kromě zástupců volebních stran zastoupených v Zastupitelstvu města sestavena z dalších důležitých subjektů a organizací zapojených do hospodářského rozvoje města, a to na principu partnerství. Komise mj. také plní funkci implementačního orgánu pro plnění “Strategického plánu rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko”, pro tato jednání je Komise rozšiřována o další zastoupení subjektů zapojených do zpracování a implementace strategického plánu, včetně zástupců jednotlivých obcí mikroregionu.

Univerzita Palackého se také společně se Statutárním městem Olomouc i Olomouckým krajem aktivně zapojily do realizace a následné podpory inovačních procesů, a to především členstvím v zájmovém sdružení právnických osob OK4Inovace, které bylo založeno z důvodu naplňování Regionální inovační strategie Olomouckého kraje (RIS OK). Společně se SMO je členem tohoto sdružení mj. Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje a dalších pět regionálních partnerů.

Vedle podpory a propagace inovačních procesů a vytváření vhodných nástrojů pro jejich realizaci je jednou z hlavních činností sdružení OK4Inovace navazování partnerství a spolupráce, a dále organizace seminářů, workshopů, konferencí, panelových diskuzí, networkingových akcí, atd. Výsledkem takovýchto setkání bývají nejenom komerční kooperace, ale i společné výzkumné projekty s dotačním spolufinancováním (Inovační vouchery, programy Technologické agentury České republiky, aj.).

Inovační vouchery jsou jedním z projektových záměrů zmíněných v Akčním plánu RIS OK implementace RIS OK. Jedná se o poukázky pro firmy, jež jsou zaměřeny na prvotní spolupráci (formou nákupu znalostí, služeb či technologií) podnikatelských subjektů z Olomouckého kraje s vybranými vysokými školami. Cílem voucherů, které jsou financovány z ROP NUTS II Střední Morava i z rozpočtu Olomouckého kraje, je přispět k rozvoji inovačních aktivit a ke zvýšení konkurenceschopnosti firem v Olomouckém kraji.

V první etapě projektu „Inovační vouchery v Olomouckém kraji“ bylo podpořeno celkem 44 inovačních projektů (z toho 15 v rámci ORP Olomouc) v celkové výši 6,1 miliónu korun, ve druhém kole 51 projektů (24 z ORP Olomouc) ve výši 6,9 miliónů korun.

Tab. č. 7.15: Podpořené inovační vouchery firem sídlících či působících v ORP Olomouc v rámci I. a II. etapy projektu „Inovační vouchery v Olomouckém kraji“

Název inovačního vouchery	Žadatel	Spolupracující VaV instituce	Sídlo/působnost
Inovační vouchery v Olomouckém kraji – I. etapa			
Zvýšení odolnosti obalů na bázi papíru	HOPI POPI, a.s.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Vliv aplikace kombinovaných růstových stimulátorů u vybraných zemědělských plodin na jejich morfologické a výnosové parametry	TRISOL, s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Návrh a analýza zabezpečovacího zařízení pro kolejovou dopravu	AŽD Praha s.r.o.	VŠB - Technická univerzita Ostrava	Olomouc
Uplatnění korkovniku amurského ve stavebnictví	Bělecký Mlýn s.r.o.	Mendelova univerzita v Brně	Olomouc
Veterinární dezinfekční prostředky	FARMAK MORAVIA, a.s.	Mendelova univerzita v Brně	Olomouc
Optimalizace operačních procesů ve společnosti HBC steel guaranteed machining s.r.o.	HBC steel guaranteed machining s.r.o.	VŠB - Technická univerzita Ostrava	Olomouc
Odhalení a analyzování kritických detailů v konstrukcích - tepelné mosty	IP systém a.s.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Návrh a vývoj betonů pro výrobu velkoformátových plošných dlažeb s využitím druhotných odpadních surovin	PRESBETON Drahotuše, s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Vývoj lehkých tepelně izolačních a sanačních omítek založených na bázi lehkého pórovitého plniva a silikátového pojiva s využitím v oblasti zateplování a sanace vlhkosti u stavebních konstrukcí	SATSYS Technology a.s.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Identifikace archeologických nálezů	SmartGIS s.r.o.	České vysoké učení technické v Praze	Olomouc
Stanovení jakosti mízy javoru pro výrobu javorového sirupu v ČR	Waldhof & Yard s.r.o.	Mendelova univerzita v Brně	Olomouc
Modifikace hydrodynamického čerpadla na turbínu	SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Lutín
Simulace provozu čerpadel v turbínovém režimu v aplikaci pro malé vodní elektrárny	CENTRUM HYDRAULICKÉHO VÝZKUMU spol. s r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Lutín
Vývoj samozhutnitelných betonů pro výrobu kanalizačních prvků v silničním stavitelství	PREFA Grygov a.s.	Vysoké učení technické v Brně	Grygov
Optimalizace fermentačního procesu při výrobě bioplynu	BAKTOMA spol. s r.o.	Mendelova univerzita v Brně	Velká Bystřice

Název inovačního voucheru	Žadatel	Spolupracující VaV instituce	Sídlo/působnost
Inovační vouchery v Olomouckém kraji – II. etapa			
Vývoj účinné látky s antioxidačním účinkem pro kosmetické účely	FAGRON a.s.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Vývoj webového mapového klienta pro pasportizaci obcí	GEOCENTRUM, spol. s r.o. zeměměřická a projekční kancelář	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Kovové a nekovové ekvivalenty stávajících nanomateriálů s biocidním účinkem	NanoTrade s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Průzkum v oblasti využívání školních informačních systémů a e-learningu ve školství v Olomouckém kraji	NET UNIVERSITY s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Charakterizace stability koloidních disperzí vitamínu C	NEW ENERGY s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Zefektivnění postupu přípravy značených standardů	OChemIm s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Infuzní dávkovač TRYSTOM M269	TRYSTOM, spol. s r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc
Analýza trhu a marketingová strategie pro inovované farmaceutické produkty řady Ortho 3000 a řady H-Protect Enzyme	VITALImedica Trade s.r.o.	Moravská vysoká škola Olomouc	Olomouc
Měření koeficientu ztrát	ABO valve, s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Implementace modulu SWMM pro malé aglomerace	AgPOL s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Inovace vyhodnocování vlastností práškových povlaků	FESTA SERVIS spol. s r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Návrh složení a ověření výsledných vlastností provzdušněných samozhutnitelných betonů s chemickými přísadami z produkce firmy MAPEI spol. s r.o.	MAPEI, spol. s r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Analýza vnějších vlivů působících na snímače vysokorychlostních měřidel	TENZOVÁHY, s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Olomouc
Chemicko-mineralogická identifikace vstupních materiálů pro výrobu kompostu	SITA CZ a.s.	Mendelova univerzita v Brně	Olomouc
Testování biologické účinnosti vybraných přípravků společnosti Amalgerol CZ s.r.o. a jejich výnosový potenciál v pěstování polních plodin	AMALGEROL CZ s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Dolany
Využitelnost kovového 3D tisku pro výrobu prototypů	CENTRUM HYDRAULICKÉHO VÝZKUMU	Univerzita Palackého v Olomouci	Lutín

Název inovačního vouchery	Žadatel	Spolupracující VaV instituce	Sídlo/působnost
	spol. s r.o.		
Zpracování analýzy potenciálních zákazníků a strategie efektivního zacílení na stávající a potenciální zákazníky	MS TECHNIKA PRO s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Lutín
Aplikace nanočástic na technické úpravy	SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci	Lutín
VaV hydrodynamické pohonné jednotky na bázi spirálního čerpadla KIDM 350	SIGMA GROUP a.s.	Vysoké učení technické v Brně	Lutín
Analýza trhu a marketingová strategie pro produkt „Dopravní školka“	3 Points CIO s.r.o.	Moravská vysoká škola Olomouc	Příkazy
Inovace klecí z hliníkových slitin, pro axiální ložiska z hlediska chemického složení, mechanických vlastností a procesu obrábění	Koyo Bearings Česká republika s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Bystrova-ny
Inovovaná konstrukce dřevěbných protipožárních vchodových rámových dveří, typ EURO 68	LUX interiér s.r.o.	Mendelova univerzita v Brně	Hlušovice
Webový systém pro on-line ukládání, přehrávání a správu snímků z webových kamer	CEDRO sole s.r.o.	Vysoké učení technické v Brně	Velký Újezd
Inovace výrobní technologie výsekových nástrojů pro polygrafický průmysl	Eluvio s.r.o.	VŠB - Technická univerzita Ostrava	Náměšť na Hané

Zdroj: Olomoucký kraj

Mezi významné vědeckovýzkumné instituce spolupracujícími s firmami (z ORP Olomouc i mimo toto území) v rámci inovačních vouchery, patří také místní vysoké školy, respektive univerzita – Univerzita Palackého v Olomouci a Moravská vysoká škola Olomouc.

Tab. č. 7.16: Podpořené inovační vouchery firem mimo ORP Olomouc spolupracující s místními vysokými školami v rámci projektu „Inovační vouchery v Olomouckém kraji“

Název inovačního vouchery	Žadatel o inovační voucher	Spolupracující VaV instituce
Inovační vouchery v Olomouckém kraji – I. etapa		
Monitorování vybraných léčiv v odpadních a povrchových vodách	LITOLAB, spol. s r. o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Návrh kontrolního a řídicího softwaru pro řízení osvětlovacích jednotek pomocí fuzzy regulace	ATEMA SYSTEMS s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Rozpracování metody extrakce malých peptidů z obilí ječmene	ÚSOVSKO a. s.	Univerzita Palackého v Olomouci
Využití nanočástic kovového železa pro zahušťování kalů na	EKOPROGRES HRA-	Univerzita Palackého v Olo-

Název inovačního vouchery	Žadatel o inovační voucher	Spolupracující VaV instituce
čistírnách vod	NICE, a.s.	mouci
Analýza 1,3 DMAA	REDAM, spol. s r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Ověření účinku stimulatorů růstu a výživy mikroprvky na obilninách s využitím výzkumných kapacit a zařízení UP v Olomouci	CHEMAP AGRO s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Inovační vouchery v Olomouckém kraji – II. etapa		
Ozónové technologie pro dezinfekci a sterilizaci	SVP - služby výroba prodej s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Inovační řešení kontroly slitinových povlaků a tloušťky Zn vrstvy	GALVA s.r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Ověření stimulace růstu a výnosu plodin formou moření a listové aplikace stimulatorů růstu Galleko	DURST VJV s. r. o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Testování biologické účinnosti a výnosového potenciálu stimulatorů řady Energen	EGT system spol. s r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Návrh Řídícího a kontrolního software pro řízení osvětlovacích tělěs na bázi LED	K-PROFI, spol. s r.o.	Univerzita Palackého v Olomouci
Inovace softwarové aplikace EFAIR4U	IVF TRAVEL s.r.o.	Moravská vysoká škola Olomouc

Zdroj: Olomoucký kraj

Na společné výzkumné projekty jsou také zaměřeny programy Technologické agentury České republiky – TAČR (organizační složka státu, která byla zřízena v roce 2009 zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), jež poskytuje účelovou podporu na aplikovaný výzkum, vývoj a inovace.

Tab. č. 7.17: Příjemci z jednotlivých programů Technologické agentury České republiky v rámci ORP Olomouc

Název firmy	Sídlo	Program	Název projektu
NanoTrade, s.r.o.	Olomouc	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje Alfa	Diagnostika a terapie s využitím světlokonvertujících nanočástic
TRYSTOM, spol. s r.o.	Olomouc	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje Alfa	Flame observer
Univerzita Palackého v Olomouci	Olomouc	Program na podporu aplikovaného výzkumu	1. Vývoj metody a konstrukce přístroje pro rychlé monitorování vysokoteplotní stability rostlin

Název firmy	Sídlo	Program	Název projektu
		a experimentálního vývoje Alfa	2. Moderní multivrstvé optické systémy 3. Efektivní separace laktoferinu z kravského mléka pomocí membránových a magnetických separačních technologií 4. Nové separační postupy pro zpracování analytických vzorků a jejich aplikace při vývoji fytofarmak 5. Vývoj komerčního substrátu pro povrchem zesílenou Ramanovu spektroskopii, určeného pro okamžité použití
		Program Centra kompetence	1. Ekologicky šetrné nanotechnologie a biotechnologie pro čištění vod a půd 2. Centrum digitální optiky
SIGMA GROUP a.s.	Lutín	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje Alfa	Výzkum a vývoj čerpadel pro bezpečnostní systémy jaderných elektráren

Zdroj: Technologická agentura České republiky

Spolupráce mezi jednotlivými ekonomickými subjekty je v ORP Olomouc rozvíjena mj. v rámci tzv. klastrů, které představují oborové seskupení regionálních (geograficky koncentrovaných) firem stejného nebo podobného zaměření, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb a přidružených institucí či organizací (těmi především bývají instituce terciárního vzdělávání – vysoké školy, vyšší odborné školy,...). Zúčastněné společnosti si na jednu stranu konkurují, současně ale jsou nuceny řešit řadu obdobných problémů (např. vzdělávání zaměstnanců, přístup ke stejným dodavatelům, spolupráci s výzkumnými a vývojovými kapacitami, nedostatečné zdroje na výzkum, atd.), proto spolu navzájem i kooperují. Díky spolupráci v rámci klastrového uskupení mohou řadu svých omezení překonat a získat významnou konkurenční výhodu. Pozitivními stránkami seskupení subjektů v klastru bývá často zvýšení počtu inovací, iniciace vzniku nových firem, zlepšení výsledků zúčastněných subjektů, zvýšení exportu, přilákání nových atraktivních investic či podpora výzkumné základny a rozvoje regionu. Firmy (a další subjekty) z ORP Olomouc jsou zapojeny celkem v pěti klastrech.

Tab. č. 7.18: Aktivní klastry a klastrové iniciativy v ČR

Název	Zaměření	Rok založení	Kontakt
Český nanotechnologický klastr, družstvo	nanotechnologie	2006	www.nanoklastr.cz
Olomoucký klastr inovací, družstvo	informační technologie	2006	www.o-k-i.cz
MedChemBio	biomedicína	2009	www.medchembio.cz
Klastr průmyslu a výzkumu pro	výzkum a vývoj v oblasti	2012	metod-konzult@seznam.cz

Název	Zaměření	Rok založení	Kontakt
aktivní život	spol. a humanitních věd		
NO DIG Klastr	bezvýkopové technologie	2012	metod-konzult@seznam.cz

Zdroj: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

Mezi nejvýznamnější klastry patří zejména první tři klastry s nejbohatší historií:

Český nanotechnologický klastr sdružuje subjekty zabývající se využitím nanotechnologií. Cílem Českého nanotechnologického klastru je vybudovat v Olomouckém kraji silné seskupení úzce spolupracujících firem a institucí, využívajících nanotechnologie ve vzdělávání, výzkumu a vývoji, technologiích i v konečných výrobcích a službách. Hlavní náplň činnosti klastru je informační a technologický transfer, poradenství, vzdělávání, věda a výzkum, propagace a networking. Klastr úzce spolupracuje s Přírodovědnou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci.

Klastr MedChemBio si klade za cíl pomáhat rozvoji medicíně chemie a chemické biologie. Hlavním oborem, do kterého je práce klastru směřována, je oblast biologicky aktivních látek, tedy látek, které nalézají uplatnění v humánní a veterinární medicíně jako léčiva. Klastr se stal klíčovým subjektem spolupráce akademických pracovišť, malých a středních firem (ale i velkých firem), dodavatelů, investorů, odborných společností a výrobních podniků v oblasti vývoje, testování a výroby léčiv. Jeho konkrétním cílem je vytvoření platformy pro výměnu informací, propagace medicíně chemie a chemické biologie, rozvoj malých a středních podniků v oblasti vývoje nových léčiv a nových diagnostických přístupů, atd. Klastr spolupracuje s Ústavem molekulární a translační medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Olomoucký klastr inovací je oborové seskupení regionálně propojených subjektů z oblasti IT, správy budov a terciárního vzdělávání orientovaného zejména na oblast ekonomiky a managementu. Jeho členy jsou tři subjekty: TESCO SW a.s., Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s. (MVŠO) a Regionální centrum Olomouc s.r.o. (RCO). Zabývá se především přípravou a realizací inovačních a výzkumných projektů těchto organizací a dále podnikatelským, finančním a ekonomickým poradenstvím, pořádáním odborných kurzů a školení, atd.

7.1.3. Trh práce a zaměstnanost

Z hlediska koncentrace pracovních míst má v ORP Olomouc zcela dominantní postavení město Olomouc. Je zde zřetelně vidět přitažlivost regionu, která pozici Olomouce a jejího zázemí stále posiluje. Tyto trendy jsou částečně ovlivněny i příchodem zahraničních investic.

Ekonomická aktivita obyvatelstva a míra ekonomické aktivity

Ekonomická aktivita obyvatelstva stejně jako (ne)zaměstnanost patří mezi významné charakteristiky mající vliv na hospodářskou a sociální soudržnost regionu. Ekonomicky aktivní jsou všechny osoby

představující pracovní sílu (resp. potenciál pracovní síly) – zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní.

Porovnáním dat ze SLDB 2001 a 2011 je zřejmý pokles ekonomické aktivity obyvatel u všech sledovaných regionů, což mj. odráží nepříznivou situaci ve věkové struktuře obyvatelstva a celkové stárnutí populace. V roce 2011 bylo v ORP Olomouc z celkového počtu obyvatel evidováno 81 976 ekonomicky aktivních osob (tj. 50,7 %), což je nad okresním, krajským i celorepublikovým průměrem a poukazuje na příznivou ekonomickou aktivitu obyvatelstva.

Tab. č. 7.19: Ekonomická aktivita obyvatelstva v letech 2001 a 2011

Obec, region		Ekonomicky aktivní				Ekonomicky neaktivní			
		2001		2011		2001		2011	
		n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
ORP Olomouc	celkem	82 988	52,3	81 976	50,7	74 551	47,0	73 780	45,6
	z toho Olomouc	54 163	52,8	51 667	51,2	47 563	46,4	45 340	44,9
Okres Olomouc		116 408	51,8	115 246	50,0	106 814	47,6	106 715	46,3
Olomoucký kraj		324 278	50,7	303 992	48,4	311 490	48,7	300 693	47,8
ČR		5 253 400	51,4	5 080 573	48,7	4 894 465	47,8	4 784 923	45,8

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: Součet podílu ekonomicky aktivních a neaktivních obyvatel není vždy roven 100 %, poněvadž v jednotlivých obcích a následně i regionech se pokaždé nepodařilo zjistit ekonomickou aktivitu všech obyvatel.

V následujících letech se v důsledku demografického vývoje očekává další pokles počtu ekonomicky aktivních. Na trh práce pomalu vstupují početně méně zastoupené ročníky narozené v 90. letech a naopak z něho odcházejí silné „poválečné“ ročníky obyvatel.

Tab. č. 7.20: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v ORP Olomouc v letech 2001 a 2011

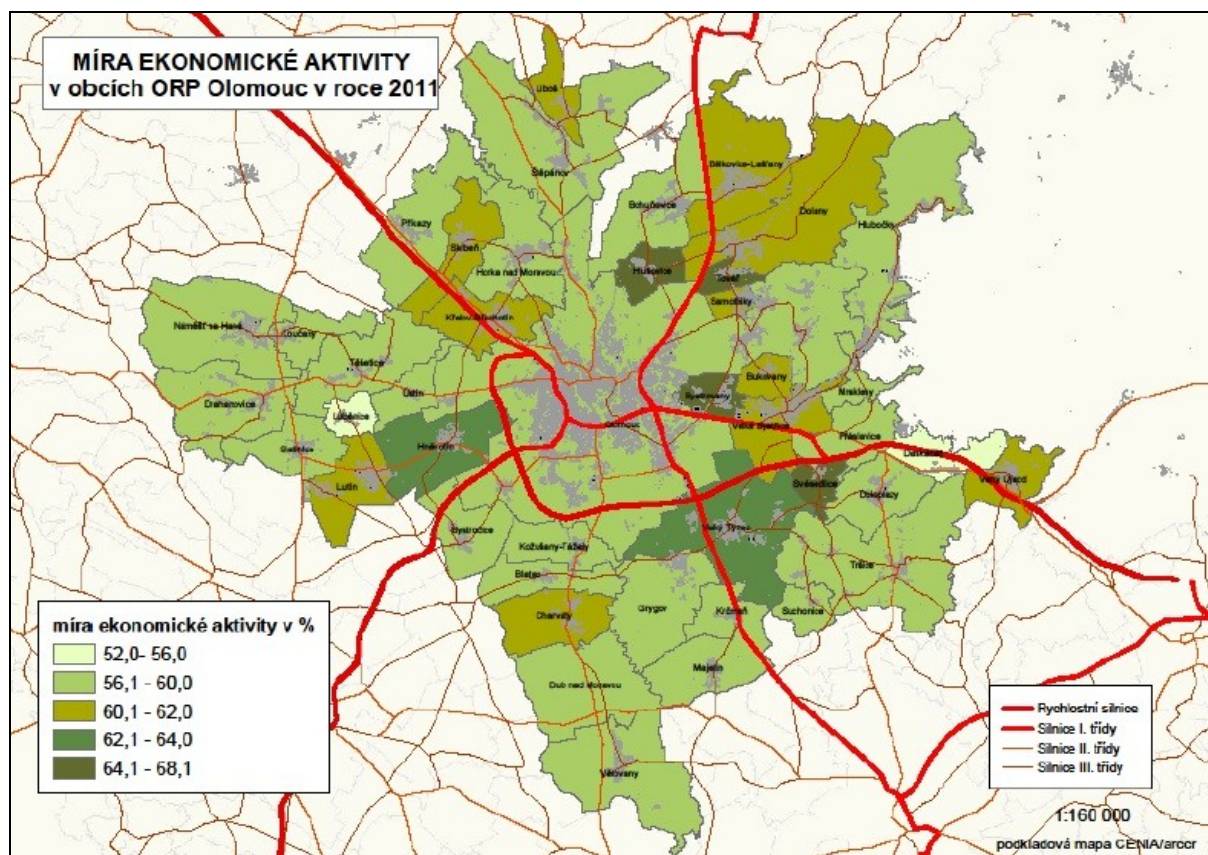
Ekonomická aktivita			Rok	
			2001	2011
Ekonomicky aktivní			82 988	81 976
v tom	zaměstnaní		74 115	73 946
	v tom	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	70 046	67 781
		pracující studenti a učni	444	1 190
		pracující důchodci	2 578	3 346
		ženy na mateřské dovolené	1 047	1 629
		nezaměstnaní	8 873	8 030

Ekonomická aktivita		Rok	
		2001	2011
Ekonomicky neaktivní		74 551	73 780
v tom	nepracující důchodci	33 175	34 034
	ostatní s vlastním zdrojem obživy	2 727	2 799
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	10 286	13 545
	žáci, studenti, učni	28 363	23 402
Nezjištěno		1 178	5 885

Indikátor míry ekonomické aktivity – podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu všech osob starších 15 let – informuje o míře participace populace a jejích podskupin (starší populace a lidí s nižším vzděláním) na trhu práce. Míra ekonomické aktivity souvisí se vzděláním. Vzdělanější lidé jsou ekonomicky aktivnější než méně vzdělaní, u kterých je často ekonomická neaktivita určitou alternativou nezaměstnanosti. Ekonomicky aktivní populace má více příležitostí k dalšímu vzdělávání (ať už v případě zaměstnaných v rámci podnikového vzdělávání, tak v případě nezaměstnaných prostřednictvím programů poskytovaných úřady práce). Zároveň další vzdělávání vede k lepší zaměstnatelnosti a vyšší míře ekonomické aktivity.

Míra ekonomické aktivity ORP Olomouc činila (dle SLDB 2011) 59,4 % a v porovnání s celorepublikovými statistikami se nacházela o 1,1 p.b. nad průměrem. Největší míru ekonomické aktivity mezi obcemi ORP Olomouc vykazovaly obce v těsném sousedství Olomouce s nejvýraznějšími znaky suburbanizace (Hlušovice, Tovéř, Bystrovany, Hněvotín). Nejnižší míru ekonomické aktivity pak obce mezi-lehlého venkova bez výrazných znaků suburbanizace, s nízkým přírůstkem obyvatelstva, nízkým podílem obyvatelstva ve věkové skupině 0-15 let a nízkou hrubou mírou migračního salda.

Obr. č. 7.1: Míra ekonomické aktivity v obcích ORP Olomouc v roce 2011

Zdroj: Územně analytické podklady ORP Olomouc – II. Aktualizace

Sektorová struktura zaměstnanosti

V posledních deseti letech v ORP Olomouc nadále docházelo ke změně odvětvové skladby zaměstnanosti, kdy pokračoval úbytek celkového počtu pracovníků ve výrobních odvětvích národního hospodářství a naopak se zvyšoval počet pracovníků v terciární sféře. Zatímco počet zaměstnaných v primárním sektoru stagnuje a v současné době představuje 2% podíl z celkové zaměstnanosti, což je nejnižší hodnota ze všech sledovaných regionů (vyjma samotného města Olomouce), v terciárním sektoru, který je dlouhodobě na vzestupu, je zaměstnáno 61,8 % pracovníků, což je nad okresním, krajským i celorepublikovým průměrem. Významný vliv na sektorovou strukturu zaměstnanosti ORP má statutární město Olomouc.

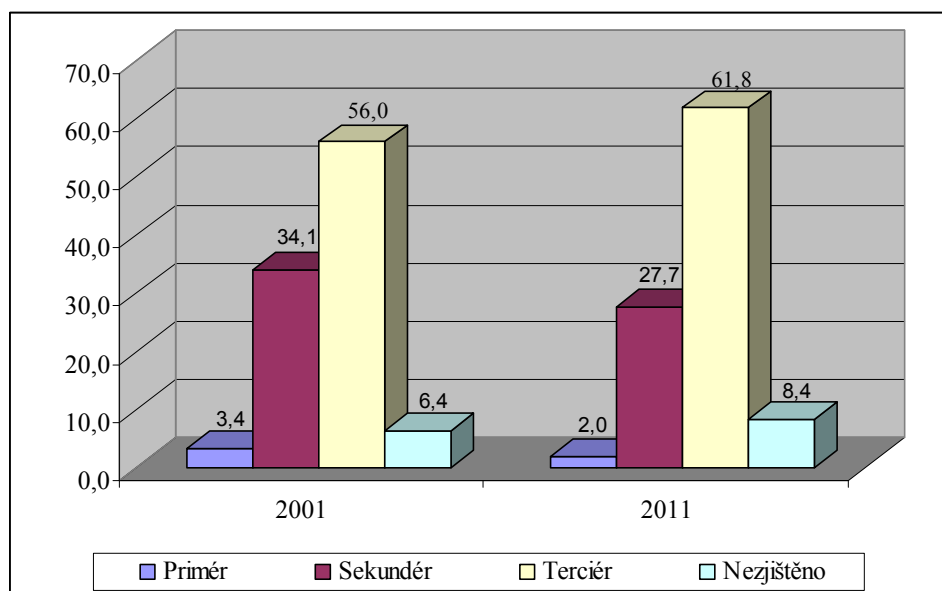
Tab. č. 7.21: Sektorová struktura zaměstnanosti v letech 2001 a 2011 (%)

Obec, region, rok		Primér	Sekundér	Terciér	Nezjištěno	Celkem	
ORP Olomouc	celkem	2001	3,4	34,1	56,0	6,4	100,0
		2011	2,0	27,7	61,8	8,4	100,0
	z toho Olomouc	2001	1,6	30,2	61,4	6,9	100,0

Obec, region, rok		Primér	Sekundér	Terciér	Nezjištěno	Celkem
	2011	0,9	23,8	67,6	7,7	100,0
Okres Olomouc	2001	5,0	36,5	52,2	6,2	100,0
	2011	2,9	30,8	57,1	9,3	100,0
Olomoucký kraj	2001	5,7	40,3	47,0	7,0	100,0
	2011	3,4	34,8	51,6	10,2	100,0
ČR	2001	4,4	37,7	50,3	7,6	100,0
	2011	2,7	32,2	53,9	11,2	100,0

Zdroj: Český statistický úřad

Graf č. 7.1: Sektorová struktura zaměstnanosti v ORP Olomouc v letech 2001 a 2011 (%)

Zdroj: Český statistický úřad

Z terciárního sektoru byl v porovnání s okresními, krajskými i celorepublikovými statistikami nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnán v odvětví obchodu, oprav a údržby motorových vozidel (11,6 %), zdravotní a sociální péče (8,5 %), vzdělávání (8,0 %), veřejné správy, obrany a povinného sociálního zabezpečení (7,5 %), administrativních a podpůrných činností (7,1 %) a v oblasti dopravy a skladování (6,3 %). Naopak podprůměrné hodnoty byly vedle primárního sektoru a průmyslu zaznamenány ve srovnání s celostátními statistikami v oblasti profesní, vědecké a technické činnosti (4,0 %) ubytování, stravování a pohostinství (2,9 %), informačních a komunikačních činností (2,7 %) a činnosti v oblasti nemovitostí (0,7 %). Při porovnání s okresními a krajskými hodnotami je ale zaměstnanost v ORP Olomouc v těchto odvětvích terciárního sektoru vyšší.

V sektoru služeb v ORP dominují s 37,8 % tzv. komerční (podnikatelské) služby. Jejich podíl je stejně jako podíl veřejných služeb (s 24,0 %) vyšší než okresní, krajský i republikový průměr.

Tab. č. 7.22: Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011

Odvětví ekonomické činnosti	ORP Olomouc				Okres Olomouc		OK		ČR	
	celkem		z toho Olomouc		n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i
	n _i	P _i	n _i	P _i						
Zemědělství, lesnictví, rybářství	1 461	2,0	425	0,9	2 982	2,9	9 238	3,4	124 284	2,7
Průmysl	15 389	20,8	8 188	17,6	24 704	23,9	73 796	27,5	1161216	25,4
Stavebnictví	5 084	6,9	2 893	6,2	7 096	6,9	19 572	7,3	313 662	6,8
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	8 595	11,6	5 442	11,7	11 264	10,9	26 841	10,0	466 324	10,2
Doprava a skladování	4 657	6,3	2 842	6,1	6 084	5,9	15 476	5,8	257 645	5,6
Ubytování, stravování a pohostinství	2 115	2,9	1 391	3,0	2 763	2,7	7 335	2,7	144 136	3,1
Informační a komunikační činnosti	1 994	2,7	1 469	3,2	2 328	2,3	4 808	1,8	136 119	3,0
Peněžnictví a pojišťovnictví	1 885	2,5	1 321	2,8	2 315	2,2	5 268	2,0	112 816	2,5
Činnosti v oblasti nemovitostí	514	0,7	393	0,8	619	0,6	1 470	0,5	35 472	0,8
Profesní, vědecké a technické činnosti	2 988	4,0	2 214	4,8	3 594	3,5	7 679	2,9	187 694	4,1
Administrativní a podpůrné činnosti	5 261	7,1	3 694	7,9	6 704	6,5	14 971	5,6	287 445	6,3
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5 581	7,5	3 679	7,9	7 104	6,9	17 615	6,6	269 797	5,9
Vzdělávání	5 943	8,0	4 397	9,5	7 511	7,3	17 336	6,5	276 436	6,0
Zdravotní a sociální péče	6 277	8,5	4 600	9,9	8 538	8,3	19 352	7,2	296 681	6,5
Nezjištěno	6 202	8,4	3577	7,7	9 614	9,3	27 256	10,2	510 987	11,2
Celkem	73 946	100	46525	100	103220	100	268013	100	4580714	100

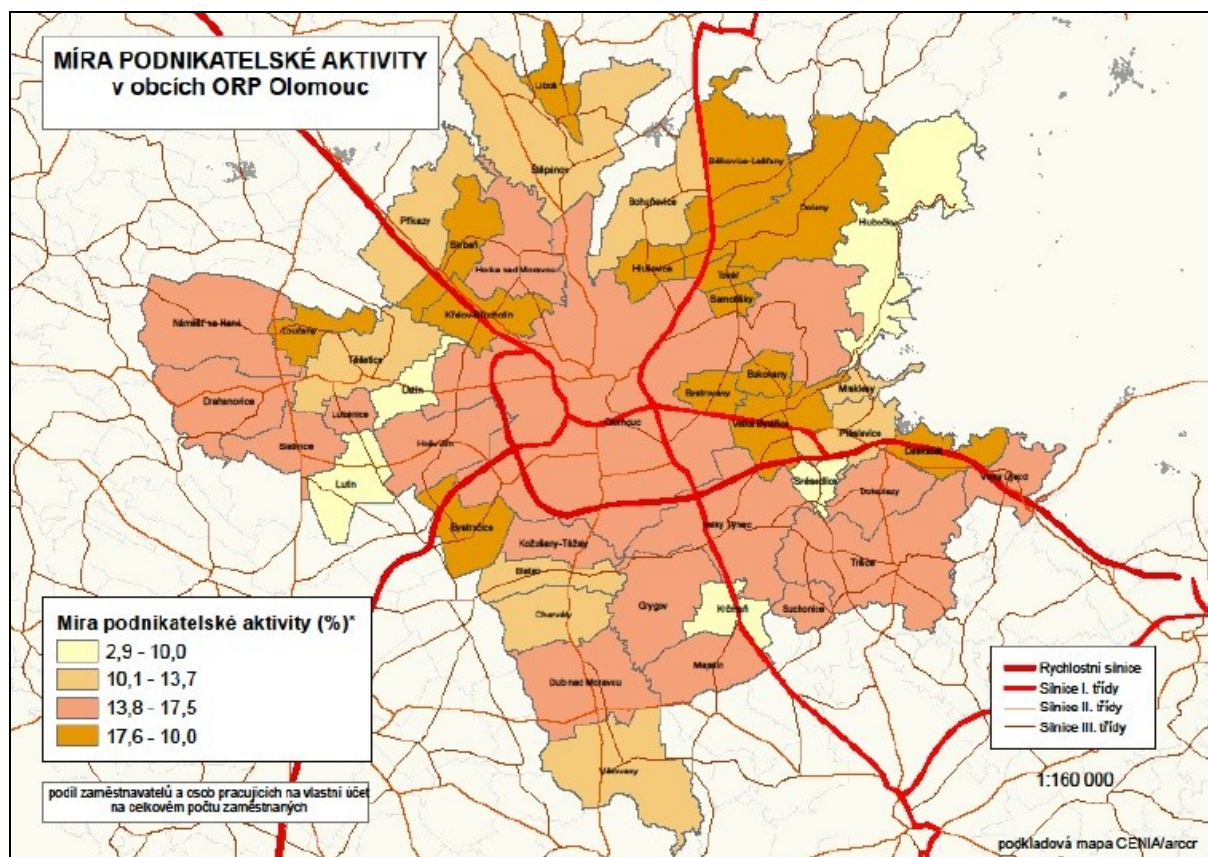
Zdroj: Český statistický úřad

Míra podnikatelské aktivity v obcích ORP Olomouc

Míra podnikatelské aktivity patří mezi ukazatele, které mapují aktivitu občanů v oblasti podnikání. Ukazatel je sestaven jako procentuální podíl zaměstnavatelů a osob pracujících na vlastní účet na celkovém počtu zaměstnaných.

Míra podnikatelské aktivity v ČR dosáhla 16,3 % (dle SLDB 2011), v Olomouckém kraji 14,7 % a byla tedy o 1,6 p.b. pod celostátním průměrem. V ORP Olomouc byla situace příznivější. Celostátní průměr zde převyšovalo 14 obcí a pouze 5 obcí (Hlubočky, Ústín, Lutín, Svěsedlice a Krčmaň) nedosáhlo ani desetiprocentní míry podnikatelské aktivity. Jedná se především o obce s významnými zaměstnavateli a tedy s vysokým podílem zaměstnaných a dále o obce s vysokou mírou nezaměstnanosti.

Obr. č.7.2: Míra podnikatelské aktivity v obcích ORP Olomouc v roce 2011

Zdroj: Územně analytické podklady ORP Olomouc – II. Aktualizace

Pro podporu živnostenského podnikání bylo na Magistrátu města Olomouce zřízeno Jednotné kontaktní místo, jehož účelem je především usnadnit začátek podnikání jak na území ČR, tak v rámci celého evropského trhu, a to zejména prostřednictvím poskytování informací, bezplatných konzultací a odborné pomoci v oblasti poskytování služeb.

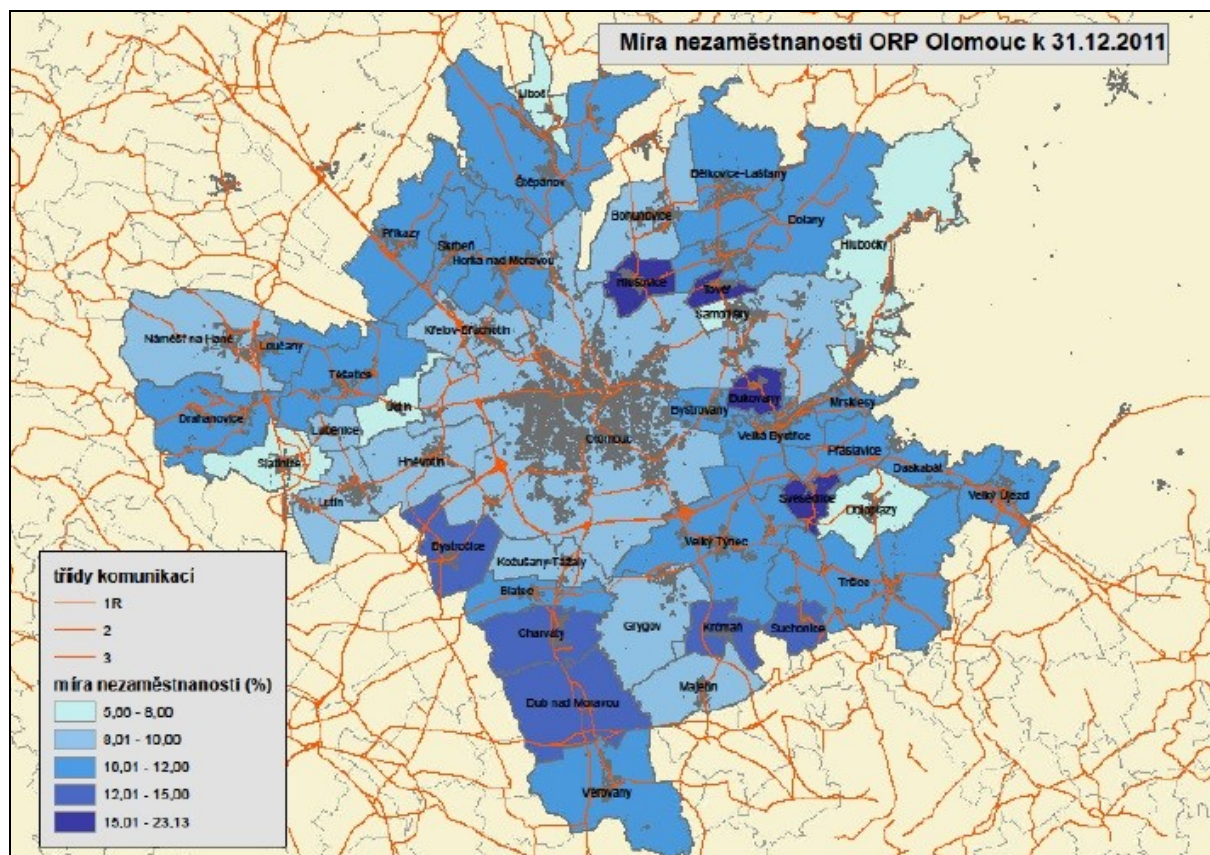
Nezaměstnanost

V posledních šesti letech prochází trh práce v ORP Olomouc, stejně jako v celém Olomouckém kraji, výraznými výkyvy (ne)zaměstnanosti. Po nejnižších hodnotách míry nezaměstnanosti v letech 2007 a 2008 byly roky 2009 a 2010 ve znamení masového propouštění z důvodu výrazného poklesu zakázek a ekonomických potíží zapříčiněné světovou hospodářskou krizí. Ani v následujících dvou letech nedošlo k výraznějšímu zvratu.

V ORP Olomouc byla před krizí zaznamenána nejnižší míra nezaměstnanosti (MN) ze všech sledovaných regionů (vyjma města Olomouce), v roce 2007 se dokonce dostala pod 5% hranici. Od roku 2009 se MN pohybuje nad celorepublikovým průměrem. K 31. 12. 2011 (za rok 2012 nejsou za měsíc prosinec dostupné statistiky za jednotlivé obce ani ORP) byla evidována 9,7% nezaměstnanost, v předchozím roce se ve stejnou dobu dostala nad 10% hranici. V rámci Olomouckého kraje dosahuje míra

nezaměstnanosti v ORP nejpříznivějších hodnot.

Obr. č. 7.3: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích ORP Olomouc (k 31. 12. 2011)

Zdroj: Územně analytické podklady ORP Olomouc – II. Aktualizace

Jednou z příčin vyšší nezaměstnanosti může být zaměření místní ekonomiky na tradiční obory, které v důsledku předchozího vývoje stejně jako technologického a inovačního zaostávání obtížněji čelí rostoucí konkurenci.

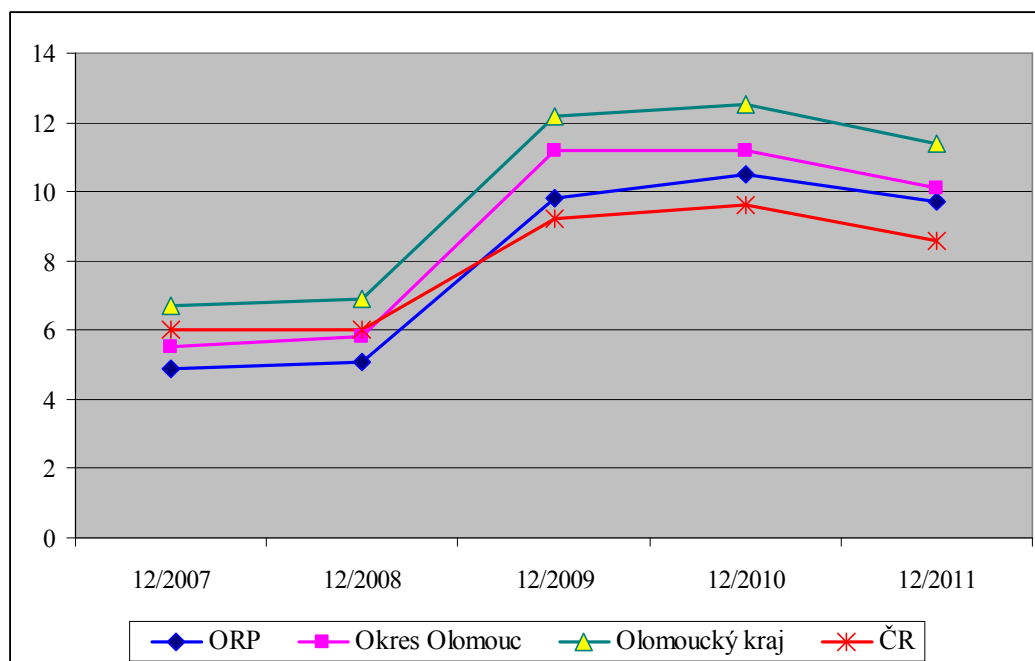
Tab. č. 7.23: Relativní míra nezaměstnanosti od 12/2007 do 11/2012 (v %)

Obec, region		12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	11/2012*
ORP Olomouc	celkem	4,9	5,1	9,8	10,5	9,7	9,4
	z toho Olomouc	4,9	4,9	9,4	10,0	9,4	9,1
Okres Olomouc		5,5	5,8	11,2	11,2	10,1	9,7
Olomoucký kraj		6,7	6,9	12,2	12,5	11,4	10,8
ČR		6,0	6,0	9,2	9,6	8,6	8,7

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka: * v důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupná statistická data za jednotlivé obce ani ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad (zde uvádíme jen pro zajímavost)

Graf č.7.2: Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2007–2011 (k 31. 12.)

Poznámka: * v důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani celé ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad, proto z důvodu vzájemné komparace uvádíme v grafu vývoj míry nezaměstnanosti pouze v letech 2007–2011.

Z tabulek i grafu je zřejmé, že ve sledovaném období (mezi r. 2007 a 2011) došlo u ORP Olomouc díky nejnižší míře nezaměstnanosti před příchodem ekonomické krize k jejímu nejvyššímu nárůstu, a to o 4,8 p.b. Také dynamika růstu počtu dosažitelných uchazečů dosahovala nejvyšších hodnot. Ve sledovaném období zde došlo k nárůstu počtu uchazečů o zaměstnání o 99,4 % (tj. z 4 039 uchazečů v r. 2007 na 8 054 v r. 2011).

Tab. č. 7.24: Dosažitelní uchazeči o zaměstnání od 12/2007 do 11/2012*

Obec, region		12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	11/2012*
ORP Olomouc	celkem	4 039	4 266	8 152	8 695	8 054	7 799
	z toho Olomouc	2 625	2 667	5 084	5 436	5 095	4 935
Okres Olomouc		6 578	7 021	13 747	13 300	12 150	11 926
Olomoucký kraj		21 944	22 218	40 026	40 732	36 748	35 552
ČR		331 696	335 025	527 728	546 484	491 958	493 208

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka: * Z důvodu výpočtu registrované míry nezaměstnanosti, kde v čitateli je uváděn počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání, zde uvádíme dosažitelné uchazeče a ne celkově evidované uchazeče. V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani celé ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad (zde uvádíme jen pro zajímavost)

Dalším dokladem zhoršené situace na trhu práce je také výrazný pokles počtu nabízených volných míst a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. Ve sledovaném období se v ORP počet uchazečů na jedno volné pracovní místo pohyboval výrazně nad celorepublikovým průměrem.

Tab. č. 7.25: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo od r. 2009 do r. 2011 (k 31. 12.)

Obec, region		2009	2010	2011
ORP Olomouc	celkem	42,4	27,3	35,4
	z toho Olomouc	32,7	20,6	29,7
Olomoucký kraj		50,1	34,8	35,8
ČR		17,4	18,2	14,2

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka: * v důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani ORP.

Od ledna 2013 došlo v ČR ke změně metodiky ukazatele registrované nezaměstnanosti, kdy Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) přešlo na nový ukazatel s názvem Podíl nezaměstnaných osob (PNO), jenž vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel má kvůli odlišné definici jinou úroveň a je tudíž s původním ukazatelem nesrovnatelný, proto uvádíme informace za jednotlivé územní celky bez vazby na předchozí analýzu.

Ani se změnou výpočtu ukazatele nezaměstnanosti se ORP Olomouc statisticky nedostalo pod národní průměr. Naopak si pohoršilo město Olomouc.

Tab. č.7.26: Podíl nezaměstnaných osob a celkový počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let k 31. 12. 2013

Obec, region		PNO	DOS UoZ Celkem
ORP Olomouc	celkem	8,9 %	9 774
	z toho Olomouc	9,3 %	6 261
Okres Olomouc		9,2 %	14 471
Olomoucký kraj		9,8 %	42 095
ČR		8,2 %	582 457

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka:

PNO – Podíl nezaměstnaných osob

DOS UoZ Celkem – Celkový počet dosažitelných uchazečů ve věku 15 – 64 let

Celkem 18 obcí má vyšší nezaměstnanost než je průměr ORP, a to včetně města Olomouce. Vzhledem k tomu, že se jedná o významné regionální centrum, je tato hodnota vyšší, než by se u města této velikosti dalo předpokládat.

Tab. č.7.27: Obce ORP Olomouc s nejnižším a nejvyšším podílem nezaměstnaných osob k 31. 12. 2013

P.č.	Obec	PNO	P.č.	Obec	PNO
1.	Hlušovice	5,61%	1.	Suchonice	12,39%
2.	Majetín	5,85%	2.	Libavá	11,70%
3.	Slatinice	6,15%	3.	Těšetice	10,89%
4.	Hněvotín	6,38%	4.	Dub nad Moravou	10,57%
5.	Náměšť na Hané	6,57%	5.	Krčmaň	10,03%
6.	Bystrovany	6,69%	6.	Drahanovice	9,86%
7.	Luběnice	6,77%	7.	Štěpánov	9,64%
8.	Loučany	6,98%	8.	Přáslavice	9,59%
9.	Samotíšky	7,02%	9.	Příkazy	9,55%
10.	Doloplazy	7,03%	10.	Skrbeň	9,34%
11.	Tršice	7,25%	11.	Bystročice	9,29%
12.	Velký Týnec	7,28%	12.	Olomouc	9,26%
13.	Dolany	7,29%	13.	Svéslavice	9,09%
14.	Bohuňovice	7,40%	14.	Tověř	9,05%
15.	Křelov-Břuchotín	7,66%	15.	Daskabát	9,04%

Problémové skupiny na trhu práce

V následujícím textu se zaměříme na rizikové skupiny uchazečů z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce (dlouhodobě nezaměstnané, uchazeče s nízkým vzděláním, apod.).

Mezi tuto skupinu se mj. řadí absolventi škol a uchazeči se zdravotním postižením. V porovnání s krajským a republikovým průměrem byl ve sledovaném období na území ORP evidován na Úřadu práce vyšší podíl absolventů škol. Nejvýraznějším negativním dopadem nezaměstnanosti této skupiny je možnost sociálního ohrožení – nezformují se u nich pracovní návyky, tyto osoby si mohou zvyknou na příjem bez vlastní aktivity (rodiče, sociální dávky), je zde zvýšené riziko začlenění do různých rizikových skupin (drogy, sekty, kriminalita). Z hlediska oboru vzdělání mají v současné době vyšší šanci

na získání místa absolventi technických oborů a také řemeslníci. Naopak podíl uchazečů se zdravotním postižením je v ORP nižší než vykazují krajské a národní statistiky.

Tab. č.7.28: Podíl uchazečů se zdravotním postižením a absolventů škol z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2009–2011

	2009	2010	2011
Podíl uchazečů se zdravotním postižením			
ORP Olomouc	10,77	10,68	9,61
Okres Olomouc	11,10	11,20	10,04
Olomoucký kraj	11,37	11,54	10,89
ČR	12,56	12,38	12,41
Podíl absolventů škol			
ORP Olomouc	7,44	6,59	7,33
Okres Olomouc	6,82	6,35	7,42
Olomoucký kraj	6,15	5,83	6,28
ČR	5,70	5,49	5,75

Zdroj: Úřad práce ČR

Z hlediska věkové struktury pokládá Úřad práce za nejproblémovější nejmladší věkové kategorie (zejména kategorie do 25 let) a dále nejvyšší věkové skupiny (nad 50 let). V roce 2011 tvořil v ORP podíl uchazečů o zaměstnání mladší 25 let celkem 17,5 %, podíl uchazečů o zaměstnání starší 50 let dokonce celou 1/4 z celkového počtu uchazečů. Z tabulky níže je patrné, že nejvyšší podíl nezaměstnaných v letech 2009 a 2011 byl evidován u věkové kategorie 20 – 24 let, v roce 2010 u kategorie 55 – 59 let.

Tab. č. 7.29: Struktura uchazečů o zaměstnání podle věku v ORP Olomouc v letech 2009–2011

Věková struktura	2009		2010		2011	
	n_i	P_i (%)	n_i	P_i (%)	n_i	P_i (%)
do 19 let	304	3,69	307	3,44	282	3,40
20 – 24 let	1 213	14,73	1 119	12,52	1 166	14,06
25 – 29 let	947	11,50	1 085	12,14	1 040	12,54
30 – 34 let	1 033	12,55	1 042	11,66	930	11,22
35 – 39 let	949	11,53	1 087	12,16	1 071	12,92

Věková struktura	2009		2010		2011	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
40 – 44 let	872	10,59	908	10,16	826	9,96
45 – 49 let	789	9,58	936	10,47	899	10,84
50 – 54 let	948	11,51	1 017	11,38	950	11,46
55 – 59 let	990	12,02	1 200	13,43	1 004	12,11
60 a více let	189	2,30	235	2,63	124	1,50
Celkem	8 234	100,00	8 936	100,00	8 292	100,00

Zdroj: Úřad práce ČR

Tab. č. 7.30: Počet a podíl uchazečů o zaměstnání mladších 25 a starších 50 let v ORP Olomouc v letech 2009–2011

		2009	2010	2011
Mladší 25 let	n _i	1 517	1 426	1 448
	P _i	18,42	15,96	17,46
Starší 50 let	n _i	2 127	2 452	2 078
	P _i	25,83	27,44	25,06

Zdroj: Úřad práce ČR

Z hlediska dosaženého vzdělání jsou za rizikové skupiny považováni uchazeči s nízkým vzděláním (základním až vyučením a středním bez maturity), protože lze obecně předpokládat jejich nižší přizpůsobivost na trhu práce. V ORP Olomouc dlouhodobě největší skupinu nezaměstnaných z pohledu vzdělanostní struktury tvoří uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem a uchazeči se základním vzděláním, kteří se dohromady podíleli více než 60 % na celkové nezaměstnanosti. Třetí nejpočetnější skupinu na trhu práce tvoří překvapivě osoby s úplným středním odborným vzděláním s maturitou (bez vyučení). Ve sledovaném období lze pozorovat vedle nárůstu podílu uchazečů se základním vzděláním také nárůst u vzdělanější části populace – vysokoškoláků a osob s vyšším odborným vzděláním.

Tab. č. 7.31: Struktura uchazečů o zaměstnání podle vzdělání v ORP Olomouc v letech 2009–2011

Vzdělanostní struktura	2009		2010		2011	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Bez vzdělání + neúplné základní vzdělání	2	0,02	2	0,02	3	0,04
Základní vzdělání	1 816	22,05	2 002	22,40	1 916	23,11
Nižší střední vzdělání	7	0,09	6	0,07	6	0,07
Nižší střední odborné vzdělání	209	2,54	203	2,27	199	2,40
Střední odborné vzdělání s výučním listem	3 343	40,60	3 553	39,76	3 138	37,84
Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu	62	0,75	57	0,64	54	0,65
Úplné střední všeobecné vzdělání	333	4,04	358	4,01	315	3,80
Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	498	6,05	479	5,36	480	5,79
Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	1 351	16,41	1 507	16,86	1 365	16,46
Vyšší odborné vzdělání	56	0,68	61	0,68	57	0,69
Bakalářské vzdělání	89	1,08	112	1,25	166	2,00
Vysokoškolské vzdělání	455	5,53	580	6,49	572	6,90
Doktorské vzdělání	13	0,16	16	0,18	21	0,25
Celkem	8 234	100,00	8 936	100,00	8 292	100,00

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka: * Základní, včetně neukončeného; ** Střední vč. vyučení, bez maturity; *** ÚSV – úplné střední vzdělání, bez ÚSO; **** ÚSO – úplné střední odborné vzdělání s maturitou

Dalším výrazně negativním rysem na trhu práce je dlouhodobá nezaměstnanost (tj. nezaměstnanost delší než 12 měsíců), která se velmi negativně promítá nejen do sociální oblasti, ale i do oblasti vnímání morálních hodnot, osobních vlastností a zájmů této ohrožené skupiny lidí. Zpravidla bývá příčinou i jejich asociálního chování, popř. nárůstu kriminality. V ORP Olomouc byl ve sledovaném období zaznamenán výrazný nárůst této rizikové skupiny (o 145 %). V roce 2011 byl podíl dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce více než třetinový, přesto se stále pohybuje pod krajským i celorepublikovým průměrem.

Tab. č. 7.32: Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných v území v letech 2009–2011

		2009	2010	2011
ORP Olomouc	n _i	1 170	2 540	2 872
	P _i	14,21	28,42	34,64
Olomoucký kraj	n _i	8 297	13 926	14 577

		2009	2010	2011
	P _i	20,19	33,07	38,24
ČR	n _i	123 873	178 481	184 130
	P _i	22,98	31,78	36,21

Zdroj: Úřad práce ČR

Ve sledovaném období lze dále sledovat 29,4% pokles uchazečů registrovaných na Úřadu práce v délce od 3 do 12 měsíců.

Tab. č. 7.33: Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v ORP Olomouc v letech 2009–2011

Délka nezaměstnanosti	2009		2010		2011	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
méně než 3 měsíce	2 828	34,35	3 074	34,40	2 431	29,32
3 – 6 měsíců	2 111	25,64	1 706	19,09	1 646	19,85
6 – 9 měsíců	1 252	15,21	874	9,78	755	9,11
9 – 12 měsíců	873	10,60	742	8,30	588	7,09
12 – 24 měsíců	733	8,90	1 764	19,74	1 517	18,29
24 měsíců a více	437	5,31	776	8,68	1 355	16,34
Celkem	8 234	100,00	8 936	100,00	8 292	100,00

Zdroj: Úřad práce ČR

Veřejně prospěšné práce

Veřejnoprávní instituce se snaží vytvářet nová pracovní místa, a tím podporovat zaměstnanost, prostřednictvím realizace tzv. aktivní politiky zaměstnanosti. Jedním z nástrojů této politiky jsou veřejně prospěšné práce. Jedná se o časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch jiných obecně prospěšných institucí. Místa veřejně prospěšných prací jsou v letech 2012–2015 vytvářena mj. v rámci projektu „Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti“ financovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Aktivita projektu jsou zaměřeny na podporu těch uchazečů o zaměstnání, kterým nelze pro jejich individuální charakteristiky zajistit zaměstnání jiným způsobem. Zařazování osob z cílové skupiny do projektu probíhá prostřednictvím jednotlivých pracovišť Úřadu práce ČR.

Možnost zaměstnat osoby v rámci podpory veřejně prospěšných prací využilo v ORP Olomouc

v posledních dvou letech 38 subjektů (z toho 24 obcí), které v tomto období vytvořily celkem 230 pracovních míst. Statutární město Olomouc využívá této příležitosti pouze prostřednictvím svých příspěvkových organizací či společností s majetkovou účastí (Technické služby, Výstaviště Flora, apod.).

Tab. č. 7.34: Počet umístěných uchazečů o zaměstnání v rámci veřejně prospěšných prací od 01. 03. 2012 do 28. 02. 2014

Název obce	Počet	Název organizace	Počet
Obec Štěpánov	22	Středisko SOS pro vzájemnou pomoc občanů	33
Obec Hlubočky	17	Technické služby města Olomouce, a.s.	8
Městys Náměšť na Hané	17	Hřbitovy města Olomouce, přísp. organizace	6
Obec Grygov	16	Zoologická zahrada Olomouc, přísp. organizace	5
Obec Lutín	13	TJ Lokomotiva Olomouc	5
Město Velká Bystřice	10	Charita Olomouc	4
Obec Luběnice	9	Správa nemovitostí Olomouc, a.s.	4
Obec Liboš	7	Výstaviště Flora Olomouc, a.s.	3
Obec Přáslavice	6	AMARO FÓRO o.p.s.	2
Obec Drahanovice	5	CORAZON o.s.	2
Obec Loučany	4	Středisko rané péče Olomouc	2
Obec Slatinice	4	Společenství Romů na Moravě	1
Obec Bohuňovice	3	Základní škola a Mateřská škola Slatinice	1
Obec Hněvotín	3	Dům dětí a mládeže Olomouc	1
Obec Ústín	3		
Obec Křelov-Břuchotín	3		
Obec Bystročice	3		
Obec Příkazy	2		
Obec Horka nad Moravou	1		
Obec Bystrovany	1		
Obec Daskabát	1		
Obec Doloplazy	1		
Obec Svěsedlice	1		
Obec Věrovany	1		

Zdroj: Úřad práce Olomouc

Sociální podnikání

Jedním z nástrojů, které pomáhají zlepšit nezaměstnanost a další formy sociálního strádání vč. chudoby, je sociální podnikání, kdy dochází k alternativní organizaci společenské výroby, která doplňuje běžné způsoby tržní výroby. V ekonomice sociálního podnikání není bezprostředním motivem zisk, ale vytváření pracovních příležitostí. Sociální podniky dle EMES se vyznačují tím, že do jejich fungování se promítají dva stěžejní principy – ekonomické (aktivity zaměřené na výrobu zboží/poskytování služeb, přičemž zisk je zaměřen na rozvoj soc. podnikání nebo naplnění obecně prospěšných cílů) a sociální (prospěch společnosti nebo specifické skupině občanů). Sociální podnikání má za cíl posílit sociální začlenění, zlepšovat sociální soudržnost nebo má za cíl environmentální prospěch a rozvíjení místních společenství. Sociální podnik není v legislativě České republiky dosud definován, o speciální formě sociálního podniku se na vládní úrovni diskutuje a je připravováno několik variant na podporu tohoto typu podnikání.

Pro financování vzniku a provozu sociálních podniků jsou v současné době využívány: vlastní zdroje (z finanční rezervy), zdroje z Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (podpora sociálních inovací – D7), půjčky a úvěry České spořitelny a.s. (na rozjezd sociálního podnikání), Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. (program INOSTAR), Úřadu práce ČR (příspěvky ze zákona o zaměstnanosti) a jiné zdroje (dotované nájmy, dobrovolnická činnost, konzultace zdarma, atd.).

V r. 2009 vznikla v České republice Tematická síť pro rozvoj sociální ekonomiky (TESSEA) jako platforma pro podporu sociální ekonomiky a podnikání, která má 360 členů z řad právnických i fyzických osob. Dále funguje webová stránka (www.ceske-socialni-podnikani.cz), jež seznamuje s touto tématikou a podává aktuální informace. Na této stránce je také zveřejněn seznam fungujících sociálních podniků, kdy k 30. 05. 2014 zde bylo evidováno celkem 195 podniků. Na území Olomouckého kraje bylo evidováno 17 podniků, z toho v ORP Olomouc 8, což v přepočtu na 100 tis. obyvatel představuje nadprůměrný počet (v ORP Olomouc na 100 tis. obyvatel připadlo 4,93 sociálních podniků, kdežto na území ČR pouze 1,84 podniků). Jedná se o podniky nejrůznějšího zaměření – nejčastěji jsou zaměřené na poradenství, zdravotní a ošetrovatelskou péči, pohostinství, úklidové služby, obchod, atd. Obce a města v ORP Olomouc se doposud k tomuto typu podnikání nepřihlásily a sami nerealizují ani nepodporují žádný podnik.

Do sociálního podnikání bývá zahrnuto i podnikání neziskových a příspěvkových organizací, kde z jedním z nástrojů podpory sociálního podnikání ze strany obcí bývá např. umožnění sociálním firmám podnikat v obecních prostorách za zvýhodněné nájemné, vymezení části obecních činností pro sociální podniky (např. úklid objektů, veřejných prostranství, apod.) nebo využívání výrobků ze sociálních podniků pro prezentaci obce.

Poradenství pro oblast sociálního podnikání podávají následující subjekty:

- P3 – People, Planet, Profit
- Svaz českých a moravských výrobních družstev – družstva
- Fokus Praha – pro sociální firmy
- KPMG – školení pro sociální podniky
- MPSV má síť 11 regionálních poradců
- Asistenční centrum pro podporu podnikání žen ve Zlíně

- AERV – Vsetín, podnikatelský inkubátor
- FDV – fond dalšího vzdělávání

Vyjíždka a dojíždka za zaměstnáním

Vyjíždka (stejně jako dojíždka) do zaměstnání je jedním ze základních procesů formující regionální strukturu. Důležitou roli hraje skutečnost, že se jedná o pohyb každodenní, a tedy velmi frekventovaný a pravidelný. ORP Olomouc dosahuje převážně díky statutárnímu městu Olomouc, které je významným regionálním zaměstnavatelem, kladných hodnot salda dojíždky do zaměstnání (6 545 osob v r. 2011). Za prací do jiných obcí/měst vyjíždělo v roce 2011 celkem 17 985 osob (z toho u 17 912 osob byla zjištěna konkrétní obec vyjíždky), tj. 24,3 % ze všech zaměstnaných osob regionu.

Tab. č. 7.35: Bilance dojíždky/vyjíždky do zaměstnání a do škol v ORP Olomouc v roce 2011*

		Vyjíždějící			Dojíždějící			Saldo dojíždky
		celkem	do zaměstnání	žáci, učni, studenti	celkem	do zaměstnání	žáci, učni, studenti	
ORP	celkem	24 385	17 912	6 473	39 831	24 457	15 374	15 446
Olomouc	z toho Olomouc	7 221	5 350	1 871	33 040	18 650	14 390	25 819

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * jsou zde zahrnuty pouze případy se zjištěnou obcí vyjíždky/dojíždky

Převážná část vyjíždějících/dojíždějících se zjištěnou obcí vyjíždky/dojíždky, vyjíždí/dojíždí do zaměstnání v rámci okresu Olomouc.

Tab. č. 7.36: Zaměstnané osoby vyjíždějící/dojíždějící do zaměstnání z ORP Olomouc v r. 2011*

Lokalita vyjíždky/dojíždky	Vyjíždějící do zaměstnání		Dojíždějící do zaměstnání	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
V rámci okresu Olomouc	13 377	74,7	15 812	64,7
Do/z jiných okresů (v rámci Olomouckého kraje)	2 167	12,1	6 200	25,3
Do/z jiných krajů ČR	1 937	10,8	2 445	10,0
Do zahraničí	431	2,4	-	-
Celkem	17 912	100,0	24 457	100,0

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * jsou zde zahrnuty pouze případy se zjištěnou obcí vyjížděky/dojížděky do zaměstnání

V rámci ORP Olomouc dojíždí za zaměstnáním do centra regionu – města Olomouce více než ¼ zaměstnaných osob (přesně 76,3 %).

Početně nejvýznamnějším tokem do Olomouce je tok z okolních měst – Přerova (celkem dojíždí 962 osob; z toho 860 denně), Prostějova (celkem 915 osob; denně 819), Šternberka (celkem 749 osob; denně 661) a Litovle (celkem 543 osob; denně 493). Následují toky z obcí ORP: Hluboček, Velké Bystřice, Velkého Týnce, Štěpánova, Bohuňovic, Dolan, Horky nad Moravou, Křelova-Břuchotína, Lutína, Samotišek, Bělkovic-Lašťan, Hněvotína a Náměště na Hané.

Z města Olomouce vyjíždí za prací nejvíce osob do dalších významných center zaměstnanosti – Prahy (celkem vyjíždí 423 osob; ale pouze 125 denně), Prostějova (celkem 392 osob; z toho 372 denně, což je nejvíce ze všech měst), Přerova (celkem 317 osob; denně 293, což je druhý nejvyšší počet) a Brna (celkem 305 osob; denně 192).

Největším zaznamenaným tokem z Olomouce v rámci ORP je proud směrem do obce Lutín, kam vyjíždí celkem 280 osob, z toho 272 denně, a dále do Hluboček (celkem 262 osob; z toho 243 denně), Velkého Týnce (celkem 182 osob; denně 159), Příkladovic (celkem 153; denně 147) a Velké Bystřice (celkem 136 osob; denně 130). Je to dáno tím, že v těchto obcích sídlí či působí významní regionální zaměstnavatelé.

Mezi obce, ze kterých do Olomouce denně dojíždí za prací vyšší než 80% podíl vyjíždějících, patří Horka nad Moravou (82,5 %), Hlušovice (80,6 %), Bystročice (80,3 %) a Grygov (80,0 %). Všechny obce s vyšším než ¼ podílem jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. č. 7.37: Obce ORP Olomouc s vyšším než třičtvrtinovým podílem jádra na celkovém počtu denně vyjíždějících do zaměstnání

Obec	Denní vyjížděka do zaměstnání celkem	Vyjíždějící denně do Olomouce		Silniční vzdálenost do centra Olomouce
		n_i	P_i (%)	
Horka nad Moravou	400	330	82,5	7,3 km
Hlušovice	222	179	80,6	8,1 km
Bystročice	132	106	80,3	8,3 km
Grygov	265	212	80,0	9,7 km
Křelov-Břuchotín	386	308	79,8	5,6 km
Samotišky	308	244	79,2	8,5 km
Bystrovany	239	185	77,4	6,9 km
Příkazy	225	174	77,3	10,0 km
Hněvotín	295	226	76,6	7,7 km

Obec	Denní vyjížďka do zaměstnání celkem	Vyjíždějící denně do Olomouce		Silniční vzdálenost do centra Olomouce
		n_i	P_i (%)	
Tověř	134	102	76,1	8,5 km
Velký Týnec	506	385	76,1	9,0 km
Hlubočky	562	427	76,0	14,0 km

Zdroj: Český statistický úřad

V rámci ORP vykazují nejvýznamnější dojížděkové vazby do jádra regionu obce, z nichž denně vyjíždí do zaměstnání z celkového počtu vyjíždějících více než 50 % zaměstnanců. Tato kategorie se týká téměř všech obcí ORP (do Olomouce z nich denně dojíždí celkem 7 669 osob), vyjma dvou – obce Slatinice (do Olomouce z této obce dojíždí 49,8 % zaměstnanců) a obce Libavá (dojíždí 31,7 %). Přesto je i pro občany těchto dvou obcí město Olomouc stále dojezdovým cílem zaměstnanosti číslo jedna.

Z hlediska časové dostupnosti lze konstatovat, že většina obyvatel obcí ORP Olomouc se vůči jádrovému městu - Olomouci nachází v časové dostupnosti do 30 minut individuální automobilovou dopravou. Nenachází se tu žádná obec, která by měla do Olomouce časovou dostupnost více než 60 minut, tzn. nemělo by zde docházet k disparitnímu vývoji.

7.1.4. Analýza cílových skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Podnikatelské subjekty (velké podniky, MSP, podnikatelé,...)	– maximalizace zisku (alternativně maximalizace tržeb, obratu,...) – kvalita podnikatelského prostředí – nízké ceny vstupů – kvalifikovaní, motivovaní a loajální zaměstnanci – spokojený zákazník – dostatečný odbyt – zdokonalování stávajících výrobků a vývoj nových výrobků – dobré jméno/image	– nedostatečná podnikatelská infrastruktura (rozvojové plochy, výrobní haly, sklady,...) – nedostatečný počet kvalifikovaných pracovní síly – zastaralé technologie, výrobky i nabízené produkty – rostoucí konkurence	– pravidelná společná setkání – kulaté stoly, workshopy, pracovní skupiny – dopisy, maily – internet – webová prezentace – propagační materiály	– nabídka dostupných rozvojových ploch, popř. objektů napojených na technickou infrastrukturu ze stran obcí či developerů – modernizace a zvyšování atraktivity zastaralých, prostorově a technicky nevyhovujících a energeticky náročných objektů, budov či areálů za pomoci dotačních titulů – spolupráce firem se vzdělávacími, vývojovými a vědeckovýzkumnými institucemi za účelem transferu znalostí a

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	firmy – osobní nezávislost (u podnikatelů)	rence, ztráta podílu na trhu – administrativní, byrokratické, legislativní a další překážky v podnikání – přístup k finančním zdrojům – růst cen vstupů (energie, mzdy,...)		technologií, či přípravy a následné realizace výzkumných, vývojových a inovačních aktivit → zavádění nových technologií a inovací vedoucí ke zvýšení konkurenceschopnosti – rozvoj partnerství podnikatelských subjektů, zapojení firem do klastrů – spolupráce a intenzivní komunikace se vzdělávacími institucemi, posilování propojení vzdělání s praxí (např. formou odborných praxí a stáží v podnicích) – vytvoření komunikační platformy mezi reprezentací obce/města a zástupci významných podniků pro vzájemnou výměnu informací o rozvojových záměrech, konzultaci klíčových problémů – spolupráce podniků s veřejným sektorem (krajem, obcí) s cílem motivovat talentované studenty ke hledání pracovního uplatnění ve firmách na území obce (např. formou specializovaných stipendií) – společná propagace a prezentace podnikatelských subjektů a obcí na konferencích, výstavách, veletrzích, podnikatelských misích – poskytování kvalitních poradenských, informačních, vzdělávacích a asistenčních služeb podnikatelským subjektům – zefektivnění a zrychlení správních procesů na úřadech, obce se budou snažit odstranit byrokracii ve vztahu k podnikatelům – podpora PPP projektů – dostupnost finančních zdrojů a větší vstřícnost ze strany bank
Subjekty v oblasti sociálního podnikání	– vytvářet pracovní příležitosti pro lidi znevýhodněné na pracovním trhu a pomáhat lidem, kteří by stěželi našli pracovní	– dostatečný zájem potenciálních klientů o práci – nízká informovanost a zájem	– pravidelná společná setkání – kulaté stoly, workshopy – dopisy, maily	– finanční podpora z vnějších zdrojů (dotačních titulů) na rozvoj sociálního podnikání – vytváření podmínek (např. formou nabídky vhodných prostor, využívání výrobků,

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	– uplatnění – posílit sociální začlenění, zlepšovat sociální soudržnost – obstát v konkurenci tržního prostředí (zisk je často zaměřen na rozvoj sociálního podnikání nebo naplnění obecně prospěšných cílů) – zájem zákazníků o výrobky – podpora ze strany obcí, kraje, státu	– o problematiku sociálního podnikání – další problémy totožné s podnikatelskými subjekty (viz výše)	– internet – webová prezentace – propagační materiály	– produktů či služeb sociálních podniků) ze strany obcí či kraje – úzká spolupráce s Úřadem práce ČR při vyhledávání potenciálních zaměstnanců – poskytování kvalitních poradenských, informačních, vzdělávacích a asistenčních služeb sociálním podnikům – rozvoj partnerství sociálních podniků, jejich zapojení do Klubu sociálních podnikatelů – společná propagace, prezentace či informační kampaň sociálních podniků a obcí
Majitelé nemovitostí pro podnikání (vč. brownfields), developeři	– dobrá (dopravní) dostupnost nemovitosti – dostupná technická infrastruktura – kvalitní nabídka potenciálním podnikatelským subjektům – zvýšit přitažlivost a hodnotu lokality – nové využití ploch	– zvýšené náklady na přípravu území či jeho částí – ekologické zátěže – špatná dostupnost (dopravní i technické) infrastruktury – neinformovanost či nedostatečný zájem případných investorů – omezené kapacity napojení technické infrastruktury	– osobní komunikace – internet – dopisy, maily – webová prezentace – prezentace v tisku – propagační materiály	– spolupráce s obcí na výstavbě dopravní infrastruktury – spolupráce se správci jednotlivých sítí, popř. navýšení kapacity technické infrastruktury – konverze stávajících nevyužívaných průmyslových, zemědělských a armádních objektů a areálů (brownfields) a jejich následné využití – vznik a následná aktualizace databáze veškerých volných rozvojových ploch a objektů vhodných k podnikatelským účelům na území obcí i v celém regionu – cílená prezentace a propagace rozvojových ploch a volných podnikatelských nemovitostí – využití dotačních titulů k případně revitalizaci/rekonstrukci či vzniku nových rozvojových areálů/objektů
Zaměstnanci	– dobré pracovní podmínky – stabilní příjem – adekvátní ohodnocení vč. případných finančních i nefinančních benefitů – seberealizace – perspektiva dlouhodobého pracovního uplatnění – zvyšování kvalifikace, možnosti dalšího vzdělávání	– syndrom vyhoření – stres na pracovišti, přetíženost zaměstnanců – podcenění vzdělávání v oboru, nedostatečná kvalifikace – neadekvátní požadavky – špatná komu-	– pravidelná společná setkání, porady – dopisy, maily – osobní komunikace – porady s vedením – podnikové noviny – výroční zprávy – internet	– profesní vzdělávání zaměřené na prohloubení, rozšíření či udržení kvalifikace stávajících zaměstnanců i potenciálních nových zaměstnanců – zlepšování pracovních podmínek ze strany zaměstnavatelů – podpora flexibilních forem zaměstnání (zkrácený úvazek, práce na dálku, ...) zejména pro uplatnění žen, mladých lidí či starších osob

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	– profesní rozvoj a možnost kariérního postupu	– nízká motivace – příliv agenturních zahraničních pracovníků v důsledku tlaku na snižování ceny práce		
Nezaměstnané osoby, vč. absolventů	– nalezení zaměstnání – život na dávkách či dostatek volného času u osob, kteří nemají zájem o zaměstnání	– ztráta sociálního statutu popř. i hmotné úrovně nezaměstnaných – růst apatie, s rostoucí délkou nezaměstnanosti se snižuje motivace si hledat práci – práce načerno (podpora tzv. šedé ekonomiky), případně nárůst kriminality – možnost sociálního ohrožení absolventů (nezformují se u nich pracovní návyky, mohou si zvyknout na příjem bez vlastní aktivity, zvýšené riziko začlenění do různých rizikových skupin)	– internet – tisk, inzeráty – dopisy, maily – osobní komunikace, pravidelná setkání	– pakt zaměstnanosti; spolupráce a vzájemná komunikace všech relevantních aktérů působících na trhu práce (zaměstnavatelů, škol a školských zařízení, subjektů veřejného sektoru – obcí, kraje, Úřadu práce, a dalších) – poradenská a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí – vytváření společensky účelných pracovních míst včetně veřejně prospěšných prací (VPP) – uplatnění rizikových skupin na trhu práce v rozvíjejícím se odvětví sociálního podnikání – podpora aktivit vedoucí k získání pracovních návyků a zkušeností – krátkodobé pracovní příležitosti, pracovní tréninky, odborné praxe a stáže, atd. – rekvalifikace – podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace – přizpůsobovat strukturu studijních a učebních oborů potřebám trhu práce a individuálním potřebám potenciálních zaměstnavatelů – motivace a podpora zájmu žáků, studentů (a také jejich rodičů) o studium technických oborů (prostřednictvím soutěží, exkurzí ve firmách, atd.), kterých je v regionu nedostatek
Podnikatelská samospráva	– rozvoj daného ekonomického odvětví	– nedostatečná spolupráce a	– pravidelná společná se-	– kvalitní poradenské a konzultační služby v otázkách spoje-

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
(komory, svazy, asociace, spolky a další)	– podpora podnikatelských aktivit – spolupráce mezi jednotlivými subjekty – snižování nákladů, úspory z rozsahu – chránit zájmy a zajišťovat potřeby členů ve vztahu k orgánům veřejné správy	zapojení jednotlivých subjektů	– tkání – kulaté stoly, workshopy, pracovní skupiny – dopisy, maily – internet – webová prezentace – výroční zprávy – osobní komunikace	– ných s podnikatelskou činností – komunikační strategie, informační kampaň – rozvoj partnerství, vzájemná spolupráce
Vědeckovýzkumné instituce (Univerzita Palackého v Olomouci, ...)	– zajištění podmínek (finančních, personálních, organizačních, technických,...) pro hodnotný výzkum – potřebné materiálně-technické vybavení a podmínky pro vzdělávací, vědeckovýzkumnou činnost i výzkumná centra (laboratoře, přístrojové vybavení, ...) – personální zabezpečení; kvalitní výzkumný tým sestávající se z kvalifikovaných odborníků (vč. zahraničních pracovníků) – spolupráce s partnerskými institucemi (včetně zahraničních) – přenos výsledků výzkumu do praxe a jejich praktické uplatnění – výchova a odborné vzdělávání nových vědeckých pracovníků, předávání zkušeností	– nedostatečná kapacita prostor – nekvalitní vybavení, nedostatečné zázemí pro výzkum – nenalezení uplatnění výsledků výzkumu v praxi – nedostatek kvalitních pracovníků s odbornou způsobilostí – finanční zabezpečení	– pravidelná společná setkání – internet – dopisy, maily – workshopy, semináře, odborné konference – výroční zprávy – osobní komunikace – porady	– spolupráce vzdělávacích, vývojových a vědeckovýzkumných institucí s podnikatelskými subjekty za účelem transferu znalostí a technologií – zakládání nových a rozvoj stávajících výzkumných a vývojových center (včetně modernizace a rozšíření výzkumného vybavení) s přispěním dotačních titulů – přilákání kvalitních zahraničních vědců předávajících své znalosti a zkušenosti – pořádání workshopů, seminářů, odborných konferencí a dalších vzdělávacích akcí – podpora zkvalitňování vzdělávání žáků již od základních škol v klíčových i odborných kompetencích, zvyšování jejich kreativity a technického uvažování
Obec	– dostatečně diverzifikovaná struktura ekonomických subjektů – zvýšení životní úrovně obyvatel obce – zvýšení atraktivity území pro potenciální investory i pro nové obyvatele – dostatečné příjmy	– nezájem investorů o podnikání v obci – nárůst kriminality a dalších patologických jevů v důsledku ztráty zaměstnání občanů	– pravidelná společná setkání – internet – dopisy, maily – osobní komunikace – kulaté stoly, workshopy	– příprava kvalitních rozvojových ploch a jejich nabídka potenciálním investorům (i za spolupráce či součinnosti více obcí) – propagace a prezentace investičních příležitostí (účast na veletrzích a konferencích investičních příležitostí, příprava marketingových podkladů pro investory, podnikatelské

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	v rámci svěřených i sdílených daňových příjmů	– atraktivita konkurenčních území s vyšší nabídkou pracovních příležitostí a lepšími možnostmi pro vlastní seberealizaci	– webová prezentace – prezentace v tisku – propagační materiály	– mise, vydávání publikací – přidat se k paktu zaměstnanosti a spolupracovat na tvorbě nových pracovních míst s dalšími subjekty v území – vytváření společensky účelných pracovních míst včetně veřejně prospěšných prací (VPP) – podpora sociálního podnikání – vzdělávání zástupců samospráv v oblasti komunikace s podnikateli, informovanosti, vytváření rovných podmínek při zadávání veřejných zakázek/pronájmu obecních nemovitostí aj.
Kraj	– dobré podmínky pro rozvoj všech oblastí podnikatelských aktivit – posílení ekonomické (mj. zvýšením diverzifikace ekonomické základny) a sociální stability regionu – vytváření nových pracovních příležitostí – dostatečné příjmy v rámci sdílených daňových příjmů	– nerovnoměrný ekonomický vývoj v jednotlivých částech kraje – růst nezaměstnanosti – migrace kvalifikované pracovní síly z regionu – nedostatečná komunikace a spolupráce s obcemi a dalšími subjekty	– pravidelná společná setkání – internet – dopisy, maily – osobní komunikace – kulaté stoly, workshopy, semináře, konference – webová prezentace – prezentace v tisku – propagační materiály	– pakt zaměstnanosti přispívající ke zlepšení situace na trhu práce – spolupráce s obcemi, vzdělávacími institucemi, Krajskou hospodářskou komorou OK, regionální pobočkou Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest, pobočkami Úřadu práce ČR, a dalšími institucemi – propagace a prezentace investičních příležitostí (účast na veletrzích a konferencích investičních příležitostí, příprava marketingových podkladů pro investory, podnikatelské mise, vydávání publikací) – aktualizace a následná propagace databáze volných rozvojových ploch a objektů vhodných k podnikatelským účelům – motivace talentovaných studentů ke hledání pracovního uplatnění ve firmách na území kraje (např. formou specializovaných stipendií) – poradenství obcím, podnikatelům a neziskovému sektoru k využívání existujících nástrojů na podporu zaměstnanosti – investiční pobídky, aby byly dostupné nejenom pro velké podnikatele, ale i pro malé a střední podnikatele – podpora sociálního podnikání
Stát	– hospodářský růst – růst konkurence-	– pokles daňové výtěžnosti fi-	– internet – dopisy, maily	– jednoduchý a motivační daňový systém

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	schopnosti ekonomiky – příliv investic – růst tvorby hrubého domácího produktu – růst zaměstnanosti, jež bude mít za následek nové daňové odvody do státní pokladny, stejně jako zvýšení plateb sociálního a zdravotního pojištění	rem z důvodu nemotivujícího daňového systému a jejich odchod do „daňových rájů“ – odchod investorů a přesunutí jejich výroby do zemí s nižšími náklady na pracovní sílu – růst nezaměstnanosti – hospodářská recese, zhoršování ekonomické situace ČR	– webová prezentace – prezentace v tisku – kulaté stoly, workshopy, semináře, konference	– investiční pobídky pro investory – poskytovat dotace vedoucí ke zmírnění nezaměstnanosti; finanční prostředky na realizaci aktivní politiky nezaměstnanosti – přehledný sociální systém motivující lidi pracovat a ne pobírat sociální dávky

7.1.5. SWOT analýza

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Silné stránky

- v rámci Olomouckého kraje patří ORP Olomouc mezi hlavní akcelerátory růstu v oblasti ekonomického rozvoje
- zařazení Olomouce i celého spádového území ORP mezi hlavní rozvojové oblasti a póly růstu Olomouckého kraje v rámci celostátní i krajské územně plánovací dokumentace
- strategická poloha ORP Olomouc v centru Moravy s přirozeným spádovým a správním centrem (krajským městem) nadregionálního významu, ve kterém se soustřeďuje velká část pracovních příležitostí
- relativně diverzifikovaná struktura ekonomických subjektů zahrnující tradiční i nové firmy mající pozitivní dopad na stabilitu hospodářské základny města
- zvyšující se podíl ekonomických subjektů a zaměstnanců v terciárním a kvartérním sektoru (je zde zaměstnáno 61,8 % pracovníků, což je nad krajským i celorepublikovým průměrem)
- tradice průmyslové výroby (zejména potravinářského a strojírenského průmyslu); vstupem zahraničních investic došlo k dalšímu rozvoji průmyslu strojírenského, elektrotechnického a také polygrafie
- díky působnosti Univerzity Palackého v Olomouci má region velmi dobrý potenciál pro další rozvoj vědy a výzkumu, znalostní ekonomiky a znalostně založených aktivit či odvětví

- rozvoj vědeckovýzkumných a inovačních aktivit; z hlediska oborového zaměření je zde vysoký potenciál zejména pro rozvoj přírodovědných a lékařských oborů, včetně špičkových aktivit v oblasti biomedicíny, biotechnologií a nanotechnologií, pokročilých materiálů či optoelektroniky
- rozvinutá výzkumná a inovační infrastruktura v regionu:
 - vznik výzkumných center Univerzity Palackého pro aplikaci přírodních věd a medicíny (mj. biotechnologií, nanotechnologií, biomedicíny, atd.) – tzv. center excellence, které se zaměřují na provázanost vědy a výzkumu s implementací v praxi
 - činnost Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého zajišťující transfer technologií a vzájemnou spolupráci mezi vědeckovýzkumnou základnou (univerzitou) a komerční sférou
 - existence podnikatelského inkubátoru poskytující zázemí a další služby začínajícím (inovačním) firmám
- výzkumné a vývojové aktivity soukromé Moravské vysoké školy Olomouc, o.p.s., v oblastech aplikované ekonomie, managementu, business inovací a ICT
- rozvoj spolupráce místních vědeckovýzkumných institucí s podnikatelskou sférou; mj. realizace společných výzkumných projektů s dotačním spolufinancováním (inovačních voucherů, apod.)
- připravovaná nebo již probíhající rekonverze některých bývalých nevyužitých průmyslových či armádních areálů (brownfields) realizovaná veřejnými i soukromými podnikatelskými subjekty
- existence atraktivních rozvojových lokalit realizovaných soukromými developery: Technologického parku Olomouc, průmyslové zóny Železniční či VGP Parku Olomouc
- spolupráce mezi jednotlivými ekonomickými subjekty v rámci několika klastrových iniciativ
- levná pracovní síla a nízká průměrná mzda jako konkurenční výhoda pro případné investory či nové podnikatelské subjekty
- vzdělanostní úroveň obyvatelstva výrazně převyšuje republikový průměr, vysoká úroveň vzdělání obyvatel především v humanitních a přírodovědných oborech
- zapojení místních institucí (Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouckého kraje, Statutárního města Olomouc, Krajské hospodářské komory Olomouckého kraje, a dalších) do inovačních procesů
- příznivá ekonomická aktivita obyvatelstva (v porovnání s krajským i republikovým průměrem); nejvyšší míru ekonomické aktivity v ORP Olomouc vykazují obce v těsném sousedství Olomouce s nejvýraznějšími znaky suburbanizace
- v rámci Olomouckého kraje dosahuje míra nezaměstnanosti v ORP jedny z nejnižších hodnot
- podprůměrný podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením a jejich klesající celkový počet
- nadprůměrný počet sociálních podniků na území ORP Olomouc
- ORP dosahuje (převážně díky Olomouci) kladných hodnot salda dojížděky do zaměstnání; z hlediska časové dostupnosti se většina obyvatel obcí ORP Olomouc vůči jádrovému městu nachází v časové dostupnosti do 30 minut (automobilem)

Slabé stránky

- nedostatek volně dostupných rozvojových ploch pro potenciální investory; další rozvoj území je limitován zejména ochranou zemědělského půdního fondu (zemědělská půda s vysokým stupněm ochrany tvoří 46 % plochy území), rozsáhlou plochou záplavového území, nevyřešenými majetkoprávními vztahy či spekulativními cenami
- limitující geografická poloha vojenského výcvikového prostoru Libavá (na východě území) a přírodního chráněného území CHKO Litovelské Pomoraví (na severozápadě) pro rozvoj podnikatelské činnosti
- podprůměrný počet ekonomických subjektů (v přepočtu na 1000 obyvatel), zejména velkých

výrobních firem zaměstnávajících více než 500 zaměstnanců

- nízká podnikatelská aktivita (včetně živnostníků) v porovnání s republikovým průměrem
- nedostatek pracovních příležitostí v regionu stejně jako nedostatek větších ekonomických subjektů zaměřených na moderní technologie přispívá k odchodu mladých a především kvalifikovaných obyvatel do hospodářsky atraktivnějších oblastí (selektivní povaha migrace); odchod obyvatel vyššího socioekonomického statusu („odliv mozků“)
- staré výrobní podniky jsou často v útlumu, některé areály jsou opuštěny, jejich nové využití je často problematické – ekologická rizika, typ objektů, atd.
- rozvíjející se odvětví velkých logistických center nevytváří potřebu vyššího odborného vzdělání a znalostí zaměstnanců
- nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních a vysokých škol; často zde také chybí kvalifikovaní specialisté s adekvátní praxí
- ekonomická výkonnost oblasti je částečně limitována nedostatkem odborníků s technickým vzděláním:
 - absence technicky zaměřené vysoké školy či alespoň technicky zaměřených vysokoškolských oborů
 - nabídka středních odborných (technických) studijních oborů převyšuje poptávku, ke všemu absolventi odborných škol nejsou často dostatečně „kvalifikovaní“ a jejich uplatnění na trhu práce přináší podnikům další, poměrně vysoké dodatečné náklady na jejich zaškolení
- nadprůměrná míra nezaměstnanosti vůči republikovému průměru; nadprůměrná míra nezaměstnanosti ve statutárním městě Olomouc v rámci ORP
- výrazný pokles počtu nabízených volných míst a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo
- vyšší podíl absolventů škol ucházejících se o zaměstnání v porovnání s krajským i republikovým průměrem
- výrazný nárůst dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce

Příležitosti

- rozvoj odvětví s vysokou přidanou hodnotou; posilování role „znalostní ekonomiky“ založené na informačních technologiích, na inovacích a na transferu vědy a výzkumu do praxe
- posilování spolupráce podnikatelských subjektů s vědeckovýzkumnými institucemi; zavádění nových technologií a inovací vedoucí ke zvýšení konkurenceschopnosti místních firem
- nové developerské projekty, popř. příchod nového významného investora
- rozšíření ploch a aktivit Technologického parku Olomouc – Hněvotín, realizace projektu výstavby Národního biomedicínského parku
- pokračovat v konverzi nevyužívaných průmyslových, zemědělských a armádních objektů a areálů (brownfields), najít pro ně nové využití tak, aby byly pokud možno plnohodnotně zapojeny do organismu obcí
- rozšíření plochy a nabídky podnikatelského inkubátoru, vyšší podpora začínajících firem
- podpora a rozvoj technických oborů v regionu, případně zřízení detašovaného pracoviště vysoké školy technického zaměření
- lepší provázanost vzdělávacího systému s požadavky trhu práce, dostatek mladých kvalifikovaných pracovních sil
- rozvoj partnerství vzdělávacích institucí a podnikatelských subjektů, popř. subjektů veřejné správy (poskytování studijních stipendií, pracovních stáží, apod.)
- udržení a přilákání absolventů vysokých škol a kvalifikované pracovní síly z jiných částí ČR, popř. ze zahraničí

- vytváření nových pracovních příležitostí, čímž je možno mj. ovlivnit migrační poměry ve prospěch setrvání mladých lidí v území
- širší uplatnění nezaměstnaných v rámci veřejně prospěšných prací či v rozvíjejícím se odvětví sociálního podnikání
- zapojení většího počtu místních firem do klastrů, rozvoj partnerství
- prohlubující se spolupráce mezi klíčovými subjekty veřejného, podnikatelského a vzdělávacího sektoru v řešení problematiky nezaměstnanosti a dalšího zlepšování podmínek pro podnikání
- vytvoření paktu zaměstnanosti
- využívání stávajících a zavádění nových dotačních titulů, programů a pobídek pro podporu podnikání či tvorbu pracovních míst
- podpora modelu financování PPP
- prohlubující se spolupráce a aglomerační vazby s městy Přerov a Prostějov; využití nástroje ITI v programovacím období 2014–2020

Hrozby

- odchod investorů a klíčových zaměstnavatelů z regionu, přesunutí jejich výroby do zemí s nižšími náklady na pracovní sílu
- nejasnosti a problémy v oblasti makroekonomického vývoje, přetrvávající hospodářská recese, zhoršování ekonomické situace ČR
- zvyšující se daňové zatížení firem
- změny v legislativě vytvářející bariéry pro rozvoj podnikání a znevýhodňující jednotlivé podnikatelské subjekty v konkurenčním prostředí
- rostoucí atraktivita konkurenčních regionů pro mladou generaci s vyšší nabídkou pracovních příležitostí a lepšími možnostmi pro vlastní seberealizaci
- demografické stárnutí populace spojené s rostoucím podílem ekonomicky neaktivního obyvatelstva (starších osob) a s úbytkem předproduktivní složky mající za následek snižování rozvojového potenciálu území a zpomalení celkového vývoje ekonomiky
- pokračující migrace kvalifikované pracovní síly z regionu a nízká dynamika přípravy rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity, následné snižování celkové atraktivity území pro potenciální investory
- potenciální nestabilita politické situace v ČR
- rostoucí ceny energetických vstupů zvyšující celkové náklady podnikatelských subjektů
- pokles daňové výtěžnosti firem z důvodu nemotivujícího daňového systému a jejich odchodu do „daňových rájů“
- rostoucí nezaměstnanost (zejména u starších věkových skupin a u osob s nízkým vzděláním) a s ní spojená ztráta sociálního statutu popř. i hmotné úrovně domácností; snižování koupěschopnosti obyvatelstva, celkový pokles poptávky
- zánik pracovních míst v důsledku restrukturalizace jednotlivých podnikatelských subjektů
- příliv agenturních zahraničních pracovníků v důsledku tlaku na snižování ceny práce

7.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Struktura hospodářské sféry, ekonomické subjekty

Území ORP Olomouc bylo v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje vymezeno jako rozvojová oblast národního významu RO 1 (Olomouc), která společně s rozvojovou oblastí RO 6 (Přerov) tvoří hlavní pól rozvoje území Olomouckého kraje. V rámci kraje patří mezi nejvýznamnější akcelerátory růstu v oblasti ekonomického rozvoje.

Podstatná část kvality rozvoje ORP spočívá ve vyváženosti vztahu dominantního centra (města Olomouce) s jeho zázemím. Krajské město Olomouc tvoří významné jádro řešeného území, ve kterém se soustřeďuje jak správa, tak nadmístní občanská vybavenost, převážná část pracovních příležitostí a bydlí zde cca 60 % celkového počtu obyvatel ORP. Zbývající část území (tj. 44 obcí) vytváří zázemí v podobě zdroje pracovních sil, tradiční zemědělské produkce či možností rekreace.

V ORP Olomouc bylo k 31. 12. 2013 registrováno celkem 21 959 podniků, což představuje 75,3 % z celkového počtu podniků okresu Olomouc a 30,1 % Olomouckého kraje. V porovnání s rokem 2010 zde došlo k 6% nárůstu. V přepočtu na střední hodnotu (na 1000 obyvatel) je zřejmé, že ORP, stejně jako Okres Olomouc i celý Olomoucký kraj, zaostává za celorepublikovým průměrem. Podniky jsou koncentrovány převážně ve městě Olomouci, kde má sídlo 68,2 % všech firem v zájmovém území. Mimo Olomouc najdeme největší počet ekonomických subjektů zejména ve Velké Bystřici, Štěpánově, Hlubočkách, Dolanech, Velkém Týnci a v Lutíně.

Nejvyšší zastoupení ekonomických subjektů na území ORP Olomouc vykazují odvětví obchodu, oprav a údržby motorových vozidel (má 17,02 % podíl z celkového počtu podniků), profesní, vědecké a technické činnosti (15,82 %), stavebnictví (11,90 %) a zpracovatelského průmyslu. V porovnání s relativními celorepublikovými hodnotami ORP zaostává ve všech odvětvích primárního i sekundárního sektoru. Naopak nadprůměrný počet podniků byl registrován v oblasti profesní, vědecké a technické činnosti, informační a komunikační činnosti, administrativní a podpůrné činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, kulturní, zábavní a rekreační činnosti. Zatímco podíl subjektů, stejně jako podíl zaměstnanosti, v primárním a sekundárním sektoru postupně klesá, což je celorepublikovým trendem, podíl subjektů v terciárním a kvartérním sektoru se zvyšuje (je zde zaměstnáno 61,8 % pracovníků, což je nad krajským i celorepublikovým průměrem).

Co se týče velikostní struktury ekonomických subjektů, tak v ORP Olomouc sídlí omezený počet velkých (soukromých) firem zaměstnávajících více než 1000 zaměstnanců a rovněž mezi středně velkými subjekty (s 250–1000 zaměstnanci) mají významné zastoupení zaměstnavatelé z veřejného sektoru. Největšími zaměstnavateli jsou Univerzita Palackého, Fakultní nemocnice Olomouc a Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje. V území byla v porovnání s celorepublikovým průměrem zaznamenána nízká podnikatelská aktivita.

Z hlediska zaměstnanosti patří mezi nejvýznamnější odvětví především zpracovatelský průmysl, který jinak dosahuje v porovnání s krajským i republikovým průměrem podprůměrných hodnot, a dále

vzdělávání, zdravotní a sociální péče poskytující znalostně náročnější služby. Nadprůměrný podíl zaměstnanců ve službách poukazuje na postavení města Olomouce jako významného sídla vzdělávacích, zdravotnických, sociálních, administrativních, veřejnoprávních, společenských, a jiných institucí.

Na území ORP Olomouc je dlouhodobě pociťován nedostatek volně dostupných rozvojových ploch. Další rozvoj je limitován zejména ochranou zemědělského půdního fondu (zemědělská půda s vysokým stupněm ochrany tvoří 46 % plochy), polohou vojenského výcvikového prostoru Libavá (na východě) a přírodního chráněného území CHKO Litovelské Pomoraví (na severozápadě), rozsáhlou plochou záplavového území, nevyřešenými majetkoprávními vztahy či spekulativními cenami.

Přesto v návaznosti na vládní programy podpory, aktivity obcí i soukromých subjektů došlo v tomto regionu od 90. let 20. století ke vzniku a rozvoji několika průmyslových zón, především pak v Olomouci (mj. průmyslové zóny Pavelkova, Keplerova či Šlechtitelů). V některých obcích ORP Olomouc vznikly rozvojové zóny díky aktivitě soukromých podnikatelských subjektů, a to buď na „zelené louce“ jako tzv. greenfields (např. v obcích Daskabát, Příkazy či místní části Lutína – Třebčíně), a nebo revitalizací původních průmyslových, zemědělských, vojenských či jiných ploch v současné době již nevyužívaných, tzv. brownfields (nejčastěji se jednalo o revitalizaci bývalých zemědělských areálů). Díky těmto aktivitám zde začaly nově působit firmy v oblasti lehkého průmyslu – strojírenství, elektrotechniky, kovoobrábění, zpracování umělých hmot a polygrafie, čímž mj. došlo k posílení a zachování diverzifikované struktury průmyslové výroby.

Ekonomická výkonnost regionu je dále limitována nedostatkem odborníků s technickým vzděláním. Příčinou je nejen absence technicky zaměřené vysoké školy či alespoň technicky zaměřených vysokoškolských oborů, ale i celkový nezájem středoškoláků o studium technických oborů, kdy dochází k převisu nabídky středních odborných (technických) studijních oborů nad poptávkou. Ke všemu absolventi odborných škol nejsou často dostatečně „kvalifikovaní“ a jejich uplatnění na trhu práce přináší podnikům další, poměrně vysoké dodatečné náklady na jejich zaškolení.

V ORP Olomouc je rozvinutá výzkumná a inovační infrastruktura – přímo ve městě Olomouci jsou lokalizovány dvě vysoké školy, Vědeckotechnický park Univerzity Palackého zajišťující transfer technologií a vzájemnou spolupráci mezi vědeckovýzkumnou základnou (univerzitou) a komerční sférou, podnikatelský inkubátor poskytující zázemí a další služby začínajícím (inovačním) firmám, výzkumná a vývojová centra Univerzity Palackého (tzv. centra excelence, která se zaměřují na provázanost vědy a výzkumu s implementací v praxi), či v nedalekém Lutíně společnost SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o. (se zaměřením na výzkum a vývoj v oblasti čerpadel a čerpacích zařízení). Z hlediska oborového zaměření má ORP vysoký potenciál zejména pro rozvoj přírodovědných a lékařských oborů, včetně špičkových aktivit v oblasti biomedicíny, biotechnologií a nanotechnologií, optoelektroniky a pokročilých technologií a materiálů. Naopak inovační podniky ze strojírenských odvětví jsou v území významným způsobem limitovány nedostatkem kvalifikovaných pracovníků.

Region má velmi dobrý potenciál pro další rozvoj vědy a výzkumu, znalostní ekonomiky a znalostně založených aktivit či odvětví zejména díky působnosti Univerzity Palackého v Olomouci, jejíž činnost, spolupráce se stovkami podnikatelských subjektů, zahraniční kontakty a participace na mezinárod-

ních projektech jsou předpokladem pro to, aby v Olomouci vzniklo vědecko-výzkumné centrum mezinárodního významu. Univerzita Palackého s dalšími vědeckovýzkumnými institucemi mj. spolupracuje s podnikatelskou sférou na společných výzkumných projektech s dotačním spolufinancováním (inovačních voucherech, programech Technologické agentury České republiky, aj.). Společně se Statutárním městem Olomouc i Olomouckým krajem se aktivně zapojila do realizace a následné podpory inovačních procesů, a to především členstvím v zájmovém sdružení právnických osob OK4Inovace, které bylo založeno z důvodu naplňování Regionální inovační strategie Olomouckého kraje (RIS OK).

Spolupráce mezi jednotlivými ekonomickými subjekty je v ORP Olomouc dále rozvíjena mj. v rámci tzv. klastrů. Mezi nejvýznamnější patří Český nanotechnologický klastr, družstvo, MedChemBio a Olomoucký klastr inovací, družstvo.

Trh práce a zaměstnanost

Z hlediska koncentrace pracovních míst má v ORP Olomouc zcela dominantní postavení město Olomouc. Je zde zřetelně vidět přitažlivost regionu, která pozici Olomouce a jejího zázemí stále posiluje.

Stejně jako v celé republice byl v ORP zaznamenán pokles ekonomické aktivity obyvatel, na druhou stranu 50,7 % ekonomicky aktivních osob, což je nad okresním, krajským i celorepublikovým průměrem, poukazuje na příznivou ekonomickou aktivitu. Nadále zde dochází ke změně odvětvové skladby zaměstnanosti, kdy pokračuje úbytek celkového počtu pracovníků ve výrobních odvětvích národního hospodářství a naopak se zvyšuje počet pracovníků v terciérním sektoru (v něm je zaměstnáno nadprůměrných 61,8 % pracovníků).

Hospodářská krize měla v ORP velmi negativní dopad na zaměstnanost. Zatímco před krizí zde byla zaznamenána nejnižší míra nezaměstnanosti ze všech sledovaných regionů (v roce 2007 se dokonce dostala pod 5% hranici), od roku 2009 se pohybuje nad celorepublikovým průměrem (dokonce se přehoupla i přes hranici 10 %). V rámci Olomouckého kraje ale míra nezaměstnanosti dosahuje v ORP nejpříznivějších hodnot.

Dalším dokladem zhoršené situace na trhu práce je nejen celkový nárůst počtu dosažitelných uchazečů, ale také výrazný pokles počtu nabízených volných míst a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. V ORP Olomouc se počet uchazečů na jedno volné pracovní místo pohybuje výrazně nad celorepublikovým průměrem. Bohužel nedostatek pracovních příležitostí v regionu (stejně jako nedostatek větších ekonomických subjektů zaměřených na moderní technologie) přispívá k odchodu mladých a především kvalifikovaných obyvatel (tj. obyvatel vyššího socioekonomického statusu) do hospodářsky atraktivnějších oblastí.

U problémových skupin na trhu práce byl v posledních letech zaznamenán výrazný nárůst dlouhodobě nezaměstnaných (tj. uchazečů o zaměstnání evidovaných déle než 12 měsíců), stejně jako vyšší podíl absolventů škol ucházejících se o zaměstnání v porovnání s krajským i republikovým průměrem. Na tyto dvě skupiny je potřeba se v budoucnu primárně zaměřit. Z hlediska věkové struktury byl nejvyšší podíl nezaměstnaných v letech 2009 a 2011 evidován u věkové kategorie 20–24 let, v roce 2010

u kategorie 55–59 let. Z pohledu vzdělanostní struktury tvoří dlouhodobě největší skupinu nezaměstnaných uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem a uchazeči se základním vzděláním, kteří se dohromady podílejí více než 60 % na celkové nezaměstnanosti. V posledních letech lze pozorovat vedle nárůstu podílu uchazečů se základním vzděláním také nárůst u vzdělanější části populace – vysokoškoláků a osob s vyšším odborným vzděláním.

Uchazeči o zaměstnání či handicapované osoby mohou najít uplatnění v rámci veřejně prospěšných prací či v rozvíjejícím se odvětví sociálního podnikání. Možnosti zaměstnat osoby v rámci podpory veřejně prospěšných prací využilo v ORP Olomouc v posledních dvou letech 38 subjektů (z toho 24 obcí), které vytvořily celkem 230 pracovních míst. Na tomto území bylo v roce 2014 evidováno již 8 sociálních podniků, což v přepočtu na 1000 obyvatel představuje v rámci České republiky nadprůměrný počet. Obce a města v ORP se doposud k tomuto typu podnikání nepřihlásily a sami nerealizují ani nepodporují žádný podnik.

ORP Olomouc dosahuje (převážně díky statutárnímu městu Olomouc), které je významným regionálním zaměstnavatelem, kladných hodnot salda dojíždky do zaměstnání. V rámci ORP dojíždí za zaměstnáním do Olomouce více než ¾ zaměstnaných osob (přesně 76,3 %). Z hlediska časové dostupnosti se většina obyvatel obcí ORP vůči jádrovému městu nachází v časové dostupnosti do 30 minut individuální automobilovou dopravou. Nenachází se tu žádná obec, která by měla do Olomouce časovou dostupnost více než 60 minut, tzn. nemělo by zde docházet k disparitnímu vývoji.

7.1.7. Nástin možných variantních návrhů v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Rozvoj infrastruktury pro podnikání a její následná nabídka potenciálním zájemcům

Na území ORP Olomouc je dlouhodobě pocítován nedostatek volně dostupných rozvojových ploch pro potenciální investory. Další rozvoj je limitován zejména ochranou zemědělského půdního fondu (zemědělská půda s vysokým stupněm ochrany tvoří 46 % plochy), polohou vojenského výcvikového prostoru Libavá (na východě) a přírodního chráněného území CHKO Litovelské Pomoraví (na severozápadě), rozsáhlou plochou záplavového území, nevyřešenými majetkoprávními vztahy či spekulativními cenami.

Cílem obcí v oblasti podnikání je vytvářet atraktivní podnikatelské prostředí a přispívat k jeho konkurenceschopnému rozvoji. Obce se zaměří na přípravu nových či rozšíření stávajících ploch pro výrobu a podnikání (případně pro rozvoj služeb), které budou následně využívány potenciálními novými zájemci pro realizaci plánovaných investic či stávajícími podnikatelskými subjekty k rozšíření svých vlastních aktivit. Stejně tak bude docházet k revitalizaci a následnému využití objektů a ploch typu brownfields (nemovitosti uvnitř urbanizovaného území se zátěžemi z minulosti, které ztratily svoji původní funkci a využití), aby tyto byly pokud možno opět plnohodnotně zapojeny do organismu

jednotlivých obcí. Brownfieldy v území představují významný rozvojový potenciál s minimálními nároky na zábor nezastavených ploch (na rozdíl od tzv. greenfieldů, rozvojových ploch na zelené louce).

Připravené plochy (tj. dopravně dostupné a zainvestované – napojené na technickou infrastrukturu) budou aktivně nabízeny případným zájemcům o podnikání. Za tímto účelem by měla být vytvořena databáze (např. ve formě katalogu) veškerých volných rozvojových ploch a objektů na území ORP vhodných k podnikatelským účelům a dále také zajištěna jejich efektivní propagace a prezentace (např. na veletrzích a konferencích investičních příležitostí, v rámci podnikatelských misí, apod.).

Sdružení obecních prostředků na realizaci výše popsaných aktivit, stejně jako využití dotačních programů v novém plánovacím období, je jedním z možných řešení jejich finančního zajištění.

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce

Ekonomická výkonnost ORP Olomouc je mj. limitována nedostatkem odborníků s technickým vzděláním. Příčinou je nejen absence technicky zaměřené vysoké školy či alespoň technicky zaměřených vysokoškolských oborů, ale i celkový nezájem žáků základních a středních škol (stejně jako jejich rodičů) o studium technických oborů, následkem čehož dochází k převisu nabídky středních odborných (technických) studijních oborů nad poptávkou. Ke všemu absolventi odborných škol nejsou často dostatečně „kvalifikovaní“ a jejich uplatnění na trhu práce přináší podnikům další, poměrně vysoké dodatečné náklady na jejich zaškolení.

Stávající nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních a vysokých škol, stejně jako nedostatek kvalifikovaných specialistů s adekvátní praxí, lze částečně eliminovat podporou technického (popř. přírodovědného) vzdělávání s následným zajištěním technicky vzdělaných odborníků pro potřeby firem.

Jednou z forem podpory odborného vzdělávání je např. zavedení prvků duálního vzdělávání, které se vyznačuje úzkým propojením teoretické výuky a praktické profesní přípravy v konkrétním firemním prostředí, kdy výuka ve škole se pravidelně střídá s bloky praktické výuky ve výrobním nebo obchodním podniku. Při tomto vzdělávání žáci získávají praktické dovednosti přímo na pracovištích firem, čímž je zaručeno propojení profesní přípravy s požadavky trhu práce.

Podporovat motivaci a vyšší zájem žáků (a také jejich rodičů) o studium technických a přírodovědných oborů, případně řemeslných profesí, je potřeba již od povinné školní docházky. Obce by ve spolupráci se vzdělávacími institucemi, které sami zřizují, měly iniciovat a následně i zabezpečovat prezentaci podnikatelských subjektů na školách, stejně jako zajistit exkurze žáků v jednotlivých firmách. Žáci by také během školní výuky měli získávat potřebné technické a řemeslné dovednosti a znalosti, k čemuž je zapotřebí nezbytné technické zázemí pro praktickou část výuky. Možným řešením ze stran obcí je za pomoci grantů budovat či modernizovat dílny, odborné učebny se zaměřením na přírodovědné a technické obory, atd., včetně jejich materiálně-technického vybavení. Dalším možným způsobem motivace je pořádání různých soutěží či poskytování stipendijních příspěvků (v oblasti středoškolského vzdělávání), kdy se v této oblasti otevírá možnost pro zřízení tzv. stipendijního fondu, do kterého by společně přispívaly subjekty veřejného i soukromého sektoru. Realizace této podpory se bez spolupráce obcí a dalších relevantních partnerů nedá realizovat.

III. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Podpora partnerství a zlepšení spolupráce klíčových aktérů na trhu práce

V posledních sedmi letech prochází trh práce v ORP Olomouc výraznými výkyvy (ne)zaměstnanosti. Z důvodu celkového poklesu zakázek a ekonomických potíží zapříčiněné světovou hospodářskou krizí zde došlo k dynamickému nárůstu míry nezaměstnanosti (MN). V rámci Olomouckého kraje sice MN dosahuje v ORP stále příznivých hodnot (poznámka: v Olomouckém kraji byla v posledních letech zaznamenána třetí nejvyšší MN ze všech krajů ČR), od roku 2009 se ale pohybuje nad celorepublikovým průměrem. Dalším dokladem zhoršené situace na trhu práce je také výrazný pokles počtu nabízených volných míst a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo (ten se taktéž výrazně pohybuje nad celorepublikovým průměrem). Nepříznivá situace na zdejším trhu práce se dále projevuje výrazným nárůstem dlouhodobě nezaměstnaných, stejně jako vyšším podílem absolventů škol ucházejících se o zaměstnání v porovnání s krajským i republikovým průměrem.

Vedle ostatních nástrojů politiky zaměstnanosti je dobré podporovat a rozvíjet spolupráci a partnerství se všemi relevantními aktéry na trhu práce v rámci tzv. paktu zaměstnanosti s cílem přispět ke zlepšení zaměstnanosti a celkové situace na regionálním trhu práce. Tato komunikační a koordinační platforma integrující priority a snahy municipalit, organizací státní správy, vzdělávacích institucí, zaměstnavatelů, atd., může být zásadním způsobem nápomocna při přípravě a realizaci jednotlivých rozvojových projektů v území vedoucích k tvorbě nových pracovních míst.

K realizaci strategických priorit v oblasti zaměstnanosti dochází za pomoci střednědobých integrovaných programů rozvoje, jež zahrnují sadu integrovaných projektů s předpokladem významného dopadu na řešení hlavních problémů a potřeb trhu práce v území. V rámci tohoto dokumentu, který je předmětem průběžného hodnocení a doplňování s cílem zajistit jeho aktuálnost, se jako implementační nástroje zpracovávají akční plány pro zaměstnanost a vzdělávání představující integrované řešení pro trh práce. Do paktu zaměstnanosti je potřeba zapojit široké spektrum relevantních aktérů – zástupce veřejných, podnikatelských i neziskových subjektů stejně jako experty na politiku zaměstnanosti či projektové řízení.

7.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

7.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část doprava a dopravní obslužnost, na jejímž základě byly připraveny Nástinové opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společ-

nou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti zaměstnanost a podpora podnikání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost a podpora podnikání.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců realizačního týmu, starostů, odborníků z odboru koncepce a rozvoje, oddělení hospodářského rozvoje. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma zaměstnanost a podpora podnikání.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

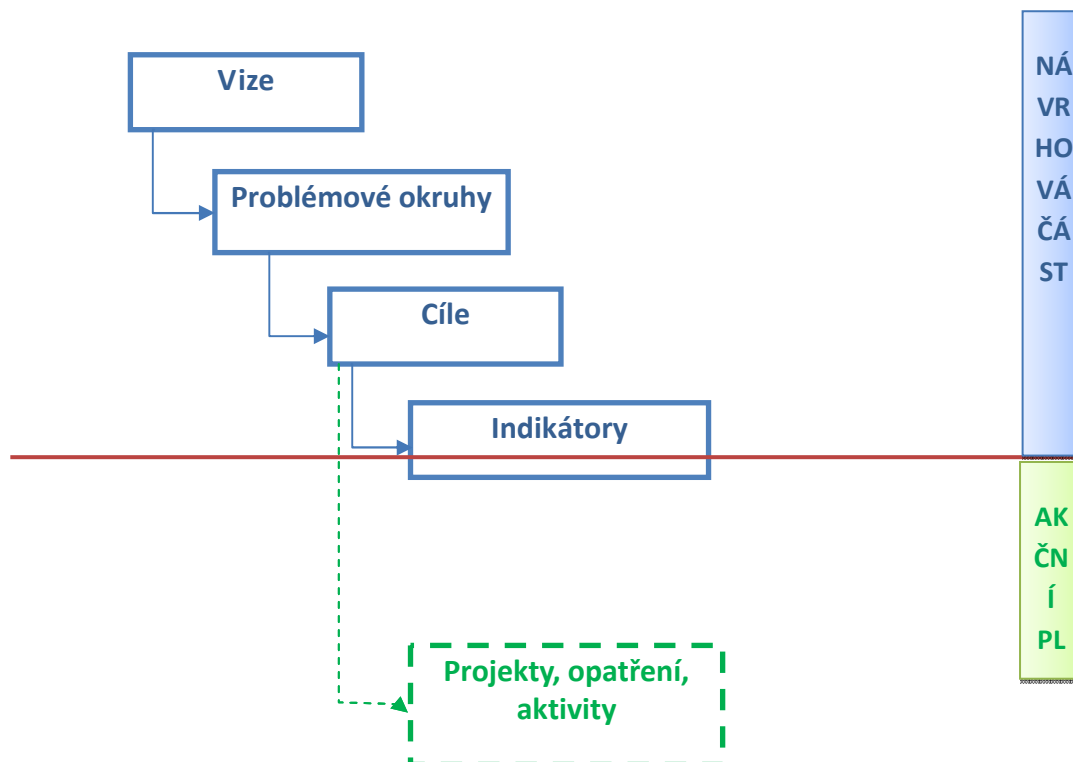
Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost a podpora podnikání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů zaměstnanost a podpora podnikání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize: ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť škol, předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanedbatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Zaměstnanost a podpora podnikání	Problémová oblast č. 1 Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity		Problémová oblast č. 2 Špatná situace na regionálním trhu práce
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1
	Vytvoření nových ploch pro podnikání a služby, včetně revitalizace brownfields	Společně prezentovat nemovitosti k podnikání potencionálním zájemcům	Zpracovat a společně naplňovat Integrovanou strategii rozvoje území Olomoucké aglomerace

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

7.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

ORP Olomouc je živým a pulzujícím centrem regionu s plně rozvinutými socioekonomickými funkcemi, které vytváří dobrý předpoklad pro spokojený život místních obyvatel a zároveň je motorem pro rozvoj jeho širšího zázemí.

Dostupná a provozuschopná síť předškolních a školních zařízení disponuje kvalitními podmínkami pro rozvoj dětí, u kterých je vytvářeno povědomí o sounáležitosti s regionem. Sociální služby poskytované v souladu s principy komunitního plánování sociálních služeb jsou efektivně využívány, jejich nabídka i rozsah odpovídá potřebám cílových skupin. Podíl separovaného odpadu v obcích ORP Olomouc se zvyšuje. Jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů na území aglomerace. Na území ORP funguje bezpečný dopravní systém s nezanebatelným podílem bezmotorové a veřejné hromadné dopravy, který je šetrný k životnímu prostředí.

Problémové okruhy

1) Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity

Na území ORP Olomouc je dlouhodobě pocíťován nedostatek volně dostupných rozvojových ploch pro potenciální investory. Za hlavní příčiny tohoto stavu lze vedle finanční náročnosti na jejich zbudování považovat především ochranu zemědělského půdního fondu (zemědělská půda s vysokým stupněm ochrany tvoří 46 % plochy) a problémy s vyčleňováním pozemků ze ZPF, rozsáhlou plochu záplavového území, nevyřešené majetkoprávní vztahy u řady developerských projektů či spekulativní ceny. Mezi další limity rozvoje podnikatelského prostředí patří geografická poloha vojenského výcvikového prostoru Libavá (na východě území) a přírodního chráněného území CHKO Litovelské Pomoraví (na jeho severozápadě). V návaznosti na vládní či evropské programy podpory, aktivity obcí i soukromých subjektů sice bylo v tomto regionu od 90. let 20. století vytvořeno několik průmyslových zón (Pavelkova, Keplerova, Šlechtitelů, atd.), ty jsou ale již v současné době z větší části obsazené.

Mezi potenciálně využitelné plochy pro podnikatelské aktivity patří v ORP také lokality tzv. brownfields, což jsou pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území se zátěžemi z minulosti, které ztratily svoji původní funkci a využití. Jedná se o areály, jež v současné době mají nepříznivý vliv na atraktivitu intravilánu obcí, na druhou stranu v území představují významný rozvojový potenciál s minimálními nároky na zábor nezastavených ploch. Ve veřejně přístupných databázích agentury CzechInvest a Olomouckého kraje je v současné době evidováno celkem 10 lokalit tohoto typu připravených pro případnou podnikatelskou činnost (viz tabulka níže, která ale nezahrnuje bývalý vojenský areál v Přešlavicích, kde mezitím vznikla kompostárna bioodpadu a už se tedy nejedná o brownfield).

Tab. č. 7.12: Brownfields na území ORP Olomouc v roce 2014 evidované v databázích agentury CzechInvest a Olomouckého kraje

Název, lokalizace	Obec	Stávající využití	Původní využití	Rozloha lokality
Bývalý areál Nealko, Olomouc	Olomouc	Výroba zastavena. Objekt připraven k prodeji.	Potravinářský průmysl	2,9 ha
Pozemky v areálu Moravských železáren	Olomouc	V procesu revitalizace, probíhá demontáž a odstraňování nevyhovujících vedení a staveb, celková sanace areálu.	Těžký průmysl	55,0 ha
Řepčín Kopaniny	Olomouc	Sklady, manipulační plocha (částečně)	Logistika	5,6 ha
Sladovny	Olomouc	Lehlý průmysl (částečně)	Lehlý průmysl	3,2 ha
VOP u Baumaxu	Olomouc	Sklady a stavebniny (částečně)	Logistika (armáda)	19,3 ha
Zemědělský areál Chomoutov	Olomouc	Sklady, dílny (částečně využívané)	Zemědělství	0,53 ha
Zemědělský areál Ústín	Ústín	-	Zemědělství	1,5 ha
Luděfov	Drahanovice	Sklady (částečně)	Zemědělství	0,75 ha
Lhota pod Kosířem	Drahanovice	-	Zemědělství	1,0 ha

Zdroj: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest a Vyhledávací studie lokalit brownfields v Olomouckém kraji

Na základě dotazníkového šetření mezi jednotlivými obcemi byly v území identifikovány další areály/objekty typu brownfields (poznámka: tyto nejsou v majetku obcí, ale soukromých investorů):

- Bystrovany: areál tzv. korunní pevnůstky, arboretum Horizont, areál bývalé čistírny oděvů,
- Dolany: areál bývalé provozovny Likérky Dolany,
- Hlubočky: výrobní areál bývalého státního podniku MORA Moravia v Hlubočkách – Dukle a bývalý areál na těžbu břidlice v místní části Hrubá Voda,
- Luběnice: areál bývalého zemědělského družstva,
- Příkazy: areál bývalé sladovny,
- Skrbeň: bývalý zemědělský areál po podniku Sempra,
- Těšetice: areál bývalé Sempry v místní části Vojnice,
- Tršice: areál kravína v místní části Lipňany, bývalé zemědělské areály ve Vacanovicích a Hostkovicích.

Důsledky neřešení problému

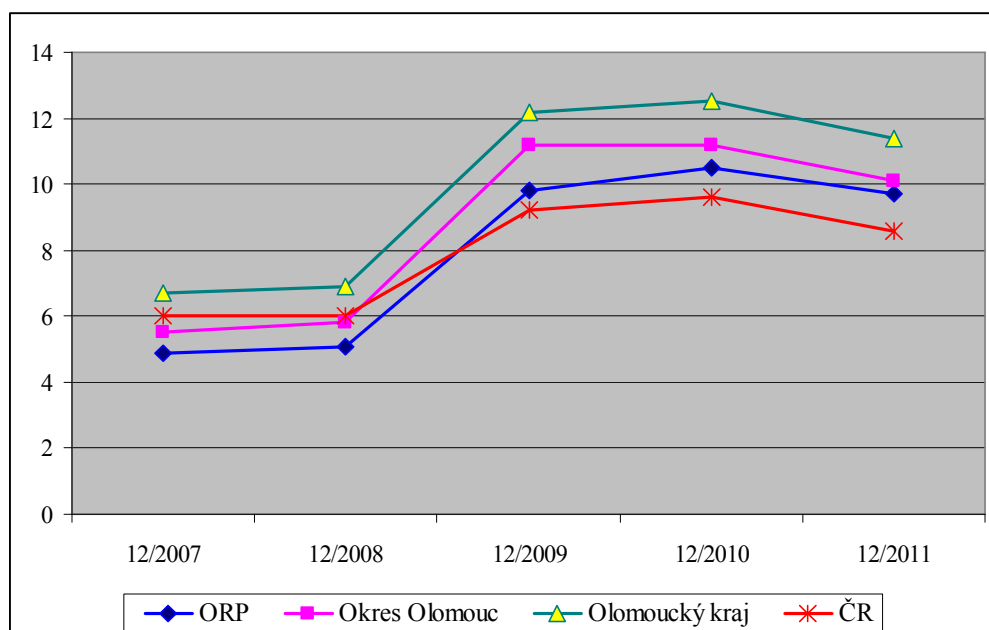
Nedostatek vhodných rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity má nepříznivý dopad na podnikatelské klima i zaměstnanost v zájmovém území. Nejenže znemožňuje příchod nových domácích či zahraničních investorů, ale limituje v případném rozvoji stávající podnikatelské subjekty, které se tak mohou v krajním případě rozhodnout k odchodu z regionu. Omezená podnikatelská činnost firem neumožní vytvářet dostatečný počet pracovních příležitostí, což povede k odchodu obyvatel z ORP (zejména mladých a vzdělaných, kteří jsou ochotnější se stěhovat za prací) do hospodářsky atraktiv-

nějších oblastí nabízející lepší možnosti pro jejich uplatnění a vlastní seberealizaci. Ke všemu nedojde k posílení synergického efektu v podobě tzv. druhotné zaměstnanosti (tj. rozšíření zaměstnanosti u jednotlivých místních subdodavatelů či v návazných službách). Tato problematika má jednoznačnou vazbu na druhý problémový okruh „Špatná situace na regionálním trhu práce“. Pokud nedojde k revitalizaci starých nevyužívaných areálů/objektů typu brownfields, budou se nadále v intravilánech obcí nacházet plochy v nevyhovujícím stavu, které budou kazit jejich celkovou image. V případě špatného zabezpečení u nich hrozí bezpečnostní rizika. Tyto plochy se mohou stát cílem vandalů nebo zlodějů kovů, následkem čehož zde může dojít ke statickému narušení, které může vést až k jejich zřícení s následky ublížení na zdraví osob pohybujících se v bezprostředním okolí, či dokonce k vážnému poranění či úmrtí.

2) Špatná situace na regionálním trhu práce

V posledních sedmi letech prochází trh práce v ORP Olomouc výraznými výkyvy (ne)zaměstnanosti. Z důvodu celkového poklesu zakázek a ekonomických potíží zapříčiněné světovou hospodářskou krizí došlo k dynamickému nárůstu míry nezaměstnanosti (MN). Zatímco před krizí zde byla zaznamenána nejnižší míra nezaměstnanosti ze všech sledovaných regionů (v roce 2007 se dokonce dostala pod 5% hranici), od roku 2009 se pohybuje nad celorepublikovým průměrem (v r. 2010 se přehoupla přes hranici 10 %). Mezi roky 2007 a 2011 došlo v ORP mj. i k nejdynamičtějším nárůstu celkového počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání, a to o 99,4 %.

Graf č. 7.2: Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2007–2011 (k 31. 12.)

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka: * v důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani celé ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad, proto z důvodu vzájemné komparace uvádíme v grafu vývoj míry nezaměstnanosti pouze v letech 2007–2011.

Dalším dokladem zhoršené situace na trhu práce je výrazný pokles počtu nabízených volných míst a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. V ORP se počet uchazečů na jedno volné pracovní místo (35,4) pohybuje výrazně nad celorepublikovým průměrem (14,2).

V posledních letech byl také zaznamenán významný nárůst dlouhodobě nezaměstnaných (tj. uchazečů o zaměstnání evidovaných déle než 12 měsíců), stejně jako vyšší podíl absolventů škol ucházejících se o zaměstnání v porovnání s krajským i republikovým průměrem.

Tab. č. 7.32: Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných a absolventů škol v letech 2009–2011

		2009	2010	2011
Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných				
ORP Olomouc	n_i	1 170	2 540	2 872
	P_i	14,21	28,42	34,64
Olomoucký kraj	n_i	8 297	13 926	14 577
	P_i	20,19	33,07	38,24
ČR	n_i	123 873	178 481	184 130
	P_i	22,98	31,78	36,21
Počet a podíl absolventů škol				
ORP Olomouc	n_i	613	589	608
	P_i	7,44	6,59	7,33
Olomoucký kraj	n_i	2 527	2 456	2 392
	P_i	6,15	5,83	6,28
ČR	n_i	30 738	30 821	29 230
	P_i	5,70	5,49	5,75

Zdroj: Úřad práce ČR

Jak již bylo řečeno výše, jednou z hlavních příčin zhoršené situace na regionálním trhu práce je světová hospodářská krize s následným poklesem počtu zakázek firem a jejich celkového odbytu, dále také zaměření místní ekonomiky na tradiční obory, které v důsledku předchozího vývoje či technologického a inovačního zaostávání obtížněji čelí rostoucí konkurenci. U absolventů škol se k těmto příčinám přidávají nulové či velmi nízké praktické zkušenosti, stejně jako jejich malá uplatnitelnost díky studiu oborů, jež nejsou na trhu práce poptávány. Bohužel ani absolventi odborných škol, kteří mají větší perspektivu si nalézt zaměstnání, nejsou často dostatečně „kvalifikovaní“ a jejich uplatnění přináší firmám další náklady na jejich zaškolení.

Důsledky neřešení problému

Nedostatek pracovních příležitostí bude nadále přispívat k odchodu mladých a především kvalifikovaných obyvatel (tj. obyvatel vyššího socioekonomického statusu) z ORP do hospodářsky atraktivnějších oblastí. Vysoká míra nezaměstnanosti bude mít vliv na ekonomickou situaci regionu, bude přispívat ke zhoršování sociální klima a bude mít dopad i na člověka jako jednotlivce – na jeho spokojenost, kvalitu života, na duševní a tělesné zdraví. Nezaměstnané osoby se musejí často vyrovnávat se ztrátou sociálního statusu, úbytkem sociálních kontaktů a také s poklesem celkové životní úrovně. Mezi hlavní psychologické důsledky u nich patří snížení aktivity, narušení vnímání času, ztráta motivace, postupné upadání do apatie či rezignace. U absolventů škol, kteří si nemohou nalézt zaměstnání, přetrvává možnost sociálního ohrožení – nezformují se u nich pracovní návyky, tyto osoby si mohou zvyknout na příjem bez vlastní aktivity (rodiče, sociální dávky), je zde zvýšené riziko začlenění do různých rizikových skupin (drogy, sekty, kriminalita).

7.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

ZAMĚSTNANOST A PODPORA PODNIKÁNÍ

Problémový okruh 1	Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity
Cíl 1.1	Vytvoření nových ploch pro podnikání a služby, včetně revitalizace brownfields
Popis cíle	V ORP Olomouc je dlouhodobě pociťován nedostatek volně dostupných podnikatelských ploch, což je jeden z hlavních limitujících faktorů dalšího rozvoje podnikatelských aktivit. V rámci dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo celkem 31 obcí ORP (tj. 68,9 %), se šest starostů vyjádřilo, že chtějí v obci připravit nová území pro výrobu a podnikání, jeden má záměr rozšířit stávající podnikatelské plochy ve vlastnictví obce a dva revitalizovat nevyužívané plochy typu brownfields. Vytvoření nových rozvojových ploch pro podnikání (případně i služby) s následným rozšířením podnikatelských činností přispěje nejenom k tvorbě nových pracovních příležitostí a poklesu nezaměstnanosti v území, ale také k celkovému zatraktivnění místního podnikatelského prostředí a jeho konkurenceschopnému rozvoji.
Hlavní opatření	– vymezení rozvojových ploch v souladu s územním plánem, posouzení ekonomické výhodnosti jednotlivých ploch s důrazem na jejich dostupnost či majetkoprávní vztahy– zajištění potřebných pozemků a technické infrastruktury, zahájení jednání s vlastníky dotčených parcel a správci jednotlivých inženýrských sítí– zpracování projektové dokumentace včetně vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení– zpracování žádosti o dotaci podle podmínek dotačních titulů– příprava a realizace výběrového řízení na zhotovitele stavby– fyzická realizace stavby

	– realizace propagační a informační kampaně (viz cíl 1.2 Společně prezentovat nemovitosti k podnikání potencionálním zájemcům)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet nových nebo revitalizovaných areálů či objektů (vč. brownfields) určených k podnikatelským aktivitám
Správce cíle	Starosta obce Příkazy

Problémový okruh 1	Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity
Cíl 1.2	Společně prezentovat nemovitosti k podnikání potencionálním zájemcům
Popis cíle	Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, stejně jako Olomoucký kraj, spravuje databázi podnikatelských nemovitostí (včetně databáze brownfields), jejímž prostřednictvím mohou municipality i podnikatelské subjekty (soukromí vlastníci) nabízet pozemky, haly, areály, a další nemovitosti zahraničním či domácím investorům. Vzhledem k nastaveným kritériím (velikostní omezení, apod.) se ale do těchto databází nemohou zaregistrovat všechny nemovitosti. Ke všemu databáze nejsou průběžně aktualizovány, a tak v nich nalezneme zastaralé či neúplné informace. Na území ORP nebyla doposavad zpracována kompletní databáze podnikatelských nemovitostí, která by byla pravidelně aktualizována. Stejně tak neexistuje marketingová strategie podpořená informační kampaní zaměřená na jejich využitelnost. Propagace a prezentace jednotlivých nemovitostí je nesystematická, probíhá příležitostně a víceméně nahodile. Opatření navržená v cíli 11.1. nebudou úspěšně realizována pokud nebudou podpořena efektivní komunikační kampaní, díky které se o podnikatelských nemovitostech v ORP dozví cílové skupiny (zájemci o realizaci podnikatelských aktivit v území).
Hlavní opatření	– sdružení finančních prostředků veřejnoprávních i soukromých subjektů, případně jejich zajištění z vnějších zdrojů – příprava a realizace výběrového řízení na zpracovatele databáze podnikatelských nemovitostí a marketingové strategie – vytvoření databáze podnikatelských nemovitostí (tj. veškerých volných rozvojových ploch a objektů na území ORP) vhodných k podnikání – vznik marketingové strategie vč. návrhu komunikační kampaně a jejího harmonogramu – propagace a prezentace jednotlivých podnikatelských nemovitostí (např. webmarketing, na veletrzích a konferencích investičních příležitostí, v rámci podnikatelských misí, apod.) – průběžná aktualizace databáze
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet spolupracujících obcí na společně vytvářené databázi

Správce cíle	Zpracovatel databáze podnikatelských nemovitostí

Problémový okruh 2	Špatná situace na regionálním trhu práce
Cíl 2.1	Zpracovat a společně naplňovat Integrovanou strategii rozvoje území Olomoucké aglomerace
Popis cíle	V programovacím období EU 2014–2020 bude hrát významnou roli územní dimenze, v rámci které budou aplikovány nové integrační nástroje – tzv. Integrované územní investice (ITI). Předpokladem pro realizaci ITI je kvalitně zpracovaná integrovaná strategie, tedy dokument, který na základě analýzy pojmenuje problémy a potřeby dané oblasti a definuje jejich řešení prostřednictvím konkrétních opatření a aktivit v souladu s cíli a investičními prioritami EU (s ohledem na obsah navržených prioritních os programů Evropských strukturálních a investičních fondů). Integrované strategie budou realizovány ve vymezených územích, tzv. metropolitních oblastech, které mají nejsilnější potenciál růstu. Jednou ze sedmi podpořených oblastí je mj. území Olomoucké aglomerace. V rámci integrovaných přístupů je potřeba uplatňovat princip partnerství, tedy zapojení všech relevantních aktérů (včetně veřejnoprávních subjektů) do strategického plánování a řízení.
Hlavní opatření	– zajištění finančních prostředků z vnějších zdrojů na spolufinancování Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace – příprava a realizace výběrového řízení na zpracovatele strategie pro ITI Olomoucké aglomerace – vymezení území Olomoucké aglomerace (ITI územního celku) – zpracování a projednání Integrované strategie, která bude mj. obsahovat analýzu problémů, analýzu potřeb, vizi a cíle, návrh konkrétních opatření a projektů k jejich dosažení, měřitelné indikátory pro jednotlivé cíle, finanční plán a časový harmonogram, nastavení implementace strategie, a další náležitosti. Do procesu její tvorby budou zapojeni významní aktéři regionálního rozvoje z veřejného i soukromého sektoru. V rámci zpracování Integrované strategie bude realizována celá řada dalších podpůrných a návazných aktivit – sběr projektových námětů, zmapování strategií s dopadem v území aglomerace, mapování brownfields, atd. – příprava a realizace jednotlivých opatření a projektových záměrů, průběžné monitorování a jejich následná evaluace (vyhodnocování výsledků a dopadů)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvořená integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace
Správce cíle	Vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce

7.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	PLOCHA NOVÝCH NEBO REVITALIZOVANÝCH AREÁLŮ ČI OBJEKTŮ (VČ. BROWNFIELDS) URČENÝCH K PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM		
Měrná jednotka	m ²		
Správce měřítka	starosta obce Příkazy		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25 000	50 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní podnikatelské infrastruktury v území a celkové atraktivnosti podnikatelského prostředí je mj. nutné zajistit dostatek volných podnikatelských ploch. Indikátor umožňuje sledovat celkovou plochu nově vytvořených nebo zmodernizovaných areálů či objektů určených k podnikatelským aktivitám či k rozvoji služeb, které přispějí k tvorbě pracovních příležitostí.		
Metodika a výpočet:	Celková plocha areálů/objektů/budov nově vytvořených nebo revitalizovaných za účelem rozvoje podnikání či služeb		
Zdroj čerpání dat:	(nová) databáze podnikatelských nemovitostí		

Cíl	Vytvoření nových ploch pro podnikání a služby, včetně revitalizace brownfields		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET NOVÝCH NEBO REVITALIZOVANÝCH AREÁLŮ ČI OBJEKTŮ (VČ. BROWNFIELDS) URČENÝCH K PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Příkazy		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní podnikatelské infrastruktury v území a celkové atraktivnosti podnikatelského prostředí je mj. nutné zajistit dostatek volných podnikatelských ploch. Indikátor umožňuje sledovat celkový počet nově vytvořených nebo zmodernizovaných areálů či objektů určených k podnikatelským aktivitám či k rozvoji služeb, které přispějí k tvorbě pracovních příležitostí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet areálů/objektů/budov nově vytvořených nebo revitalizovaných za účelem rozvoje podnikání či služeb		
Zdroj čerpání dat:	(nová) databáze podnikatelských nemovitostí		

Cíl	Společná prezentace podnikatelských nemovitostí a jejich nabídka potenciálním zájemcům		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	POČET SPOLUPRACUJÍCÍCH OBCÍ NA SPOLEČNĚ VYTVOŘENÉ DATABÁZI		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	zpracovatel databáze podnikatelských nemovitostí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění prezentace a úspěšné propagace veškerých volných rozvojových ploch určených k podnikatelským aktivitám s cílem přilákat do regionu nové investory či napomoci stávajícím podnikatelským subjektům, bude vytvořena jejich kompletní databáze. Indikátor umožňuje sledovat celkový počet obcí/měst ORP Olomouc, které se do této prezentace aktivně zapojí.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí z ORP Olomouc, které budou prezentovat a propagovat volné rozvojové plochy (určené k podnikatelským aktivitám) na svém území prostřednictvím nově vytvořené databáze.		
Zdroj čerpání dat:	(nová) databáze podnikatelských nemovitostí		

Problémový okruh	Špatná situace na regionálním trhu práce		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8,8	8,7
Skutečnost	8,9		
Popis měřítka:	Nejen pro zlepšování celkové ekonomické situace, ale i posilování sociální stability regionu je zapotřebí v území zvyšovat zaměstnanost místních obyvatel. Indikátor umožňuje sledovat podíl nezaměstnaných osob (respektive dosažitelných uchazečů o zaměstnání) ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.		
Metodika a výpočet:	Počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ku celkovému počtu obyvatel věkové kategorie 15 – 64 let		
Zdroj čerpání dat:	Úřad práce ČR (viz https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz)		

Cíl	Zpracování a společné naplňování Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace		
Číslo indikátoru	2.1		

Název indikátoru	VYTVOŘENÁ INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Ve snaze přispět ke zlepšení podmínek na trhu práce a ke zvýšení konkurenceschopnosti území, a to za pomoci zlepšení místní a regionální infrastruktury a kvality životního prostředí, bude vypracovaná Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace. Do procesu její tvorby budou zapojeni významní aktéři regionálního rozvoje z veřejného i soukromého sektoru, včetně územně samosprávných celků.		
Metodika a výpočet:	Vypracovaná Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Olomouce (vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce)		

7.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

7.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Bude doplněno později.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to

osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření nových ploch pro podnikání a služby, včetně revitalizace brownfields	Starosta obce Příkazy
1.2	Společně prezentovat nemovitosti k podnikání potencionálním zájemcům	Zpracovatel databáze podnikatelských nemovitostí
2.1	Zpracovat a společně naplňovat Integrovanou strategii rozvoje území Olomoucké aglomerace	Vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Plocha nových nebo revitalizovaných areálů či objektů (vč. brownfields) určených k podnikatelským aktivitám	starosta obce Příkazy
1.1	Počet nových nebo revitalizovaných areálů či objektů (vč. brownfields) určených k podnikatelským aktivitám	starosta obce Příkazy
1.2	Počet spolupracujících obcí na společně vytvářené databázi	zpracovatel databáze podnikatelských nemovitostí
2	Podíl nezaměstnaných osob	vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce
2.1	Vytvořená integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace	vedoucí Oddělení neinvestičních projektů Statutárního města Olomouce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje.

Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Harmonogram procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Tabulka akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být

zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

7.4. Závěr a postup zpracování

7.4.1. Shrnutí

Pro aglomerační téma Zaměstnanost a podpora podnikání byla definována následující vize: jednotlivé obce díky spolupráci vytvářejí na území aglomerace příznivé podmínky pro vznik a činnost podnikatelských subjektů.

V rámci tohoto tématu byly identifikovány dva problémové okruhy: 1. Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity a 2. Špatná situace na regionálním trhu práce. K eliminaci prvního problémového okruhu má přispět realizace dvou cílů: Vytvoření nových ploch pro podnikání a služby, včetně revitalizace brownfields a Společná prezentace podnikatelských nemovitostí a jejich nabídka potenciálním zájemcům. K druhému problémovému okruhu byl nastaven jeden cíl, a to Zpracování a společné naplňování Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace.

Ke každému problémovému okruhu i k jednotlivým cílům byly stanoveny monitorovací indikátory, na základě kterých bude sledován pokrok a úspěšnost nastavené strategie a případně budou přijímána opatření ke zlepšení žádoucího výsledku. Každý cíl má svého správce (gestora), jenž bude provádět dohled nad jeho naplňováním.

7.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část, jejíž cílem je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území, byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí ORP Olomouc (za podpory motivujících starostů) a dále s odborníky zabývajícími se problematikou zaměstnanosti a podpory podnikání v území.

Návrhová část je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ je vize, která bude naplňována prostřednictvím realizace navržených cílů ve vymezených problémových oblastech. Vize byla realizačním týmem navrhována v měsíci srpnu, jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí, která byla následně formou brainstormingu zformulována do výsledné podoby.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy), zpracovaných návrhů opatření a s ohledem na již definovanou vizi byly v září odborníkem na oblast rozvoje aglomerace navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření na jednání fokusní skupiny, jež se konala dne 24. 09. 2014. Fokusní skupina byla složena nejen z členů realizačního týmu, ale i ze zástupců starostů (starosty obce Hlušovice, starostky městyse Náměšť na Hané a náměstkyně pro oblast evropských projektů statutárního města Olomouce) a odborných pracovníků oddělení hospodářského rozvoje Magistrátu města Olomouce, jejichž odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů. V rámci fokusní skupiny byly také diskutovány a následně schváleny návrhy jednotlivých cílů.

Podrobný popis cílů, které jsou stěžejním bodem návrhové části, a navržení opatření k jejich realizaci proběhlo v říjnu 2014. K těmto navzájem provázaným cílům se mohli vyjádřit odborní pracovníci Odboru koncepce a rozvoje Magistrátu města Olomouce. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla v listopadu 2014 nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku. Stejně tak byly odborníkem na oblast rozvoje aglomerace zpracovány monitorovací indikátory výsledku (pro měření problémových okruhů).

Návrhová část byla zaslána k připomínkování vedoucímu odboru koncepce a rozvoje a dále vedoucímu oddělení hospodářského rozvoje Magistrátu města Olomouce. V prosinci 2014 byla do strategie zapracována obecná část akčního plánu a pravidla pro řízení strategie.

8. Závěr, kontakty

Obsahuje rekapitulaci hlavních závěrů a kontakty na zpracovatele.

Oblast školství

V oblasti školství byl v návrhové části identifikován problémového okruh: 1. Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku, v kterém byly navrženy následující cíle:

Cíl 1.1. Vyšší informovanost k péči o děti ve firemních školkách, k péči o děti dle zákona o dětské skupině a k péči o děti dle živnostenského zákona. Na území SO ORP Olomouc bude zajištěna informovanost o nových formách péče o děti předškolního věku dle živnostenského zákona, dle zákona péče o dítě v dětské skupině a o možnostech spolupráce při vzniku a podpoře firemních školek. V rámci osvětové kampaně budou vysvětleny potencionálním poskytovatelům a obcím základní principy a výhody těchto nových forem péče o děti vč. možností financování resp. finanční podpory či nutnosti spolupráce mezi poskytujícími subjekty a obcemi.

Cíl 1.2. Zavedení systémové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol. V době zápisu dětí do MŠ bude zprovozněna aplikace, kde budou uvedeny informace o naplněnosti MŠ. Rodiče dětí, které byly odmítnuty z důvodu již naplněné kapacity, tak budou moci vybírat z jiných MŠ, kde jsou ještě volná místa. Systém dále umožní v průběhu celého roku užší spolupráci v oblasti využívání odborných služeb pro MŠ tím, že bude informovat pracovníky MŠ o nabídce a službách, které jim mohou poskytnout jiné specializované subjekty (např. dopravní centrum) a dále vytvoří platformu pro výměnu informací a zkušeností.

Dále byl definován problémový okruh 2. Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol, kde byly stanoveny tyto cíle:

Cíl 2.1 Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy. Jednou z možností jak zlepšit financování malých ZŠ je vytvoření svazkové školy. Za tímto účelem bude nejprve zpracována modelová studie školy, která bude obsahovat variantní řešení:

a) jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v malotřídních školách

b) jedna větší svazková škola pro dané území se svozem dětí ze spádové oblasti

Cíl 2.2. Zajištění dotačního informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a mateřské školy. Za účelem efektivního využití dotačních zdrojů na investice a na vybavení základních a mateřských škol zřizovaných obcemi bude zpracováno zadání na výkon dotačního servisu, dále bude vybrána servisní organizace/subjekt, která ve spolupráci s dotčenými subjekty vytvoří systém a bude pravidelně informovat starosty obcí a ředitele škol o dotačních možnostech. Poskytování dotačního servisu bude pravidelně (např. 1 ročně) starosty obcí a řediteli škol vyhodnocováno.

Oblast sociálních věcí

V návrhové části byl identifikován problémový okruh 1. Malá spolupráce při poskytování sociálních služeb v ORP Olomouc, v rámci, kterého je řešen cíl:

1.1. Rozšíření komunitního plánování na celé území ORP Olomouc, v kterém ve střednědobém horizontu bude vytvořen komunitní plán zahrnující celé území SO ORP Olomouc.

Dále byl definován problémový okruh 2. Nedostatečná kapacita vybraných typů sociálních služeb, kde jsou řešeny tyto cíle:

2.1 Vyšší využití stávajících kapacit sociálních služeb a zlepšení informovanosti o nabídce sociálních služeb. Při naplňování cíle bude vydán katalog sociálních služeb a vytvořena webová aplikace, která umožní přehledným způsobem vyhledávat sociální služby ve SO OPR Olomouc. Obce budou mít odkaz na tuto aplikaci přímo na svých webových stránkách

2.2 Zvýšení kapacity vybraných typů sociálních služeb: pečovatelské služby, osobní asistence, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro seniory v rámci, které bude vytvořena a rozšířena síť sociálních služeb formou registrovaných terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory a zdravotně postižené

Oblast odpadového hospodářství

V odpadového hospodářství vyplynula nutnost řešení problémového okruhu 1. Vysoké množství BRKO ukládané na skládky, který je řešen těmito cíli:

1.1 Podpora a zavedení preventivního opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování ve vhodných typech zástavby, který navrhuje snižovat množství BRKO v rámci SKO, tak se biologicky využitelná složka BRKO odstranila přímo na zahradách.

1.2 Vytvoření systému vedoucího ke snížení množství BRKO ukládaného na skládky, který navrhuje zpracovat studii a realizovat aktivity, které povedou ke svozu BRKO z RD, budou dovybavena síť sběrných dvorů/míst o nádoby na BRKO a bude podpořeno nakládání s vytvořeným kompostem.

Dále byl identifikován problémový okruh 2. Nenaplňování požadavků české legislativy na navýšení podílu recyklace a další využití komunálního odpadu, který je řešen těmito cíli:

2.1 Rozšíření opatření podporujících oddělený sběr a využití zbytkového komunálního odpadu, kde Je navrženo zpracování podrobné studie a realizace opatření, která v souladu s místními a ekonomickými podmínkami stanoví nejvhodnější opatření na podporu odděleného sběru odpadů a na další využití SKO jako:

2.2 Realizace informačních kampaní k podpoře opatření vedoucích k prevenci a využití odpadu. Domácí kompostování, třídění a separace odpadů bude podpořeno komunikační kampaní, která bude informovat o změnách, která opatření přinesou jak ve vztahu k ŽP, tak na ekonomiku obce (náklady za svoz SKO, BRKO, příjmy z odměn z AOS EKO-KOM).

Oblast dopravy a dopravní obslužnosti

V oblasti dopravy a dopravní obslužnosti byly identifikovány dva problémové okruhy: 1. Nízký podíl bezmotorové dopravy v území a zanedbaná údržba (cyklo)komunikací a 2. Vysoká intenzita automobilové dopravy, odklon obyvatel od veřejné hromadné dopravy.

K eliminaci prvního problémového okruhu má přispět realizace dvou cílů:

Cíl 1.1. Výstavba cyklostezek v návaznosti na stávající síť. Jednotlivé obce ORP se budou podílet na zpracování vyhledávací studie, která prověří možnosti trasování nové cyklistické infrastruktury v území s ohledem na konfiguraci terénu či majetkoprávní vztahy. V návaznosti na vypracovanou studii budou realizovány jednotlivé úseky cyklistických stezek, a to pokud možno za finanční podpory z vnějších zdrojů. V provozní fázi bude spolupráce probíhat v oblasti údržby cyklostezek (vazba na cíl 1.2).

Cíl 1.2. Společná údržba místních komunikací. V rámci cíle bude řešen nákup společné techniky a zařízení pro více obcí ORP (např. zametacích strojů, traktoru s radlicí, nádob na posypový materiál, atd.), a to pro letní i zimní údržbu. Dále budou zajištěny vhodné prostory pro uskladnění techniky/zařízení a vytvořen rezervační systém na webových stránkách, kde si budou moci jednotlivé obce potřebnou techniku s předstihem rezervovat.

K druhému problémovému okruhu byly taktéž nastaveny dva cíle:

Cíl 2.1 Vytvoření plánu udržitelné mobility. Dojde ke zpracování plánu udržitelné mobility (PUM), jehož cílem bude přispět ke zlepšení mobility a dostupnosti dopravního systému v území, ke zvýšení bezpečnosti dopravy, snížení negativních dopadů dopravy na životní prostředí a zdraví obyvatel a ke zlepšení účinnosti a efektivity přepravy osob a zboží. V PUM budou navržena opatření týkající se všech druhů a forem dopravy (jak veřejné, tak soukromé, osobní i nákladní, motorizované i nemotorizované, pohybu i statické, ...).

Cíl 2.2 Vznik komunikační a vyjednávací platformy obcí v oblasti hromadné dopravy. Ve snaze efektivněji prosazovat společné zájmy a požadavky měst a obcí ORP v oblasti dopravní obslužnosti při setkáních a diskusích s dalšími veřejnoprávními či soukromými subjekty v území dojde ke vzniku komunikační a vyjednávací platformy

Zaměstnanost a podpora podnikání

V oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání byly identifikovány dva problémové okruhy: 1. Nedostatečná nabídka rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity a 2. Špatná situace na regionálním trhu práce.

K eliminaci prvního problémového okruhu má přispět realizace dvou cílů:

Cíl 1.1. Vytvoření nových ploch pro podnikání a služby, včetně revitalizace brownfields. Vytvoření nových rozvojových ploch pro podnikání (případně i služby) s následným rozšířením podnikatelských činností má přispět k tvorbě nových pracovních příležitostí a poklesu nezaměstnanosti v území, stejně jako k celkovému zatraktivnění místního podnikatelského prostředí a jeho konkurenceschopnému rozvoji. Neméně důležitá bude také navazující propagační a informační kampaň (viz cíl 1.2 Společně prezentovat nemovitosti k podnikání potencionálním zájemcům).

Cíl 1.2. Společně prezentovat nemovitosti k podnikání potencionálním zájemcům. V rámci tohoto cíle bude nejprve vytvořena databáze podnikatelských nemovitostí vhodných k podnikání (tj. veškerých volných rozvojových ploch a objektů na území ORP) a dále marketingová strategie vč. návrhu komunikační kampaně a jejího harmonogramu. Na tyto zpracované materiály bude navazovat propagace a prezentace jednotlivých podnikatelských nemovitostí (např. formou webmarketingu, na veletrzích a

konferencích investičních příležitostí, v rámci podnikatelských misí, apod.) zaměřená na potenciální zájemce o podnikání v regionu.

K druhému problémovému okruhu byl nastaven jeden cíl:

Cíl 2.1 Zpracovat a společně naplňovat Integrovanou strategii rozvoje území Olomoucké aglomerace. Dojde ke zpracování a následnému naplňování Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace, která bude mj. obsahovat analýzu problémů, analýzu potřeb, vizi a cíle, návrh konkrétních opatření a projektů k jejich dosažení, měřitelné indikátory pro jednotlivé cíle, finanční plán a časový harmonogram, nastavení implementace strategie, a další náležitosti. Do procesu její tvorby budou zapojeni významní aktéři regionálního rozvoje z veřejného i soukromého sektoru, a to vč. jednotlivých měst a obcí ORP Olomouc.

Kontakty:

- Ing. Pavel Horák, koordinátor meziobecní spolupráce v ORP Olomouc, tel: 602 708 168, e-mail: horak@pavelhorak.cz
- Ing. David Střítežský, pracovník pro analýzy a strategie (oblast školství, soc. věci, odpadového hospodářství), tel: 733 595 024 e-mail: david.stritezsky@olomouc.eu
- Mg. Dušan Struna, odborník na aglomeraci (oblast dopravy a dopravní obslužnosti, zaměstnanosti a podpory podnikání), tel: 777 050 456, e-mail: struna@rarsm.cz, dusan.struna@olomouc.eu
- Ing. Hana Gregorová, asistentka projektu meziobecní spolupráce, tel: 605 232 113, e-mail: hana.gregorova@olomouc.eu

9. Přílohy

Graf. č. 2.1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	18
Graf. č. 3.1: Demografický vývoj	112
Graf. č. 3.2: Provozní náklady obcí na ZŠ v r. 2012	114
Graf. č. 4.1: Demografický vývoj v ORP Olomouc – počet seniorů.....	172
Graf. č. 5.1: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 – 2012	237
Graf. č. 6.1: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na silnice v letech 2008 – 2012	295
Graf. č. 6.2: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na provoz veřejné silniční do- pravy v letech 2008 – 2012	307
Graf. č. 6.3: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na ostatní záležitosti pozem- ních komunikací v letech 2008 -2012	317
Graf. č. 6.4: Celkové výdaje, výdaje provozní a investiční ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008 – 2012	324
Graf. č. 6.5: Výdaje ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008 – 2012 podle jednotlivých kategorií	325
Graf. č. 6.6: Podíl osob denně vyjíždějících do zaměstnání a do škol z obcí ORP Olomouc podle použi- tého dopravního prostředku v roce 2011	345
Graf. č. 7.1: Sektorová struktura zaměstnanosti v ORP Olomouc v letech 2001 a 2011(%)	392
Graf. č. 7.2: Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2007 – 2011(k 31.12.)	396
Map. č. 2.1: Administrativní členění správního obvodu.....	15
Map. č. 2.2: Hrubá míra migračního salda ORP Olomouc 31.12.2011.....	19
Map. č. 2.3: Občanská vybavenost obcí ORP Olomouc.....	23
Map. č. 2.4: Vybavenost obcí ORP Olomouc dopravní infrastrukturou	28
Map. č. 2.5: Vybavenost obcí ORP Olomouc technickou infrastrukturou	30
Map. č. 2.6: Ubytovací zařízení v obcích ORP Olomouc	31
Map. č. 2.7: Obce SO ORP Olomouc	34

Obr. č. 6.1: Vybavenost obcí ORP Olomouc dopravní infrastrukturou	292
Obr. č. 6.2: Přehled tarifních zón na území ORP Olomouc.....	305
Obr. č. 6.3: Vedení Moravské cyklotrasy na území ORP Olomouc.....	315
Obr. č. 6.4: Časová dostupnost města Olomouce pomocí individuální automobilové dopravy	323
Obr. č. 7.1: Míra ekonomické aktivity v obcích ORP Olomouc v roce 2011	391
Obr. č. 7.2: Míra podnikatelské aktivity v obcích ORP Olomouc v roce 2011	394
Obr. č. 7.3: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích ORP Olomouc (k 31.12.2011).....	395
Tab. č. 1.1: Základní informace o strategii	9
Tab. č. 1.2: Stručná informace o městech a obcích správního obvodu.....	10
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	14
Tab. č. 2.1: Charakteristika území ORP.....	16
Tab. č. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	17
Tab. č. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	20
Tab. č. 2.4: Stručná charakteristika oblasti „kultura a sport“ v území ORP	21
Tab. č. 2.5: Stručná charakteristika „zdravotnictví“ veřejného i soukromého charakteru v území ORP	22
Tab. č. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel ORP	24
Tab. č. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	25
Tab. č. 2.8: Charakteristika domácností	25
Tab. č. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	26
Tab. č. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP	27
Tab. č. 2.11: Vybavení obcí ORP Olomouc technickou infrastrukturou	31
Tab. č. 2.12: Územní a strategické plánování	32
Tab. č. 2.13: Popis klíčových aktérů	35
Tab. č. 2.14: SWOT analýza	37
Tab. č. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	42
Tab. č. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	45

Tab. č. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	47
Tab. č. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	48
Tab. č. 3.5: Pracovníci ve školství ORP	48
Tab. č. 3.6: Počet ZŠ za ORP	53
Tab. č. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	55
Tab. č. 3.8: ZŠ zřizované v ORP	57
Tab. č. 3.9: ZŠ krajské, státní a soukromé	57
Tab. č. 3.10: ZŠ církevní	58
Tab. č. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	58
Tab. č. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	61
Tab. č. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	63
Tab. č. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	64
Tab. č. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	65
Tab. č. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	65
Tab. č. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP	66
Tab. č. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	67
Tab. č. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	67
Tab. č. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	69
Tab. č. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu ORP	73
Tab. č. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	73
Tab. č. 3.23: MŠ v ORP zřizované obcí	76
Tab. č. 3.24: Soukromé MŠ v ORP (např. firemní atd.)	76
Tab. č. 3.25: Církevní MŠ v ORP	77
Tab. č. 3.26: Pedagogičtí pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi	77
Tab. č. 3.27: Pedagogičtí pracovníci v soukromých MŠ (např. firemní školky, atd.)	78

Tab. č. 3.28: Pedagogičtí pracovníci v církevních MŠ	78
Tab. č. 3.29: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	79
Tab. č. 3.30: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	83
Tab. č. 3.31: Zařízení jeslového typu	84
Tab. č. 3.32: Školní družiny a školní kluby v ORP	85
Tab. č. 3.33: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	87
Tab. č. 3.34: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí ORP	88
Tab. č. 3.35: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	89
Tab. č. 3.36: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	90
Tab. č. 3.37: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	90
Tab. č. 3.38: Školní jídelny zřizované obcemi ORP	91
Tab. č. 3.39: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	93
Tab. č. 3.40: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)	93
Tab. č. 3.41: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi ORP v tis. Kč	93
Tab. č. 3.42: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	94
Tab. č. 3.43: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	95
Tab. č. 3.44: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	97
Tab. č. 3.45: Demografický vývoj počtu obyvatel v ORP Olomouc	111
Tab. č. 3.46: ZŠ s počtem 50 žáků/školu a výše provozních výdajů	114
Tab. č. 4.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v ORP Olomouc v r. 2012	142
Tab. č. 4.2a: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v ORP Olomouc v r. 2012 (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	143
Tab. č. 4.2b: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP, ale působící v ORP Olomouc v r. 2012	144
Tab. č. 4.3: Počet jednotlivých druhů sociálních služeb v ORP Olomouc v r. 2012	145

Tab. č. 4.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v ORP Olomouc v r. 2012 (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	146
Tab. č. 4.5: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele v ORP Olomouc v r. 2012	148
Tab. č. 4.6: Počet sociálních služeb dle zřizovatele v ORP Olomouc v r. 2012	149
Tab. č. 4.7: Přehled financování sociálních služeb v roce 2012	150
Tab. č. 4.8: Kapacita zařízení sociálních služeb	152
Tab. č. 4.9: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	154
Tab. č. 4.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	154
Tab. č. 4.11: Počet uživatelů (klientů) sociálních služeb v roce 2012	155
Tab. č. 4.12: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	156
Tab. č. 4.13: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	157
Tab. č. 4.14: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011, 2012	158
Tab. č. 5.1: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	197
Tab. č. 5.2: Sběrná místa na území ORP, současný stav	198
Tab. č. 5.3: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	200
Tab. č. 5.4a: Třídící linky na území ORP, současný stav	201
Tab. č. 5.4b: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	202
Tab. č. 5.5: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	202
Tab. č. 5.6a: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	204
Tab. č. 5.6b: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	204
Tab. č. 5.7: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	205
Tab. č. 5.8a: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	207

Tab. č. 5.8b: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav ..	207
Tab. č. 5.9: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav	207
Tab. č. 5.10a: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	208
Tab. č. 5.10b: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	209
Tab. č. 5.11: Koncová zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	210
Tab. č. 5.12: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav	211
Tab. č. 5.13: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	212
Tab. č. 5.13a: Celková měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	213
Tab. č. 5.14: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008 – 2012	213
Tab. č. 5.15: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO) za období 2008 – 2012	217
Tab. č. 5.15a: Celková měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	218
Tab. č. 5.16: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 – 2012	219
Tab. č. 5.16a: Celková měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012	220
Tab. č. 5.16b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	220
Tab. č. 5.16c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	221
Tab. č. 5.17: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 – 2012	222

Tab. č. 5.18: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008 – 2012	223
Tab. č. 5.18a: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 – biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	224
Tab. č. 5.19: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012	224
Tab. č. 5.20: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008 – 2012	225
Tab. č. 5.21: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008 – 2012	226
Tab. č. 5.22: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008 – 2012	227
Tab. č. 5.23: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 – 2012 v území ORP	229
Tab. č. 6.1: Délka silniční sítě v Olomouckém kraji k 31. 12. 2013	293
Tab. č. 6.2: Délka místních komunikací v obcích ORP Olomouc.....	294
Tab. č. 6.3: Celkové náklady obcí ORP Olomouc na silnice v letech 2008–2012.....	295
Tab. č. 6.4: Hodnocení stavu vozovek silnic II. a III. třídy v letech 2011–2012	297
Tab. č. 6.5: Roční průměr denních intenzit dopravy ve vozidlech za 24 hodin (zatížené úseky více než 10 tis. vozidly) na území Olomouce (včetně jejího jižního obchvatu) v roce 2010	298
Tab. č. 6.6: Roční průměr denních intenzit dopravy ve vozidlech za 24 hodin (zatížené úseky více než 4 tis. vozidly) na území ORP (vyjma statutárního města Olomouce) v roce 2010	301
Tab. č. 6.7: Statistika nehodovosti na území ČR, Olomouckého kraje a jeho okresů v letech 2009–2013	302
Tab. č. 6.8: Celkové náklady obcí ORP Olomouc na provoz veřejné silniční dopravy v letech 2008–2012.....	307
Tab. č. 6.9: Počet linek a jejich délka, počet vozidel MHD Olomouc v letech 2009–2013.....	309
Tab. č. 6.10: Dopravní výkony a počty přepravených osob MHD Olomouc v letech 2009–2013	310
Tab. č. 6.11: Počet spojů z jednotlivých obcí ORP Olomouc do města Olomouce.....	311
Tab. č. 6.12: Celkové náklady obcí ORP Olomouc na ostatní záležitosti pozemních komunikací v letech 2008–2012.....	317
Tab. č. 6.13: Bilance dojížděky/vyjížděky do zaměstnání a do škol v ORP Olomouc v roce 2011	319
Tab. č. 6.14: Osoby vyjíždějící/dojíždějící z/do ORP Olomouc v r. 2011	320
Tab. č. 6.15: Celkový počet vyjíždějících a počet každodenně vyjíždějících do zaměstnání a do škol z jednotlivých obcí ORP Olomouc	321

Tab. č. 6.16: Počet osob denně vyjíždějících do zaměstnání a do škol z obcí ORP Olomouc podle použitého dopravního prostředku v roce 2011.....	323
Tab. č.6.17: Celkové výdaje ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012.....	324
Tab. č. 6.18: Provozní a investiční výdaje ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012*	326
Tab. č. 6.19: Celkové výdaje na 1 obyvatele u obcí ORP Olomouc na dopravní infrastrukturu a dopravní obslužnost v letech 2008–2012	327
Tab. č. 6.20: Dopravní výkon a počet přepravených osob MHD Olomouc v letech 2009–2013.....	347
Tab. č. 7.1: Počet "podniků" sídlících na území ORP Olomouc podle převažující činnosti v letech 2010 - 2013	364
Tab. č. 7.2: Počet „podniků“ sídlících na území podle převažující činnosti k 31. 12. 2013	365
Tab. č. 7.3: Podíl zaměstnanců v "podnicích sídlících na území podle odvětví ekonomické činnosti k 31.12.2013 (v %)	367
Tab. č. 7.4: Počet "podniků" sídlících na území podle právní formy k 31. 12. 2013	368
Tab. č. 7.5: Počet "podniků" sídlících na území podle počtu zaměstnanců v roce 2013	370
Tab. č. 7.6: Kategorie "podniků" sídlících na území podle počtu zaměstnanců v roce 2013	371
Tab. č. 7.7: "Podniky" s více než 250 zaměstnanci sídlící na území ORP Olomouc k 31.12.2013	371
Tab. č. 7.8: "Podniky" s více než 100 zaměstnanci, které nemají sídlo na území ORP, ale v tomto městě jsou významnými zaměstnavateli (v roce 2013)	373
Tab. č. 7.9: Obsazené, ale stále ještě ne plně zastavěné, průmyslové zóny ve městě Olomouc	374
Tab. č. 7.10: Podnikatelské zóny ve městě Olomouc ve vlastnictví soukromých developerů	376
Tab. č. 7.11: Rozvojové plochy pro podnikatelské aktivity nadmístního významu na území ORP Olomouc	376
Tab. č. 7.12: Brownfields na území ORP Olomouc v roce 2014 evidované v Národní databázi brownfieldů	377
Tab. č. 7.13: Brownfields na území ORP Olomouc identifikované v rámci studií Olomouckého kraje	378
Tab. č. 7.14: Vědeckotechnický park Univerzity Palackého (VTP UP) k 31.05.2014	381

Tab. č. 7.15: Podpořené inovační vouchery firem sídlících či působících v ORP Olomouc v rámci I. a II. etapy projektu " Inovační vouchery v Olomouckém kraji"	383
Tab. č. 7.16: Podpořené inovační vouchery firem mimo ORP Olomouc spolupracujících s místními vysokými školami v rámci projektu " Inovační vouchery v Olomouckém kraji"	385
Tab. č. 7.17: Příjemci z jednotlivých programů Technologické agentury České republiky v rámci ORP Olomouc	386
Tab. č. 7.18: Aktivní klastry a klastrové iniciativy v ČR	387
Tab. č. 7.19: Ekonomická aktivita obyvatelstva v letech 2001 a 2011	389
Tab. č. 7.20: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v ORP Olomouc v letech 2001 a 2011	389
Tab. č. 7.21: Sektorová struktura zaměstnanosti v letech 2001 a 2011 (%)	391
Tab. č. 7.22: Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011	393
Tab. č. 7.23: Relativní míra nezaměstnanosti od 12/2007 do 11/2012 (%)	395
Tab. č. 7.24: Dosažitelní uchazeči o zaměstnání od 12/2007 do 11/2012	396
Tab. č. 7.25: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo od r. 2009 do r. 2011 (k 31.12.)	397
Tab. č. 7.26: Podíl nezaměstnaných osob a celkový počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let k 31. 12. 2013	397
Tab. č. 7.27: Obce ORP Olomouc s nejnižším a nejvyšším podílem nezaměstnaných osob k 31.12.2013	398
Tab. č. 7.28: Podíl uchazečů se zdravotním postižením a absolventů škol z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2009 - 2011	399
Tab. č. 7.29: Struktura uchazečů o zaměstnání podle věku v ORP Olomouc v letech 2009 - 2011	399
Tab. č. 7.30: Počet a podíl uchazečů o zaměstnání mladších 25 a starších 50 let v ORP Olomouc v letech 2009 - 2011	400
Tab. č. 7.31: Struktura uchazečů o zaměstnání podle vzdělání v ORP Olomouc v letech 2009 - 2011	401
Tab. č. 7.32: Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných v území v letech 2009 - 2011	401
Tab. č. 7.33: Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v ORP Olomouc v letech 2009 - 2011	402

Tab. č. 7.34: Počet umístěných uchazečů o zaměstnání v rámci veřejně prospěšných prací od 01. 03. 2012 do 28. 02. 2014	403
Tab. č. 7.35: Bilance dojížděky/vyjížděky do zaměstnání a do škol v ORP Olomouc v roce 2011	405
Tab. č. 7.36: Zaměstnané osoby vyjíždějící/dojíždějící do zaměstnání z ORP Olomouc v r. 2011	405
Tab. č. 7.37: Obce ORP Olomouc s vyšším než tříčtvrtinovým podílem jádra na celkovém počtu denně vyjíždějících do zaměstnání	406